Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 1

Végh Tamás

ÁBRAHÁMTÓL *Jézusig*

Üdvtörténeti igehirdetés-sorozat

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 2

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 3

Végh Tamás

ÁBRAHÁMTÓL *Jézusig*

Üdvtörténeti igehirdetés-sorozat

Budapest, 2014

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 4

Végh Tamás

ÁBRAHÁMTÓL *Jézusig*

Üdvtörténeti igehirdetés-sorozat

© Végh Tamás

ISBN 978-963-12-0074-4

Felelős kiadó: Végh Tamás
Borítógrafika: Végh Teodóra
Nyomdai előkészítés: Börcsökné Lábas Hilda
Korrektúra: Vitézné Horváth Erika
Nyomdai kivitelezés: LOMBOS NYOMDA KFT.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 5

ELŐSZÓ

Ezek az igehirdetések 2008–2013 között hangzottak el a Budapest-fasori református templomban. A Biblia évében kezdtük, de mindjárt megjegyeztük, hogy a hívő ember számára minden év a Biblia éve, mivel naponkénti útmutatást, eligazítást vesz Isten igéjéből.

Indítást kaptam arra, hogy mondjam el a Bibliát tartalmilag sorban, az összefüggéseket hangsúlyozva. Erre azért is szükség volt, mert – Istennek hála – sokan csatlakoztak felnőtt korukban a gyülekezetünkhöz. Ők nem kaptak sem a családi otthonban, sem az iskolában olyan nevelést, hogy a bibliai történeteket már gyermekfejjel magukba szívhatták volna. Felnőttkorukban jutottak hitre. Elindultak Jézus követésében. Nagy szükségük volt arra, hogy a Biblia tartalmi összefüggései világosan összeálljanak előttük.

A teljes Ószövetségen egy üdvtörténeti vonalat követhetünk Jézusig. Isten egy embert, egy családot, egy népet kiválasztott, hogy a pogány tengerben, amibe süllyedt az egész emberiség, kijelentse magát. Így bemutató tanítást végzett, hogy kicsoda Ő, és mit jelent Hozzá tartozni, Neki engedelmeskedni vagy engedetlenül élni. Hogy megismerje a világ az egy, igaz, élő Istent, és így ennek a népnek keretében megszülessék minden népek Megváltója, Jézus Krisztus. Ez a folyamat maga az üdvtörténet, amelyben Isten az ember megváltását készítette el.

Miközben figyeljük, hogy mit cselekedett Isten értünk az ő életükben, az igék minden kor hívői számára üzenetet, tanítást, útmutatást jelentenek. Tehát nem csak történelmet tanulunk, hanem személyes igéket nyerünk az Ószövetség lapjain.

Ábrahámtól Jézusig követjük ezt az utat, majd folytatjuk, amíg Az apostolok cselekedeteiről írott könyv végén Pál apostol kilép a Bibliából.

Az üdvtörténet ma is folytatódik. Milyen kegyelem, ha már mi is részesei lehetünk!

Végh Tamás lelkipásztor

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 6

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 7

ÁBRAHÁM

1MÓZES 12,1–4A

„Az Úr ezt mondta Ábrahámnak: Menj el földedről, rokonságod közül és atyád házából, arra a földre, amelyet mutatok neked. Nagy néppé teszlek, és megáldalak, naggyá teszem nevedet, és áldás leszel. Megáldom a téged áldókat, és megátkozom a téged gyalázókat. Általad nyer áldást a Föld minden nemzetsége. Ábrahám elment, ahogyan azt az Úr mondta neki."

Kezdjük Ábrahámmal. Ha valaki az első részekben (12. fejezet, meg tovább) Abrám nevet olvas, jól látja, mert az eredeti neve nem Ábrahám volt. Később adta Isten ezt a nevet neki, amely azt jelenti, hogy sok nép atyja. De a jól érthetőség kedvéért én kezdettől Ábrahámot írok.

Ábrahám Krisztus előtt kb. 1800 évvel élt. Tehát majdnem azt mondhatjuk, hogy amennyivel mi utána vagyunk, annyival volt ő még előtte. Vagy 4000 évet visszaszámlálhatunk.

Milyen helyzetben szólal meg Isten, és hívja el Ábrahámot? A reménytelenség, a pusztulás, a halál állapotában. Egészen váratlanul, meglepetésszerűen egyszer csak megszólal Isten. Azt mondja Ábrahámnak: *„Menj el földedről, rokonságod közül, és atyád házából arra a földre, amelyet mutatok neked."*

Azzal kezdődik az új, hogy megszólal az Isten. Ábrahám életében, de mindnyájunk életében így kezdődik Isten munkája. Talán sokszor úgy érezzük, hogy elfelejtett bennünket. Összekuszálódnak a dolgaink, nem megy előre semmi. A legreménytelenebb helyzetben egyszer csak megszólal az Isten.

Hogyan szólt? Nem tudom megmondani. Hogyan értette Ábrahám, azt sem tudom megmondani. De azt tudom, és azt tudjuk: amikor megszólal Isten a mi életünkben, egyszer csak megértjük, hogy hozzánk szól. Egyszer csak „fogjuk" az Isten szavát, és annak életteremtő folytatása lesz.

Mindig ott kezdődik valami gyógyulás, új épülés, szabadulás, amikor megszólal Isten. Ugye a teremtésnél is: *„Akkor ezt mondta Isten: Legyen… és lett"* (1Móz 1,3).

Most megszólítja Ábrahámot, kihívja a régi világából, és ígéreteket ad neki. Négy ígéretet kap Ábrahám: 1. Én veled leszek. 2. Nagy néppé teszlek. 3. A tiétek lesz az a föld, amelyre elvezetlek. 4. A te magodban, a te utódodban megáldatnak a föld minden nemzetségei. De hol van ennek a beteljesedése még?!

A 4. vers elején mégis ezt olvassuk: *„Ábrahám elment, ahogyan azt az Úr mondta neki…"* Itt szeretném elmondani a mai igehirdetés legfontosabb üzenetét: Ábrahámot a Biblia a hívők atyjának nevezi. Hitét példaként állítja minden hívő elé, mert Isten szavára teljes engedelmességgel válaszolt. Élete végéig jellemezte az, amit a hitről így fogalmazunk: Mi az igazi hit? 1. Isten szavára hallgatok. 2. A Szentlélek segítségével megértem. 3. Engedelmeskedem az üzenetnek.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 8

Ábrahám ezzel a hittel válaszolt Isten ígéreteire. Pedig amikor meghalt, ezekből az ígéretekből – a négyből – csak egy teljesedett be. Az, hogy én veled leszek. De hol van az még, hogy nagy néppé teszlek? Ábrahám halálakor ott van Izsák, és a szolgálótól lett Izmáel. Hol van itt az ígéret beteljesedése?

– Tiétek lesz az a föld – mondta Isten. Amikor Ábrahám meghalt, még egy sírhelynyi birtoka sincs. Azazhogy annyi van, mert azt megvásárolta. Egész életén keresztül béreli a legelőt az őslakóktól. Amikor felesége temetésére készül, a sírhelyet is tőlük vásárolja meg.

Hol teljesedik az ígéret arról, hogy a te magodban áldást nyernek a föld minden nemzetségei, hogy majd eljön a világ Megváltója?!

Ábrahám mégis úgy járja végig az életét, hogy Isten ígéreteire figyel. A messzibe néz, és közben engedelmes úton jár. Mindent ennek a jegyében tesz.

Jó megérteni, hogy nem a beteljesedett ígéret a döntő az életünkben. Nem a siker, nem az, hogy mit nyerhetek Isten közelében. Az emberi élet egyetlen igazi útja, hogy Isten ígéreteire hittel épít, és ennek fényében jár.

Mintha valakinek, aki eltéved, azt az útmutatást adják, hogy nézzen a templomtoronyra ott a messziben, és akkor betalál a közeli tanyára. Az Isten ígéreteire nézek, és közben abban a dzsungelben, amit ez az élet jelent, célba érek.

Az életünk értelme nem a siker, amit megszerezhetünk, vagy ahogy vidéken mondják: amit fel tud valaki mutatni, hanem hogy az az élet Isten elhívására irányult élet legyen. Akkor nem hibázzuk el. Mit mondott Pál apostol? *„Nem mintha már elértem volna mindezt, vagy már célnál volnék, de igyekszem, hogy meg is ragadjam, mert engem is megragadott a Krisztus Jézus… de egyet teszek: ami mögöttem van, azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé, Isten mennyei elhívásának a Krisztus Jézusban adott jutalmáért”* (Fil 3,12–14). A lényeg nem az, hogy mit érek el, hanem hogy jó irányba megyek-e. Ábrahám jó irányba ment. Mi már tudjuk, hogy pontosan úgy történt minden, ahogy Isten megmondta. Nagy néppé lettek, övék lett az a föld.

Krisztus után 70-ben a rómaiak elfoglalták Jeruzsálemet. A templomot is földig lerombolták, a Siratófal azóta ott áll még ma is. Szétszóratott a nép, mégis, engedetlensége ellenére, majdnem 2000 év után, 1948-ban azon a földön újra létrejött Izráel állama. Ilyen a világtörténelemben sehol, soha nem történt. 2000 évig egy nép állam nélkül létezik?!

Itt újra nem az a kérdés, hogyan fogadta ez a nép az Istentől kapott ígéretet, és ma is hogyan hadakozik a Messiás ellen. Nem ez a kérdés. Isten azt mondta Ábrahámnak, hogy utódaidé lesz az a föld. Telnek az évszázadok, évezredek, és a szemünkkel látjuk. De azt is, hogy megérkezett a világ Megváltója annak a népnek a körében, testileg Ábrahám leszármazottjaitól, a názáreti Jézus Krisztus.

A héten a napi igét olvasva elővettem a Bibliai lexikont. Pál apostol azt írja a rómaiaknak, hogy *„Jeruzsálemtől kezdve egészen Illíriáig mindenfelé hirdettem a Krisztus evangéliumát.”* (Róm 15,19). Megnéztem, hogy Illíria hol is van. Dalmácia és Pannónia területe, azaz ahol mi is élünk. A lexikon szerint Illíria északi határa a Duna és a Száva. Mintha azt mondanánk, hogy a déli határunkig hozta Pál apostol az evangéliumot. Mikor? Az első században. Krisztus evangéliuma ezen a vidéken,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 9

ahol kalózok éltek az Adriai-tenger partján, meg pogány ősnépek? Majdnem ezer év még, hogy honfoglaló őseink Pannóniába jöttek. A Krisztus evangéliuma ezen a vidéken járt már akkor?! Milyen nagy ajándék, hogy mi, ugyanezen a vidéken élő 21. századi emberek is az Úr Jézus Krisztusban nyerhetünk hitet.

Értjük, hogy az ígéretek biztosak? Ábrahám nagyon jól tette, hogy célba vette a „templomtornyot". Nem látta évezredek messzeségét, de hogy jó irányba megy, abban bizonyos volt. Jó lenne megértenünk ma, hogy hol van ettől az a vallásosság, amely azért keresi Istent, hogy a „zsebeiben kotorásszon", hogy egy kis siker, egy kis segítség majd adatik. Értjük már? Az ember életének igazi útja, ha hitben az Isten ígéreteire épít. Ezért élhettek teljes életet azok is, akiknek nagyon nyomorúságos külső körülmények között kellett járniuk. Fogságot, szenvedést hordoztak. Nem volt értelmetlen az életük!

Ma is értelmetlen annak az embernek az élete, aki nem Isten ígéreteire építő hittel, a Vele való közösséggel megy át ezen a „dzsungelen". Átélheti, hogy elértelmetlenedik minden: ami van, meg ami nincs.

Ezt fogalmazták meg őseink az általunk is ismert éneksorokban: *„Egyedüli reményem, ó Isten, csak Te vagy… Földi jó és szerencse múlandó, mint magunk, de a hit drága kincse örök és fő javunk… E földön, ha elvesztem szerelmem tárgyait, maradjon meg mellettem szerelmed, és a hit. Csak azt el ne veszítsem, mi benned, ó Úr Isten, remélni megtanít"* (276. dicséret).

Értem már, miért figyelmeztettek az én drága szüleim, amikor elindultam a lelkészi szolgálatra. Nagy lelkendezve írtam haza, hogy már öten vagyunk a bibliaórán! Már heten! Már egy kis gyermek-istentisztelet is elindult. Akkor kaptam a válaszukat: *„De ne annak örüljetek, hogy a lelkek engedelmeskednek nektek, inkább annak örüljetek, hogy a nevetek fel van írva a mennyben"* (Lk 10,20). Lelombozva olvastam, hogy az én szüleim nem tudnak örülni velem együtt?! Dehogynem, örültek! Hálát is adtak a kis mozdulásokért, de ők valami többet tudtak. Ők végigjárták öt gyermekkel a Rákosi-korszak teljes idejét. Tudták, hogy a mi örömünk, életünk igazi alapja és mozgatórugója ne a siker, az eredmény legyen, hanem az alap: az Úrral való közösség. Ha jönnek kemény idők, jönnek kudarcok, sikertelenségek, leverettetés, akkor sincs vége mindennek!

A tanítványok jöttek lelkesen Jézushoz:

– Uram, még az ördögök is engednek nekünk, micsoda eredményeink vannak! Jézus így válaszolt: – Adjatok hálát érte! Örüljetek neki, de örömötök alapja ne ez legyen.

Egészség ma van, holnap nincs. Futó éveink alatt sok minden van, aztán nincs. A szűkös napokban, nehéz körülményekben is, ha az igazi alap az Úrral való hitbeli együttlétem, együtt járásom, az megmarad. Ezt tanuljuk mi Ábrahámtól. A legfontosabb, hogy Isten igéjére, ígéreteire építő élete volt, és így célba ért.

A megérkezett Megváltó, Jézus Krisztus ugyanezen a nyomvonalon halad, amikor az aggodalmaskodó tanítványainak azt mondja: *„…ne aggódjatok életetekért, hogy mit egyetek, és mit igyatok, se testetekért, hogy mivel ruházkodjatok… De keressétek először Isten országát és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek."* (Mt 6,25.33) Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 10

ÁBRAHÁM ÚTJA

OLVASANDÓ: ÁBRAHÁM-TÖRTÉNETEK – 1MÓZES 12–23

ZSIDÓKHOZ ÍRT LEVÉL 11,8–9

„Hit által engedelmeskedett Ábrahám, amikor elhívatott, hogy induljon el arra a helyre, amelyet örökségül fog kapni. És elindult, nem tudva, hova megy. Hit által költözött át az ígéret földjére."

Megtanultuk Ábrahámtól, hogy az ember életének az igazi értelme nem a szerzés, nem az, hogy milyen sikert ért el és mire jutott, hanem az, hogy Isten ígéreteire tekintve hitben célba érjen. Nem az a döntő kérdés, hogy meddig jutottak ezek az ígéretek az ő életében, hanem az, hogy Ábrahám a helyén van. Miközben Isten ígéreteire figyel, az élete abban a kapcsolatban van, ami egyedül ad értelmes, célravezető utat egy embernek. Teljes életet élt, mert Isten ígéreteire tekintett.

Most pedig nézzünk néhány jelenetet Ábrahám életútjából. Közben próbáljuk az üzenetet a magunk hívő útjára nézve megérteni.

Első jelenet: Isten elhívja Ábrahámot. Úr-Kazdimból indul, majd Háránból, az Eufrátesz környékéről. Magas kultúrájú vidék volt ez a sumérok lakta terület az időszámítás előtt. Az ásatások során kiderítették, hogy Ábrahámék sem nomád pásztorként éltek ott, mint ahogy ő az elhívása után sátorban lakott. Város volt ott abban az időben vízvezetékkel felszerelve. Két kikötője volt annak a városnak, magas kultúrfokon éltek, messze megelőzve a palesztin vidék életformáját. Megkapja az elhívó igét: *„Menj el földedről, rokonságod közül és atyád házából arra a földre, amelyet mutatok neked!"* (1Móz 12,1).

Ha azt kérdezzük, miért éppen Ábrahámot szólította meg az Úr, nem tudunk mit felelni. Miért éppen Pétert a tanítványok közül, vagy Tamást? Miért éppen Máriát Jézus édesanyjának? Miért éppen téged, aki itt vagy, és talán a családod többi tagja még nem figyel az Isten igéjére? Miért? Ez Isten titka.

Isten szólt, és elindult Ábrahám a nyájával, feleségével, szolgáival egy ezer kilométeres útra. Hosszú-hosszú ez a vándorlás. Elindul úgy, hogy nem tudja, hol is a célpont. Csak az irányt tudja és azt, hogy az Úr azt mondta: megmutatom neked. Unokaöccse, Lót is csatlakozik hozzá nyájával, családjával.

Abban az időben teljes kiszolgáltatottságot jelentett otthagyni a rokonságot, a törzset. Elindulni és a nomád törzsek kénye-kedvének kiszolgáltatni magát?! Igaz, Isten azt mondta, hogy én veled leszek. De akkor is félelmes vállalkozás ez.

A hívő élet azzal kezdődik, hogy Isten valakit kiszólít a régi életformából, amelyben ő a többiek között igazán otthon volt. Ott volt a biztonság. Úgy gondolkodott és cselekedett, ahogy a környezete. Azok között az erőviszonyok között bizonyos védelemben volt.

Egy új életformára hív el bennünket az Úr. Sok testvér van közöttünk, aki meghallotta az Úr hívó szavát. Ennek nyomán sok minden átrendeződött az életében.

Az, hogy valaki vasárnapról vasárnapra jön a templomba hallgatni az igét, nagy változás egy olyan életformához képest, amit azelőtt élt. Kezébe veszi naponta a Bibliát. A döntéseinél kérdés lesz, hogy Isten mit szól ehhez. Addig eldöntötte, ahogy a legjobbnak látta, vagy csak valakivel tanakodta meg a kérdéseit, de Istent kihagyta a számításaiból. Most már bejön ez a szempont. Átrendeződik az értékrend a családok életében, mert megszólalt az Úr, és azt mondta: – Kövess engem!

Ezt Ábrahám megértette. Olyan erővel és világossággal szólt az Úr, hogy egyszer csak megindult erre a nagy kihívásra, arra a földre, amelyre az Úr vezette.

Második jelenet: megérkeznek az Ígéret földjére. Hamarosan nagy szárazság támad az amúgy is vízszegény területen. Olyan éhség üti fel a fejét, hogy mindenki délre, Egyiptom területére, a Nílus környékére menekül.

Mit tegyen ilyen helyzetben az Isten embere? Ábrahám azt teszi, amit így szoktunk mondani: Segíts magadon, az Isten is megsegít. – Sokan ma is így gondolkodnak, erre a mondatra hivatkoznak. Pedig ez a mondat nincs benne a Bibliában. Sajnos az sincs benne, hogy Ábrahám most imádkozott volna:

– Uram, ilyen helyzetben mit tegyek? – Pánikszerűen rátör a félelem, és ő is megy a tömeggel együtt Egyiptomba.

Amikor Isten embere sodródik a tömeggel együtt, hamarosan jön a következő lépés, mert ő kényszerpályán van már. Úgy, ahogy Péter, amikor beült Jézus kihallgatásakor a tűz mellé, jött az első tagadás, utána már jön a második, harmadik.

Egyiptom közelébe érnek, Ábrahám megijed.

– Nagyon szép a feleségem. Meglátják, engem megölnek. Mondjuk azt, a húgom vagy, és akkor megússzuk valahogy. – Jön a „kegyes hazugság". Igaz, unokatestvérek voltak, vagy féltestvérek talán. De elhallgatta a lényeget, hogy Sára a felesége.

Meg is tetszik azonnal Sára, viszik egészen a fáraó háreméig. Ábrahám ezért nagyon jó jövedelemhez jut. Bőven kap szamarakat, bárányokat, ezüstöt, aranyat.

Mi történt?! Isten hívő embere, a hívők atyja áruba bocsátja a feleségét? Az ember megdöbben és megáll. Igen, ez valóban, még az akkori kor viszonyait tekintve is, megdöbbentő. Nagyon őszinte könyv a Biblia. Nem szépít, úgy ír, ahogy van. A hívőkről is úgy ír. A tanítványokról is hányszor kiderül, hogy csődöt mondanak, nem értik a szót, engedetlenek. Még Jézust is ők igazítanák el…

Milyen megdöbbentő, hogy míg az Isten embere megy a maga feje után, és jön egyik baj a másik után, Isten nem hagyja egyedül a választottját. A fáraót olyan csapások alá veszi, hogy az rádöbben, az új asszony miatt kapom ezeket. Kivizsgáltatja az ügyet. Kiderül az igazság.

A pogány főember leckézteti a hit atyját. Micsoda szégyen! Ábrahámnak azt kell hallgatnia:

– Hogyan tehetted ezt velem?! – Kitoloncolják az országból, visszakerül oda, ahonnan elindult.

Visszatér Bételbe, ahol azelőtt oltárt épített az Úrnak. Isten mai emberének is, ha engedetlen utakon jár, vissza kell menni addig, ahol még kapcsolata volt az Úrral.

Harmadik jelenet: Összevesznek Ábrahám és Lót pásztorai a kutakon, de a le-

gelőn is, egyre kínosabb a helyzet. Jönnek az Isten nevében, és az itt élő őslakók azt látják, hogy ezek eszik egymást.

Ábrahám magához szólítja Lótot, és azt mondja:

– Öcsém, testvérek vagyunk, ne veszekedjünk! Nézd, ha te balra tartasz, én jobbra megyek, ha te jobbra mégy, én balra megyek. Válasszuk külön a nyájakat, és szüntessük meg ezt a szégyenteljes állapotot. – Lót körülnéz, látja, hogy a Jordán mellékén dús a fő, nekem jó lesz ez. Gondolta Ábrahám: hogyne lenne jó, nekem is jó lenne a dús füvű rész. De hogy ne veszekedjenek, az Isten embere inkább engedi, hogy válasszon a fiatalabb. Később is gondot okoz Lót Ábrahámnak, akit úgy hozott magával otthonról, hogy Isten ezt nem mondta neki.

Lót tehát a Jordán mellékét választja, a Holt-tenger környékét: Sodoma és Gomora vidékét. A szeme után választott. Később kiderül, olyan városlakók közé került, akik között nyugodt napja nincs. Olyan életformát éltek, amelyhez hozzátartozott az erőszak, a gonoszság, a homoszexualitás, amik között Lót csak gyötrődött.

Ábrahám pedig ott maradt a gyér füvű területeken, kopárabb vidéken. De évek során olyan tekintélyre tesz szert az őslakók között, hogy azt mondják neki: – Istentől való fejedelem vagy te közöttünk!

Nem könnyű az anyagiakban Isten gyermekének olyan döntéseket hozni – Isten előtt járva, a békesség kedvéért –, hogy ő húzza a rövidebbet. Látszólag mindenképpen, lehet, hogy a valóságban is – de nem az áldásban. Ezen a világon egyre vadabbul lüktet a szerzés, a nyerés utáni vágy. De azt látjuk itt, hogy a helyén van újra Isten embere: úgy tud dönteni, hogy azon áldás nyugszik.

Negyedik jelenet: 10 év eltelt, hogy 75 évesen elindult Ábrahám az ősei földjéről. Most már 85 éves, Sára 10 évvel fiatalabb. Gyermekük nincs. Hogy lesz ebből nagy nép? Ábrahám többször megkérdezte az Urat. Kapott is megerősítéseket. Most is, amikor lezajlik ez az üzleti ügy.

Azonnal megszólal Isten, és azt mondja: – Ábrahám, megsokasítom a te utódaidat, és megáldalak téged, és áldást viszel tovább.

– Hogy lenne már áldás rajtam? Nincs utódom, aki örököljön, szolgám fog örökölni.

S akkor azt mondja Isten: – Nézd meg, a tengerparton mennyi a homok! Ahogy nem tudod megszámolni, úgy nem fogod tudni megszámolni a te utódaid számát sem.

Most eljutnak 10 év után oda, hogy valamit tenni kellene. Besegíteni az Úrnak, mert úgy látszik, hogy ő nem mozdul. Eljutottak már az élettani határpontokig, hogy lehet így gyermeket nemzeni? Akkor Sára előjön egy ötlettel:

– Ábrahám, tudom, mit csináljunk! Itt van a szolgálóm. Menj be az én szolgálómhoz, és majd meglesz a gyermek. A szolgáló a térdeimen szül, a gyermeket úgy tekinthetjük, mintha az enyém lenne.

Ha valaki figyelemmel követi a történetet, ez következik: *„És hallgatott Ábrahám Sára szavára”* (1Móz 16,2). Nem az van ott: És hallgatott Ábrahám az Úr szavára, vagy megkérdezte Ábrahám: – Uram, nem égbekiáltó őrültséget csinálunk?! Nem, egy szó sincs, hogy az Úrral tárgyaltak volna. Felőrlődött a lelkük

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 13

a várakozásban. Ugye ismerős, amikor vársz valamit, kérsz, s lassan belefáradsz. Ugyan már, Isten nem törődik velem… Egyszerűen abba a magányosságba jutsz, hogy ha te nem segítesz magadon, Isten nem fog a te életeden segíteni.

Úgy, mint ahogy a Biblia elején olvassuk: *„Az asszony… szakított a fa gyümölcséből, evett, majd adott a vele levő férjének is, és ő is evett"* (1Móz 3,6). – Úgy szoktam mondani, amikor ide érünk a magyarázatban, hogy itt a „totálkáros" férfi. Nem szól: – Éva, állj meg! Mit mondott Isten?

Ábrahám se szól, bemegy a szolgálóhoz, meg is születik Izmael. A Korán szerint, meg az arabok szerint is, Izmael az arabok őse. Szépen beszerezte a szent házaspár – talán a teljes földi életre – az arab–zsidó konfliktust. Mert ugye majd Izsákban folytatódik a másik vonal. Mert nem tudták kivárni Isten ígéretét.

Sok baj lett ebből máris. Veszekedés a két asszony között, az úrnő és a gyermek anyja között. Ráadásul, ha megfigyeljük az igét, 13 évig elhallgatott az Úr. 86 éves Ábrahám, amikor Izmáel megszületik, s amikor legközelebb szól Isten Ábrahámhoz, már 99 éves. Régen túl van azon, hogy nemzőképes legyen. Sára is túl van azon, hogy foganjon, megszűnt az asszonyi természet benne.

Ötödik jelenet: Megjelenik az Úr, azazhogy három küldött. Különös a történet leírása. (A teológusok mondják a Szentháromságra is, de mondják, hogy az Úr angyalai, küldöttei.) A lényeg, hogy jönnek, és azt mondják, hogy egy évre ilyenkor fia lesz Sárának.

Ábrahám az arcára borul, és úgy nevet. Nem azért, hogy fiuk születik. Mondjam, hogy kineveti az Istent? Sára meg bent nevet a sátorban. Amikor azt kérdezik, miért nevetett, még le is tagadja: – Nem, nem nevettem. – Akkor azt mondják a küldöttek: *„Van-e valami lehetetlen az Úr számára?"* (1Móz 18,14).

Elgondolkoztató, hogy amikor Isten egy elpusztíthatatlan, lelki népet akar létrehozni, akkor az emberi lehetőségeken túl adja, hogy megszülessék az a gyermek, akiben folytatódik ez az út. Ez már nem csak a testi választott népre, az engedetlenné lett Izráelre mutat, hanem a Jézus Krisztusban elhívott lelki népre is.

Nem „szórakozott" velük Isten, hogy meddig bírják. Soha nem így bánik velünk a mi Istenünk. Más az Ő időrendje, mint az emberé.

Megszületik a gyermek, az ígéret gyermeke, Izsák. Neve azt jelenti: nevetés.

Most már valóban nevetés van a szívükben, és Isten bocsánata is ott van.

Hatodik jelenet: Felnő Izsák, már elűzték Izmaelt az anyjával, az egyiptomi szolgával, mert mindig csak baj van velük. Isten megmondta, hogy nagy néppé lesz az is. Igaz, hogy vad természetű, de gondja lesz rá. De nem ő örököl, nem ő viszi tovább az ígéret vonalát.

Egyik nap így szól az Úr: *„Ábrahám! – ő pedig felelt: – Itt vagyok! – Isten ezt mondta: – Fogd a fiadat, a te egyetlenedet, akit szeretsz, Izsákot, és menj el Mórijjá földjére, és áldozd fel ott égőáldozatul az egyik hegyen, amelyet majd megmondok neked"* (1Móz 22,1–2). – Derült égből a villámcsapás! Minden olyan szépnek látszik, már megoldódnak a kérdések, alakul az ígéret.

Rettenetes próba. Ilyen történeteknél hányan leteszik a Bibliát, és azt mondják, köszönöm, ez a könyv és ez az Isten nem kell nekem. Pedig Isten azóta senkivell ilyen próbát nem tett. Egyetlen valaki volt, Ő maga, aki az Egyetlen Egynek nem

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 14

kedvezett, hanem Őt mindnyájunkért odaadta. De milyen rettenetes helyzet lehetett ez Ábrahám számára! Azon a földön a bálványkultusz velejárója volt, hogy emberek az elsőszülöttet bedobták egy égő bálványszobor gyomrába, vagy ráhelyezték az átizzott bálványszoborra. Feláldozták, mert hiedelmük szerint átok alatt lesz a család, ha az elsőszülöttel ezt meg nem teszik. Isten azt mondta: – Meg ne cselekedd, népem! Ezekért és hasonló utálatosságokért űzöm ki előled őket. Ha te is belekeveredsz a pogány babonákba, ilyen mélységekbe, tönkremegy az életed.

Különös, ahogy a Rómaiakhoz írt levélben olvassuk: Hitte, reménység híján is reménykedve hitte, hogy még a halálból is visszakaphatja.

Valójában egy hatalmas próba elé került Ábrahám: ki az első az életében? A fia, a végre beteljesült megoldás, vagy Isten?

Azt olvassuk, hogy elindul Ábrahám háromnapi járóföldre. Mennek szamárral, szolgákkal, fiával, viszik a fát, viszik a tüzet, viszik a kést. A hegy lábánál otthagyja a szolgákat, a szamarat. Fia hátára felteszi a fát, ő viszi a tüzet és a kést. (Lehetetlen, hogy ne gondoljunk az Isten Fiára, akinek ott volt a hátán a fa.) Mennek, az van az igében, hogy *„…mentek ketten együtt, s egyszer csak megszólal Izsák: Itt van a tűz meg a fa, de hol van az áldozatra való bárány? – Ábrahám azt mondta: – Isten majd gondoskodik az áldozatra való bárányról, fiam”* (1Móz 22,6–8).

Fölérnek a hegyre. Oltárt épít Ábrahám, fölteszi a fát, engedelmes fiát megkötözi, s amikor emelné a kést, kiált az Úr angyala:

– Ábrahám, ne emelj kezet a te fiadra, a te egyszülöttedre! Mert nem azért adtam én neked, hogy elvegyem tőled. Most már tudom, hogy jobban szeretsz engem. – A bokorra néznek, és ott van a bokorban egy kos a szarvánál fogva megakadva, azt áldozzák meg együtt.

(Azt a helyet, a Mórijja hegyét úgy nevezik, hogy „az Úr hegyén a gondviselés”. Azon a hegyen épített Istennek templomot Salamon Jeruzsálemben, ahol ma az arabok Sziklamecsetje áll.)

Ezek után jönnek le a hegyről. Ábrahám megmondta a szolgáknak, hogy majd visszajövünk. Hogy mire gondolt, mit hitt, mit remélt, nem tudjuk.

Ám egyszer s mindenkorra megjegyezhetjük, hogy ilyen próba alá senkit nem tett azóta sem Isten. De hogy beteljesedett az Ő Egyszülöttjén, amit említettem, az is valóság: *„….tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta”* (Róm 8,32).

Hetedik jelenet: Elérkezik Sára halála, közeledik a temetés. Az újszövetségi professzorunk elmondta nekünk, hogy a sarkadi gyülekezetben Ábrahám történetéről fél éven keresztül hirdetett igét. Annyira beleélték magukat a történetekbe, hogy amikor jött Sára temetése, az asszonyok feketébe öltözve jöttek a templomba. Amikor felment a szószékre, nézte: mi történt itt?

Elkövetkezett Sára halála, sírhelyet kell venni. A hettitáké az a föld. Ábrahám azon a földön, amelyet neki ígért az Úr, pénzért vesz sírhelyet a feleségének. Mégpedig nem kis pénzért. Ugyan azt mondja a hettita Efron, akitől megveszi a Makpelá barlangját: – Látod, odaadom én neked. – Tudja Ábrahám, hogy ez csak az indítás az alkuban.

– Nem, hanem pénzért veszem meg tőled.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 15

– Ó, mi az neked, 400 ezüstsekel?

– 400 ezüstsekel? – Hatalmas összeget mondott ez a hettita.

Ábrahám most nem alkuszik. Kifizeti az ígéret földjén a 400 ezüstsekelt, és eltemetik Sárát. Így olvassuk: *„Hitben haltak meg ezek mind anélkül, hogy beteljesültek volna rajtuk az ígéretek. Csak távolról látták és üdvözölték azokat, és vallást tettek arról, hogy idegenek és jövevények a földön. Így azonban jobb után vágyakoztak, mégpedig mennyei után. Ezért nem szégyelli az Isten, hogy őt Istenüknek nevezzék, mert számukra várost készített”* (Zsid 11,13.16).

Hitben éltek, hitben haltak meg! Mennyivel inkább mi, akiken a beteljesedett ígéretek ajándéka van. Megváltónk, Krisztusunk van, aki otthont készített a mennyben, és végigjárhatjuk az utunkat hitben, míg célba érünk. Ámen.

JÁKÓB

OLVASANDÓ: 1MÓZES 27–29

1MÓZES 28,10–19

„Elindult Jákób Beérsebából, és Hárán felé tartott. Egy olyan helyre ért, ahol eltölthette az éjszakát, mikor a nap lement. Fogott egyet az ott levő kövek közül, azt a feje alá tette, és lefeküdt azon a helyen. És álmot látott: Egy létra volt a földre állítva, amelynek teteje az égig ért, és Isten angyalai jártak azon fel és le. Odafönt pedig az Úr állt, és ezt mondta: Én vagyok az Úr, atyádnak, Ábrahámnak Istene és Izsáknak Istene! Ezt a földet, amelyen fekszel, neked adom és a te utódaidnak. Annyi utódod lesz, mint a föld pora, terjeszkedni fogsz nyugatra és keletre, északra és délre, és áldást nyer általad meg utódod által a föld minden nemzetsége. Mert én veled vagyok, megőrizlek téged, akárhova mégy, és visszahozlak erre a földre. Bizony, nem hagylak el, amíg nem teljesítem, amit megígértem neked. Amikor Jákób fölébredt álmából, ezt mondta: – Bizonyára az Úr van ezen a helyen, és én nem tudtam! Félelem fogta el, és így szólt: – Milyen félelmes ez a hely! Nem más ez, mint Isten háza és a menny kapuja. Reggel fölkelt Jákób, fogta azt a követ, amely a feje alja volt, fölállította szent oszlopként, és olajat öntött a tetejére. Azután elnevezte azt a helyet Bételnek. Azelőtt Lúz volt annak a városnak a neve.”

Jákób élettörténetére térünk át. Az ő életén különösen is szemlélhetjük, hogyan formál át Isten egy embert, akit a kezébe vesz. Akit Isten a kezébe vesz, azt ő formálni akarja, és csodálatosan tudja is formálni a mi sokszor formálhatatlan életünket. Figyeljük most Jákóbot, mert talán nála rafináltabb embert nem nagyon találunk, akinek mindig azon járt az esze, hogyan lehetne ravaszul, bármi módon előbbre jutni. Minden helyzetben feltalálta magát. Isten ezt az embert kézbe veszi és átalakítja. Ez kemény munka volt. De ne hidd, hogy veled könnyebb dolga van. Nem csak az ilyen nyíltan ravasz emberek, hanem mindnyájan olyan motívumokat hordozunk, amelyeket igazán csak Isten tud átformálni. Ő tud bánni velünk.

Itt nem csak arról van szó, hogy újjászületés által egy új természetet ad Isten. Itt arról van szó, hogy a mi természeti vonásainkat, amik az új életben is sokszor átütnek rajtunk, rendbe tudja tenni, ahogy Jákób életében megtette ezt. Ez egy életen át tartó folyamat.

Kezdjük Jákób szüleivel. Ennél szebb szerelmi történetet a Bibliában nemigen találunk (1Móz 24). Milyen romantikus, ahogy Izsák és Rebeka megtalálták és megszerették egymást. Ez egy monogám házasság, nagyon szépen, kedvesen. A gondjuk az volt, hogy eltelt majdnem 20 év, és nem volt gyermekük. Ennek ellenére ők nagyon szerették egymást.

Az 1Mózes 25,21-től azt olvassuk, hogy Izsák kitartóan imádkozott a feleségéért, hogy az Úr nyissa meg a méhét. És ikreik születtek, Ézsau és Jákób. Már itt a születésnél látjuk Jákóbnak a mozdulatát, persze ez még a pici gyermeknél csak ösztönös volt. Ézsau az elsőszülött az ikrek közül, de Jákób fogja Ézsau bokáját, mint aki előre sietne, mégis másodiknak születik. Születésük előtt Isten megmondta ennek a házaspárnak, hogy a kisebbikben folytatódik majd az ígéretek vonala. Ez a kisebbik volt Jákób.

Ezután már felnőttként találkozunk velük. Egy furcsaság azért bezavart ennek a házaspárnak az életébe. Egyszer csak megjelenik a történetükben: Szerette Izsák Ézsaut, mert kedvére volt a vad, amit Ézsau lőtt. Rebeka pedig Jákóbot szerette, aki ott volt kéz alatt, meg a bárányokat őrizte, meg az anyjával tárgyalgatott.

Ézsau vad természetű, mezőt járó vadászember. Jákób pedig sokkal inkább édesanyjához ragaszkodó fiú, akivel jól megértették egymást.

Egyszer jön haza Ézsau a vadászatból farkaséhesen. Jákób éppen főz ott, a bográcsok körül. – Adj nekem az ételből, öcsém, mert éhen halok. Jákób máris üzletel. Kérdezi:

– Mit adsz érte?

– Mit adjak? – Jákób rávágja:

– Az elsőszülöttségi jogodat!

Arcátlan kérés. Ezt nem lehetett odaadni, nem ilyen adsza-veszi dolog az, hanem az elsőszülötté volt a nagy atyai áldás. Ők hittel komolyan vették, hogy az atyai áldásban Isten éltető ereje megy tovább. Meg az elsőszülött kétszer annyit kapott, mint a többiek. Ha örökösödés volt, ha öten voltak, hat részre osztották, és így kaptak. Ha ketten, akkor a háromból kétharmad volt az elsőszülötté.

Ekkor azt mondja Ézsau:

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 17

– Mit nekem az örökösödési jog, halni járok, valamelyik vad fellök, ott maradok. Add ide, öcsém, hadd egyek már… – És eszik, eszik. Jákób pedig dörzsöli a kezét, hogy ő jó vásárt csinált. Csakhogy ezt a vásárt Isten így nem hagyta jóvá. Ez nem üzlet kérdése, hogy adjuk-vesszük, amit az ő rendjében megmondott.

Telik-múlik az idő, Izsák öregségében vak, nem lát, gyöngülni érzi magát. Magához inti Ézsaut:

– Fiam, menj ki az erdőre, lőj vadat. Készítsd el az ízlésem szerint, hogy jót egyem. Utána magamhoz ölellek, és megáldalak. – Ézsau elmegy. Rebeka hallja, hogy mit mondott Izsák. Ott van a füle mindenen, és az esze is jár. Magához inti Jákóbot:

– Fiam, apád elküldte Ézsaut, az elsőszülöttségi áldást akarja átadni neki. Ez így nem lesz jó, ez a tied legyen. Menjél a nyájhoz, hozzál két kecskegidát, elkészítem én apádnak úgy, hogy észre sem veszi, hogy nem vadhúst eszik.

Jákób gondban van:

– Anyám, nem jó, apám észreveszi, hogy nem Ézsau jött, és olyan átkot kapok, hogy az egész életemet végigkíséri.

– Fiam, erre én is gondoltam. A két kecskegidát elhozod, hozd csak a bőrét is. A bátyád szőrös ember, a keze, nyaka, mindene, te meg sima bőrű vagy. Készítek én neked nyakravalót, kézrevalót.

– De mégse jó, anyám, hátha átkot kapok.

– Az átok szálljon rám, fiam, te ne törődj vele, indulj!

Így is tesznek. Izsáknak feltűnik, hogy milyen hamar megjött az étel. Ott illatozik, várja.

– Ki vagy te?

– Ézsau vagyok, a fiad – próbálja Ézsau hangját utánozni Jákób.

– Hogyhogy ilyen hamar érkeztél?

– Az Úr előmbe hozta a vadat. (Ennyire arcátlan az ember, az Isten embere is?! Az Úr így, az Úr úgy, és közben a maga disznóságait rejti a kegyes szöveg mögé.)

Gyanús a dolog Izsáknak:

– Gyere közelebb, hadd tapogassalak meg. – Megállapítja, hogy a hang Jákóbé, de a kezek Ézsaué. Megeszi az ételt, és megadja az elsőszülöttségi áldást.

Alig ér ki Jákób, érkezik Ézsau. Készíti az ételt és jön vele. Az apja megdöbbenve kérdezi:

– Ki vagy te?

– Én vagyok Ézsau, a fiad. Te küldtél, apám, a mezőre.

– Ki volt itt nálam?! – Akkor minden kiderül, Izsák is észbe kap: – Jákób volt, az öcséd, aki megcsalt engem, és megcsalt téged is!

Bosszút forral Ézsau. Gyilkos dühvel indul, keresi az öccsét. Jákóbot Rebeka szépen elrejtette. Sejtette ő, hogy ebből baj lesz. Amikor látta a kíméletlen gyűlöletet Ézsauban, szólt Izsáknak:

– Eluntam magam a pogány lányok miatt. Ha Jákób innen vesz feleséget, akkor ez nagyon rossz lesz nekünk. Küldd vissza Mezopotámiába, a bátyám házához, keressen ott magának feleséget. – Izsák „beveszi”, hogy ezért kell elmenni, elküldi Jákóbot.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 18

Jákóbnak pedig azt mondja édesanyja: – Menj, csak menj, ha lecsillapodik a bátyád, és látom, hogy nincs halálos veszedelem, üzenek érted, és hazajöhetsz.

Itt két fontos megjegyzést tegyünk.

Az egyik, hogy milyen őszinte könyv a Biblia. A szent, istenfélő családban ilyen jelenetek?! Becsapják egymást az Isten emberei? Hogy van ez? Péter letagadja, hogy ismeri Jézust? S ezt beírják a Bibliába? Bizony beírják. Olvassuk azt is, amikor Dávid, az Isten szíve szerint való király elcsábítja katonája feleségét, teherbe ejti, utána a katonát hazahívja, hogy fedje a bűnt. Amikor az nem hajlandó hazamenni, hogy feleségével háljon, levélben küldi el vele a halálos ítéletét. Megírja Joábnak, a fővezérnek, állítsátok olyan helyre, hogy vége legyen. Meg is hal az az ember.

Hogy is van ez, Testvéreim? Úgy, hogy mi, nyomorult emberek alkotjuk az Isten népét. Valaki azt mondta: – Nézz rájuk, hát milyenek ezek! – De a másik azt felelte: – Nézd meg, milyen a vezérük!

Ha valaki Jézus Krisztusra néz, az tudja, miért vagyunk mégis győztes sereg. Hogy miért lesz mégis nagy változás Jákób életében is.

A másik megjegyzés, hogy Rebeka mindenhez értett, mint aki megszokta a családban: Bízzátok rám, mindent elrendezek! Csak azt nem vette számításba, hogy életében soha többet nem látja a fiát. – Arra gondolt, hogy menjél, és majd lehiggad a bátyád. Nagy indulatú, de ismerjük már, hogy aztán megcsöndesedik. Arra nem gondolt, hogy Jákób kóborlása, meg nősülése 20 évet vesz igénybe. Mire visszaérkezett, addigra Rebeka már meghalt.

Mi intézzük az ügyeinket, és azt gondoljuk, hogy sikeresen ügyeskedünk. De vegyük számításba, hogy Isten igéje figyelmeztet: *„Ne tévelyegjetek: Istent nem lehet megcsúfolni. Hiszen amit vet az ember, azt fogja aratni is”* (Gal 6,7).

Folytassuk a történetet.

Jákób nekivág a hosszú útnak. A fenti igében azt olvastuk, amikor az első este lefekszik aludni. Követ tesz a feje alá, köpenyét rádobja, és elalszik. Álmában létrát lát, amelyiknek az alja a földet éri, a teteje a mennyben van. Isten angyalai föl-alá járnak rajta. Megrendül Jákób, milyen helyen feküdt ő le? Itt az Isten tábora van. De hallja is a szót. Ekkor hallja először életében személyesen Isten hozzá szóló szavát. – Én vagyok atyáid, Ábrahám és Izsák Istene, veled leszek, megőrizlek az úton, neked és az utódaidnak adom ezt a földet, amelyen vagy. Nagy néppé teszlek. – Nincs semmi kemény beszéd, hogy mit csináltál, Jákób… Hangzik az ígéret. Talán azt is hihetné Jákób, hogy megoldottuk a kérdést. Mivel szól hozzám Isten, azt jelenti, jóban vagyunk. De Isten tudta, Jákób olyan állapotban van, hogy el kell kezdeni az átformálását.

Azért, mert valamiben megsegít Isten, nem azt jelenti, hogy tiszta a szíved, és rendben van az életed ővele. Az ő nagy irgalmát jelenti, hogy szeret és gondol veled. Nagyon komolyan mondja a Római levél: *„Vagy megveted jóságának, elnézésének és türelmének gazdagságát, és nem veszed tudomásul, hogy téged az Isten jósága megtérésre ösztönöz?”* (2,4).

Valaki nagy balesete után mondta: – Hogy megmaradtunk, ez azt jelenti, hogy engem nagyon szeret az Isten, mi nagyon jóban vagyunk.

Akkor én azt kérdeztem tőle, hogy valóban megnyitotta a szívét, és Isten igéjére és akaratára figyel?

– Mire? – Fogalma sem volt róla.

Pista bácsi Fóton mutatta a szelencét, amelyiken a golyó nyoma ott volt. Ott tartotta a szíve fölött kint, a fronton:

– Nekem ne mondja senki, hogy nincs Isten, úgy őrzött meg, pont abba a zsebbe tettem.

– Én is elhiszem, hogy van Isten, Pista bácsi. Csak abba kellene hagyni az ivást, meg jó lenne már egy kicsit komolyan venni, hogy mit is akar ez az Isten!

Nem úgy van, hogy: mert „én hiszek az Istenben", ezért nekem üdvösségem van. Teljes döbbenet a számomra, hogy ennyire el vagyunk vakulva. Így gondolkozik a nép, ugye? Meghal egy sportoló, hát lassan kiegészül az aranycsapat. Üdvössége van annak az embernek az Úr Jézus Krisztus drága vére által? Leborult a keresztje alatt? Letette a bűneit? Befogadta Jézust?

Ott van az igében, hogy *„akik pedig befogadták, azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek"* (Jn 1,12). Meghal valaki, magától értetődő a szerettei számára, hogy a mennyben van. Mit mond az Isten igéje? *„Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van, aki pedig nem engedelmeskedik a Fiúnak, nem lát majd életet, hanem az Isten haragja marad rajta."* (Jn 3,36). És nem azért, mert milyen jó volt, hanem mert ezt a nagy kegyelmet megkapta, elfogadta. Ha elfogadta, az az életén is meglátszik utána.

Ezt nem mi osztogatjuk. Énnekem nincs jogom senkit sem kitiltani a mennyből, bár mindenki üdvösségre jusson és még én is, az Úr Jézus Krisztusért. Nagyon nagy felelősség ez. Ez nem ilyen köznépi játék, hogy így képzelem el, hanem mit mond az Isten igéje?

Így olvassuk: *„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne…* – nem Istenben csupán, hanem az Úr Jézus Krisztus kegyelmében és azt az életébe veszi –, *…el ne vesszen, hanem örök élete legyen."* (Jn 3,16).

De folytassuk csak tovább. Ott jártunk, hogy Jákób egy nagy áldást kapott, egy nagy ígéretet. Felébred, megrendül, hol vagyok én? Azért érzi, hogy valahogy Isten meg ő így együtt, hogy is van ez?! De felállítja azt a követ, olajat tölt rá. Ez az olajáldozat azt jelentette, hogy templommá szentelte a követ, és azt mondta, hogy ez a hely Bétel, az Isten háza. Fogadalmat tett, ha ide visszahozol, Istenem, elkötelezem magam neked.

A Bibliában a következő jelenet az, hogy megérkezik édesanyjáék szülővárosához. Ott vannak, nyájat legeltetnek, megtalálja őket. Nem kellett félteni Jákóbot, hogy az egész világon valahol is el fog tévedni, vagy nem fogja a célját elérni, megvan a család. Örömmel fogadják, meghallgatják, letelepszik náluk.

Azt olvassuk a Bibliában, hogy azonnal beleszeret a kisebbik leányba, Ráhelbe. Ezért ott marad, ott ragad. Egy hónapja már, hogy ott van, amikor Lábánnak sok azért ez az ingyenélés. Pedig Jákób, pláne ilyen szerelmes állapotban, sokat segített. Látták, hogy rátermett ember ő. Akkor azt mondja Lábán:

– Nézd, én nem akarom ingyen a szolgálatodat, mit kérsz tőlem, és állj be a munkába…

– Szolgálok hét évig a kisebb lányodért, add hozzám feleségül! – mondja Jákób.

– Semmi kifogásom – feleli Lábán –, induljunk!

Úgy olvassuk a Bibliában, hogy néhány napnak tetszett ez az idő Jákób számára, annyira szerette Ráhelt. Jön az esküvő, és a „kiképzés" első nagy menete. Lefátyolozva a menyasszony, az esküvő végbemegy. A nászéjszaka is végbemegy, és azon a reggelen kiderül, hogy a fátyol alatt Lea van, az idősebb lány. Jákób azt hitte, hogy megnyílik alatta a föld. Fölháborodva mondja:

– Mit tettél velem, Lábán? – Ő nyugodtan válaszol:

– Öcsém, nem szokás nálunk, hogy a fiatalabb menjen férjhez előbb. Egy ünneppel elintézhetjük a kettőt. Odaadom én neked a kisebbet is, aztán még hét évet szolgálj!

Ingyen – azt nem tette hozzá, de így volt. Megkapja a másikat is, és elindul az ottani életük. Kemény „kiképzés" megy ott még, de nagy eredménnyel.

Az Újszövetségben a Római levél 8. részének 28–30. verseiben olvassuk: *„Azt pedig tudjuk, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál, azoknak, akiket elhatározása szerint elhívott. Mert akiket eleve kiválasztott, azokról eleve el is rendelte, hogy hasonlókká legyenek Fia képéhez... Akikről pedig ezt eleve elrendelte, azokat el is hívta, és akiket elhívott, azokat meg is igazította, akiket pedig megigazított, azokat meg is dicsőítette."*

Testvérem, ha már felfedezted, hogy Istennek célja van az életeddel, akkor talán most olyan időszakot élsz, amikor nem könnyű a „kiképzés". Fordulj Hozzá, mondd neki: – Uram, legyen a te akaratod szerint. Szeretném érteni az utamat.

Nem hagyott el, nem fordul el attól, akit egyszer kézbe vesz. Mi hűtlenkedhetünk, Ő hű marad, Ő magát meg nem tagadhatja. Végigviszi az utat. Te azt hiszed, hogy elhagyott, Ő pedig tudja, hogy egy következő szép állomás felé visz. Csak mondd neki te is: – Uram, folytasd a te munkádat, hadd értsem, és én igent szeretnék mondani a te utadra és a te akaratodra. Úgy legyen! Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 21

JÁKÓB TUSÁJA

OLVASANDÓ: 1MÓZES 32–33

1MÓZES 32,23–33

„De felkelt még azon az éjszakán, fogta két feleségét, két szolgálóját és tizenegy gyermekét, és átkelt a Jabbók-gázlónál. Fogta és átküldte őket a patakon, és átküldte mindenét. Jákób pedig ott maradt egyedül. Ekkor Valaki tusakodott vele egészen hajnalhasadtáig. De látta, hogy nem bír vele, ezért megütötte a csípője forgócsontját, és kificamodott Jákób csípőjének forgócsontja a tusakodás közben. Akkor ezt mondta Jákóbnak: – Bocsáss el, mert hajnalodik! Ő azt felelte: – Nem bocsátlak el, amíg meg nem áldasz engem. Ekkor megkérdezte tőle: – Mi a neved? Ő így felelt: – Jákób. Erre azt mondta: – Nem Jákób lesz ezután a neved, hanem Izráel, mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél. Jákób ezt kérte: – Mondd meg nekem a nevedet! De ő ezt mondta: – Miért kérdezed a nevemet? És megáldotta őt. Jákób Penúélnak nevezte el azt a helyet, és ezt mondta: – Bár láttam Istent színről színre, mégis életben maradtam. Már sütött a nap, amikor átkelt Penúélnál, és sántított csípőjére. (Ezért nem eszik meg Izráel fiai mindmáig a csípő forgócsontján levő inat, mert ütés érte Jákób csípőjének forgócsontján az inat.)”

Az ősatyák történetét követjük Mózes első könyvéből. Ők voltak az első láncszem abban a nagy szabadításban, amelyet Isten Jézus Krisztusban, a Megváltóban adott nekünk. Történelmileg csaknem kétezer évvel megyünk vissza Jézus születésétől, amikor Ábrahám, Izsák, Jákób, József és testvérei történeteit figyeljük.

Kérdezhetjük, miért kell ilyen részletesen beszélni mindezekről. Annyival is elintézhetnénk, hogy Isten egy embert, egy családot, egy népet választott arra, hogy az ő életükön keresztül beküldje ebbe a világba a Megváltót. A Megváltó Jézus Krisztus a kereszten meghalt, feltámadott, és majdnem kétezer éve már annak, hogy Igéje és Szentlelke által a halálból életre, s örök életre szabadítja a Benne hívőket.

Ezt a kegyelmet egy szempillantás alatt felfoghatjuk, de egy életen át tart, amíg Isten kidolgozza bennünk a kapott új életet. A Filippi levél második részében így figyelmeztet az ige bennünket: nagy odaszánással dolgozzuk ki a mi üdvösségünket, mert Isten az, aki munkálja bennünk az akarást és a kivitelezést is, az Ő üdvözítő tervei szerint. Mert Isten nem csak értünk cselekedett hatalmasan, hanem bennünk és rajtunk munkálkodik.

Ha közelebb hajolunk a Biblia régi szereplőihez, figyeljük az életük alakulását, elámulunk azon, hogy Isten egy-egy ember életében milyen hatalmas átalakító munkát vitt végbe. A Biblia minden szereplőjével valahol érintkezik az életünk. Mi vagyunk a Jákóbok, Péterek, Júdások, a többiek, mert emberből vagyunk. Az lehet, hogy egyikünk-másikunk életében mások a karakteres vonások, de Jézus keresztjéhez mindnyájan mint a bűneikben összetört, önmagukat elveszettnek meglátott emberek érkezünk meg.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 22

Figyeljük tovább Jákób életét! Ott hagytuk abba, hogy megérkezik nagybátyjához, Lábánhoz. Amint láttuk, kemény leckéken megy át Isten iskolájában. Végre már nem cseléd. Apósának nem jutott eszébe, hogy fiam, azért már a magad családjáért is dolgozz. Lábán legeltette vele a nyáját, Jákóbnak kellett szólni:

– Mikor tehetek már valamit az enyéimért?

– Igazad van, fiam, én úgy sejtem, hogy teérted áldott meg engem az Isten. – Mert észrevette Lábán, hogy amióta Jákób ott van, azóta a nyáj nem fogyatkozott, hanem megszaporodott.

Különválasztották a fehéreket és a tarkákat. Jákóbéi lettek a tarkák. A következő esztendőben csak úgy tarkállott a hatalmas juhnyáj. Tudta Jákób, hogyan kell szaporítani, hogy ő járjon jól.

Jön Lábán a fiaival meg a legényeivel, hogy elosszák a juhokat. Jákób már dörzsöli a kezét, hogy mekkora nyája lesz. Akkor Lábán megköszöni, hogy ennyi tarka van.

– Mert megegyeztünk, hogy a tarkák az enyéim – mondja Lábán. Jákób szólni se tud. Ott vannak a legények, a túlerővel szemben magyarázhatja, hogy nem így egyeztünk. Papír nincs, egyezség így nincs. Csak megbízunk egymásban. A későbbiekben olvassuk, hogy Jákób ezt mondja:

– Tízszer is megváltoztattad a béremet. – Tíz „átverés" az elszámoláskor. Kemény iskola volt ez.

De Isten faragja Jákóbot. A tizedik után Isten úgy látta, hogy ezt az osztályt kijárta, és szólt neki: – Jákób! Én vagyok a te atyáid Istene! Indulj vissza atyáid földjére, és én veled leszek! – Erre Jákób elhajtja az az évi tenyésztést mindenestől.

Nagy gazdagsággal elindul haza. Az egyik kelepcéből ki, a másikba be. Itt jön a baj. Húsz év után találkoznia kell a bosszúért lihegő Ézsauval. Elküldi a legényeit ajándékokkal. Ügyeskedik, valahogy meg kell fogni a bátyámat, vagy legalább az indulatát csillapítani. Jönnek vissza a hírrel, hogy már jön is eléd Ézsau, négyszáz legény van vele. Rettenetes félelem száll Jákóbra. Négyszáz legény?! Ezek fegyverrel jönnek, itt kő kövön nem marad. A nyájat is elhajtják mind…

Benne van ebben a szorítóban, és megpróbál mindent. Eddig még mindig kivágta magát valahogy, megpróbálja most is. Öt ajándékcsomagot készít. Elosztja az állatokat, a legszebbeket szedegeti, most nem számít, hogy megéri-nem éri, itt életről-halálról van szó. Távolsággal indítja a nyájakat, szolgákkal, hogy mire az ötödikig ér Ézsau, addigra már teljesen meghatja, hogy az öccse mennyi értékről lemondott, és neki ajándékozta.

200 kecske 20 bakkal indul. 200 juh 20 kossal. A legszebbek. 30 szoptatós teve megy a tevecsikókkal. A következőben 40 tehén és 10 bika. 20 szamárcsikó és 10 csődör. Ellenőrizhetjük a Bibliában. Ma azt mondanánk, először elküldött 30 kerékpárt, aztán a következőben elküldött 15 motorbiciklit, a következőben 10 szuper autót. Mennek az ajándékok. *„Mert azt gondolta: Megengesztelem őt az ajándékkal, amely előttem megy, és csak azután kerülök a színe elé, talán szívesen fogad"* (1Móz 32,21).

Elindítja az ajándékokat, de nem nyugodt a lelke. Áttelepíti a családját is a Jabbók folyón. A Jordán kis mellékvize ez, a Holt-tenger felett 40 kilométernyire fo-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 23

lyik a Jordánba. Átvisz mindenkit, és megdöbbentő ez a mondat: *„Jákób pedig ott maradt egyedül."*

Ezt az egyedüllétet Isten készítette el neki. Ő rendezett mindent úgy, hogy most négyszemközt leszünk, Jákób. Most nem osztja meg a figyelmedet a nyáj, meg egyéb, és kellő félelem van benned, hogy le ne vedd a szemed rólam. Jákób az élete legdöntőbb pontjához érkezett. Ez az ember fél és tehetetlen. Ezt a kettőt nem szokta meg az addigi talpraesett életében. Hol van az ügyessége, amellyel kimentette magát minden bajból? Isten erre várt.

Ezt olvassuk: *„Ekkor Valaki tusakodott vele egészen hajnalhasadtáig."* Nem azt olvassuk, hogy Jákób elkezd tusakodni Istennel. Valaki, és nagy v-vel. Tudjuk mi, ki volt az, Aki vele tusakodott. Van igehirdető, aki azt is megkockáztatja – ezt is el tudom fogadni –, hogy az Úr Jézus Krisztussal tusakodott, a még testté nem lett Jézussal. Dániel könyvében is olvasunk az égő kemencébe vetett három hithű ifjúról, akik mellett látható az a negyedik: mint valami isten fiáé az ábrázata. De ezekbe a titkokba most ne mélyedjünk. Az ige, amit elmond, azt elmondja. Tehát tusakodik az Úr vele, beszorítja, élethalálharc zajlik.

Most végre Isten kezébe került, és ebből a kézből más emberként megy tovább. Megütötte a csípője forgócsontját úgy, hogy kificamodott. Isten a testi ereje döntő pontját érinti. Jákób sántít. Jelkép ez. Átéli, hogy az egész valómat legyőzte Isten. Nem akar menekülni tovább.

A vele tusakodó kimondja: *„Bocsáss el, mert hajnalodik!"* Jákób így felel: *„Nem bocsátlak el, amíg meg nem áldasz engem."* Most már Jákóbnak egyetlen esélye van. Ha az Úr áldást ad neki, akkor van tovább. Ha nem, akkor ott az ellenség, ő is elvész.

Elhangzik a kérdés: *„Mi a neved?"* – *„Jákób"*, csaló. – *„Nem Jákób lesz ezután a te neved, hanem Izráel, mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél."* – Ha az Úr így kimondja, akkor ott valami nagy változás történik.

Amikor megkérdezi tőled az Úr, mi a neved, válaszolj: parázna, csaló, haragvó, dühödt ember stb.

Új nevet kap, új korszak kezdődik az életében. Igaz, hogy innen kezdve Jákób sántított, csak bottal lehetett látni. Akkor még nem volt jól faragott botja, mint öreg korában.

De ő már Isten harcosa, és már így megy Ézsau fogadására. Megalázza magát, a földig hajol ez az ember, és nem csak a félelem miatt mondja: *„Mert amikor megláttam arcodat, mintha Isten arcát láttam volna, olyan kegyes voltál hozzám"* (1Móz 33,10). Igen ám, mert amikor az ember a bűnének a rendezésére készül, akkor az Isten arca néz rá!

Milyen jó, hogy Isten megkönyörül ezen az emberen. *„Van nekem bőven, öcsém, legyen a tied, ami a tied!"* (1Móz 33,9) – Azért besöpri Ézsau mindazt, amit kapott, de átöleli az öccsét, mint aki valóban elengedett neki mindent.

Isten tudta, hogy nem lesz veszedelem, de Jákóbnak nem mondta meg előre. Mert az a nyomorult, felfüggesztett állapot kellett ahhoz, hogy végbemehessen a nagy tusa.

Testvérem, amíg megy az életed, addig úgy vagy vele, hogy eljövünk alkalom-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 24

adtán egyszer-kétszer a templomba. De amikor már úgy vagy, hogy csak egyetlen lehetőség van a segítségre, az egészen más. Gondoljátok meg, ha a tékozló fiú tudta volna, hogyan fogadja az apja, magát megalázva megy haza? Szerintem fütyörészve megjelent volna, a szolgákat félrelökve: – Megjöttem, apám! – Neki el kellett jutnia oda: *„Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened, és nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek”* (Lk 15,21).

Egy anya (anyós) megkeserítette a fiának és a menyének az életét. Együtt laktak, és a kritikája éles levegője ott volt mindenütt. Fia azt sem tudta, a feleségének vagy az anyjának adjon igazat. Isten megtalálta a módját, hogy ezt az anyukát két vállra fektesse. Súlyos betegség tünetét fedezték fel, szövetmintát vettek, és ő várta az eredményt. Ebben a helyzetben már szóba állt Istennel, aki azt mondta neki:

– Tönkreteszed a gyermekeid életét. – Egyszer csak világosan látta a viselkedését. Amikor bejöttek a gyermekei látogatni, azt mondta nekik:

– Nekem megmutatta Isten, mennyi kárt tettem a ti házasságotokban. Ha negatív lesz a szövettani eredmény, a gyűjtögetett pénzemből egy kis lakást vegyünk, nem messze tőletek, de külön. Nem akarom tovább nehezíteni a ti életeteket.

Megjött a negatív eredmény. Az édesanya hazakerült, és becsületére legyen mondva, amikor kicsit jobban lett, hozzákezdett a lakáskereséshez. Mit mondtak a fiatalok?

– Anyuka, ha így gondolkodik, ahogy elmondta, akkor szerintünk nem is kellene elköltöznie, mert szükség lenne a segítségére. – Egészen más lett az életük.

Talán tudnál te is példát mondani az életedből, vagy ha még nem, akkor legyen ott a szívedben a készség: – Uram, végezd a munkád, ne tegyél félre a műhelyben, mert nekem is szükségem van arra, amit ezáltal véghezviszel.

Legyen áldott Isten, aki velünk is ilyen irgalmasan, türelmesen, hatalmasan cselekszik. Ami nem megy tíz év alatt, az végbemegy húsz év alatt. Volt ideje, és elvégezte az újjáteremtő, áldó munkáját Jákób életében. Ezt a munkát végzi bennünk is, és szeretné veled és velem együtt munkálkodva elvégezni minél teljesebben. Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 25

JÓZSEF

OLVASANDÓ: 1MÓZES 37 ÉS 39

1MÓZES 39,19–23

„Amikor Potifár meghallotta feleségének a szavait, amelyeket neki mondott: Ilyen dolgokat tett velem a szolgád! – akkor haragra gerjedt. Fogta Józsefet az ura, és abba a börtönbe vetette, ahol a király foglyait tartották fogva; ott volt börtönben. De az Úr Józseffel volt, hűséges maradt hozzá, és kedveltté tette a börtönparancsnok előtt. A börtönparancsnok Józsefre bízta mindazokat a foglyokat, akik a börtönben voltak, és ő dolgoztatta mindazokat, akik ott dolgoztak. A börtönparancsnoknak nem kellett törődnie semmivel, ami rá volt bízva, mert az Úr Józseffel volt, és eredményessé tette az Úr, amihez hozzáfogott."

Az ősatyák történetének befejező láncszeméhez érkeztünk: József és testvérei történetéhez. Valaki nagyon kedvesen azt mondta hét közben: – Olyan vigasztaló volt a múlt vasárnapi igehirdetés, hogy Isten milyen szépen kidolgozta tervét Jákób életében. Akkor talán én sem vagyok reménytelen eset! – Nagyon örülök, ha valaki ezt a vigasztalást vette, mert Isten igéje mindig – ha a legkeményebben szól is – Isten vigasztaló, életmentő kegyelmének az üzenete.

Amikor nagy léptékben figyeljük egy ember, egy család életét, vagy saját életünket – akár évtizedek visszatekintésében –, akkor még feltűnőbb, milyen céltudatos, gondos, hűséges a mi Istenünk. Mi pillanatnyilag bajnak, veszteségnek élünk meg valamit, és éppen azon keresztül vezet az út tovább. Ha ezt Ábrahám, Izsák, Jákób életére érvényesnek látjuk, még inkább érvényes József életére, aki nagy mélységeket járt meg – többször is a halál révén állt –, és úgy tűnt, hogy nincs tovább út, elsüllyed. Ezeken keresztül vezetett Isten útja. Az ő életét figyelve vigasztaló lesz az üzenet számunkra.

A fenti igében egy kis mondat hangsúlyosan visszatér. Ha József életét végigolvassuk, ezt a kicsi mondatot többször is látjuk: *„De az Úr Józseffel volt."* Ha ezt az igét valaki személyesen elfogadja – mélyen a szívében –, ez élete alapbiztonságát, alapirányát adja. Mielőtt figyelnénk a történetre, mintegy előkészítésül egy kisfilmet és egy verset szeretnék továbbadni a testvéreknek. A kisfilmet néhány hete kaptam e-mailen az egyik barátomtól. Amikor végignéztem, úgy gondoltam, hogy ez a József-történethez már segítségként érkezett. A kisfilm címe: „Minden a javunkat szolgálja!"

Első kép: Egy hajótörés egyetlen túlélője egy kicsi és lakatlan szigetre vetődött. Buzgón imádkozott Istenhez, hogy mentse meg. Minden nap fürkészte a horizontot, hogy vajon jön-e valami segítség, de semmit sem észlelt.

Második kép: kimerülve, de végül is sikerült egy kis kunyhót építenie a vízből kimentett farönkökből, hogy megóvja magát a különböző természeti veszélyektől, és ahol kevés javait tárolja.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 26

Harmadik kép: Egy nap, miután ennivaló után nézett, hazaérve a kunyhót lángokban találta, és a füst az egekig gomolygott. A legrosszabb történt: minden elveszett! Megtelt fájdalommal és méreggel.

A negyedik kép csak ennyi aláírást hordozott egy hasító villámmal: „Isten, hogy tehetted ezt velem?" – kiáltotta.

Ötödik kép: Másnap kora reggel egy hajó hangjára ébredt, amely a sziget felé közeledett. Őt jött megmenteni.

– Honnan tudtátok, hogy itt vagyok? – kérdezte az elcsigázott ember a megmentőitől.

– Láttuk a füstjelzésedet – válaszolták.

Könnyű elcsüggedni, amikor a dolgok rosszul mennek. De nem szabad elvesztenünk a reménységet, mert Isten dolgozik az életünkben, még akkor is, ha szenvedünk. Emlékezz arra, ha legközelebb a kis kunyhód porrá ég, hogy ez talán egy füstjelzés is lehet, amely Isten kegyelme után kiált.

A következő vers sokak által ismert.

Reményik Sándor: A szőnyeg visszája

Kétségbe esem sokszor én is
A világon és magamon,
Gondolva, aki ilyet alkotott:
Őrülten alkotott s vakon.

De aztán balzsamként megenyhít
Egy drága testvér halk szava,
Ki, míg itt járt, föld angyala volt,
S most már a mennynek angyala:

,,A világ Isten-szőtte szőnyeg,
Mi csak visszáját látjuk itt,
És néha – legszebb perceinkben –
A színéből is valamit."

Ezek előrebocsátásával figyeljük József történetét, mégpedig úgy, hogy három szempont hangsúlyossá lesz számunkra.

1. Nem József van Isten tervének a középpontjában. Isten tervének a középpontjában Jézus Krisztus van.

Mi sokszor nehezen vesszük tudomásul, hogy nem mi vagyunk Isten tervének a középpontjában. Ha figyeljük ezt az egész eseménysort és a Biblia könyveit: nem Józsefért íratott meg a Szentírás! És azért hívta el Ábrahámot Isten – és utána folytatja egy család életét, egy nép életét –, hogy elküldje a világ Megváltóját, Jézust! A terv középpontjában Ő áll. Mennyire szeretnénk mi emberek Isten figyelmét magunkra irányítani: én legyek középen!

A kis unokám, amikor belefeledkezünk mi, felnőttek a beszélgetésbe, már rá-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 27

kezd mellettünk, az anyja kezét rángatva: – De anya, anya, anya! – Amikor az édesanyja odafordul hozzá, hogy mit akarsz mondani, csak dadog. Nincs elkészülve, hogy mit akar mondani. Szeretné visszaszerezni az édesanyját, hogy csak őrá figyeljen.

Így vagyunk mi is sokszor Istennel, hogy azon harciaskodunk, figyeljen már. Én legyek középütt. Nem számít az egész világ, meg a többi ember elveszett állapota. Csak nekem add meg, Uram, a következő dolgot, és oldd meg a helyzetemet.

Félre ne értsük, kérhetjük, de ne sértődjünk meg, hogy a mi életünkre is érvényes: nem mi vagyunk Isten tervének középpontjában, hanem Jézus.

Gondoljunk arra, amikor Jézus a földön járt. Ha emberek lefoglalhatták volna Őt maguknak, nekünk nem lenne Megváltónk. Ott lett volna valamelyik város vagy falu gyógyító orvosa. Péter apostol is azt mondta: – Uram, meg nem eshetik veled, hogy Téged keresztre feszítsenek! – Jézus erre azt válaszolta: – Távozz tőlem, Sátán! – Nem Pétert „sátánozta", hanem a Sátán adta Péternek a gondolatot, hogyan lehetne jó szándékkal megállítani a megváltás tervét.

2. Miközben nem mi vagyunk Isten tervének a középpontjában, megrendítő, hogy mennyire törődik velünk személy szerint: *„Még meg sem formált szent kezed, már elválasztál engemet"* (329. ének). Odaírja az ujjamra azt a jelet, amely senki másnak nincs az ujjára írva! Azt mondják: hetven-nyolcvan milliárd ember élt eddig a földön, és egynek sem volt olyan ujjlenyomata, mint a tied vagy az enyém.

Mi sokszor elfeledkezünk Istenről. Talán évek, évtizedek kimaradnak, hogy nem vesszük észre Isten szeretetét és hűségét. Pedig Ő alkotott anyánk méhében, Ő számon tart. József története erről is beszél nekünk.

3. Ha ez így van, akkor miért ér annyi baj bennünket? Szenvedés, megpróbáltatás, miért jön annyi rossz az életünkben? Három feleletet hadd adjak, amit én megértettem.

Az első: Ő tudja! *„A titkok az Úréi, a mi Istenünkéi, a kinyilatkoztatott dolgok pedig a mieink és a fiainkéi mindörökké"* (5Móz 29,29). – Ezzel az igével temettem annak idején a 65 évesen – egyik óráról a másikra – váratlanul meghalt édesanyámat. Van, amit csak Ő tud!

A második: Isten egyenese nekünk sokszor görbének tűnik. De eltelik egy idő, és mi is fölfedezzük, hogy az úgy egyenes. Ha József be nem kerül a királyi börtönbe, soha nem kerül a fáraó elé, elsüllyed a rabszolgasüllyesztőben.

A harmadik: József történetében nagyon hangsúlyos, amit már Jákób életében is megfigyelhettünk: Isten a szenvedéseken, a mélységeken át formálja ki bennünk, hogy *„hasonlók legyünk Fia ábrázatához"* (Róm 8,29 – Károli-fordítás).

Így figyeljünk néhány jelenetet József életéből.

17 éves József, amikor először találkozunk vele a Bibliában. Jákóbnak tizenkét fia és egy lánya született. Ő a 11. a fiúk sorában. A bátyjai közül többen családosak már, amikor ő 17 éves. Jákób Ráhelt, József édesanyját elveszítette, amikor a 12. fiút, Benjámint szülte. Meghalt a szeretett feleség. De ott van még Lea, és ott van a többi gyermek. A szeretett feleségtől csak ez a kettő született: József és a legkisebb, Benjámin. Ezért Jákób kedvence a kicsi is, de még inkább – ez a ti-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 28

zenegyedik. *„Józsefet minden fiánál jobban szerette, s ezért tarka ruhát csináltatott neki”* (1Móz 37,3).

Találóan állapította meg valaki: a családok története a bűnök története.

Minden fiánál jobban szerette Józsefet ez az istenfélő Jákób? Rendben van ez így egy családon belül: az egyiket jobban, a másikat kevésbé? Nincs rendben, bűn! Meg is ágyaz a testvérek gyűlöletének ez a megkülönböztetés.

Ráadásul az apa kedvence, József is rátesz arra, hogy a testvérek még inkább meggyűlöljék.

Azt olvassuk egy kis megjegyzésben, hogy József rossz híreket hordott a testvéreiről. Mert a cifra ruhás korszak előtt ő még ott volt, mint gyermek a nyáj mellett, a bátyjaival. De eljött a kiemeltetés ideje, amikor neki már nem kellett a nap hevét meg egyebeket szenvedni. De már abban az időben hozta a híreket: a rossz híreket. Olyan nagy baj ez? Hírt adott az apjának. Értjük, hogy lehet így is, meg úgy is hírt adni.

Aztán jöttek az álmai. Cifra ruhásan illegette magát előttük, amikor otthon voltak. Előállt József, és azt mondta:

– Álmot álmodtam: tizenkét kéve volt a mezőn, és tizenegy kéve, a tiétek, meghajolt az én kévém előtt. – El tudjuk képzelni, hogy ezek a meglett férfiak hogyan néztek az amúgy is gyűlölt testvérükre? Azután előadta a második álmot is:

– Azt álmodtam, hogy tizenkét csillag volt az égen, meg a nap, meg a hold. Az én csillagom előtt mind meghajolt, még a nap meg a hold is. – Ez már az apjának is sok volt:

– Fiam, állj meg, mit képzelsz te, hogy anyád és én is meghajolunk előtted? Ez azért túlzás!

Mondtam, hogy a családok története a bűnök története. Azt mondtuk, hogy Jákób bűnt követ el, amikor jobban szereti Józsefet. Lehet, hogy egyik vagy másik gyermekünk könnyebben kezelhető. Érzelmileg közelebb van a szívünkhöz. De nagyon figyeljünk arra, hogy amikor különbséget teszünk a gyermekeink között, az bűn!

Ez a dolog nem itt kezdődött. Láttuk Izsák és Rebeka történetében, hogy ők is megkülönböztetetten szerették gyermekeiket. Meg is lett a következménye. Jegyezzük meg: a családok története – a tied, az enyém, mindegyikünké – bűnök története.

De van egy jó hír! Egyetlen helyen megállhat ez a folyamat: az Úr Jézus keresztjénél. Amikor te megállsz úgy: – Uram, itt vagyok, állítsd meg az én szívemben ezt a folyamatot! – akkor elkezdődik a családok történetében a kegyelem története! Figyeld csak meg, nem csak a kegyelemé – van ott bűn is még –, de már megindult egy másik folyamat.

Figyelem a családokat, amikor a családtagok közül egy valaki hitre jut. Úgy tűnik, hogy a többi még csak nézi, mint a csodabogarat. Különösen, ha fiatalabb családtagról van szó. Van olyan édesanya közöttünk, aki azt mondta a fiának, amikor az megtért és beszélt a Bibliáról: – Fiam, azért ilyen túlzásokba ne essünk! – De ma már nem mondja ezt ez az édesanya. Azóta ő is leborult Jézus keresztjénél, ahol megindult az ő életében is ez az áldott folyamat.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 29

Figyeljük tovább Józsefet. Apja arra kéri:

– Fiam, vigyél ennivalót a testvéreidnek!

– Igenis, apám! – Ó de szép ez ott, a Bibliában. Rendelkezésére áll, viszi az ennivalót gyanútlanul. A cifra ruhában viszi, ami aztán meg is teszi a hatását, mert amikor a testvérek meglátják, elhatározzák, hogy megölik.

– Öljük meg! – Nagy ötlet ugye, a testvérektől?! Mi folyik itt?! Ugyanez folyik ma is ebben a világban! Öljük meg, és hány ember életét kioltják csak egyetlen napon is!

Józsefet Rúben, a legidősebb testvér mentené. Ő felel első renden az apjuk előtt. Ezért mondja:

– Ne öljük meg, ott az a kiszáradt kút, dobjuk bele…– Letépik a ruhát róla, őt meg bedobják a kútba.

Azt olvassuk a Bibliában, hogy amikor Rúben visszamegy a kúthoz, már nincs ott József. A leírás olyan titokzatos, hogy nem tudjuk pontosan megfejteni. Egyik változat szerint: arra ment egy midiánita karaván, kiemelték Józsefet a kútból, és eladták egy másik karavánnak, mintha ez az ő árujuk lett volna. Másik változat szerint: a testvérek adták el Józsefet. Erősen benne volt a kezük, ebben maradjunk. Eladják a testvérüket Egyiptomba.

– Apánknak mit mondjunk?! – Ott van kezükben a széttépett cifra ruha. Állatvérbe mártják, és viszik Jákóbnak. Nagy gyászt színlelnek. Magyarázzák, hogy ott találtuk a mezőn a ruhát, talán valami fenevad tépte szét. Jákób jajgatva mondja:

– Sírva megyek fiam után a sírba!

Az élet folytatódik. Józseffel már Egyiptomban találkozunk. A rabszolgapiacon megveszi a fáraó főembere, Potifár. Éveket tölt rabszolgasorban, de emelkedik a ranglétrán. Most is olvassuk a kiemelt mondatot: *„De az Úr Józseffel volt!”* Kiderült, hogy József istenáldotta tehetséget kapott. A főember rábízza minden vagyonát. Ő is látja – a maga felfogása szerint –, hogy az Isten vele van. Potifár nem ismeri az élő Istent, de észreveszi, hogy ezt a fiatalembert Istene olyan becsületessé teszi, hogy még a pénztárának a kulcsát is rábízhatja. József keze alatt kibontakozik Potifár gazdasága. Ma is nagy nyereség akármelyik vállalkozónak vagy főembernek, ha ilyen munkások dolgoznak a keze alatt.

Azt mondanánk, hogy jóra fordult József sorsa, innen már ível a pályája. Akkor jön be Potifárné a képbe. A daliás, szép ifjút, az érdekes, okos fiatalembert kinézi magának ez az unatkozó feleség. „Rászáll” – így lehetne mondani mai szóval, ismételten unszolva, hogy háljon vele. József azonban nem enged a csábításnak. *„Nézd, az én uramnak semmi gondja nincs mellettem háza dolgaira, és rám bízta egész vagyonát. Semmit sem tiltott el tőlem, csak téged, mivel te a felesége vagy. Hogyan követhetném el ezt a nagy gonoszságot, vétkezve az Isten ellen?!”* (1Móz 39,8–9).

Gondoljunk csak hirtelen a templomon kívüli mindennapokra. Azt mondhatnánk, hogy ilyen balek csak egy hívő lehet! Mondhatta volna, hogy megparancsolta az úrnő, én csak rabszolga vagyok. Vagy még azt is, hogy Isten megszánta sanyarú sorsomat, és kezemre játszott egy kis örömet. Meg lehetne magyarázni a helyzetet. Úgy, ahogy magyarázták egymás között a férfiak a kórházban. Ott

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 30

feküdtem a kórteremben, és a szobatársak tárgyaltak egymással. Mondja az egyik: – Te, képzeld, az a disznó abban a városban csalta meg a feleségét, ahol laknak. – Mindegyik elszörnyedt. Azt magától értetődőnek vették, hogy egy feleséget megcsalnak, mert ez így megy az életben. De hogy ilyen felelőtlen, tapintatlan legyen valaki!

Gondoljátok meg, hogy ha József belemegy ebbe az alkuba, és később meggyűlöli az a feleség, kénye-kedve szerint „dobja", Józsefnek nem marad a feje a nyakán. Ha Potifár elhitte volna, hogy erőszakoskodni akart József a feleségével, azonnal megöleti a rabszolgáját. Ez nem volt kérdés. Az, hogy fölháborodott, az elsősorban az asszonynak szólt, nem Józsefnek. Mivel a nagyjelenet a rabszolgák előtt zajlott le, muszáj volt lépni, nem lehetett a nagyságos asszonyt kínos helyzetben hagyni. Arra azért figyelt Potifár, hogy a királyi börtönbe kerüljön József, ahol jobb elbánásban lehetett része.

József tehát megállt egy nagyon nehéz helyzetben. Igaz maradt, és a börtönben kötött ki. Igazság ez? Dehogy igazság! De Isten vele való terve a börtönön át vezetett tovább.

Mert újra mondom, hogy Istennek az útja mindig egyenes, csak mi látjuk másként a dolgokat. Istentől kapott látásra van szükségünk, hogy a nehéz helyzetekben is elhiggyük: akik Isten szeretik, azoknak minden a javukra szolgál.

Ezért fontos vasárnapról vasárnapra hallgatni Isten igéjét. S ha naponta elővesszük, az nem időveszteség. Amikor a kaszát feni valaki, nehogy azt higgyük, hogy lassított a tempón, jobban fog haladni.

Ott tartottunk, hogy József a börtönben van. A börtönőrnél megismétlődik, hogy ő is fölfedezi: ezzel az emberrel jól járt. A börtönkulcsot ugyan nem adja oda neki, de azon kívül mindent rábíz. József intéz mindent, olyan módon, hogy az a börtönlakók és a börtönőr számára is kedvező. Itt is igaz, hogy az Úr vele van!

Nagy betűkkel hadd írja be ma Isten a szívünkbe ezt a sokszor említett mondatot: *„De az Úr Józseffel volt."* Úgy legyen, ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 31

JÓZSEF ÉS TESTVÉREI

OLVASANDÓ: 1MÓZES 40–45

1MÓZES 45,1–15

„Ekkor József már nem tudott tovább uralkodni magán az ott álló sok ember előtt, és felkiáltott: Küldjetek ki előlem mindenkit! Nem is maradt senki nála, és ekkor József megismertette magát a testvéreivel. Hangos sírásra fakadt, úgyhogy meghallották az egyiptomiak, és így hallottak róla a fáraó házában is. Majd ezt mondta József a testvéreinek: Én vagyok József! Él-e még az én apám? De a testvérek nem tudtak válaszolni, mert megrémültek tőle. József ezt mondta testvéreinek: Jöjjetek közelebb hozzám! Ők közelebb mentek. Ekkor így szólt: Én vagyok József, a testvéretek, akit eladtatok Egyiptomba. De most ne bánkódjatok, és ne keseregjetek amiatt, hogy engem ide eladtatok, mert azért küldött el engem Isten előttetek, hogy életben maradjatok. Mert már két esztendeje tart az éhínség a földön, és még öt esztendeig nem lesz sem szántás, sem aratás. Isten küldött el engem előttetek, hogy maradékotok legyen a földön, és életben tartson benneteket nagy szabadítással. Tehát nem ti küldtetek ide, hanem Isten, aki engem a fáraó első emberévé, egész házának urává és egész Egyiptom uralkodójává tett. Sietve menjetek el apámhoz, és mondjátok meg neki: Ezt üzeni a fiad, József: Isten egész Egyiptom urává tett engem. Jöjj el hozzám, ne tétovázz! Gósen földjén fogsz lakni, közel leszel hozzám te, a fiaid és az unokáid, meg a juhaid, marháid és mindened. Én majd ellátlak itt, hiszen még öt évig tart az éhínség. Így nem fogsz nélkülözni sem te, sem házad népe, sem semmid. Saját szemetekkel látjátok, testvéremmel, Benjáminnal együtt, hogy én magam beszélek hozzátok. Mondjátok el azért apámnak minden dicsőségemet itt, Egyiptomban, és mindazt, amit láttatok. Azután sietve hozzátok ide apámat! Ekkor testvérének, Benjáminnak a nyakába borult, és sírt. Benjámin is sírt a nyakába borulva. Majd megcsókolta mindegyik testvérét, és sírt velük. Azután elbeszélgettek vele a testvérei."

Folytassuk tovább József és testvérei történetét, kövessük az eseményeket! Átmelegíti a szívemet, milyen szerető Istenünk van, aki úgy adja elénk ezeket a történeteket, hogy még a gyermekek is ámulva figyelhetik. Nem unalmas, elvont filozófiai igazságokat közöl velünk, hanem érdekes, krimiszerű történetekkel is tele van a Szentírás.

A József-történetek gyermekkorom nagy élményei voltak. Ugyanúgy a Mózestörténetek, Dávid király történetei is, vagy Pál apostol útjai az Újszövetségben. Milyen szeretettel, ízesen adja igéjét elénk Istenünk!

A Bibliában mindig Istenről és rólunk van szó. Bárhol kinyitjuk, nem távoli történeteket kapunk. Jóllehet, megtörtént eseményeket ad elénk, de bármit olvasunk, időszerű. Ha megértjük, a régi ige a mai életünk eligazítása lesz. Miközben hallgatjuk a József-történeteket meg a többit, a mi életünk története is folyik. Bizony

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 32

sokszor szenvedésekkel, csalódásokkal, vívódásokkal, veszteségekkel vagy örömökkel, hasonló módon íródik a mi életünk története is. Isten szeretné kiformálni igéjével életünkben az Ő terveit, és átalakítani bennünket. Ahhoz, hogy ezek a tervek kiformálódjanak bennünk, sokszor csalódásokon, szenvedéseken át vezet az út.

A Zsidókhoz írt levél 12. részének a 11. versét idézem: *„Pillanatnyilag ugyan semmiféle fenyítés nem látszik örvendetesnek, hanem keservesnek, később azonban az igazság békességes gyümölcsét hozza azoknak, akik megedződtek általa."*

Figyeljük, ahogyan Isten végbevitte szabadító munkáját Józsefék életében, és eközben átformálta mindnyájukat.

A fenti történet már a végkifejletet mutatja, amiért szükség volt erre az egész útra. József így fogalmazza meg a bosszúállásától rettegő testvéreinek: *„Ne bánkódjatok, ne keseregjetek amiatt, hogy engem ide eladtatok, mert azért küldött el engem Isten előttetek, hogy életben maradjatok. Nem ti küldtetek ide, hanem az Isten."* Fény derül Isten nagy szabadító tettére! Gyalázat volt a testvérek részéről, amit tettek, amikor eladták a testvérüket Egyiptomba. Mégis, Isten ezen az úton megmentette a családot, hogy éhen ne pusztuljanak Kánaán földjén.

Az az ige visszhangozhat bennünk: *„Tudjuk, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra munkál."* (Róm 8,28). Minden „összedolgozik" arra a jóra, amit Isten el akar végezni az életükben. Tehát Isten gyermekei életében nem véletlenszerűen jönnek az események. Semmi nem igazolja a testvérek bűneit, de megrendülten csodálhatjuk, hogy Isten ezen az úton viszi végbe a szabadítását.

Az ősatyáksorozat tanulmányozása nyomán nagyobb a békesség a szívemben, mint azelőtt. Szeretem a lendületes időket, amikor sikeresek és eredményesek a dolgok. Melyikünk ne szeretné ezt?! Rájöttem, hogy amire én úgy gondolok, ez most üresjárat, fáradt, nyűgös idő, amit kikerülnék, ugyanolyan fontos szakasz Isten tervében, mint a lendületes idők.

Zakariás könyve 9. részéből két mondatra utalok. Az egyik így szól: *„Az Úr szemmel tartja az embereket."* A másik: *„Most már rájuk tekintek."* Számomra ezek az igék családi életünk egy döntő pontján nagyon hangsúlyosan szólaltak meg. A tanulmányaim befejezése után Salgótarjánban kezdtem a lelkészi szolgálatot. Olyan helyen, ahol gyülekezet sem nagyon volt. De volt parókia, templom, elkezdtük az életet. Feleségem gyógyszerészgyakornoki fizetéséből éltünk, meg valamit azért kaptam én is. Éltünk valahogy. Hatalmas szórványunk volt, 52 faluval. Jártam a falvakat, gyűjtögettem a gyermekeket, bibliaórásokat. Bár sok örömet jelentett nekem, mégis nehéz életforma volt. Egyik reggel számba vettük a gondjainkat, dolgainkat, mindent, és aznap ez volt az ige. Arról beszélgettünk, hogy *„az Úr szemmel tartja az embereket",* az azt jelenti, hogy akkor is rajtunk van a szeme, amikor mi azt hisszük, hogy elfelejtett, nem törődik velünk, mert nem történik semmi, nem változik semmi. Mintha Isten másfelé járna, nem felénk. De amikor jön a másik mondat, *„most már rájuk tekintek":* akcióba lép Isten. Egyszerre kiderül, hogy addig is a szeme előtt voltunk, nem Isten háta mögött. Olyan hely nincs is ezen a világon. Szeme előtt voltunk, csak nem volt szükség arra, hogy Ő közbelépjen, mert közben formált bennünket is. Ezután imádkoztunk. Aznap este keresett meg bennünket a fóti gyülekezet gondnoka azzal a kérdéssel, el-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 33

mennék-e lelkipásztornak Fótra, mivel váratlanul elhunyt az esperes úr. Huszonkilenc éves fejjel? Az egyházmegye legjobb gyülekezetébe? Elképzelni sem tudtam, amikor ott segédlelkészként szolgáltam, hogy egyszer ott lelkész lehetek. A gondnok úr kérdésekor már bizonyos voltam benne, hogy Isten igéje: *„most már rájuk tekintek”*, arról szól nekünk, hogy Isten kiemel erről a helyről, és áttesz egy másikra. Ez így is történt.

Amikor úgy érzed, hogy az Isten nem törődik veled, sőt az események egyre rosszabbak, tudd meg, hogy *„az Úr szemmel tartja az embereket”*. Eljön az idő, amikor átéled, hogy *„most már rájuk tekintek”,* és Isten „akcióba lép”, és meglátod a szabadítását. Isten így dolgozik a gyermekei életében. Jó lenne ezt mindnyájunknak megérteni ebből a történetből. Sokkal nagyobb békességünk lenne a nehézségek, nyűgök, „nemszeretem idők” napjaiban, hónapjaiban is.

Szükségünk van a formáltatási időkre. Isten adhatott volna bőséges termést Kánaán földjén. Megoldhatta volna annak a családnak az élelmezését, amellyel nagy terve volt hosszú távon. Segítséget tudott volna adni. De mi lett volna József, a testvérei és Jákób élete kiformáltatásával? Ahhoz ez a szorítás kellett, amin átmentek.

Tüdőműtét előtt álltam, amikor kezembe került egy kis írás. Egy missziós igehirdető írása, akinek az egyik lábát amputálták, a másikról sem tudták, hogy mi lesz vele. Egy kis imádságot írt le, hogy őt nagyon erősíti ez az ima. Azon a kis lapon ez volt: *„Engedd csendben megértenem: minden, mi történik velem, voltaképp csak áldást rejt, Isten hibát sose ejt.”* Nagyon jókor jött ez a kis imádság. Meg is tanultam, mindmáig ott van a szívemben, és vallom én is.

Mert nézzétek csak, egészen más Józseffel találkozunk a történet végén, mint a kezdetén. Akkor ott volt az apa kedvence József, akinek már a cifra ruhától fejébe szállt a dicsőség. Ez a József a fáraó első embere lett, és így működik, ahogyan látjuk. Ugye, hogy nagy változás történt? Nem csak annyi, hogy eltelt közben 20-22 év. Isten átvitte az iskoláján, osztályról osztályra: volt benne börtön, sok igazságtalanság, volt benne rabszolgasors, majd följebb emeltetés. Végigment egy úton, amit Isten adott neki, amelyen mindig érvényes maradt, hogy *„az Úr Józseffel volt.”*

De a testvérek életében is nagy változás történt. Ezekre a testvérekre rá sem lehet ismerni. Ezek azok, akik falatozás közben eldöntötték, hogy eladják a testvérüket? Úgy hordozták a testvérük elleni lépésüket, a nagy bűnüket, mintha ez vele járna az élettel, hogy így alakultak az események. Azután Isten beteszi őket is a formálótégelybe. Éhség jön. Ismerjük el, hogy igazán akkor mozdul egy ember Isten felé, amikor baj van. Amikor jön a baj, sok embernek egyből Isten jut az eszébe.

Hívogattam valakit a templomba, aki panaszolta, mennyi baja, gondja van. Azt válaszolta: – Ahhoz valakinek másképp kellene viselkedni, hogy én eljöjjek a templomba. – Először azt hittem, hogy rólam van szó, de most találkoztunk először, és eszembe villant, hogy fölfelé mutogatok. Ő meg bólogatott, megértettük egymást. Az Istennek másképp kellene viselkedni, hogy ő bejöjjön a templomba. Én megértettem, hogy sok baja, gondja van, de amikor még jól ment a dolga, vajon megkérdezte: – Istenem, így irányítsam az életemet? – Élek a magam feje után engedetlenül, és amikor bajba jutok, az Isten a hibás.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 34

Még Ádám is milyen orcátlan volt. Amikor a bűneset után Isten előkéri:

– Ádám, hol vagy? Ettél a fáról, amelytől tiltottalak?

– Az asszony, akit te mellém adtál, ő adott nekem, és úgy ettem. – Tulajdonképpen Isten a hibás?! Ilyen asszonyt adott, aki őt rászedte. Mert mindig Isten a hibás a bajban.

Térjünk vissza a történethez. A fiainak azt mondja Jákób:

– Mit álltok itt, néztek egymásra? Éhen pusztulunk. Nem hallottátok, hogy Egyiptomban élelem van? – Nem kívántak odamenni, valami gyanús volt Egyiptomban. Nem tudtak ők a testvérük sorsáról semmit, de nem volt tiszta a lelkiismeretük. De nem volt mit tenni, elindultak. Fogadták őket, a határról leadták már a jelzést, hogy megérkezett a tíz testvér. József tudja már, hogy kik azok. Megvolt akkor is a hírvivő szolgálat, a határnál megfelelő módon ellenőrizték őket.

József azt mondta nekik:

– Kémek vagytok.

– Dehogy vagyunk kémek, hanem éhező kánaánita emberek. Apánk küldött, és otthon vannak a gyermekeink, a családunk, éhezünk. Otthon maradt a legkisebb testvérünk is, egy pedig korábban meghalt.

– Most töltsétek meg a zsákjaikat! – mondja a szolgáknak. – Egyikőtöket itt tartom, csak akkor engedem szabadon, és kaptok újra gabonát, ha legközelebb elhozzátok a testvéreteket is. Abból tudom meg, hogy nem kémek vagytok, hanem igazat mondtatok.

Mentek hazafelé, kinyitották a zsákjukat, ott az összes pénz, mindegyiknek a zsákja tetején. Azonnal Isten jutott az eszükbe. Nem az, hogy: jaj de jó, itt van ez a pénz! Hanem: itt valami nagy baj van! Isten keze utolérte az életünket.

Hazaérkeztek. Elmondták Jákóbnak, hogy nagyon szigorúan fogadták őket, Simeont túszként ott fogták, és a legkisebb testvérünk nélkül nem mehetünk vissza. Jákób azt felelte:

– Arról szó sem lehet! Benjámint nem adom. József meghalt. Ha Benjámin is elvész, mindenem elveszett.

Isten majd Jákóbot is kezelésbe veszi, mert neki, az Isten szent emberének is van bálványa. József is az volt, de bálvány Benjámin is:

– Olyan nincs, hogy elvigyétek! Ha éhen pusztulunk, akkor se.

Ment minden tovább, amíg tartott a gabona. Igen ám, csak teltek a hetek, hónapok, és amikor elfogyott az élelem, megszólalt Jákób:

– Induljatok!

– Megyünk, de Benjáminnal. – Most már nem ellenkezik Jákób, viszik Benjámint.

Azért annyit mondott, hogy ha ez a gyermek elvész, mindenem elveszett. Mindene? Benjámin volt a mindene? Testvérem, amikor azt mondod, hogy ez a minden, ez vagy az, valaki vagy valami, az hatalmas bálványimádás. Övé volt Benjámin? Az Úr adta, az Úré a gyermek, nem a miénk! Azt csinálunk vele, amit akarunk? Nem azt, hanem amit Ő mond, hogyan neveljük, mit tegyünk vele. Vitték Benjámint. Júda kezességet vállalt. Ismét megérkeztek. Azonnal visszaadták a pénzt. – Ezt a zsákokban találtuk, nem akartuk elvinni, nem is tudjuk, hogy került oda.

– Nyugodjatok meg – mondja a házfelügyelő –, üljetek a terített asztalhoz.

Újra gyanús nekik valami. Így fogadnak bennünket? Megkapják az ennivalót, József nem eszik velük – egy egyiptomi nem ehet a héberekkel. Benjámin külön nagy adagot kap, ötször annyit. Mi ez az egész?!

Megrakták újra a zsákokat, indulás vissza. Elengedte József Simeont is, akit ott fogott. De utánuk küldte katonáit. A testvérek számára váratlanul hangzott a parancsnok kiáltása:

– Álljatok meg, megloptátok az uramat, elloptátok az ivóedényét!

– Mi nem loptunk el semmit. Nézd meg, akinél megtalálod, halálfia legyen. – Elkezdte a legidősebbel, a végén Benjámin zsákjában ott találta József serlegét.

Itt már másképp vizsgáztak a testvérek. Mindegyik visszament. Júda előállt, és azt mondta:

– Isten keze utolérte a te szolgáidat! – Nem magyarázta, hogy mire gondol, egymás között ezt a testvérek már megbeszélték. Isten nem felejtette el, hogy mit tettek a testvérükkel. Most jön az elszámolás. Akkor azt mondta Júda:

– Én maradok, a gyerek menjen, mert apánk ősz fejét búba borítva bocsátjuk a sírba, ha ez a fiú haza nem megy.

Ő már ott maradt volna helyette. A többi is azt mondta, nem megyünk sehova, Benjámin nélkül nem megyünk haza. József nélkül haza tudtak menni annak idején. Sőt még a pénzt is zsebre tették, amit érte kaptak. Benjámin nélkül nem mennek haza.

Akkor József megismertette magát velük, erről olvastunk az igében. Megrémültek, amikor fölfogták, hogy ez az egyiptomi úr, ez az ő testvérük. Halálra váltan ott vannak, és akkor mondja József nekik: – Ne bánkódjatok, mert Isten küldött engem ide.

Hogyhogy előbb nem szólt József? Hogy lehetett ilyen kemény szívű? Itt valamit meg kell értenünk. Ez az ember már nem a maga programját, hanem már Isten programját viszi. Jóllehet elvonult és sírt – olvassuk többször –, amikor meglátta a testvéreit. József gyenge szívű volt, hamar elérzékenyült. Ez ebben a helyzetben érthető is. De nem mondhatott korábban semmit, mert ezt az utat végig kellett járni a testvéreinek. Ha azzal fogadja őket, hogy keblemre, itt van minden, menjetek! – nem megy végbe bennük ez a változás.

Isten akaratát cselekszi ez az ember. Hogy állunk ezzel az életünkben? Kinek a programja fut a képernyőnkön? A magunké? Jövök a templomba: – Isten, segíts, hogy amit elképzeltem, végbe mehessen?

Vagy azon tusakodom már: – Istenem, mi a programod, mi az elképzelésed?

Nagy kegyelem, ha rájön valaki, hogy az a legjobb az életében, amit Isten akar tenni vele. Amikor erre rájön valaki, akkor lesz békesség a szívében. Nem kell erőltetni semmit. Még ha összeszorul a szíve vagy kicsordul a könnye, akkor is kérdezheti bizalommal: Uram, mit akarsz te ezzel véghezvinni? Nem értem még, de legyen meg a Te akaratod, a Te programod, mutasd meg nekem.

Ismerős az ének: *„Ki Istenének átad mindent, bizalmát csak belé veti, azt csudaképpen őrzi itt lent, ínség, baj közt is élteti. Ki mindent szent kezébe tett, az nem fövényre (homokra) épített”* (274. ének). Ennek az útnak a jutalma az a békesség, amit nem ismer a világ. Amiről halála előtt Jézus beszélt tanítványainak: *„Bé-*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 36

kességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek, de nem úgy adom nektek, ahogyan a világ adja" (János 14,27).

Nagy ajándék, ha az Ő békességét hordozhatjuk, és nem a pillanatnyi hullámzásokon vibrál az életünk.

Szeretem a Példabeszédek könyvében Agur vallomását: – Uram, nagy gazdagságot ne adj, és nagy szegénységet se. Mert ha nagy gazdagságot adsz, úgy elbízom magam, hogy faképnél hagylak. Ha nagy szegénységet adsz, nem állok jót magamért, hogy lopok, csalok és megtagadom gyalázom a Te nevedet. Táplálj engem hozzám illő eledellel! (Péld 30).

De még jobban szeretem, amit Pál apostol mond: *„Megtanultam, hogy körülményeim között elégedett legyek. Tudok szűkölködni és tudok bővölködni is, egészen be vagyok avatva mindenbe"* (Fil 4,11–12). Ismerős vagyok a bővölködéssel is, a szűkölködéssel is.

Micsoda szabadság, ha úgy élhetsz, hogy Isten békessége, „beavatási munkája" végbement az életedben. Akkor kiderül, hogy miközben mások pánikba esnek, neked még mindig békességed van.

Ahogy Pál apostol életében látjuk. Viszik, mint foglyot, és a hajósok felelőtlenül belemennek olyan utazásba, amit az időjárási viszonyok között nem lenne szabad megkockáztatni. Hajótörés fenyeget. Kidobtak már mindent a hajóból, két hete nem ettek egy falatot sem. Akkor előjön Pál, előveszi a száraz kenyeret, és falatozik a hajón. Néznek, és azt mondja: – Egyetek, mert mellém állt az Isten angyala az éjszaka, azt mondta: egy lélek sem vész el, de a hajó odalesz. Egyetek, mert úszni kell majd. – És eszik. Egyszer csak enni kezdenek a többiek: a kapitány, meg a matrózok, meg a rabok is. Megmenekül az egész csapat (ApCsel 27).

Honnan tudta Pál, hogy mi fog következni? Isten megmondta neki. Nem mindig ilyen módon közli velünk Isten, hogy mi következik. De ha az Övé vagy, az Ő békességét adja a szívedbe, és azt észreveszik körülötted. Más rendszerre mozog a szíved, az idegrendszered, az eszed. „Be vagy avatva."

Jó lenne, ha egyre jobban megértenénk, hogy nem az eseményekre, nem a saját terveinkre, nem az érzéseinkre, hanem az Úrra kell néznünk első renden, Aki most is formálja a gyermekei életét az Ő jó tervei szerint. Kérjünk bocsánatot Tőle a sok értetlen lázadásért, zúgolódásért, hitetlenségért. Meg kell hosszabbítania iskolája egy-egy osztályát, mert még mindig egy helyben járunk. Még mindig a magunkét mondjuk ahelyett, hogy Isten már mehetett volna tovább velünk. De nem mehetünk még.

Meg kell tanulni a leckét abban a helyzetben, amelybe vitt, és az ő kezébe tenni a teljes életünket: – Formáld, Uram, ahogy Te akarod! Sok formálnivaló van rajtam, és add a Te békességedet. Akkor is, ha nagy hullámok csapdosnak, és másként alakulnak a dolgok, mint szeretném. Hiszen tudom, József és családja megtartatásánál is másként alakultak. De Te velünk nagyobb szabadítást végeztél, mint velük! Tudom, hogy ideadtad értem a Te egyszülött Fiadat a keresztre. A nagy szabadítást megadtad, hogy el ne vesszek. Sem itt a földön, sem soha, hanem örök életem legyen. Áldott legyen ezért a Te szent neved! Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 37

MÓZES

OLVASANDÓ: 2MÓZES 1–2

2MÓZES 2,23–25

„Közben hosszú idő telt el, és meghalt Egyiptom királya. Izráel fiai pedig sóhajtoztak a szolgaság miatt, kiáltottak, és a szolgaság miatt való jajgatásuk feljutott Istenhez. Isten meghallotta panaszkodásukat, és visszaemlékezett Isten az Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal kötött szövetségére. Rátekintett Isten Izráel fiaira, és gondja volt rájuk Istennek."

430 évet élt Izráel népe Egyiptomban. Több generáción át – mintegy tíz nemzedéken át – hatszázezres tömegre sokasodott, amely a férfiak létszámára vonatkozott, plusz a családtagok. Akkor Isten szabadítása elérte őket, hogy a fáraó zsarnoksága alól kivegye a népet. Nagy nyomorúságra jutottak, mert József nemzedéke után új fáraók támadtak. Hamarosan rájöttek, ahogy szaporodott a nép, hogy rabszolgasorba kell hajtani őket. Jól jön az ingyenmunka, és vigyázni kell, mert ha idegen betörés lesz, ez a nép is ellenük fordulhat.

A fáraó rabszolgasorba hajtotta őket, és megdöbbenve tapasztalta, hogy mégis szaporodik a nép. Jobban, mint az egyiptomiak. Kiadta az utasítást a bábáknak:

– Ha látjátok, hogy a zsidók között fiú születik, fojtsátok a fürdővízbe! – Ezt olvassuk az igében: De a bábák félték az Istent, nem tették meg. Megmagyarázták a fáraónak: erősek a héber asszonyok, mire odaérünk, ők már megszülnek.

Akkor a fáraó kiadta az utasítást: – Ha fiú születik, a Nílusba kell vetni.

Ez már rettenetes időszak, most már tarthatatlan a helyzet, és kiált a nép Istenéhez. Ki imádkozott, ki káromkodott, de a jajgatásuk már fölhatott az égig. Nem mintha Isten 430 éven át nem látta volna pontosan, mi történik velük. Ekkor adta Isten Mózest, akinek a születéséről olvastunk.

Három üzenetre figyeljünk: Először Isten hűségét értsük meg. Utána Isten hatalmát figyeljük. Majd pedig Isten kegyelmes szabadítását lássuk meg az ige alapján.

Háborús fényképeken látjuk azt, hogy gyermekek milyen önfeledten alusznak anyjuk vagy apjuk karjában. Körülöttük bombatámadás, de ők mit sem félnek tőle, mert úgy ismerték meg anyjukat, apjukat, ha ők itt vannak, akkor védve vannak. Pedig ha tudták volna, hogy apjuk és anyjuk is milyen veszélyben van, menynyire kiszolgáltatottak!

Számunkra döntő dolog, hogy kinek ismerjük a mi Istenünket. Nem a jó sorsunk alapozza meg a szívünk békességét, hanem az, hogy milyen nagy a mi Istenünk! Aki nagyobbnak ismerte meg, de nem csak értelmével, hanem a hitével, egész lényével, annak van nagyobb békessége ezen a világon, még akkor is, ha száraz kenyéren él. Ezt megfigyelhetjük. Különben azt mondanánk, hogy minél gazdagabb valaki, minél jobban megy neki, minél egészségesebb, annál inkább megtalálta az életét. Egyáltalán nem így van, nem abban a régióban kell keresni

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 38

az áldott, boldog embereket. Akik olvasnak bulvárlapokat, azok körülbelül látják, hogy a boldog, kiegyensúlyozott, áldott házasságok nem a sikeremberek, az ünnepelt celebek világában vannak. Lehet ott is nagy ritkán, de nem jellemző.

Nagyon döntő nekünk, hogy kicsoda a mi Istenünk. Ezért történhetett, hogy valaki tönkrement a félelemtől a lövészárokban, más pedig, ha félt is, de erősíteni tudta társait, mert volt valami titka annak az embernek: ismerte Isten hatalmát. Ha te tudsz valami többet Isten hatalmáról és szeretetéről, mint a körülötted élők, akkor egészen másként hallod az igét: *„Senki sem ragadhatja ki őket az én kezemből!"* (Jn 10,28). Vagy: *„Semmiért se aggódjatok!"* (Fil 4,6).

Ez egy kis biztatásnak jó, de ha ezt az élő Isten, a hatalmas, szerető Atya mondja neked, egészen másképp hangzik.

Az olvasott igéből ismerjük meg jobban Istent, mennyei Atyánkat! Ragyogjon fel előttünk, milyen szerető, hatalmas Istenünk van!

Először Isten hűségére figyeljünk! *„Visszaemlékezett Isten az Ábrahámmal, Izsákkal, Jákóbbal kötött szövetségére. Rátekintett Isten Izráel fiaira, és gondja volt rájuk Istennek."*

Isten hűsége azt jelenti, hogy amit megmond, az úgy van. Amit megígér, az beteljesedik. Ígéretet adott Ábrahámnak: – Nagy néppé teszlek, tiétek lesz az a föld, és megszületik a te magodból, akiben megáldatnak a föld nemzetségei.

Itt vagyunk négyezer évvel később, és az a nép azon a földön lakik, nagy néppé lett, megszületett a Megváltó. Szó szerint, betű szerint úgy, ahogy Isten megmondta ezt akkor. Az Ő hűsége, változhatatlansága sokkal mélyebb valóság, mint amit el tudunk képzelni.

Nagyon jól írta meg az énekszerző: *„Igaz Isten, ígéretedben változhatatlan valóság, amit Te, a Te beszédedben megmondasz, az mind valóság. Könnyebb megavulni, végképpen elmúlni a természetnek, mint semmibe menni az igaz, isteni szent ígéretnek."* (308. dicséret).

430 év eltelt, úgy tűnik, hogy ködbe vesztek az ígéretek. Nem csak az Ábrahámnak adott ígéretek, hanem a nép istentudata is. Hány nemzedéken át egy szót sem szólt Isten. Több mint négyszáz évig nincs ige, új ige!

Elég volt két-három nemzedék a mi népünk életében, miközben még hangzott az ige is. Én úgy találkozom esküvős párokkal, mintha pogány missziót folytatnánk. Nem mindegyik párral, de a nagy többséggel, Budapesten. Nem kell Afrikába menni külmisszióba. Amikor a legalapvetőbb dolgokat átvesszük a Bibliából, azt mondják, most hallják ezt először. Nem volt, aki mondja nekik? Mi történt itt? Nemzedékek élnek Isten drága igéje nélkül? Csodálkozunk, hogy ott tart a népünk, ahol tart? Én azon csodálkoznék, ha másként lenne. A mi nagy templomunknak sokszorosan meg kellene telnie vasárnaponként. Pedig ide mégiscsak jönnek az emberek, sokan fölfedezik, hogy Isten élő forrást támasztott. Be sem férnénk, ha az emberek igazán érdeklődnének, keresnék Isten drága igéjét.

Ott eltelt tíz nemzedék. Az a csoda, hogy a rabszolgasorban lévő népben még maradt valamilyen atyáiktól örökölt istentudat. A nyomorúságban kiáltanak Istenhez! Később kiderült, hogy mennyi maradt. Amikor a pusztában vándoroltak, láthatjuk, hol tartott ez a nép az istenhitben a nagy szabadítás után is.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 39

Hány nemzedék, és eljött az idő, hogy Isten akcióba lép. Nem siet, nem késik, pontos! Azt mondhatná valaki: és ha én az ötödik nemzedékben élek, végig rabszolgasorban élek. Alázatosabban gondolkodjunk! Ez a világ mindenestől pusztulásra jutott, elveszett. Isten az Ő egyszülött Fiát elkészíti, hogy szabadítást szerezzen.

Nem adhatta előbb. Még így is mit tett a nép: *„saját világába jött, és az övéi nem fogadták be őt"* (Ján 1,11). Nem kellett Jézus. Pedig ők Messiást vártak, és a Messiás megjött.

Azt valljuk: a Messiás a názáreti Jézus Krisztus, akiben élő hitet, bűnbocsánatot, új életet kaptunk. Isten elvégezte a legnagyobb szabadítást! Ha belegondolok, hogy nekem Őnélküle kellett volna leélnem az életemet… Nem tudok eléggé hálát adni, hogy gyermekségemben, kora ifjúságomban belépett az életembe. Mi lett volna ezekkel az évtizedekkel? Szinte megdermedek, a lélegzetem eláll, ha arra gondolok, kihagy ebből! Élek az Ő kegyelme nélkül?!

Isten a semmiből, a mi teljes kárhozatunkból indította el a szabadítást ebben a világban. Gyorsabban nem ment a mi tökéletes romlottságunk miatt. Isten nem bábokkal játszott, hogy majd átrendezem a sakktáblát, újraindítjuk… Ez a harc életre-halálra ment, ehhez az Ő egyszülött Fiát kellett halálba, kárhozatba, pusztulásba adnia. Leszállt a poklokig, hogy nekünk más életünk, új életünk lehessen. Más az otthonod légköre Jézussal. Még ha sokféle küzdelemmel, vívódással telik is, de egészen más az életed! Mert Isten a legnagyobb szabadítást elkészítette az Úr Jézus Krisztusban.

A te életedben Jézus már Megváltó lehet. Ne vitázz az Istennel, hanem alázd meg magad: – Uram, hogyan háláljam meg Neked, hogy nekem is Megváltót adtál Jézusban? – És fogadd Őt be az életedbe! A legoptimálisabb segítséget készítette el az Isten.

Másodszor Isten hatalmát figyeljük ezen az igén át. Lehetetlen helyzetben küldi el Mózest. Meg fogják ölni! De Isten nem esik pánikba, sőt majdnem így mondom, ha nem drámai lenne ott a helyzet: humora van Istennek. Csecsemőként beviszi Mózest a fáraó udvarába. Nem rabszolgasorban kellett felnőnie, hanem a legjobb mesterek, tanítók, lovászok képezték ki őt. Azt az embert, aki majd Isten szabadításának az eszközeként vezeti ki a hatalmukból a népet.

Isten nem esik kétségbe. Nem úgy van, ahogy te gondolod, hogy a betegség szorításában már Isten sem tud mit kezdeni. Valaki azt mondta nekem: – Azt már nem hiszem el, hogy a testvérem egyszer meg fog térni. – Azt kérdeztem tőle: – Mondja azt az Úr, hogy legyen neked a te hited szerint? Nem hiszed el az Ő hatalmát? Ha rajtad tudott könyörülni, nem gondolod, hogy a másikon is könyörülni tud? Pál apostol így vallott: Ha rajtam könyörült, akkor nincs reménytelen eset.

Itt van Isten a maga hatalmával. Kiteszik a gyermek Mózest gyékénykosárban (Mózes-kosár) a Nílus folyóba. Nem lehet tovább rejtegetni. Jött a fáraó leánya. Miért pont akkor? Amikor meglátta a síró gyermeket, miért nem dobta a vízbe? Miért, miért?

Te miért nem léptél le az útra, amikor ott suhant el az autó? Miért ugrott be valaki értem a kanálisba, amikor még úszni sem tudtam, és már fulladoztam? Miért

ugrott be a hídról, miért vett észre, miért hozott ki? Tudod: az, hogy itt vagy, Isten sokszori csodájának a műve?! Neki hatalma van, és milyen jó ennek a biztonságában járni. Nem a szemeddel látod, a hiteddel ragadhatod meg.

A 2. zsoltárban olvassuk: *„Összegyűlnek a föld királyai, a fejedelmek együtt tanácskoznak az Úr ellen és felkentje ellen: Dobjuk le magunkról bilincseiket, tépjük le kötelékeiket! A mennyben lakozó kineveti, az Úr kigúnyolja őket."* – Neveti őket! Hányszor elmondom ezt a példámat: 13 milliárd fényév távolságból érkező jeleket fognak a rádiócsillagászok. Ugye 13 milliárd éven át minden másodpercben 300 000 kilométer! Egyszerűen az ember esze megáll, ha ezt kicsit elkezdi követni. Ki az Isten, és ki az ember?! Ki vagy te, test-vérem, és ki ez az egész embervilág? Istent így, meg úgy félretesszük, meg nincs is?! Érthető, hogy a Magasságos neveti őket. Ember! Még a levegőt is én adom neked. Még mindig van feleselnivalód? Nevetséges!

Szépen ír erről a Heidelbergi Káté (26. kérdés-felelet): *„Mit hiszel, mikor ezt mondod: »Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek Teremtőjében?«*

– »Hiszem azt, hogy a mi Urunk Jézus Krisztusnak örökkévaló Atyja, aki mennyet és földet, minden bennük lévő dolgokkal együtt a semmiből teremtett, és azokat örök tanácsával és gondviselésével fenntartja és igazgatja is, az Ő Fiáért, Jézus Krisztusért nekem Istenem és Atyám; akiben én annyira bízom, hogy semmit sem kételkedem afelől, hogy mind testi, mind lelki szükségleteimet beteljesíti, sőt mindazt a rosszat, amit e siralomvölgyben rám bocsát, javamra fogja fordítani, mert ezt megcselekedheti, mint mindenható Isten, és meg is akarja cselekedni, mint hűséges Atya.«"

De jó neked, ha számodra ez már belső hitvallás is! Mózes és a nép megtartatása Isten hatalmáról beszél.

Végül nézzük Isten kegyelmes szabadítását: Egy család átéli, hogy milyen kegyelmesen megtartja a gyermekét Isten. Egy nép átéli, hogy milyen hatalmas szabadítást ad neki Isten, hiszen az Egyiptomból való szabadulás mindent felülmúlt számukra.

Még a Tízparancsolat is így kezdődik: *„Én, az Úr, vagyok a te Istened, aki kihoztalak Egyiptom földjéről, a szolgaság házából. Ne legyen más istened rajtam kívül!"* (2Móz 20,2–3). Nem Mózes szabadította ki a népet, hanem Isten. A 2Mózes 2-ben olvasunk arról, hogy Mózes megpróbált tenni valamit népe érdekében. Kilovagolt a fáraó udvarából, és látta, hogy az egyik hajcsár ütlegelt egy héber rabszolgát. Odalépett, és agyonütötte a hajcsárt. Hogy ne legyen tettének nyoma, a homokban elásta. Az apostolok cselekedeteiről írott könyv utal erre a 7. részben, amikor István vértanú végigmondja az ősatyák történetét: Mózes azt gondolta, hogy honfitársai megértik, hogy az ő keze által ad nekik szabadulást az Úr. De nem értették meg. Másnap kiment, látta, hogy két héber civódik, megszólította őket:

– Miért bántjátok egymást? – Egyikük azt mondta:

– Ki tett téged bíróvá miközöttünk? Engem is meg akarsz ölni, mint az egyiptomit? – Akkor Mózes rádöbbent, hogy neki menekülnie kell. Nem maradhat, kitu-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 41

dódott a dolog, üldözni fogják. Mózes elmenekül. Negyven év telik el, amíg Isten alkalmassá teszi, hogy az Ő áldott eszköze legyen. Negyven év telik el a midiániták földjén, ahol Jetró főpap lányát, Cippórát feleségül veszi. Negyven évig legelteti a juhokat. Az az ember, akit a legnagyobbnak választ ki Isten az Ószövetség emberei közül. Ez alatt az idő alatt Mózes alázatot tanul ott, a pusztában. Azt olvassuk később róla: *„Ez a Mózes pedig igen alázatos volt, a földön élő minden embernél alázatosabb”* (4Móz 12,3).

Akkor gyulladt ki a csipkebokor, akkor szólítja őt Isten. Akkorra Mózes már tudja, hogy nem ő lesz a szabadító. Amikor Isten megszólítja – Indulj, szólj a fáraónak! –, kibúvókat keres. Végül azt mondja: – Nem tudok jól beszélni! Mire Isten válasza: – Mózes! Ki adott szájat az embernek? Majd melléd adom Áront, a testvéredet, ő tud beszélni. De én téged választottalak, indulj!

Meg kell neki is tanulnia, hogy az Úr a szabadító. Mi csupán eszközök vagyunk. Minél jobban megtanuljuk, hogy nem mi, hanem Ő, annál jobban megy tovább az Ő munkája. Ahogyan Pál mondja: *„…amikor erőtlen vagyok, akkor vagyok erős”* (2Kor 12,10).

Amikor már nem tudom csinálni, akkor jutok oda: – Uram, szeretnék az eszközöd lenni! – Nagy különbség ez!

Isten kegyelmes szabadításáról szóltam. Számukra mindennél nagyobb volt az Egyiptomból való szabadulás, és érthető is. Isten maga is így foglalja össze, amint idéztem a Tízparancsolat kezdetét. De ez a nagyon-nagy szabadítás csak előjele annak a legnagyobbnak, amelyet Jézus Krisztusban, az ő keresztje által adott a világnak Isten. Az egész Mózes-történet csak egy rész ezen az úton.

Testvérem! Tied már ez a szabadító kegyelem? Elmondhatod: Hála neked, Atyám, hogy értem is állt az a kereszt, nekem is elkészítetted a bűnbocsánatot, áldott földi életet, örök életet!?

Ilyen a mi Istenünk, és amit leírtam ebben a részben, az csak egy csepp a tengerből. Mert amilyen a mi Istenünk, az a tenger. De egyelőre cseppenként tudjuk befogadni az igét.

Dicsőség legyen neki, hogy adja, és dicsőség legyen neki, hogy Ő az, Aki: Mindenható, Örökkévaló Isten, Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban. Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 42

SZABADULÁS EGYIPTOMBÓL

OLVASANDÓ: 2MÓZES 12–13

2MÓZES 14,14–22

„A fáraó közeledett. Izráel fiai pedig föltekintettek, és látták, hogy az egyiptomiak utánuk eredtek. Ekkor nagy félelem fogta el őket, és segítségért kiáltottak Izráel fiai az Úrhoz. Mózesnek pedig ezt mondták. Nincs talán elég sír Egyiptomban, hogy a pusztába hoztál bennünket meghalni? Mit tettél velünk? Miért hoztál ki bennünket Egyiptomból? Nem megmondtuk neked még Egyiptomban, hogy hagyj nekünk békét, hadd szolgáljuk az egyiptomiakat, mert jobb nekünk, ha az egyiptomiakat szolgáljuk, mintha a pusztában halunk meg. De Mózes így felelt a népnek: ne féljetek, álljatok helyt, és meglátjátok, hogyan szabadít meg ma az Úr benneteket! Mert ahogyan ma látjátok az egyiptomiakat, úgy soha többé nem fogjátok látni őket. Az Úr harcol értetek, ti pedig maradjatok veszteg. Akkor ezt mondta Mózesnek az Úr: – Miért kiáltasz énhozzám? Szólj Izráel fiaihoz, hogy induljanak útnak, te pedig emeld fel a botodat, nyújtsd a kezedet a tenger fölé, és hasítsd ketté, hogy szárazon menjenek át Izráel fiai a tenger közepén. Én pedig megkeményítem az egyiptomiak szívét, hogy menjenek utánuk. Így mutatom meg dicsőségemet a fáraón és egész haderején, harci kocsijain és lovasain. Majd megtudja Egyiptom, hogy én vagyok az Úr, amikor megmutatom dicsőségemet a fáraón, harci kocsijain és lovasain. Ekkor elindult az Isten angyala, aki Izráel tábora előtt járt, és mögéjük ment. Elindult az előttük levő felhőoszlop is, és mögéjük állt. Odament Egyiptom tábora és Izráel tábora közé, és az a felhő, amelyik világítani szokott éjjel, sötét maradt. Ezért nem közeledtek egymáshoz egész éjszaka. Mózes kinyújtotta kezét a tenger felé, az Úr pedig egész éjjel visszafelé hajtotta a tengert, erős keleti széllel, és szárazzá tette a tengert, úgyhogy a víz kettévált. Izráel fiai szárazon mentek be a tenger közepébe, és a víz jobbról-balról falként állt."

Ma az Egyiptomból való szabadulás története következik, amikor Isten népe átélte a teremtés óta legnagyobb eseményt, hogy Isten hatalmas kézzel kihozta őket a rabszolgasorból.

Mózes 80 éves, amikor a csipkebokorban megjelenik neki Isten, és megszólítja őt. Hogy tiltakozik, hogy kicsoda ő, hogy ilyen feladatot elvégezzen! Félreérti a dolgot, Isten nem arra hívta el, hogy szabadítsa ki a népet Egyiptomból. Ezt Isten végzi el. Nagyon jó a mai igénk fényében megértenünk, hogy minden szabadítást Isten úgy végez el, hogy száz százalékig övé a szabadítás. Mózes ilyen nevetséges ellenérvet is felhoz, hogy nem tudok én jól beszélni, Uram, hogyan hozzam ki a népet? Ha ő világhírű szónok lenne, akkor a fáraó szépen elengedné a népet? Mit gondolt Mózes? Azután megadja magát, mert Isten hívta el. Az az ember küldetése, hogy elfogadja Isten vele való terveit, és teljes szívvel beleálljon abba. Mózesnek a helyére kellett állnia, arra a helyre, amelyet Isten jelölt ki számára.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 43

Végre elindul. – Én veled leszek! – ígéri Isten. Mindvégig állta is a szavát. Végbe is ment a nagy szabadítás. A részletekben is vezette Mózest.

Olyan egyszerűen kimondom, hogy vezette Mózest, és végbement a nagy szabadítás – de azért gondoljunk bele, hogy micsoda küldetés volt Mózesé! Lélegzetelállító, ha arra gondolunk, hogy milyen pályát jelölt ki neki Isten.

Amikor megérkezik a rabszolga néphez, összehívják titokban a vezetőket, mind a 12 törzsből. Indul Mózes Áronnal együtt a fáraóhoz, hogy elkérje a népet, hogy ünnepet üljenek a pusztában. A fáraó gúnyolódva kérdezi: – Kicsoda az az Isten, akinek a nevében szóltok? – Elzavarja őket. Még jobban megnehezíti a rabszolgamunkát.

Mózes kimegy a fáraó elől, a nép még nagyobb nyomorúságba jut, és azt mondják a rabszolga nép vezetői:

– Verjen meg az Isten, Mózes, hogy idejöttél! Maradtál volna, ahol voltál. Most gyűjthetjük a szalmát is a vályogvetéshez, és ugyanazt a darabszámot megkérik tőlünk. Tönkremegyünk, miért jöttél ide?!

Akkor Mózes újra az Úr elé borul: – Uram, hagytál volna engem.

Az Úr nem vitázik vele, csak azt mondja: – Mózes, szedd össze magad, és menj a fáraóhoz!

És tízszer is beküldi. Jön a tíz csapás. Megkeményíti az Úr a fáraó szívét, ezt végig kellett élniük. Dehogy enged ő holmi Istennek! Amikor jött bármelyik csapás, a fáraó engedett Mózes kérésének. Amikor elmúlt a csapás, visszavonta ígéretét, nem mehetett el a nép.

Így jött el a tizedik csapás, az elsőszülöttek halála. A fáraó megadja magát, indulhat a nép. Isten nem a tengerpart menti szakaszon vezeti őket, a filiszteusok városai felé, hanem a Vörös-tenger felé irányítja őket. Éjjel tűzoszloppal, nappal felhőoszloppal vezeti őket.

A fáraó, miután felocsúdik a nagy nyomorúságból, seregével utánuk indul. Amikor már ott vannak a közelükben, a nép kétségbeesik. Előttük a tenger, mögöttük az üldözők. Mózesre támadnak. „Hozzák a formájukat."

Döbbenetes az, ahogy az ember bűnbakot keres azonnal. Nem azt mondja a nép: – Mózes, most imádkozzunk az Úrhoz, de nagyon…

Hanem így vádolják: – Mózes, megmondtuk! – Dehogy mondták ők! Érthető, hogy most kétségbe vannak esve. Annak ellenére, hogy átélik és látják Isten csodáit, hányszor megismétlik még ezután is a lázadást! Ennyire elesett a nép.

Akkor Mózes megszólal, és ezt mondja: *„Ne féljetek, álljatok helyt, és meglátjátok, hogyan szabadít meg ma az Úr benneteket! Mert ahogyan ma látjátok az egyiptomiakat, úgy soha többé nem fogjátok látni őket. Az Úr harcol értetek, ti pedig maradjatok veszteg."*

Isten hatalmas szabadítást adott. Az Ószövetség népének a teremtés óta ilyen hatalmas esemény nem volt az életében, mint az Egyiptomból való szabadítás. Így kezdődik a Tízparancsolat: *„Én, az Úr, vagyok a te Istened, aki kihoztalak téged Egyiptom földjéről, a szolgálat házából."*

Így indítja Isten, hogy tudjátok, ki szól hozzátok. És akkor tudták. Később is, újra meg újra visszatérnek erre az eseményre. Az életüknek a legnagyobb élmé-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 44

nye az, hogy kihozott bennünket az Úr Egyiptomból. A páskát ünneplik a tizedik csapás éjszakáján. Azt adta parancsba az Úr, hogy családonként vágjanak le egy bárányt, fogyasszák el, a vérével kenjék meg az ajtófélfát, és amelyik házon ott van a bárány vére jele, ott nem hal meg az elsőszülött. A páskavacsorával minden évben erre a szabadításra emlékeznek.

Itt álljunk meg! Milyen hatalmas jelet adott az Úr: a bárány vére, az Isten Báránya vére. A nagy szabadítás. Mert nem az Egyiptomból való szabadítás volt a legnagyobb. A Jézus Krisztusban adott, bűnből, halálból, kárhozatból, értelmetlen, áldatlan életből való szabadítás a nagy Szabadítás.

De mi most itt járunk, és álljunk meg a Vörös-tengeren való átkelésnél.

Olvastuk: az Úr egész éjjel visszafelé hajtotta a tengert erős keleti széllel, és szárazzá tette a tengert úgy, hogy a víz kettévált. Nem kívánom elmagyarázni, hogy hogyan. Nem tudom, de hiszem. Nem az a megoldás, hogy elmagyarázgatjuk, hogy technikailag is hogy lehetett ez. Nagyon komolyan küzdenek a gondolkodók, bibliakutatók azon, hogy beazonosítsák a helyet. Hogy Isten ezt a csodát hogy vitte végbe, azt ő tudja. Úgy, ahogyan a teremtés csodáját, vagy Jézus feltámasztását is.

Akárhogy is történt, ez Isten hatalmas szabadító csodája. Az ember vigyázzon, amikor fölé akar kerekedni az igének. Ó, de sokan úgy veszik kezükbe a Bibliát, hogy amit megértenek, amit el tudnak fogadni, az igen, a többi az mítosz és mese.

Egy fiatal néger olvasta a Bibliáját, és fölkiáltott újra meg újra: – De csodálatos, de csodálatos!

Ott volt mellette egy okos bibliakritikus, aki megkérdezte: – Mi olyan csodálatos, fiatalember?

– Az, hogy Isten átvitte a népet a tengeren, száraz lábon!

– Ej, fiatalember, nem úgy kell azt érteni! Ott bokáig ért a víz, és azon a részen keltek át. – A fiatalember elhallgatott, csendben olvasott tovább. Hamarosan ismét felkiáltott: – De csodálatos, de csodálatos!

– Mi az a csodálatos már megint?

– Hogy Isten bokáig érő vízbe belefullasztotta a fáraó egész seregét, szekereket, mindent!

Testvéreim, lehet nekünk okoskodni, és lehet Isten hatalmas szabadítását csodálni. Csodálni a saját életünkben is! Hányszor és hányféleképpen őrzött meg, amire nem tudsz pontos magyarázatot, de az Ő keze volt ott.

Átélte a nép ezt a nagy szabadítást úgy, hogy az Úr harcolt értük. Egy százalék sem az ő részük benne. Az Úr adta Mózest, Ő hívta el, Ő küldte a tíz csapást, az Úr tette átjárhatóvá a tengert. Azt is Ő tette, hogy a fáraó és az üldöző csapat felett újra összecsaptak a hullámok. Az Úré a szabadítás. Ahogy a nagy Szabadítás, Jézus Krisztusban is, száz százalékig Istené. Ne gondoljuk, hogy az ember egy százalékot is hozzátehetett volna.

Valaki ugyan, amikor megkérdezték, hogyan tértél meg, azt mondta: én is megtettem, ami rajtam állt, és Isten is megtette, ami rajta állt, és a végén sikerült. Akkor összehúzták a szemöldöküket a szigorú kérdezők: hogy lehetett ez így, hiszen teljességgel Isten végzi ezt! Ő azt felelte: – Tudjátok, én futottam Isten elől,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 45

Ő futott utánam, és Ő győzött. Én is megtettem, ami rajtam állt, és Ő is megtette, ami rajta állt. Ez a szabadítás az Övé. A Jézusban adott nagy Szabadítás is.

Ha már Egyiptomnál járunk, testvéreim, hadd utaljak David Rohl „Fáraók és királyok – a Biblia a mítosztól a történelemig" című könyvére. Ez a könyv 1995-ben jelent meg. Szerzője ma is él. Nem is kifejezetten hívő ember ő. Kilencéves korától járja az egyiptomi tájakat. Először Faruk király sétahajóján édesanyjával tettek meg egy nagy utat, és beleszeretett Egyiptomba. Régész lett, ásatásokat végez. Különleges, ahogy munkája forradalmasítja az addigi leletek világát.

200 évvel ezelőtt úgy indult az egyiptomi nagy kutatás, hogy egyházi háttérből mindenképpen a Bibliát igazoló leleteket kívántak találni. Igen ám, csak nem nagyon stimmelt a dolog, nem találták a bibliai nyomokat.

David Rohl a kutatásai során felfedezte, hogy Felső- és Alsó-Egyiptomban párhuzamosan is voltak fáraók. Ezért csaknem 300 évvel korábban történnek azok az események, amelyeket későbbieknek tekintettek. A könyv bevezetőjében olvassuk: *„David Rohl egyiptológus és ókortörténész fontos felfedezést tett. Forradalmian új elmélete rámutat arra, hogy a régészek megfelelő helyeken keresték ugyan addig is az izraeliták nyomait, de nem a megfelelő időben. Hozza József, Mózes, Józsué, Saul, Dávid, Salamon életének a jeleit, vagy a velük kapcsolatos jeleket. »A fáraók és királyok« a Biblia legfigyelemreméltóbb értelmezését adja közre az óvilág csodái feltárását célzó első régészeti ásatások óta."*

Ezt csak érdekességképp mondom, de nagyon jó figyelnünk, követnünk ebben a könyvben is, ahogyan tényként írja le mindezeket.

Térjünk vissza igénkhez. Azt mondtuk és jogosan, hogy egyedül Isten cselekedett. A népnek hittel kellett belehelyezkednie ebbe a szabadításba. A népnek be kellett lépni a tengermederbe. Nem tudták, mikor csap össze a víz, nekik az Isten elkészített szabadítását hittel komolyan kellett venniük, és bele kellett simulniuk.

Isten szabadítása végbement a Golgotán, kétezer éve. Amikor te elfogadtad hittel, egyszer csak működni kezdett az életedben. Átélted, hogy mindaz igaz, amit Ő mond. Azért jössz a templomba, mert igazak az Isten igéi. Azt mondjátok már sokan, mint a samáriai asszonynak mondták a samáriaiak: – Lelkipásztor testvéreink, nem a ti beszédetekért hiszünk immár, hanem mert magunk hallottuk és tudjuk, hogy Ő a világ üdvözítője, a Krisztus. Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 46

PUSZTAI VÁNDORLÁS

OLVASANDÓ:
2MÓZES 15–20 • 4MÓZES 11,2;13–14 • 5MÓZES 34

2MÓZES 16,2; 6–7

„És zúgolódni kezdett Izráel fiainak egész közössége Mózes és Áron ellen a pusztában… Ekkor azt mondta Mózes és Áron Izráel fiainak: reggel meglátjátok az Úr dicsőségét, mert meghallotta, hogy zúgolódtok az Úr ellen. Mik vagyunk mi, hogy ellenünk zúgolódtok?"

Üdvtörténeti sorozatunkat követve elérkeztünk a pusztai vándorlás eseményéhez. Túl vagyunk az Egyiptomból való szabadulás nagy élményén. Isten hatalmas kézzel viszi a népet a megígért haza, az ígéret földje felé. Ami itt a pusztai vándorlás során elénk tárul, azt nem lehet megrendülés nélkül szemlélnünk.

Három szempontot figyeljünk, amikor nagy vonalakban végigmegyünk a pusztai vándorlás eseményein.

1. Megrendítő, ahogy föltárul előttünk a nép, az ember hitványsága.

2. Megrendítő Isten hűsége, hosszútűrése, amellyel nem adja föl, amíg célba nem segíti a nyomorult és hitvány népet.

3. Megrendítő, hogy mit tud Isten kihozni abból az emberből, akit elhív magának ebből a népből, és aki átadja magát ennek az elhívásnak.

Tehát úgy kövessük az eseményeket, hogy figyeljük a népet, figyeljük az Urat, és figyeljük az Úr elhívottját, Mózest.

Az első kép, amely elénk tárul a nagy szabadulás után, a nép örömének, Isten dicsőítése a Vörös-tenger túlpartján. Végre ilyet is tud a nép! Soha nem olvastunk erről eddig. Csak jajkiáltás volt, csak nyögés volt, átkozódás, vagy könyörgés a rabszolgasors nyomorúságában. Olyan, hogy hálaéneket énekeljenek, itt jön elénk először. Nagyon jó, hogy elénk jön. Mert hatalmas volt az a szabadítás, amit átéltek. Jó lenne, ha innen kezdve ez a hálaének, ennek a hangzása lenne a háttere (vagy előtere) az ő egész további életüknek és útjuknak. Úgy, ahogy egyik lelki énekünkben mondjuk: *„Bárcsak így telne el életünk, mindennap várva az Úrra. Kegyelmét hirdetné énekünk, újra meg újra, meg újra."* Ez lenne a jó alapmagatartás, amikor jönnek a hétköznapok.

De az örömének után, ahogy jöttek a hétköznapok, három nap telik el csupán, és máris Mózes ellen támadnak. Nem is a most olvasott részben, hanem már előbb, mert nem volt vizük. *„Ekkor zúgolódni kezdett a nép Mózes ellen. Ezt mondták, mit igyunk?"* (2Móz 15,24) Ki hozta ki őket? Mózes? Az Úr szabadította ki a népet. Ki ígérte meg, hogy beviszi őket arra a földre, amelyet atyáiknak adott? Az Úr. Nem Mózes.

Jön az első baj. Három nap után elfelejtik, hogy mit cselekedett velük a lehe-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 47

tetlenben az ő Uruk. Isznak, mert kapnak vizet. Mindig kapnak vizet, mert az Úr nem felejti el a népét, minden ígéretét megtartja. Ha ő azt mondja, hogy én gondoskodom rólad, ezzel nem azt ígéri, hogy mindig tejben-vajban fürösztelek, de azt ígéri, hogy a következő lépést mindig megadom neked. Isznak. Nincs dicsőítő ének. Semmi. Megtörlik a szájukat, mennek tovább.

Jön a következő helyzet, amiről most olvastunk. Ott vannak a Szin pusztájában, haladnak a Sínai-hegy felé, ahol az Úr szövetséget kíván kötni a néppel. Kitör a nép újra. Most már éhesek. *„Zúgolódni kezdett Izráel fiainak egész közössége Mózes és Áron ellen a pusztában":* – Éhhalálért hoztál ide bennünket? Egyiptomban mindenünk megvolt. – Nem merik mondani, hogy a húsos fazekak mellett ültünk, mert még nagyon közel van az az idő. Később aztán húsos fazekakat is emlegetnek. Itt még csak azt mondják, hogy halat ettünk, meg felsorolnak itt egy csomó hagymát, mert inkább csak aztették ők, minthogy halat. Éhhalálra hoztál ki? Akkor Mózes megszólal: – *„Mik vagyunk mi, hogy ellenünk zúgolódtok"?* Nem ellenünk zúgolódtok, vegyétek észre, hanem az Úr ellen.

Ekkor jön az újabb csodasorozat. Nem azért, mert zúgolódnak. Mert akkor azt mondhatnánk, hogy zúgolódni kell az Úr ellen, és akkor bőven lesz hús, bőven lesz eledel. Mert az Úr mindjárt „vigyázzba vágja magát", és rendezi a sorokat. Szó sincs róla. Az Úr gondoskodott róluk az ő rendje szerint, ahogy vezette őket a pusztán át. Rólad is ő gondoskodott mind a mai napig.

Megszólalt egy életerős férfiember: – Addig nekem nincs szükségem az imára, amíg ezek az erős karjaim megvannak. Amikor a kórházban feküdt beteg karokkal, nehéz volt megállni, hogy ne emlékeztessük korábbi könnyelmű beszédére. Inkább imádkoztunk: – Uram, könyörülj rajta, építsd föl!

Kik vagyunk mi, semmi emberek? Kik vagyunk mi? Mi tartjuk meg a családunkat? Tartjuk el, tartjuk fenn? A nagyok és gazdagok hányszor élik át, amikor kiderül, hogy semmi a gazdagságunk, az erőnk?! Kiderül, ki az, aki eddig is tartott bennünket!

Térjünk vissza a pusztába. Jönnek a fürjek. Szépen leírják a magyarázók, sokszor megtörténik ott a tengermelléken, hogy a vándormadarak, köztük a fürjek is csapatostól kimerülten, kifáradtan a földre hullanak. Akkor és ott húst ehetett a nép. Elkezdődik a mannacsoda is, amiből az Úr mindig egy napra valót ad, de minden nap adja. Majd látjuk, hogy negyven éven át. Amikor először esznek annak a földnek a terméséből, ahova beviszi őket, elmarad a manna. Az Úr pontosan tudja, mire van szükségük.

Olvassuk is Mózes 5. könyvében, hogy megéheztetett, megsanyargatott téged, hogy megpróbálja, bízol-e Őbenne. Tőle várod-e a segítséget, és hiszed-e, hogy megadja. – Mondd meg – mondja Mózes a népnek, amikor már az ígéret földje határánál járnak –, 40 év alatt lekopott a cipőd? Leszakadt a ruha rólad? Nem megtanított az Úr a mannával arra is, hogy nem csak kenyérrel él az ember, hanem mindazzal, ami az Isten szájából származik?

Egyet nem szabadna elfelejtenie ennek a népnek. Itt nem üzletfelek állnak kapcsolatban egymással, hogy ha nem tetszik az áru, vagy nem tetszik a hozzáállás, akkor lázadunk. A szabadító Isten hozta ki őket abból a pusztulásból, amiben

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 48

tönkrement volna az életük. Ez a vándorlás nem kéjutazás, amin ők bejelentik, hogy az ötcsillagos szállodában nincs meg ez vagy az. Itt üdvtörténetről van szó, el ne felejtsük! Mi másért tanulmányoznánk mi Izráel történetét itt és ma? Ha csak történelemről lenne szó, a magyar történelmet kellene mondanunk. Azért tanulmányozzuk Izráel történetét, mert Jézus Krisztusban Isten nekünk is olyan Szabadítót küldött, aki a mélységből, a felmorzsolódásból, a tönkremenetelből ki tud szabadítani bennünket is, népünket is.

Sajnos így néz ki a pusztai vándorlás. Ez nem egy kis epizód, hanem egy része annak az üdvtörténetnek, amelyben Isten az egész emberiségért harcol, hogy megérkezhessen a Szabadító. Az ember, a hitvány ember pedig szüntelen lázad Isten ellen.

A Heidelbergi Káté elején olvassuk a kérdést: *„Hát Isten az embert ilyen gonosszá és romlottá teremtette? – Nem! Sőt inkább Isten az embert jóvá és a maga hasonlatosságára, azaz valóságos igazságban és szentségben teremtette avégre, hogy teremtő Istenét igazán megismerje, szívből szeresse és vele örökké tartó boldogságban élvén őt dicsérje és magasztalja."* (6. kérdés-felelet)

De az ember, amikor elbukott, olyan mélységbe hullott, amiből ízelítőt veszünk mi is a XXI. században Magyarországon, Európában, ezen a világon. Sokszor bizony az eszünk is megáll, hogy ennyi gonoszat tesz ember embertársával, vagy embercsoportok embercsoportokkal. Ez az emberi fantáziát magasan felülmúlja.

Isten irgalommal hajolt ehhez a hitvány emberiséghez. Valamelyik barátom könnyedén mondta:

– Ha én lennék az Isten, úgy felrúgnám ezt a hangyabolyt, amely az embervilág, hogy csak úgy repülne. – De jó, hogy az Isten nem ember! Hosszútűrő és irgalmas. Egészen odáig megy, hogy Önmagát adja halálba Jézus Krisztusban. Emberi ész föl nem foghatja ennek a magasságát és mélységét.

Mi jár nekünk? – így beszélünk Istennel. Pedig: Mit készít nekünk? – ezt kellene nagy hálával és nagy alázattal észrevenni.

Jön a következő fejezet: – Mózes, adj nekünk vizet! Azért hoztál ide, hogy itt pusztuljunk? – Állandó refrénként jön, tízszer is, nem is tudom, hányszor, amikor rátámadnak Mózesre. Mózes Isten elé áll, és azt mondja: – Kis híja, hogy meg nem köveznek engem, Úram.

Azt az embert, aki fölteszi az életét arra, hogy Isten eszközeként elvállaljon mindent. Amit Egyiptomban végigélt a fáraóhoz menetelekben, rendkívüli „terhelés" volt. Valóban Isten csodája és a megerősítő kegyelem ajándéka, hogy kibírta az idegrendszere ezt az óriási terhelést. Azt az embert akarják megkövezni, mert szomjaznak, aki ott állt a Vörös-tengernél, amikor egy egész nép várta, hogy végünk, és Isten rendkívüli módon felhasználta őt a szabadításban.

Az Úr azt mondja: – Üss a kősziklára! – Vízforrás fakadt. Mindig egy lépéssel előbb lázadnak, és egymást is lázítják.

Három hónap alatt elérkeznek a Sínai-hegyhez. Tudhatná Isten, hogy ezzel a néppel ne kössön szövetséget, abból az Ő számára semmi jó nem származik. Isten mégis szövetséget köt velük. Mózes, a közbenjáró, csodálatos előképe Jézusnak. Összekötő az Úr és a nép között. A történetben előttünk áll, hányszor

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 49

megy a hegyre, az Úrhoz, és le a néphez, amíg a szövetségkötés létrejön. Megkapják a tíz igét. Nem tíz parancsolatot, hanem tíz áldott igét, amelyek nem korlátozzák a szabadságukat, hanem abban segítenek, hogy szabadságban élhessenek. Nem az a szabadság, hogy azt teszek, amit akarok. Az a szabadság, hogy ne kelljen megtennem, amit nem akarok. Nem az a szabadság, hogy megölhetem a másikat, hanem hogy ne kelljen gyilkos indulattal lennem. Az a szabadság, hogy járhatok egy olyan utat, amelyik áldás útja nekem és a körülöttem élőknek, kis körben és nagy körben egyaránt.

Az Úr olyan rendet ad nekik, amelyben élni lehet. Minden történelmi kor embere csak álmodott erről a rendről.

Magyarázták nekünk, amikor gyermekfejjel úttörők voltunk, hogy ugyanaz itt is a parancs, mint a Bibliában, csak az Istent kell kihagyni.

Ha kihagyjuk Istent, nézzük meg, hol vagyunk. Bármilyen rendszerben, ha Isten kimarad, akkor magyarázhatjuk, hogy tiszteld atyádat, anyádat, ne lopj, ne ölj, ne paráználkodj, mondhatjuk mi, ne kívánd a te felebarátodét! Más rendet ír a szívünk, más rendet ír a nép. Az Istentől kapott rend felborul. Mindent szabad nekem, szabad ember vagyok. Rádöbbenünk, hogy ez a szabadság mérhetetlen rabság. Csak elrontani lehet így az életet.

Amikor az Úr megadja az igéket, jön a szövetségkötés. Megy Mózes újra a hegyre, a kőtáblákért. Ez a közbenjárás Isten gyermekei feladata. Akiket elhív az Úr, kicsiben ugyanezt cselekszik, közbenjárnak. Megyünk az Úrhoz, imádsággal visszük a mieinket. Azután megyünk hozzájuk, próbáljuk mondani, de gyakran visszautasítást kapunk. Próbáljuk szeretni őket, úgy, ahogy tudjuk.

40 nap, és a nép nem győzi kivárni Mózes visszajövetelét. Pedig megkapják a szövetség igéjét: Ne legyen neked más Istened rajtam kívül!

A várakozásba belefáradva Áronhoz mennek, hogy látható istent készítsen nekik. Áron kötélnek áll. Egy szava sincs Áronnak, legalább annyi, hogy álljatok meg! Aranyborjút akartok? Szedjétek le a fülönfüggőket, arany ékszereket, rakjuk össze, készítsük el. – Megy az orgia, mi kell a népnek? Ez a te Istened, aki kihozott Egyiptomból. Végre szabad élet folyik újra. Nincs itt a szigorú vezér, talán el is tűnt a hegyen, vagy itt hagyott bennünket. – Őrült a nép!

Értjük már, miért nem mondott le Isten Mózesről? Mózes mondogatta, hogy küldd Áront, vagy küldj valakit, aki beszélni tud, akkor azt mondta Isten: – Én téged választottalak, Mózes. Te vagy az én emberem. Majd te megmondod Áronnak, mit mondjon. Nem Áront választottam.

Isten szól: – Mózes, indulj, megromlott a néped! – Megy lefelé Mózes. A hűséges Józsué várja: – Hallod, mennyire örülnek neked?

– Nem nekünk szól az örömének – mondja Mózes. Amikor a hegy lábához ér, földhöz vágja a kőtáblákat, feldönti a borjút. Odaáll a kapuhoz és elkiáltja: – Aki az Úré, ide hozzám!

Lévi fiai jönnek, Mózes azt mondja: – Kössétek fel a kardotokat, ne nézzetek se anyátokra, apátokra, hátha irgalmaz az Úr nekünk. – Elindulnak. 3000 ember meghal. Mert a bűnnek mindig zsoldja a halál. A bűnnek kicsiben, nagyban pusztulás a vége.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 50

Akkor álljt kiált Mózes, és fölmegy újra a hegyre. Nagy tusakodásba kezd az Úr előtt. Azt mondja az Úr: – Mózes, eltörlöm ezt a népet, nem viszem tovább, eltörlöm mindenestől, téged pedig nagy néppé teszlek. Akkor Mózes azt feleli:

– Uram, engem törölj ki a te könyvedből, de meg ne tedd, hogy elpusztítod ezt a népet. Azt mondják majd a környező népek: Azért hozta ki őket Egyiptomból, hogy elpusztítsa őket a pusztában.

Így tusakodik Mózes a népért az Úr előtt! Az a nép utána még hányszor akarja megkövezni őt!

Azt mondja az Úr: – Rendben van, de én nem megyek veletek, az én orcám nem megy tovább veletek, ezzel a néppel nem vállalok közösséget. Az angyalomat elküldöm, bevisz arra a földre, én nem megyek.

Nem lehet játszani az Úrral. Hogy egy gyors imabűnbánat, és el van rendezve minden. Csinálhatom tovább, amit akarok. Azután majd leúrvacsorázom, leimádkozom?! Mit számít, a bűn megy tovább! Megyek a parázna utamon, megyek hazug módra, mit számít az?! Tönkreteszek magam körül mindent. És akkor még nekem van igazam. Megmagyarázom, hogy így látom jónak, meg már én másképp gondolom, mint amikor elindultunk.

Mózes azt feleli: – Uram, ha a te arcod nem jön velünk, ha Te magad nem jössz, én nem megyek tovább egy lépést sem. Uram, ezt az egészet én csak azért csinálom, mert Te velem vagy, én pedig Veled vagyok. Nélküled ennek nincs értelme!

Ugyanígy tesz Jeremiás, a fiatal próféta, akit rettenetes időkben küld népéhez az Úr: – Uram, abbahagyom, nem csinálom tovább, csak gúnyomra, csak bántásomra van a te igéd. De amikor megszólalsz, Uram, amikor szívembe adod az igédet, én meghajlok, és megyek tovább a küldetésem útján.

Mit mond Pál apostol, amikor sok szenvedéssel jár az útja? Azt mondja: *„Kárnak és szemétnek ítélek mindent az én Uramnak, a Jézus Krisztus ismeretének a gazdagságáért."* Mindent kárba veszni hagytam. Értjük?

Valamit tudtak ezek az emberek! Testvérem, gondold csak végig az életedet! Ugye, majdnem mindenről kiderült, hogy nem azt éri, amit ígért. Akármire gondolsz. Ugye, hogy egyszer csak kiderült, hogy kifolyik minden a kezünkből? De ha az Úrral életközösséged van, beszél veled, és igéjét beírja a szívedbe, tudod, hogy ezért érdemes élni.

Ez az igazi élet, amiről így beszél a Káténk: *„…hogy teremtő Istenét igazán megismerje, szívből szeresse, és vele örökké tartó boldogságban élvén őt dicsérje és magasztalja."*

Ha ezt még így nem ismered, akkor még futsz a többi után, akkor még az fog betölteni. Világosan megmondja az ige, hogy ami téged rabul ejt, amire ugrik a szíved, a gondolatod, amibe a reménységed veted, az a te istened. Ami az életedet alapjaiban mozgatja, motiválja. A körülötted élők pontosan tudják, hogy ki a te istened: a borosüveg, a pénz, vagy a magad hiúsága.

Azt is észreveszik, ha az élő Isten a te Istened. Észreveszik a gyermekeid és az unokáid is. Őket nem lehet becsapni. Tudják, hogy nekünk ki vagy mi a legfontosabb.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 51

Az Úr Mózesnek „megadja magát”. Ilyenkor én csak hallgatni tudok. Mi ez? Olyan, mintha emberrel tusakodna Mózes. Ennyire közel hajol hozzánk az Úr! Tudja ő jól, hogyan vezeti végig az utat. De hagyja magát meggyőzni Mózes által, mintha bátorítaná: – Mózes, győzz meg az ígéretemmel, mindenek ellenére, mert szeretem őket. – Annyira szerette – már akkor –, hiszen az Úr Jézus Krisztust a világ alapjainak levettetése előtt megígérte, előkészítette Isten. Mélyedjünk csak el sokszor ebben a csodában, s rendüljön meg a szívünk, hogy ki a mi Istenünk.

Folytassuk a 4Mózes 11. része igéivel: Ismét siránkozik a nép, hogy rosszul megy a sorsa. Húst követelnek.

Ekkor Mózes odaáll az Úr elé: – Miért raktad rám ennek a népnek a terhét? Hát bennem fogant ez a nép? Én szültem őket? Azt mondod: – Ahogyan a dajka viszi a csecsemőt, úgy vidd az öledben arra a földre, amelyet esküvel ígértem atyáidnak. Honnan vegyek húst, hogyan adjak ekkora népnek?

Akkor azt mondja az Úr: – Mózes, válaszd ki a hetven leghűségesebb embert, és a benned lévő Lélekből elszakasztok, és adok beléjük is, hogy megosszák a terhet veled. Húst meg én adok, Mózes, de annyit, hogy egy hónapig eszik a nép.

Másnap húst adott Isten olyan mennyiségben, hogy zabált a nép. Dögvészben hulltak el az emberek, mert mértéktelenül teleették magukat.

Haladnak a megígért föld felé. 4Mózes 13–14: A kémek, 12 kém, minden törzsből a legvitézebb harcos elindul, kikémlelik az ígéret földjét. Jönnek haza hatalmas gyümölcsökkel, élménybeszámolóval. Igen ám, de a beszámoló egyik része az, hogy valóban gazdag, tejjel-mézzel folyó föld Kánaán. A másik fele pedig, hogy oda mi soha be nem megyünk. Olyan harcosok lakják, olyan hadifelszereléssel, hogy reménytelen a helyzetünk.

Előáll azonban közülük két ember, Káleb és Józsué: – Álljatok meg, az Úr megígérte nekünk, hogy győzni fogunk. – Semmibe veszik a szavukat. Olyan siránkozás kezdődik, hogy elhatározzák, megkövezik Mózest és Áront. Józsué és Káleb odaállnak eléjük, és azt mondják, hogy ne dobjátok a köveket, megígérte az Úr. De ezzel a néppel már nem lehet beszélni.

– Új vezért választunk, és visszamegyünk Egyiptomba. – Visszamenni Egyiptomba az ígéret földje határáról?!

Mózes bemegy a szent sátorba, és a sátor fölött megjelenik az Úr dicsősége. Kiesik a kő a kezükből, erre nem számítottak. Akkor felhő borítja be a sátrat, meg az a fényesség, amiről tudták a zsidók: amikor az ott van, akkor az Úr van jelen. Az Úr azt mondja: – Mózes, elég! Ez a nép nem megy be arra a földre! 20 évestől fölfelé mind elhullanak a pusztában. A gyermekeik, akikre azt mondták, ezek mind prédává lesznek azon a földön, ők mennek be az ígéret földjére, meg Józsué és Káleb. Amíg az utolsó meg nem hal a lázadó népből, és el nem temetitek, addig nincs bemenetel. 40 nap volt a kémek útja, 40 évig fogtok járni a pusztában.

Magukra szakították a bajt. Amikor Mózes elmondja nekik, jajveszékelés kezdődik. Összefognak és elhatározzák, hogy mégis csak bemennek arra a földre.

– Megyünk, mert az Úr megígérte. – Másnap nekiindulnak elfoglalni a legközelebbi várost. Csúfos vereséget szenvednek, szétszórják őket az ott lakók.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 52

Hiába figyelmeztette őket Mózes, hogy ne menjenek, az Úr megmondta, nem lesz velük.

Az Úr 40 éven át mégis hordozza őket továbbra is. Amikor elérkezik a 40 év vége, Mózes összefoglalja még egyszer az Úr igéit. Megkérdezi tőlük: – Cserbenhagyott az Úr benneteket? Ugye nem! Emlékezzetek vissza az útra! Ha bementek arra a földre, hallgassatok az Úrra!

Egy egész könyv, Mózes 5. könyve végig arról szól, hogy mit tegyenek, ha bemennek a megígért földre. Nehogy elbízzák magukat, ha szép házakat építenek. És sorban a többi életterületről is szól az eligazítás. Hogyan éljenek a házasságukban, hogyan bánjanak dolgaikkal, vagyonukkal, egymással.

Mózesnek pedig azt mondja az Úr: – Menj fel a Nébó hegyére. Szemeddel megláthatod a megígért földet, de oda nem mégy be. A 4Mózes 11-ben olvassuk, amikor a nép vizet kívánt, Mózes a kősziklára csapott és ingerülten kiáltotta:

– Fakasszunk vizet nektek ebből a sziklából?

Nem szentelte meg az Úr nevét, hogy azt mondta volna: – Fakasszon az Úr vizet nektek?

Akkor Isten azt mondta neki: – Te sem mégy be az ígéret földjére.

Én azért, bocsáttassék meg nekem, azt is a szívemben hordozom, hogy ez a nagy irgalmú Úr nem akarta már Mózessel végigharcoltatni, ami a honfoglalás során jött. Bár erre semmi jelzés nincs a Bibliában.

Amikor ott van Mózes a Nébó hegyén, végignézi a látóhatárt. 40 évvel ezelőtt, végzős teológus diákként többször is megnéztem a Mózest a Nemzetiben. A legnagyobb jelenet ez volt, amikor ott van az ősz hajú Mózes a Nébó hegyén. Megrendülve letérdel, és hullanak a könnyei az Úr beteljesített ígéretét látva. Akkor azt kérdezi tőle az Úr: – Készen vagy, szolgám? – Azt feleli, készen. És magához emeli őt az Úr.

Jó lenne így végigjárni az utat. Sok harcon át, bukáson, vívódáson, küzdelmen, örömön, ajándékon, hogyha majd az út végén azt mondja az Úr: – Készen vagy?

Azt mondani hálásan, csöndesen: – Készen, Uram.

Adja meg nekünk, egyen-egyenként, hogy így legyen. Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 53

HONFOGLALÁS

OLVASANDÓ: JÓZSUÉ 1

JÓZSUÉ 1,7; 9

„Csak légy igen bátor és erős, őrizd meg és tartsd meg azt a törvényt, amelyet Mózes, az én szolgám parancsolt neked. Ne térj el tőle, se jobbra, se balra, hogy boldogulj mindenütt, amerre csak jársz. Ne félj, és ne rettegj, mert veled van Istened, az Úr mindenütt, amerre csak jársz."
(Elhangzott március 15-i nemzeti ünnepünkön.)

Az olvasott ige kétezer évvel a mi honfoglalásunk előtt hangzott el. Kétezer évvel azelőtt, hogy a hét vezér Árpád vezetésével a Kárpát-medencébe érkezett. Milyen jó, hogy Isten a pogány magyarok útját is igazgatta már. Mert őróla ezt olvassuk Az apostolok cselekedetei 17. fejezetében: *„Az egész emberi nemzetséget is egy vérből teremtette, hogy lakjon a föld egész felszínén, meghatározta elrendelt idejüket és lakóhelyük határait"* (26. vers).

Sőt milyen kegyelemmel gondoskodott arról, hogy István király idejében felvegye népünk a keresztyénséget. Milyen őrző, gondoskodó kegyelme Istennek, amit hallottunk a Himnusz elévülhetetlen soraiban. Ahogyan a történelmünk szinte lejátszódott előttünk, annyi vész között: tatár, török, Habsburg. Kölcsey még nem tudhatott az orosz veszedelemről, de mi tudjuk, mennyi veszedelemben, világháborúk ütközőhelyén mindmáig megtartotta, megőrizte nemzetünket. És mi itt, Budapest egy központi templomában a Megváltó Jézus Krisztus népe lehetünk.

Ha egy kicsit elcsöndesedünk, mérhetetlen hálára indulhat a szívünk, ha ezt az ívet befogjuk, hogy ami ott, akkor történt, az itt, most, a mi életünkben beváltott ajándék, a miénk lehet. Kik vagyunk mi, hogy az eltévedt embervilágban a Világ Világossága vezethet?! Hitet kapunk, bűnbocsánatot, áldott földi életet és örök életet.

A bibliai honfoglalás igéi nem csak egy láncszem az üdvösségtörténetben, hanem mai életünkre is igei üzenet. Gazdag üzenet, hiszen Isten hívő népe folyamatos honfoglalásban él ezen a világon. Az élő hitű keresztyének egyfelől örök hazát nyertek Jézus Krisztusban, övék a Menny. Másfelől honfoglaló nép, akik küldetést kaptak, hogy területeket foglaljanak el Isten országa számára itt a földön.

Ez történik velünk ezekben az években itt, a Fasorban is. Isten uralma terjed ki családokra, életterületekre Budapest egy-egy pontján, sőt sok-sok pontján, hiszen sokfelől jövünk ide. Akik követtük gyülekezetünk legújabb kori történetét, átéltük 1995-től azt az újkori honfoglalást, amelyet Isten irgalma vezet közöttünk.

Az első években még azért is küzdenünk kellett, hogy iskolánkban, a Julianna iskolában csendesnapokat tarthassunk. Akkor még az iskola vezetése azt mond-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 54

ta: – Nincsenek olyan szabadnapjaink, amiket erre fordítsunk. – Honfoglalás, hogy lépésről lépésre előbbre jutottunk. Küzdeni kellett, hogy családok fogadják be Jézust, és éljenek az Ő uralma alatt.

Örömöm volt a múltkor, ahogyan valaki megjegyezte, amikor először jött ide közénk, olyan furcsa volt neki, hogy nyíltan Jézust hirdetjük. Nem tradicionálisan őrizzük csupán az értékeinket, és Istenről beszélünk, hanem a gyülekezet különböző életterületein a gyakorlatban érzékelhető, hogy Jézust Úrnak, Megváltónak tartjuk.

Tudjuk, hogy mennyi kívánnivalót hagy maga mögött gyülekezeti életünk, meg személyes életünk is, mégis valóság ez az újkori honfoglalás. Ne dicsekedjünk, hanem Istent dicsőítsük. Ezt a honfoglalást jó lenne kiterjeszteni az ország egész területére, és sok lakójára, akkor más lenne az élet ebben a hazában.

Ennek a honfoglalásnak az eredménye, hogy házasságok nem felbomlanak, hanem megújulnak. Gyermekeket nem halálba küldenek foganásuk után, hanem elfogadnak családok. Más légkör van a szívekben, otthonokban, munkahelyeken, lakóközösségekben, ahol Isten gyermekei az Urat szeretve, követve jelen vannak.

Figyeljük, ami ott és akkor történt, és ami itt és most történik.

Isten Józsuét választotta a honfoglalás vezetésére. Elhívta erre a feladatra. Három dolgot mondott neki:

1. Légy igen bátor és erős!

2. Őrizd meg és tartsd meg azt a törvényt, amelyet Mózes, az én szolgám parancsolt neked, ne térj el tőle se jobbra, se balra, hogy boldogulj mindenütt, amerre csak jársz.

3. Ne félj, és ne rettegj, mert veled van Istened, az Úr mindenütt, amerre csak jársz.

Lehetne azt mondanunk, hogy mindez Józsuénak szólt. De figyeljük úgy az igét, hogy minden hívő ember Isten elhívottja a honfoglalás harcában.

1. Isten azt mondja Józsuénak, csak légy igen bátor és erős. Ezzel jelzi, hogy messze erő feletti feladata van, amelyet ha meglát, akkor megijed.

Így vagyunk mi is. Ehhez én kicsi vagyok, hogy legyek én honfoglaló? Olyan környezetben, amelyik körülvesz engem? Hogy legyek én honfoglaló, amikor még azt is szégyellem megmondani az osztályban, hogy templomba járok, és hiszek Istenben, és hiszek Jézus Krisztusban, és követni szeretném Őt? Hogy legyek én honfoglaló, amikor olyan fölényes a világ, hogy a szavam, a hitem úgy tűnik, itt a templomban erős, de amikor kimegyek, amikor a munkahelyi környezet vesz körül, lekezelik, meg se hallgatják, el sem jut embereknek a tudatáig… Hogy legyek én honfoglaló ilyen arányokat tekintve? Ki vagyok én egyedül? Vagy kis csapat, kik vagyunk mi ebben az országban? A feladat messze erő fölötti. És mégis azt mondja az Úr, légy igen bátor és erős. Ki teremtette ezt a világmindenséget? Ki mondta azt mennybemenetele előtt, hogy nekem adatott minden hatalom mennyen és földön?

Régi fasori fiatalok, ifisek találkozója volt a gyülekezeti teremben. Ahogy beszámoltak elmúlt időkről, bennem még sokáig visszhangzott egyikük vallomása. Fiatal, törékeny leány volt, elváltak a szülei. Ő maga nagy belső küzdelmet élt át

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 55

fiatal szívében, életében. Idehozta az édesanyja konfirmációra. Otthonra talált itt, és két gimnáziumi osztálytársát is ebbe a közösségbe hozta. Egyikük lelkipásztor lett.

Ki vagyok? Isten elhívottja. Talán egy törékeny élet olyan közegben, ahol reménytelennek tűnik az eredmény. Még csak a családban is hogyan képviseljem én ezt a honfoglaló harcot? Azt mondja az Úr, légy igen bátor és erős.

Eszembe jutott az is, hogy 91-ben Fóton, az ottani szolgálatunk idején, négy felekezet összefogásában megalakult az ökumenikus általános iskola. Úgy határoztunk, hogy nyolcadik osztályt nem indítunk. A továbbtanulás előtt ne zavarjuk meg a gyermekeket. Akkor az egyik evangélikus fiú, aki nyolcadikba készült, augusztus elején végigjárta a falut, és összegyűjtötte a három iskolából a nyolcadik osztályt. Azóta is ez az osztály tart össze a legbensőségesebben, találkozik évente. Ez a nyolcadik osztály úgy alakult ki, hogy egy diák elindult, mert azt mondta neki az Úr: – Légy igen bátor és erős!

2. Őrizd meg, tartsd meg a törvényt, amelyet Mózes, az én szolgám parancsolt neked. Ne térj el attól se jobbra, se balra, hogy boldogulj mindenütt, amerre csak jársz.

Jerikó kőfalainál Isten megmutatta, hogy Övé a győzelem.

– Járjátok körül hat nap egyszer, hetedik nap hétszer, és a hetedik kör után kürtöljetek és kiáltsatok! – és a bevehetetlen város kőfala leomlott. Ma a régészek csodálkozva nézik, hogy kifelé dőlt a fal.

Isten azt is megmondta nekik, semmit meg ne tartsanak abból, amit zsákmányolnak. Ákán, az egyik harcos elásott a sátrában aranyrudat, ezüstöt, szép ruhákat. A következő városnál már vereséget szenvedett a seregük. Nagyon megdöbbentek, hogy mi történt, hiszen gyengébb sereggel álltunk szemben…

Akkor Isten szólt, és azt mondta:

– Vegyétek elő az eldugottat, tisztítsátok ki a gonoszt magatok közül. – Ákán és családja belepusztult ebbe, de a nép is nagyon megsínylette.

– Őrizd meg, tartsd meg! – Nagyon tisztán mondták a mi eleink… Károli Gáspár, a reformátorok, Kölcseynek a költői hangján is hallottuk: *„Haj, de bűneink miatt gyúlt harag kebledben…"*

Nem élhet úgy a nép, ahogy neki tetszik. Közben pedig kéri: *„Isten áldd meg a magyart!"*

Ő azt mondja:– Tartsd meg a parancsolatot!

Ezt nem fogja fel a nép, hogy ezt a feladatot kapta: őrizd meg, járj az Ő útjain! Kinek engedelmeskedsz? A mindennapok gyakorlatában kinek a rendje érvényesül az életedben? A reformátorok megmondták, hogy Isten büntetése van rajtunk. Térjünk vissza Hozzá, és újjáépíti az életünket, szabadítást ad.

Honfoglalás csak ezen az alapon mehet végbe. Az Úr rendje adja a sínpárt, amelyen futhat a vonat. Ezen kívül nem megy. Csodálkozunk országunk állapotán? Amikor a legújabb statisztika szerint 1000 házasságra 641 válás jut? Az utolsó 50 évben 6 millió abortusz történt? Amikor ezt mondja az ige: – Ragaszkodj az intelemhez, ne térj el tőle, vigyázz reá, mert ez a te életed.

Felnőtt konfirmáló fiatal mondta kedves beszélgetésben nekem: – Ugye azért ma már a Tízparancsolat igéi sem úgy érvényesek, mint egykor?

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 56

Visszakérdeztem, a hetedik parancsolatra gondol: ne paráználkodjál?

– Igen – válaszolta. – Mondtam: – Ugyanúgy érvényesek, mint akkor, csak a mai ember nem veszi olyan komolyan.

3. *„Ne félj, és ne rettegj, mert veled van Istened, az Úr mindenütt, amerre csak jársz."* Itt a garancia: veled van az Úr, a te Istened mindenütt. És a Jordán kettévált, úgy keltek át. Azt olvastam, hogy ez az esemény háromszor megismétlődött még a történelemben. 1267-ben és kétszer jóval később, hogy a Jordán, azon a ponton, ahol ők átkeltek, a partja mentén beomlott. Magas vízállásnál bedőlt a partoldal. 1267-ben tíz órán át állt a víz.

Nem kell nekünk megmagyarázni ezeket a csodákat. Istennek a hatalma megállít bármikor egy emberi szívet, vagy bármikor a víz folyását is, ha Ő úgy akarja. De milyen nagy kegyelem, hogy ha úgy időzíti, hogy meg is tudjuk magyarázni sokszor. Hogy ott mi történt? Nem tudjuk, az ige ennyit ad elénk. De átkeltek száraz lábbal. Micsoda lendületet adott nekik.

Isten honfoglalási csodákat tesz a hétköznapokban is.

Sokat emlegetem óvodánkat. Próbálnánk ma polgármesterünktől óvodát kérni! Próbáltuk azelőtt, és nem kaptunk. És pont akkor és úgy, amikor a Jordánnál omlani kellett a falnak, amikor egy milliárdos lépett vissza az épületszint megvételétől az ott lakók peres ügyei miatt. Számunkra érthetetlen csoda, hogy ott lehetnek a gyermekek, és honfoglalást végezhetünk. Mert jönnek szülők, hogy meg sem kereszteltek minket, mi sem kereszteltettük a gyereket, de nem vagyunk ellene, csak hadd hozzuk őket.

Milyen gondosan vezette Isten a honfoglalás útját. Azt mondja egy helyen az ige: – Nem űzöm ki ezeket a népeket mind előled, mert elszaporodnak a vadak. Nem tudod kezelni a rád váró feladatokat, még nem adom a kezedbe.

Sokszor nem érted, hogy még miért nem történik, amire te már olyan régen vársz? Amit úgy látsz, hogy Isten országa dolgaiban is előbbre lépés lenne.

A történetünkkel kapcsolatban álljunk meg egy nagyon fontos ponton. Sokan megkérdezik, nem csak ellenségesen: Ugyanaz az Isten van az Ószövetségben, mint az Újszövetségben? Aki azt mondja, hogy öld meg, irtsd ki azokat a népeket? A Jézus Krisztus Atyja ez az Isten? Mi történt ott? Hogy lehet ezt a Bibliát egybekötni, együtt olvasni?

Nagyon figyeljünk, mert rólunk van szó. Isten az elpusztult, kárhozatba zuhant emberiségen egyetlen módon könyörülhetett. Úgy, hogy egyszülött Fiát, Jézust beküldi Megváltónak ebbe a világba. Semmi más megoldás nem segített. Mennyi mindent megpróbált az emberiség addig is, azóta is. Hányféle messiás megjelenik?! Nincs senki másban üdvösség, nem adatott más.

Isten elindít egy folyamatot, amit végig kell vezetnie, míg Jézus megérkezik. Olyan világban, amelyik mélyebbnél mélyebbre zuhant. Olyan környezetben, ahol az első gyermeket halálba vetik a pogány isten oltárán, hogy ne legyen átok alatt az egész család. Ilyen környezetben, a kánaáni népek szorításában, Isten azt mondja, hogy amputálni kell. Az okkultizmus mocsarában élő kánaáni népeket ki kellett irtaniuk.

– Amputálni? – mondta nekem valaki. – Köszönöm ezt az Istent.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 57

Isten végigviszi az utat, egészen Jézusig. Amióta Jézus keresztjén elhangzott: *„Elvégeztetett!”* – azóta nem mondott ilyet Isten, hogy pusztítsd ki azt a népet. Azóta sokszorosan aláhúzva világít: – Ne ölj! Sőt! Szeressétek ellenségeiteket! - mondja Jézus a Hegyi Beszédben tanítványainak.

Nemzeti ünnepünkre is gondolva még egy kérdésnél álljunk meg. Mit mondjunk szabadságharcosainkról? Hogy is van ez ezen a világon? Sokan Istenre hivatkozva mondják, nem veszünk kezünkbe fegyvert. Legyen, ami lesz.

Hogy megértsük, azt a példát hozom, amikor Jézushoz odamentek, és azt kérdezték tőle: – Uram, Mózesnél olvassuk, hogy Isten a törvényében megengedte nekünk, hogy elválólevelet adjon a férfi az asszonynak, mit mondasz te?

Akkor Jézus azt mondja: – Igen, Mózes megengedte, a ti szívetek keménysége miatt. De nem így volt ez kezdetben. Férfivá és nővé teremtette Isten az embert, ezért elhagyja a férfi az ő atyját és anyját, és ragaszkodik feleségéhez, lesznek ketten egy testté. Így volt ez kezdetben. De a ti szívetek keménysége miatt szükségmegoldást kellett beiktatni, mert megölitek egymást!

Olyan világban élünk – amíg be nem teljesedik majd Isten országa Jézus visszajövetelével –, ahol Istennek szükségmegoldásokat kell alkalmaznia a bűnbe bukott emberiség kezelésére. Ebben benne van az is, hogy szükség esetén fegyvert kell fognia annak, aki védi a családját, aki védi a nemzetét. Azt nem lehet igazolni, hogy zsákmányt szerzek, és fegyvert fogok és „Gott mit uns!” („Velünk az Isten!”) Nincs Isten velünk. Nem volt akkor sem, még ha Isten megengedte is. De az, hogy a hazáját védje valaki, kötelessége.

A magyar szabadságharc honvédő, nemzetvédő harc volt, olyan életküzdelem, amelyben Isten kegyelme, áldása ott volt a mi nemzetünk mellett. Még akkor is, ha elbukott a szabadságharc.

Csendesedjünk el! Honfoglalás. Olyan hazában, ahol hont kell foglalni újra. Azt mondjuk, hogy reménytelen. Ne mondd, Testvérem! Hanem Isten elhívásának engedve állj be abba a harcba, amit Ő rád bízott. Azt mondja neked is, hogy légy igen bátor és erős. Azt mondja: az én rendemben, az én használati utasításom rendjében járj. Akkor veled lesz az Úr mindenben, amiben jársz. És áldást hoz kicsiben, nagyban, ha valaki az Ő harcait harcolja. Legyen áldott az Ő neve érte. Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 58

GEDEON

OLVASANDÓ: BÍRÁK 6–8

BÍRÁK 6,1–16

„Izráel fiai azt cselekedték, amit rossznak lát az Úr. Ezért az Úr Midián kezébe adta őket hét esztendőre. Midián pedig kemény kézzel bánt Izráellel, Izráel fiai rejtekhelyeket készítettek maguknak a hegyekben, meg barlangokat és hegyi erődöket Midián miatt. Mert valahányszor vetettek, Midián, Amálek és más keleti törzsek rájuk törtek. Ott táboroztak és tönkretették a föld termését, egészen a Gázába vivő útig. Nem hagytak élelmet, sőt, egyetlen juhot, marhát, vagy szamarat sem. Mert jószágaikkal és sátraikkal együtt vonultak fel, úgy jöttek, mint a sáskák, tömegesen, maguknak és a tevéiknek száma se volt, és behatoltak az országba, hogy tönkretegyék. Amikor igen elszegényedett Izráel Midián miatt, az Úrhoz kiáltottak segítségért Izráel fiai. Amikor segítségért kiáltottak az Úrhoz Midián miatt, az Úr egy prófétát küldött Izráel fiaihoz, aki ezt mondta nekik: Így szól az Úr: én hoztalak ki benneteket Egyiptomból. Kihoztalak a szolgaság házából, kimentettelek benneteket az egyiptomiak kezéből és elnyomóitók kezéből. Kiűztem azokat előletek, és nektek adtam az országukat. S ezt mondtam nektek, én az Úr vagyok, a ti Istenetek. Ne féljétek az emóriak isteneit, akiknek a földjén laktok, de nem hallgattatok szavamra. Azután eljött az Úr angyala, és leült Ofrában a cserfa alatt, amely az Abiézer nemzetséghez tartozó Jóásé volt. A fia, Gedeon éppen búzát csépelt a présházban, hogy megmentse Midián elől. Az Úr angyala megjelent előtte és így szólt hozzá. Az Úr veled van, erős vitéz. Gedeon azonban ezt mondta neki, kérlek Uram, ha velünk van az Úr, miért ért bennünket mindez? Hol vannak mindazok a csodák, amelyekről atyáink beszélnek nekünk, hogy hogyan hozott ki bennünket az Úr Egyiptomból? Most meg eltaszított bennünket az Úr és Midián kezébe adott. Az Úr ekkor odafordult hozzá és azt mondta: Menj és a te erőddel szabadítsd meg Izráelt Midián markából. Én küldelek téged. Gedeon ezt mondta neki, kérlek Uram, hogyan szabadítsam meg Izráelt, hiszen az én nemzetségem a legszegényebb Manasséban? És én a legkisebb vagyok atyám házában. Az Úr így válaszolt neki, majd én veled leszek, úgy megvered Midiánt, mintha csak egy ember volna."

Legutóbb Isten népe honfoglalását figyeltük, ahogy a megígért földet megkapták és elfoglalták. A Bírák könyve a honfoglalás után következő nagy korszakról beszél. Bemutatja, hogy ez a nép, amikor jól ment a sora, akkor jó dolgában faképnél hagyta Istenét, a környező népek isteneit kezdte imádni. A világhoz fordult, és istentelenül élt a mindennapjaiban, mert modernebb volt az élet így. Elfelejtette a Tízparancsolatot. Ugyan még a száján ott volt, de az életében már alig lehetett nyomon követni. Isten ilyenkor megengedte, hogy a környező népek gúnyt űzzenek belőlük, kifosszák őket.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 59

Amikor már elszegényedett a nép, akkor kiáltott. Nem az egész nép, de ébredezni kezdtek, és kiáltottak Istenhez. Akkor Isten szabadítót támasztott nekik. Egy-egy szabadsághőst. Ilyen volt Gedeon is, akiről most szó van a történetben. Isten a szabadító vezetésével újra helyére tette a népet, újra tekintélyt adott a környező népek szemében is, és újra az áldása alá vonta őket.

Ők is megcsöndesedtek, odafigyeltek Istenükre. Az új vezetés alatt komolyan vették az isteni életrendet, és szépen kialakult az útjuk. Csak amikor megint jól ment a dolguk, kezdődött elölről az egész.

Most az a történet van előttünk, hogy hét éve nyomorgatják már a midianiták őket, hatalmaskodnak fölöttük. Ez a midianita törzs a nem kis létszámú és a legvérmesebb beduin törzsek egyike volt, amely összefogott másokkal is. Azt olvassuk az igében: amikor vetett a nép, a midianiták más keleti törzsekkel rájuk törtek. Ott táboroztak, és tönkretették a föld termését. Nem hagytak élelmet, sőt egyetlen juhot, marhát vagy szamarat sem, mert jószágaikkal és sátraikkal együtt vonultak fel, úgy jöttek, mint a sáskák, tömegesen, maguknak és tevéiknek száma se volt, és behatoltak az országba, hogy tönkretegyék.

Most a baj kellős közepében találjuk a népet. Rabolnak a nyakukra jött törzsek, és képtelenek védekezni. Az a nép, amelyik nem egy-két törzs, hanem a teljes kánaáni világ felett győzedelmeskedett, most néhány rabló törzs garázdálkodásának van kiszolgáltatva. Nem is értik, hogy lehet ilyen gúnyt űzni belőlük... Mégis ez történik, mert kiléptek az áldás alól, és áldatlan időket élnek.

Gedeon, a fiatalember, akit Isten szabadítóul választott, éppen egy présházban csépel. Micsoda? Présházban csépelni?! Amikor a hegytetőn csépeltek, ahol a szél fújása kivitte a pelyvát, meg minden szemetet is, és így ott maradt a kicsépelt mag. A présházban egészen mást csináltak, szőlőt préseltek. Ő pedig most ott a sötétben, meg a porban fulladozik. Milyen fejre állított világ ez? Présházban, pincében csépelni? Igen, de csak így tudja a félig érett gabonát menteni. Menteni a menthetőt a rablótörzsek elől. A veszett fejsze nyelét legalább megragadni valahogy.

Így él az a nép, amelyet Isten hatalmas kézzel kihozott Egyiptomból, a rabszolgaságból. Miután elhagyták Istenüket, rabszolgává tették magukat újra. Itt valami nagyon megváltozott. Csak az élet és az áldás hiányzik. Rejtekhelyeket készítenek, ahova bújnak, mentik a menthetőt.

Ma pedig modern rejtekhelyeket készítünk. Egy fiatal pár igen nyomorúságos lakáskörülmények között kezdte a házasságot. Évek múlva esketŏ lelkipásztoruk megkérdezte a fiatalembert, amikor találkoztak:

– Hogy vannak? – Azt felelte a fiatalember: – Egy egészen elfogadható kéglit építettünk. Jöjjön, lelkész úr, nézze már meg egyszer!

Azt kérdezte a lelkipásztor: – És hogy élnek egymással?

– Hát most már az új kégliben marjuk egymást. – Íme, a rejtekhely megvan, csak az élet és az áldás hiányzik.

Hallottuk a televízió református adásában egyik gyülekezetünkben élő fiatal házaspár bizonyságtételét. Elmondta a két fiatal az útjukat röviden. 16 éves volt a leány, amikor férjhez ment a párjához, született egy gyermek, aztán annak rendje-módja szerint elváltak. Mintegy másfél év múlva rádöbbentek mindketten,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 60

hogy mégiscsak együtt lenne igazán jó az út. Született egy másik gyermek, újra összeházasodtak. Azután olyan jó volt hallani, amikor a férfi azt mondta, hogy amióta én is megismertem Jézust – mert a feleség hamarabb –, sokkal kevesebb a nézeteltérés közöttünk. Ez egy hangsúlyos mondat, miközben várják a harmadik gyermeküket, szeretettel, belekarolva egymásba.

Értjük ezt, hogy mit jelent? Azt mondanánk, hogy olyan szép lírai történet. De ugye hogy kellene sok ilyen lírai történet? Hogy el tudják mondani az utat, és azt tudják mondani, hogy most áldás alatt élünk. Nem az hangzott, hogy most már semmi zördülés nincs közöttünk, mert ha ezt mondták volna, akkor lehet, hogy beleszólok. Ahogy azon a 30 éves házassági évfordulón tette a lelkész, ahol felállt a feleség, hogy 30 év alatt egy hangos szó nem volt közöttünk. A lelkipásztor is felállt, és azt mondta, hogy most imádkozzunk, testvéreim, ezért a képmutató házaspárért.

Igen, de ez a fiatal pár nem így szólt, hanem úgy, ahogyan ez valóság ma is. Áldatlan idők, az Úrnak való engedelmesség nélkül. Áldás alatti élet, az Úrhoz térve és neki engedelmeskedve.

Ami még megdöbbent ebben a történetben, hogy amikor prófétát küld az Úr a kiáltásukra és azt mondja, hogy elhagytátok az Urat, akkor nem az a válasz, hogy jaj, bocsánat. Nem. Amikor Gedeonhoz megérkezik az Úr követe oda, a pincébe – és azt mondja: Üdvözlégy, erős vitéz! –, akkor azt hiszi Gedeon, hogy gúnyolódnak vele. Itt vagyok a pincébe bújva, próbálok valamit összekotorni a termésből, mielőtt letarolnak mindent, és akkor azt mondja, hogy erős vitéz. Amikor én vagyok Manasséban a legkisebb nemzetséghez tartozó, és a családomban is a legkisebb… De mit felel, még neki áll följebb! Ha velünk az Úr, miért van ez a baj rajtunk? Atyáink azt mesélték, hogy az Úr hatalmas kézzel kihozta Egyiptomból őket, átvitte a Vörös-tengeren, tudjuk ezt. Az Úr velünk? Akkor most mi van?

Csakhogy ők hagyták el az Urat. Értjük, hogy amikor áldatlan időket él egy nép, nem áll össze a kép. Nincs szabadulás, csodálkozunk, hogy lehet? Érteni is nehezen érti az ember, hogy világos nappal meg lehet tenni velünk mindezt? De az embernek az orcátlansága végtelen. Az Úr szól, és nekem áll följebb, hogy Uram, hát miért?

Ahogy mondta az az asszonytestvér, aki jött jelenteni a temetést, és aztán belebonyolódtunk a beszélgetésbe. Kiöntötte a szívét, hogy mennyi baj, minden összejött, és háromféle nyugtatót is szed, ami nélkül nem tud aludni. Csak annyit mondtam neki, hogy asszonyom, mondok egy javaslatot: – Öt alkalommal jöjjön el vasárnap délelőtt ide a templomba, vegyen részt az istentiszteleten, tegye ki magát azoknak a hatásoknak, amik itt történnek. Ha az öt alkalom után egyet elhagyhat a nyugtatói közül, annak az árából csak a felét tegye a perselybe, és akkor még mindig jobban járt – mondtam én ilyen üzletiesre fordítva a kérdést neki. Azt válaszolta, hogy ahhoz valakinek másképp kell viselkedni, hogy én betegyem a lábam a templomba. Először azt hittem, hogy talán már most megbántódott, hogy ilyen ötleteim vannak, de nem! Jeleztem: Istenre gondol? Ő meg bólogatott. Nem kérdezte, hogy Isten hogyan szeretné felépíteni a családi életét, meg hogy kellene ott rendezni a dolgokat, esze ágában sem volt! De amikor összejönnek a bajok, akkor ki a hibás? Isten! Értjük?

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 61

Ott van ez a nép, orcátlanul faképnél hagyja az Urat, aki kiválasztotta őket, tenyerén hordozta, rendkívüli életformát adott nekik. Még azt is megmondta népének: – Ha kimentek a táboron kívül, hogy elvégezzétek dolgotokat, ami elmegy tőletek, azt egy kisásóval kaparjátok el. – 3000 évvel ezelőtt még ezt is megmondta nekik!? Párizsban még az 1700-as években a szennyvizet csak úgy kiöntötték az utcára, ami járványhoz vezetett. Isten ilyen kivételezett helyzetbe hozott egy népet, s az a nép elkezdi a fűt-fát imádni, mindenféle pogány orgiába megy. Utána még azt kérdezi, hát hol az Úr? Hogyhogy velünk ezt meg lehet tenni? Micsoda lelki mélység!

De az Úr komolyan gondolta a szabadítást. Ő komolyan gondolta azt is, hogy abban Gedeont választja eszközül. Neki megvan a koreográfiája, nem nekünk kell ötleteket adni neki. Nekünk kiáltani kell, és amikor kiáltott a nép, ahogy ébredeztek, az Úr megkezdi a szabadítás kivitelezését.

Elsőként a nagy bálványfát le kell dönteni. Elvágni a visszavonulás útját. Nem indulhat úgy Gedeon, ha nem jön össze, akkor visszahúzódunk. Vágd ki a nagy fát, amelyet a bálványisten tiszteletére úgy őriznek a városban, hogy ahhoz hozzá sem szabad nyúlni. Gedeon nekikezd. Tíz barátját hívja, és éjszaka végzik el a munkát. Fél a néptől. Másnap reggel meglátják a városban, hogy kivágták a nagy fát. Megtudják, hogy Gedeon vezetésével történt, jönnek az apjához: – Add ki a fiadat! – Meglincselték volna, az biztos, ha kiadja az apja.

De ha az Úr elkezdi a szabadító munkát, akkor mindig van egy ötlete. Higgyük el, hogy amikor sehol nincs út, még egyet talál az Úr, aki az eget és a földet teremtette. Az apának ad egy gondolatot. Érdekes, egy ilyen gondolat eldönti a folytatást? Igen! Azt a gondolatot adta: – Mit pereltek ti itt? Hát nem isten a Baál? Büntesse meg ő azt, aki kivágta a fáját. Ha pedig nem, akkor szégyelljétek magatokat. Ti harcoltok az istenetek helyett? – Ezek azt mondják: – Tényleg. Majd elpusztítja őt Baál isten.

Ezután felgyorsulnak az események. Jönnek újra a midianiták. Nekik ez a zsákmány, ők addig jönnek, amíg valaki meg nem állítja őket. Nem tudnak leállni.

Azt mondják a büntetés-végrehajtók, hogy ha a tolvajnak bejön a dolog, egy ideig jóllakik, de utána megy tovább, mert nem tudja kihagyni, hogy még nagyobbat szerezhet. És előbb-utóbb lebukik. Addig a rablók el nem mennek, amíg meg nem állítják őket.

Jönnek is a midianiták, az egész környéket összetoborozták. Nagyobb volt a létszámuk, mint Gedeon csapatáé. Mind jöttek, mert ott enni lehetett, meg letarolni mindent.

Jön az Úr parancsa: – Kürtöld össze Manassé népét, nemzetségét, katonáit, jöjjenek egybe! Összegyűjti Gedeon, megfújja a kürtöt, de azért azt mondja: – Uram, tényleg az én kezem által akarod ezt a szabadítást végbevinni? Adj nekem jelt, mert félek! – Akkor az Úr ad neki jelet. Ebben ne nagyon követgessük Gedeont, mert ezek a jelkéregetések nem a klasszikus útjai az Isten népének. Bízzon az Úrban, ha ő mondott valamit, és megértette az Úr szavát. De az Úr megengedi neki. Azt mondja Gedeon: – Egy fürt gyapjút kiteszek, reggelre legyen a föld teljesen száraz, a fürt gyapjú pedig nedves. – Másnap reggel Gedeon kicsavarja a

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 62

gyapjúból a vizet, körülötte teljesen száraz minden. – Uram, még egy jelet kérek. Holnap reggelre legyen száraz a gyapjú, és körülötte harmatos az egész föld.

Még ezt is megengedi neki az Úr. Nagyon nagy a tét, és abban az időben nagyon messze voltak az Úrtól. Nem élték át a csodáit úgy, mint amikor vele együtt lüktetett az életük. Megengedi. Másnap reggel száraz a gyapjú, körülötte harmatos a terület. Bizonyosságot kap, elindul. 32 ezer embert trombitált össze.

Az Úr ezt mondta Gedeonnak: – Sok ez a nép, mondd meg, aki fél és retteg, menjen haza. Mert a végén még ez a nagy nép győz, és veregetni fogja a vállát, eszébe sem jut, hogy az Úr adta a szabadítást nekik. Marad minden a régiben, sőt még nagyobb gőg lesz bennük. 22 ezer ember hazamegy. Ott marad 10 ezer.

Az Úr megszólal, és ezt mondja Gedeonnak: – Még ez a nép is sok, vezesd le őket a vízhez, hogy igyanak. Aki odahasal, és úgy térdel, mint a kutyák, vagy úgy szürcsöl, azt küldd haza. Aki lehajol és merít, és úgy iszik, az maradhat. Háromszáz ember maradt. Ott van Gedeon 300 emberével, az ellenséges túlerő pedig körbeveszi őket.

Akkor Isten még egy lehetőséget ad Gedeonnak, és azt mondja: – Gedeon, ha teljes bizonyosságot akarsz meríteni, hogy fél tőletek ez a nép, menj le a szolgáddal az éjszaka leple alatt az előőrsig és majd ott meghallasz valamit. – A szolgájával, Púrával lemegy Gedeon. Az egyik sátorból hangzik a beszéd: – Álmot álmodtam – mondja az egyik harcos a másiknak –, és egy nagy árpakenyér legördült a hegyoldalról, földöntötte a midianiták sátrát. – Ez senki más – mondja a másik –, mint Gedeon, aki jön ellenünk hatalmas sereggel. – És ez elterjedt ott a táborban.

Gedeon visszamegy, és a 300 embert három, egyenként 100 fős csoportra osztja. Mindenkinél egy agyagkorsó, egy fáklya és egy kürt. Azt mondja, három irányból támadunk. Ha én jelet adok, belefújok a kürtbe, mindnyájan fújjátok a kürtöt, kiáltsátok, az Úrért és Gedeonért, és törjétek össze a korsókat. Megtörténik, és az összezavarodott ellenség menekül. A soraikban korábban már elterjedt a félelmes hír, mert Isten mindenről gondoskodik. Ez a szabadítás nem Gedeon műve, ez Isten nagy szabadítása.

Ez nem régi mese, legenda, hiszen velünk is megtörtént Isten szabadítása, amint már említettem az óvoda elindulása kapcsán. Tegnap azt mondtam szolgatársamnak: – Tudod, amióta az óvoda megvan, azóta az én hitem határait kijjebb tágította az Úr. Megtelik a szám és a szívem nevetéssel, ha rágondolok: Uram, mit tettél? Nem mi csináltuk, nem ember, az Isten. Ő szabadítást ad.

Be is fejezem. Gedeon története csak egy kis előkép, csak egy kis részlete annak a vonulatnak, az üdvtörténetinek, amelyet Isten a Golgotán Jézus halálában és feltámasztásában beteljesített. Volt ott 300 harcos? A tizenkét tanítványt hol találjuk? Pétert a tagadásban, Júdást az árulásban, tizet pedig a szélrózsa minden irányában. Még Isten is elhagyta, amikor felkiáltott: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem? De csak egy szempillantásra hagyta el, amíg a bűn ítélete végbement. Óriási szabadítás, ember nem tett ahhoz hozzá semmit. És ennek a szabadításnak ereje van a XXI. században is. Itt vagytok, testvéreim. És itt lehetek én is, hirdethetjük Jézust, hirdethetjük azt, hogy áldatlan életet az Ő kereszthalála által áldás alatti életre tud fordítani. Dicsőség legyen neki érte. Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 63

SÁMSON

OLVASANDÓ: BÍRÁK 13–16

BÍRÁK 16,16–17

„Amikor Delila mindennap zaklatta és gyötörte szavaival, halálosan megunta a dolgot. Feltárta előtte egészen a szívét és ezt mondta neki: borotva nem érte soha a fejemet, mert Istennek vagyok szentelve születésemtől fogva. Ha megnyírnak, oda lesz az erőm, elgyengülök, és olyan leszek, mint bármely más ember."

Történetünk előzménye a Bírák könyve 13. fejezeténél kezdődik, ezzel a mondattal: *„Izrael fiai ismét azt tették, amit rossznak lát az Úr. Ezért az Úr a filiszteusok kezébe adta őket negyven esztendőre."*

Még olvasni is nehéz egy ilyen mondatot – akár saját népünkre gondolva –, amikor ilyen vagy olyan kezekbe engedett vagy enged az Úr bennünket. Itt negyven esztendőről van szó, de nem hagyta örökre iga alatt a népét az Úr. Mert ez fegyelmező, ébresztő eljárás volt. Ő nagyon szerette népét, és ha felkiáltottak hozzá, szabadulást kértek, szabadítót adott.

Volt, hogy nem is kiáltottak, mert annyira eltompultak már. Sámson idejében a negyven év végére már azt is elfelejtették, hogy Isten szabadító Isten, és lehetne hozzá kiáltani. Csak a bajt érezték: a filiszteusok nyűgét a nyakukon. Isten akkor is, ha nem kiáltottak, egyszer csak szabadítót támasztott.

Isten Sámsont adja nekik, akinek nagyon ellentmondásos az alakja a Bibliában. Az ige ellenségei sokszor gúnyolódnak rajtunk, és azt kérdezik, hogyan tudtok ilyen embert Isten emberének mondani? Szép Isten embere ez, egyik szerelmi kaland a másikat követi... Mint egy nagy erejű szertelen kamasz, kettészakít puszta kézzel egy oroszlánkölyköt. Másnap, ahogy a vad méhek az oroszlán tetemébe mézet gyűjtenek, kimarkolja azt, nyalogatja, és úgy megy a pogány szerelméhez. Dühében barátaival háromszáz rókakölyköt összefognak, páronként öszszekötik a farkukat, közé egy szalmacsóvát, meggyújtják, és beengedik a filiszteusok szérűjébe. Máskor, amikor ott van egy parázna nőnél, el akarják fogni a filiszteusok. A városkaput bezárják erősen, hogy ne tudjon elmenekülni. Ő meg kijön az éjszakában, leemeli a városkaput a zárral együtt, és átviszi a szemben lévő hegyre. Micsoda szertelenség, micsoda összevisszaság ez? Így néz ki egy Isten embere? Lehet egy ilyen szertelen vagány erőművészt az Isten emberének tekinteni?

Nagyon jó kérdés ez. De álljunk meg Sámson megszenteletlen élete mellett, mert Isten megkérdez bennünket is. Te vajon a kevesebb erőddel nem tudod ugyan leemelni a városkaput, de nem ilyen szertelenül éled a hívő életedet? Isten fegyelme alatt áll az érzelmi életed? Vagy szenvedélyek sodornak? Szokások, kényszerek rabságában éled a mindennapjaidat?

Most azonban ne ezzel kezdjük, hanem Sámson élete kezdetére nézzünk. Gyönyörű a születése története. Apja, anyja gyermeket várna, de meddő az asszony, gyer-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 64

mek nem születik. Megfigyelhetjük, hogy Istennek a tervei sokszor nulláról vagy mínuszból indulnak. Sokszor a legreménytelenebb helyzetben kezd cselekedni úgy, hogy amikor megvalósul, megdöbbenve kérdezzük, ezt meg hogyan cselekedte?

Jön Isten angyala az asszonyhoz, és ezt mondja: *„Lásd, te meddő vagy, nem szültél. De teherbe fogsz esni, és fiút szülsz. Mostantól fogva vigyázz, hogy bort vagy részegítő italt ne igyál, és semmiféle tisztátalant ne egyél. Mert teherbe fogsz esni, és fiút szülsz. Ne érje annak a fejét borotva, mert Istennek szentelt lesz az a gyermek már anyja méhében"* (Bírák 13,3–5).

Az asszony elújságolja a férjének: – Mánoah, gyermekünk lesz! – Nagyon boldog a férj. Azt mondja imádságban: *„Kérlek, Uram! Istennek az az embere, akit küldöttél, hadd jöjjön el ismét hozzánk, és tanítson meg bennünket, hogy mit cselekedjünk a gyermekkel, ha majd megszületik"* (Bírák 13,8).

Nagyon jó kérdés ez, amikor egy izgatott szívű édesapa, aki tudja, hogy gyermeke születik, azzal van tele, hogy Isten szerint hogyan is neveljék. Nyilván nem azt kérdezte, hogy tisztába tegyük-e, meg etessük-e. Ez magától értetődő volt. Hanem azt: – Istenem, hogyan neveljük, mi legyen a jövőjével, és mit cselekedjen? Mit bízol ránk ebben a tekintetben?

Akkor jön is az Isten küldötte, és megmondja, hogy Isten kiválasztott gyermeke lesz. Borotva ne érje a fejét. Ez abban az időben a nazíreusok – akik külön fogadalommal Istennek szánták magukat – jellemzője volt. Az, hogy a hajukat, szakállukat nem vágták le, az Úrral való folyamatos kapcsolatra utalt.

Ha már itt tartunk, Sámson esetében nem valami varázserő volt a hajában, hanem erre a kapcsolatra utalt. Ha levágják a haját, ennek a kapcsolatnak vége.

Sámson az Úr erejével hatalmas tetteket hajtott végre. De az érzelmi, elsősorban a szerelmi élete nem volt Isten megszentelő uralma alatt.

Így olvassuk a mai igénk kezdetén: *„Történt ezután hogy Sámson megszeretett egy asszonyt a Szórék völgyében, akinek Delila volt a neve."* Ő már hányadik szerelme? Még az elsőt menteni tudjuk, amikor lemegy a filiszteusokhoz, és Timnában feleségül vesz egy filiszteus nőt, akibe beleszeret. Azt olvassuk: *„Apja és anyja nem tudta, hogy az Úrtól van ez, és csak ürügyet keres a filiszteusok ellen"* (Bírák 14,4).

Amikor hazament, a feleségét a vőfélyhez adták, úgy gondolva, hogy Sámson szerelmi felindulásában vette el azt a nőt, de a későbbiekben ügyet sem vet az asszonyra. Amikor visszajön a feleségéhez, be sem engedik, hanem a húgát kínálják neki. Erre felkiált, hogy ha most az egyszer nagyot teszek az filiszteusok ellen, akkor igazam lesz.

De egyértelmű az Úr igéjében, hogy a további részletekben sehol nincs, hogy az Úr így akarta, vagy az Úr mondta neki, hanem az van, hogy megszerette, és kész. Sőt az Úr igéjében nagyon világos az, hogy pogány nőt ne vegyenek feleségül, mert mi lesz akkor az Isten népe életével? A paráznaságról is egyértelmű a Tízparancsolat igéje, amely alól Sámson sem kivétel.

Sámson életében ez a terület nem volt Isten fegyelme alatt. És Isten szolgái, gyermekei sem vétkezhetnek büntetlenül. Mert majd látjuk azt, hogy háromszor is kegyelmet kapott Sámson, és negyedszer is belemegy a bűnbe. Olyan úton

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 65

járt, amely a filiszteusok börtönébe vezetett. Kiszúrt szemmel feküdt ott bilincsek között, és vakon a malomkövet hajtotta megmaradt erejével. Mert még így is hasznos volt a filiszteusoknak, akik őt gúny tárgyává tették.

Ha Isten gyermeke megtűri a megszenteletlen területeket az életében, amelyek nem kerülnek Isten uralma alá, azok legyőzik őt. A megtűrt bűnök uralmuk alá hajtják az Isten gyermekeit is. Ne vegyük könnyedén, hogy úgy nagyjából figyelünk Istenre. Ha Isten valakit elhívott, az azt jelenti, hogy *„testestől, lelkestől mind életemben, mind halálomban nem a magamé, hanem az én hűséges Megváltómnak, Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok"*. (HK 1. kf.) Az csupán általános népi vallásosság, hogy tisztelem az Istent, igyekszem jót tenni, így istenfélő ember vagyok.

A Biblia arról beszél, hogy uralomváltás nélkül vallásos lehet az ember, de Isten gyermeke nem! Ha elfogadta az Úr kegyelmét, akkor ez azzal jár együtt, hogy belép az Isten országába, azaz Isten irányítása alá adja magát. Akkor Isten elkezdi az élete megszentelését. Mint amikor átvesz egy telket az új gazda, és elkezdi rendbe tenni. Isten jól tudja, hogy melyikünknél milyen területeket vesz sorra, tisztít ki, világít meg, és rendez el. Úgy vezet bennünket, hogy uralma alá kerüljön az a terület az életünkben.

Sámson érzelmi élete nincs Isten uralma alatt. Sámson és Delila története nem csak az ő szerelmi történetük, hanem a hívő ember és a megtűrt bűn története is. Isten gyermeke játszik a bűnnel. Sámsont nem kellett megkötözni, ő már meg volt kötözve – Delila szerelmében. Sámson szerette Delilát, de Delila a pénzt szerette. Odáig merészkedik, hogy még azt is megkérdezi Sámsontól: *„Mondd meg nekem, mitől olyan nagy az erőd, mivel lehet megkötözni téged, és hogyan lehet elbánni veled?"* (Bírák 16,6). Ezek után hogy maradhat ott ez az ember?

Azzal kezdődött mindez, hogy játszik a bűnnel, és egy idő után nem tud szabadulni. Az esze érti. Nem volt bolond Sámson, és mégsem tudta otthagyni Delilát. Amikor a bűn rabja az Isten embere, amikor szokások, rossz beidegződések, szenvedélyek rabja, nem tudja megrázni magát könnyedén, és menni tovább.

Ott kellett volna hagynia Delilát! Háromszor kap kegyelmi időt. Sokszor Isten gyermekei is elkövetik a bűnt, játszanak vele, és nincs következménye. Nem dobott el az Úr, nem szakadt ránk az ég, mehetünk tovább. Azt hisszük, hogy megúsztuk.

Delila a fenti kérdést teszi fel Sámsonnak, amikor már nagyon jó pénzért megegyezett a filiszteusokkal, hogy ezt a férfit átjátssza nekik.

– Ha hét nyers ínnal megkötöznek – feleli Sámson. Becsapja Delilát, kicsit játszik vele. Hozza a hét nyers ínt Delila, megkötözi a férfit, amikor az alszik.

– Rajtad a filiszteusok, Sámson – mondja neki. Jönnek is, de aztán menekülnek is. Sámson játszi könnyedséggel szétszakítja a köteléket, még nevet is egy nagyot – ezt jól megcsináltuk. Jön a második futam:

– Ha új kötelekkel megkötöznek. – Jönnek az új kötelek, megint ugyanez történik. Sámson talán még hangosabban kacag, még Delilát is ugratja talán, hogy ezt jól összehoztuk. Jön a harmadik, ha a fejem hét hajfonatát összeszövöd a szövőszék fonalával. Nem vigyáz eléggé, itt már a hajával is játszani kezd. A szentet és a profánt keveri. Itt már azt, ami az Istennel való kapcsolatát jelentette, belekeveri a tréfába! Vigyázzon az Isten embere, ne vicceljen a szent dolgokkal.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 66

Egy társaságban, indulva az ebédhez, ezt mondta a házigazda: – Na gyerünk az Úr asztalához! – Vigyázzunk!

Eszembe jutott, amikor az első csendeshéten – majd harminc évvel ezelőtt – ott ültem a vezető mellett ebédnél. Visszaadtam a sótartót valakinek, akitől elkértem, mire azt mondták, hogy de rendes ember, még vissza is adja. Azt feleltem jópofaságból, hogy így illik minden igazságot betöltenünk. Jó poén.

– Hopp-hopp – mondja a vezető –, tudja maga, hogy ezt az igét hol olvassuk a Bibliában?

– Hát hogyne tudnám. Amikor Jézus beáll, hogy őt is megkeresztelje Keresztelő János. János nem akarja engedni, s akkor Jézus azt mondja, hogy így illik nekünk minden igazságot betölteni.

– Úgy van – mondta a vezető –, és maga a sótartóval kapcsolatban viccelődik ezzel az igével, amely akkor hangzik, amikor Jézus beáll a bűnösök közé, hogy magára vegye ennek a világnak minden szennyét? – Két-három perc eltelik, megint jön a következő poén. Megszoktuk teológusok, fiatal lelkészek, hogy aki jobban tudja ezeket az igéket forgatni, az jó fej.

Azóta mindig eszembe jut, amikor más mondja. Általában meg is jegyzem:

– Nem szabad keverni a szent igét, meg a mindennapi dolgokat viccelődve. Viccelődni, meg vidámnak lenni szabad a maga helyén. De nem úgy, hogy ezt a kettőt keverjük!

Sámson belekeveri most már a haját is. Ha a hajamat összefonják a nyüst fonállal, akkor elgyengülök. Kiderült, hogy most se jött be Delilának, mert megint elszakította Sámson a köteléket. Akkor már Delila nem tágít, az egészet követeli. Sámson szívét! Hogy is olvastuk az igében: *„Hogyan mondhatod, hogy szeretsz, ha nem enyém a szíved?"* Mit mondott az Úr? *„Add nekem a szívedet, fiam, és tartsd szemed előtt utaimat!"* (Péld 23,26).

Vagy Deliláé, vagy az Úré az a szív. Mind a kettő az egészet követeli. Ez a világ is, Isten is. Az elején kellett volna igazán erősnek lennie, amikor megmozdult a szíve, amikor dobbanni kezdett Delilára. Azért, mert megdobban egy férfi szíve, nem szükségszerű, hogy ennek folytatása legyen. Akkor kellett volna az Úr elé vinni, és az Urat segítségül hívni. Most már Delila birtokon belül van! Biztosra megy. A szívét kéri. *„Amikor mindennap zaklatta és gyötörte szavaival, halálosan megunta a dolgot."* A Károli Biblia így mondja: *„halálosan belefáradt a lelke"*.

Amikor belefárad a lelked a hívő életbe, taposómalom lesz, unalom lesz. Vigyázz, ott valami más helyzet van. A szíved másutt jár! Amikor igazán az Úré a szívünk, – így mondta ezt egy asszonytestvérünk hosszú nyomorult élet után, meg az öngyilkosság határáról visszahozva: – Jézussal olyan mások a napjaim, lejövök az emeletről, és még a fáknak az illatát is érzem az eső után. Pedig már milyen régen nem éreztem. – Amikor megtelik a szíved az Úr közelségével, egyszerre a hétköznapi, egyszerű dolgokban is örömed lesz. Olyan más lesz a világ.

Nagy nyomorúság, amikor elgyötört a hívő ember. Kettős a szíve, elvész az öröme. Micsoda, kicsoda a te Delilád? Személy, szenvedély, szokás? Az életed megszentelődését az Úr évek vagy évtizedek óta nem tudja előbbre vinni, mert ebből te nem akarsz engedni, vagy nem tudsz engedni.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 67

Ekkor már elmondta Sámson, hogy ha a hajamat levágják, oda lesz az erőm. Meg is tette ezt Delila az első adandó alkalommal. El is fogták a filiszteusok Sámsont, kiszúrták a szemeit, rabláncra verték, meggyalázták.

Miközben mi sokszor játszunk a bűnnel, a mi Istenünk a szívét egészen odatette a golgotai keresztre. Egészen! Lehetett kigúnyolni, leköpni, visszaélni vele. Azért tette, hogy szabadulást nyerjünk. Mert azt mondta, hogy szeretlek! Nem úgy, mint Delila. Hanem úgy, hogy szabadulást adhasson nekünk.

Álljunk meg ma Jézus értünk felállított keresztje előtt, és kiáltsunk Hozzá:

– Uram, amit világossá teszel, és amit már sokszor megmutattál, de még nem engedtem neked, adj belőle szabadulást!

Hiszen azt valljuk, hogy Megváltó, Szabadító a mi Urunk, aki azért jött, hogy az ördög munkáit lerontsa. Azért jött, hogy megkeresse, megtartsa az elveszettet. Jézus neve azt jelenti: Szabadító. Válaszoljunk őszintén az úrvacsoravétel előtti kérdésre: Ezért a kegyelemért készek vagyunk egész életünket az Úrnak szentelni, és már a jelenvaló világban, mint az Ő megváltottai az Ő dicsőségére élni? Vegyük komolyan, amit az ige mondd: *„Az Isten irgalmára kérlek tehát titeket, testvéreim, hogy okos istentiszteletként szánjátok oda testeteket élő és szent áldozatul, amely tetszik az Istennek”(*Róm 12,1).

Ennél kevesebbel Ő nem éri be. Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 68

SÁMSON HALÁLA

BÍRÁK 16,21; 28–30

„De a filiszteusok megragadták Sámsont, kiszúrták a szemét, és elvitték Gázába. Bilincsbe verték, és malmot kellett hajtania a foglyok házában. Ekkor Sámson az Úrhoz kiáltott, és ezt mondta: Ó, Uram, Uram, emlékezz meg rólam és erősíts meg engem még most az egyszer, én Istenem, hogy bosszút állhassak a filiszteusokon a két szememért. Azzal átfogta Sámson a két középső oszlopot, amelyeken a ház nyugodott, az egyiket jobb kezével, a másikat bal kezével és nekik feszült. Majd ezt mondta Sámson: hadd haljak meg én is a filiszteusokkal együtt. Azzal megfeszítette erejét, úgyhogy a ház rádőlt a városfejedelmekre és az egész népre, amely benn volt. Így többet ölt meg halálával, mint ahányat megölt életében."

Folytassuk ma Sámson történetét. Több fontos üzenet van Isten gyermekei számára ezekben az igékben.

1. Nagyon kemény mondattal kezdődött a felolvasott alapigénk: *„De a filiszteusok megragadták Sámsont, kiszúrták a szemét és elvitték Gázába, bilincsbe verték, és malmot kellett hajtania a foglyok házában."* Megdöbbentő dolog, hogy Sámson abban kapja a büntetését, amiben vétkezett. Azt olvastuk korábban, hogy rendre meglátott egy-egy leányt vagy asszonyt, és akkor nem bírt magával. Nem tudott nekik ellenállni. Most a filiszteusok kiszúrták a szemeit. Sámson ebben az életben többet egyetlen asszonyt sem látott meg. A bűn természetéhez tartozik, hogy a bűn oda tér vissza, ahonnan elindult. Amit vet az ember, azt aratja is.

Nagyon valóságos élettörvény, amit Isten igéje kimond. Nincsenek véletlenek. Amikor az ember a büntetés súlya alatt nyög, akkor bűnismeretre juthat. Nem biztos, hogy minden nehéz baj, minden szenvedés a bűneink miatt következik ránk. De amikor nehézben, nyomorúságban vagyunk, az mindig alkalom arra, hogy megalázzuk magunkat Isten előtt. Ne perlekedjünk Vele, hanem azt kérdezzük: – Uram, mire akarsz figyelmeztetni? Valamit ki akarsz tisztítani az életemből? Mi az, amit el akarsz végezni? – Boldog ember az, aki ezt megteszi, és önvizsgálatra, bűnvizsgálatra segíti őt a nehéz helyzet.

Egy cserbenhagyott asszony mondta, szomorúan összetörve: – Elment a férjem egy fiatalabb leánnyal. Mennyit dolgoztunk a házon, mindent egy lapra tettünk fel, és amikor végre megvan, itthagyott. – Egy kis csönd után hozzátette: – Tudja, az fáj a legjobban, hogy én is így hoztam el a férjemet a felesége meg a gyerekei mellől.

Amikor ezt a második felét is hozzátette, elkezdhettünk beszélgetni arról, hogy van bűnbocsánat. Van kegyelem, és megállhat a rontás. Még akkor is, ha a hegeket és a töréseket hordozni kell. Nem lehet játszanunk, rendetlenkedni a rendben, ahogy Gyökössy Bandi bácsi olyan sokszor mondta. Mi csak azt hisszük azért, mert a Sátán úgy állítja be, hogy sikerül. Sikerül bemenni a csapdába.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 69

Azért, mert 5–10 évig még nincs látható következménye? Nagyon komoly életrend van ezen a világon! Odáig menően, hogy amikor keresem a szemüvegemet, eszembe jut, hogy milyen fölényes fiatalsággal mosolyogtam az édesapámon, hogy már megint a szemüvegét keresi! A csúcs az volt, amikor kerestem a szemüvegemet, és a fiam azt mondta: – Ott van a szemeden, apu. – Azt mondom, hogy megérdemlem.

Vigyázz, testvérem, kin mosolyogsz, kit csapsz be. Hogyan ügyeskedsz, hogy előnyhöz juss a másik kárára. Maradj meg az Úr ösvényén.

Íme, Sámson átéli azt, hogy egyszer csak kiszúrják a szemét. Mint a bumeráng, a bűneim egyszer csak visszaköszönnek, keservesen.

Bizonyára Sámsonnak is volt alkalma, hogy megbánja a bűneit. Nyilván, ahogy olvassuk, újra nőni kezdett a haja, ami azt jelezte, hogy az Úrral való kapcsolata gyógyult. Az pedig úgy gyógyul, hogy rendezi velünk a rendezetleneket. Amikor rendezte a bűneit, újra felragyogott életében az Úrral való kapcsolat ereje.

2. Álljunk meg Sámson nyomorult állapotánál, s értsük meg a lelki üzenetét annak, amit ő itt fizikailag is átélt. Kiszúrták a szemét, és malmot kellett hajtania a foglyok házában. Ezt ő itt fizikailag élte át, de lelkileg is jellemző, amikor egy hívő ember megvakul, és taposómalommá válik a hívő élete. A lelki szemünk, látásunk a hit. Pál így mondja: *„Mert hitben járunk, nem látásban!”* (2Kor 5,7).

Amikor valaki hitet kap, egészen másként látja a dolgokat. A társát, a körülötte élőket, még az ellenségeit is. Sokszor megesik a szíve, hogy milyen nyomorult helyzetben vannak. Az arányok megváltoznak a bajról is, a nehézségről is. Fantáziával telik meg az élete. Nem az a kérdés, hogy nagy dolgok történnek-e, hanem ahol vagyok, ott lesz más a légkör a számomra. Ott lesz ünnepibb az, ami egyébként egyszerű cselekedet.

A Sátán azon mesterkedik, hogy veszítsük el ezt az új lelki látásunkat. Tompuljunk el. Amikor ez sikerül neki, kiderül, hogy a hívő ember megvakul lelkileg. Ott ül a templomban, és nem szól hozzá az ige. Vagy olvassa, de nem lesz üzenetté számára az olvasott ige. Volt látása, de megtompult, mennek a mindennapok, elnehezedik az élete, és olyanná lesz, mintha börtönben őrölné a napokat. Talán volt, amikor ezt így meg is fogalmaztad a hívő életedben, hogy olyan börtön az egész, olyan üres, olyan unalmas.

Néhány évvel ezelőtt nagyon megijedtem, mert azon járt az eszem, hány évem van még a nyugdíjig. Örültem a gondolatnak, hogy nyugdíjba mehetek, és reggeltől estig kedvenc futballcsapataim meccseit nézhetem és elemezhetem.

Milyen balga gondolat ez?! Ha meggondolom, hogy mire hívott el az Úr, menynyi örömet, fantáziát adott a hívő életben, szolgálatban, és arra a szintre süllyedek, mint kedves salgótarjáni ismerősöm… Ez a nem hívő bácsi az élete vége felé negyven spirálfüzetet teleírt a lottószámokkal, mert ő nagyot akart nyerni, és az esélyeket reggeltől estig számolgatta. Megijedtem, és azt mondtam: – Uram, könyörülj!

Mert eljuthatunk a hívő életünk olyan fázisába, hogy ránk sem lehet ismerni. Azelőtt kedvesen szóltál, most valahogy nem szólsz. Pedig olyan jó lenne, ha mondanád a másiknak is a hitnek dolgait. Megvakultál, az egész kong, mintha te

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 70

egy leckét mondanál föl. Azelőtt meg kibuggyant a szívedből, mert tele voltál azzal a töltéssel. Amivel tele a szívünk, azt szólja a szánk. És taposómalom lesz az életünk. Őröljük, őröljük… Kinek a gabonáját? Mire való ez? Kinek őrölöd? Nem viszel el ebből a világból semmit. Őrölsz, őrölsz, és nem tudsz mást tenni.

3. Milyen nagy dolog, hogy Sámson kiáltott az Úrhoz! De jó, hogy Isten nem hagyja a gyermekeit ilyen megfáradt állapotban maradni. Örömhírt mondok: aki Jézus Krisztust befogadta a szívébe, az Isten szeretett gyermeke lett. Akkor is, ha évtizedek nyomorúságában eltompult, és rá sem lehet ismerni. Isten azt mondta: *„Bizony, aki titeket bánt, a szemem fényét bántja”* (Zakariás 2, 12). Neki nagyon drága a mi életünk. Hihetetlen árat fizetett, és akié a Krisztus, azé az élet. Még ha eljátsszuk is újra-újra. Egyszer csak a szívünk visszavágyik.

A hitem friss lendületével indultam a teológiára. A sok minden elmélet, meg egyéb hatások elhalványították a Krisztusban való élő utat. Csaknem tíz évem telt ebben a tompább állapotban. Evangélizációs szolgálatra hívtak az egyik gyülekezetbe. A helyi lelkész házaspár nagyon frissen a hitben való megújulásuk idejét élték. Eszembe jutott, hogy évekkel ezelőtt ugyanígy voltam én is. De elvesztettem ezt az eleven kapcsolatot az Úrral. Hova jutottam? Visszavágyott a szívem a régi kapcsolatba. Hamarosan elhozta Isten a megújulás idejét.

Sámson életében is eljött a megújulás ideje. Nőni kezdett a haja, azaz az Úrral való kapcsolata megújult. Az Úrhoz kiáltott, és ezt mondta: *„Ó, Uram, Uram, emlékezz meg rólam, és erősíts meg engem!”* Milyen különös történet az ő életének a vége is. A filiszteusok ünnepet ültek, ők már úgy érezték, hogy nyeregben vannak. Sámsont leigázták, meggyalázták, sőt befogták a malomba, hogy őrölje a gabonájukat. Azt tesznek vele, amit akarnak. Odáig mennek elbizakodottságukban, hogy elhatározzák, hívjuk ide Sámsont, hadd táncoljon itt előttünk. Hadd legyen még egy kicsit szebb az ünnep, hogy látjuk, milyen nyomorult állapotban van a nagy Sámson.

De valamit eltévesztettek. Nem lehet játékszernek tekinteni Isten emberét azért, mert Ő megengedte, hogy megalázzák őt! Ha más kezdi megalázni, vigyázzon! Isten szentségével játszani, és az Ő gyermekeiből gúnyt űzni nagy könnyelműség.

Amikor évszázadokkal később Bélsaccar, a babiloniak királya a Jeruzsálemből elorozott szent edényeket részeg jókedvében behozatja a lakomára, hogy azokból tivornyázzanak tovább, Isten ítéletét szakította magára. Megjelent még abban az órában egy kéz, amely a falra írta: *„Mené mené tekél ú-parszin… megmért téged mérlegen, és könnyűnek talált… felosztotta királyságodat, és a médeknek meg a perzsáknak adta”* (Dán 5,25–28). Ezután ennyit olvasunk az igében: *„Még azon az éjszakán megölték Bélsaccart, a káldeusok királyát”* (Dán 5,30).

Hasonló történt a szomszéd országban, amikor a falurombolást kezdte el a diktátor. Ördögi tervét megfejelte azzal, hogy a Bibliából WC-papírt készíttetett! Amikor ennek a híre eljutott hozzánk, tudtuk, hogy meg vannak számlálva a napjai.

Sok mindent meg lehet tenni, Isten megengedi, de azt, hogy Vele játsszon, packázzon az ember, kénye-kedve szerint, azt csak egyszer tehette meg: a Golgotán! De azt is csak addig, amíg el nem hangzott a kiáltás: „Elvégeztetett!” (Ján 19,30).

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 71

Röhögnek a fejedelmek Isten emberén. Akkor Sámson megfogja a két középső oszlopot, amelyen a fő súly nyugodott. A teremben háromezer férfi és nő mulatott. Sámson azt mondja: *„Hadd haljak meg én is!”* Az újra kapott hatalmas erejével elrántja az oszlopokat. Óriási borzalom: mindnyájukra rászakadt a tető, és ott pusztultak. Ez volt Sámson legnagyobb győzelme. Nem öngyilkos akciót kezdett ő, Isten parancsát hajtja végre.

Önmagát sem kímélő harcot folytat Sámson. Azért, hogy Izraelnek megmaradjon a földje, hogy legyen hova eljönni Jézus Krisztusnak. Azért, hogy megváltson bennünket. Hogy mi itt, most hallhassuk, aki hisz Jézus Krisztusban, örök élete van.

Ennek a szabadító útnak egy részlete ez a történet is. Kire emlékeztet Sámson halála bennünket? Ki az, aki halálával aratta a legnagyobb győzelmet? Ki az, aki halála árán győzte le az ember legnagyobb ellenségét: a gonosz minden erejét, a halál minden hatalmát? Önként vállalta a kereszthalált, azt mondta: *„Azért szeret engem az Atya, mert én odaadom az életemet, hogy aztán újra visszavegyem. Senki sem veheti el tőlem: én magamtól adom oda. Hatalmam van arra, hogy odaadjam, hatalmam van arra is, hogy ismét visszavegyem: ezt a küldetést kaptam az én Atyámtól”* (Ján 10,17–18).

Ezek az ószövetségi személyek mind-mind előre mutatnak Arra, Aki az igazi győzelmet szerezte: Jézusra.

Beleremeg a szívem, hogy lehet ezt a két helyzetet egymás mellé állítani. Micsoda különbség van aközött, ami ott Sámsonnál történt, amikor összedőlt az a hatalmas épület, és ami a Golgotán történt. Óriási a különbség! Sámson megöl ennyi embert, Jézus pedig halála árán a halálból hoz ki annyi, de annyi embert!

Mégis Sámson bűnös, gyarló élete is tükör. Egy tükördarab, amelyik Jézusra mutat, az igazi Szabadítóra. Mert Sámsonnál látjuk, hogy a bűn büntetése hogyan érte utol őt is. De milyen nagy dolog, hogy az ősi átok megtört ott, a kereszten. Én a bűneimmel megérkezem Jézushoz, az átkot ő viselte el. Lehet, hogy bizonyos következményeket nekem is hordoznom kell, de az elrontott utaimnak a mérge sem engem, sem mást nem mérgez tovább, mert a mérgét Jézus vette át, vette magára. Micsoda horderejű dolog, hogy ebben a bűnbe borult világban a Golgota keresztjén megtört az ősi átoklánc, és élhetsz tovább. Fölragyog a te életeden, sok mindenben elrontott életeden az Úr Jézus arca.

Keresztyén azt jelenti, hogy krisztusi, Krisztust hordozó, Krisztust követő.

– Uram, milyen torz tükör az életem – mondod te is, mondom én is. Mégis tetszett az Istennek, hogy ebben a világban a te életeden, meg az én életemen át, a tört tükrökön át Jézusról adjon jeladást. Mert nincs más megoldás. Hogy jutottál Jézus közelébe? Úgy, hogy volt egy nagymama, egy szülő, egy barátnő, egy szomszéd, egy munkatárs, akinek az életében valami felcsillant az Úr Jézus Krisztusból. S te itt vagy. Már régen azt mondod, mint a samáriai asszonynak mondták: *„Már nem a te beszédedért hiszünk, hanem mert magunk hallottuk és tudjuk, hogy valóban ő a világ üdvözítője”* (János 4,42). De az ő segítségük nélkül nem lennénk itt.

Míg készültem, előttem is megjelentek azok a segédlelkészek, szolgálattevők,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 72

szülők, mások, akiknek az életéből tükröződött, felragyogott valami az Úr Jézus arcából. Ez a mi igazi lehetőségünk. Amióta Jézus meghalt a kereszten és feltámadott, és a Szentlelkét kitöltötte, így énekelhetünk, imádkozhatunk:

„Ó Jézusom, szegényed, kér, vár, epedve hív,
Te készítsd el, Tenéked lesz otthonod e szív.
Jer hű szívembe hát, habár szegény e szállás,
De mindörökre hálás,
Úgy áldja Krisztusát." (312. ének)
Ámen!

SÁMUEL

OLVASANDÓ: 1SÁMUEL 1–7

1SÁMUEL 3,19–20

„Sámuel felnövekedett. Az Úr pedig vele volt, és semmit sem engedett földre hullani igéiből. És megtudta egész Izráel Dántól Beérsebáig, hogy az Úr prófétájául rendelte Sámuelt."

A bírák és a királyok kora között járunk, Kr. e. kb. 1000 évvel. Sámuel próféta élete áll előttünk, aki bíra is volt, a nép vezetője, de még inkább Isten embere, akin át igéjét tudatta a néppel. Talán nincs is más ember Sámuelen kívül a Bibliában, akinek ilyen tiszta, egyenes vonalú élete lett volna, mint neki. Gyermekségétől késő öregségéig, haláláig az Úr áldott embere volt. Általa nagy áldást nyert Isten népe. Évtizedeken át, a mindennapjaikon, az életmenetükön meglátszott Sámuel próféta szolgálata, és ennek nyomán Isten áldása.

Nagyon szép a születése története. Elkána, az édesapa , az akkori kor szokása szerint két feleséggel is rendelkezett: Annával és Peninnával. Ez a szokás nem az Úr teremtési rendjéhez igazodott. Ott volt a két feleség, meg is volt a baj ebből. Annát szerette ő igazán. Tulajdonképpen ő lett volna a feleség, de Annának nem születtek gyermekei. Abban a korban ez igen nagy szégyen volt. Mintha a meddő asszony olyan bűnt követett volna el, amiért Istennek ez a csapása van rajta. Nagyon szomorú volt Anna. Sokat sírt emiatt. A vetélytársa, akinek voltak gyermekei, kigúnyolta, kipellengérezte.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 73

Évente felmentek Silóba, ott volt a közeli templom, ahol a frigyládát is őrizték. Különleges hely volt ez, ahol Éli, az ároni nemzetség vonalán sorra kerülő főpap vezette a szolgálatokat. Jöttek az ünnepre. Ez az évi találkozás az igehallgatáson, imádságon, áldozatbemutatáson kívül rokonoknak, barátoknak találkozást is jelentett. Napokat töltöttek együtt vendégeskedésben, beszélgetésekben.

Ezeket az ünnepeket különösen is kihasználta a másik feleség, hogy Annának a gyermektelenségét hangoztassa a többiek füle hallatára. Ekkor történt, hogy ezt nem bírta már tovább Anna. Sírva futott be a templomba. Az öreg főpap ott bóbiskolt a templomajtóban, a hűvösben ülve. Arra figyelt fel, hogy az oltárnál egy asszony van. Úgy tűnt neki, hogy ez az asszony részeg, a szája némán mozog, mintha valakivel beszélne. Akkoriban nem volt szokás, hogy bemennek a templomba külön imádkozni. Megvolt a hivatalos rend, azt tartották. Rá is szólt a főpap Annára: – Nem szégyelled magad? Ide kell bejönni? Ha már ittál, akkor maradtál volna odakint.

Anna így válaszolt: – Nem részeg a te szolgálólányod, hanem bánatos szívű asszony vagyok, és most a szívemet öntöttem ki az Úr előtt. Azért könyörögtem, hogy Uram, adj nekem gyermeket, könyörülj meg rajtam. Ha fiúgyermeket adsz, én felajánlom Neked, hogy legyen a Te szolgád, és Tiéd az egész életére.

Erre Éli főpap elbocsátotta áldással: – Adja meg az Úr a te kérésedet!

Ezután születik meg Elkána és Anna fiúgyermeke, akit Sámuelnek neveztek el. A bibliai leírásból úgy gondolhatjuk, hogy néhány éves kisgyermekként került Silóba, a főpaphoz. A kortörténeti leírásokból arra következtethetünk, hogy ez 12 éves kora körül történt. Így vitték oda, mint egy konfirmandus korú gyermeket, hogy Éli főpap nevelje, tanítsa.

Itt álljunk meg egy pillanatra, mert nagyon fontos üzenetet kell megértenünk. Egy édesanya hűséges szolgálata mérhetetlen áldást hozott. Olyan korban, amikor minden sötét volt, letiport a nép, nincs az Úrnak kijelentése, reménytelen a helyzet. Akkor egy édesanya valamelyik kis hegyi faluból az Úr elé áll. Gyermekért imádkozik és ígéretet tesz, hogy ha gyermeket kap, felajánlja az Úrnak. Ez a szolgálat, ez a hűség Isten kezében úgy megsokszorozódik, hogy nem csak a gyermekből lesz áldott életű ember, hanem egy egész nép élete gazdagodik a prófétai szolgálata által. Hosszú évtizedeken keresztül Isten népe szabadságában, életformájában, gazdasági életében különleges áldást nyer.

Meg sem született volna ez a gyermek, ha az édesanyának a hűsége, tusakodása nincs, ha nem áll a helyén, nem neveli, segíti, hogy felnövekedjen az Úr előtt. Vegyük észre, hogy az áldások mögött sokszor csendes, alázatos, nem látványos, hűséges szolgáló életek állnak.

Ritkán mondok neveket, de többször említettem már Kelemen Lajos gondnokunk nevét. Akik ismerték őt, azok tudják, hogy nehéz időkben állt a gyülekezet élén. Odaadóan harcolt minden fórumon a gyülekezet felemelkedéséért. Még egyházi vezetőkkel is szembeszállt, ha úgy látta, hogy ez a gyülekezet érdeke. Ha ő ezt nem tette volna meg, összefogva beteg, idős presbitereket is, az újabb kori ébredés, ami bekövetkezett gyülekezetünkben, elmaradt volna. Egy gondnok a maga helyén. Ő már elment a minden élők útján. De mi nagyot nyertünk abból,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 74

hogy ő akkor a helyén volt. Bátorítson bennünket: amit ránk bíz Isten, abban maradjunk hűségesek!

Mit tudott az a kétfilléres özvegyasszony tenni, amikor bedobta minden vagyonát a perselybe? Tudjátok, hogy az a két fillér mennyit hozott azóta Isten országa javára? Hányan olvassák az igét, és az ő története hányak szívét, figyelmét indítja meg?

Ott volt a vámszedő Máté, volt neki tolla, tudott írni. Felhasználta őt Isten úgy, hogy Máté evangéliuma itt van a kezünkben. Egy ember életéből, aki odaadja magát az Úrnak, mit tud Ő kihozni!

Mindezeket azért mondom, hogy mindnyájan maradjunk hűséggel abban, amit az Úr ránk bízott, amit már felismertünk. Végezzük a szolgálatunkat, a többit bízzuk Istenre. Hogy milyen nagyságrendben, és hogyan bontja ki, az az Ő dolga. A miénk a hűség. *„Márpedig a sáfároktól elsősorban azt követelik, hogy mindegyikük hűségesnek bizonyuljon”* (1 Kor 4,2).

Az Úr Jézus ezt mondta: *„Jól van, jó és hű szolgám, a kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután”* (Mt 25,21). Pontos az Isten igéje.

Menjünk tovább a második pontra. Sötét időkben imádkozik ez az édesanya a gyermekéért, és ajánlja fel az Úrnak. Azt olvassuk arról a korról: *„Abban az időben nem volt király Izráelben. Mindenki azt csinálta, amit jónak látott”* (Bír 21,25). Ez Isten igéjével homlokegyenest ütközik.

Ott vagyunk Éli főpapnál az Isten templomában. Szégyenteljes képet mutat az egész. A főpapnak van két fia: Hofni és Fineás. Ők is papok. Már csak a születési jog révén is, meg benne nevelkedtek. Igen ám, de ezek kapzsi, haszonleső papok! Hozzák az emberek hálából az áldozati állatokat. Az volt a rend, hogy amikor az áldozatokat bemutatták, a maradék húsból a papok részesedtek. Hiszen ez az ő ellátásukhoz tartozott. Hofni és Fineás megváltoztatta ezt a rendet. Mielőtt bemutatták volna az áldozatot, a legjobb húsdarabokat elvették. Az emberek tiltakoztak, hogy nem ez a rend, nem így van.

– Akkor erőszakkal elvesszük – mondták nekik. Azt írja az ige, hogy az emberek megutálták a templomba járást, ezeknek az életvitelét látva.

Ráadásul ott van az a mondat is, hogy ezek a papok a szolgálatokhoz beosztott asszonyokkal paráználkodtak. Így folyt az élet. Szégyen, gyalázat! Ott van Éli, az öreg, aki azt mondja a fiainak: – Ne, gyermekeim, ne tegyétek! Ez nem jó így! – A gyermekei meghallgatták, és csinálták tovább.

Az Úr egy prófétát küld Élihez, aki megmondja: – Éli, a te nemzetségedet választottam főpapi nemzetségnek – így szól az Úr. – Ebből örökségként kaptál te is szolgálatot. Gyalázat, ami folyik! Te ezt elnézed? Olyan ítélet lesz rajtatok, hogy belecsendül a fületek! – Éli meghallgatja. Neki kellett volna másoknak elmondani az Úr igéit. Most meg őt kell felvilágosítani, hogy mi a helyzet. Már ez maga szégyen. És marad minden a régiben.

Nem akarom a saját házunk táját bántani, mármint az egyházat, papokat. Ó, de sokszor szégyenteljes helyzetek miatt vadultak el emberek Isten közeléből! A világ sok keresztyén temploma „üzemel”. Hány helyen csak megy a szolgáltatás, mint az idézett bibliai korban.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 75

Azt olvassuk: *„Abban az időben ritkaság volt az Úr igéje."* (1Sám 3,1) Elhallgat Isten. Mi még beszélünk, a szertartás még megy, az Isten már régen hallgat. Nem történik változás, szabadulás, gyógyulás szenvedélyekből, házasságok gyógyulása, bűnökből kitisztulás. Nem! Csendes unalommal zajlik az egyház élete. Hogy kellene ez a fiataloknak? Hogy mondanák, hogy én is ide akarok tartozni?

Köln mellett jártam húsz évvel ezelőtt. Egy lelkészcsalád vendége voltam egy hónapig. Sok mindent láttam, hallottam. Többek között azt is, hogy amikor a kölni karnevál ideje eljön, akkor a jóérzésű emberek elhagyják a várost. Mert akkor az álarcok fedezéke mögött mindent lehet csinálni. Amikor ennek az orgiának vége, akkor jön a nagyböjt kezdete. A püspök a kölni dómban egy farsangot lezáró misét tart, amelyen általános bűnbocsánatot hirdet. Erre való Isten, nem? Csinálom a magam dolgait, gyalázatát. Azután „leúrvacsorázom", és el van intézve, csinálom tovább. Megítélő, megállító, gyógyító ige nincs. Megüresedik az élet. *„Miattatok káromolják az Isten nevét a pogányok között"* (Róm 2,24).

Szinte ugyanaz történik itt is, mint Éli főpap idejében.

Ebben a sötét háttérben, a főpap mellett a templomban szolgál egy fiatal fiú, Sámuel. Telnek az évek, és egyszer csak megszólítja őt az Úr. Nem Élit, nem a fiait, hanem Sámuelt. Megdöbbentő, hogy azt olvassuk: *„Sámuel még nem ismerte az Urat"* (1Sám 3,7).

Mit csinált Éli azok alatt az évek alatt? Nem azért küldték oda ezt a gyermeket, hogy az Úr országába, ügyébe bevezesse? Mi történik itt? Nem kap abból, hogy Éli hogy ismerte meg az Urat, hogy szól hozzá, mit olvasott az igéből. Nem olvastak ők naponta együtt igét? Nem foglalkoztak az Úr ügyével?

Sámuelnek a templomban úgy kell megismernie az Urat, mintha vadidegenből jönne, és úgy szólítaná meg őt? És itt gyermek-istentiszteleteink kedves története következik. Sokan emlékszünk Sámuelre, amikor ott van a templom oldalszobájában, ott fekszik, ott van a másik szobában Éli, és az Úr szól: *„Sámuel!"*

Nem tudom, hogyan szólt. Kívülről lehetett-e hallani, vagy csak ő belülről az Úr szavát hallotta… Ezt én nem tudom. Azt tudom, hogy amikor engem szólított az Úr, akkor nem kívülről hangzott. Néha kívülről is, mert hallgattam igehirdetést, és megszólított azon keresztül. Hallgatjuk az igehirdetést, és egyszer csak azt mondja valaki: – Honnan ismer engem ez a lelkész? Most jöttem ide először a templomba…

Az Úr ismer bennünket.

Ő szólítja meg Sámuelt is, aki odasiet Éli főpaphoz: – Hívtál, itt vagyok!

– Nem hívtalak, menj, feküdj le!

Másodszor is jön. – Ejnye, fiam, feküdj le, nem hívtalak! – Az Úr ébreszti, a főpap aludni küldi. Milyen ellentmondás! Isten ébreszt embereket, az egyház meg altatja őket. Ez szégyenletes.

Amikor harmadszor jön Sámuel, akkor derengeni kezd Élinek: – Talán mégis az Úr hívja? – Milyen régen volt az, amikor ő az Úrral személyesen beszélt?! Azt mondja: – Fiam, ha még egyszer szól, mondd: Szólj, Uram, mert hallja a te szolgád.

És megtörténik. Ebben a helyzetben az Úr elmondja neki a kemény ítéletet Éli

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 76

házáról. Gondoljuk el ezt a drámát. Ennek a fiatal fiúnak első istenélménye, amikor beszél vele az élő Úr, hogy elmondja: – Elpusztítom Éli házát! Éli és fiai egy nap halnak meg, és megállítom ezt a gyalázatot.

El tudjuk képzelni, hogy nem rohan Élihez reggel ezzel a hírrel… De az öreg főpap előkeríti: – Sámuel, becsületedre, mondj el nekem mindent szó szerint, amit az Úr neked mondott. – Gondoljuk el azt a feszültséget, hogy mindazt a tisztelt, idős papnak elmondani?! És elmondja, hogy mit mondott neki az Úr. Az is jellemző, hogy az öreg Éli ahelyett, hogy térdre esne és könyörögne irgalomért, csak ennyit válaszol:

– Ő az Úr, tegye azt, amit jónak lát!

Bekövetkezik az ítélet. Hamarosan a filiszteusok az országra támadnak. A nép azt javasolja: – Vigyük a szent ládát is a csatába, majd az megvéd bennünket.

Hofni és Fineás megteszik. Gyalázat volt háborúba vinni a ládát, mint egy bűvös varázstárgyat – az élő Isten nevében. Ez nekik nem számított.

A filiszteusok elveszik a ládát. Megölik Hofnit és Fineást. Rohan egy hírnök. Éli ott ül az ajtóban megint. Kérdezi: – Mi van?

– Meghalt Hofni és Fineás.

– De mi van a ládával? – kérdezi az öreg főpap.

– Elvitték a filiszteusok! – Abban a pillanatban gutaütést kap Éli, ott hal meg.

A filiszteusok visszaküldik a szent ládát. Igaz, hogy diadallal városról városra viszik, de ahova kerül, ott szerencsétlenség történik. Az Úrral nem lehet játszani. Azt nem engedte meg, hogy a pogányok kényük-kedvük szerint gúnyolják Isten szent nevét. A kártételek egész sora miatt visszaküldik Izrael földjére, csak menjen, menjen ez a láda.

Húsz év múlva – ezt olvassuk az igében – visszatérnek az Úrhoz. Húsz évet szolgál Sámuel hűséggel, amíg eltávolítják Izrael fiai a bálványisteneket, és egyedül az Úrnak szolgálnak.

Jön újra a filiszteusok támadása. Összegyűlik a nép. Sámuel imádkozik. Az Úr hatalmas hangon mennydörgött azon a napon a filiszteusok fölött, akik úgy összezavarodtak, hogy vereséget szenvedtek Izráeltől. Akkor állítják fel azt a híres oszlopot: Ében-Haézer, *„mindeddig megsegített minket az Úr. Így kellett a filiszteusoknak megalázkodniuk, és nem hatoltak be többé Izráel területére, Sámuel egész életében”* (1Sám 7,12–13).

Húsz év, mire eljutnak odáig, hogy felkiáltanak az Úrhoz. Akkor már értik, hogy miről beszél Sámuel. Hogy lehet szabadulásért kiáltani, imádkozni.

Mi volt a titka Sámuel áldott életének? Ez a kicsi mondat: *„semmit sem engedett földre hullani az Úr igéiből”*. Egy ember, aki az Úr igéit őrzi és cselekszi. És kap, újra és újra. Kivirul az élete, és körülötte az élet.

Ezek az évek Kálvin születésének 500. évfordulója körül a Kálvin-évek. Sokan sok mindent írnak, mondanak róla. Egy biztos: Kálvin az ige embere volt, és körülötte kivirult az élet. Messze földről jöttek csodálni, hogy mennyire megváltozott a város élete. A város vezetőivel bezárattatta a kocsmákat. Azokat, akik mihaszna életet éltek, utasították, hogy költözzenek el. Aki ebben a városban akar élni, az éljen úgy, ahogy emberhez méltó. Sokan ellene álltak mégis, és elérték, hogy

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 77

az Isten áldott emberét elküldték Genfből. Fokozatosan visszatértek a régi életformára, elveszítették a megszerzett értékeiket. Akkor visszahívják Kálvin Jánost. Kálvin nem sértődött meg, de fájt neki az elbocsátás. Azt mondta: – Ha az Úr engem visszaküld, megyek. – Visszaküldte, és visszament. Újra fellendült a város, gazdaságilag is felvirágzott. A családi otthonok légköre is megváltozott, mert ébredés történt a városban. Élő igét vettek az emberek. Ez a titka egy ember, egy család, egy gyülekezet, egy nép felemelkedésének.

Amikor először vettél élő igét az Úrtól, talán nagyon kemény volt, a bűneidet megítélte. Lehet, hogy így kezdődött, és te elfogadtad. Igazat adtál neki, és bocsánatot kértél. Vagy kaptál egy indítást, és megtetted. Ugye, hogy milyen öröme volt a szívednek utána? Házasságod, családi életed, időbeosztásod, szórakozásod átalakult. Lett időd vasárnap idejönni.

Elmagyarázzák nekem a családok, fiatal házasok: – Tudja, lelkész úr, erre nincs időnk. Ezt is, azt is, amazt is meg kell teremteni.

Én ezzel tisztában vagyok. De azt is tudom, hogy akik itt vannak, valamire már rájöttek. Hogy az autó is akkor megy, ha először tankolnak. Mit mondott az Úr Jézus: *„Keressétek először Istennek országát és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek”* (Mt 6,33). Nem sült galamb módjára. Ráadásul! Az Úr rendje szerint. Egyszer csak körülötted is vonzást kapnak emberek, családtagok, szülők, barátok, munkatársak, mert oázis támadt az életedben. Észrevették, hogy az ige energiát hordoz. Nem tőled jön. Az Úrtól van, és mennyei energiát hordoz. Van hatalma a helyére tenni dolgokat.

János evangéliumában olvassuk: *„Az Ige testté lett, közöttünk lakott”* (Jn 1,14), amikor Jézus megszületett.

Az ige azóta is testté akar lenni. Megérted, elfogadod, és a mindennapjaidban meg akar valósulni. Ha ez így történik, akkor oda mennyei áldás árad ki, és átéled a mindennapokban azt a békességet, növekedést, gyógyulást.

Így élsz-e már, testvérem? Ugye mennyiszer elengedtük az igét? Hirdettük, elhangzott, elmentünk, és nem maradt meg. Hallottuk, és kifolyt a szívünkből, kezünkből, és nem lett belőle élet. Amikor meg komolyan vettük, annak is meglett a következménye.

Ha valaki úgy van, hogy nem tudom, azt jelenti-e venni az Úr igéjét, amit én eddig gondoltam, kimondhatja: – Uram, én most megértettem, hogy azt mondod, álljak eléd így: Szólj, Uram, mert kész a Te szolgád hallani a Te szavad.

Az eredeti kifejezés nem csak így hangzik: – Szólj, Uram, mert hallja a Te szolgád! Hanem így: – Kész a te szolgád hallani és megcselekedni a Te szavad.

Imádkozzuk az éneksorokat személyes fohászként:

„Adj lelkedből erőt, hogy értsem és szeressem
Elrendelt utamat, s minden parancsodat.
Egy vágyat hagyj nekem, hogy halljam és kövessem,
Szent igazságodat, szent igazságodat.” (512. ének)

Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 78

ISTEN NÉPE KIRÁLYT KÍVÁN

OLVASANDÓ: 1SÁMUEL 8

1SÁMUEL 8,4–5; 20

„Összegyűltek azért Izráel vénei, és elmentek Sámuelhez Rámába. Ezt mondták neki: Te már megöregedtél, fiaid pedig nem a te utadon járnak. Tégy valakit királyunkká, hogy ő bíráskodjék fölöttünk, ahogyan az minden népnél szokás! Olyanok akarunk lenni, mint minden más nép: királyunk bíráskodjék fölöttünk, ő vonuljon előttünk, és vezesse harcainkat."

Eljutottunk Sámuel életén át ahhoz a ponthoz, ahol a bírák és a királyok kora kapcsolódik. Sámuel volt az összekötő kapocs.

A tizenkét törzs vezetői azzal állnak Sámuel elé:

– Királyt akarunk! – Hiába mondja Sámuel nekik: – Az Úr a ti királyotok!

Erőltetik: – Nem úgy, hanem adj nekünk királyt, aki bíráskodik felettünk, előttünk vonul, vezeti a harcainkat. Úgy legyen nálunk is, ahogyan a körülöttünk élő népeknél.

Sámuel kétségbeesik, elpanaszolja az Úrnak. Akkor az Úr ezt feleli neki:

– Sámuel, nem téged vetett meg ez a nép, hanem engem vetett meg. Úgy, ahogy már az egyiptomi szabadulásuk óta annyiszor. Válassz nekik királyt, ha már mindenáron akarják. De mondd meg, hogy milyen joga lesz a királynak. Ha királyt választanak, és az a király nem az Úrra figyel, akkor zsarnokoskodik felettük. A fiaik és lányaik szolgálnak neki, a földjeiket elveszi, a terméseikből nem csak a járandóságot kéri, hanem azon felül is sokat. Akkor majd meglátják, mit jelent, ha valaki basáskodik felettük, és nem az Úr a királyuk.

Amikor elmondja ezt Sámuel, a nép továbbra is kitart a követelése mellett:

– Adj nekünk királyt!

Akkor azt mondja az Úr: – Engedj nekik, válassz királyt!

Ebből a történetből most három kérdésre keressünk választ:

1. Miért baj az, hogy királyt kívánnak?
2. Mi segítette bele a népet ebbe az engedetlenségbe?
3. Miért ad Isten mégis királyt nekik, ha ez engedetlen lépés volt?

1. Miért baj az, hogy királyt kívánnak? Azért, mert ők kivételezettek voltak. Egyedül nekik volt az élő Isten a királyuk. Isten, aki kihozta őket a szolgaság nyomorúságából, és akinek egyetlen gondolata volt: Hogyan tudná boldoggá tenni ezeket az embereket?

Az élő Isten így teremtette a világot is. Az a gondolata volt, hogyan tudná mérhetetlenül boldoggá tenni az embert. Mindent megadott: növényeket, égitesteket, testünket, lelkünket. Férfivá, nővé teremtett bennünket. Szemet adott, hogy lás-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 79

sunk. Véget nem érően sorolhatjuk mindazt az ajándékot, amelyet a teremtésben adott Isten az embernek. De megmondta, hogy mindezek csak úgy lesznek áldásul, ha az Úr lesz az uruk, akire figyelnek, és akinek engedelmeskednek.

A választott néppel is ez volt a gondolata. Kivételezett nép – egyedül a világtörténelemben –, amelynek az élő Isten a királya. Az Ő felséges uralma alatt olyan életet élhettek, hogy aki közel került hozzájuk, megirigyelte: Kicsoda ezeknek az Istene?

Most éppen olyan időszakban élnek – Sámuel szolgálata idején –, amikor a korábbi sötétebb korszak után gyönyörű évtizedeket kaptak. Sámuel indulásakor még azt olvassuk, hogy ritkán volt kijelentése az Úrnak. A nép megutálta az istentiszteletet. Éli és fiai alatt közönségessé lett az Úr ügye.

Akkor jön Sámuel, aki nagyon figyel az Úrra, és tisztul a nép élete. Kiderül, hogy boldog az a nép, akinek az Úr az Istene. *„Uralkodik az Úr! Vigadjon a föld, örüljön a sok sziget!”* (Zsolt 97,1) Ez van az igében. Mert ahol az Úr uralkodik, arra indítja a vezetőket, hogy a rájuk bízottak számára minél jobb lehetőséget teremtsenek. Ez az alapvető feladata a vezető embernek a családfőtől a királyig. Minél jobb, boldogabb, védettebb, kiteljesedettebb életlehetőséget biztosítson azoknak, akik rá vannak bízva.

Ezzel egyszer el kell számolni az élő Isten színe előtt mindenkinek. Aki azt vallja, hogy nincs is Isten, egyszer majd megtudja, hogy ennek a csodálatos mindenségnek Gazdája van.

Itt van ez a nép, amely azt mondja: – Adj nekünk királyt! Olyanok akarunk lenni, mint a többi nép! – Milyen mérhetetlen esztelenség ez a részükről!

Arra választotta ki őket az Úr, hogy bemutató tanítást végezzen általuk: ilyen az élet, ha valakik figyelnek az Úrra. A többi nép ment a bálványimádás útján. És ez a nép, akiket az Úr arra választott, hogy az örömén, az engedelmes, áldott életén keresztül kapjanak a többiek jeladást, arra vágyik, hogy hadd legyek már olyan, mint azok. Testvéreim, ha a templom népe elvágyik a világba, elzüllik a nép. Az kellene, úgy élni, ahogy az ma megy ebben a világban? Abból hozott ki az Úr. Abból jöttetek közelebb.

A gyülekezetünkben működő páros kör mintegy 30 házaspárjából 6-7 már bizonyára elvált volna, ha évekkel ezelőtt fel nem fedezik, hogy mit jelent az Úr királysága alatt élni. A gyermekeik közül az egyharmaduk meg sem fogant volna, vagy az anyaméhben megölték volna, ha nem az Úr a királyuk.

Úgy vagyunk itt, Budapesten gyülekezet, hogy nem MÉG itt ragadtak emberek, mert még nem mondták meg nekik, hogy a hit útja lejárt. Hanem MÁR visszaérkeztek a világból.

Fáj a szívem, amikor látom hívő szülők gyermekeit távolodni a hit útjától. Tálcán kapnák, hogy mit jelent az Úr uralma alatt élni. Ennek ellenére elmennek, és majd visszajönnek évek múlva. Addigra egy házasságot már tönkretesznek, egykét gyermek már tört családban él ebben a világban. Addigra már nagyon sok minden megromlott.

Vissza lehet jönni, ha még az Úr lehetőséget ad.

Értjük, hogy miért olyan nagy esztelenség, engedetlenség és hálátlanság a nép

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 80

részéről, hogy úgy szeretne élni, mint azok, akiknek nincs Istenük? Tudod, testvérem, hogy milyen kiváltságos vagy, hogy az élő Isten igéjét hallod? Sokan azt sem tudják, mi történik az istentiszteleten. Ha bejön valaki ismeretlenül, néz, és azt hiszi, papol a lelkész, mondja a maga dolgát, aztán elmegyünk és kész. Mit tud ő arról, hogy Isten igéje Isten uralma alá von bennünket, és átalakítja a hétköznapjainkat! Más lesz bennünk és körülöttünk az élet!

Itt van ez a nép, és elvágyik a világba. Pedig őket arra választotta ki az Úr, hogy hozzájuk jöjjenek mások onnan!

Szép a többször emlegetett óvodánk. Jártam modernebb óvodában is a kerületünkben. Az első emeleten műfű van, meg olyan extraságok, hogy ahhoz képest mi elbújhatunk. Mégis telt ház van nálunk, és újabb csoportot kellene indítani. Jönnek a telefonok, és kérlelnek, hogy vegyék fel a kis unokánkat, gyermekünket… Igaz, hogy nem vagyunk megkeresztelve – mondja apa, anya –, de nem vagyunk ellene ennek. Sőt, nyitottak vagyunk.

Miért kérik? Mert a világ valamit sejt, hogy jó annak a népnek, akinek az Úr a királya. Más az uralom ott, más az élet.

Ma is van egy nép, nem Izráel népe – a világ minden népéből egy nép –, amelynek a királya Jézus, az Atyja Isten, és országuk az Isten országa. Ha ennek a népnek tagja lehetsz már, ne vágyj el onnan! Ne menj el, amikor jó dolgod van, talán vissza sem találsz soha. Elsodornak!

Sámuel úgy érzi, összedőlt az egész életműve. Ezért fáradoztam, dolgoztam?

Azt mondja az Úr: – Nem veled van bajuk, engem untak meg, sőt utáltak meg.

2. Fontos látnunk, hogy mi segítette elő a nép életében ezt az engedetlenséget. Két olyan mondatot találunk itt, amely mellett nem mehetünk el szó nélkül. A törzsek vezetői úgy kezdik: *„Sámuel, te már megöregedtél, fiaid pedig nem a te utadon járnak."* Az előző versekben úgy olvastuk: *„Fiai azonban nem az ő útján jártak, hanem a maguk hasznát keresték, megvesztegetésre szánt ajándékot fogadtak el, és elferdítették az igazságot"* (1Sám 8,3).

Sámuel fiai lejáratták az édesapjuk szolgálatát. A nép, amikor ezt tapasztalja, királyt kíván. Változtatni akarnak. Értjük, hogy mit akar a nép? Pontosan azt, amit Sámuel fiai tettek. Azt kívánják, hogy legyen valaki fölöttük, aki majd visszaél a hatalmával, ahogyan ezek a fiúk is tették. Amikor elvész az ige tisztessége, eltéved a nép. Nem tud különbséget tenni az Úr és emberek uralma között.

Vidéki községben eskettem. Az esküvő előtti fogadáson az egyik gyülekezeti tag azt mondta: – Tudja, tiszteletes úr, az aranykor akkor volt a mi gyülekezetünkben, amikor a korábbi lelkipásztor és felesége szolgáltak itt közöttünk. Abban az időben nagy tisztessége volt Isten igéjének. A községben egy református gyerek sem volt, aki ne járt volna hittanra, meg gyermek-istentiszteletre. A családok életében is az volt az aranykor.

Amikor ez ellaposodik, egyszer csak a nép már azt mondja: Miért menjek templomba? Ha nem hangzik igazán Isten élő igéje, elmaradnak az emberek a gyülekezetből. Ezért ürülnek ki a templomok Európa-szerte. Budapesten is a lakosság arányaihoz képest kevesen járnak templomba. Budapestet tekintve egy vasárnap – felfelé kerekítve – kb. 10 ezer ember vesz részt református istentiszte-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 81

leten. Vajon azért vannak kevesen, mert annyira istentelen mindenki? Nem azért, mert nem hangzik a templomokban Isten élő igéje?!

Ez oda vezet, hogy ellaposodik az élet. A hívő emberek élete is.

Testvérem, ha körülötted négy-öt év alatt egyetlen munkatárs, családtag, barát, lakótárs sem keresi az élő Istent, tudd meg, hogy baj van a hiteddel.

Ha ekkora ajándék az Úr uralma alatt élni, akkor el tudod képzelni, hogy ennek nincs kisugárzása a körülötted élőkre? Bűnbánattal kell megvallani: – Uram! Az életem sokszor nemhogy vonzana, hanem távol tart tőled embereket. Add meg, hogy meggyógyuljon a szívem, és én is úgy lehessek jelen a világban, mint akinek vonzó az élete.

Valaki egyszer azt mondta a bibliaórán: – Tizenöt éve dolgozom egy munkahelyen, és amikor megtudta valaki, hogy én ide járok, elcsodálkozott. – Ha tizenöt év alatt a munkatársad nem tudja, hogy ki a te Urad és Istened, akkor nem is élsz te igazán hívő életet.

3. Ez a történet nagyon szépen zárul. Elcsodálkozunk rajta, hogy miért ad királyt nekik Isten, ha ez engedetlen út. Miért nem mondja meg, amíg ti királyt kértek, addig nem állunk szóba egymással.

Azért, mert Isten irgalmas Isten. Az engedetlen nép életének is ad új lehetőséget. De a lelkükre köti: – Ha lesz királyotok, a király is, és ti is énrám figyeljetek, és jól lesz dolgotok! – Elmondja nekik, amikor királyt kapnak: *„Ti ugyan elkövettétek mindezt a rosszat, de azért ne térjetek el az Úrtól, hanem szolgáljatok az Úrnak teljes szívből! Hiszen nem veti el az Úr a saját népét az ő nagy nevéért, mert tetszett az Úrnak, hogy a saját népévé tegyen benneteket”* (1Sám 12,20; 22).

Nem mondja Isten, hogy olyan mindegy, hogy mit csináltatok. Elkövettétek! De van lehetőségetek, MOST, hogy egész szívetekkel az Úrra figyeljetek, a királyotokkal együtt.

Ezer évvel később a nép égbekiáltó gonoszságot követett el, amikor Pilátus előtt azt kiáltotta: – Feszítsd meg! Nem királyunk van, hanem császárunk!

Hazug beszéd volt. Gyűlölték a császárt, és mégis megfeszítették Jézust, a Királyt. Megfeszíttetett. Ez a mi számunkra a legnagyobb kegyelem. Azóta lehet újrakezdeni, újat kezdeni. Ezen az áron, Jézus keresztje árán van új kezdés. De nem úgy, hogy jövök úrvacsorázni, és csinálom tovább ugyanúgy.

Nagy öröm számomra, hogy az utóbbi években egyre-másra megkötik a házasságokat azok, akik komolyan figyelnek Isten igéjére. Kettő-öt-tíz vagy mennyi éve éltek házasságkötés nélkül. De nem csak ez az örömöm. Sokunk életének változásai beszélnek arról, amiről az úrasztala beszél. Kinyitja előttünk az ajtót Isten, és azt mondja: – Gyere, de ne ugyanúgy menj tovább!

Mi az, amit neked az Úr úgy mond, ez így nem mehet tovább? Így nem beszélhetsz a feleségeddel! Neked azt mondta az Úr, hogy úgy szeresd a feleségedet, mint a Krisztus az egyházat. Így nem beszélhetsz a férjeddel! Mert neked azt mondta az Isten, hogy az asszony pedig félje a férjét. Így nem beszélhetsz a szüleiddel, így nem viselkedhetsz velük. Mintha csak arra lennének, hogy kiszolgáljanak téged felnőtt fejjel? Ha valóban az Úr a királyunk, akkor megújult szívvel énekelhetjük:

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 82

„Ti választottak, szent hívek,
Mind, akit ő megváltott,
Szent irgalmát dicsérjétek:
Királlyá Jézust, Jézust koronázzátok!

Ti bűnösök, mert ő hordott
Ti értetek kínt s átkot,
És szent vérével áldozott:
Királlyá Jézust, Jézust koronázzátok!" (468. ének)

Úgy legyen, ámen!

SAUL

OLVASANDÓ: 1SÁMUEL 9

1SÁMUEL 9,27

„Te pedig most állj meg, hogy elmondjam neked az Isten beszédét."

Megtanultuk az üdvtörténeti sorozat eddigi igehirdetései során, hogy az igéket kettős látószögből figyeljük. Van egy távoli kameránk, amellyel az üdvtörténeti vonalat követjük, ahogy Isten évszázadokon, sőt évezredeken keresztül megvalósította a mi megváltásunkat. Jézus megérkezett, Jézus keresztjében, feltámadásában teljes szabadítást szerzett a benne hívőknek. Ez a nagy távlatokban előttünk álló vonalvezetés. Ha így figyeljük mai igénket, megállapíthatjuk, hogy kb. félidőben vagyunk Ábrahámtól Jézus érkezéséig. Mintegy kétezer éves távlat ez, és most 1000 körül járunk, amikor korszakváltás történik Izrael életében, a királyság kezdődik el. Ha közelebbi kamerával nézzük a mai történetet, akkor egy fiatalembernek, Saulnak az elhívását, Isten által nagy feladatra történt kiválasztását követhetjük. Ő lesz az első király.

Ugyanígy történik a mi életünkben is, ha figyeljük az igét. Van egy távolabbi kamera, és láthatjuk, hogy a XXI. században élünk, kavarog a világtörténelem, és Isten is viszi előre az Ő üdvtörténetét. Ha pedig közelebbi kamerával figyelünk személyes életünkre, akkor láthatjuk, hogy Istennek egyen-egyenként terve van velünk. Egy-egy családdal és egy-egy személlyel. Megrendítő ez a kettősség,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 83

hogy miközben Isten viszi végbe a világtörténelmen át az Ő terveit, nagyon aprólékosan foglalkozik egy-egy emberrel. Ahogyan ezt velünk is megteszi.

Figyeljük ma, ahogyan Isten szeretete elkészíti Saul, Izrael első királya elhívását. A találkozást, amelyik életre szóló változást hoz az ő és a nép életében is. Ismerjünk rá Isten szeretetmunkájára, ahogy a mi személyes életünkben elkészítette, vagy mostanában készíti el a Vele való találkozást. Ez alapjában változtatja meg a további életutat.

Így olvastam az alapigét: *„Te pedig most állj meg, hogy elmondjam neked az Isten beszédét."*

Két részre osszuk fel a mai üzenetet. Az első: amíg valaki eljut odáig, hogy személyesen meghallja Isten elhívó szavát. A második: mit válaszol erre a szóra. Még majd egy harmadik üzenetet is hozzáteszek Saul történetéből, de ezt hagyjuk a legvégére.

1. Nézzük, mi történt addig, amíg Saul ezt a személyes megszólítást megkapta. A Bibliában gyakran különös életutakat látunk. Olyan különös utakat és megoldásokat, amelyekre azt mondjuk, hogy nincs az a regény, amelyiknek ilyen sodrású útjai lennének egy-egy ember életvezetésében. Isten mit meg nem tesz, hogy megtaláljon bennünket!

Onnan induljunk, hogy Saulnak fogalma sincs arról, hogy ővele találkozást készít Isten. Az ember él ebben a világban, történnek a mindennapi dolgai, és nem az jár a fejében, hogy Isten velem találkozást készít. Azt sem tudja, hogy ki az az Isten, meg nem is gondol rá, hanem végzi a mindennapi dolgait. Él a maga gondolatai szerint.

Isten Sault nem itt kezdi el figyelni és készíteni a jövőre. Csak erről neki fogalma sincs. Éli az életét. Most éppen gondba jut a család, mert elvesznek, elkóborolnak a szamaraik. Akkor ezek a szamarak nagy értéket jelentettek. Az apja megkéri: – Fiam, menj a szolgával, keressétek meg a szamarakat! – Nekiindulnak. Magyarul azt mondanánk, hogy bejárják Tolnát-Baranyát, de a szamarak sehol. Azt mondja Saul:

– Induljunk vissza, mert apám a szamarak gondját már elveti, miattunk aggódik, hogy mi lett velünk. – Abban az időben sem volt veszélytelen egyedül vagy akárcsak párosban is kóborolni ezen a világon. Akkor a szemfüles szolga azt mondja: – Itt lakik a látó, a próféta! – Róla az a hír járta, hogy mindent meg tud mondani. Hátha meg tudja mondani, hol vannak a szamarak. Nem a prófétára kíváncsi ő, hanem arra, hogy amit lehet, a prófétából kiszedjünk a magunk javára. Azt mondja erre Saul:

– Igazad van, menjünk! – Azután eszébe jut, hogy azért illendő lenne valami ajándékot is vinni, még akkor is, ha Sámuel próféta nem pénzért végezte a szolgálatát. A szolgának erre is van megoldása:

– Itt van egy negyed ezüstpénz a tartómban. – Megnyugszik Saul, elindulnak.

Beérnek a városba, lányok jönnek szembe velük, akik vízért mennek a kútra. Megkérdezik, hogy hol lakik a látó, hol találják meg? A lányok mondják, hogy itt lakik, és most nagy ünnep lesz, ott megtaláljátok az áldozóhalmon, ahol nagy lakoma készül. Mennek tovább, és látnak egy idős embert.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 84

Megszólítják: – Hol lakik a látó, itt van-e?

Azt feleli erre: – Én vagyok az.

Ott állt Sámuel előttük. Neki már előző nap, mert Isten koreográfiája utánozhatatlan, megmondja az Úr: – Holnap ilyenkor küldök hozzád egy embert. – Sőt amikor megjelennek Saulék, jelez az Úr, hogy ő az. Sámuel tudja már ezt, de csak annyit mond:

– Én vagyok a látó, menjetek fel az áldozóhalomra, és legyetek a mi vendégeink, én is jövök. Egyébként a három napja elveszett szamarak miatt ne aggódjatok, mert már megkerültek.

Saul meglepődik ezen a beszéden. Felmennek az áldozóhalomra. A lakoma úgy kezdődik, hogy a nagy combot, a legjobb részt, amit félretett Sámuel, odarakatja Saul elé. Egyébként is mondott egy mondatot, amikor a szamarakról beszélt:

– Különben is, kié Izrael egész gazdagsága? A tied meg a családodé. – Saul erre így válaszolt:

– Hogy beszélhetsz így velem? Benjáminita vagyok, a mi nemzetségünk a legkisebb Izráelben… – Valóban, létszámban is, területre nézve is ők voltak a legkisebbek az összes nemzetség között.

Sámuel nem mondott többet. Ő ezekkel csak úgy sejttette a dolgokat. A lakoma után így szólt Saulékhoz:

– Maradjatok itt velem a szálláson, reggel megmondom neked, amin gondolkozol. – Ez megint egy különös mondat, hiszen ő a szamarakon gondolkodott. De amin neki gondolkodnia kell, ami rá vár, azt Sámueltől hallja meg.

Másnap reggel Sámuel ébreszti őket. Lejönnek a felső házból, indulnak az utcára, s akkor Sámuel azt mondja Saulnak:

– Küldd előre a legényt, te meg állj meg, hogy megmondjam neked az Istennek beszédét.

Ezek után elmondja neki az Isten beszédét, mégpedig úgy, hogy Saul megérti: őt Isten királlyá választja. Megdöbbenve hallgatja ezt a hírt. Sámuel részletezi is, hogy most mit csináljon, hova menjen, mi történik vele. Valóban beteljesedik, amit Sámuel mondott neki: – Az Úrnak Lelke száll rád, és más emberré leszel.

Azt mondhatná valaki, hogy olyan meseszerű ez az egész. Így elmondva, meg tálalva talán érdekes meghallgatni, de mi köze ehhez az én életemnek? Pedig talán a te utad is ilyen meseszerűen alakult.

Három életutat röviden elmondok.

Egy negyven év körüli férfi találkozik az Úrral, az Ő igéjével, a megállító szóval. De ennek előzménye van. Nagy vagányként élt. Nem csak ifjúsági Budapestválogatott focista volt, hanem üzletember is már fiatalon. Azután olyan motorbalesetet szenvedett, hogy egytenyérni ép koponyája nem maradt, úgy összetörte magát. Isten rendkívüli csodája, hogy egyáltalán életben maradt. Rátették a szívtüdő gépre, lélegeztetőkészülékre. Az utolsó napon, amikor már eldöntötték, hogy tovább nem tartják a gépen, megindult a szervei működése. Még egy hosszú gyógyulási folyamat következett. Amikor kiengedték a kórházból, hálálkodott a katonafőorvosnak, aki műtötte őt. Azt mondta a főorvos:

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 85

– Fiatalember, ne nekem köszönje! Százból, ha egy megmarad. Úgy szoktuk mondani, hogy köszönje az Istennek! – Ez az egy mondat őt elgondolkodtatta. Ha ez az ember is, aki a seregnél szolgál, az Istenre mutat, akkor nekem ezt az Istent keresnem kell. És kereste. Isten megtalálta őt, hitre segítette. Az az egy mondat jelentette számára azt: „Most állj meg!" Megállt, és Isten további mondatokat mondott neki.

A másik példa egy asszonyról szól, akinek nem csak a házassága tört össze, hanem az egészsége, az idegrendszere is összeomlóban volt. Fiával üzemeltettek egy videokölcsönzőt. Másolást is végeztek. Egy esküvős pár megkérte őket, hogy az esküvőjük kazettáját másolják le. A másolás közben hallgatni kell és figyelni, hogy a másolás jól megy, minden a helyén van. Ő végighallgatta azt a felvételt. Az igehirdetés megragadta. Elhatározta, hogy elmegy abba a templomba, és élőben is meghallgatja azt a lelkészt, aki ezt az igehirdetést elmondta. Következő vasárnap már ott is volt. Majd hétről hétre visszatért. Néhány év eltelt, amikor igazán megfordult az útján. A találkozás megtörtént. Ma gyülekezetében sokféle szolgálatot végez, segíti, hogy emberek találjanak az Úrhoz.

Még egy harmadik különös találkozásról szólok. A börtönben az egyik rab Bibliához jutott. Mivel vékony lapjai voltak annak az Újszövetségnek, elszívta lapról lapra. Miután Mátét, Márkot és Lukácsot elszívta már, János evangéliumához érkezett. Mivel őt is Jánosnak hívták, felfigyelt. Álljunk meg, mielőtt sorra kerülne a következő néhány lap, olvassuk csak! Ennek nyomán indult el az ő életében is az ébredés.

Ne mondjuk, hogy a bibliai időkben volt Istennek fantáziája, a mai időben nincs. Gondolkozzunk el mindnyájan: hogy is vezetett az utunk a találkozásig.

Lehet, hogy valaki azt mondja, hogy az én életemben ez a megállító találkozás még nem ment végbe, de már nagyon gyanús, hogy keres az Isten. Már sokféle jelből érzékelem, hogy valami elmozdult a holtpontról. Pusztán az is, hogy itt vagyok, valamiről beszél. Ez az első fele az igénknek. Amíg Isten el nem készíti ezt a találkozást, majdnem azt mondjuk, hogy mi csak téblábolunk.

De még valamiről szeretnék szólni. Valami itt bajlódással, vesződséggel kezdődött. Nem biztos, hogy mindig így kezdődik Isten velünk való útja, de majdnem mindig. Elvesztek a szamarak! Bajlódunk, küszködünk, mérgelődünk, vergődünk, veszteségünk van. Valaki egyenesen azt mondta nekem:

– Úgy restellem, lelkész úr, hogy a bajomban jövök a lelkészi hivatalba. – Azt kérdeztem:

– Az orvoshoz egészségben mennek az emberek? Én is orvos vagyok. Lelki orvosok vagyunk, mi lelkészek, háziorvosok, meg körzeti orvosok. Ne restellje, csakhogy megjött!

Így szoktunk elérkezni Istenhez. Lehet, hogy valaki most bajlódik valami nagyon, és azt mondja: ha ez nem így történik, de jó lett volna, meg Isten miért is engedte meg. Álljon meg, és mondja azt: – Uram, akarsz Te mondani valamit?

Nem a szamaraid vesztek el. Nem hiszem, hogy valamelyikünknek is, akik most itt vagyunk, szamara van, bár lehet. De megvan a magad problémája. Nem is érted, hogy miért kell ezzel egyáltalán küzdened, miért nem oldja meg az Isten.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 86

Állj meg! Kérdezd meg Őt: hová vezet ez a „szamár”-ügy?

2. Mit válaszol Saul erre a megszólításra? Mert Isten nem kényszerít bennünket. Őt sem kényszerítette. Saul nem médium volt. Ő válaszolhatott.

Isten bennünket úgy használ, hogy megszólít: világosan, értelmesen. Nem hanyatt vetődünk, nem elveszi az eszünket, hanem beszél velünk. Döntésre hív, és akkor én válaszolhatok.

Saul megállt, meghallgatta az Isten beszédét Sámuel szájából, sőt elfogadta és tette is, amit Isten mondott neki.

Nem úgy, mint az az asszony, akivel egy csendesnapon találkoztam, miután az igehirdetés szolgálatát elvégeztem. A kijáratnál azt mondja:

– Megvan, megvan! – Mondom neki: – Mi van meg?

– Maga!

– Hogyan? Ezt nem értem!

– Édesanyám hallgatta magnókészülékről a Saul-igehirdetés-sorozatot, és most beazonosítottam: a maga hangja volt az! Én meg dacból is otthagytam az anyámat, de valamiért át kellett mennem a konyhán, és amikor mentem, akkor éppen maga nagy hangon azt mondta: most pedig állj meg, hogy megmondjam neked az Istennek beszédét! És én azt mondtam, hogy azért se állok meg! De tudja, nem hagyott nyugodni ez a mondat. Teltek az évek, és én megálltam.

Mondom neki: – Azért nem hagyta nyugodni, mert nem én, hanem az Isten mondta magának is, én csak a mikrofon voltam.

Aztán beszélgettünk tovább, végül is megállt ez az asszony, csak húzta-halasztotta az időt még. Megszólít bennünket Isten, különböző helyzeteket készít, és amikor meghallom a szavát, amikor indítást ad, akkor lehetőséget is kapok arra, hogy lépjek.

Van, amikor valaki személyesen, az igehirdetés alatt átéli, hogy most Isten olyan alapvetően mozdít egy döntésre, lépésre. Más meg kimegy a templomból, és úgy van vele: hallottuk-hallottuk, de tulajdonképpen nem kaptam én ebből személyesen semmit.

Amikor indít az Isten, akkor léphetek is, és akkor nagyon döntő, hogy elinduljak, cselekedjem, amit mond, mint itt Saul.

3. Egy harmadik üzenetet is ígértem. Úgy folytatódik Saul története, hogy eljön a királybeiktatás napja. Sorsolnak, választanak az *ő* akkori módszereik szerint. Isten nem hibáz: Saulra esik a választás. Amikor be akarják iktatni a tisztébe, nem találják sehol. Egyszer csak valaki észreveszi, hogy ott lapul a farakások mögött ez a dalia. Előhozzák. Ebben jelzés-üzenet van: ez a fiatalember, aki megtudta, hogy mire választotta az Úr, alázattal elhúzódik, elrejtőzik. Ez nem engedetlenség volt. Ebben az a felkiáltás van: Kicsoda vagyok én? Nem úgy jött előre, hogy hol a korona, és délcegen járt-kelt volna, hogy én egy fejjel magasabb vagyok, mint ti… Hanem elrejtőzik. Ez az alázat nagyon jó jel.

A másik jó jel: a következő fejezet utolsó mondatát olvassuk el. Mert amikor a beiktatási ünnep befejeződött, ott egy alig oda tartozó mondatot találunk. Úgy tűnne, hogy nem is nagyon kell ezt komolyan venni: *„De az elvetemült emberek ezt mondták: Hogyan tudna ez segíteni rajtunk? És megvetették, ajándékot sem*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 87

vittek neki. Ő azonban úgy tett, mintha ezt észre sem vette volna" (1Sám 10,27). Kis részlet, de ez is Saul lelkiállapotáról vall nekünk. Amikor ő király lesz, éppen az ünnepség csúcspontján valakik leszólják. Elvetemült emberek – ahogy az igében áll – semmibe veszik, és még a füle hallatára, hogy hallja azért, kimondják: – Hogy tudna segíteni, kicsoda ez? – Kifejezték a lekezelést, amire felhorkanhatna Saul. Azt olvassuk, hogy ő azonban úgy tett, mintha ezt észre sem vette volna.

Isten Lelke lakik ebben az emberben. Ez nagyon jó mérce a mi számunkra is, hogy milyen lelki kondícióban vagyunk. Mint a lakmuszpapír: kimutatja, hogy is állunk az alázatban, és hol is állunk ebben az állapotban. Nagyon érzékenyek vagyunk? Minden izgat, idegesít: a legkisebb kritika, lekezelés, félreértés, nemtörődés? Saul szíve telve volt azzal a gazdagsággal, amit Isten kegyelme adott! Ő most nem összeszorított fogakkal megy tovább, hanem volt miből elengednie ezt a néhány lekezelő mondatot. Volt a lelkében erő, mert ő nagyon megajándékozott ember volt. Nem neki kellett a maga kisstílű életét megvédeni, meg hogy azért a királlyal így nem beszélünk, ezért még majd számolunk. Írjátok csak fel, kik azok, akik nem hajbókolnak!

Sokan nem hajbókolnak nekünk. Sőt vannak, akik le is kezelnek, nem? Sokszor úgy, hogy ki is fejezik, hogy meg is halljuk.

Nekem sem esett jól, amikor nem sokkal a tüdőműtétem után sorozáson vagy összeíráson vettem részt, és azt mondta a százados, amikor megtudta, hogy a Teológiára jelentkeztem: – Maga teljesen felesleges ennek az országnak.

Nem nagyon volt mit magyarázni. Nem mondom, hogy nem esett rosszul. Nem is értettem egyet vele.

Jó, ha elfogadjuk ezt a „vizsgálati módszert". Hogy is állunk mi most? Annyira elöl vagyunk, annyira okoskodunk, törtetünk, annyira én-én? Vagy talán csendesebben, megajándékozottabban, nagyvonalúbban el tudjuk engedni a körülöttünk élők bosszantásait, szúrásait? Sokszor nem is tudja, aki cselekszi, hogy mit cselekszik.

Jézus egy mondatát hadd idézzem. Ott volt a kereszten, és hangzott a gúnyolódás, a lekezelés.

– Ha ez az Isten Fia, szálljon le a keresztről, és szabadítsa meg magát. Másokat megtartott, magát nem tudja megtartani?

Mit felelt erre Jézus? Imádkozott értük: *„Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!"* (Lk 23, 4).

Három kérdést vigyünk magunkkal:

1. Hogyan alakult Isten útja az életemben? Mi minden történt, amíg meghallottam a szavát? Látom-e már, hogy keres?

2. Mit válaszoltam, mit válaszolok a megszólító igére?

3. Ha most megvizsgálja, teszteli a szivemet az Úr, milyen eredményre jut az alázat és a bántások elengedése terén? Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 88

SAUL ENGEDETLENSÉGE

OLVASANDÓ: 1SÁMUEL 15 • 2SÁMUEL 11–12

1SÁMUEL 15,23

„Olyan az engedetlenség, mint a varázslás vétke, és az ellenszegülés, mint a bálványimádás. Mivel te megvetetted az Úr igéjét, Ő meg elvetett téged, és nem leszel király!"

Mindenki a helyén van, nagyon szépen indult minden, és így is folytatódott. Évek telnek úgy, hogy a nép élete kibontakozik. Mert amikor valaki az Úrnak enged, a családjára, a környezetére, saját életére is, a népére is mérhetetlen áldást jelent.

A ma felolvasott igék egészen másról tanúskodnak. Itt valami végzetesen megromlott. Mi történt ezzel a királlyal? Minden olyan hamisan cseng, rá sem lehet ismerni Saulra. Valami nagy baj történt. Megmondom, mi történt: engedetlenné lett ez az ember, és bűne megrontott mindent, benne és körülötte. Mert a bűn engedetlenség Isten szavával szemben. Ennek a következménye a romlás, amit első olvasásra is érzékeltünk mindannyian.

Mielőtt részletesebben is figyelnénk a tüneteket, álljunk meg egy kicsit! Amikor körülnézel, testvérem, talán a saját életedben, vagy a tieid életében, vagy e nagyvilág életében, felteheted a kérdést: hogy romlott el minden ennyire? Nem találsz egészséges pontot talán.

Megy az édesapa serdülő fia focicsapatának szülői értekezletére. Az edző mondja az ott üldögélő szülőknek: – Mi csak becsületre, egyenességre neveljük a gyermekeket. – Két-három nap múlva kupahétvégére indul a csapat. Szinte egyik sem mehet a gyermekek közül, mert az edző túlkorosokat válogat be. Nyerni kell a kupán, hiszen ettől függ az ő fizetése. Igaz, hogy a többi csapat is túlkorosokkal megy. Úgyhogy végül is ifjúsági kupasorozat ment le azon a hétvégén. De az edző kimondta, hogy csak egyenesség, csak becsület. A gyerekek pedig lógó fejjel mentek haza, hogy abban a csapatban nem játszhatnak, ahol pedig biztos helyük volt. Ez egy apróság csupán.

Olvastam Cseri Kálmán testvérünk tízparancsolat-magyarázatának a bevezetőjét. Ő húsz évvel azelőtt is tartott egy ilyen sorozatot. Most azt írja a bevezetőben: Ami engem megdöbbentett, amikor visszatekintettem az akkori sorozatra, hogy milyen enyhe példácskákat mondtam én, az akkori élet szintjén, a romlásra. Hogy hol tartunk ma!

Mert a bűn engedetlenség Isten szavával szemben. Megrontja az életet. Isten embere megromlott élete itt van előttünk. Fogadjuk úgy, mint röntgenképet. Engedjük, hogy Isten igéje átvilágítson ma bennünket. Különös kegyelem, hogy éppen úgy jött ki a sorozat, anélkül, hogy erőltettük volna, hogy ma van megterítve az Úr szent asztala. Négy tünetet szeretnék elétek tárni Saul életéből.

1. Hírül adták Sámuelnek, hogy Saul emlékoszlopot állított magának. Mi történt?

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 89

Isten parancsot adott Saul királynak, hogy mindenestől irtsa ki az amálekitákat. Itt mindenképpen meg kell állnom, hiszen Isten népének ellenségei oldaláról sokszor jön a vád:

– Ilyen Istent imádtok, aki parancsot ad, hogy kiirtsanak egy népet? – Jól kell értenünk, testvéreim, hogy az Ószövetség világában Istennek nagyon kemény úton kellett végigvezetni a népét addig, amíg Jézus Krisztus megérkezett. Ha Ő nem „amputált" volna, ami keserves dolog, mi ma nem ülhetnénk itt, és nem élhetnénk a kegyelem jegyeivel. Mindnyájan elvesznénk.

Józsué idejében azt mondta az Úr: – Irtsátok ki azokat a népeket, akik közé mentek.

Mert azok a népek nagy lelki sötétségben éltek. Odáig jutottak, hogy az elsőszülött gyermeket feláldozták bálványistenüknek, mert úgy hitték, hogy átok alatt élnek, ha meg nem teszik. A hitük, a gondolkodásuk, az elesettségük, a Sátánnak az erőhálózata ilyen mélységbe vitte őket. Az egész életfolytatásuk ilyen volt. Ha az Isten népét is beborítja ez a babonaság, ez a lelki sötétség, soha nem érkezünk meg Jézusig.

Istennek nagyon nagy utat kellett bejáratni a népével, míg Jézus megérkezett. Akkor már felhangzik: *„Szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok azokért, akik üldöznek titeket"* (Mt 5, 44). Nem bárgyún, de az Isten erejével. Az Úrral, egészen másként, mint az adok-kapok.

Ezen a ponton, ahol történetünkben járunk, tulajdonképpen Isten keményen érvényesített egy nagy büntetést. Heremnek mondja az Ószövetség azt, amikor egy törzset vagy egy népet ki kellett irtani. Nem azért, mert Isten kénye-kedve úgy hozta, hanem azért, mert ez az amálekita törzs, akik Ézsau egyik leszármazottai voltak, amikor vándorolt a nép a pusztában, megtámadta a gyermekeket, asszonyokat, öregeket. A várandós anyákat is karddal vagdosták föl. Azt mondta az Úr Mózesnek: – Jegyezd meg, Mózes, erre még visszatérünk! – El ne felejtsük már, hogy a bűnt nem lehet büntetlenül elkövetni ebben a világban. Pláne az életellenes cselekedeteket.

Most, ahogy eltelt vagy két évszázad, az Úr Saulnak megmondja, amikor megerősödött a királysága: *„Számon tartom, hogy hogyan bánt Amálék Izráellel… Most azért indulj, verd le Amálékot, és irts ki mindent, amije van!"* (1Sám 15,2–3).

Újra mondom: ne mosdatlan kézzel és füllel hallgassuk mindezeket. Ahhoz, hogy még élet van a földön, ahhoz Istennek nagyon-nagyon kemény kézzel kellett cselekednie, és ha valaki kegyetlennek gondolja az Istent, nézzen a Golgota keresztjére! Hogy a saját Fiát kellett beáldoznia azért, hogy mi engedetlen, mocskos nép – életet kapjunk. Bűnbocsánatot, könyörületet, olyat, amelyikben nemhogy nem kell embert ölni, hanem megtiltja az Isten, és azt mondja: Szeressétek, gyógyítsátok őket Krisztus erejével!

Ott tartunk, hogy az amálékitákra Isten kimondta, hogy az utolsó szögig mindent pusztítsanak el. A zsákmányt is. Saul teljesíti a feladatot. A királyt meghagyja, és megengedi a népnek a szabad prédát. A legjobb állatokat viszi mindenki, ahogy tudja. Azt írja Lüthi, a híres svájci igehirdető ehhez az igéhez: – Úgy gon-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 90

dolom, hogyha Saul a gyermekeket és az anyákat meghagyta volna, az Úr is másképp beszélt volna vele. De hogy a király meg a zsákmány legjava, az kellett… Engedetlen a király az Úr szava iránt.

Amikor engedetlen valaki az Úr szava iránt, megromlik a szíve. Honnan látjuk? Elmegy ez az ember, és emlékoszlopot állít, állíttat magának Kármelben. Ez az ember, akit a farakások mögül kellett királynak előhozni?!

– Ki vagyok, meddig jutottam?! – S megy diadalittasan, mint akinek már senki és semmi nem akadály. Még áldozatot is bemutatott Sámuel helyett. Ezt nem volt szabad! De megcsináljuk, mert szükséghelyzet van, és én vagyok a király. Amikor önmagunknak állítunk emlékoszlopokat!

Állítottak addig is emlékoszlopot Józsué idejében, a Jordánból kihozott kövekből. Azután Sámuel idejében, Micpában. De kinek? Az Úrnak! Mindeddig megsegített minket az Úr, állítsunk oszlopot, el ne felejtsük! Kiszabadított, átvitt a Jordánon száraz lábbal, állítsunk emléket, el ne felejtsük, milyen hatalmasan cselekedett az Úr. De nem önmaguknak!

Amikor a hívő ember a saját vállait veregeti, nagy baj van. Hívő családnál járt valaki. A barátja megkérdezte: – És láttad a szőlőt? – Azt mondta: – Tőkéről tőkére. – Mert az a hívő gazda azt, aki bement a házába, végigvezette a szőlőjében, nem menekülhetett. Tőkéről tőkére megmutatta, hogy kell a szőlőt oltani, és ilyen nincs senki másnál…

Amikor készültem az igehirdetésre, bennem zsongott, hogy valami nem volt kerek a múlt heti lelkészkonferencián. Pedig teljes szívvel mondtam a többieknek a jót, mert szólhattam is, többször. És most már látom, hogy miért pattanok én vissza annyiszor a lelkipásztorokról. Lerázzák valahogy – hallgatják, nem is ellenkeznek –, csak semmibe veszik. Az Úr azt mutatta: mert te magadat mondod. Mindig benne van: ahol én, ahol mi. Megértettem: – Uram, én gáncsolom el saját magamat, és a Te ügyednek a továbbmenetelét?

Amikor a hívő ember a hívőségével dicsekedve jár-kel… Vigyázzunk!

2. Megérkezik Sámuel, Saul osztja neki a szépet: – Áldott vagy te az Úrtól, Sámuel. Drága Sámuel, minden tiszteletem a tied! Végrehajtottam az Úr parancsát.

Csakhogy Saul vesztére egyszer csak bégetni kezdenek a bárányok. Meg bőgnek az ökrök. Azt kérdezi Sámuel: *„Akkor mi az a juhbégetés, amely a fülembe jut, és az a marhabőgés, amit hallok… Saul ezt felelte: Az amálékiaktól hozták azokat, mert megkímélte a nép a legszebb juhokat és marhákat, hogy Istenednek, az Úrnak áldozza.”*

Eszük ágában sem volt ezt tenni. Nyilván valamit áldoztak volna az Úrnak, de a nép nem az Úr iránti olthatatlan nagy hálából hagyta meg a javát. Azután milyen beszéd ez: A te Istenednek? Kinek az Istene az Úr, csak Sámuelnek? Saulnak nem az Istene? Milyen beszéd ez?! A hívő ember mondja a hívő zsargont, de a szíve már nem egyenes az Úr előtt.

Tudjuk mondani, az Úr így, az Úr úgy – és közben megy a hamisság, megy valami egészen más. Evangélizáció alkalmával meghívta a vendéglelkészt ebédre egy hívő házaspár. Ismerte őket korábbról, és úgy volt vele, hogy most bármennyire ő a vendég, előhozza a kérdést, miért van zugban borkimérés abban az

otthonban. Ahogy rátért a témára, mintha megcsípték volna a háziakat, és feleség is, férj is bizonykodott, hogy ők csak nagyban adják el a bort. Igen ám, csak még a levesnél tartottak, amikor benyúlt egy koszos kéz az ajtón, egy még koszosabb literes üveggel. A házigazda felállt, kiment, elintézte a kuncsaftot, visszajött, s megfagyott a levegő.

Ugye, amikor bégetnek a bárányok! Pont most jött?!

Igen, pont akkor fog jönni. Mert úgy rendezte Isten. És ahelyett, hogy bűnbánatra jutottak volna, kikérték maguknak, hogy a vendég ne kötekedjen velük.

Áldozat? Azt mondja Sámuel: előbbre való az engedelmesség, mint a véreséldozat. Az áldozat csak egy rész, ha én azzal le akarom kenyerezni Istent. Az engedelmesség az, ha az egész szívem ott van Előtte.

Azt mondja Sámuel, hogy sokkal döntőbb a szófogadás, mint az Úrnak tett bármiféle felajánlás.

3. Harmadik tünet: a másik a hibás. Azt mondja Saul: *„Hiszen hallgattam az Úr szavára… A nép azonban elvette a zsákmányból a kiirtásra szánt juhok és marhák javát”* (1Sám 15,20-21).

Hát ki volt Izrael királya ott, akkor: a nép vagy pedig Saul? Igen ám, csak amikor a király lazára veszi az engedelmességet, akkor hiába mondja nagy hangon, az alattvalók is tudják, hogy lazára lehet venni.

Nézzétek meg a mai magyar valóságot: fentről lefele, akármeddig. Nincs kihirdetve, hogy szabad a rablás. Csak mindenki tudja, hogy a maga módján élni kell. Sőt lassan oda jutunk, hogy egy új foglalkozási ág lesz, úgy nevezik, hogy megélhetési bűnözés.

Saul engedetlen, és koncot kell vetni a népnek, engedni kell, mert elsodorja őt a nép.

Ugyancsak a lelkészkonferenciánkhoz csatlakozik: nagyon jó igehirdetést hallottunk egyik este Éliről és a fiairól. Éli már öreg pap, a fiai ott paráználkodtak, mint papok, és elszedték a néptől az áldozati hús legjavát. Megutáltatták a néppel az Istennek való tiszteletadást. Éli csak annyit mond: – Ejnye-ejnye fiaim, ne tegyétek! – Azt mondhatnánk, hogy kedvez a fiainak, nem akar olyan durván szólni: – Állj! Ebben a templomban egyetlenegy áldozatot be nem mutattok, megvonom tőletek a további szolgálatot!

Azt mondanánk, hogy kedvez a fiainak… De ha továbbolvassuk két fejezettel: megölte a két fiát. Mert jött a csata, és az Úr megmondta, hogy Éli fiai azért, ami a sílói templomban folyik, nem élik túl a csatát. Meg is halt mind a kettő.

Érted?! Kedvezel a tieidnek, hogy azért nem kellene úgy. Kedvezel a rád bízott körben. Te vagy a jólelkű, és megölöd a tieidet, bajba sodrod. Mert amikor engedetlen az Isten gyermeke, a pusztítót engedi be.

Értsük meg, hogy nincs semleges út. Vagy az Úrnak engedek, vagy a Sátánnak engedek.

Ha az Úrnak engedsz, Ő az Úr a vonalon, az Ő védelme, az Ő kibontakoztató kegyelme alatt állnak azok, akik a te életteredbe tartoznak.

Ha engedetlen vagy az Úrnak, kinyitottad az ajtót a pusztító előtt. Olyan az engedetlenség, mint a varázslás bűne. A varázslásnál démoni erőket kíván igénybe

venni valaki, hogy a célját elérje. Mert beárad rajta a pusztítónak az arzenálja, amivel szemben tehetetlenek vagyunk. A Sátán hatalmával szemben! Csak amíg az Úr királysága alatt állsz, addig nem nyúlhat hozzád! *„Nem fog a varázslás Jákóbon, sem az igézet Izráelen”* – ezt mondta Bálám, amikor a moábita király meg akarta átkoztatni az Isten népét (4Móz 23,23). Nem fog rajtuk. Ha te benne vagy Isten védő szeretetében, engedelmességre kész szívvel, terajtad nem fog a varázslás sem. De ha te engedetlen leszel, te nyitod ki az ajtót az előtt, aki tulajdonképpen rászedte Ádámot és Évát is, hogy engedetlenek legyenek. Be is áradt a romlás úgy, hogy te is, meg én is hordozzuk a következményeit. De hát most ne őrájuk mutogassunk, mert nekünk szól az Isten, és megadta a lehetőséget az engedelmesség útjára.

4. Saul azt mondja: *„Vétkeztem, de azért add meg nekem a tiszteletet népem vénei és Izráel előtt! Jöjj vissza velem, hogy leboruljak Istened, az Úr előtt!”* (1Sám 15,30). – De jó lett volna, ha a „vétkeztem” után nem úgy folytatja, hogy „de” add meg nekem a tiszteletet népem vénei előtt… – most nem őszinte bűnbánatot tart, – csak a bajból akar kimenekülni. Nem tört meg a szíve. Ügyesen: a kecske is jóllakik, a káposzta is megmarad, az Úr is el van rendezve: Vétkeztem, vétkeztem…

Hányszor jövünk úgy az úrasztalához: – Mindenestől fogva bűnös vagyok, vallom!

Majd megyek haza, és folytatom az életemet. Ugyanúgy élek azzal, akire már rámutatott az Isten: ez parázna kapcsolat. Ugyanúgy haragszom, akire haragudtam, mint addig.

„Vétkeztem, vétkeztem, Uram, rendezzük el!” – Akkor hirdetem bűneitek bocsánatát. Ez áll, érvényes. De hogyan? Aki megvallja, és aki elhagyja! Nézzétek meg az igét! Irgalmasságot nyer. Az, hogy hajbókolni Jézus előtt: „Te vagy a Király, Te vagy.” Hát úgy csinálunk, mint a poroszlók, amikor gúnyt űztek Jézusból. Köpenyt dobtak rá: „Üdvözlégy, zsidók királya, üdvözlégy!” Eszük ágában sem volt az ő királysága alá állni. Ne jöjjön az úrasztalához, akinek ott van a szívében: „Én nem akarok az Úr királysága alá állni. Én nem akarok engedni.” Még ne jöjjön. Vagy ha úgy látja, hogy nem tud engedni, akkor jöjjön, de egész szívével kiáltson: „Uram, könyörülj rajtam!” Sokszor épp az úrvacsora segít át bennünket azon, amit képtelenek vagyunk megtenni.

De a szívünk! Az Úrnak semmi másra nincs szüksége, csak a szívedre, hogy boldogítson téged! Meg a körülötted élőket. Ha ez a szív nem az Övé, akkor ott garázdaság történik. Hát gúnyt űz belőlünk a Sátán! Nézzétek meg életetek egy-egy szakaszát. Nézd meg az életedben: érdemes volt? Érdemes volt ezért élni az öt-tíz évet vagy negyven évet? Ez élet így?

És itt hadd fejezzem be… Kiderül Dávidról is, hogy bizony mélységesen sebezhető, mert a motívumok mindnyájunkban ugyanazok. Elcsábítja, magához veszi az egyik katonája feleségét. Aztán levelet ír, hogy azt a katonát állítsák olyan helyre, hogy a csatában biztosan meghaljon: és meg is hal. Magához veszi az asszonyt, az özvegyet, mert most már szabad a királynak is. Igyekszik úgy, hogy ha a környezetében feltűnést is kelt, azért ne legyen országos botrány belőle: a király azt csinál, amit akar. Aztán majd az alattvalók is, sorban. De jön Náthán próféta.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 93

Odaáll, és azt mondja: „Király, szeretnék valamit elmondani neked." – „Mondjad, próféta!" – „Egy városban volt egy gazdag ember, szomszédja egy szegény ember. A gazdagnak sok bárá-nya, sok juha volt. A szegénynek egyetlen kis nőstény bá-ránykája. Azt úgy őrizgette, dédelgette – ott volt a keblén. Etetgette. S mikor az gazdaghoz érkezett egy vendég, átküldte a szolgáit, hogy hozzátok el a szegénytől azt az egyet. S azok elvitték, és megölték, és azt tálalta fel neki."

Felugrott Dávid, és azt mondja: „Él az Úr, halál fia az az ember, akárki legyen!" Azt mondja Náthán: „Te vagy az az ember, Dávid." Megfagy a levegő: „Elhozott a juh-kunyhóból, a pásztor mezőről az Úr, ezt és ezt és ezt adta neked. És te annak a szomszédodnak a feleségét magadhoz veszed, és megöleted a férjét, és utána még úgy teszel, mint aki megtörölte a száját, hogy el van rendezve a dolog. Dávid, halál fia vagy!"

S itt a döntő pont: Dávid nem mondta, hogy becsülj meg a népem vénei előtt. Leborul Dávid, és az 51. zsoltár ekkor születik. Olvassuk el odahaza ennek a jegyében: *„Bűnben melengetett engem az anyám is, vétekben fogantattam!"* És nem az anyját szidja, hanem azt mondja, hogy ez a javíthatatlan, gonosz természet ott van bennem: *„Tisztíts meg engem, Uram! Tiszta szívet teremts bennem, és az erős lelket újítsd meg bennem! Az engedelmesség lelkével támogass engem! Vétkeztem!"*

Pont. Egy nagy pont. Nincs de. Semmi nincs. Leborul úgy, hogy három napig nem lehet a királlyal beszélni. Mert ebből a parázna kapcsolatból egy gyermek születik, aki megszületett ugyan, de halálosan beteg. És Dávid rimánkodik az Úrhoz: „Tartsd meg, az én bűnöm ne tegye tönkre ennek a kicsinek az életét."

Ment hozzá a fővezér: elküldte. Ment akárki: kiküldte. S a gyermek három nap múlva meghal. Azt mondták az emberek: ha eddig így bezárkózott, és nem lehetett szólni hozzá, mi lesz most?

S akkor kijön Dávid. Csodálkoznak, hogyhogy nem dühöng. Megkérdezik, és akkor azt mondja: *„Ameddig reményem volt, hogy ez a gyermek megmarad, ott küzdöttem az Úr előtt. De igaza van, hogy büntet engem, Ő tudja az Ő útjait."*

Ó, de nagyon más a két ember: Saul és Dávid. S most kimégy a templomból, Testvérem. Te tudod, mennyit értettél az elhangzott igehirdetésből, de vagy Saul szívével, vagy Dávidéval mégy tovább. Az Isten legyen irgalmas hozzád és énhozzám! Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 94

DÁVID

OLVASANDÓ: 1SÁMUEL 16

1SÁMUEL 16,1–13

„Az Úr azonban ezt mondta Sámuelnek: Meddig bánkódsz még Saul miatt, hiszen én elvetettem, és nem marad Izráel királya? Töltsd meg olajjal a szarudat, és indulj! Elküldelek a betlehemi Isaihoz, mert ennek a fiai közül szemeltem ki a királyt. Hogyan mehetnék oda? – kérdezte Sámuel. Ha meghallja Saul, megöl engem. De az Úr ezt mondta: Vigyél magaddal egy üszőborjút, és ezt mondd: Azért jöttem, hogy áldozatot mutassak be az Úrnak. De Isait hívd meg az áldozati lakomára. Én pedig majd tudtodra adom, hogy mit kell tenned: azt kend fel, akit én mondok neked! És úgy tett Sámuel, ahogyan az Úr megmondta neki. Amikor megérkezett Betlehembe, remegve mentek eléje a város vénei, és azt kérdezték: Békés szándékkal jöttél-e? Békés szándékkal – felelte. Azért jöttem, hogy áldozatot mutassak be az Úrnak. Szenteljétek meg magatokat, és jöjjetek velem az áldozatra! Miután szentnek találta Isait és fiait, meghívta őket az áldozati lakomára. Amikor megérkeztek, és meglátta Eliábot, ezt gondolta: Biztosan ez lesz az Úr felkentje, aki most itt van. De az Úr ezt mondta Sámuelnek: Ne tekints a megjelenésére, se termetes növésére, mert én megvetem őt. Mert nem az a fontos, amit lát az ember. Az ember azt nézi, ami a szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívben van. Ekkor Abinádábot szólította Isai, és odavezette Sámuel elé, de ő ezt mondta: Őt sem választotta az Úr. Azután Sammát vezette oda Isai, de ő ezt mondta: Őt sem választotta az Úr. Így vezette oda Isai Sámuel elé mind a hét fiát, de Sámuel ezt mondta Isainak: Ezeket nem választotta az Úr. Majd megkérdezte Sámuel Isaitól: Minden fiad itt van? Hátra van még a legkisebb – felelte ő –, de ő éppen a juhokat őrzi. Erre Sámuel ezt mondta Isainak: Üzenj neki azonnal, és hozasd ide, mert addig nem ülünk le, amíg ő meg nem érkezik. Üzent tehát neki, és elhozatta. Ő pedig pirospozsgás, szép szemű és jó megjelenésű volt. Akkor ezt mondta az Úr: Rajta! Kend fel, mert ő az! Sámuel pedig fogta az olajos szarut, és felkente őt testvérei jelenlétében. Akkor az Úr Lelke szállt Dávidra, és attól kezdve vele is maradt. Sámuel pedig elindult, és elment Rámába."

Sorozatunkban egy nagy állomáshoz érkeztünk. Előttünk áll Betlehem, előttünk Júda törzse, most van a fordulat. Célegyenesbe fordulnak az ígéretek. Saul, az első király még a benjáminiták közül való volt. Az ifjú Dávid Júda nemzetségéből való. Mielőtt a történetre figyelnénk, nyissuk ki az Újszövetséget, Máté evangéliuma első részét, ahol Jézus nemzetségtáblázatát olvassuk. Itt is határnév Dávid. Ábrahámmal kezdődik, s ezt olvassuk: *„Összesen tehát Ábrahámtól Dávidig tizennégy nemzedék, Dávidtól a babiloni fogságba vitelig tizennégy nemzedék, a babiloni fogságba viteltől Krisztusig szintén tizennégy nemzedék"* (Máté 1,17). Összesen negyvenkét nemzedék Ábrahám elindulásától Jézus érkezéséig.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 95

De nem csak ezért nagy határállomás ez, ahova elérkeztünk a bibliatanulmányozásunk során, hanem azért is, mert azt olvassuk, hogy Dávidot Isten szíve szerint választott királynak mondja. Ő az egyik legnagyobb előképe Isten szíve szerint választott Megváltójának, az Örökkévaló Királynak, Jézusnak. Mi pedig Jézus által lehetünk Istennek szíve szerint választott gyermekei.

Ezek után nézzük a történetet! Isten népe első királya Saul. Isten figyelmeztette őket: – Ne akarjatok ti királyt választani, én vagyok a ti királyotok. Más a ti életformátok, mint a környező népeké! – Megmondta nekik a prófétán keresztül, hogy nagyon nagy baj lehet ebből. Mert ha a király önállósítja magát, függetleníti az Úrtól, akkor nagyon kemény uralmat és bajt hoz rájuk. Teljhatalom, földi ember kezében?! Most beérik a nép engedetlensége. Saul, a király elfordul az Úrtól, engedetlen, konok szíve nagy bajt hoz mindenkire. Ő maga is szinte megzavarodik, búskomor depresszióba esik. Fél, de félnek az alattvalói is.

Mi történik ebben az országban, ahol az Úr békességet, boldogságot, kibontakozást ígért? Sámuel indulna a feladatára, amire küldi az Úr, és a próféta fél? Azt mondja: – Nem merek elmenni, Saul megölet engem, ha én szót fogadok az Úrnak.

Amikor mégis megérkezik Betlehembe, miután megbátorította őt az Úr, akkor remegve jönnek elé a betlehemiek. Miért kell remegve menni az Isten embere elé egy város vezetőinek? Mert attól félnek, hogy bajt hoz rájuk. Ítéletet hoz, vagy Saul rosszallását közvetíti, vagy éppen Saul rosszallását hívják ki azzal, hogy Sámuelt körülveszik?

Mi történik itt? Fél a király? Fél a próféta? Félnek a városlakók? Itt valami nagyon elromlott. Isten uralma alatt békesség van és hálás, boldog kibontakozás, élet van ott! És amikor elhagyják ezt az uralmat, összekuszálódnak a szálak. Előbb-utóbb a békesség, a kibontakozás helyét a leépülés és a félelem foglalja el.

De Isten hatalmas irgalommal készíti a szebb jövőt a nép számára. Készíti a Messiás eljövetelét, még ha majdnem ezer esztendőre vagyunk is Jézus születésétől. De egyetlen láncszem sem marad ki. A mi hűséges Istenünk e világ és a saját népe minden nyomorúsága, bűne ellenére is célba viszi az ígéretét!

Isten nem csak a távoli jövőt készíti, hanem készíti ennek a népnek a közeli jövőjét is. Dávidot, a szíve szerinti királyt elhívja. Az öreg Sámuelnek, aki szívesen élvezné már a nyugdíj békességét, nyugalmát – különösen így, hogy Saul, a király a megromlott szívével uralkodik –, még ezt a feladatot el kell végeznie. Azt mondja neki az Úr:

– Mit bánkódsz Saul miatt? Ne arra tekints, ami most van, hanem tedd meg, amit én készítek! Menj el Betlehembe, vedd a szarudat, az olajos szarut, kend királlyá Isai fiát, akit majd mutatok neked.

– Nem merek elmenni, Uram! Saul megtudja, megölet engem.

– Nem úgy kell menned, Sámuel. Nem kell ezt elmondanod senkinek. Vigyél egy üszőborjút magaddal, ünnepet szenteljetek, hiszen te máskor is egy-egy városban áldozatot mutattál be az Úrnak. Nagy lakomát rendeztetek, örömünnepet. Menj örömünnepre Betlehembe! – Elmegy Sámuel. Ez az örömünnep össze is áll, miután megnyugtatja a városvezetőket:

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 96

– Nincs adóemelés, nincs vész, nincs ítélet, nem úgy jövök, hogy félni kellene nektek. Gyertek a lakomára, hálaáldozatot mutatunk be az Úrnak. Isait és fiait is hívjátok oda.

Mielőtt a lakomához ülnének, a feladatát is el akarja végezni. Szól Isainak:

– Hozd elém a fiaidat. – Nem mondja meg neki, hogy miért. Isai hozza a legidősebbet, Eliábot, aki majdnem olyan dalia, mint Saul, a király. Sámuelnek megdobban a szíve: – Megvan a következő király! – De az Úr jelez: Nem őt választottam. Ne nézd a termetét! – És ekkor hangzik el a mai igehirdetés központi mondata: *„Az ember azt nézi, ami a szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívben van."* Majd jön Abinádáb, jön Samma, és jön a többi fiú, mind a hét. Sámuel tanácstalan: mind a hét fiú elvonult, és ő nem kapta az Úrtól a jelzést. Akkor eszébe jut:

– Minden fiad itt van, Isai?

– Nem, a legkisebbet otthon hagytuk, hogy őrizze a nyájat.

– Hívjátok ide, addig nincs ebéd.

Küldenek a legkisebbért, aki szintén felnőtt fiatalember már. Jön Dávid. Megdobban Sámuel szíve, az Úr jelzi: ő az. Előveszi az olajosszarut, és ahogyan abban az időben jelzést tettek az Úr felkentjéről, ráönti a drága olajat Dávid fejére. Elhívja az Úr. Kiválasztja az indulásra. De nem az egész nép, nem a város vezetői szeme láttára, csak a család körében. A testvérek tudták, az apa tudta.

Most erre a mondatra figyeljünk: *„…az Úr azt nézi, ami a szívben van."*

Amikor a Biblia szívről beszél, tudjuk jól, hogy jelképes kifejezést mond. Természetesen ha sorolja, hogy a lép, a máj, meg a szív, akkor a mi hússzívünkről van szó. De a Biblia képes beszédében a szív az ember gondolatainak, érzésvilágának, akaratának a központja. Az ember egész lényének a centruma, ahol eldőlnek a dolgai.

Amikor Isten embert teremtett, azt mondta: – Minden a tiéd, de a szíved az enyém.

Neki semmi más nem kell, csak az ember szíve. A szíve sem azért kell, hogy Ő basáskodjon az ember fölött. Hanem azért, hogy az ember védve legyen, hogy kibontakozzon az élete. A műhelyünk, az a belső központ védve legyen. Mert amíg az Úré a szív, addig abban olyan döntések születnek, olyan útmutatást kapunk, olyan életet folytatunk, amelyben mi is boldogulunk, és a körülöttünk élők is boldogok lesznek. De ha az ember elfordul a szívével az Isten irányításától, megkezdődik a pusztulás a saját életében is, és a körülötte lévők életében is. Ne csodálkozzunk azon, ami e világban folyik, ez a természetes. Az Istentől elfordult ember csak így tud élni. Csak a szabad szívű ember, az Isten számára szabaddá tett szívű ember lehet boldog ember. Mert csak akkor harcolja az Úr harcait.

Jó lenne megértenünk, hogy nem mi kezdtük az életet, Isten tervezett el bennünket. Annyira elvesztette a józan gondolkodását az ember, hogy ma már az is vita tárgya: van Isten, nincs Isten? Volt teremtés, nem volt teremtés? Miközben egyre inkább oda jutnak az ateista természettudósok is, hogy tervezett teremtésről beszélnek.

Egy érdekes tudományos filmet láttunk gyülekezeti csendeshetünkön. Össze-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 97

jöttek hívő és nem hívő természettudósok, Nobel-díjasok és mások. Becsületesen együtt tusakodva keresték a teremtés kérdésére a feleletet. A filmben láttunk egy érdekes magyarázatot. A sejtmagban lévő sejtmotor tizenhat csodálatos kis alkatrészből áll. Ez a tizenhat alkatrész csak akkor működik, ha mindegyik megvan. Ezt egy törzsfejlődés során nem lehet kivárni, hogy majd mindegyik, mint egy kicsi motornak a különböző kis részei, sorban kifejlődjenek, és majd akkor megindul a működés. Nem akarok belekotnyeleskedni az ő tudományukba, de nagyon jó volt nekünk, laikusoknak is látni, amikor a Nobel-díjas tudós azt mondta: – Amiért a Nobel-díjat kaptam, visszavonom. Én is azt mondom, hogy igenis tervezett teremtés történt ezen a világon.

Csak arra akartam utalni, hogy amikor az ember szívéről van szó, nem semleges helyzetből indulunk: – Itt vagyok, mit kezdjek a szívemmel?

Hanem onnan indulunk, hogy Istennek egy eredeti terve van velünk. Csodálatosan megteremtette az embert, nem tizenhat kis alkatrészből, hanem ámulhatunk, amikor az emberi agyat, idegrendszert, szemet, egész valónkat figyeljük. Isten így alkotta meg az embert: – A szíved az én szabad uralmam alatt legyen, különben elvesztél, ember. És elvesznek a körülötted élők is.

És az elveszett embervilág életébe kiáltja be az Úr: *„Add nekem a szívedet, fiam, és tartsd szemed előtt utaimat”* (Péld 23,26). Ezért voltak olyan áldottak az egész emberiség életére nézve azok, akik ezt megértették, és visszaadták a szívüket az Úrnak.

Ábrahám nem kezdett el magyarázkodni, amikor kihívta az Úr: – Indulj arra a földre, amelyre én elvezetlek – és megadta hozzá az ígéreteket.

Nem mondta Ábrahám: – Uram, nem megyek! Én itt építek egy oltárt, ott tisztellek Téged. Eljárok majd hetente az istentiszteletre, de egyébként azt csinálok, amit én jónak látok. A szívemet nem. Kapsz áldozatot, pénzt, kapsz ezt is, azt is.

Erre mondja az Úr: – Mit adtok nekem? *„Enyém az erdő minden vadja, és ezernyi hegynek minden állata… Ha éhezném, nem szólnék neked, mert enyém a világ, és ami betölti”* (Zsolt 50,10;12). Enyém az ezüst, enyém az arany. Mit adnátok nekem? A szíveteket adjátok nekem! Hagyjátok, hogy átvegyem az irányítást!

Ugyanígy sorolhatjuk tovább Mózes életében is. Amikor a szívét adta – nem volt egyszerű a dolog –, mérhetetlen áldás bontakozott ki! Mert az Úr azt tehetett vele, amit akart.

Ugyanígy vagyunk Dávidnál: Isten szíve szerint való király. Majd látjuk később: nem bűntelen, sőt! Egyszer nagyon gyalázatos, engedetlen útra tért. De az elfordulása után, mély összetörettetésben, őszintén a szívét újra az Úrnak adja.

Saul-Pál. Mit tesz ez az ember? Odateszi a szívét az Úr elé.

Kálvin János mit tesz?

– Szívemet, mint egy égő hálaáldozatot, az Úrnak adom – vallja.

Amikor odaadja valaki a szívét: – Uram, Te irányítasz, és én egész szívemmel figyelek Rád –, akkor mérhetetlen áldások bontakoznak ki a körülötte élők életében. Csak így lehetek azzá, akinek Isten elgondolt. Különben megnyomorított ember vagyok, akit a körülmények, a körülötte élő emberek irányítanak, és saját

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 98

bűneim. Egy édesanya csak így lehet azzá, akivé Isten tenni akarja. De egy édesapa is. Egy gyermek, egy testvér, egy lelkipásztor, de bármilyen hivatásban lévő is. Így alkotott bennünket! Tudd meg, testvérem, hogy téged is így teremtett, mindent megadott, szívet is adott – nem csak hússzívet, hanem belső műhelyt is –, és azt mondja: Add ide a szívedet nekem!

Kérdezzük meg: Olyan természetes az, hogy Dávid odaadja a szívét az Úrnak és engedelmeskedik? Nem természetes. Nem véletlen, hogy kiemeli őt az Úr: Szívem szerint való király. – Évszázadokkal később, amikor Jeroboám király gyalázatot gyalázatra halmoz, küldi az Úr a prófétát, és azt mondja neki: *„…nem voltál olyan, mint szolgám, Dávid, aki megtartotta parancsolataimat, és teljes szívből követett engem, és csak azt tette, amit én helyesnek látok”* (1Kir 14,8).

Nem természetes, hogy te is azt mondd: – Itt van a szívem. Neked adom, Uram. Neked, ki alkottad. Mutasd a Te akaratodat. – Mert a megromlott szívünk inkább arra dobban: – Uram, majd én beosztom, hogy mi jut Neked, és hogyan élek én. Nem akarom a Te uralmadat.

Miért nem akarja az ember az Úr uralmát? Mert fél, mert hitetlen! Mert nem hiszi el, hogy az Úr jót akar az életével.

Milyen döbbenetes ez a félelem! Félünk, hogy becsap az Isten. Mi akarjuk a magunk világát kiépíteni. Nem munkát kér, nem áldozatot, a szívedet kéri, hogy szabadon rendelkezhessen veled. De mi lesz akkor, ha odaadom magam Neki? Ez az Ő gondja. Hogy mi lesz Dáviddal, az az Úr gondja.

Még csak azt sem mondhatjuk, hogy micsoda „happy” életre hívta el őt az Úr. Ekkor még nem mondja meg Dávidnak, hogy évek hosszú során át üldöztetés lesz a része Saul király által. Nem mondja meg, hogy barlangban lakik hosszú ideig, és mint az űzött vad, vagy az üldözött madár, úgy kell menekülnie. De jó, hogy nem tudja még, mi minden vár rá! Annyit tud Dávid, hogy most Saul a király. Annyit tud, hogy vele most egy rendkívüli dolog történt. Tudtára adta az Úr prófétája, hogy ő lesz a király.

De ennek még semmi jele! Ott van a nyáj, ott van a család, néznek rá a testvérei. De amit megmondott az Úr, végbeviszi.

De jó, hogy Mózes sem tudta, amikor elhívta az Úr, hogy mi vár rá végig az úton! Akkor talán el sem indult volna…

De jó, hogy Pál apostol sem tudta, hogy mi minden vár rá! Ha ezt elmondja neki az Úr, föl sem kel a damaszkuszi út porából. El sem indul. Később pedig mit mond a sok szenvedés, küzdelem után? – *„…kárnak ítélek mindent Krisztus Jézus, az én Uram ismeretének páratlan nagyságáért. Őérte kárba veszni hagytam, és szemétnek ítélek mindent, hogy Krisztust megnyerjem”* (Fil 3,8). Megajándékozott emberek! Ennél nagyobb ajándék nincs.

Testvérem, érted már, hogy ezért jött Jézus? Hogy Isten szíve szerinti férfiakká és nőkké tegyen bennünket. Mert Dávidért Sámuel jött, az Isten embere. De teérted tudod, hogy ki jött? Akinek egész szíve az Atyáé volt!

Aki azt mondta: – Azért szeret engem az én Atyám, mert én leteszem az életemet. Van hatalmam letenni, senki nem veszi el azt tőlem. Nem kényszerpályán vagyok! Csak a szeretet kényszerpályáján.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 99

Aki így imádkozott: – Atyám, ha lehetséges, hogy megmeneküljenek, hogy életük legyen, és ne leéljék az életüket több-kevesebb sikerrel úgy, hogy lemorzsolják az éveket, eszik egymást és őket is eszik, Atyám, ha lehetséges, múljék el e keserű pohár! De Atyám, ha nincs más mód, hogy halálból életre jussanak, megyek, legyen meg a Te akaratod. – És ment a keresztre. Hogy te is, meg én is, nyomorult emberek, ne csak elénekelhessük, hanem szívből elimádkozhassuk: *„A szívem mindenestül az Úr elé viszem, megtisztul minden szennytül a Jézus vériben."* (459. dicséret)

Nincs más megoldás. Isten szíve szerint való akkor leszel, amikor nem a te nagyszerűségedet viszed az Úr elé, hanem amikor a keresztnél odateszed úgy a szíved, ahogy már te látod. És te is megérkezel azok közé, akik kimondják: – Fogadj el, Uram engem így, ahogy vagyok, és szeretném cselekedni egész szívemmel a Te akaratodat.

Ezért történt az üdvtörténeti folyam évezredeken át, hogy neked, nekem egyszer csak ez a lehetőségem adódjék. Hogy megértsem, Isten Jézus keresztjén takarékba tette a boldogságomat. Hogy körülöttem ne szenvedés érje azokat, akik között élek, hanem áldást nyerjenek. Ezért pályázik a szívedre, meg a szívemre az Úr. Ezért nem éri be kevesebbel.

Dicsőség Neki, hogy nem csak Dávidot választotta, a szíve szerint való királyt. Negyven olyan esztendőt kapott az a nép Dávid uralkodása alatt, amire ma is úgy tekint, hogy az volt a fénykor. Gondoljátok meg, ugye ezért imádkozunk: – Uram, adj a mi népünknek, nemzetünknek szíved szerint való vezetőket, akik átadják a szívüket Neked, és egyetlen gondolatuk van: mi az Isten akarata? – Még álomnak is szép. De ne hagyjuk abba az imádságot.

Adjuk oda a szívünket: – Itt vagyok, Uram, sebzett, sok mindennel, sok keserűséggel, teherrel megrakott a szívem, és sok bűnnel is. Sok mindent észre sem veszek. Úgy járok a Te birodalmadban sokszor, mintha nem is a Tied lenne. És még csak föl sem tűnik, hogy Te mit mondtál az igédben, én meg mit cselekszem.

Ó, de nagy kegyelem, amikor valaki így érkezhet az Úr elé: *„A szívem mindenestől az Úr elé viszem, megtisztul minden szennytül a Jézus vériben."*

Úgy legyen, ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 100

AZ ÚR LELKE VAGY A GONOSZ LÉLEK

OLVASANDÓ: 1SÁMUEL 17–20 ÉS 23

1SÁMUEL 16,13–14 ÉS 18,12; 14

„Akkor az Úr Lelke szállt Dávidra, és attól kezdve vele is maradt. – Saultól viszont eltávozott az Úr Lelke, és rossz szellem kezdte gyötörni.
És félni kezdett Saul Dávidtól, mert vele volt az Úr, Saultól pedig eltávozott. – Dávid minden útján sikerrel járt, mert vele volt az Úr."

Mai történetünk fő mondanivalója: Milyen az, amikor gonosz lélek, és milyen az, amikor az Úr Lelke uralja egy ember életét? Rádaásul párhuzamosan figyelhetjük meg, mert azt olvastuk: Saultól eltávozott az Úr Lelke, és gonosz lélek kezdte gyötörni. Dávidra pedig az Úr Lelke szállt, és attól kezdve vele maradt.

A közös történetük szálait kövessük most a bibliai eseményekben. Látjuk, hogy együtt említi mindkettőt az ige. Arra gondolhatnánk, hogy az a különbség a kettő között, hogy akin az Úr Lelke van, az tejben-vajban fürdik: egészséges, minden úgy alakul, ahogy csak álmodná. A körülményei teljesen a kedvére valók, és minden jól megy az életében.

Mert így gondolkodik az ember: keresem Isten közelségét, hogy kapjak valamit abból, amire nagyon vágyom, és amit nagyon szeretnék. Igaz, Dávidról is azt olvassuk, hogy minden útján sikerrel járt, mert vele volt az Úr. De látjuk, hogy a gyakorlatban igen sok gonddal, bajjal, nélkülözéssel, üldöztetéssel járt mindez ebben az életszakaszban. Amit átélt több éven át Dávid, összefoglalja egy keserű kifakadással. Ezt mondja Saulnak: – Úgy üldözöl engem, mint egy fogolymadarat a hegyen.

Saultól pedig eltávozott az Úr Lelke, mert engedetlenné, önfejűvé, akarnokká vált még az Úr igéjével szemben is. Ő ott él a királyi palotában, eszik, iszik, ami kedvére van, szolgahad veszi körül, azt mondhatnánk, hogy mi baja ennek a királynak… Mégis átjárja a mindennapjait egy ideges, kapkodó gyötrődés, félelem. Rossz döntések egész sorát hozza, egymás után.

Mert Dávid a helyén van a bujdosásban is, Saul pedig nem találja a helyét a királyi palotában sem!

Mindnyájan a helyünket keressük, és lehet, hogy nem is bujdosnunk kell, és nem is királyi palotában élünk. Valahol a kettő között, ebből is, abból is adódik. Talán ebből több van, a másikból kevesebb. A döntő kérdés eközben, hogy a helyünkön vagyunk-e. Figyeljük hát nagyon az igét!

Az alapvető különbség Saul és Dávid útjai között az, hogy Saul a maga harcait harcolja. Mégpedig önző és beteges módon. Dávid pedig az Úr harcait harcolja, mégpedig az Úr útmutatása szerint. Ez óriási különbség, tulajdonképpen ég és föld.

Sámuel próféta Saul háta mögött diszkréten, inkognitóban királlyá keni a fiatal legényt, Dávidot. De nem azzal folytatódik a történet, hogy Dávid bevonul a pa-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 101

lotába, és megkéri Sault, hogy legyen szíves átadni a trónját, hanem azzal, hogy visszamegy a nyájhoz, és még a filiszteusok elleni háborúba sem engedik el, mert még nem érte el a sorozási kort. A bátyjai mennek, a három legidősebb. Ő meg otthon marad, az öcskös a nyáj mellett. Igen ám, de Isten dolgozik, és az apja megkéri ezt a talpraesett ifjút:

– Dávid, vinnél elemózsiát a testvéreidnek? Ezeket a sajtokat meg add oda a hadnagynak, aki vezeti a csapatukat. – Nyilván Isai ezzel is kedvezne a fiainak, hogy a hadnagy kíméletesebb legyen velük.

Dávid örömmel megy, mert a szívében ott van a féltés népe iránt, meg ott van az indítás, amit Isten már adott neki. Megérkezik, a bátyjai korholják:

– Miért jöttél ide? A kíváncsiság hozott? – Korholják, mert szégyenben vannak, s most az öccsük is tanúja lesz ennek. Góliát, a filiszteusok rettegett harcosa az akkori idők hadi szokása szerint előáll, és várja, hogy a másik táborból is jöjjön valaki, aki megvív vele. Amelyikük győz, azé a csapaté a győzelem. Miért ölnék egymást rakásra a harcosok?!

Amikor Dávid érkezik, Góliát már a negyvenedik napon gyalázza az élő Istent, Isten népét és a királyt. Lapít az egész izraeli sereg, Dávid bátyjai is. Saul, a király is. Senki nem áll ki, mert rendkívüli a kockázat. Nem csak ő veszik el, hanem az egész népre bajt hozhat vereségével. Voltak nagyon bátor vitézek is a nép soraiban, ez majd kiderül a későbbiekben is, de hogy az egész népre rázúdítja a bajt azzal, hogy nem tudta legyőzni Góliátot, ezt nem vállalják fel.

Meghallja ezt Dávid. Részletesen elolvashatjuk a történetet Sámuel első könyve 17. részében. Most legyen elég annyi: parittyájával megvív a rettegett harcossal, és Góliát kihúzott kardjával megöli a filiszteust. Hatalmas győzelmet szerez a Seregek Ura nevében és segítségével. Bekerül a királyi udvarba. Élete egyik legnagyobb ajándéka lesz az a barátság, amelyet felajánl neki a király fia, Jonatán. A királyfi érzékeli, hogy az Úr választottjáról van szó.

Öcséméknek unokája született az elmúlt hetekben, Jonatánnak keresztelték a kisfiút. Azt mondta a nagypapa:

– Olyan szokatlan a Jonatán név.

Mondtam neki: – Nekem a Biblia összes szereplői közül, Jézus Krisztus után Jonatán a kedvencem!

Ha figyeljük a Bibliában, milyen hőstetteket vitt végbe! Ahogyan a lelke egybeforrt Dáviddal, és Dávid útjait egyengette. Ahogyan a dühöngő, őrjöngő apjától védi a népet, és ott van a csatákban, végül úgy is hal meg, hogy a túlerővel szemben védi az apját. Csodálatos az a kép, ami Jonatánról elénk tárul, és Jézus Krisztusra mutat. Igen nagy tisztaság és egyértelműség jellemzi ezt az ifjút.

Dávid ott él Saul palotájában. Sault gyötri a gonosz lélek. Rabiátusan, rapszodikusan dühöng. Mindenki menekül. Kiderül, hogy Dávid nem csak a fegyverforgatáshoz ért, hanem a hárfa- és a lantpengetéshez is. Úgyhogy zeneterápiát alkalmaznak az őrjöngő királynál. Amikor Dávid a zsoltárokat játssza szépen, lehiggad Saul. Tüneti kezelés, de sikeres. Közben Dávid harcol a harcosokkal, hamarosan a vezérük lesz. A filiszteusok betöréseit veri vissza olyan sikerrel, hogy hamarosan a nép a győztes csatából érkező Dávidot ezzel az énekkel fogadja a királyi palota

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 102

ablaka alatt: – Legyőzte Saul a maga ezerét, Dávid a maga tízezerét! – No, csak ez kellett! A dühöngő király féltékenységében az egyik zeneterápiás alkalom alatt fölkapja a dárdáját, és őrült erővel úgy vágja Dávidhoz, hogyha az el nem hajol, megöli. Dávidnak menekülnie kell. Jonatán odaáll az apja elé: – Apám, megmentette népünket, most is kockára teszi az életét újra és újra ezekben a harcokban. Mi rosszat cselekedett?

– Fiam, amíg Isai fia él, belőled nem lesz király!

– Nem is akarom, apám! Dávidot választotta az Úr, én második leszek mögötte, mindenben támogatom! – Repül a dárda: Jonatán is elhajol. A saját fiát is megölte volna Saul eszeveszett dühében.

Jön az üldözés, jönnek a következő esztendők. Júdea hegyeiben bujdosik Dávid. Nem csak ő, hanem unokatestvérei és mások is csatlakoznak hozzá. Mintegy hatszáz fős csapattal bújdosik. Nem nagy az erdőség, barlang van bőven, de élelem nem sok. Elő kell jönni, élelmet kell szerezni. Őrzik nagy gazdák nyájait a rablócsapatoktól, vadaktól. Meg a nép közül is sokan szimpatizálnak velük, hoznak élelmet. Így tengetik az életüket. De Saul nem nyugszik: egész sereggel indul, hogy kifüstöli a barlangokból Dávidot, és megöli, megöleti.

De az Úr Dáviddal van! Saul éppen abba a barlangba megy be a szükségét végezni, ahol Dávid az embereivel meghúzódik. Azonnal megszólalnak az unokatestvérei:

– Vágd le, kezedbe adta az Úr! – Azt mondja Dávid:

– Nem, mert ő az Úr felkentje! Az Úr majd elintézi az Ő dolgát, én nem emelhetek fegyvert rá. – Nem értik, miért kell itt bajlódni, amikor egy csapással el lehetne rendezni. De Dávid tudja, hogy az Úr harcait nem a mi eszközeinkkel, hanem az Ő eszközeivel kell harcolni! A ledobott köpeny sarkát levágja Dávid, s amikor Saul tisztes távolságra ment, kimegy a barlang elé, és kiált:

– Uram, király! Kié ez a köpenydarab?

Megrendül Saul: – Fiam, becsületesebb vagy nálam! – Visszavezényli az egész csapatot.

– Gyere a palotába! – Dávid tudja, hogy ez most őszinte szó a király részéről. De mi lesz, ha a gonosz lélek hatalma alatt újra ellene fordul a király?

Jön is néhány hónap múlva újra. Annyira elcsigázottak már Dávidék, hogy ő maga is testi-lelki ereje végső határán van. Ekkor Jonatán tűnik fel, a drága barát. Így írja a Biblia: jön, hogy megerősítse Dávid kezét az Istenben. Nem azért, hogy együtt szidják Sault. Igét hoz Jonatán, mert ezzel tud igazi erősítést adni Dávidnak is.

– Ne félj, nem ér utol apámnak, Saulnak a keze. Te leszel Izráel királya, én pedig második ember leszek melletted. Apám, Saul is tudja, hogy így lesz. – Jonatán visszament a sereghez, Dávid ott maradt. De Isten ezzel a csüggedt Dávid „álla alá nyúlt", és felemelte a tekintetét arra, akié a hatalom mennyen és földön.

Hányszor megteszi ezt velünk is… Itt ülsz, talán összeborul sok minden fölötted, hallasz egy igét, és egyszer csak más a látóhatár.

Hogyan védte ki Dávid a következő támadást? A sereg a hegy lábánál van, Saul

újra jön, elhatározza, ez lesz az utolsó támadás. Minden négyzetcentimétert végigkutatnak a hegyen! Letáboroznak, mert közeledik az este. Másnap reggel indul az üldözés.

Az estében-éjszakában Dávid felkerekedik Abisaival, az unokatestvérével. Lemegy az éjszaka leple alatt Saul táborába. Ott olyan nagy az elbizakodottság, hogy nem is védik a tábort. Az őrök is alusznak, mindenki. Amikor Saul sátrához érnek, Abisai a kardjához kap, és azt mondja:

– Dávid, engedd meg nekem! Egy csapással elintézem! – Dávid lefogja a kezét:

– Nem teheted, Abisai! Ott a dárda meg az ivóedény. Az egyiket vidd te, a másikat viszem én.

Hajnalban a hegyről kiáltanak: – Saul, Saul! – Abnér, a fővezér felkiált:

– Ki zavarja a király álmát? – Akkor Dávid elmondja:

– Abnér, te vagy a fővezér, így őrzöd a király életét? Valaki lent járt a mi csapatunkból nálatok, és elhozta a király dárdáját és ivóedényét. Küldj föl ide egy szolgát, aki visszaviszi a királynak. – Addigra felébred Saul és felkiált:

– A te hangod ez, fiam, Dávid?

Saul összetörik újra, és azt mondja: – Fiam, fiam! Gyere vissza, vétkeztem! – Milyen különös ez, hogy a gonosz lélek gyötri, de azért időnként a lelkiismerete megszólal, mint itt is: – Vétkeztem! – Csak ez önmagában kevés. Le kellene borulnia az Úr előtt, bocsánatot kérni, és újra engedelmeskedni Neki. Tőle kapta a királyságot is.

A mandátumot kitől kapjuk, Testvéreim? Hogy édesapa lehetsz, hogy férj, hogy feleség? Kitől kapod? Tied? Nem a tied! Így gondolkodunk időnkkel, erőnkkel, testünkkel, gondolatainkkal, életbeosztásunkkal? Saul királysága kié? Az Isten népe vezérévé ki tette őt? Az Úr! Őrzi, mint a féltékeny őrült, attól őrzi, aki megkíméli az életét, újra meg újra. És azt mondja: – Nem veszem el tőled! – Most azt mondja Dávid:

– Nem megyek vissza, király. Az Úr fizessen meg mindenkinek az Ő cselekedetei szerint! – S ezzel visszavonul Saul.

Aztán már csak a végét mondom. Az a vége az ő közös történetüknek, hogy Saul egyik megint rossz döntésével belefut egy olyan háborúba, csatába, ahol nagyon nagy vereséget szenved az egész nép, pusztulnak. Ott hal meg Jonatán, védve az apját. S amikor bekerítik Sault, már látni, hogy elfogják. Akkor azt mondja a legényének: – Ölj meg engem!

A legénye erre nem volt hajlandó. Akkor ő dől bele a kardjába, és öngyilkosan fejezi be ezt a dicstelen életet.

Értjük, hogy a gonosz lélek mit csinál az emberrel?

Dávid pedig király lesz. Igaz, hogy nem ilyen operettszerűen alakulnak a dolgok. Először hét és fél évig csak a déli terület királya Hebronban. Aztán terjed ki a teljes Izraelre a királysága. De amit megmondott az Úr, az beteljesül. Negyven évig királya a népnek, és olyan dinamikus fejlődést, és olyan áldott időket – még ha a fia, Salamon idején gazdagabbak is lettek valamivel –, nem élt az a nép soha, mint Dávid királysága alatt.

Most jutottunk oda, hogy a saját életünkre is alkalmazzuk az elmondottakat.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 104

Nem részletezem én, testvéreim, hiszen az Isten igéje dolgozik. Ha csak olvassa valaki ezeket a Bibliában, az Isten igéje közben végzi a munkáját. Hiszem, hogy lefordítja mindnyájunk számára. A döntő kérdés: milyen lélek uralkodik az életemben? A gonosz lélek rapszodikussá tesz, búskomorrá, féltékennyé tesz! Üldözöm, talán az enyéimet is. Jó körülmények között is csak a bajt látom, nem vagyok szabad az örömre, hálára. Elcsúsznak az arányok, sokszor a semmiért is veszekszem, és így telik, ebben az összekuszált rendezetlenségben az életem, amíg befejezem.

Vagy az Úrnak Lelke uralhat már, valóban engedek Neki? Azok között a körülmények között, amelyekben zajlik az életem? Hálás, megelégedett, az Úr harcait harcoló vagyok? Ez az alaphangja az életemnek?

Gyakran az Isten gyermeke is hagyja, hogy az Összekuszáló uralmat, területeket találjon az életében! Nem is lehet ráismerni arra, aki boldogan befogadta Jézust. Harcolni kezdi a harcait és kiderül, hogy itt élünk, egy olyan világban, olyan sivataggá lett világban, amelyikben oázis azoknak az élete, akikben az Úr Lelke az újat elkezdte. És kibontakoztatja, mert ezért jött Jézus. Nem mi győzünk! Elhatározom, hogy holnaptól minden más lesz! Ugyan-ugyan?! Ezért van ez a bibliai sorozat. Ami mögötte van, az Istennek a munkája, mert úgy szerette ezt a nyomorult embervilágot, hogy Jézust adta, hogy a gonosz léleknek a hatásköréből az Úr Lelkének az uralma alá szabadítson!

Amíg hallod az igét, jobb pozícióban vagy, mint Saul. Ő már eltompult, ő már nem jött volna be a fasori templomba, ha itt éli az életét. Te még bejössz, hallod az igét, és az Isten igéje először vagy újra a lelkedben erőt támaszt, és felkiálthatsz: – Uram, így, ahogy vagyok, a Te harcaidat szeretném harcolni! Bontsd ki az életemet! Szabadíts meg, tisztíts meg újra! Add nekem, hogy a Te uralmad alatt éljem a testben még hátralevő időt!

Jézus azért jött, hogy életünk legyen, és bővölködjünk. Hogy ezt a légkört vigyük haza, munkahelyre, iskolába, barátok közé. Hogy harcoljuk az Úr harcait az Ő időarányos útmutatása szerint. Úgy legyen, ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 105

AZ ÉRETT HÍVŐ EMBER

OLVASANDÓ: 1KRÓNIKA 17

1KRÓNIKA 17,1–15

„Amikor Dávid már a palotájában lakott, ezt mondta Dávid Nátán prófétának: – Nézd, én cédrus-palotában lakom, az ÚR szövetségládája pedig sátorlapok alatt. – Nátán ezt mondta Dávidnak: – Tedd meg mindazt, ami szándékodban van, mert veled van az Isten! – De még azon az éjszakán történt, hogy így szólt Isten igéje Nátánhoz: – Menj, mondd meg szolgámnak, Dávidnak, hogy ezt mondta az ÚR: – Nem te építesz nekem házat, hogy abban lakjam, hiszen attól fogva, hogy felhoztam Izráel fiait, nem laktam házban mindmáig, hanem sátorból sátorba, egyik hajlékból a másikba mentem. Amíg együtt jártam egész Izráellel, mondtam-e egy szóval is Izráel bármelyik bírájának, akinek azt parancsoltam, hogy pásztorolja népemet: – Miért nem építtetek nekem cédrus-házat? – Most azért ezt mondd szolgámnak, Dávidnak: – Ezt mondja a Seregek URa: – Én hoztalak el a legelőről, a juhnyáj mellől, hogy fejedelme légy népemnek, Izráelnek. Veled voltam mindenütt, amerre csak jártál, kiirtottam előtted minden ellenségedet. Olyan nevet szereztem neked, amilyen neve csak a legnagyobbaknak van a földön. Helyet készítettem népemnek, Izráelnek is, és úgy ültettem el ott, hogy a maga helyén lakhat. Nem kell többé rettegnie, és nem nyomorgatják többé a gonoszok, mint kezdetben, attól az időtől fogva, hogy bírákat rendeltem népemnek, Izráelnek, és megaláztam minden ellenségedet. Azt is kijelentettem neked, hogy házat fog neked építeni az ÚR. Ha majd letelik az időd, és pihenni térsz őseidhez, fölemelem majd utódodat, az egyik fiadat, és szilárddá teszem az ő királyságát. Ő épít nekem házat, én pedig megerősítem a trónját örökre. Atyja leszek neki, és ő a fiam lesz. Nem vonom meg tőle szeretetemet, ahogyan megvontam elődödtől, hanem házam és királyságom szolgálatába állítom örökre, és trónja örökké szilárd lesz.. Nátán pontosan e beszéd és látomás szerint beszélt Dáviddal”.

Az első jó hír az új év első napján, hogy az üdvtörténeti sorozatunk folytatódik. A nagyobb hírem ma reggel mégsem az, hogy folytatódik a sorozat, hanem hogy folytatódik az üdvtörténet. Nem fejeződött be.

Mindazok, akik élő hitre jutottak már a gyülekezetünkben, akik Jézus Krisztust Uruknak, Megváltójuknak megismerték, hittel elfogadták, új életet nyertek. Nem tudom, hányadikok az üdvtörténeti sorozatban… Isten tudja, Ő ismeri az övéit.

Milyen hatalmas dolog az, hogy úgy ülhetünk itt, a templompadokban, hogy az üdvtörténet belép a mi személyes élettörténetünkbe!

Egy ember élete, története zajlik, telnek az esztendei. Egyszer csak Jézussal találkozása lesz, és ettől a találkozási ponttól kezdődően már nem csak az élettörténete zajlik, hanem az üdvösségtörténete is. Az élettörténete egyszer lejár. Talán lesznek testvérek azok közül, akik itt vagyunk az istentiszteleten, akiknek ez az

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 106

esztendő az utolsó. Lehet, hogy éppen én leszek az. Egyikünk sem tudja… Ha nem ez az esztendő, hanem a következő tíz vagy húsz, de lejár az élettörténeted.

De ha az üdvtörténeted elkezdődött, az soha le nem jár. Ezért nem az a legdöntőbb dolog, hogy élek, nem tudom meddig itt, e földön. A nagyobb kérdés az, hogy élek-e már örökké? Az örökkévaló élet bennem elkezdődhetett-e?

A jó hírem, ha már egyre-másra mondom ezeket az, hogy ma is nyitva van a menny kapuja. Mert mindaddig, amíg meghallhatod a szót, lehetőséged van, hogy ne csak az éveid peregjenek, hanem már az üdvtörténet lapjai folytatódjanak, teljenek évről évre az életedben.

Dávidnál járunk a sorozatunkban. A Krisztus előtti 1000 és 900 közötti években, évtizedekben zajlanak az események. A mai történetünkben már mint idősebb embert látjuk Dávidot. Lassan befejeződik a földi útja.

Ma az érett, hívő ember képe rajzolódik ki előttünk ebben a történetben. Nem kell ahhoz feltétlenül öregnek lenni valakinek, hogy érett hívő ember legyen. De az nagyon szomorú, ha telnek az évek, évtizedek, és nagyjából ugyanabban az állapotban marad a hívő ember, mint a hitéletének első idejében. Hát ha még vissza is fejlődik a korábbi állapotához képest…

Péter apostol így zárja a második levelét: *„Növekedjetek a kegyelemben, és a mi Urunk, üdvözítő Jézus Krisztusunk ismeretében"* (2Pt 3,18). Az egészséges hívő élet növekedő élet. Hitben, szeretetben, reménységben, ismeretben, türelemben, békességben való növekedés az Úrban.

Azért is jó ezen az évkezdeten erről szólni, mert sokan vannak a gyülekezetünkben, Istennek hála, akik az utóbbi években jutottak élő hitre, vagy az elmúlt évtizedben. Most hitéletük serdülőkorát élik. Ez nagyon természetes állapot. De nagyon fontos, hogy a serdülőkorból lépjünk tovább, ahogy az évgyűrűk szaporodnak rajtunk, úgy a lelki érésben is tudjunk előbbre jutni.

Figyeljük Dávidot, az érett hívőt. Most nem olyan nagy jelenetben látjuk, mint amikor Góliátot legyőzte, vagy amikor talán még a Góliát elleni győzelemnél is nagyobb győzelme volt, hogy legyőzte önmagát az Úr erejével. Hogy a kezében volt az ellensége élete, és Sault kétszer is megkímélte.

Most egy egyszerű történet áll előttünk. Életünk egyszerű döntéseiben, mindennapjaiban mérhető le, hol is tartunk a hitben. Lehet nagy, ünnepélyes bizonyságtételeket tenni, időnként feltétlen szükséges is. Van, aki azt mondja, hogy mások szóval bizonyságot tesznek, én az életemmel teszek bizonyságot. Nagyon jó, Testvérem, tegyél is bizonyságot az életeddel, de azért az igében azt is olvassuk: *„Legyetek készen mindenkor számot adni mindenkinek, aki számon kéri tőletek a bennetek élő reménységet"* (1Pt 3,15). Ezeket nem lehet kijátszani egymás ellen.

Azt akarom mondani a mostani összefüggésben, hogy nem a nagy bizonyságtételekben dől el első renden, hogy hol tartunk a hitben. A hívő életünk érettségét a mindennapok egyszerű történései mutatják meg igazán.

Mi is történt itt valójában? Így kezdődik mai igénk: *„Amikor Dávid már a palotájában lakott, ezt mondta Dávid Nátán prófétának: – Nézd, én cédrus-palotában lakom, az ÚR szövetségládája pedig sátorlapok alatt."* Házat építek az Úrnak!

– De jó gondolat – mondja Nátán. – Kezdj hozzá, az Úr veled van, rajta, tedd meg,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 107

amit elhatároztál! – Egészen jól megbeszéli ezt a király meg az Isten prófétája.

Egy dolgot felejtenek el. Ebből a nagy tervükből valakit kifelejtenek. Mint ahogy nemegyszer történik velünk is, hogy eltervezünk dolgokat, küzdünk, gondolkodunk, gyötrődünk, megvan az elképzelésünk, csak valakit kifelejtettünk az egészből. Az élő Istent! Az Isten-embere király, és az Isten nagy prófétája, Nátán most teljesen elfelejtették, hogy imádkozzanak.

De ettől még Isten nem sértődik meg, nem vonul vissza, hanem így folytatódik a dolog: *„De még azon az éjszakán történt, hogy így szólt Isten igéje Nátánhoz: – Menj, mondd meg szolgámnak, Dávidnak, hogy ezt mondta az Úr: – Nem te építesz nekem házat, hogy abban lakjam… Ha majd letelik az időd, és pihenni térsz őseidhez, fölemelem majd utódodat, az egyik fiadat… ő épít nekem házat."*

Azt mondjuk, hogy nem kérdezték meg az Urat. Kell itt nagyon kérdezni, ha valaki templomot akar építeni az Istennek? Itt van Dávid, aki azt mondja:

– Cédruspalotámban minden kényelmem megvan, a kor színvonalának az élén. A sátorponyva pedig szakadozik már, amely alatt ott van az Úr ládája. Ezt már csak nem hagyom így!

Erre azt lehetne mondani, hogy Isten tulajdonképpen – ezt a szentségtörést írom le – megköszönheti Dávidnak: Ez egy nagy gondolat, hogy neked nem a palotádban való kényelmeden jár az eszed, hanem azon, hogy kiváltsd a sátorponyvát, és nekem méltó házat építs.

De nem így történik, hanem Isten azt mondja a prófétának: – Mondd meg, hogy ez nem lesz így jó. – Jön a próféta Dávidhoz. No, itt dől el, hogy érett hívővel van dolgunk.

Egyszer egy kisgyerek figyelte nagyon a tiszteletes bácsit, aki a kerítésléceket javítgatta, szögelgette. Őt zavarta már, hogy mit lebzsel ez a gyerek itt körülötte. Azt mondta neki:

– Te, gyerek, mit lesel itt? – Ő így válaszolt:

– Arra várok, hogy mit mond a tiszteletes bácsi, ha először az ujjára üt.

Mert itt dől ám el a dolog! Amikor Isten keresztezi a mi szépen felépített terveinket. Mert mi nagy építészek vagyunk mindnyájan! Magunkra nézve, gyerekeinkre nézve, erre az egész nemzetre nézve, erre a világra nézve olyan stratégiai terveink vannak, hogy csak azon csodálkozunk, miért nem ezt valósítja meg az Isten.

Hát tud ennél jobbat? Szerényen megjegyzem: tud. A te saját életedre vonatkozó terveidnél is tud jobbat. Ha nem vagy olyan feledékeny, akkor rájössz, hogy néhányszor keresztezte már az utadat, és ha nem is mindegyikről ismered el, de azért úgy általában elismered, az Ő tervei mégiscsak jobbak voltak, mint amit te akartál ahelyett megvalósítani.

A mindenség Ura keresztezi Dávidnak ezt a nagyszabású tervét. Elgondoltam, ahogy készültem az igehirdetésre, hogy Dávid már egészen beleélte magát ebbe.

– Ezt a nagyszerű tervet én fogom kivitelezni… – Már talán látta a templomszentelés ünnepét. Talán a fülébe csengett, hogy a hátsó sorokban megjegyzi valaki: – Azért ilyen király sem volt még, odanézzetek, aki nem csak a saját palotájával törődik, hanem ilyen templomot épít! – Nem tudom, nem akarok én fantáziálni, de a mi terveinknél is sok minden megvan bennünk, csak azt az egyet nem

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 108

értjük, hogy az a drága jó Isten, aki szeret állítólag, az miért nem segít? Neki egy mozdulat lenne, és minden olyan szépen megoldódna. De valamiért nem engedi.

Figyeljünk most Jézusra! Jézus eljött, hogy cselekedje a mennyei Atya akaratát. Beállt a bűnösök közé, amikor megkeresztelkedett a Jordán folyóban, Keresztelő János idején, és megszólalt a mennyei szó: *„Te vagy az én szeretett Fiam, benned gyönyörködöm"* (Mk 1,11).

Azután a megdicsőülés hegyén, amikor Jézus ott van abban a csodálatos mennyei jelenségben, a tanítványok maguk se tudják, hogy hányadán állnak, majd az eszüket vesztik. Azt olvassuk, hogy megjelent Illés és Mózes, és beszélték Jézus halálát, amely hamarosan Jeruzsálemben fog bekövetkezni. Akkor megint ott van a mennyei szó, igét kap, igazolást Jézus: *„Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm, reá hallgassatok!"* (Mt 17,5).

Amikor a Gecsemáné-kertben tusakodott Jézus, volt egy elgondolása neki is: *„Atyám, ha lehetséges, távozzék el tőlem ez a pohár"* (Mt 26,39). De az Atya azt mondta, hogy nem. Keresztezte a saját szeretett Fia elgondolását, akaratát.

Belegondoltál már, hogy mi lenne velünk? Ha ott, akkor, a Gecsemáné-kertben befejeződött volna az üdvösségtörténet…

De az Atya akarata nem a Fia ellen irányult, hanem mert ebből Ő jobbat hozott ki. Olyan jó lenne, hogyha hívő életünkben figyelnénk erre: Istenem, már megint okoskodom Veled…

Lehet, hogy nem értjük az akaratát. Akkor mondjuk azt: – Itt vagyok, Uram, sötét van, nem értem. Akadályokat látok, szeretnék továbblépni, és úgy látom, hogy ez így lenne jó. Odatárom eléd, mint ahogy Dávid odatárta ezeket a kérdéseket a próféta elé, a próféta az Úr elé, és egy idő után jött a válasz mindezekre.

Nem duzzog Dávid. Olyan jó volt olvasni, hogy egyetlen ellenvetése sincs. Nem azt mondja: – Nátán, az este nem erről beszéltünk. Te az Isten prófétája vagy, te is azt mondtad, hogy amit elterveztem, csináljam meg, velem van az Úr. Egyszer ezt mondod, máskor azt mondod?

Dávid bemegy a szobájába. Szó szerint hadd olvassam ezt a mondatot, mert nagyon fontos ez a mi reagálásaink, meg az ő reagálása tekintetében: *„Nátán pontosan e beszéd és látomás szerint beszélt Dáviddal. Akkor bement Dávid király az Úr színe elé, leült, és ezt mondta: – Ki vagyok én, Uram, Istenem? És mi az én házam népe, hogy eljuttattál engem idáig?"*

De jó ezt olvasni! Itt jön elő az érett hívő ember.

Olvastam egy kisgyermekről, olyan kedves volt a példa, el is mondom, hogy jobban felmelegedjen a szívünk ahhoz, amit Dávid itt cselekedett. Az édesapja beszélgetett valakivel, és ez a kicsi gyermek odament, természetesen nyújtotta a kezét, az édesapja felvette, és ott ült az apja karján. Egy idő után súgott valamit az apja fülébe. Az apja türelmesen azt válaszolta neki, hogy nem. Aztán megint a kisgyerek súgott, lehet, hogy azt, hogy hagyjuk már abba ezt az egészet, és gyerünk tovább. Az apja megint azt mondta, hogy nem. Aztán ez így ment egy darabig, egyszer csak a kisgyermek hosszabban elkezdett argumentálni az édesapjának, és az édesapja szelíden válaszolt neki. Erre azt mondta a kisgyermek:

– Akkor jó. – Megértette, amit az apja mondott, és ennyi volt a válasza.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 109

Értjük, amikor azt mondja Jézus: *„Ha olyanok nem lesztek, mint a kisgyermekek…"*

Nem arra gondolunk, amikor ellenkeznek mindennel, arra nem mondta Jézus, hogy *„ha olyanok nem lesztek"*, hanem erre mondta, meg az ehhez hasonlókra. Hogy amikor te mondod a te Atyádnak, hogy azért ez így mégsem jó. Akkor Ő mond valamit, aztán újra mondhatod megint. Beszélj vele, de amikor elmagyarázta neked, és már megértetted, csak nem akarod cselekedni, akkor azért jó lenne, ha kimondanád, mint ez a gyermek: – Akkor jó.

Volt, aki azt mondta, hogy azért túl kegyes világ, amiben mi járunk, ő azért más kegyességben gondolja az Istent követni. Szabadsága van mindenkinek, csak azért azt is hozzátette:

– Tudom én, hogy mi az Isten akarata, csak nem akarom cselekedni. – Becsületes volt. Van ilyen más kegyesség is, hogy tudom én, csak nem akarom cselekedni. Azt mondjuk:

– Attól mi még istenfélők vagyunk, azért még áll a templom, azért még áll az egyház. – Igaz, hogy úgy néz ki, pusztul a tradíció, és lassan a fiatalok eltűnnek gyülekezetek egész sorából…

Nagyon nagy különbség az, ahogy Dávid reagál mindenre. Istennek jobb terve van. És Istennek a jó terve nem a még nagyobb és még szebb templom, hanem a te házad. A te örökkévaló házad az Istennek a jobb terve. Hallottuk ebből a történetből, nem akarom újra olvasni, de otthon nyissuk csak ki! Krónikák 1. könyve, 17. rész. Azt mondja az Úr: *„Én építek neked örökkévaló házat!"*

Nem a templom. Azt mondja Isten: – Kértem én egyszer is a bíráktól vagy a vándorló néptől, hogy cédrusfából építsenek nekem hajlékot? Egyszer sem kértem. Nehogy már a templomon révedjen el a szíved, Dávid! Ennél nagyobb épül!

Jöttek ki a tanítványok a jeruzsálemi templomból, átmentek az Olajfák hegye lejtőire, és ott leültek Jézussal. Egyszer csak az egyik megszólal:

– Uram! Nézd már, hogy ragyog a fény a jeruzsálemi templom kövein. Uram, láttál ilyen szépet? Hát ez úgy áll, ez meg nem rendül. – Azt mondja Jézus:

– Kő kövön nem marad! – Nem volt kétségbebesve, hogy jaj, a jeruzsálemi templom… Becsülte:

– Az én Atyám háza imádság házának mondatik. – Becsüljük, és azt hiszem, nekünk nem is nehéz ezt a csodálatos templomot, amit megépítettek elődeink, szeretnünk. De mi lenne ezzel a templommal, ha közben nem épülne a szívekben az Úr temploma? Kripta lenne ez a templom. Élő halottak kriptája. Közép-Európa legszebb vagy egyik legszebb református temploma… Hány templom kripta, Testvéreim! Évek, évtizedek alatt egy ember újjá nem születik. Megy a vallásos gépezet. Még ki is festik a templomtornyot, még dekorálják, még talán órát is tesznek fel, ami nem baj.

De értjük? Isten nem hatódik meg a templomtól.

– Nekem építetek házat? Már ne haragudjatok, enyém az egész mindenség. Ti gondoljátok, hogy majd kegyet tesztek nekem? Én teszek nektek azzal, hogy építhetitek. Közben én építek nektek örökkévaló házat.

Nem lesz a mennyben templom. Valaki kedvesen mondta, hogy megvettem az

örök lakásomat… Arra gondolt, hogy a kolumbáriumban nem kell évtizedenként vagy akárhány évenként újra fizetni, mert aki megvásárolja, ameddig ez a templom áll, a gyülekezet kötelezettséget vállal, hogy arra tisztességes gondja van. Én azt válaszoltam, hogy nem az örökké való házat vette meg. Azt az Úr Jézus fizette ki a kereszten. Örökkévaló házunk van. Hogy mondja az apostol? *„Tudjuk pedig, hogy ha földi sátorunk összeomlik, van Istentől készített hajlékunk, nem kézzel csinált, hanem örökkévaló mennyei házunk”* (2Kor 5,1).

Becsüljük meg a templomot. Én sokszor elgondoltam, hogy ha 15 évvel ezelőtt bejövök Budapestre, ugyanezzel a lelkesedéssel, Bibliákkal egy bőröndben, körülbelül 15 embert összegyűjthettem volna, innen-onnan-amonnan, hogy egy háztömb körüli bibliaóránk legyen. De állt a fasori templom. Itt voltak az anyakönyvek, itt volt egy gyülekezeti keret, és itt volt a szószék. Micsoda különbség! Becsüljük meg nagyon. Csak össze ne tévesszük! Mert Istennek a terve a szíved temploma, és ott Ő örökkévaló házat akar építeni.

Dávidnak örökkévaló királyságot készített az Isten. Mit kiált a jerikói vak?

– Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam!

Nem Izráel trónján készül örökkévaló királyság Dávidnak, hanem az Úr Jézus Krisztusban. De Dávid életét ebbe beépítette. Meg az ő házát, meg az ő utódát. Még azt is megengedte, hogy szép templomot építsenek, és haladt tovább a dolog.

Gondoljuk át egy pillantással Pál apostol életét. Az volt az elképzelése, hogy egyik börtönből a másikba? Hogy a szárazföldön is üldözik, meg a tengeren is? Hogy a gyülekezetekben is annyi vesződség és annyi baj lesz? Nem ez volt az ő élete perspektivikus terve ifjúságában.

De Isten átalakította a terveit. Az apostol megbánta ezt? Azt hiszem, hogy nem. El is mondja néhányszor. Mert az Isten tervei mindig jobbak.

Testvérem! Nem kellene elvenni a kezed a szíved elől? Nem kellene végre letenni a fegyvert? Őrzöd, ki ellen őrzöd a szívedet? Az élő Istennel szemben, aki a lélegzetet is adja neked még mindig? Egy pillantás lenne, és megállna a szíved. Kivel szemben véded a bástyáidat? Milyen bástyák azok? Tényleg olyan boldoggá tesznek? Tényleg olyan kivirult az élet körülötted, benned? Tényleg úgy van, vagy pedig panaszos, nyűgös vagy, és nem tudod tenni, amiről tegnap este szólt nekünk az Isten, hogy dicsérjétek az Urat, minden lélek dicsérje az Urat minden eszközzel? Citerával, furulyával, mindennel, szíveddel, lelkeddel, életeddel, szerelmeddel, mindennel dicsérd az Urat. Erre szeretne elsegíteni.

Az jutott eszembe, hogy jó egy ilyen határnap. Testvérem, szakíts időt magadnak. Túl az igehirdetésen, mert ez átsuhan. Vidd magaddal a Bibliát is a csöndedbe, és beszéld meg először vagy újra az életed az élő Istennel. Kérdezd meg, hogy ki vagyok én? Kié vagyok? De úgy komolyan. Hogy én az Úré vagyok, én és az én házam az Úrnak szolgálunk. Ez nagyon szép ige. De a gyakorlat? Vedd elő a Heidelbergi Kátét, ott van az énekeskönyv végén az első kérdés-felelet. És pontozd úgy szavanként, egytől tízig. De becsülettel!

Mi a te vigasztalásod? Az, hogy testestől… Száz százalékig igaz? Tested az Úré? Minden eseményével, gondjával, örömével, tervével? Lelkestől. Mind életem-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 111

ben… Tedd oda a hármast, ha ez úgy igaz, de tedd oda a tízest, ha úgy igaz. Nem kell kegyeskedni, alázatoskodni.

…halálomban nem a magamé, hanem az én Uramnak, a Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok. – Tudod, mit jelent az, ha valami a tiéd? Hogyne tudnád: azt csinálsz vele, amit akarsz. Ha a te életed az Istené, akkor mi ez a sok okoskodás, magyarázkodás?

Emlékeztek egy korábbi évkezdésünkre? Arról szóltam: *„Gyönyörködjél az Úrban, és megadja neked szíved kéréseit"* (Zsolt 37,4). Oda érkeztünk meg, hogyha gyönyörködsz az Úrban, egyszer csak a szíved kérései az Ő elképzelésére fognak átalakulni. És jól jársz. Nem kell Őt nekünk meggyőzni, hiszen szeret. Ha nem elég, hogy odaadta az Ő egyszülött Fiát érted, ha nem hiszed el, akkor nincs mit beszélni veled. Akkor előbb ide kell eljutni, mert addig nincs bizalmad Iránta.

De hogy utána se? Az már megdöbbentő ránk nézve, ugye? Tárjam oda az életemet. Mennyire szeretnéd, hogy szeretteid is megismerjék az Urat! De elállod az útjukat. Engedetlen, okoskodó, savanyú életed elzárja Őt előlük. Pontosan azt, amit a te mindennapi életeden keresztül az Úr bekódolna a szívükbe. Már csak az hiányzik, a többit mind tudják.

Egy férj mondta nekem: – Jaj, csak már ne prédikálna annyit a feleségem! Én a dogmatikával tökéletesen tisztában vagyok. Mindennel, csak tetszik tudni, a feleségem rendszeresen elvonja a testét éntőlem, mert ahhoz nincs kedve. – Drága hívő asszonytestvérem! Így akarod megtéríteni a férjedet? Olvass néhány dolgot a Bibliában a te testedre nézve, meg a férjedre nézve. Találsz. Ez egy dolog. De lehetne mondani tovább. És akkor jön még húsz prédikáció? Hát az agyára megy a másiknak, és azt mondja, mindent, csak ezt a hitet ne!

Arról van szó, hogy látjuk Dávidot, és megkívánjuk ezt az utat. Ezt így is lehet? Ez nagyszerű! Az Úr keresztülhúzza az ő nagy horderejű elképzelését, és Dávid dicsőíti az Urat. Olvassátok csak el! Azt a hálát, hogy a nyáj mellől elhoztál! Uram, mit tettél velem, az eszem megáll! Hát persze, hogy az utódom fogja felépíteni a templomot, én meg gyűjtöm az anyagot.

Hadd fejezzem be azzal az igehirdetést, hogy egyszer én ehhez az igéhez jutottam egy evangelizációs sorozat végén. Egy Dávid-sorozatról szolgáltam, és akkor felerősödött a szívemben ez az ige.

Én akkor nagyon nagy elszánással a külterület templomának az építéséért dolgoztam Fóton. A fóti atyafiak azt mondták:

– Mit küszködik annyit a tiszteletes úr a kisalagiakkal, jöjjenek be, itt a templom! – Én meg:

– De már az alagsor megvan, most onnan haladunk tovább.

Amíg én erre az igére készültem, megértettem, hogy nekem személyesen is azt mondja az Úr, hogy állj le a kisalagi építkezéssel, nem te fogod felépíteni. Akkor azt mondtam: – Uram, megállok.

És az utódom építette föl. Nagyon szép kis templom az, úgy örül a szívem, amikor ott megyek el. Eszembe jut, mennyire benne volt a szívem.

Jó nekünk megállni, ha az Úr megállít. A mi Istenünknek a nagy és elsődleges terve nem a templom, hanem az új templom a szívek mélyében.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 112

Ezért ad ilyen szép templomot is.

Csendesedjünk meg, és induljunk az új esztendőre így:

– Uram, nem vagyok én olyan érett hívő, de érlelj, én szeretnék őszintén, nyíltan előtted járni-kelni, mint áldott gyermeked. Úgy legyen, ámen!

SALAMON

OLVASANDÓ: 1KIRÁLYOK 3

1KIRÁLYOK 3,5–9

„Akkor éjjel megjelent Gibeonban az Úr Salamonnak álmában, és ezt mondta Isten: Kérj valamit, én megadom neked! Salamon ezt felelte: Te nagy szeretettel bántál szolgáddal, Dáviddal, az én apámmal, ahogyan ő is hűségesen, igazán és egyenes szívvel élt előtted. Ezt a nagy szeretetet megtartottad iránta, és fiút adtál neki, aki a trónján ül ma is. És most Uram, Istenem, te királlyá tetted szolgádat az én apám, Dávid után. De én még egészen fiatal vagyok, nem értek a kormányzáshoz. És a te szolgád választott néped között van, amely olyan nagy nép, hogy nem lehet számba venni, nem számlálható meg a sokasága miatt. Adj azért szolgádnak engedelmes szívet, hogy tudja kormányozni népedet, különbséget téve a jó és a rossz között, különben ki tudná kormányozni a te nagy népedet?!"

Az új év első napjaiban Isten odaáll eléd és ezt mondja: – Kérj valamit, és én megadom neked.

– No, ne vicceljen már a lelkipásztorunk – mondhatja valaki –, annyi bajunk, terhünk van, már annak is örülnénk, ha egy kicsit is enyhítene rajta Isten. De ilyet mondani, hogy kérj valamit és megadja neked… Ilyen csak a mesében van, ahol lehet három kívánságunk, és ott az teljesülhet is.

Ma ez az ige áll előttünk: *„Kérj valamit, én megadom neked."* Jó, jó, ezt háromezer évvel ezelőtt Salamonnak mondta Isten. De mi a helyzet ma?

Ez az ige, mint a többi is, túlmutat az akkori szereplőn. Ma is érvényes, ma neked mondja Isten: *„Kérj valamit és megadom neked."*

De haladjunk csak sorban. Az első megrendítő üzenete igénknek, hogy Dávid után Salamont látjuk a trónon. Tudjátok, miért megrendítő üzenet ez? Ki volt Salamon anyja? Az a Betsabé, akivel az egyébként szent életű Dávid élete legnagyobb gyalázatát vitte végbe. Elcsábította, teherbe ejtette a férjes asszonyt. Alja-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 113

sul, orvul megölette a férjét, magához vette ezt az asszonyt, és a kisgyermek, aki megszületett ebből a parázna kapcsolatból, néhány napon belül meghalt.

Dávid ötödik, utolsó feleségeként vette nőül ezt a Betsabét. Születtek a királyfiak korábban, „egyenes ágon", ha szabad így mondani. Azután a Betsabéval való házasságból született meg Salamon. Ő a következő láncszem az üdvtörténeti sorban, ahogy haladunk egészen Jézusig.

Én azt mondanám: – Istenem, természetes, értem, hiszen bűnbocsánatból élünk. Te megbocsátottál Dávidnak és Betsabénak is. De ne tedd már középpontba őket… Takard el ezt a házasságot, legyen a háttérben. Nem szépségdíjas házasság ez. – Isten pedig kit ültet a trónra? Betsabé gyermekét, Salamont. Mert Isten nem szépségdíjasokat választ magának.

Átnéztem Jézus nemzetségi táblázatát. Ott van a hivatásos parázna, Ráháb ebben a láncolatban. Ott van a pogány, moábita Ruth. Előttük ott van Jákób, a csaló, meg Jákób fia, Júda, és Júdának a menyétől született gyermeke is egy láncszem ebben a sorban. Ott van a bálványimádás csúcsteljesítményét évtizedeken át teljesítő lezüllött király, Manassé. Élete utolsó éveiben tér meg, de addig hihetetlen pusztítást végzett erkölcsileg, gazdaságilag, minden vonalon a nép életében. Mit tesz az Isten?! Csúfot űz a szent dolgokból? Nem. Hanem megmutatja az irgalmát.

A mi szemünk olyan mélyet nem tud látni, és a mi eszünk olyan magasra nem tud jutni, amilyen az Isten irgalma. Így énekeljük egyik legszebb zsoltárunkban:

„Az Úrnak irgalmát örökké éneklem,
És hűséges voltát mindenkor hirdetem,
Mert mondom, hogy megáll mindörökké irgalma,
Melyet úgy megépít, hogy megálljon mindenha,
És, hogy mind az égig erősíted, megtartod
Te szent igazságod és a te fogadásod." (89. zsoltár)

Valaki fanyalog, és azt mondja: – Ilyen népbe tartozzam?

Mit tett az Isten, amikor a nagycsütörtök éjszakáján levitézlett, tagadó Pétert állította oda pünkösdkor igehirdetőnek, és az ő igehirdetésével indult el az egyház élete? Mit tett az Isten, amikor a keresztyéneket üldöző, gyilkos Saulust tette a legnagyobb apostollá?

Bizonyára nem tudsz ilyen nagy mélységeket felmutatni, mint amilyet láthatunk egyik-másik imént idézett személy életében. De mit tett az Isten, amikor téged és engem választott, és bevett a kegyelmébe? Értitek? Sírni kellene, hogy ilyen nincs, Istenem. Ééén? A Te gyermeked lehetek? Elhívottad? Örök élet örököse? Milyen nagy üzenet ez! Ha Salamonról hallunk, fölragyog az Isten kibeszélhetetlen irgalma előttünk.

Jézus ezt mondta: *„Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek… nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket"* (Mt 9,12–13).

Ha te igaznak tartod magad, akinek még a sokadik őse is az egyházat építette, és aki úgy tekintesz az életedre, hogy azért én valamit letettem az asztalra, halld meg: ha benne lehetsz a láncolatban, egyetlen dolog miatt van az, mert az Isten

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 114

olyan irgalmas tehozzád. A Római levélben Pál le is írja: nincs egy igaz sem, mindnyájan elhajlottak, mindnyájuk szája, nyelve, keze, lába, mindene nyomorult, bűnös. De az Isten irgalma Jézust küldte értünk.

Itt nem lehet fölényeskedni. Én azt szoktam mondani, amikor valakivel beszélgetek, és életében a bűn mélységei tárulnak fel, hogy van kiút és van bocsánat. Ebben a gyülekezetben egyikünk sem nézhet úgy a másikra, hogy én ki vagyok, ő meg kicsoda?! Mert mindnyájunkat a víz alól húzott ki az Isten. Lehet, hogy nem ötven méterről, csak negyvenről, és ezért te ne akarj dicsekedni testvérem! Az Ő irgalma az, hogy testben, lélekben idáig elsegített. Az Ő irgalma az, hogy hit támadhatott a szívedben.

Mai történetünknek ez az előzménye. Ennek a Salamonnak mondja az Úr: Kérj, amit akarsz, és megadom neked.

Mennyi minden benne van ebben a mondatban! Benne van az, hogy minden Istené. Neki nincs lehetetlen. Nem azért nem adja neked, amit kérsz már régóta, mert arra nem terjed ki a hatalma. Nagy titkok ezek. De tudd meg: az Istennek minden lehetséges.

Különös filmről számolt be valaki. Azt mondta, hogy ebben a filmben egy embernek megadatott, hogy ő legyen Isten: – Na végre, én teljesíteni fogom mindenki kívánságát! – Hozzákezdett. Az első lépések között volt, hogy aki lottóötöst szeretne, annak mind meglesz. Kiderült, hogy majdnem agyonverték, mert a lottóötösért annyit sem kaptak, mintha kettes találatuk lett volna. Mert ugye, ha mindenki nyer, akkor… És így halad tovább az ő istenkedésében, mert ő majd megmutatja, hogyan kell egy istennek ebben a világban forgolódni. A végén azt mondta, hogy inkább visszaadom ezt a pozíciót Istennek.

Ugye, Testvérem, sokszor isten vagy meg isten vagyok, elképzeljük… Nem értjük, hogy neki egy kézmozdulat lenne, és nem csinálja. Mióta kérem, mióta várom… De tudd meg, hogy Istennek minden lehetséges. Azt is tudd meg, hogy Isten nem tartja vissza az ajándékait. – Kérj valamit, és megadom neked. – Szívesen szétosztja azok között, akiknek ilyet mond. Jó lenne megérteni nekünk, sokszor uborkareklám-hívőknek, hogy az Istennek van humorérzéke, van vidámsága, van gazdagsága. Amikor teremtett, ezzel a pazar bőséggel teremtett. Nézz végig a pingvinek meg a madarak között. Lásd meg, hogy Isten nem csak szűkösen összekombinált egy siralomvölgyet ezen a földön, amelyben valahogy leéljük az életünket egy sarokba vonulva, szegényen imádkozva, és kibírjuk, amíg majd az örökkévalóságban kitárul minden. Jó lenne nekünk megértenünk: *„Aki tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta, hogyne ajándékozna nekünk vele együtt mindent?”* (Róm 8,32). Jézus megjött, és azt mondta: *„Én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek”* (Jn 10,10).

Kedves Testvérem, vedd számba, mit kaptál Istentől azóta, hogy hitben jársz! Előtte is sok mindent kaptál, de azóta… Vedd számba, hogy mennyivel jobb neked, nem feltétlenül forintra gondolok, de az áldásban nem csak lelki, hanem testi ajándékok is benne vannak.

Figyeljük Salamon válaszát. Milyen különös ez a fiatalember. Nem veti rá magát azonnal a kérdésre. Hogy kérj valamit, és már kér is. Nem. Elidőzik az Isten

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 115

színe előtt. Figyeljük a Királyok 1. könyve 3. részét, hogy Salamon azt mondja: – Ó, Uram Istenem, hogy Te milyen jót tettél az én apámmal, Dáviddal, aki nagyon ragaszkodott hozzád! Nagy hűséggel volt az apám, de te milyennel voltál iránta?! Hogy megsegítetted, hordoztad, körülvetted. És itt van a te szolgád, itt vagyok: apám fia. Itt vagyok a trónon. Engem is ide segítettél.

Nem ő szerezte meg a trónt, nem túrt ő le senkit arról. Más Dávid-fiak nagyon akartak királyok lenni, Salamont is el akarták tenni láb alól. Salamon nem önként jelentkező volt, hanem Isten jelölte ki.

Azt mondja: – Most itt vagyok a trónon, megadtad nekem ezt az ajándékot.

Hálás a szíve ennek a fiatalembernek. Elmondja mindezeket.

Nem véletlen, hogy ezt olvassuk a Bibliában: *„Áldjad én lelkem az Urat, és egész bensőm az Ő szent nevét! Áldjad, lelkem, az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled”* (Zsolt 103,1–2).

Az első fasori évek nekem nagyon-nagyon nehéz, sok feszültséggel járó időszakot jelentettek. Sokszor egész identitászavarban kerestem, hogyan tovább, mert nagyon nehezen indult be az élet. Számos alkalommal bemenekültem a templomba, önmagam elől is. A karzaton szép nagy köröket lehet tenni. Gyakran megtörtént, hogy egy órát is jártam-keltem az Úr előtt. Tudjátok, hogyan kezdtem?

– Uram, nagyon köszönöm, hogy amikor édesanyám majd egy hónapig túlhordott, és eldöntötték az orvosok, hogy az anyát kell megmenteni ebben a helyzetben, Te engem is e világra segítettél. Nagyon köszönöm azt is, hogy mielőtt megszülettem, az édesanyám és édesapám élő hitre jutott. Én ebben a családban növekedhettem, a testvéreimmel együtt. – Innen kezdve végigmentem a tüdőműtétemen át, végig-végig, ahogy megajándékozott a párommal, gyermekeimmel… mire végigértem, mintha lelkileg zuhanyoztam volna, másként mentem ki a templomból.

Valamit tudtak azok, akik nem úgy kezdték az imájukat: – Add ide, Uram gyorsan, ami kell, aztán indulok. – Hanem fölidézték, mit cselekedett velük Isten, kicsoda is az ő Istenük. Egyszer csak kiderül, hogy nem a pillanatnyi szituációm nyom maga alá, hanem Isten emel föl. Meglátom újra, hogy Ő már átvitt nehéz utakon, dolgokon. Ő fogja a következő helyzetet is megoldani. És nem megoldotta, testvéreim? Nem más állapotban vagyunk mi most itt? Így szabadabb szívvel élhettem ezeket az éveket, meg a megelőzőeket már. Ehhez ez az „elidőzés” kellett. Nem Istennek volt erre szüksége, nekem volt szükségem rá.

Azután így folytatja Salamon: *„…én még egészen fiatal vagyok, nem értek a kormányzáshoz.”*

Úgy is lehetne fordítani az eredeti szöveget: – Én még kisgyerek vagyok, nem tudok kijönni meg bemenni. – Ez a kijövés meg bemenés arra utal, hogy a bíráskodás a kapukban zajlott. Igazából így fejezte ki, hogy én nem értek a kormányzáshoz vagy a bíráskodáshoz. Nem tudok kimenni, bemenni, nem tudok a kapubíráskodó helyén lenni. Nem értek még hozzá, nincs gyakorlatom benne. Nagy a Te választott néped, vezetni kellene, meghaladja az erőmet. Nagy tisztségre méltattál, de én nem értek igazán hozzá.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 116

Tudomásul vette Isten döntését, elvállalta az erejét meghaladó feladatot, de megvallja: – Uram, nélküled ez nem megy.

Nálunk járt egy baráti család 23 éves fia. Üzleti dolgokban forgolódik. Még nagyon-nagyon a kezdetén, de úgy beszélt az a kedves fiú: – Majd ha ez az üzlet jól kibontakozik, én fogom eltartani apámat, anyámat. – Elmagyarázta a dolgokat, és láttam, hogy most nemigen hozakodhatok elő a Bibliával, a hívogatással. Hiába mondanám neki: – Gyere vasárnap a templomba, fontos igehirdetés lesz, amely a te jövőddel is kapcsolatos!

Fölényes kedvességgel úgy tekintene rám: – Nekem erre nincs időm… – és ebben az is benne lenne, hogy nekem nincs erre szükségem. Azt csak a pontosság kedvéért írom, hogy ez a fiatalember sok küzdelem után ma már olvassa a Bibliáját.

Az esetek többségében úgy fogunk találkozni az ilyen fiatalemberekkel, hogy néhány karambolon túl vannak már. Egy vagy két házasság összetört, a gyerek hol az apjánál, hol az anyjánál. Ezekből a romokból kezdjük kihalászni Isten Lelke segítségével a 30-40-50 éveseket, akik úgy tekintették a mi itteni működésünket, hogy mi már kinőttünk belőle, azért ma már modernebb korban élünk!

Milyen nagy dolog, hogy a 20 éves Salamon azt mondja Istennek: – Én ezt nem tudom megcsinálni. – Nem azt mondja: – Az apám? Csak úgy elnagyolta a dolgokat, de most jövök én!

Nagyon örültem, amikor elém állt néhány vasárnappal ezelőtt két fiatal pár majdnem egyszerre, és azt kérték tőlem, hogy készítsem fel őket az esküvőjükre.

– Még messze van az esküvő – mondtam –, lesz két előkészítő, meg egy beszélgetés majd, válasszuk ki az időpontokat. – Azt mondták, hogy ők nem erre gondoltak.

– Üljünk le rendszeresen a Biblia mellé és tanuljuk: mit kell egy férjnek, feleségnek, házaspárnak csinálni. – Ez meglepett engem, ilyet tőlem nem nagyon kért eddig senki. Örültek a párok, hogy csak 2+1… Elhatároztuk lelkésztársammal, hogy minden hónapban tartunk egy „párápoló" alkalmat. Ahogyan a műkorcsolyázóknak van kötelező gyakorlat, meg van szabadon választott.

Mert ezek a párok nem azt mondják: – Csak adják végre ide azt a lakáskulcsot, meg hagyjon békén anyám, apám, majd mi elrendezzük magunkat. Tudjuk mi azt, hogy mi az élet. – Hanem azt kérik, hogy készítsenek föl bennünket, mert szükségünk van erre. Mert akkora a feladat. Akik éljük a házasságot 30-40-50 éve, tudjuk, hogy ez emberfölötti vállalkozás. Ezt csak isteni erőkkel lehet, még akkor is, ha őt választottuk, akit a legjobban szerettünk.

Szülőnek lenni?! Arra is azt kell mondani.

A Julianna iskolánkban szülői összejövetelt hirdettünk. A tornaterembe szerveztük, mert azt reméltük, hogy másutt nem férünk el. Meghívtuk az ország egyik legáldottabb művész-előadóját a gyermekeink érdekében. Hét szülő jött el, meg még egy-két pedagógus.

Ha rájön valaki, hogy ez meghaladja az én képességeimet, de jó lenne azt kérni: – Uram, szükségem van rád. Nélküled ez nem megy nekem.

Elhangzik Salamon kérése: *„Adj azért szolgádnak engedelmes szívet, hogy*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 117

tudja kormányozni népedet, különbséget téve a jó és rossz között; különben ki tudná kormányozni a te nagy népedet…"

Olvasgattam az igehirdetéseket, magyarázatokat. Valaki azt írta, hogy Isten már előre meghallgatta ennek a fiatalembernek a kérését. Azért tudott ilyen bölcsen kérni, mert adott neki bölcs szívet. Gondoljuk meg, alig húszéves, ott ül az apja trónján. Éljenzik minden oldalról, és ő most nem azt mondja, hogy Istenem, nagyon sok pénzt adj, mert abból lehet katonát venni, abból mindent lehet. Nem azt mondja, hogy szép feleséget adj, nagy győzelmeket és dicsőséget adj, hanem értelmes szívet, hogy tudjak különbséget tenni a jó és a rossz között. Istennel együtt szeretne kormányozni, uralkodni, vagyis szolgálni azoknak, akiket Isten rábízott.

Nagyon gazdag kifejezés ez, hogy „értelmes szívet". Az új fordítás azt mondja, hogy „engedelmes szívet". A héber eredeti még ezen is túlmegy, ott az van, hogy „halló szívet". Sőt a szívet is lehet tágabb értelemben venni, „halló bensőt"! Hogy mint egy radarernyőt, az én bensőmet Rád irányítsam, Uram, a Te személyedre! Így értsem meg, hogy mi a jó és mi a rossz. *„Hogy értsem és szeressem elrendelt utamat s minden parancsodat…"* (512. dicséret).

Az édesapja imádságát ismétli meg, mert a 143. zsoltárban Dávid így imádkozik: *„Taníts akaratod teljesítésére, mert te vagy Istenem! A te jó lelked vezéreljen az egyenes úton."* Add meg azt a képességet, hogy különbséget tudjak tenni a jó és a rossz között.

Olyan világban élünk, amelyik összemossa a jót és a rosszat. Relativizál! Tipikusan ördögi munka ez, hogy az ember ne tudja, hol a lába, a keze, a feje. Egy idő után ki van billentve a helyéből.

Tegnap este néztem a híradót, és bemondta, hogy Portugália az ötödik európai ország, ahol a parlament megszavazta az egyneműek házasságát. Utána jött egy-két portugál reagálás erre. Könnybe lábadt szemmel mondta egy férfi, hogy végre a jog is szabadságot biztosít. Megszólalt a másik, kicsit idősebb: – Nem azért teremtette az Isten férfinek és nőnek az embert, hogy a férfi férfival éljen, a nő meg nővel.

Nekem meg az jutott az eszembe, ki kérdezi a törvényalkotók közül Istent, aki ezt a mindenséget megteremtette? Nincs Bibliájuk, vagy az nem számít?

Neked számít, Testvérem, a döntéseidnél, hogy Isten szerint mi a jó és mi a rossz? Ő mit mond? Ezen fordul meg: hallgatsz rá, vagy mégy a magad és a mások feje után.

Ezt olvassuk: *„Tetszett az Úrnak, hogy ezt kérte Salamon."*

Tudjátok, miért olyan nagy dolog, hogy ezt kérte? Mert itt a bűneset fordítottja megy végbe. A bűnesetben az ember elfordult Istentől, majd én, Nélküled! Hagyj magamra, tudom én azt! Sőt Isten ellenére próbált élni, boldognak lenni, küzdeni, alkotni. Akkora robbanás ment végbe a bűnesetnél, hogy megsüketült az ember. Belsőleg mindenképpen.

Most azt kéri Salamon, hogy add vissza a halló fülemet! Az eredetit add vissza, Uram, hogy halljam a Te szavad, értsem, hogy ne csak fülem legyen, hanem halljak is, hogy értselek Téged. Tudjak értelmesen élni és értelmes életre segíteni másokat! Hogy világosan lássam, szerinted mi a jó és mi a rossz! Ehhez halló fül kell.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 118

Az Isten szavát megértő, meghalló. Lehet úgy ülni itt, hogy kimegy valaki, és azt mondja: – Nagy szöveg volt, gesztikulált a lelkész, majd leugrott a szószékről…

Lehet ilyen. A karácsonyi tévés közvetítésre nagyon sok kedves reagálás jött, kívülállóktól is. Örömmel fogadtuk, tudva azt, hogy Istené a dicsőség. De jött egy olyan e-mail is hozzám, amelyben valaki, aki sokáig közöttünk volt, most már ritkán jön, azt írta: – Amikor megtudtam, hogy tv-közvetítés lesz a Fasorból, kiadtam a vezényszót, mindenki a tv elé! És láttam a tragédiát. Láttam egy semmirekellő, kiöltözött társaságot, ahol sok testvérem azt sem tudta, miről is van itt szó. Láttalak titeket, hogy keresztre feszültök, hogyan adjatok tartalmat az üzenetnek. Kívülről látszott, a hallgatók nem értettek semmit. Volt, aki szundikált, volt, aki röhögcsélt. Szerintetek a kijárati kézfogásnál hányan tudták volna elmondani, miről szóltatok? – A végén még megkérdezi: – Kíváncsi vagyok, hogy én most egy kötözködő valaki vagyok, vagy az Isten által megvilágosodott, aki ezt a képmutató Fasort a helyére próbálom segíteni…

Testvéreim, úgy éltük meg, hogy Isten áldása volt ezen a december 25-én. Nagyon hálás volt a szívem, hogy körülbelül azt adhattuk tovább, amiben mi itt élünk.

Akkor egy ember, aki magát az Úr Jézus Krisztus követőjének vallja, ennyit lát.

Még egy kicsi példa ehhez. Karácsony előtt a Kossuth téren álltam, mentem valahova szolgálatra. Vártam a 2-es villamosra. Egyszer csak valami olyan csoda ért, hogy majdnem felkiáltottam. Mint egy kisgyermek, ámultam: a Duna felől jött a 2-es villamos, és egy kis kanyarral befordult. Én nem láttam villamost, csak égőket. Olyan gyönyörűség volt az a hirtelen élmény, hogy bennem a kisgyermek ujjongott: ilyen nincs, ez nem lehet igaz! – Akkor mellettem megszólalt egy férfi: – Már ez is, mennyi pénzt ráköltöttek?! Mondta, mondta… Nem szóltam én egy szót sem neki, csak arra gondoltam: ebbe az élménybe, amit én most átéltem, kár volt így belerontani. Értjük? Valaki hall, valaki nem hall?!

Salamon ráállítja a vevőkészülékét az Úrra, és ez meghatározza a következő negyven évet. Majdnem negyven esztendeig a „ráadást” is megkapja. Annyira, hogy messze földről jöttek királyok, irigyek, érdeklődők, kíváncsiak. Sába királynője megérkezik elefánton. Hozza az ajándékait. Mindent megszemlél, látja, hogyan élnek még a cselédek is, meg a katonák. Hogy beszélnek ebben a királyi udvarban, milyen a légkör. Így szól: – Nem akartam elhinni, amit mondtak rólad. De a felét sem mondták el annak, amit itt látok.

Idős házaspárnál jártam, vittem az úrvacsorát. Nyolcvan felé tartanak, betegek, nem tudnak eljönni. Egyikük nem is református, de az Úr Jézus gyermeke, katolikusként is. Olyan légkört találtam náluk, hogy két nap múlva felhívtam őket, és azt mondtam, hogy ott lakik az Úr Jézus. Ahogy a feleség körülveszi a párját, és körülveszi a lelkészt. Egyszerű beszélgetés és úrvacsora. Látni, hogy olyan kincsük van, ami sok-sok dúsgazdag családnál nincs meg. Ez nem dúsgazdagság vagy szegénység kérdése. Mert lehet az Isten áldásával élni szegényen, de gazdagabb körülmények között is.

Nem a „ráadás” kellett Salamonnak, hanem hogy ott lakjon az Úr. Megfigyeltük Salamont, az érett ifjú hívőt. Itt vagy te, Testvérem, vágysz arra, hogy érett if-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 119

jú, érett középkorú vagy érett idős ember legyél? Isten ma Neked mondja, Tőled kérdezi: Kérj, amit akarsz, megadom neked… A „ráadás" kell, vagy Ő kell? Rábízod az életed, a „ráadást" is? Keresed, kéred, hogy Őszerinte mi a jó, mi a rossz? Mert neked is azt mondja: – Ha az én utaimon jársz, és megtartod rendelkezéseimet és parancsaimat, akkor áldott életet adok neked. Velem jársz, és vezetlek téged az egyenes úton. Úgy legyen! Ámen!

AZ ORSZÁG KETTÉSZAKADÁSA

OLVASANDÓ: 1KIRÁLYOK 11–12

1KIRÁLYOK 11,1–13; 12,1–15

„Salamon király sok idegen asszonyt szeretett a fáraó leányán kívül, móábiakat, ammóniakat, edómiakat, szidóniakat és hettitákat, olyan népekből valókat, amelyekről ezt mondta az ÚR Izráel fiainak: Ne keveredjetek közéjük, és ők se keveredjenek közétek, mert az ő isteneikhez hajlítják szíveteket! Ezekhez ragaszkodott Salamon szerelemmel. Volt neki hétszáz főrangú és háromszáz másodrangú felesége. Feleségei elhajlították a szívét. Így történt, hogy Salamonnak a szívét vénségére más istenekhez hajlították feleségei, és szíve nem volt teljesen Istenéé, az ÚRé, mint volt apjának, Dávidnak a szíve. Mert Salamon Astóretet, a szidóniak istenét és Milkómot, az ammóniak bálványát követte. Így olyan dolgot tett Salamon, amit rossznak lát az ÚR, és nem követte olyan tökéletesen az URat, mint apja, Dávid. Akkor épített Salamon áldozóhalmot a Jeruzsálemmel szemben levő hegyen Kemósnak, a móábiak bálványának és Moloknak, az ammóniak bálványának. Így tett Salamon a többi idegen asszonya kedvéért is, akik a maguk isteneinek tömjéneztek és áldoztak. Megharagudott azért az ÚR Salamonra, mivel elhajolt szíve az ÚRtól, Izráel Istenétől, aki kétszer is megjelent neki, és erre nézve azt parancsolta neki, hogy ne kövessen más isteneket; de ő nem tartotta meg, amit az ÚR parancsolt. Akkor ezt mondta az ÚR Salamonnak: Mivel ez történt veled, és nem tartottad meg a velem kötött szövetséget, sem rendelkezéseimet, amelyeket adtam neked, azért én ki fogom szakítani kezedből az országot, és a szolgádnak adom."

„Salamon történetének a többi része, mindaz, amit véghezvitt, továbbá a bölcsessége, meg van írva Salamon történetének a könyvében. Az az idő, ameddig Salamon Jeruzsálemben egész Izráelen uralkodott, negyven esztendő volt. Azután

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 120

Salamon pihenni tért őseihez, és eltemették apjának, Dávidnak a városában. Utána fia, Roboám lett a király."

„Roboám elment Sikembe, mert Sikembe ment egész Izráel, hogy királlyá tegye őt. Meghallotta ezt Jeroboám, Nebát fia, amikor még Egyiptomban volt, ahová Salamon király elől menekült. Jeroboám tehát Egyiptomban tartózkodott, de érte küldtek és hazahívták őt. Jeroboám Izráel egész gyülekezetével együtt eljött, és így beszélt Roboámhoz: Apád súlyos igát rakott ránk, te azért most könnyíts azon a súlyos szolgálaton és nehéz igán, amelyet apád ránk rakott, akkor szolgálunk neked. Ő így felelt nekik: Menjetek el három napra, azután térjetek vissza hozzám. A nép tehát elment. Ekkor Roboám király tanácskozott a vénekkel, akik apja, Salamon szolgálatában álltak, amíg élt, és ezt kérdezte: Mit tanácsoltok, milyen választ adjak ennek a népnek? Azok így szóltak hozzá: Ha te most kedvezel ennek a népnek, és engedsz nekik, ha válaszodban jóságos szavakkal szólsz hozzájuk, akkor mindig a szolgáid lesznek. De ő nem fogadta meg a vének tanácsát, amelyet tanácsoltak neki, hanem tanácskozott az ifjakkal is, akik vele együtt nőttek fel, és az ő szolgálatára álltak. Ezt kérdezte tőlük: Mit tanácsoltok, milyen választ adjunk ennek a népnek, amely így szólt hozzám: Tedd könnyebbé az igát, amelyet apád rakott ránk?! Az ifjak, akik vele együtt nőttek fel, így szóltak hozzá: Ezt mondd ennek a népnek, amely így szólt hozzád: Apád megnehezítette igánkat, te azért könnyítsd meg azt rajtunk! Így beszélj velük: Az én kisujjam is vastagabb apám derekánál. Ha tehát apám nehéz igával terhelt meg benneteket, én még nehezebbé teszem igátokat. Apám ostorral tanított fegyelemre benneteket, én pedig szeges korbáccsal foglak megtanítani! Harmadnapra elment Jeroboám az egész néppel Roboámhoz, ahogyan meghagyta a király, hogy térjenek vissza hozzá harmadnapra. De a király keményen válaszolt a népnek. Nem fogadta meg azt a tanácsot, amit a vének adtak neki, hanem az ifjak tanácsa szerint így szólt hozzájuk: Apám nehéz igát rakott rátok, én még nehezebbé teszem igátokat. Apám ostorral tanított fegyelemre benneteket, én pedig szeges korbáccsal foglak megtanítani. Nem hallgatott a király a népre, mert az ÚR rendelte így, hogy beteljesítse azt az igét, amelyet a silói Ahijjá által mondott az ÚR Jeroboámnak, Nebát fiának."

Valaki, aki hallgatja az üdvtörténeti sorozatot, kicsit neheztelve megkérdezte tőlem: – Miért kell nekünk a zsidó nép történetét tanulnunk, ráadásul ilyen részletesen? Nem a magyar történelmet kellene a magyarnak tanulnia?

Igaz, minden nemzet a saját történelmét tudja a legjobban. Ez a feladat. A magyar is a magyar történelmet. Vegyük is nagyon komolyan, hogy minden tőlünk telhetőt tegyünk meg a nemzetünkért.

De amikor a Bibliát tanulmányozzuk, ezt csak úgy tehetjük meg, hogy odafigyelünk Izráel népe történetére. Mert az Isten ezt a népet kettős feladatra választotta ki. Az első, hogy az ő nemzetük körében adja a világ Megváltóját, Jézust. A második, hogy ők legyenek az a nép, akik az ige világosságát elviszik a többi néphez is.

Az első küldetés beteljesedett. Jézus Betlehemben, a zsidó Mária fiaként érkezett

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 121

erre a világra. Felejtsük el a szittya pártus királyfit, Jézust. Őrültség. Még odáig is elmennek tudományosnak látszó könyvek írói, hogy Emese volt az édesanyja.

A Biblia Isten kijelentése. Nem emberek vélekedése. A Biblia az első mondatától az utolsóig az élő Isten kijelentése. Vagy odafigyelünk, vagy mindenféle meséket kitalálunk, amelyeknek semmiféle alapjuk nincs.

A második küldetésében csődöt mondott Izráel népe. Nekik kellene a legharsányabban Jézust, a Messiást, a Megváltót hirdetni, és őket idegesíti a legjobban, hogy mi Jézusban a Messiást hisszük és hirdetjük. Jóllehet a legnagyobb apostol, Pál, aki a pogányokhoz fordult és bejárta az akkor ismert világot, maga is zsidó volt. De népe őt is üldözte, amikor Jézushoz tért.

Engedetlen lett a nép az Úr parancsához. Mi ne legyünk engedetlenek, és alázatosan fogadjuk el Isten döntését, amikor az ő történelmükön át vezet el bennünket az Ószövetség lapjain Jézushoz, minden nép Megváltójához. Remélem, hogy az üdvtörténeti sorozat elhallgattat bennünket, hiszen olyan sok értékes üzenetet vettünk már ezen keresztül, és várjuk, mi lesz a folytatás.

Figyeljük az elolvasott igét. Időrendben is el tudjuk helyezni az eseményeket. Ábrahámtól Jézusig kb. kétezer esztendő. Már túlhaladtuk ennek az időnek a felét. Salamon halála időszámításunk előtt 922-ben következett be. Jövünk visszafelé az időben.

Salamonról szólt a legutóbbi igehirdetés is. Ma pedig haláláról hallottunk és utódjáról, pontosabban utódairól. Mert Salamon uralkodása után kettészakadt Izráel országa.

Gyönyörűen indult Salamon országlása. Olyan kibontakozás történt a nép életében, amelyet sem azelőtt – még Dávid korában sem –, sem azóta át nem éltek.

A király öregkorában letért az engedelmesség útjáról. Azt olvassuk: Salamon király sok idegen asszonyt szeretett a fáraó leányán kívül, ezekhez ragaszkodott szerelemmel. Feleségei elhajlították a szívét. Megharagudott azért az Úr Salamonra, mert nem tartotta meg, amit az Úr parancsolt. Astóretet, Milkómot követte, áldozóhalmot épített Kemósnak és Moloknak. Ekkor azt mondta az Úr: – Ki fogom szakítani kezedből az országot, és a szolgádnak adom.

Miért olyan nagy baj ez a bálványozás? Néhány áldozóhalmot épített a pogány asszonyoknak. Jól van, imádják az ő elképzelt isteneiket. Ő úgyis tudja, hogy az élő Isten egyedül az Úr.

Azért olyan nagy probléma ez, mert minden bálvány mögött az életet pusztító Sátán áll. Ő pedig emberölő volt kezdettől fogva és a hazugság atyja. Megrontója, pusztítója az életnek.

Nagyon rossz tendenciák uralkodnak ezen a világon. Toleranciáról beszélnek, New Age mozgalomról. Hallottuk talán ezt a kifejezést, amely egybeölelne minden vallást ezen a világon. Már ott tartanak az egyházak, hogy az ökumenikus mozgalom címszó alatt a világvallások közös imaalkalmait tartják. A genfi központban, az egyházak ökumenikus világközpontjában egy totemoszlop áll, amelyet tiszteletből vagy toleranciából fölállítottak. Ez a totemoszlop afrikai népek bálványkultuszának az imaoszlopa. Ha valaki szót emel ellene, máris hangzik: Miért kell a békességet megbontani? Miért kell ilyen merevnek lenni? A keleti val-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 122

lások nem ugyanúgy egyfajta megközelítései az istenhitnek? A mohamedánok nem ugyanazt az Isten imádják?

Megkérdezem, Testvéreim, a mohamedánoknak Megváltó Uruk Jézus Krisztus? A keleti vallások azt mondják, hogy a golgotai kereszt által van üdvösséged, ember?

Bizony kapunk mi is neheztelést, mivel nem veszünk részt az ökumenikus imahét alkalmain.

– Miért kell az ökumenikus mozgást így megtörniük a fasori reformátusoknak? – kérdezik tőlünk. Azt a döntést hozta presbitériumunk, hogy a Szentírással és hitvallásainkkal össze nem egyeztethető felekezetekkel közös szertartásba, közös alkalomba nem megyünk. Jól tettük vagy nem tettük? Találunk hívő testvéreket olyan felekezetben is, amelynek tanítása hitvallásainkkal nem egyeztethető össze.

Nem arról van szó, hogy szeretetlenek legyünk. De arról szó van, hogy Isten nagyon komolyan a szívünkre helyezte, hogy igéjéhez ragaszkodjunk. Ne keverjük semmi mással. Isten az élet Istene. Nem a vallásosság istene. Jézus nem azt mondta, hogy én vagyok a vallásosság fejedelme. Hanem azt: *„Én vagyok az út, az igazság és az élet…”*

Férfiak csendeshetén voltam az elmúlt öt napban. Volt köztünk egy férfi, aki még nem hisz Istenben. Igen-igen nagy összeget veszített a vállalkozásában, túl van egy öngyilkossági kísérleten és egy pszichiátriai osztályon történt kezelésen. Azonnal láttuk, hogy penge agya van. Figyelt mindent, mert a hívő leánya és veje elhozták. Két nap alatt megállapította:

– Idefigyeljetek, valamire rájöttem, hogy a bibliai szisztéma az életre: élhetőbb, egyszerűbb, értelmesebb és talán boldogabb is. Akár hisz valaki, akár nem, ha megpróbálja ezt élni, akkor jobbat talál, mint amivel eddig az életben találkozott. – Még azt is hozzátette több nap után, hogy érdekes, ez IQ-tól függetlenül működik.

Értjük? Egy ember, aki még csak úgy körülnéz. Azt mondja nekem, hogy még az is kérdés, hogy Ószövetség, Újszövetség, még a fogalmakkal sem vagyok tisztában. Én egészen más világban jártam, engem gyerekkoromtól senki sem tanított ezekre… A Bibliáról hallottam, és mostanában ismerkedek a lányomék révén az egész hitkérdéssel.

De arra eljutott, hogy itt valami életszerű helyzetről van szó. Mégpedig az életnek a szerkezetéről van szó.

Isten ezért kéri az ember szívét és bizalmát, hogy az életet adhassa neki. Salamon asszonyainak a bálványai életellenes hatásokat hoztak be. A Molokról már beszéltünk, hogy a legsötétebb vallásosságukban a kánaáni népek eljutottak odáig, hogy az elsőszülött gyermeket be kell dobni az égő bálványszobor torkába. Nem csak gyermeket, felnőttet is áldoztak a Moloknak. Gondoljuk meg ezt az irtózatot… Kit áldoztak? Vagy valaki jelentkezett? Hogy volt ez az egész? Azért, mert félelemben voltak, hogy átok alatt lesznek, ha meg nem teszik. Gondold meg, testvérem, ha van gyermeked, az elsőszülöttet néhány naposan így áldozod fel félelmedben, eltorzult gondolkodásodban. Rettenet! Aztán ott volt Astóret. A szerelem, a szexualitás istennője. Orgiákat tartottak, és szexáldozatokat hoztak. Áldozópapokkal, papnőkkel. Nem ma találták ki a homoszexualitást sem. Hát micsoda dolog ez?

Amikor Köln környékén töltöttem egy hónapot egy lelkésztestvérnél, csiszolgatva némettudásomat, elmondták nekem, hogy az egyházak fenntartanak közösen egy olyan kis házat ott Kölnben, hogy bárki szeretkezni kíván, az megkapja a kulcsot, mert a szeretet jegyében nem kérdeznek semmit, hanem próbálják az életet támogatni. Értjük, Testvéreim? A szeretet jegyében… Döbbenetes.

Gondold meg, mi a bálvány az életedben! Bármi lehet az. Ha az ital bálvánnyá lesz, megesz, szedi szét az idődet, idegrendszeredet, családodat. Ha játékszenvedély, ha egyéb, ha a pénz, ha akármi. Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, s közben lelkében kárt vall?

Érzékeljük, ugye, az életünk megfogott pontjait. Ha valami bálvánnyá lesz, akkor uralkodik rajtunk. Mint ahogy a medvetáncnál a karika a medve orrában van, és az állat kényszerből engedelmeskedik.

Értjük már, hogy a következményekért baj ez? Salamon, mit lát a fiad, aki utánad jön a trónra? Mit tanul az életedből? Az utolsó évek, évtizedek határozzák meg Roboám felnövekedését.

Hogyan kezdte Salamon? Ismerjük.

Hogyan kezdte Roboám? Úgy, hogy Salamon után megörökli a trónt: azt se tudja, mit csináljon, ugyanúgy, ahogy az apja sem tudta. De hallunk itt egyetlen imádságot is? Hogy jaj, Istenem, igazítsd be a szívemet, adj nekem tanácsot…

Salamon kemény adókat vetett ki, az már a sarccal volt egyenlő.

Most jön a 12 törzs vezetője: – Roboám, könnyíts rajtunk! – Úgy látják, hogy alkalmas az idő erre. Jön Jeroboám, Salamon szolgája, aki összefogja a tíz északi törzset. Mert Júda törzse, ott a dávidi királyság, Jeruzsálem, azért erősen ragaszkodott a dávidi vonalhoz. De a tíz törzs már másképp volt. Most eljönnek:

– Könnyíts rajtunk! – Tanácstalan a fiatal király, és azt mondja: – Gyertek vissza három nap múlva. – Ez idáig még okos dolog, mert nem kell nekünk azonnal dönteni. Megkérdezi apjának a tanácsadóit: – Mit is csináljak?

Azok megmondják, hogy látod, most alkalom van arra, hogy megnyerd a szívüket, csökkentsd az adókat, engedj nekik.

Igen ám, de fiatal társainak, akikkel együtt nőtt, elmondja ezt. Azok megszólalnak: – Állj már meg, hova tetted az eszedet? Ha most nem mutatod meg, hogy te király vagy, és nem állsz a sarkadra, akkor megesznek ezek az emberek. Az első lépés megtörtént, aztán szépen, mindent az ő kedvük szerint. Mondd meg nekik: A kisujjam erősebb apám derekánál.

Három nap múlva jönnek vissza. El tudjátok képzelni ezt a gőgös, nagyszájú beszédet. Milyen király lesz ez, ha így kezdi? Kő kövön nem marad. Azt mondja a tíz törzs: – Mi közünk nekünk Dávid házához?! – Megválasztják Jeroboámot királyuknak. Kettészakad az ország. Izráel északi tíz törzse és egy törzs, illetve kettő, a kis Benjámin törzse is, Júdával ott marad Roboám kezében.

Értjük már? Salamon, forgolódsz az asszonyok körül, és a bálványkultuszt űzöd. Nem olvasod az igét? Az Isten igéje megmondja. Nekik már megvolt a Tóra, megvolt az ige, és ott van 5Móz 11,18–21-ben: *„Vegyétek azért a szívetekre és lelketekre ezeket az igéket, kössétek jelül a kezetekre (hogy ott legyen, hogy el ne felejtsétek), legyenek fejdíszként a homlokotokon. Tanítsátok meg ezeket a*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 124

fiaitoknak is, beszélj róluk, ha otthon vagy, és ha úton jársz, ha lefekszel, és ha felkelsz. Írd fel azokat házad ajtófélfáira és kapuidra, hogy hosszú ideig éljetek, és éljenek fiaitok is azon a földön, amelyről megesküdött az Úr atyáitoknak, hogy nekik adja, amíg csak ég lesz a föld fölött."

E nélkül zuhanórepülésben van a következő nemzedék. Testvérem, fontos az, hogy a gyermeked tudja-e? Nem az, hogy meg van-e keresztelve, az is. Fontos az, hogy az Úr rendeléseit olvassátok, tanuljátok, tanítsátok, hordozzátok, kiírjátok, nézzétek? Fontos? Hát hogyne lenne fontos!

Roboám egy imát sem mond. Testvérem, a gyermeked mond imát? Lehet, hogy te megtettél mindent, és nem mond. A maga bőrét viszi a vásárra. Te akkor is mondj imát érte. De megtanítottad? Vagy felnőtt gyermek körbenevetné a szülőt. Imádkozni? Naponta? Kiönteni a szívemet az Úr előtt? Észnél vagy, apám? Soha nem láttam, hogy te ezt csináltad volna.

Isten megmondta a próféta által, hogy mi következik. Megmondta Ahijjá prófétának: – Szólj Jeroboámnak!

Egy nagy formátumú szolga volt ő, a robotfelügyelő, Salamonnak az első embere, egy özvegyasszony fia, így írja a Biblia. Abszolút szegénysorból jött.

– Jeroboámnak mondd meg, hogy elszakítom a tíz törzset, és neked adom a tízet, egy marad vagy kettő Salamon fiának.

Jön Jeroboám. Nagy ígéretet adott neki az Úr.

Most már csak azt kérdezzük meg, hogy ha Isten ezt így eldöntötte, felel ezért Roboám? Figyeltétek az igét: – Nem hallgatott a király a népre, mert az Úr rendelte így, hogy beteljesítse azt az igét, amelyet a silói Ahijjá által mondott az Úr Jeroboámnak, Nebát fiának.

Azt mondhatjuk, az ügy el van intézve, ehhez azután már Roboám nem tehet hozzá vagy vehet el belőle. Csak azt csinálta, amit az Úr eldöntött. Valóban, ezt eldöntötte az Úr. De adott lehetőséget a visszatérésre, így mondjuk, hogy a megtérésre. Az üdvtörténet erről beszél. Az egész arra fut ki, hogy Jézust küldte a világba, hogy el ne vesszünk. Szétesünk, pusztulunk kicsiben, nagyban. De Megváltót adott az Isten. Lesi, várja, kérlel bennünket: – Térjetek vissza hozzám!

Mert Isten nem akarja a bűnös ember halálát, hanem, hogy megtérjen és éljen. Ezért jött Jézus.

Mérnök barátunk összefoglalta a hét tanulságait. Nagyon örültem, hogy odáig eljutott, ő már nem tud élni e nélkül az igeismeret nélkül. Ezt keresi tovább. Az a véleménye, hogy ehhez nem kell feltétlenül hinni Istenben, hanem komolyan kell venni az ige útmutatását. Azt mondtam neki: – Rendben van, eddig még senkinek nem sikerült Isten nélkül, de próbáld meg. Meg fogod tapasztalni, hogy nem volt igazuk azoknak, akik egy bizonyos ideológia szerint azt mondták: Tulajdonképpen jó ez a Tízparancsolat, csak az első négyet el kell hagyni, és onnan kell kezdeni. Tiszteld atyádat és anyádat! Ne ölj! Ne paráználkodj, ne törj házasságot! Ne lopj! Ne hazudj! Ne kívánd a másét!

Nézzetek körül, Testvéreim, hogy mire jutottunk a Tízparancsolat második felével! Az első fele nélkül nem lesz belőle semmi. Még a legbecsületesebb ember életében sem. Mivel ez az egész egy magasabb forrásból jön.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 125

Ez az ember még nem látja, hogy elveszett. Nem az agyamnak kell helyrejönni csupán, hanem a szívemnek is, egész kapcsolatrendszeremnek Istennel és emberekkel.

A csendeshét befejező napján odajött hozzám egy olyan férfi, akinek nagyon egyszerű a gondolkodása. Elitta, amit elihatott. Odajön, és azt mondja: – Lelkész úr, valamit szeretnék mondani. Igen nagy bűnöm van nekem. Nyolcvan év fölött van édesapám, édesanyám. Ahogy én bánok velük, az borzasztó! Megláttam. Azt is, ahogy a családom szétesett. Ott van a feleségem, a két tízéves ikergyermekem. Nem törődtem velük.

És azt mondja: – Én szeretnék megtérni.

– Mondjuk el ezt imában is az Úrnak. – Megtettük. Utána azt mondta ez az ember felcsillanó szemmel:

– Jézus az én Megváltóm!

Mondtam: – Bizony, az! És van hatalma megtartani.

Kíváncsian várom, majd figyelem, hogy bontja ki lépésről lépésre az életét. Barátainak mondtam, hogy egy tíznapos dömösi konferenciára, alkoholmentőre segítsétek el.

Ki fogja bontakoztatni az Úr.

Az üdvtörténetben nem Salamonnál van a titok, meg Roboámnál, hanem Jézusnál! Mert amíg Salamon Jeruzsálemmel átellenben a dombon áldozóhalmokat rakott az asszonyok kedvéért, Isten Jeruzsálemmel szemben a dombon más áldozatot mutatott be. Érted, Testvérem, amit megértett a lator? Talán a lator IQ-ja sem volt óriási. De azt mondta: – Uram! Ments meg!

– Velem leszel az én országomban!

Hol tartasz, Testvérem? Bálványok itt-ott, az igaz Isten is, úgy keverve. Gondold meg, a legjobb leves is ehetetlen, amelybe beleteszünk néhány csipetnyi szemetet.

Vagy pedig ott tartasz már te is: – Uram Jézus, könyörülj rajtam!

Gondold végig. Vidd haza az igét.

Szétesik az életed, mint ott az ország, és pusztul. Vagy pedig már épül újjá. Mert Jézus ezért jött. Ezért van értelme ennek a templomnak is, és hogy a zsidók történelmét így, ahogy ma is tettük, követgetjük. Mert Isten Megváltót adott neked is, nekem is. Áldott legyen érte az Ő neve. Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 126

NÁBÓT SZŐLŐJE

OLVASANDÓ: 1KIRÁLYOK 21

1KIRÁLYOK 21,1–24

„Ezek után a következő dolog történt: A jezréeli Nábótnak szőlője volt Jezréelben, Samária királyának, Ahábnak a palotája mellett. Egyszer Aháb így szólította meg Nábótot: Add nekem a szőlődet, hadd legyen az veteményeskertem, mert közel van a házamhoz! Adok helyette jobb szőlőt, vagy ha jónak látod, pénzben adom meg az árát. Nábót így felelt Ahábnak: Az ÚR őrizzen meg attól, hogy odaadjam neked atyai örökségemet! Aháb elkeseredve és haragosan ment haza a válasz miatt, amelyet a jezréeli Nábót adott neki, amikor ezt mondta: Nem adom neked atyai örökségemet. Lefeküdt az ágyára, arcát befelé fordította, és nem evett semmit. A felesége, Jezábel azonban odament hozzá, és így szólt: Min keseredett el úgy a lelked, hogy semmit sem eszel? Ő így válaszolt: Beszéltem a jezréeli Nábótt tal, és azt mondtam neki, hogy adja nekem a szőlőjét pénzért, vagy ha úgy tetszik neki, szőlőt adok helyette. De ő azt mondta: Nem adom neked a szőlőmet. A felesége, Jezábel ezt mondta neki: Hát nem te uralkodsz most Izráelben? Kelj föl, egyél, és légy jókedvű! Majd én megszerzem neked a jezréeli Nábót szőlőjét. Ekkor leveleket írt Aháb nevében, lepecsételte annak gyűrűjével, és elküldte a leveleket azoknak a véneknek és nemeseknek, akik Nábóttal egy városban laktak. A levelekben ezt írta: Hirdessetek böjtöt, és ültessétek Nábótot a nép élére. Vele szembe pedig ültessetek két hitvány embert, akik így tanúskodjanak ellene: Átkoztad Istent és a királyt! Azután vigyétek ki, és kövezzétek agyon. A város polgárai, a vének és a nemesek, akik abban a városban laktak, úgy is tettek, ahogyan Jezábel megüzente nekik, és ahogyan a nekik küldött levelekben írta. Böjtöt hirdettek, és Nábótot a nép élére ültették. Odajött a két hitvány ember is, leültek vele szemben, és ezek a hitvány emberek így tanúskodtak Nábót ellen a nép előtt: Átkozta Nábót Istent és a királyt! Ezért kivitték őt a városból és agyonkövezték. Azután ezt az üzenetet küldték Jezábelnek: Agyonkövezték Nábótot. Amikor Jezábel meghallotta, hogy agyonkövezték Nábótot, így szólt Jezábel Ahábhoz: Kelj föl, vedd birtokba a jezréeli Nábót szőlőjét, amelyet nem akart pénzért neked adni, mert nem él már Nábót, hanem meghalt. Amikor Aháb meghallotta, hogy Nábót meghalt, fölkelt Aháb, lement a jezréeli Nábót szőlőjébe, és birtokba vette azt. Ekkor így szólt az ÚR igéje a tisbei Illéshez: Eredj, menj el Aháb izráeli király elé, aki Samáriában lakik, de most éppen a Nábót szőlőjében van, ahová azért ment, hogy birtokba vegye. Így beszélj hozzá: Ezt mondja az ÚR: Öltél, és még birtokot is szereztél? Azután így beszélj hozzá: Ezt mondja az ÚR: Ahol a kutyák felnyalták Nábót vérét, ugyanott nyalják fel a kutyák a te véredet is! Aháb így felelt Illésnek: Rám találtál, ellenségem?! Ő ezt mondta: Rád találtam, mivel arra adtad magad, hogy olyat tégy, amit rossznak lát az ÚR. Ezért én veszedelmet hozok rád, és kisöpörlek téged. Kiirtom Izráelből Aháb férfi utódait, apraját-nagyját! Olyanná te-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 127

szem házadat, mint Jeroboámnak, Nebát fiának a házát, és mint Baasának, Ahijjá fiának a házát a bosszantásért, mert felbosszantottál, és vétekbe vitted Izráelt. Jezábelről pedig így szól az ÚR: A kutyák eszik meg Jezábelt Jezréel falánál! Aki Aháb hozzátartozói közül a városban hal meg, azt a kutyák eszik meg, aki pedig a mezőn hal meg, azt az égi madarak eszik meg."

Lelkészi szolgálatom első éveiben jártam, amikor hallottam, hogy egy magas beosztású vezető ember a kislányának hogyan mutatta be a Bibliát. Idősebb korában született egy szem gyermeke. A szeme fénye volt ez a kitűnő tanuló, aranyos kislány, aki talán tízéves lehetett, amikor komolyabban érdeklődött a Biblia iránt. Ez az édesapa el akarta téríteni leányát a Bibliától, kikereste az Ószövetség legvéresebb történeteit. Elolvasta a kislányával együtt, és azt mondta neki: – Látod, ez a Biblia.

Isten irgalmas volt, mert ez a leány, ahogy növekedett, nem csak az édesapjától kapott információt a Bibliáról. Így jutott el Jézusig, a Megváltóig, és megértette, hogy nem az a Biblia, amit édesapja olyan tendenciózusan mutatott be neki.

Amikor elolvassuk ezt a történetet, eszembe jut, talán valaki arra gondol: nem elég a televízió, a híradóban, a krimikben hallunk elég szörnyűségeket… Idejövünk a templomba, hogy kicsit megnyugodjunk, és akkor egy ilyen borzalmas történetet olvas föl a lelkipásztor.

Drága Testvéreim, jogos a tiltakozásotok. De tegyük föl a kérdést: Isten teszi ilyen rettenetesen elviselhetetlenné, gonosszá az életet, vagy pedig az ember? Talán nem is kell felelni rá, annyira egyértelmű.

Mielőtt figyelnénk a régi történetre, ugorjunk majd 2800 évet abból az időből. Hadd olvassak nektek egy elgondolkodtató levelet a mából. Kicsi a levél, de van egy hosszú bevezetése:

„Gyakran megkérdezik az emberek a vallások képviselőit: Ha van Isten, miért engedi meg azt a sok szenvedést és bajt, amely sújtja világunkat, benne a sok ártatlan embert és gyermeket. Az alábbi interjú találó választ ad a kérdésre.

Billy Graham leányával készítettek interjút az egyik rádióműsorban, amelyben a riporternő megkérdezte őt az utóbbi idők borzalmas eseményeivel kapcsolatban: Hogyan engedhette meg Isten, hogy ilyenek történjenek?

Anne nagyon mély éleslátásra utaló választ adott: – Úgy hiszem, Istent nagyon elszomorítja, ami velünk történik. Ám évek óta azt mondjuk neki: Menj ki az iskoláinkból, a kormányunkból, és távozz az életünkből. – És Ő csendben hátrahúzódott. Miképpen várhatjuk el Istentől, hogy áldását és védelmét adja, ha egyben arra szólítjuk fel, hogy hagyjon bennünket egyedül?

Valaki azt mondta: nem akar imádságot az iskoláinkban.

És mi azt mondtuk, rendben.

Majd azt mondta: jobb, ha nem olvassuk a Bibliát iskoláinkban. A Bibliát, amelyik azt mondja, ne ölj, ne lopj és szeresd felebarátodat, mint önmagadat.

És mi azt mondtuk, rendben.

Azután dr. Benjamin Spock azt mondta: ne fenekeljük el a gyermekeinket, ha

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 128

rosszul viselkednek, mert a kis személyiségük megsérül, és lerombolhatjuk önbecsülésüket. (Zárójelben ott van: Spock fia öngyilkos lett.)

És mi azt mondtuk: egy szakember biztosan tudja, miről beszél, s azt mondtuk, rendben.

Aztán valaki azt mondta, hogy a tanárok és az osztályfőnökök jobb, ha nem fegyelmezik a gyermekeinket, amikor rendetlenül viselkednek. S az iskola vezetői azt mondták, hogy a tanárok inkább meg se érintsék a diákokat, nehogy ezzel rossz reklámot csináljunk az iskolának, és semmiképpen sem akarjuk, hogy bepereljenek bennünket.

És mi azt mondtuk, rendben.

Aztán valaki azt mondta: hagyjuk, hogy diáklányaink abortuszt végezhessenek, ha akarnak, és nem kell, hogy ezt elmondják szüleiknek.

S azt mondtuk, rendben.

Aztán egy bölcs vezető azt mondta: mivel a fiúk fiúk, és úgyis meg fogják tenni, adjunk fiú diákjainknak annyi óvszert, amennyit akarnak, és nem kell, hogy erről szüleiknek beszámoljanak.

S azt mondtuk, rendben.

Aztán valaki az általunk jelentős posztra megválasztottak közül azt mondta, hogy nem számít, mit teszünk a magánéletben, ha elvégezzük a munkánkat. Újból egyetértve velük azt mondtuk: nem számít, mit tesz valaki – beleértve az elnököt is – a magánéletben, amíg van munkánk, és a gazdaság jól működik.

Aztán valaki egyre tovább lépett ebben a csodálatban, s meztelen gyermekek képeit publikálta, majd tett még egy lépést, és ezeket elérhetővé tette az interneten.

S mi azt mondtuk, rendben, a szabad szólás joga ezt lehetővé teszi számukra.

És aztán a szórakoztatóipar azt mondta: csináljunk tévéműsorokat és mozifilmeket, amelyek az erőszakot, az erkölcstelenséget és a tiltott szexet reklámozzák. És készítsünk olyan zenefelvételeket, amelyek bátorítanak a nemi erőszakra, a kábítószer-fogyasztásra, a gyilkosságokra, az öngyilkosságra, és a különböző sátáni témákat dolgozzák fel.

És mi azt mondtuk: ez csak szórakozás, nincs is rossz hatása. És különben sem veszi senki komolyan, úgyhogy csak hadd menjenek.

Most pedig feltesszük magunknak a kérdést: miért nincs a gyermekeinknek lelkiismerete, miért nem tudnak különbséget tenni jó és rossz között, és miért nem okoz nekik problémát, hogy megöljék az idegeneket, osztálytársaikat, saját magukat? Talán ha elég hosszan és keményen gondolkodunk rajta, ki tudjuk találni. Azt hiszem, elég sok köze van mindennek ahhoz a mondáshoz, hogy amit vet az ember, azt aratja."

S itt jön a levél:

„Kedves Isten!

Miért nem mentetted meg azt a kislányt, akit megöltek az osztályban?

Tisztelettel: egy érintett tanuló."

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 129

És a válasz:
„Kedves Érintett Tanuló!
Ki vagyok tiltva az iskolából.
Tisztelettel: Isten."

„Furcsa, milyen egyszerű az embereknek kivetni, kidobni Istent, zagyvaságnak, értelmetlenségnek tartani üzenetét, aztán csodálkoznak, miért megy a világ a pokolba!"

A felolvasott történet az üdvtörténeti sorozatunk következő állomása, Aháb és Jezábel uralkodásáról szól, a Krisztus előtti nyolcszázas években.

Hallottuk, hogy Dávid és Salamon uralkodása után kettészakadt Izráel országa, a déli Júdára és az északi Izráelre. A nép, amely arra hívatott, hogy a környező népek számára bemutató tanítást tartson arról, milyen jó azoknak, akik az Úr népe, milyen más az életük, milyen áldás van rajtuk, elközönségesedett. Ezekben az évszázadokban – rövid felvillanásoktól eltekintve – olyan sötétség jellemzi a választott nép életét, különösen az északi országrészben, amelyik a szomszéd népek szintje alá megy. Istentelen vezetők önkényeskedtek felettük. Az a húsz esztendő, amit Aháb és Jezábel az északi országrész trónján töltött, talán a legsötétebb idő volt a történelmükben.

Aháb király a tiruszi királyleányt, Jezábelt vette feleségül. Ennek a nőnek az erőszakos, akaratos uralkodása rányomta bélyegét a férje életére, és arra a korra is. A Bibliában később is elrettentéssel halljuk Jezábel nevét. Hozta magával a bálványait, jöttek a bálványpapok, az egész udvartartás. Úgy berendezkedett ott, mintha tudomást sem venne férjének és a népnek az Istenéről. Hozta a Baal-kultuszt, az Astarte-kultuszt. Az egyik a termés biztosításának az istene, a másik a szexualitásnak, szerelemnek, termékenységnek az istennője. A nép nem vetette el az Urat, csak mellé besorakoztatta Baalt, Astartét: ki tudja, nekünk is fontos, hogy jó termés legyen. Tiszteljük Istent is és a Baalt is, biztos, ami biztos.

Így nem lehet az élő Istennek szolgálni. Ő azt mondta: *„Én, az Úr, vagyok a te Istened, aki kihoztalak Egyiptom földjéről, a szolgaság házából. Ne legyen más istened rajtam kívül"* (2Móz 20,2–3). Nem azért, mert sajnálta volna, hogy más istenek segítsenek nekik, hanem mert tudta, hogy minden más isten Őrajta kívül csak pusztít és romlásra van. Ezért kizárólagosságot igényelt, mert így tudta vezetni őket, vinni előre.

A mai történetünk arról szól, hogy Aháb király – sok gonoszságuk után – megkívánja egyik alattvalója szőlőskertjét. Ott van a nyaralója a jezréeli palotája mellett, milyen jó veteményeskertet lehetne készíteni belőle… Kínál érte többet vagy más földterületet.

Azt mondhatnánk, hogy nincs annyi esze annak az embernek, hogy most jó üzletet csináljon? De nem erről volt szó, hanem az ősi földről Isten rendelkezett! Izráelben nem lehetett eladni a földet, csak az éves terméseket. Mintha azt mondanánk, hogy lízingelték a földet. Mert ötvenévenként jött a kürtölés éve, és vissza kellett adni az eredeti tulajdonosoknak, annak a nemzetségnek, törzsnek, akié

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 130

eredetileg volt az a földterület. Ezt olvassuk Mózes 3. könyvében: *„A földet senki se adja el véglegesen, mert enyém a föld, ti csak jövevények és zsellérek vagytok nálam”* (25, 23).

Nábót ragaszkodott az ősi földhöz. Nem dacból, hanem Istene rendelése szerint. Aháb ismerte az isteni törvényt. Nem erőszakoskodott tovább, hazament, és mint egy gyermek, duzzogott. Szinte nevetséges a kép, ahogy lefekszik, fal felé fordul, nem eszik. Jön Jezábel: – Mi a baj? – Aháb elmondja neki. Akkor Jezábel a szokott módján megszólal: – Majd elintézzük az ügyet. – El is intézi. Aháb nevében leveleket ír, Aháb pecsétjével lepecsételi azokat, és a jezréeli vezetők összevágják a bokájukat: a királynő, a rettegett királynő üzent, mi meg teljesítjük. Hamis tanúkat hívnak: – Becsmérelte Nábót Istent és a királyt, kövezzük meg!

Meg is kövezik. Kiviszik a városon kívül, és végrehajtják ezt az ítéletet. Akkor jön Jezábel diadalmasan: – Megkaptam a választ, rendben van minden, Aháb indulj!

Aháb fölkerekedik, most már földerül az arca: – Birtokba vehetem, amit akartam, nem akárki a feleségem, Jezábel!

Csak egy dologról feledkezett el Aháb is és Jezábel is. Kihagyták a számításból, hogy van Isten az égben! Ezt nagyon sokan kihagyják ma is a számításból. Istennel nem számoltak, pedig Isten a helyén van! Akkor is a helyén van, ha minden ember kifordul a helyéről!

Illés próféta megjelenik előttünk. Nem volt a népnek Bibliája. Mózes öt könyve már közszájon megvolt, sőt kézzel írva is. Ismerték sokan. Azt látjuk majd az elkövetkező király idején, hogy megtalálnak egy Biblia-tekercset befalazva a templom falába, amikor renoválják a templomot. Nem volt Biblia a kezükben, de Isten megtalálta a módot, hogy világos üzenetet küldjön. Prófétát állított. Jön a nagy próféták kora. Illéssel kezdődik, azután Elizeus, Ézsaiás, Jeremiás, jönnek a többiek, mert Isten hűséges Isten, és küldi az Ő igéjét, a megmentő igét. Isten szeretetének, hűségének, mentő kegyelmének az eszközei ők.

Amikor Aháb elé toppan Illés, a király így fogadja: *„Rám találtál, ellenségem?!”*

Úgy beszél Aháb, mint a bolond ember, aki leszereli az érintésvédőt az elektromos készülékekről. Illést ismerte ő már! Tudta azt is, ki az, aki küldi! Isten hatalmát is ismerte ez a király.

Az első találkozásuk éppen úgy következett be, hogy Illés Aháb elé állt, és a sok gonoszságot elkövető királynak és királynőnek azt az üzenetet mondja: nem lesz eső addig, amíg nem mondom, az Úr ezt üzeni. Három és fél éven át szünetelt az eső, és Aháb, aki már nem talált fűcsomót se szinte, az embereit mozgósította, mert a lovainak enni kell. Kereste égre-földre Illést, hogy legyen már eső. Nem lett eső. Még az se tűnt fel nekik, hogy hiszen ott van Baal, ott van a bálványszobor, ott van a 450 pap. Ők a termésnek és az esőnek a letéteményesei! Mi történik itt? Mégse tőlük függ az eső? Mégis Illés Istene uralkodik?

Három és fél év után Illés üzen Ahábnak: – Készülj, jön az eső!

Jött is az eső, és onnan kezdve éltető esőt kaptak.

Azt mondja Illés Ahábnak: – Gyűjtsd össze a pogány papokat a Kármel hegyére, én is ott leszek! Jön az istenítélet a Kármel hegyén. Építsék föl az oltárt, állít-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 131

sák rá az áldozatot, helyezzék el. Én is fölépítem a másik oltárt, elhelyezem az áldozatot. Imádkozzanak előbb ők! Aztán imádkozom én is, hogy égi tűz szálljon le. – A népnek pedig azt mondta: – Meddig sántikáltok kétfelé? Ha az Úr az Isten, kövessétek! Ha a Baal, kövessétek azt!

Kiderült, hogy egész napi műveleteik ellenére sem szállt le a tűz a pogány oltárra. Illés tizenkét vödör vízzel leönteti az oltárt, hogy lássák, még a megöntözött, átáztatott oltárra is leszáll az Úr tüze. Amikor felcsapott a tűz, a nép fölkiáltott: – Az Úr az Isten! Az Úr az Isten!

Aztán ment tovább a nép ezt az élményt kiheverve, kétfelé sántikálva. De most nem erről van szó, hanem arról, hogy Aháb számára nyilvánvalóvá lett, hogy ki az élő Isten. Ő tudhatta ezt, és ennek ellenére azt mondja: *„Rám találtál, ellenségem?! – Rád találtam, mivel arra adtad magad, hogy olyat tégy, amit rossznak lát az Úr."* S elmondja az ítéletet.

Nekünk már, akik ismerjük a folytatást, és olvashatjuk a Bibliában, megerősítő is, megrendítő is, hogy Isten igéje betűről betűre pontosan beteljesedett. Az az ítélet, amit itt elmond Illés, évek múlva bekövetkezett.

Hiába gondolták, ugyan már, ezt mondta a próféta, de ez kinek számít? Megy az élet tovább, nem? De sokan gondolkodnak úgy, mintha azt tehetnének ebben a világban, amit akarnak! Úgysincs következménye! Telnek az évek, évtizedek, úgy tűnik, hogy senki nem kér számon semmit.

Ez a prófécia is betű szerint beteljesedett.

Aháb a nagy elbizakodottságában vissza akart foglalni az arámoktól egy várost, Rámót Gileádot. Jött Jozafát, a déli király. Nagy lakomát csapnak. Jozafát Aháb húgát feleségül veszi, s ennek a nagy akciónak a kapcsán azt mondja a király:

– Eljössz velem Rámót Gileád ellen?

– Elmegyek – vágja rá Jozafát.

De azért óvatos. Azt kérdezi: – Van itt próféta a közelben? Hívjuk elő, mondja meg, hogy Isten mit szól ehhez a gondolathoz. – Aháb előhív négyszáz prófétát, udvari prófétákat, akik mindig kéznél vannak, hogy kedvére beszéljenek a királynak. Ezért fizették, etették őket. Ezek négyszázan azt mondják kórusban: – Menj el, győzni fogsz, király!

Jozafátnak gyanús a dolog. Ez nem így megy:

– Nincs itt az Úrnak még egy prófétája?

– Van egy Mikejáhu nevű – most nem Illésről beszél Akháb –, de az mindig rosszat mond nekem, azt nem szeretem meghallgatni.

– Ne beszéljen már így a király! Hívjuk elő!

Megjön Mikejáhu, ő is kezdi mondani azt, amit a négyszáz. De olyan hangsúllyal is! Akkor ráparancsolnak, hogy mondd meg az igazat. Azt mondja:

– Aháb király, ha elmégy a harcba, ott maradsz.

– Fogjátok el! Ha visszajövök a harcból, majd számolunk.

Elmegy a harcba. Ráadásul olyan ravasz, Jozafát pedig olyan naiv, hogy azt mondja neki:

– Te maradj a királyi ruhádban, én majd páncélt veszek.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 132

Mennek a harcba. Jozafátot majd' megölik, de rájönnek, hogy nem ő Izráel királya, akire küldték a katonákat. Közben egy ember találomra kilő egy nyilat az arámok táborából, és eltalálja Ahábot ott, ahol a páncél nem védte. Elvérzik a kocsiban a király. Amikor a kocsit mossák Jezréelben, a tóban, azon a területen, ahol Nábótot megkövezték, a kutyák nyalják a kocsiról lefolyó vizet, véres vizet. Aháb így fejezte be.

De még Jezábelre is sor kerül. Aháb fia lett a király. Megsebesül egy csatában, és megy ő is, hogy gyógyíttassa magát. A fővezér föllázad ellenük, és Isten parancsára Aháb házát kiirtja. Megöli Jorámot, Aháb fiát, megöli Aháb többi gyermekét is. Befut a királyi palota elé, az ablakból kinéz Jezábel, aki még most is kifesti-kikeni magát, mint aki kínálja magát a leendő vezérnek, az felszól az ablakba:

– Van-e ott valaki énvelem?

Amikor kihajoltak a főemberek, jelezték, hogy igen.

– Dobjátok ki!

Kidobják Jezábelt, aki ott hal meg. A fővezér lakomázik, s egyszer csak észbe kap:

– Menjetek ki, nézzétek meg, hogy eltemethessük igazán.

Amikor kimennek, már csak a csontokat találják. A kutyák lakmároztak ott, a palota mellett, és amint a próféta megmondta, úgy történt, azok ették meg Jezábel holttestét.

Rettenetes történet ez. Én igazából Illésről szerettem volna szólni. Az volt a gondolatom, hogy a következő lépés az üdvtörténetben Illés lesz, akit a legnagyobb prófétának ad elénk a Biblia. Halljuk mindig, hogy „Mózes és Illés, a törvény és a próféták". Illés, akiről Keresztelő János szolgálata idején is megemlékeznek, hogy ő az, aki *„az Illés lelkével fölruházott"*. Aki ugyanúgy szőrruhában megy, és rettenthetetlenül hirdeti az Úr igéjét és ítéletét.

Az Újszövetségben a megdicsőülés hegyén is látjuk Illést, ahol a tanítványok látják a halála felé közeledő Jézust még egyszer nagy dicsőségben. Isten elhúzza a függönyt, és ebben a látomásban Mózes és Illés ott vannak Jézus mellett, és beszélik Jézus halálát.

Ma ennél a történetnél kötöttünk ki, mert Isten a prófétát azért küldi, hogy megállítsa a romlást. Mert ítéletbe rohan a bűnt elkövető ember. Jeleket adott az Isten Ahábnak és Jezábelnek is. Isten igéje a legsötétebb időkben is világosság. De ha nem figyelünk az „érintésvédőre", kikapcsoljuk, az Isten igéje ítélet. Szó szerint beteljesedett ott is, azóta is. Rend van ebben a világban! Még ha úgy tűnik is, hogy ekkora rendetlenség, káosz soha nem volt. A bűnnek büntetése van. Isten őrzi a rendet akkor is, ha mi nem látjuk ilyen közvetlen összefüggésben.

Az üdvtörténet végén Jézushoz érünk, és Jézus keresztjéhez. Mert az ítéletet, a mi bűneink ítéletét Ő szenvedte el. *„Mert a bűn zsoldja a halál, az Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban"* (Róm 6,23). Isten mérhetetlen hűsége, hogy a bűnlánc Jézus keresztjén megtört. Isten igazsága elégtételt kívánt. Aháb és Jezábel életén látjuk, hogy beteljesedett az ítélet. De Isten szeretete mentsvárat adott a kereszt alatt. Mert Isten kiegyenlítette a bűnnek

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 133

büntetését Jézus keresztjén. Ez a hatalmas üzenet hangzik a világon át: egyetlen megoldása van a bűnnek! Az, hogy valaki az ítéletét Jézus keresztjén meglátja. És újat lehet kezdeni a kereszt alatt. Saulus, a későbbi Pál a keresztyének életét pusztította. Emberek vére tapadt a kezéhez. Mégis elmondhatta, miután kegyelmet kapott: *„Igaz az a beszéd, és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött el a világba, hogy a bűnösöket üdvözítse, akik közül az első én vagyok”* (1Tim 1,15).

Az ige nem csak az ítéletről beszél, hanem Isten hűségét és irgalmát is hirdeti: a bűneim büntetése Jézuson van. Lehet újat kezdeni az ige erejével, az ige útmutatása nyomán. Úgy legyen, ámen!

AZ ELFÁRADT ILLÉS

1KIRÁLYOK 19,1–18

„Amikor Aháb elmondta Jezábelnek mindazt, amit Illés tett, és hogy a prófétákat megölte karddal, Jezábel követet küldött Illéshez ezzel az üzenettel: Úgy bánjanak velem az istenek most és ezután is, hogy holnap ilyenkorra azt teszem veled, ami azokkal történt! Illés megijedt, elindult és elment, hogy mentse az életét, és elérkezett a júdai Beérsebába. Legényét ott hagyta, ő pedig elment a pusztába egynapi járóföldre. Odaérve egy rekettyebokorhoz, leült alá, meghalni kívánt, és ezt mondta: Elég most már, ÚRam! Vedd el életemet, mert nem vagyok jobb elődeimnél! Azután lefeküdt, és elaludt a rekettyebokor alatt. De egyszer csak egy angyal érintette meg, és ezt mondta neki: Kelj föl, egyél! Amikor föltekintett, látta, hogy a fejénél forró kövön sült lángos és egy korsó víz van. Evett és ivott, majd újra lefeküdt. Az ÚR angyala másodszor is visszatért, megérintette, és ezt mondta: Kelj föl, egyél, mert erőd felett való út áll előtted! Ő fölkelt, evett és ivott, és annak az ételnek az erejével ment negyven nap és negyven éjjel az Isten hegyéig, a Hórebig. Itt bement egy barlangba, és ott töltötte az éjszakát. Egyszer csak így szólt hozzá az ÚR igéje: Mit csinálsz itt, Illés? Ő így felelt: Nagyon buzgólkodtam az ÚRért, a Seregek Istenéért, mert Izráel fiai elhagyták szövetségedet, lerombolták oltáraidat, prófétáidat pedig fegyverrel ölték meg. Egyedül én maradtam meg, de az én életemet is el akarják venni. Az ÚR ezt mondta: Jöjj ki, és állj a hegyre az ÚR színe elé! És amikor elvonult az ÚR, nagy és erős szél szaggatta a hegyeket, és tördelte a sziklákat az ÚR előtt; de az ÚR nem volt ott a szélben. A szél után

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 134

földrengés következett; de az ÚR nem volt ott a földrengésben. A földrengés után tűz támadt; de az ÚR nem volt ott a tűzben. A tűz után halk és szelíd hang hallatszott. Amikor Illés ezt meghallotta, palástjával eltakarta az arcát, kiment, és megállt a barlang bejáratánál. Egy hang pedig így szólt hozzá: Mit csinálsz itt, Illés? Ő így felelt: Nagyon buzgólkodtam az ÚRért, a Seregek Istenéért, mert Izráel fiai elhagyták szövetségedet, lerombolták oltáraidat, prófétáidat pedig fegyverrel ölték meg. Egyedül én maradtam meg, de az én életemet is el akarják venni. Ekkor azt mondta neki az ÚR: Menj, kelj ismét útra a pusztán át, Damaszkuszba, és amikor odaérsz, kend fel Hazáélt Arám királyává. Azután Jéhút, Nimsi fiát kend fel Izráel királyává; Elizeust, az ábél-mehólái Sáfát fiát pedig kend fel prófétává a magad helyébe! És aki majd megmenekül Hazáél kardjától, azt Jéhú öli meg, és aki megmenekül Jéhú kardjától, azt Elizeus öli meg. De meghagyok Izráelben hétezer embert: minden térdet, amely nem hajolt meg a Baal előtt, és minden szájat, amely nem csókolta meg azt."

Üdvtörténeti sorozatunkban általában nagy léptékekben gondolkodunk: korszakokban, királyokban, népekben. Ma egy csendes jelenet áll előttünk a Bibliában. De ebből a csendes jelenetből legalább annyit tanulhatunk, mint a nagy történetekből. Isten embere áll előttünk, Illés, a rettenthetetlen próféta. Királynak, királynőnek szemébe mondta az igazságot, akkor is, hogy ha halálos veszedelembe került. Isten gondoskodott róla, csodáit élte át.

Most is az előző napi Kármel-hegyi nagy élmény töltötte be a szívét, hiszen ott 450 pogány pappal csapott össze. Illés oltárán lobbant fel a mennyei láng, amikor az áldozatot elkészítették. Amikor ezt látta a nép, felkiáltott: – Az Úr az Isten, az Úr az Isten!

Másnap pedig halni készül a próféta. Teljesen összeomlott. Kimondja: – Elég! Most, ó Uram, hadd hagyjam abba az életemet, hadd haljak meg!

Igaz, hogy a nép ünnepelt a nagy győzelem után, de aztán mintha mi sem történt volna, folytatódott az élet ugyanúgy.

Igaz, hogy halálos fenyegetést kapott a királynőtől, de volt ő már máskor is ilyen nagy veszedelemben, és nem hátrált meg.

Mi történt az Isten emberével?

Szeretjük mi úgy látni a Biblia szereplőit, a nagyokat, hogy erősek, sikeresek, hősök. Meg nem rendülnek, igazi nagy emberek. De a Szentírás őszinte könyv, hála Istennek. Előbb-utóbb kiderül a nagyokról is, hogy emberből vannak. Jó, hogy kiderül. Képesek lennénk azt hinni, hogy a nagy emberek építik Isten országát. Pedig azt az országot a nagy Isten építi, aki a nagy és a kicsi embereket használja az országa építésében. Megerősíti őket. De nem az emberek nagysága a titka Isten országának. A rettenthetetlen Illés összecsuklik, fél, menekül, halálosan belefárad a szolgálatba.

Ott van Keresztelő János az Újszövetség első lapjain. Milyen hatalmas szóval mondja ki az ítéletet főpapokra, királyokra! Ott van Heródes, Heródiás előtt, akivel nem szabadna Heródesnek együtt élnie, meg is mondja nekik. Tántoríthatatlan ez az ember – be is börtönzi a király. Ott a börtönláncok között egyszer csak

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 135

elbizonytalanodik János. Két emberét küldi Jézushoz olyan kérdéssel, amiről alig hisszük, hogy Keresztelő Jánosnak kérdése lehet: – Te vagy a Messiás? Te vagy, aki eljövendő?

Keresztelő János egész élete, egész szolgálata erre épült: – Én vagyok a hírnök, jön utánam, aki Istennek küldöttje, és aki Szentlélekkel keresztel titeket.

Most Jézus üzen: – Mondjátok meg Jánosnak, hogy a sánták járnak, a vakok látnak, a süketek hallanak, a szegényeknek az evangélium hirdettetik. – Ezek voltak a messiási jelek. János előtt ez világos volt. Nem volt kérdés a számára, csak elfelejtette a nyomorúságában. Elbizonytalanodott, és ott van egy remegő ember: Jó ügyre tettem föl az életemet? Vállalom a halált, de igaz mindez?

Igen, ennyire törékenyek az Isten emberei, a legnagyobbak is. Nézzétek Pétert. Nem is értjük, hogy a Gecsemáné kertben, amikor Jézust elfogják, szablyát ragad, és kész lenne ott közelharcban az életét áldozni Jézusért. Néhány óra múlva pedig bent a főpap udvarában átkozódva, szitkozódva tagadja le, hogy bármi köze lenne Jézushoz. Ki érti ezt?

Dietrich Bonhoeffer, a XX. század nagy keresztyén mártírja, akit nem a származása, hanem a kiállása miatt hurcoltak koncentrációs táborba, és halt meg aztán ott, egyik versében, amelyet ott írt, azt kérdezi: ki vagyok? Hallgassuk csak az írását:

„Ki vagyok?
Sokszor azt mondják, úgy lépek ki cellám küszöbén,
Oldottan, s derűs erővel, mint a várúr palotája kapuján.
Ki vagyok?
Sokszor azt mondják, úgy szólok börtönöm őreivel
Szabadon, tiszta kedvvel, mintha én parancsolhatnék nekik.

Ki vagyok?
Még azt is mondják, úgy állom a balsors napjait
Nyugodt mosollyal, büszkén, mint az, ki győzelemhez szokott.

Az vagyok-e valóban, akinek mások mondanak?
Vagy csupán az, akinek magam ismerem?

Nyugtalan, vágytól gyötört, beteg madár kalitban?
Légszomjjal küzdő, mintha torkom fojtogatnák?
Színt, virágokat, madárdalt éhező,
Jó szóra, emberközelre szomjas,
Önkénytől, sárba tiprástól haraggal remegő,
Nagy történések várásától zaklatott?
Végtelen messze tűnt barátaimért ájultan szorongó,
Imára, gondolatra, tettre béna,
Erőtlen és végbúcsúra kész?

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 136

Ki vagyok?
Ez vagy amaz?
Ma ez, s holnap más?
Vagy mindkettő együtt?
Képmutató az emberek előtt
s önmagam szemében megvetendő szánalmas nyavalygó?
Vagy az, mi megmaradt még bennem,
Miként egy vert sereg fut
Rendezetlenül a már kivívott diadal elől?

Ki vagyok?
Magányom kérdése gúnyolódik velem.

Legyek akárki, Te ismersz:
A Tied vagyok, Istenem."

Lehet így szolgálni? Hogy az Isten embere átéli, ennyire erőtlen vagyok, szégyellni valóan erőtlen? Talán másodéves teológus lehettem, amikor honnan, honnan nem, az a gondolat kezdett gyötörni, hogy nem önszuggesztió-e az egész hitkérdésünk? Nem úgy van-e, hogy belépünk egy gondolatkörbe, és ott aztán már minden működik? De vajon Istentől ered-e mindennek a forrása? Amikor ezzel a kérdéssel vívódtam – nem is mertem én ezt nagyon másnak mondani –, arra gondoltam: így nem lehet lelkipásztornak lenni! Hogy menjek én bizonyossággal hirdetni másoknak az igét? Már nem tudom, mikor és hogyan gyógyultam ki ebből. Talán csak annyi értelmét látom ennek, hogy másként értem meg a vívódó embereket. Csöndesebb vagyok, amikor valaki olyan kelepcében van, úgy vergődik, úgy vívódik, amin pedig könnyen tovább lehetne lépni, de még nem tud. Hozzátartoznak a vívódások is a hívő utunkhoz. Nagyságrendben összehasonlíthatatlan Isten nagy elhívottjaival a mi életünk, mégis ugyanolyan kérdés nekünk is Isten gyermekének lenni.

Így épül Isten országa? Hogy közben engedi meglátni a saját gyöngeségünket? Nehogy azt higgyük, hogy mi építjük az Isten országát! Azt Ő építi! Isten nem esik kétségbe Illés állapotán. Ő pontosan tudja, hogy mi a helyzet. Így olvassuk a 103. zsoltárban: *„Emlékszik rá, hogy porból lettünk."* Tisztában van pontosan a helyzetünkkel. Ő nem hősöket választ magának, hanem törékeny idegzetű, sokszor félelmekkel harcoló, vívódó embereket. Ő a titka a küldetésünk betöltésének. Pál elmondja: *„De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, és hozzám való kegyelme nem lett hiábavaló, sőt többet fáradoztam, mint ők mindnyájan* (ti. a többi apostol), *de nem én, hanem az Istennek velem való kegyelme"* (1Kor 15,10).

Ismerte a gyengeségét. Sokszor idézzük: *„…tövis adatott a testembe: a Sátán angyala, hogy gyötörjön, hogy el ne bizakodjam. Emiatt háromszor kértem az Urat, hogy távozzék el az tőlem."* Az volt az Úr válasza: *„Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz"* (2Kor 12,7–9). Még el is gyengítette az Úr az apostolt. Azt mondja neki: – Elbizakodnál a kijelentések nagysága

miatt, súlyt kell akasztanom rád. – Valami betegség volt, ami terhelte őt. Nehézzé tette a szolgálatát, de ott tartotta, kiszolgáltatottan az Úr előtt, hogy ne a magáét adja, hanem teljesen rászoruljon arra az erőre, amelyikről így vall: *„…hogy ezt a rendkívüli erőt Istennek tulajdonítsuk, és ne magunknak”* (2Kor 4,7).

Ott van Mózes. Indul, hogy majd ő rendet tesz. Megöli az egyiptomit. Majd ő a népe élére áll! El kell gyengíteni, hogy megértse Mózes: az Úr a szabadító, és nem ő, nem az ember. Negyven év a pusztában! Mózes már le is mondott minden ilyen ambícióról. Éli a mindennapjait, és amikor úgy tűnik, hogy ő befejezné már – mihez kezdjen nyolcvanévesen? –, az Úr akkor kezdi vele a nagy munkát: – Most már alkalmas vagy, Mózes! – Tiltakozik, menekül, de azt mondja az Úr: – Én veled leszek.

Érted már, Testvérem? Ha rád tette Ő a kezét, elhívott, mindezt nem azért tette, mert te vagy a legbátrabb, legrettenthetetlenebb. Ez az Ő titka, az Ő kegyelme, és Ő visz be a célba téged is, ahogy Illést. Ez az egyik üzenet ma.

A másik üzenet pedig, hogy ebben a történetben fölragyog Isten mérhetetlen szeretete, gyengédsége az Övéi iránt. Ahogy Illést kezeli! Ahogy azóta is bánik a gyermekeivel! Isten nem botránkozik meg, nem szidja, nem veti meg Illést. Hanem kezelésbe veszi, és elkezdi gyógyítani.

Egy lelkipásztor olyan szépen leírja, amikor erről az igéről mond igehirdetést, hogy Isten keze angyalkéz. Azt olvassuk, hogy angyal érinti Illést. Aztán továbbviszi a gondolatot. Számomra kedves volt, ahogy olvastam, hogy gondoljuk meg Isten kezét! A hatalmas Isten keze, amely összeroppanthatna bennünket, egyszer csak a betlehemi jászolbölcsőben olyan kicsi kéz. Két kicsi kéz, amikor Jézus megszületik.

Azután az Isten keze, amikor a Golgotán ott látni Jézus felszögezett kezeit.

Isten kezeiről olvasunk Mózes 5. könyvében is: *„Hajlékod az örök Isten, örökkévaló karjai tartanak”* (5Móz 33,27). Úgy nyúl Illéshez, hogy nem roppantja össze. Megérinti az angyal, és azt mondja: *„Kelj föl, egyél.”* Fölkel, oda van készítve a lángos vagy pogácsa, ott van a korsó víz is. Fölkel, eszik, aztán újra elalszik. Altatókúrára vonja őt Isten. Nem újkori találmány ez, Isten sokkal előbb alkalmazta ezt. A kimerült embert altatja, eteti, itatja, újra elaltatja.

De nem ettől gyógyul meg Illés! Szüksége van erre a kúrára, de Illés igazából az igétől gyógyul meg. Mert fölkel, elmegy a Hóreb hegyéig, bemegy egy barlangba, és akkor megszólítja az Úr:

– Mit csinálsz itt, Illés? – Akkor kiönti a szívét. Isten végigvárja, amit Illés panaszként elmond:

– Csak Te nem látod, Istenem, hogy itt nincs értelme tovább semmit tenni! Nem vagyok jobb, mint az elődeim, nem értem el eredményt! Látod, hogy mi van, halálra keresnek engem, megölték a prófétákat, oltáraidat lerombolták! Nincs egy ember sem, itt vagyok teljesen egyedül!

Hagyja Isten, hogy Illés kiöntse a szívét. Aztán azt mondja:

– Gyere ki a barlang elé! – Akkor elmegy ott Isten. A hatalmas Isten elvonul, de nem a sziklákat rengető, tördelő szélben jelenik meg Illésnek, hogy aztán a prófétának végképp vége legyen, nem! Nem is a vihar után a földrengésben jön. Nem is a tűzben. Ez mind-mind Isten mérhetetlen hatalmát mutatja. Ezután egy

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 138

halk és szelíd szó hallatszik: – Mit csinálsz itt, Illés? Mit keresel itt? Itt a te helyed? Akkor Illés szó szerint elmondja újra a panaszáradatát. Mire megszólal az Úr:

– Illés, menj! Tedd a következő feladatokat! Kend királlyá azt a két királyt, akiket mondok neked! Majd tedd prófétává a helyettesedet, az utódodat, Elizeust! Menj csak, terítsd a palástodat rá! Meglátod, Illés, menni fog neked! Te kimondtad, hogy elég, én meg megmutatom, hogy el tudod végezni mindazt a feladatot, amit terád bíztam. Te kimondtad, hogy nem vagyok jobb az elődeimnél, mert nincs nagyobb sikerem… Illés! A siker az Isten gyermekeinek az életkérdése? Nem a hűség? Azon méred, hogy mennyire sikeres vagy? – Az Úr azt mondja: *„Jól van, jó és hű szolgám, a kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután”* (Mt 25,21). – Illés, egyedül maradtál? Hétezer térdet meghagyok, akik nem hajoltak meg a Baalnak.

És Illés megy. Mert az Úr igéje, amit kapott, a lelkében életre kelti. A testi kezelésre is szükség volt, de az igazi, amikor igét kapott, és azzal tudott tovább menni.

Sokan szeretik a testvérek közül is Spurgeon: „Isten ígéreteinek tárháza” című napi vigasztaló sorozatát. A bevezetőben ezeket írja:

„Amikor elkezdtem ezeket a mindennapi jegyzeteket írni, ellentmondások, viták hullámai között vergődtem. Azóta mély vízbe dobva kell úsznom, de ha Isten keze nem tartana, bizony megfulladnék. Sokféle próbatételben volt részem. A súlyos testi szenvedést követte a lelki levertség, s mindehhez járult a gyász szomorúsága, mert elvesztettem azt, aki az emberek között a legdrágább volt számomra. A hullámok folyamatosan támadtak, egyik a másik után. Mindezt nem azért írom, hogy részvétet ébresszek, csupán hogy megértessem az Olvasóval, nem szárazföldi tengerész vagyok, aki csak hírből ismeri a vizet. Sokszor átkeltem olyan óceánokon, amelyek egyáltalában nem voltak csendesek. Ismerem a hullámok csapkodását és a szél süvöltését. Az Úr ígéretei soha nem voltak olyan drágák számomra, mint éppen a veszély óráiban. Néhányat közülük máig sem értek. Nem érkeztem még el ahhoz az időponthoz, amikor beérhettek volna, mert én magam sem vagyok még eléggé érett a megértésükre. Mennyivel csodálatosabb számomra a Biblia ma, mint néhány hónappal ezelőtt volt. Miközben engedelmeskedtem az Úrnak, és hordoztam a gyalázatát a táboron kívül, nem kaptam új ígéreteket. De úgy éreztem, mintha mégis kaptam volna, mert a régiek új és gazdagabb tartalommal nyíltak meg előttem.”

Kedves Testvéreim, úrvacsorához készülünk. Éppen most érkezett ez az ige hozzánk: *„Kelj fel, egyél, mert erőd felett való út áll előtted!”* Azon gondolkodtam: csak most? Illésnek az eddigi út nem volt erő feletti út? Igazából az emberi életút erő feletti út. Valaki így mondta: – Igazán emberi életet csak emberfeletti erővel lehet élni. Csak Isten igéinek az erőivel lehet élni. Ez az erő pedig az Úrnál van.

Ugye, értjük már Bonhoeffer titkát, Illés titkát, az Isten gyermekei titkát: igét kapunk, kezelést kapunk testben-lélekben, és megyünk tovább az úton. Egyszer pedig eljön majd mindnyájunk számára, ami Illés életében eljött, amikor egyszer s mindenkorra a terhek alól kivonta őt az Isten. De nem akkor, amikor ő mondta, hogy elég. Hanem amikor elérkezettnek látta az Úr azt az időt, és hazavitte magához. Addig pedig, és azután is dicsőség legyen a gyermekeit minden emberi értelmet meghaladóan szerető Istennek. Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 139

NAAMÁN

2KIRÁLYOK 5,1–19

„Naamán, az arámok királyának hadseregparancsnoka, nagyra becsült ember volt ura előtt, és tekintélyes, mert általa szabadította meg az ÚR Arámot. Ez a férfi erős vitéz volt, de bélpoklos lett. Egyszer rabló arám csapatok vonultak ki, és foglyul ejtettek Izráel országából egy kisleányt, aki Naamán feleségének a szolgálója lett. Ez így szólt úrnőjéhez: Bárcsak eljuthatna az én uram a szamáriai prófétához, az majd meggyógyítaná bélpoklosságából. Naamán megjelent ura előtt, és elmondta, hogy mit beszélt az Izráel országából való leány. Arám királya ezt mondta: Menj csak el, én meg levelet küldök Izráel királyának. El is ment, és vitt magával tíz talentum ezüstöt, hatezer aranyat meg tíz rend ruhát. Átadta a levelet is Izráel királyának, amely így szólt: Most, amikor ez a levél hozzád érkezik, kérlek, hogy gyógyítsd meg bélpoklosságából szolgámat, Naamánt, akit hozzád küldtem! Amikor Izráel királya fölolvasta a levelet, megszaggatta a ruháját, és ezt mondta: Hát Isten vagyok én, aki megölhet és életre kelthet, hogy ideküld ez énhozzám egy embert, hogy meggyógyítsam bélpoklosságából?! Értsétek és lássátok meg, hogy csak ürügyet keres ellenem! Amikor Elizeus, az Isten embere meghallotta, hogy Izráel királya megszaggatta a ruháját, ilyen üzenetet küldött a királynak: Miért szaggattad meg a ruhádat? Jöjjön ide hozzám az az ember, és tudja meg, hogy van próféta Izráelben! Ezért Naamán elment lovaival és kocsijával, és megállt Elizeus házának a bejáratánál. Elizeus egy követet küldött hozzá ezzel az üzenettel: Menj, és fürödj meg hétszer a Jordánban, akkor újra megtisztul a tested! Naamán azonban megharagudott, elment, és így szólt: Én azt gondoltam, hogy majd ki fog jönni, elém áll, és segítségül hívja Istenének, az ÚRnak a nevét, azután végighúzza kezét a beteg helyen, és meggyógyít a bélpoklosságból. Hát nem többet érnek-e Damaszkusz folyói, Abáná és Parpar, Izráel minden vizénél? Megfürödhetnék azokban is, hogy megtisztuljak! Azzal megfordult, és haragosan eltávozott. Szolgái azonban odamentek, és így szóltak hozzá: Atyám, ha a próféta valami nagyot parancsolt volna, azt is megtetted volna. Mennyivel inkább megteheted, amikor csak azt mondta, hogy fürödj meg, és megtisztulsz. Lement tehát, és megmerítkezett hétszer a Jordánban az Isten emberének a kívánsága szerint. Akkor újra tiszta lett a teste, akárcsak egy kisgyermeké. Ezután Naamán visszatért egész kíséretével az Isten emberéhez, bement, megállt előtte, és ezt mondta: Most már tudom, hogy nincs máshol Isten az egész földön, csak Izráelben. Most azért fogadj el ajándékot szolgádtól! De ő így felelt: Az élő ÚRra mondom, akinek a szolgálatában állok, hogy nem fogadok el semmit! Bár unszolta, hogy fogadja el, ő hajthatatlan maradt. Akkor ezt mondta Naamán: Ha nem fogadod el, akkor viszont adass szolgádnak annyi földet, amennyit egy pár öszvér elbír, mert nem készít többé szolgád sem égőáldozatot, sem véresáldozatot más istennek, csak az ÚRnak! Csak azt az egy dolgot bocsássa meg az ÚR a te szolgádnak, hogy amikor

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 140

az én uram bemegy Rimmón templomába, hogy ott leboruljon, és az én kezemre támaszkodik, én is leborulhassak Rimmón templomában. Azt, hogy én leborulok Rimmón templomában, bocsássa meg az ÚR a te szolgádnak! Ő azt felelte: Menj el békével!"

A próféták korában járunk. Az újszövetségi Zsidókhoz írt levél első mondata így hangzik: *„Miután régen, sokszor és sokféleképpen szólt Isten az atyákhoz a próféták által, ezekben a végső időkben a Fiú által szólt hozzánk."* Sokáig a próféták által szólt Isten. Ők voltak az ige átvevői, hordozói, továbbadói. Milyen kegyelme az Istennek, hogy mindig adott olyan embereket – a legválságosabb időkben is –, akiken át igéit továbbadta.

Krisztus születése előtt körülbelül nyolcszázötven évvel vagyunk e történetben, Samáriában. Ott él Elizeus próféta, Izráel kettészakadt országának északi fővárosában. Nagy tekintélye van. Ismerik az egész országban és tisztelik, mert Isten igéit hordozza. Az igék nyomán Isten sok csodát és szabadítást végzett el Elizeus prófétán keresztül az országban. A felolvasott történet is az ő működéséhez kapcsolódik. Először röviden, szinte csak elbeszélésszerűen menjünk végig a történeten, és utána vonjunk le tanulságokat, üzeneteket ebből a történetből a magunk számára.

Naamán, a szíriai hadsereg, az arám sereg fővezére nagy tiszteletben állt. Sok sikert ért el, sok hadi győzelmet, de leprás lett, és nagy a baj. Egy kisleány, akit Izráel országából az egyik portyázás alkalmával elraboltak, a fővezér feleségének szolgáló leánykája lett. Amikor megtudta gazdája betegségét, azt mondta az úrnőnek: – Samáriában van egy próféta. Az meg tudná gyógyítani az én uramat, csak eljutna hozzá! – Ő elmondta férjének.

Mivel a bajban az ember minden szalmaszálba kapaszkodik, Naamán felfigyel a hírre. Megy a királyhoz. Levelet ír Izráel királyának, a hűbéresének – ők tartották akkor adófizetői kötelezettség alatt Izráel északi országrészét –, parancsba adja, intézd el ezt az ügyet. Megrakják a kocsikat: négy és fél mázsa ezüst, meg más ajándékok is! Elindul a kocsikaraván, hogy ennek a főembernek a gyógyulása biztosítva legyen. Megérkeznek a királyhoz, elolvassa a levelet, döbbenettel mondja:

– Szíria királya csak ürügyet keres ellenem. Hogyan teljesíthetném ezt a kérést? Isten vagyok én? De ha nem teszem meg, akkor jönnek az arám csapatok, megtámadnak bennünket. – Meghallja ezt Elizeus. Üzen a királynak:

– Ne ess kétségbe! Van Istene Izráelnek, küldd ide azt az embert!

Odamegy a karaván, megállnak a ház előtt, beüzen a főember. Várja, hogy Elizeus kijön, meghajol, körüludvarolja. A próféta ki se jön, csak üzen: – Menj a Jordán folyóhoz, hétszer mártózz meg benne. – A fővezér erre a fogadtatásra és ötletre méregbe gurul, kiadja a parancsot: – Vissza Damaszkuszba! Vannak ott tiszta folyók, ebben a posványos Jordánban fürödjek meg?

Elindulnak haza, de a szolgái szólnak neki: – Uram, ha valami nagyon nagyot kért volna tőled, nem megtetted volna? Nincs vesztenivalód! Ha nem sikerül, nem sikerül. Ha csak ennyit kér, tedd meg!

Akkor megmártózik hétszer a Jordánban, és meggyógyul. Olyan lett a teste,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 141

mint egy kisgyermeké, mondja a történetünk. Indul vissza. Amikor Elizeushoz érkezik, már tudja, hogy nem csak a teste gyógyult meg, hanem a hite is, mert kimondja: – Tudom már, hogy nincs más isten, csak az élő Isten!

Elizeus nem fogad el ajándékot tőle. Tudja meg ez az ember, hogy Isten az, aki meggyógyította, nem ő. Nem a próféta bír varázserővel. Az élő Isten szabadította és gyógyította meg őt.

Akkor Naamán azt kéri: – Hadd vigyek innen annyi földet, hogy egy kis oltárt építsek otthon. Mert én többet a pogány isteneknek nem áldozom, számomra most már egyedüli Úr és Isten a ti Istenetek, az élő Isten.

Amikor elindul haza, még visszafordul: – Egy nagy gondom van, atyám! Ha hazamegyek, a király az én karomra támaszkodva megy a pogány templomba, és ott meg kell hajolni a Rimmón szobor előtt! Mit tegyek? Bocsássa meg az Úr, ha én meghajolok. Én már nem hiszek benne, nem tisztelem, de mit csináljak?

Azt mondja Elizeus: – Eredj el békességgel!

Eddig a történet, és most figyeljük, hogy milyen üzeneteket vehetünk belőle. Mi már nem Elizeus prófétára figyelünk igazán, bennünket nem oda irányít az ige. Jézusra figyelünk, a szabadító Jézusra. Ő elsősorban nem a fizikai betegségeinkből gyógyít bennünket – bár ilyet is tett és tesz, nem is keveset, még napjainkban is –, hanem a bűneinkből, a halálból, az értelmetlen életünkből végez valódi életgyógyításokat.

Nézzük a tanulságokat, üzeneteket.

Az első: Akkor keressük igazán a segítséget, amikor baj van, amikor szükségben vagyunk. Ez a fővezér nemigen érdeklődött a sámáriai próféta iránt, amíg a győzelmek, a sikerek jöttek az életében. Nem érdekelte az élő Isten sem. Mentek a dolgok, ment az élet, de amikor nagy baj lett, egyszerre fontos lett a segítség, fontossá lett Isten. Így vagyunk mi is.

Salgótarjánban kezdtem a lelkészi szolgálatot. Egy derék fiatalember szép autóján hozta vasárnaponként a nagymamáját. Figyelmesen, gyöngéden vette ki a kocsiból, aztán fölsegítette a hegy alatt lévő dombon álló templomba. Beültette a padba, majd kiment, kocsijával elhajtott. Háromnegyed óra múlva újra jött, és vitte haza a mamát. Egyszer azt mondtam neki:

– Fiatalember, maradjon itt! Mire hazaér, már jöhet is vissza. Nem olyan hosszú ez az istentisztelet.

Azt válaszolta udvariasan, de őszintén: – Tudja, lelkész úr, talán ha olyan idős leszek, mint a nagymamám, akkor nekem is szükségem lesz rá. Most még nincs.

Többször előfordult már a lelkészi hivatalban, hogy valaki azt mondja: – Úgy szégyellem, hogy csak a bajban jövök, és keresem az Istent.

Akkor én azt kérdezem: – Orvoshoz mikor megy valaki? Amikor beteg.

Jézus is azt mondta: Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek. – Persze Jézus tudta, hogy mindnyájan betegek vagyunk, de nem mindnyájan vesszük még észre, hogy baj van.

Látjuk ebből a történetből is, hogy akkor keressük igazán a segítséget, amikor szükségben vagyunk.

A második tanulság: milyen szeretete Istennek, hogy kézről kézre adja ezt az

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 142

embert, amíg eljut a gyógyulásig! Ezt jegyeztem föl magamnak, ha szabad így mondanom, hogy „mandinereken" át ér el az Úr emberéig.

Kezdődik az aranyos kislánnyal, akin keresztül megindul a folyamat. Nem tud segíteni ez a leányka, de a legfontosabbat tudja: ki az, aki segíteni tud. Testvérem, tudod már, kinél lehet életgyógyulást nyerni? Akkor mondd el másoknak is! Nem tudsz segíteni rajtuk, de adj jelet! Legyél te az első láncszem!

Azután jön a következő láncszem: megy a királyhoz, aki intézkedik. Megy a másik királyhoz, aki kétségbeesik. Meglepő, amit mindenki tudott Izráel országában, hogy kicsoda Elizeus, amit tudott ez a kisleány, azt nem tudja az ország királya?! Szégyen, amikor egy ország vezetői nem ismerik az élő Isten hatalmát! Hogyan vezetnek akkor? Hova vezetnek? Nem tudja ez a király? Kétségbeesik. Eszébe se jut, hogy imádkozzon? Nem.

Igaz, hogy ebben az időben – ha szabad így mondani – „mosolyszünet" volt a próféta meg a király között. Ez a hitetlen király ment a maga feje után. Mindez mégsem akadályozza Elizeust, hogy üzenjen, amikor meghallja a helyzetet:

– Miért estél kétségbe? Küldd ide hozzám! Az Úr az, aki segíteni tud!

Megvan a következő lépés. Milyen féltően vigyázta ezt az utat Isten szeretete, hogy nehogy valahol elakadjon a menet! Tovább gördíti Isten szeretete a szekereket, megérkezik ez az ember Elizeushoz. Itt majdnem megszakad a folyamat megint. Mert olyan magasan hordja az orrát Naamán, azt képzeli, kijön hozzá a próféta. De hogy csak kiüzen, hogy fürödjön meg a Jordánban?! Dühödten indul haza.

Megint van egy láncszem. A szolgák figyelmeztetik: – Nincs veszíteni valód. Ha nagyobbat kért volna, nem megtetted volna azt is?

Ha itt most mindnyájan elmondanánk, hogyan találtunk Jézusra, rácsodálkoznánk a „mandinerekre". Valaki mondta nekem a múltkor:

– Tudja, nekem nagyon tetszett, amikor a börtönben lévő embert említette, aki a finom bibliapapírt cigarettasodrásra használta, és elszívta Máté, Márk, Lukács evangéliumát. Egyszer csak megakadt a szeme János evangéliumán. Őt is Jánosnak hívták. Kíváncsi volt, hogy a János evangéliumában mi van. Ez volt az első láncszem. – Erre már azt mondjuk, hogy Istennek a sziporkázó sokszínűsége mutatkozik meg ebben, hogy még ilyen lehetetlen helyzetben is megérint valakit, mert más módon nem lehet hozzáférni. A saját nevén keresztül megállítja, hogy ne elszívja, hanem mellre szívja az igét. *„Útad van számtalan sok, Uram, és eszközöd"* – énekeljük a 265. dicséretünkben.

Még egy példát mondok. Egy fiatal, jól menő, gazdag édesapát a kislányán keresztül szólított meg az Úr. A kislány ott volt egy nyári táborban, boldogan a többi gyermek között. Jött érte Audival az édesapja. A kislány futott felé, ölébe vette. A kislány azt kérte a csoportvezetőnőtől:

– Énekeljük el édesapának a heti énekünket! – Elkezdték: *„Krisztus hívása hangzik, az ige, hogyha szól",* s az énekversek végén ismétlődően felhangzott: *„Ó, kőből van a szíved, ha néki nem felel?"* A kristályhangú kislány hangja, ahogyan az apja fülében csengett, olyan húrt érintett, amely más módon nem rezdült volna meg. Később mondta el az édesapa, akinek mindene volt a kislánya, hogy az első érintés a hit felé ez az ottani ének volt. Esze ágában sem volt hinni, nem

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 143

is foglalkozott ezekkel a dolgokkal. De ha a kislány vágyott ilyen hétre, hadd menjen. Amihez kedve van, mindent megadott neki.

Értjük, hogy milyen nagy szeretet, ahogy terelget bennünket az Úr, hogy eljuttasson a szabadításáig?

A harmadik tanulság. Amíg büszkén fenn hordom a fejem, és én diktálok – még az Istennek is! –, addig erre a szabadításra ne számítsak.

Egy apuka a külvárosban sétált a kislányával, amíg a felesége a barátnőjéhez ment. Egy hosszú, magas palánk mellett mentek el. A kislány egyszer csak felkiáltott:

– De szép virágok, de szép virágok! – Apja úgy volt vele, hogy bizonyára eszébe jutott valami, amit a tévében látott, és most emlegeti, mert ott semmiféle virág nem volt. De a kislány unszolására jobban odafigyelt, és amikor lehajolt, látta, hogy a deszka ki van törve egy szakaszon, és ott belátni egy nagy virágkertészet gyönyörű virágágyására. Később elmondta:

– Én, aki fönt hordtam az orrom, csak a szürke palánkot láttam. A kislányom, akinek a szemmagasságában volt, ő látta a virágokat.

Amíg ez a fővezér, meg a király intézkedtek, mint akik nyélbe ütik a dolgokat, megy a levél, megy minden, elvárja, hogy kijöjjön a próféta, addig magas lovon ültek. Amikor meggyógyul ez az ember, visszaér Elizeus házához, leszáll a kocsiról, bemegy, és úgy kezd beszélgetni Elizeussal. Addig ez nem ment. Még hogy ő leszáll a kocsiról!

Valakit hívtam egy csendeshétre, azt mondta:

– Ha biztosítanak nekem ott egy külön szobát – azon túl, hogy ingyenétkezés, ingyenellátás, ingyenszállás –, mert én nem szeretek másokkal együtt aludni! Meg tulajdonképpen ez a hét hosszú, ha két napra elmehetnék, akkor megyek.

Majdnem megkérdeztem: – Még milyen extra szolgáltatást biztosítsanak?

Amíg én diktálok, amíg azt várom, hogy Isten is alkalmazkodjék hozzám, addig ez a szabadítás nem lesz az enyém. Mert egyszer csak le kellett vetkőzni Naamánnak a díszruhából. Ott voltak a rangjelzések, kitüntetések több soron, a díszruháján, hogy azért érzékelje a próféta is, nem akárkivel van dolga. Ezt le kellett tenni, ha óvatosan is, a kocsiba vagy a földre. Ott volt lemeztelenítve a leprás fővezér. Amikor így megfürdött, megmártózott hétszer, volt gyógyulás.

Amikor már nem te, nem én diktálok az Istennek, hanem azt mondom: – Köszönöm, Uram, hogy még velem is foglalkozol! Mondjad, hadd értsem, mit is kellene tennem? – akkor átélem az Ő gyógyító ajándékát és kegyelmét.

Még egy tanulság: nem a Jordán vize gyógyította meg Naamánt. Ha annak ilyen varázsereje lett volna, már régen gyógyíttattak volna vele. Nem, nem! A Jordán vize bizony olyan volt, amilyen. De amikor hittel engedelmeskedett a beteg Isten igéjének, meggyógyult.

A próféta megmondta: – Menj el a Jordánhoz, fürödj meg hétszer! – Hiába utánozták volna a leprások, hogy akkor hétszeri lebukás a víz alá, s meggyógyulunk…

Mózes korában sem az érckígyó mentette meg a kígyómarásban lévő embereket, akik már a végsőkig lázongtak Isten ellen, és rájuk engedte a mérges kígyókat.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 144

Segítségért kiáltottak, s azt mondta Isten: – Mózes! Állíts föl egy érckígyót a tábor közepén póznára, aki föltekint a kígyóra, az megmenekül.

Sokan nem tekintettek föl. De voltak, akik föltekintettek, és meggyógyultak. Nem a kígyóban, nem abban az ércdarabban volt a varázserő. Évszázadokkal később, Ezékiás király korában, amikor ereklyeként tisztelték ezt az érckígyót, egyenesen parancsba adta Isten: – Törjétek össze! Az emberek már nem bennem bíznak. Már az érckígyóhoz járnak erőt meríteni!

Ereklyékben bízunk? Én nagyon szeretem a hazánkat, nem kell mondanom. Mégis fáj a szívem, amikor István király jobbja körül forgolódik a tömeg. Istvánt tiszteljük, adjunk hálát érte! Az Isten kegyelméért is. De gondoljátok, hogy István jobbja tartja meg az országot? Vagy Mária tartja meg az országot? Nem az élő Isten és a Megváltó Jézus Krisztus?!

Megkereszteljük a kicsiket. Nincs ebben a keresztvízben semmi varázserő! Ez egyszerű, tiszta víz. Jelkép arra, hogy azon a kereszten, ahol Jézus a vérét adta és megváltotta ezeket a gyermekeket is, mi történt. De ez a víz nem tartja meg őket! Ettől még elveszhetnek mindnyájan, és elveszhetünk! Ha hittel föl tudnak tekinteni az Úrra, Jézus Krisztusban való hit által örök életet nyernek. Mindnyájan tudjuk az igét: *„Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen”* (János 3,16). Az én unokámat is Jordán-vízzel keresztelték meg. De nem azért, mert én hoztam, hanem épp olyan vasárnap következett, hogy valaki hozta a Jordán-vizet. Mondtam, hogy teljesen mindegy. Kedves jelképként felhasználjuk. Volt olyan vállalkozó magyar–arab pár, akik eljöttek hozzám, s azt mondták, kössünk üzletet: ők szállítják a Jordán-vizet, és itt különböző kategóriájú kereszteléseket vezessünk be. Mondtam, még ez hiányzik! Hogy első osztályú, másodosztályú keresztelés, meg a Jordán vizével! Az Úr Jézus Krisztus drága vére árán van egyedül megtartatás!

Naamán nem csak a testében gyógyult meg. Ez az ember életgyógyulást kapott. Óriási dolog az egészség. Én is tudom, én már fiatalon tüdőműtött voltam. Tudom, mit jelent az egészség. De ki ne mondjuk ezt a pogány beszédet: A legnagyobb dolog az egészség!

A legnagyobb dolog az Úr Jézus Krisztusban kapott életgyógyulás, élő hit! Mert akkor lehet, hogy beteg a tested, de Jézusban gyógyult az életed.

De a testi gyógyulásnál is nagyobbat kapott Naamán: az Úrban új életet. Azt mondja:

– Most már tudom, hogy az Úr az Isten! Egyedül Őt tisztelem, Őneki szolgálok.

Még egy utolsó kérése van: – Bajban vagyok – mondja a prófétának –, mert én már mindent úgy akarnék tenni, ahogy az Úr mondja, és már tudom is, hogy nem szabad meghajolnom a bálványszobor előtt. De hazamegyek, és az én uram rátámaszkodik a kezemre, együtt megyünk a pogány isten templomába. Mit csináljak?

A próféta így szólt: – Eredj el békességgel!

S tudjátok, miért mondta ezt? Te egy élő Urat fogadtál uradnak. Ő majd intézi a dolgokat. Bízd Rá! Meg kell hajolnod talán, de az is lehet, hogy már mást választott a király, és nem a volt leprással megy majd a templomba. Bízd Rá!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 145

Nem kaptafa az Úr követése. Csak bízzak Őbenne, Övele legyek közösségben, és a következő lépést megadja.

Egyik teológus társam a hatvanas években a határőrségnél szolgált, mint katona. Azt a parancsot kapta, hogy ünnep közeledik, egy nagy transzparensre fesse fel: „Dicsőség a dicső...” – és megvolt, hogy kiknek, hogyan.

Azt mondta a társam: – Istenem, nekem kell felfestenem? Tudod, hogy én dicsőséget csak Neked adok. – Sóhajtozott kicsit, aztán bemártotta az ecsetet. De amikor festeni kezdett, kiabáltak:

– Kovács tizedes, Kovács tizedes, azonnal befogni a kocsiba, és irány a falu!

– De nekem ezt a parancsot adták...

– Hagyja, azt megcsinálhatja más is!

Ment és befogott a szekérbe, és elhajtott.

Nem mindig van így, lehet, hogy meg kell csinálnia. De olyan jó ez, hogy itt Elizeus próféta nem uralkodik Naamánon, hanem azt mondja: – Eredj el békességgel! Majd az, aki téged meggyógyított, élő hitre segített, meg fogja mutatni személyre szabottan, hogy mi lesz a következő lépés.

Ugye, Testvéreim, ez a régi történet rólunk és nekünk szól, mert igéjével az Úr egykor is, ma is életgyógyulásokat akar végrehajtani… Áldott legyen érte az Ő neve! Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 146

EZÉKIÁS

OLVASANDÓ: 2KRÓNIKA 29–30

2KRÓNIKA 31,21

„Ezékiás minden munkáját, amit az Isten háza szolgálatában, a törvénynek és a parancsolatnak megfelelően elkezdett, Istenét keresve, tiszta szívből végezte, ezért sikerült neki."

Több igehirdetésben is az északi országrészben jártunk, Izráel, Samária vidékén. Illés és Elizeus próféták szolgálatát követtük. Istentelen királyok idején végezték a szolgálatukat. Az északi országrész elszakadt a délitől, és tizenkilenc istentelen királyt ért meg egymás után. Ezt még kimondani is sok! Micsoda züllés, pusztulás, milyen állapot következett arra az országra! A déli országrészben is volt számos hitetlen, istentelen király, de itt azért úgy nagyjából váltakoztak. Sajnos, hogy itt sem egymást követték az istenfélő királyok.

Most Júdába érkezünk, a déli országrészbe, mégpedig Ezékiás király idejébe. Krisztus előtt 725-ben kezdett uralkodni, és 697-ig volt király, 29 éven keresztül. Nagyon szép bizonyságot tesz az ige Ezékiásról: *„Minden munkáját, amit az Isten háza szolgálatában, a törvénynek és a parancsolatnak megfelelően elkezdett, Istenét keresve, teljes szívből, tiszta szívből végezte, ezért sikerült neki."*

Nézzük meg, milyen körülmények között kezdte meg az uralkodást. Aztán nézzük, hogy mi volt a legfontosabb, a legelső teendője, amikor uralomra jutott. Végül pedig: mi lett a következménye annak, hogy teljes szívvel megújította az Úrral való szövetséget.

Olyan országot örökölt, amely gazdaságilag, politikailag, erkölcsileg, vallásilag nagyon mélyre jutott. Apja, Akház istentelen király volt, aki nem csak hogy nem kereste az Urat, hanem a bálványimádásnak olyan mélységéig jutott, hogy a szír–efraimi háború idején, amikor jöttek az ellenségek, kedves fiát feláldozta a Molok isten oltárán. Isten tiltotta népét: nehogy valaki átvigye a gyermekét a tűzön! Itt vagyunk Dávid, Salamon után mintegy kétszáz évvel, és Júdának, a jeruzsálemi templom területének a királya a Moloknak áldozik…

Az asszír világbirodalom egyre közeledett. A kis népeket maga alá hajtotta, adófizetőjévé tette. Több kis nép összefogott, hogy nem fizetnek adót, ellene állnak. Akház nem szállt be közéjük, ezért megtámadták. Ez volt az a bizonyos szír–efraimi háború. Sok pusztulást jelentett ez is. Majdnem harmincezer embert vittek el fogságba, akiket aztán az asszírok még tovább vittek azoktól, akiket ők igáztak le.

Ebben a helyzetben Akház az asszír uralkodótól kért segítséget.

Úgy gondolkodott: – Mit ér nekem, hogy Izráel meg a szírek, meg a többiek összefognak, én majd biztonságban leszek, hogyha vazallusként szolgálom az asszír királyt. – Az asszír király meg is segítette őt úgy, hogy fizethették a kemény

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 147

hadisarcot. Nem csak a királyi kincstár ürült ki teljesen, hanem még a jeruzsálemi templom ajtajainak az aranyborításait is le kellett szedniük.

De őt a templom állapota nem izgatta. Amikor az asszír király a szíreket legyőzte, Damaszkuszt leigázta, elutazott elé, hogy hódolatát kifejezze. Látta az asszírok áldozóoltárát. Látta, mennyivel szebb, mint az övék, meg mennyivel modernebb. Még onnan, Damaszkuszból futárral hazaküldte a mintát, a tervrajzot, és megcsináltatta odahaza. Az Úr oltára mellé tették az asszír oltárt, majd az Úr oltárát félre is tolták. Amikor hazaérkezett, felavatta az asszír oltárt, amelyen nagy áldozatot mutatott be.

Közben már a papok meg a léviták otthagyták a templomi szolgálatot. Nem kaptak fizetést, nem törődtek velük, nem volt szükség rájuk, mentek a megélhetésüket keresni. A végén még a templomajtót is bedeszkázták. Már nem is a királyi palota és a templom közötti főbejáraton mentek a templomba, csupán egy oldalbejárat maradt meg. A templom tele volt bálványokkal. A nép az áldozóhalmokon mutatott be áldozatokat. Mivé lett az élő Isten népe?! A filiszteusok délen fosztogattak, városokat foglaltak el.

Ebben a káoszban, ebben a mérhetetlen mélységben lép trónra Akház fia, Ezékiás.

Isten különleges kegyelme volt ezzel a fiatalemberrel, hogy ebben a helyzetben tudja, mi a legfontosabb teendője. Azt mondanánk, hogy el van foglalva a királyság tűzoltó munkáival. Mégis azt olvassuk, hogy az első év első hónapjának első napján elindul, hogy megújítsa a szövetséget az Úrral.

Gondoljunk el valakit, aki anyagilag lerobbant állapotban van, egészségileg, családilag, kapcsolatrendszerében is. Annyi baja és gondja között első dolga, hogy haladéktalanul, az első év első hónap első napján megújítsa a szövetséget az Úrral?

Ezékiás ezt cselekedte! Nem a filiszteusok ellen ment, hogy legalább rendet tegyen a déli országrészben. Nem az adófizetési gondjait próbálta valahogy egyenesbe hozni. Nem szövetségeseket keresett és intézte, hogy kiépítse a királyságát. A legfontosabb az volt számára, hogy megújítsa a szövetséget az Úrral.

A papokat, lévitákat előkeríti. Hogy néztek ki ezek… Azt olvassuk, hogy a léviták voltak a buzgók. A papok úgy tették-vették a dolgukat, nagyon lassan melegedtek bele újra a feladatukba. A léviták olyan hűséggel álltak oda, hogy azt külön is megjegyzi a Biblia.

Ezékiás kihordatott minden szemetet a templomból. Tizenhat napon át hordták. Nem egy ember, nem kettő. El tudjuk képzelni, hogy nézett ki az a templom, amelyet egy nagy csapat a szentélytől kezdve a pitvarig tizenhat napig tisztogat, és hordják a szennyet, a szemetet, a bálványokat. Akkor a király bűnért való áldozatot mutatott be.

Azzal indul, hogy azt, ami a népnek, ami neki, ami a papoknak a bűne is: a mögötte lévő időszakot odateszi az Úr elé. Ezzel a bűnért való áldozattal megalázza magát, és bocsánatot kér.

Jön a következő lépés: páskát ünnepelnek. Mert elmaradt ez is! Ha az élő Istenről elfelejtkeztek, akkor miért is ez a szertartás? Ha úgysem törődünk az Istennel,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 148

miért kereszteltessük meg a gyermekünket? Ha úgysem törődünk Vele, miért jöjjünk az úrasztalához?

Pedig az Egyiptomból való nagy szabadulásnak a pecsétje volt a páskaünnep. Azt a mérhetetlenül nagy kegyelmet, amit Isten velük gyakorolt, pecsételték meg ezzel.

Most egy újabb nagy szabadítást élnek át. Isten ilyen kegyelmes volt hozzájuk, hogy alkalmas időt adott a megújulásra. Ők kihasználták az alkalmas időt, és újra ott vannak a páska hálavacsorájánál. Mind a 12 törzset meghívják. Ezékiás nem mondta: – Az északi országrész maradjon.

Hiszen eredetileg 12 törzsből állt a nép. Elküldi a követeit. Csúfos dolog, amit átélnek. Kinevetik a követeket az északi országrészben: – Mit akartok ti? Mit képzeltek, hogy mi majd elmegyünk a templomba? Túl vagyunk mi már ezen! – Csak néhány ember vette komolyan az északi országrészben, hogy megalázza magát Isten előtt, és eljöjjön a páska ünnepére.

A déli országrészt magával ragadta Ezékiás. Így olvassuk: *„Júdában azonban ott volt az Isten keze, amely egy akaratra juttatta, és teljesítették a király és a vezető emberek parancsát az Úr szava szerint”* (2Krón 30,12). Úgy mentek oda, mint akiknek hallatlan nagy ajándék, hogy jöhetnek. Nem ők tesznek szívességet az Istennek, hogy ezt az időt odaszánják. Olyan istentiszteleti leírásról olvasunk, amelyben a hangszerek, az énekesek, mindenki valami kitörő hálával dicsőíti az Istent. Akkora volt az örömük, hogy megfejelték a hét napot még hét nappal. Mint egykor Salamon idejében, amikor felszentelték a templomot. Akkor is hét napra tervezték az ünnepet, de olyan örömük volt, olyan hála volt a szívükben, hogy azt mondták: – Ne hagyjuk abba! Ezt még hét napig tegyük!

Itt reformációt él át egy nép. Újra fölfakad az ige légköre. Újra lehet érzékelni, hogy az élő Isten az Úr, ennek a népnek az Ura. Fölfakadt az élő forrás.

A következő lépés az lett, hogy elmentek, és kivágták a bálványfákat, s mindent elpusztítottak, ami a pogány szokásokhoz, bálványozáshoz tartozott. A nép abbahagyta a kétfelé sántikálást.

Ezékiás király tudta, hogy a nép élete és az ő élete sem történelem első renden, hanem üdvtörténet. Tudta, hogy sokkal fontosabb, hogy állok az Úrral, mint az, hogy állok a mindennapi kérdéseimmel. Mert az Úrral való kapcsolat megújulása hozza meg azt, hogy a mindennapi dolgaim is a helyére kerüljenek.

Figyeljünk arra, hogy a mi életünk is templom, a Szentlélek temploma. *„Vagy nem tudjátok, hogy testetek, amit Istentől kaptatok, a bennetek levő Szentlélek temploma, és ezért nem a magatokéi vagytok? Mert áron vétettetek meg: dicsőítsétek tehát Istent testetekben”* (1Kor 6,19–20).

Most úgy folytassuk az igehirdetést, hogy magunkra figyelünk az ige nyomán. Arra, hogyan zajlik a mi életünk, amelyben Isten egyszer csak olyan kegyelmet tesz velünk, hogy bekopog a „történetünkbe”. Talán a családod története futott napról napra, évről évre, a te egyéni történeted futott, és egyszer csak történik valami különleges kegyelmi mozzanat. Itt az, hogy Ezékiás királyt odaállítja az Úr ennek a népnek az élére. Egyszer csak megszólít az élő Isten. Rádöbbensz, hogy belép az életkörödbe, és elkezdődik a személyes üdvtörténeted – legalábbis,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 149

amiről már te is tudsz. Merthogy az kétezer évvel ezelőtt, amikor Jézus a kereszten meghalt, elkezdődött – sőt elkezdődött a világ alapítása előtt, ha nagyon messzire megyünk.

Mi onnan tudjuk kezdeni, amikor belép az életkörünkbe Istennek ez a személyes kegyelme. Gondold végig, milyen körülmények között ért vagy ér el ez téged. Akár csak most is mi minden zajlik az életedben: munkahelyi, családi, anyagi, egészségi kérdések, lelki kérdések. Ebben a háttérben egyszer csak megszólal az ige. – Az a kérdés, hogyan reagálsz az Isten megszólító szeretetére. Haladéktalanul, azonnal, úgy, ahogy itt Ezékiás, hogy az első év első hónap első napján induljunk! Amit megértettem az igéből, teljes szívvel odaszánom magam, és nem latolgatok, nem taktikázok, nem halogatok.

Van olyan testvér, akit tíz éve próbálok gondjában-bajában az Úrhoz segíteni. Tíz év után most megint mélyen maga alatt van, összeborult az élet fölötte. Mondom neki: – Most ne azzal törődjön, hogy ebből hogyan evez ki, hanem keresse az Urat!

Még tudunk neki egy lehetőséget, ahol lelkileg felépülhet. Azt mondja: – Olyan gyönge vagyok, én ezzel nem tudok foglalkozni. Előbb meg kell oldani a dolgaimat!

Hány ember oldogatja a dolgait évek óta, évtizedek óta! És igazán megoldja? Egyre jobban belekerül az ingoványba: minél jobban erőlködik, annál inkább süllyed. Jézus világosan megmondta: *„És ömlött a zápor, és jöttek az árvízek, feltámadtak a szelek, és beleütköztek abba a házba, az összeomlott és teljesen elpusztult”* (Mt 7,27). Mindnyájunk életének megvannak azok a súlyai, az a kerete, amelyben vagyunk. Az igazi kérdés az, hogy megértjük-e: nem tudunk úrrá lenni a körülményeken! Nem futni kell Ezékiásnak fűhöz-fához, hanem rendezni kell a kapcsolatát az élő Istennel! A szövetséget kell megújítania.

Ne mondjuk: Most nem alkalmas, most nincs erőm hozzá.

Már régen kellett volna. Ha ezt a kegyelmet Isten valakinek megadja, ne halogassa! Ne várjon alkalmasabb időre, kezdjen hozzá a nagytakarításhoz! Úgy, ahogy Ezékiás király hozzákezdett. Amit megért, hogy nem az Úrtól van az életében, hagyja abba!

Valaki azt mondta: – Igaz, otthagytam a feleségemet. Igaz, hogy már négy éve valaki mással élek. Megértettem az evangelizációs héten, hogy vissza kellene menni a feleségemhez. De milyen becstelen dolog otthagyni azt a nőt, aki négy évig kitartott mellettem!

– Hát ki a felesége? Ez a nő, vagy akit otthagyott?

Ezékiás nem kérdezte, hogy „kinevetnek” vagy „mit szólnak hozzá”: ő megtette a lépést. És utána áldást jelentett azoknak is, akik talán fenntartással figyelték vagy fogadták. Ha neked Isten indítást ad, és megértetted, hogy mit kell cselekedned, ne halogasd! Tisztítsd ki azt, ami tisztátalan az életedben. Ne mondd, hogy még mennyi mindent ki kellene tisztítani! Azt tedd meg, amire Ő hangsúlyt tesz! Áldást fog hozni, reformáció megy végbe az életedben és körülötted is. Nézzetek körül, testvéreim egy-egy olyan családban, ahol egyikük igazán komolyan vette, amit Ezékiás komolyan vett. Ha nem is alakult át minden csodálatosan, de más a légkör!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 150

Amikor 1995-ben megválasztott a gyülekezet ide a Fasorba, rendkívüli körülményeket találtam. Azt mondtam: ez nem lehet igaz, hogy Budapest egyik legnagyobb gyülekezetében cigarettafüsttel tele az irodák. Leülök egy olyan székre, amelyiknek a hátsó része hiányzik, el kell takarnom, ha bejön egy esküvős pár, mert azt hiszi, hogy ilyen ódon intézmény az egyház. De ez volt a kisebb dolog. Amit lelkileg találtam… Annak az elesettsége, hogy szolgatársak egész sora nem is érti, miért küldött ide az Úr!

Én voltam a vezető, de nagyon az Úr kegyelme az, hogy ezek után mi ma egy missziói bázis lehetünk. Nagyon becsüljük meg! Álljunk oda mindnyájan az Úr elé, mert úrvacsorai alkalmon vagyunk! Lehetőség arra, hogy szövetséget kössünk az Úrral! Lehet, hogy többen vannak, akik már régebben latolgatják, olyan jó lenne igazán megnyitni a szívem és az életem az Úr előtt. Itt a lehetőség! Vagy akik már megnyitották régen, elaludt a tűz a szívükben…

Olvastam: villamoson utazott valaki pipával a szájában, rászóltak: Itt ne dohányozzon!

Azt mondta: – A számban van, de nem ég. – S akkor odaírta az az igehirdető, hogy így vagyunk sokszor Jézussal is. Vele vagyok, itt van, csak nem ég a szívem. Sok minden rárakódik az életemre. Legyen imádságunk, amit majd az úrvacsorához készülve is énekelünk:

„Áldott Jézus, a földre jöttél,
S vállaltál értünk szörnyű kínt,
Bárcsak tudnánk igéd követve
Mi is szenvedni, tűrni mind.
Sok szolgád, férfi, nő, ma bízva
átadjuk szívünket Neked,
hogy munkánk éljen és teremjen,
gyújtsd fel bennünk szerelmedet!” (472. dicséret)

Úgy legyen, ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 151

EZÉKIÁS AZ ÚR SZAVÁRA ÉPÍT

OLVASANDÓ: ÉZSAIÁS 36–37

ÉZSAIÁS 37,15; 20; 36–37

„És így imádkozott Ezékiás az Úrhoz: De most te, Urunk, Istenünk, szabadíts meg bennünket az ő kezéből, hadd tudja meg a föld minden országa, hogy te vagy egyedül az Úr! – Akkor eljött az Úr angyala, és levágott az asszír táborban százhetvenötezer embert. Amikor reggelre fölkeltek, mindenfelé csupa holttest volt. Ekkor Szanhérib, Asszíria királya fölkerekedett, visszavonult Ninivébe, és ott is maradt."

Az ókor hét csodája nevet viseli hét építmény, amelyek közül ma már csak a Kheopsz-piramis maradt meg épségben. De a régészek ámulattal fedezik fel és próbálják legalább leírni, ha nem is tudják rekonstruálni a többit: Szemirámisz függőkertjét, az alexandriai világítótornyot, az olimpiai Zeusz-szobrot, a rodoszi kolosszust, Artemisz efézusi templomát és Mauszólosz síremlékét.

Mi ma egy olyan ókori csodát szemlélünk, amely felülmúlta az épületeket, és amely az egyik legnagyobb csoda ma is, ha valakinek az életében megjelenik. Fölolvasott igénk adja elénk ezt a csodát. Azt mondanánk, hogy ez nem más, mint az a csodálatos megszabadulás, amelyet kétezer-hétszáz évvel ezelőtt átélt Ezékiás király vezetésével Júda népe, különösen is Jeruzsálem városa.

Több százezres hadsereg halálos szorításából menekült meg a kicsiny, hozzájuk képest jelentéktelen haderőt képviselő nép. Az asszír király Krisztus előtt hétszáz évvel végigdúlta a Közel-Kelet népeit, köztük Izráelt, Júda városait, és megérkezett Jeruzsálem alá. Már csak egy roppantás, és elesik a város kőfalastól, királyostól, templomostól, mindenestől. Ekkor egyetlen éjszaka alatt – így olvassuk – az Úr angyala megölt százhetvenötezer embert az asszír táborban. Az asszír király azt is meghallotta, hogy puccs készül ellene otthon, és sietve elvonult a város alól. Hogy járvány ütött ki, vagy mi más pusztítás ment végbe, azt pontosan nem tudjuk; de hogy megtörtént, és csodálatosan megszabadult a város, az tény.

Mégsem ez az a csoda, amelyre felhívom a figyelmeteket. Ezékiás király hite az a csoda, aki ezáltal nem adta fel a várost, hanem Isten ígéretére építve vállalta az életveszélyes kockázatot, és így a rabság helyett megmenekült.

Kövessük az eseményeket, figyeljük Ezékiás hitét, amely megtartotta őt a kilátástalan körülmények között is!

Legutóbb gyönyörűséggel figyeltük a fiatal Ezékiást, aki uralkodásának első évében, az első hónap első napján kinyittatja a templomot, amelyet az apja bedeszkáztatott, és kitakaríttat mindent. Úgy tér vissza az Úrhoz, és téríti vissza a népet, hogy lerontják a bálványokat. Teljes szívvel visszatérnek az élő Isten imádásába, uralma alá. Hatalmas reformáció megy végbe az életükben, és a krónikaíró így foglalja össze ezt a korszakot egy mondatban: *„Ezékiás minden munkáját,*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 152

amit az Isten háza szolgálatában, a törvénynek és parancsolatnak megfelelően elkezdett, Istenét keresve tiszta szívből végezte, ezért sikerült neki" (2Krón 31,21).

Miután a lelki életük, az Istennel való kapcsolatuk, istentiszteleti rendjük alapjaiban rendeződött, máris rendkívüli politikai helyzetben találja magát a király. Elment, és visszafoglalta a filiszteusok által elrabolt városokat. Utána – talán elhamarkodottan – arra gondolt, hogy mégsem fizeti a mérhetetlen nagy hadisarcot az asszíroknak. Arra gondolt talán, hogy Ura megvédi őt. Nem mérte fel kellő mélységében, hogy Isten ítéletet tartott a korábbi bűnök miatt a nép életén, és ez az ítélet még most is tart. Jóllehet ők már rendezték a soraikat, de tetszett az Istennek, hogy még mindig az asszírok nyomása alatt, hadisarccal tanulja meg a nép, hogy ha bűnbocsánatot kaptak is, még hordozniuk kell korábbi bűneik büntetését.

Gyermekkoromban megtanultam, hogy ha sarokba állítottak, csak annyit kell mondani, „bocsánatot kérek", és már szaladhattam is. Meglepetésemre egyszer édesanyám azt válaszolta: – Maradj csak, fiam, ez nem megy így, maradj csak még!

Isten is azt mondta: – Jó, jó, maradjatok még! Aztán eljön az idő, amikor leveszem rólatok ezt a büntetést.

Ezékiás apja, Akház is fizette a hadisarcot. Sőt ő még az asszírok oltárát is bevitette a jeruzsálemi templomba. Annyira lojális volt, hogy azon az oltáron áldozott: – Ha az asszírok ennyire mennek előre, akkor biztos az ő istenük a nagyobb. Akkor már mi is kérjük annak az istennek a segítségét!

Idáig züllött lelkileg a király. Mintha azért, mert a világban valakinek fut a szekér, azt az utat kellene követni, meg azokat a módszereket. Pedig homokra épít, ha valaki nem az élő Úrnak a szereteturalma alatt él.

Így történt, hogy az asszír király fölháborodott. Jött megtorolni, hogy nem érkezett meg időre a hadisarc. Negyvenkét várost letarolt Júdában, és megérkezett Jeruzsálem alá. Ezékiás észbe kap, és azt mondja: – Fizetek, hagyd a várost!

Szanhérib kirója rá, hogy hány ezer talentum ezüst, arany. Szegény Ezékiás, most szögeltek újra aranyborítást a templomkapura, meg edényeket szereztek be, azt mind oda kell adnia.

Odaadta, de az orcátlan Szanhérib vagy kevesellte a hadisarcot, vagy miután bezsebelte, azt mondta: – Ha már itt vagyok, akkor kiraboljuk ezt a várost is.

Mit számít a becsület?!

Rendkívüli veszedelembe került Ezékiás és a nép. Az asszír király kincstárnoka megjelenik. Ez is a hadviselés része volt, hogy ne kelljen sok katonát beáldozni. Megjelenik a domboldalon, és a városfalon lévő néphez beszédet intéz. Meghallja Ezékiás, hogy mi folyik ott, kiküldi a főembereit. Azok hallják, hogy gyalázza az élő Istent, becsmérli a népet, és szépen fölfesti az arányokat. Még azt is mondja: – Ad nektek lovakat az én Uram, de még lovast sem tudtok rá adni. Így akartok ellenállni nekem?

Ezékiás főemberei azt mondják a kincstárnoknak:

– Ne beszélj zsidó nyelven, beszélj arámul, hiszen az a politika nyelve, értjük mi azt! – A kancellár válaszol:

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 153

– Mit gondoltok, kikhez jöttem én, hozzátok? Veletek nincs mit tárgyalnom. Ehhez a néphez jöttem, akiket ti pusztulásba visztek. Lázadjatok fel, emberek! – És mondja tele szájjal:

– Ne higgyetek Ezékiásnak, elkábít titeket, hogy így az Úr, úgy az Úr! Az Úr küldött engem, és az Úr nevében pusztítunk benneteket. Mit gondoltok, honnan van a mi hatalmunk és erőnk? Melyik nép istene állt meg előttünk?

És megy a nagy beszéd.

A három vezető visszatér, mindezt elmondják a királynak. Ezékiás ebben az életveszélyes helyzetben megszaggatja királyi ruháját, és zsákot vesz magára. Ez a megalázkodásnak, az Isten előtti legmélyebbre hajolásnak a kifejezése. Bemegy a templomba, és elküldi az embereit Ézsaiás prófétához, az Isten emberéhez. Vigyék hírül, mit beszél a kincstárnok, és mit akar az asszír király velük! Tudja, hogy kihez forduljon. Nem fűhöz-fához kapkod, hanem az élő Istenhez fordul. Ezért megy a templomba, ezért küldi a prófétához az embereket, mert a döntő kérdés számára ebben az életveszélyes helyzetben az, hogy mit mond az Úr?

Nem akarom hosszan részletezni az eseményeket. Az asszír király – a kancelláron keresztül még levelet is küld – megismétli az ultimátumot: Adjátok fel a várost, különben elpusztítom! – Ekkor ugyanazt teszi Ezékiás, mint első ízben: bemegy a templomba, és leteszi a levelet az oltárra. Kiteríti az Úr elé, kiönti a szívét az Úr előtt. Újra üzen Ézsaiásnak. Imádsága ezzel végződik: *„De most te, Urunk, Istenünk, szabadíts meg bennünket az ő kezéből, hadd tudja meg a föld minden országa, hogy te vagy egyedül az Úr!”* (Ézs 37,20).

Megjön Ézsaiástól az ige, jönnek az üzenettel. A próféta kétszer is üzen a királynak. Első alkalommal ezt olvassuk: *„Amikor Ezékiás király szolgái megérkeztek Ézsaiáshoz, így szólt hozzájuk Ézsaiás: Mondjátok meg Uratoknak: Így szól az Úr: Ne ijedj meg azoktól a beszédektől, amelyeket hallottál, amelyekkel káromoltak engem az asszír király szolgái! Íme, én olyan lelket adok bele, hogy hírt hallva, visszatérjen országába. Saját országában pedig kard által ejtem el”* (Ézs 37,5–7).

Másodszorra megerősíti Ézsaiás próféta az előbbi üzenetet: *„Akkor Ézsaiás, Ámóc fia ezt az üzenetet küldte Ezékiásnak: Így szól az Úr, Izráel Istene: Mivel imádkoztál hozzám Szanhérib asszír király miatt, ezt az igét jelenti ki róla az Úr: – Horgomat orrodba vetem, zablámat a szádba, és visszaviszlek azon az úton, amelyen idejöttél! – Neked pedig ezt a jelet adom Ezékiás: – Ebben az évben azt eszitek, ami a tarlón nő, a második évben azt, ami annak a magvaiból hajt; a harmadik évben azonban vessetek és arassatok, ültessetek szőlőt, és egyétek a gyümölcsét!”* (Ézs 37,21–22; 29–30).

Ezékiás ott van a rettenetes fenyegetettségben. Abban a felelősségben, hogy ha nem adják meg magukat, és betör az asszír sereg, a földdel teszik egyenlővé a várost, gyilkolnak, fosztogatnak, és viszik a rabokat magukkal. Ha feladják a várost, igaz, hogy rabszíjra fűzik a királyt, de életben hagyják, és megkímélik úgyahogy a várost. Jön a rabság, jön a hadisarc. De az Úr meg azt mondta: – Ne adjátok föl a várost! – Ezékiás ott van ebben a feszített helyzetben! De Ezékiás „forró drótot” tart az Úrral. Csodálatos ez: nem pap volt, ő király volt. De ennyire, vérre menően komolyan veszi, hogy az a lényeg, mit mond ebben a helyzetben

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 154

az Úr. Isten ígéretére épít, mérhetetlen kockázatot vállal. Hisz az Úrnak minden ellenkező látszat ellenére, mert ezt mondta az élő Úr.

Azt hiszem, bele tudjuk képzelni magunkat a helyzetébe. Nem átélni, de beleképzelni. Egyfelől beszél a nagyszájú, hatalmas seregű király, másfelől a láthatatlan, élő Isten. De az ő számára Isten nagyobb valóság, mint bárki ezen a Földön. Ez az a csoda az ókorban, amely felette van a hét ókori csodának. Ez az a csoda azóta is, a XXI. században is, amikor egy ember életveszélyesen hisz az Úrnak. Nem hiszékeny, és mindenfélét elhisz, hanem az Úr szavára építi fel a kis és nagy eseményeket, dolgokat, döntéseket.

Erre figyeljünk nagyon, mert ennél nagyobb ajándék nincs egy ember életében! Ebben nem az a legnagyobb ajándék, ami itt bekövetkezett, hogy megszabadult a város. Ha nem szabadulnak meg, akkor is az élő Úrral való kapcsolat, az ő szavára való építés a legnagyobb ajándék egy ember életében. És nem csak az, hogy jaj, ha én húzok az Úrhoz, akkor megoldódnak a problémák.

Ha Ővele vagyok, ez már megoldás, akkor is, ha a problémák még nem oldódtak meg, vagy egészen másképp fordulnak, mint ahogy én várom. Az biztos, hogy nem annak ellenére, amit Isten megmondott. Mert amit Isten megmond, az az utolsó szóig beteljesül. Ezt figyeltük már a Biblia eddig feldolgozott részeiben is.

Később látjuk – amikor már a perzsák a világ urai –, hogy Dániel és társai ott vannak a királyi udvarban. A király felállítja a szobrot, amely előtt meg kell hajolni mindenkinek. Ők nem hajolnak meg, és nem imádják; akkor a király égő, tüzes kemencébe vetteti őket. Mentené az életüket, mert nagyon nagy segítséget jelentenek ezek a vezető emberek neki, de a törvény már megszületett. A többi vezető ott lohol, liheg a király nyakán. Azt mondja akkor a király: – A ti Istenetek meg tud-e titeket menteni az égő, tüzes kemencében is?

Az mondja a három fiatal: – Tudd meg, király, hogy a mi Istenünk meg tud minket menteni az égő, tüzes kemencében is. De ha nem tenné is, tudd meg, mi más Istent nem imádunk, csak Őt.

Értjük, milyen nagy szabadságról tanúskodik ez a vallomás? Vagy amikor Pál apostol arról beszél, hogy akár életem, akár halálom által Istent dicsőítem… Nem tudom, mi következik – írja a Filippi levélben –, sejtem, hogy megmaradok, mert még szükségetek van rám; de ha elhív az Úr, akkor is, a halálom is Őt dicsőíti. Ha megtart, akkor pedig még a hasznotokra leszek. Értjük ezt a szintet, hogy valaki ilyen közösségben van az Úrral?

Mit lehet ezzel az emberrel kezdeni? Ez hatalmas győzelem.

Nem garancia arra, hogy ha én az Úr közelében vagyok, vagy ennyi-annyi perselypénzt elhelyeztem, akkor biztos, hogy átmegyek a vizsgán, vagy biztos, hogy majd megoldódik valahogy az ügyem. Persze, hogy Isten szabadító Úr, de értjük ennek a lelki szabadságnak mérhetetlen ajándékát? Hogy az események és a körülmények fölé emel valakit az Isten…

Persze ne gondoljuk, hogy Ezékiás könnyedén vette az eseményeket! Mondtam is, hogy rettenetes szorításban van. El tudom képzelni, hogy elsápad, se élő, se holt, amikor ezt a problémát meg kellene oldani, de megteszi a következő lépést. Meglépi, nem rohan Egyiptomba, nem rohan mindenfelé szövetségest ke-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 155

resni. Nem tüzet olt gyorsan, hanem fut az Úrhoz, hogy pontosan értse, hogy beállítsa a lelkét, az életét, hogyan is tovább. Ez a nagyobb csoda.

Ne lepődjetek meg, Testvéreim, ha a veretes régi történetből hirtelen a mába ugrom.

Egy harminc felé közeledő fiatalasszonyt bátorítgat a lelkipásztor, meg a néhány évvel idősebb férjét: – Olyan jó lenne, ha gyermeket vállalnának! – A lelkipásztor mondja, hogy az évek telnek, és annak a gyermeknek testvér is vagy testvérek is kellenének. Ők elmagyarázzák, hogy most véglegesítették az állásában a fiatalasszonyt. Egyébként is, a gyermeknevelés olyan macerás dolog…

A lelkipásztornak pedig eszébe jut, hogy néhány héttel azelőtt az egyik panelház tizedik emeletén egy ötgyermekes – gyülekezetünkben élő és szolgáló – családot látogatott meg feleségével, és milyen áldott, vidám légkör volt abban a családi otthonban. Mi a különbség? A hit csodája! Hit nélkül ugyanúgy gondolkodnának, beszélnének ezek a szülők is. Még meg is értjük emberileg. Tanulni kell, aztán elhúzódnak a tanulmányok, aztán munkát kell keresni, aztán kevés a pénz is.

De a végén szépen megöregszik két ember, és sóhajtozik azon, hogy egyedül vagyunk; nincsenek gyermekek, nincsenek unokák. Még az a jó, ha nem az Istent kezdik vádolni. Értjük? Egyetlen életszelet ez. Mondhatnám a többit is: hogy életveszélyesen rábízom-e magam az Úrra?

Hogyan neveltek fel a szüleink bennünket? A Rákosi-időben, öt gyermeket egyetlen kis fizetésből. Megvagyunk mind az öten – Istennek hála! –, sőt tizenkét unoka, meg azoknak a gyermekei már létszámban lehagytak bennünket, még a gyermekeinket is.

Hogy történt? A hit csodája által! Nem volt garancia, nem volt biztosítva, hogy ez hogyan történik. De ha valaki az élő Istenben hisz, annak az életét úgy vezeti, hogy csak egy lépést ad, talán csak annyit, hogy elmegy a templomig, mint ahogy Ezékiás. Ott hall egy igét, vagy ott kiönti a szívét, és megkönnyebbül, hogy az Úrnak letettem a problémát. Aztán jön az ige Ézsaiástól. Hogy ezt hogyan építi föl az Úr, azt Ő tudja.

Nem könnyedén, minden harc nélkül megy a hívő élet. Valljuk meg őszintén, sokszor nagyon egyszerű, törékeny, kedvetlen, megfáradt, csüggedő, félelemben lévő gyermekei vagyunk az Úrnak. De Ő bekalkulálja, és elhangzik az igéje: *„Isten pedig hűséges, és nem hagy titeket erőtökön felül kísérteni, sőt a kísértéssel együtt el fogja készíteni a szabadulás útját is, hogy el bírjátok azt viselni”* (1Kor 10,13). Csodálatos! A gyermekeinek ezt mondja az Úr.

Azt kérdezhetjük: honnan ez a hit? Hogy lehet erre szert tenni? Testvéreim, nem ott kezdődött, amikor jött ez a borzasztó veszedelem Ezékiás király életében.

Hol kezdődött? Az első év első hónapjának első napján. Az Urat kereste teljes szívéből – olyan szép az a mondat –, és sikerült neki! A tanulóiskolába járt, átadta az életét teljes szívvel az Úr uralma alá. A bálványokat vetették ki sorra, és ennek az lett a következménye, hogy összeszövődött az élete az Úrral. A napi részletekig megkapta, és engedelmesen cselekedte.

A szolnoki repülőtiszti főiskolán tisztavatás volt. Ment egy falusi paraszt néni a fia tisztavatására nagy büszkén. Amikor ott álltak a tisztek, meg a főtisztek együtt,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 156

akkor odaközeledett, és a fiát, meg a főparancsnokot összehozva, az ott állók füle hallatára azt mondta: – Fiam, itt a tábornok úr előtt ígérd meg nekem, hogy mindig csak alacsonyan és lassan repülsz!

Kitört a nevetés a szakemberek körében, mert ha valami veszélyes, az az alacsony és lassú repülés.

Szomorú, amikor egy hívő ember ennek az édesanyának a szavát fogadja meg, hogy mindig csak alacsonyan és lassan „repüljön" a hívő életben. Milyen jó, ha valaki megtér, és egyből nekiindul teljes odaadással a hívő életének, mint aki a szenvedélyből, a rendezetlen kapcsolatokból, az engedetlen életéből szabadulva felismerte a csodálatos, új lehetőséget. Nem halogatja az engedelmességet.

Arról van szó itt – a hit csodájáról –, hogy ez az ember kicsiben-nagyban életveszélyesen meglépi a döntéseket, mert ezt az ajándékot kapta. Ez kiváltság, hogy ő hihet.

Testvérem, tudod, hogy a legnagyobb dolog ebben a világban az élő Istenbe vetett élő hit az Úr Jézus Krisztus által? Elhangzott egy kiáltás a Golgotán: *„Elvégeztetett!"* Azóta nincs olyan mélység, olyan kilátástalanság, nincs olyan elrontott helyzet, amiből az Úr az Ő gyermekeit nem tudja továbbvezetni. Még a halálból is.

Jó lenne komolyan venni az ének üzenetét:

„Ki Istenének átad mindent,
Bizalmát csak beléveti,
Azt csudaképpen őrzi itt lent,
Ínség, baj közt is élteti.
Ki mindent szent kezébe tett,
Az nem fövényre épített." (274. dicséret)

Merjük életveszélyesen rábízni magunkat minden helyzetben az Úrra!
Úgy legyen! Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 157

ÉZSAIÁS

ÉZSAIÁS 6,1–8

„Uzzijjá király halála évében láttam az Urat, magasra emelt trónon ülve. Palástja betöltötte a templomot. Szeráfok álltak mellette, hat-hat szárnya volt mindegyiknek: kettővel arcát takarta el, kettővel lábát fedte be, kettővel pedig repült. Így kiáltott egyik a másiknak: Szent, szent, szent a Seregek URa, dicsősége betölti az egész földet! A hangos kiáltástól megremegtek a küszöbök eresztékei, és a templom megtelt füsttel. Ekkor megszólaltam: Jaj nekem! Elvesztem, mert tisztátalan ajkú vagyok, és tisztátalan ajkú nép között lakom. Hiszen a Királyt, a Seregek URát látták szemeim! És hozzám repült az egyik szeráf, kezében parázs volt, amelyet fogóval vett le az oltárról. Számhoz érintette, és ezt mondta: Íme, ez megérintette ajkadat, bűnöd el van véve, vétked meg van bocsátva. Majd az Úr szavát hallottam, aki ezt mondta: Kit küldjek el, ki megy el követségünkben? Én ezt mondtam: Itt vagyok, engem küldj!”

Ézsaiás prófétához érkeztünk. A Krisztus előtti 700-as évek második felében, 740-től a 701-700-as évekig végezte a szolgálatát. Négy király uralkodása alatt volt ott Isten embereként, hirdette Isten igéjét. Három király nem hallgatott rá – meg is látszott az ország életén –, a negyedik király Ezékiás volt. Ott már találkoztunk Ézsaiás prófétával, amikor az asszírok szorongatták Jeruzsálemet, elpusztítással fenyegettek. Ézsaiás többször is megjelent. Ezékiás király élete során, mint Isten embere, és hozta Isten üzenetét.

Most Ézsaiás elhívása áll előttünk. Ebből a történetből megismerjük az elhívó Istent, az elhívott embert, és megtudunk valamit az elhívott ember küldetéséről is.

Az elhívó Istennel foglalkozik legtöbbet igénk, és ez így is van jól. Tegyük mi is ezt, hiszen hívő életünk igazi kérdése, hogy mekkora Istenünk van, milyennek látjuk Őt, mennyit ismertünk meg belőle… Nagy bajunk, hívő embereknek is, hogy sokkal többet foglalkozunk a gondjainkkal, problémáinkkal, bukásainkkal, nyomorúságunkkal, mint Isten nagy tetteivel, akár a saját életünkben végzett nagy tetteivel is. Mostanában többször elgondolkozom azon, hogy életem eltelt idejében mennyiszer aggodalmaskodtam. Tudom én, hogy *„ne aggodalmaskodjál…”!* Meg tudjuk mi mindnyájan. Pedig én még a vidámabb, optimistább alkatok közül való vagyok, hívő életemben is. Mégis mennyi dolgon aggodalmaskodtam hatvan-egynéhány esztendő alatt. Amikor most visszatekintek, azt látom, hogy Isten megszőtte a szőttest, és hálával van tele a szívem, hogy küzdelmeken, harcokon át mennyi mindent elvégzett. Igazából kár volt – utólag azt mondom – aggodalmaskodni.

Úgy gondolom, Testvérem, ezt te magad is így éled át a saját életeddel. Ha önmagunkra, a feladatokra, a körülményekre, a megoldatlan helyzetekre tekintünk, megvan az okunk az aggodalmaskodásra. De az egész útnak a titka az volt, hogy

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 158

az Úrra kellett nézni – vagy kellett volna többet nézni –, mert Neki hatalma volt kivitelezni a terveit.

Ézsaiással is így kezdte, bemutatkozik neki. Mindenkivel így kezdi Isten. A másik ember nem érti, miért tartod olyan fontosnak, hogy idejöjj vasárnap. Miért olyan fontos neked, hogy mit mond az Isten? Bemutatkozik az Isten, kijelenti magát. Ezt olvastuk: *„Uzzijjá király halála évében láttam az Urat, magasra emelt trónon ülve."* Leírja ezt a látomást a próféta. Azt, hogy milyen hatalmasan mutatkozott be az Úr őneki. Azzal kezdi: *„…láttam az Urat, magasra emelt trónon"*. Ha az eredeti szöveget nézzük, meg a Károli-fordítást, ott kétszer is megismétlődik: *„…láttam az Urat ülni magas és felemeltetett székben"*.

Miért kell kétszer is leírni? Ha valami a Bibliában ismétlődik, az különösen is fontos mondanivaló. Isten trónol a világ fölött, mindenkinél magasabbról lát mindent. Az Ő horizontja határtalan. Mindent lát. Mindent, ami most a fejünkben van, amilyen helyzetben vagyunk, de az egész mindenség életét is áttekinti. Senki és semmi nincs Isten háta mögött.

Egyik vasárnap szabadságunkat töltöttük kis falunkban. Aznap délután vagy estefelé meghallgattuk interneten a délelőtti fasori istentiszteletet. Utána még meghallgattuk a pasaréti istentiszteletet is, ahol az új lelkipásztor beiktatása utáni első igehirdetését tartotta. Kicsit évődve a sógornőmmel, azt mondtam neki:

– Látod, milyen nagy csoda ez, hogy egy Isten háta mögötti kis faluban egy délután meghallgathatjuk két nagy budapesti gyülekezet igehirdetését!

Ő nyomban azt felelte: – Te mindig azt mondtad, hogy ez a falu a világ közepe.

– Így is van, és igazad van! Isten háta mögötti falu nincs – mondtam.

Isten háta mögötti hely nincs, Testvéreim. Erről beszél ez az ige is, de a teljes Szentírás is. Mi elképzelni nem tudjuk azt a hatalmat, áttekintést, amellyel Isten e világot látja. Ő nincs ebbe a világba zárva. A világ van Istenben. Ő mérhetetlen hatalommal átlát mindent, és mindenütt jelen van. Nagyon nagy felelősség ezért, hogy mit teszünk. De ez meg is melegítheti a szívünket. Soha nem lehetsz olyan bajban, olyan helyzetben, amely kívül esik az Ő figyelmén, hogy Ő most „mással foglalkozna", és a te életed ne lenne világosan és nyíltan ott, előtte.

Egyik barátunk felesége évek óta igen-igen súlyos állapotban van. Kockán van az élete folyamatosan. Éppen holnap indul egy kockázatos műtétre. Úgy voltunk vele, hogy most nehéz felhívni őket. Aztán mégis telefonáltunk, és meglepődtünk, mert arról beszélt, hogy nagy békesség van a szívében. Elmondta, mostanában megköszön mindent, ami szép volt az életében. Úgy indul a műtétre, hogy ha nem ébred föl onnan, akkor is tudja, hogy az Úré. Ha még kap időt, azt is köszönettel veszi. A gyermekei riadtan, és görcsösen rátámadnak, és azt mondják:

– Anyu, ne beszélj, te feladod?

Nem adja fel, hanem ilyen békességet hordoz a szívében. Ezt csak úgy kaphatja, ha látja az Urat. Jézus azt mondta a tanítványainak: *„Békességet hagyok nektek* – nem sokkal a halála előtt mondta –, *az én békességemet adom nektek, de nem úgy adom nektek, ahogyan a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, ne is csüggedjen"* (Jn 14,27). Értjük? Egyszer csak azt látjuk, hogy egy törékeny, súlyosan megterhelt édesanya azt mondhatja a gyermekeinek: – Nem ragaszko-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 159

dom görcsösen az élethez, hanem az Úrban vagyok. – Milyen nagy kincs, amikor ezt átéli valaki! Mert ehhez látni kell az Urat! Az Ő igéjéből megélni, átélni, amit Ő jelent ki. Mert csak ebben a helyzetben tud valaki így reagálni, itt nem elég az értelmi ismeret. Itt az egész lényünknek kell ebben részt venni. Különben valamit tudunk elméletben, és amikor jönnek az események, akkor ez az egész tudás nem használható.

Egyedülállóan hatalmas az Úr. Ézsaiás ezt a kijelentést úgy kapta. Azt olvassuk, hogy az Úr palástja szegélye betöltötte a templomot. Akik akkor éltek, minden kis részletet pontosan értettek. A palástszegély maximum négyujjnyi lehetett. A palástja szegélye betöltötte az egész templomot. Még nem is a palástja – az be sem fért –, maga Isten szóba sem jöhet, hogy a templomba beférjen. A véghetetlen hatalmú Isten nem fér be ebbe a világba – újra mondom. Csak a palástja szegélyéig lát Ézsaiás, az Urat nem látja. Földi szem Őt nem bírja el, nem is láthatja.

Szeráfok álltak mellette, mennyei lények, akiknek az volt a dolguk, hogy „őrizzék az Urat", testőrök legyenek. Ezek a szeráfok – úgy olvastam –, betakarják a szemüket, betakarják a lábukat, remegnek az élő Isten jelenlétében. Minden kis mozzanat kifejezi Isten mérhetetlen nagyságát és hatalmát. Még a mennyei lények is így állnak előtte. Egymáshoz kiáltanak: *„Szent, szent, szent a Seregek Ura, dicsősége betölti az egész földet!"*

Hosszan lehetne elemezni ezeket a részleteket. Csak éppen érintve mondom a lényeget, úgyis megértjük. Szent, elkülönített. Más, mint a világ. Szent, szent, szent, és a Seregek Ura. Ezzel kifejezték, hogy a mennyei seregeknek, a földi hadseregeknek és a Sátán démoni seregeinek is Ura. Sőt – az akkori gondolkodásban mennyire benne volt –, hogy a csillagezrek seregeinek, amelyeket istenként tiszteltek, féltek tőlük, azoknak is Ura. Nem kell tőlük félni!

Mennyi vigasztaló van ebben is: Seregek Ura. Szoktuk mondani a teremtéstörténettel kapcsolatban, hogy kimosolyogják sokan, hogy Isten fölakasztja a nagy lámpát, meg a kis lámpát: a Napot, a Holdat. Miközben ezzel pontosan azt az üzenetet küldte: – Ember, aki ezektől rettegsz, és a sorsodat úgy véled, hogy a csillagok határozzák meg, tudd meg, hogy ezek csak eszközök. Ezeket én raktam oda, mert szükséged van rájuk. Én vagyok a te Atyád! Te nem ezektől függsz, hanem tőlem. Az én védelmemben, szeretetemben vagy.

Micsoda lelkigondozás ez, ha valakinek Isten erre megnyitja a szemét.

Nincs új a nap alatt. Ma is, ha valakinek nincs élő Istene, akkor majd lesz egy kis amulett, egy kis csillagkép, amelynek a meghatározottságában mozog. Mintha ez lenne az istene, a sorsmeghatározója, ehhez kell igazodnia. Az ember ma is ennyire földszintesen határozza meg az útját, ha nem látja az Urat.

„Dicsősége betölti az egész földet!" – mondják a szeráfok. Isten Szentségének a Földön való megjelenését csak a hívő emberek látják, amikor átélik az életükben, hogy mit cselekedett az Isten.

Nálunk szállóigévé is lett, hogy „láttam az Urat!" Abban, amit rendezett, amit cselekedett, ahogy leszerelt minden gonoszságot, és amint átéltük valami különlegességben a szeretetét: „Láttuk az Urat!"

Megrendültek az ajtók eresztékei, és megtelt a templom füsttel. Látjuk Isten

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 160

gyengédségét, hogy betakarja magát: köd, füst – így olvassuk a Bibliában. Az Ő jelenléte ott van, megjelenik, de mivel nem bírja el a porszem ember az Isten feszültségét, Ő így jelenik meg.

Mint ahogyan fut a vezetékben a nagy erősségű áram, agyoncsapná az embert… De redukálva már felhasználható. Ilyen nagy dolog, amikor Isten Jézusban redukálta magát arra a szintre, hogy meg lehetett fogni, érinteni. Vele lehetett lenni, ölébe ülhettek a gyermekek, és nem csapta agyon őket a mennyei áram. Mégis azt mondhatta Jézus: *„Aki engem lát, látja az Atyát”* (Jn 14,9).

Ekkor megszólal Ézsaiás. Eddig végig Isten nagysága látomásában volt, ahogy ezt megértette, átélte. Most megszólal: *„Jaj nekem! Elvesztem, mert tisztátalan ajkú vagyok, és tisztátalan ajkú nép között lakom.”*

Jaj nekem, az Isten jelenléte leleplezi a bűneimet! Mennyire más vagyok, mint Ő.

Hadd utaljak a történetre, amelyet jól ismerünk sokan. Péter, a halász együtt van Jézussal, és Ő beküldi: *„Evezz a mélyre, és vessétek ki hálóitokat fogásra”* (Lk 5,4). Megtelik a két háló, megtelik a két hajó, akkor fölragyog az Isten szentsége Péter előtt.

Addig: – Mester, nappal nem lehet itt halat fogni. – Most pedig nem a zsákmányon csodálkozik, hanem leborul a hajódeszkára, és azt mondja: *„Menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok, Uram!”* (Lk 5,8).

Felragyog neki Jézus isteni volta, és azonnal látja a saját bűnös voltát is.

Valaki egy ifjúsági evangelizáción tért meg. Az igehirdető nem arról beszélt, hogy ilyen bűnös vagy, olyan bűnös vagy, hanem az Isten szeretetéről. Azt mondta ez a fiatal, hogy amíg hallgattam, felragyogott előttem, hogy mennyire szeret az Isten, egyszerre átéltem, hogy olyan szennyes vagyok.

De Isten szentsége nem sújtja le a bűnös embert. Odaküld az Úr egy szeráfot, egy angyalt, hogy az oltárról vett szénnel tisztítsa meg az ajkát. Ha már látod az állapotodat, akkor lehet rajtad segíteni.

Azt mondja Ézsaiás: – Elvesztem, ha ilyen vagyok, szóba sem áll velem az Isten.

Isten válasza: – Most végre elkezdhetek veled beszélni. Most már látsz, most már munkába vehetem az életedet is.

Milyen különös, ahogy elfedezi Isten a vétkét. Mit tett ezért Ézsaiás? Az égvilágon semmit. Elmondta az Istennek, és Ő elfedezte.

Valaki beszélgetésben mondta nekem: – Ez azért olyan igazságtalan, hogy egy ember sok rosszat tesz, aztán megvallja Istennek, és bűnbocsánatot kap. El van fedezve. – Pedig a bűnnek semmi más megoldása nincs. Ha a bocsánatot nyert latorra nézünk, aki azt mondta a társának: – Hallgass már el, miért szidod Őt?! Mi méltán kapjuk a büntetést a bűneinkért, de Ő semmi gonoszt nem cselekedett. – Csoda, hogy látja az állapotát.

Ez mindig csoda, Testvéreim. Az ember másképp szeretné látni magát! Kimagyarázza a dolgokat, de amikor lát valaki, és odafordul Jézushoz: – Uram, emlékezz meg rólam, ha eljössz a te országodban! – Mit válaszol Jézus?

– Még ma velem leszel.

Az mindig kegyelem, amikor valaki meglátja az Urat. Ennek a fényében kezdi látni a maga állapotát, a semmi, nyomorult voltát is, hogy ki vagyok én…

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 161

Isten leveszi a bűnei terhét, és feltesz egy kérdést: *„Kit küldjek el, ki megy el követségünkben?”* Mintha a legtermészetesebb lenne a válasz, Ézsaiás megszólal: *„Itt vagyok, engem küldj!”*

Minden ezért a felkészítésért történt. Ennek a folyamatnak a végén már használható lesz ez az ember a hatalmas Isten kezében. Mert amikor bűnbocsánatot nyersz, Testvérem, úgy igazán, akkor mindenre kész vagy az Úrért.

– Itt vagyok, Uram! – Akit megtisztít, az kész a szolgálatra. Neki mindnyájunkkal nagyon szép terve van úgy, amint Ézsaiással, akinek igen nehéz útja volt.

Veled is nagyon szép terve van Istennek. Ehhez találkozni kell Vele. Úgy, hogy Ő kijelenti magát. Ne haragudj a másikra, aki ebből még nem élt át semmit, és nem tudja, nem érzékeli. Te itt vagy, hallgatod az igét, felmelegszik a szíved, érteni kezded, dolgozik benned az ige, rácsodálkozol Isten hatalmára, szentségére. Hívogat magához, lelepleződnek a bűneid.

– Ki vagyok én? – Megvalljuk bűneinket, elhangzik a teljes feloldozás, és beállít a szolgálatába bennünket. Lépésről lépésre visz, de Ő ott lesz.

Egy másodpercig sem hagyta magára Ézsaiást! Látjuk, ezen az úton végig a hatalmas Isten, a szerető Úr hordozza a porszem embert. Nem csak az elhíváskor.

Egy Isten embere, aki lassan hazaérkezik, megtört egészséggel, idősen, megfáradtan összegez. Hallgassuk Füle Lajos mérnök-költő testvérünk versét:

„Magasba tart utam, mélység feszül alattam.
Porszem vagyok, Uram, felfénylek sugaradban.
Időm kezedben van, pályám tudod, kimérted,
minden tettem, szavam hála legyen, s dicséret!
Hanyatlik már a Nap, hosszabbodnak az esti árnyak,
húnyó fények alatt állok Uram, és egyre várlak.
Hagyj néhány éneket még végigénekelnem;
s ha nem jössz, én megyek, mihelyt szólítasz engem.
Fogy már az út, s ha majd végéhez értem,
pihenjek el az eszköz örömével;
ahogy a lant, amely elhallgat egyszer
ahogy a toll, melyet letesz a mester.
Már kór lapul meg mindenütt e testben,
már gyógyszerekkel élek este-reggel.
Már bent vagyok a férfikor telében,
indulnak tán az angyalok is értem.
(Összegezés 2010 májusában)”

Bárhol tart az életed, Testvérem, az elhívás körül, vagy az úton már, vagy talán megsuhint, amiről Füle Lajos írt, teljesen mindegy. Az igazi titka az életednek, hogy látod-e az Urat; nagynak látod-e, olyannak, akinek a kezében van a porszem életed?

Képes leszel betölteni a küldetésedet. Neki hatalma van téged a célig elvinni, elvezetni. Úgy legyen! Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 162

DAL AZ ÚR SZŐLŐJÉRŐL

ÉZSAIÁS 5,1–7

„Dalt éneklek kedvesemről, szerelmesem szőlőjéről! Szőlője volt kedvesemnek kövér hegyoldalon. Fölásta és megtisztította a kövektől, beültette nemes vesszővel. Közepére tornyot épített, sajtót is vágatott benne. Várta, hogy jó szőlőt teremjen, de vadszőlőt termett! Most azért, Jeruzsálem lakói és Júda férfiai, tegyetek igazságot köztem és szőlőm közt! Mit kellett volna még tennem szőlőmmel, amit meg nem tettem? Vártam, hogy jó szőlőt teremjen, miért termett vadszőlőt? Most én megmondom nektek, mit teszek szőlőmmel: lerombolom a kerítését, hogy lelegeljék, kidöntöm a kőfalát, hogy összetiporják! Hagyom, hogy elvaduljon: nem metszik, nem kapálják, fölveri a tövis és a gaz. Megparancsolom a felhőknek is, hogy ne adjanak rá esőt! A Seregek URának szőlője: Izráelnek háza, és gyönyörű ültetvénye: Júda férfiai. Törvényességre várt, és lett önkényesség, igazságra várt, és lett kiáltó gazság!"

Folytassuk tovább Ézsaiás küldetését, erről szól a mai igehirdetés. Ha a prófétákról hallunk, általában jövendőmondó emberekre gondolunk, pedig a próféták fő tevékenysége nem ez volt. Igaz, hogy az Ószövetség telve van előremutató isteni kijelentésekkel, különösen Jézus Krisztus, a Megváltó érkezése, szolgálata, halála, feltámadása üzeneteivel. Mintegy ötszáz ilyen próféciát találunk az Ószövetség lapjain.

A próféták alapküldetése mégsem az volt, hogy egy-egy előrejelzést tegyenek, hanem az, hogy Isten igéjének érvényt szerezzenek a nép között. Isten emberei voltak, és a választott néphez küldte őket, így őrizte, figyelmeztette népét az Ő rendjében való járásra. Hogy higgyenek az Úrban, és engedelmeskedjenek neki! Isten az ószövetségi népet arra választotta, hogy bemutató tanítást tegyen az életükön, milyen az, ha egy népnek az Úr az Istene. Hogy milyen más Isten népének az életrendje, az egymással való életmenete. Mennyivel tisztább, áldottabb, egyértelműbb, boldogabb annak a népnek az élete, akinek az Úr az Istene. Isten szeretett volna a környező pogány világ felé ennek a népnek az életén keresztül jelzést adni, hogy jöjjenek, és keressék ők is ezt az Urat!

Olvassuk Ézsaiás könyvében, hogy az Úr belefáradt a néppel való küzdelembe, és azt mondta: *„Hallván halljatok, de ne értsetek, látván lássatok, de ne ismerjetek!"* (Ézs 6,9). Megkérdezhetjük: Mit jelent ez?

Ha az Úr valakinek igét mond, ő valamit megértett, és nem engedelmeskedik a szónak, eltompul a hallása. Egy idő után nem is érti, nem tudja komolyan venni. Ha pedig enged az Úr szavának, élesedik a hallása. Egyszer csak rendeződni kezdenek körülötte a dolgok, mert az Úr szava erő, élet és ajándék.

A mostani ige egy ünnepi alkalmon hangzott el. A próféta lantot vesz a kezébe, és szerelmes dalt énekel. Megkönnyebbültek sokan: – A kemény hangú próféta

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 163

most úgy látszik a szüreti ünnepen egy kedves dal éneklésébe kezdett: *„Dalt éneklek kedvesemről, szerelmesem szőlőjéről!"* Megénekli ebben a szép dalban, hogy mi mindent megtett szerelmese szőlőjéért. A legjobb helyen választotta ki a szőlőskert területét. Kivette a köveket mind, és azokból kemény, erős kerítést épített, nehogy a vadak lelegeljék, pusztítsák a szőlőt. Tornyot épített a szőlő közepébe, ahonnan figyelni lehetett akár az állatok, akár az emberek pusztítására. Sajtót is vágott, ahol majd ki lehet préselni a szőlőt, és várta a nagyon jó gyümölcsöt. De vadszőlőt termett a szőlő. *„Mit kellett volna még tennem szőlőmmel, amit meg nem tettem?"* – kérdezi a próféta szaván át az Úr. Még mindig nem érzékelték a hallgatók, hogy róluk van szó. Akkor nyíltan megmondja a próféta: – Ti vagytok ez a szőlő, ti vagytok, akikkel mindent megtett az Isten, tenyerén hordozott, szabadított, körülvett, lehetőségeket adott, megajándékozott; és vadszőlőt teremtek.

Majd egy gyönyörű szójáték hangzik: *„Törvényességre várt, és lett önkényesség, igazságra várt, és lett kiáltó gazság!"* Az eredeti, héber szövegben a „mispát" és a „mispá" szó szerepel, valamint a „cödáká" és a „cöáká".

Ószövetségi professzorunktól ezerszer hallottuk az Ószövetség három legfontosabb szavát: „mispát, heszed, cödáká". Már mosolyogtunk magunkban, hogy jön már megint. De igaza volt a professzorunknak, egész életünkre elvittük ezeknek a szavaknak a jelentését, üzenetét.

Itt az áll: „törvényességre várt". A „mispát" szerepel itt. Magyarra úgy fordítjuk, hogy isteni jogrend, törvény, ítélet. A gazdag jelentésű szó azt a folyamatot jelzi, amikor a dolgok Isten jó rendje szerint mennek végbe. Ha ez így történik, a „cödáká", az igazság életformája valósul meg, amiben jó élni. Amelyik áldást hoz, ahogyan Isten az Ő életrendjében boldogítani akarja az embert.

Akkor állt a „mispát", amikor az ember Isten rendje szerint intézte a dolgait. A gyakorlatra lefordítva: ha a piacon nem hamis mérleget használt, akkor a „mispát" állt. Ha hamis mérleget használt az eladó, akkor felborította az isteni rendet. Akkor állt a „mispát", ha a napszámost nem használták ki, és nem úgy gondolkodtak, hogy mivel sok a munkanélküli, lehet lefelé srófolni a pénzen, lehet keményebben bánni vele. A „mispát" akkor állt, amikor a neki járó, jól megfizetett napidíjat megkapta. Ha a törvényben nem hamisan ítéltek, és nem semmizték ki a szegényt. Nem ravaszsággal, valami hátsó gondolattal rendezték a dolgukat, hanem úgy, ahogy az az Isten előtti tiszta jogrendben benne van.

Ha valaki az Ószövetség könyveit olvassa, látja, hogy a próféták elsősorban nem azért ostorozták a népet, mert nem imádkoztak eleget. Azért keményen szóltak, ha a környező népek orgiáira járt a nép, és azok isteneit imádták, mert ugye kell a Baál, kell a földre a termékenység. Azért oda is, meg ide is sántikáltak. De alapvetően azért hangzott a kemény ítélethirdetés, mert ember az emberrel nem az Isten rendje szerint bánt. A bukott ember így éli az életét: becsapja a másikat, kihasználja, túljár az eszén. Akkor szomorúan látni, hogyan néz ki egy nép élete.

Testvéreim, meg lehet nézni a mi magyar nemzetünket is. De meg lehet nézni ennek a világnak az életét is. A pogány ember nem törődik azzal, hogy Isten milyen rendet adott. Mit számít az nekem?! Amit akarok, azt teszek. Egy, két, három generáció alatt úgy lezüllhet egy nép, hogy rá sem lehet ismerni.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 164

Nagyon sok derék holland testvérünk hűséges az Úrhoz, és tiszta, szép életet él. De ha arra gondolunk, hogy ötven évvel ezelőtt hogyan élt Hollandia, és hogy él ma? Alig volt olyan családi otthon, ahol nem együtt ebédelt délután 5-kor a család, és elő ne került volna a Biblia, és a családfő ne imádkozott volna. Az a kis nép létszámban nem volt több, mint mi. Most már jóval többen vannak, hiszen több gyermek született. Ma már 16–17 milliónyi holland él azon a területen, amely akkora, mint a Dunántúl. De az a kis nép többet segített a bajbajutottakon, mint Németország, Franciaország, Anglia együttvéve.

Hihetetlen, mennyi segítség jutott a magyarok számára is. Julianna iskolánk már az alapítását is egy ilyen akció nyomán nyerte. Mehettek a magyar gyermekek az I. világháború után Hollandiába. Ahol volt öt-hat gyermek, befogadtak még egyet-kettőt fél évre vagy akár néhány évre, hogy feltáplálják őket.

Ha ma Hollandiára nézünk, azt mondjuk, megdöbbentő az a kettősség, amely uralja az életet. Ma is van Isten népe ott. Mégis a drogfogyasztásban élen járnak, és a liberális döntésekben a holland parlament az elsők közt van Európában. Hamar elveszti egy nép, egy család, egy ember az utat, ha Isten igéje ösvényéről letér.

Keményen hirdeti Ézsaiás, ha figyeljük a prófétai könyvet: – Jaj azoknak, akik házhoz házat ragasztanak törvénytelenül… és a legkülönbözőbb szociális bűnöket hozza sorra, hogy mi történik az Isten népe keretén belül?! Azt mondja: – Pedig Isten igaz embereket keres. – Az igaz szó, a „caddík" nem azt jelentette, hogy tökéletes, bűntelen, hanem hogy úgy jár el az üzleti kérdésekben, a családi dolgokban, a különböző élethelyzetekben, mint aki Isten jogrendjét figyelve intézi ügyeit.

Üldözik a prófétát. Úgy tudjuk, hogy végül egy odvas fában ölték meg. A fát derékban elfűrészelték, és az odamenekült próféta ott halt meg. Mert nem kellett a prófétai szó, pedig életmentő volt. Az Asszír Birodalom sorra igázta le a kis népeket, és ezek között Isten őrizte, vigyázta a népét, amikor figyeltek őrá, amikor hittek Neki. A világhatalmak harcában a kis Júda mégis megmaradt, és milyen szabadításokat éltek át.

Mátraházán jártunk lelkészkonferencián. Az előadások között az egyik különleges színfolt egy délutáni találkozás volt. A fóti gyülekezet baba-mama köréből jöttek el a lelkésznővel együtt nyolcan, hogy beszámoljanak arról a változásról, ami ott történt. Az utolsó egy-másfél év alatt talán huszonegyen jutottak élő hitre, tértek meg ott, a fiatalasszonyok közül. Ezek nagy része abszolút távol volt templomtól, hittől. Látták a többiek életét, és egyszer csak ők is érdeklődni kezdtek.

Elmondta az egyik fiatalasszony, akit hosszú-hosszú unszolás után sikerült becsalni a baba-mama körbe:

– Számomra már maga az a légkör, amit ott tapasztaltam, nagy meglepetést jelentett. Egy széthullott családban nőttem fel. Tizenhat évesen már megszültem az első gyermekemet, aztán a másodikat, majd a harmadikat – nem is ugyanattól az apától. Még mindig nem voltam férjnél. Az egész életem kemény vonalon zajlott, amit csak el lehet képzelni tinédzserkorban, azon én mind átmentem. Most bemegyek ebbe a körbe, és teljes döbbenet volt a számomra, hogy szeretnek engem anélkül, hogy én valamit is tennék. Nem kell hozni a formámat, nem kell megjátszani magam. Nem bántanak, nem kezdenek ki, és nem mondogatja

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 165

egyik a másiknak, hogy ki ez, és miért van itt? – Már maga az, hogy ilyen körben megfordul, teljesen mellbevágó a számára. Mennyivel más lenne az élet – itt, a mi országunkban is –, ha az isteni jogrend érvényesülhetne az emberek életében.

Ézsaiás próféta is egy láncszem Jézushoz. Gyalázat, ahogy Isten népe él.

Jézussal egy másik szőlőültetés történt ezen a földön. Figyeljük csak az Újszövetség igéjét, mit mondott Jézus: *„Én vagyok az igazi szőlőtő, és az én Atyám a szőlősgazda. Azt a szőlővesszőt, amely nem terem gyümölcsöt énbennem, lemetszi; és amely gyümölcsöt terem, azt megtisztítja, hogy még több gyümölcsöt teremjen. Ti már tiszták vagytok az ige által, amelyet szóltam nektek. Maradjatok énbennem, és én tibennetek. Ahogyan a szőlővessző nem teremhet gyümölcsöt magától, ha nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem, ha nem maradtok énbennem. Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, és én őbenne, az terem sok gyümölcsöt, mert nélkülem semmit sem tudtok cselekedni”* (Jn 15,1–5).

Testvéreim, ha Jézus keresztjére gondolunk, megrendülhetünk azon, amit megtett Isten a szőlőjéért. Ennek nyomán Ő népet gyűjt, már nem vérségi származás alapján. Azok Isten népe, akik Jézus Krisztusban, hittel az Ő jogrendjét fogadják el. Az Ő országába lépnek be. Ugyanaz a célja velünk, hogy a „mispát” érvényesüljön a mindennapjainkban, hogy a helyén legyenek a dolgok, és jeladás legyünk a pogány világ felé.

Az előbb említett fiatalasszony a maga nyers modorában folytatta a beszámolót, és elmondta, hogy negyedik gyermeküket várják, és azt mondta a férjének:

– Ha el nem veszel feleségül, én lefejellek! Én még egyszer úgy nem szülök, hogy bemondjam, hogy hajadon vagyok! – Ez már háromszor megtörtént. És folytatta tovább, hogy a férje is érdeklődik már a hit dolgai iránt. – Kezdenek rendeződni a dolgok – a mindennapjainkban is. Mert más az Isten népe élete, ha valóban Jézus Krisztus által, hittel valaki új életet kezd.

1995-ben, amikor elkezdtük itt a Fasorban a szolgálatot, húsz-harminc gyermek volt a gyermek-istentiszteleteken. Most 120–150 gyermekünk van. Úgy gondoltam, hogy milyen sok gyermeket sikerült az utcáról begyűjtenünk. Rájöttem, hogy nem a gyermekeket gyűjtöttük be, hanem a szüleik találtak Jézus keresztjéhez, és „teleszülték” a templomudvart.

50-60 házaspárnak 150 gyermeke van; pedig van, ahol még csak egy, de van, ahol öt. Mindez nem úgy történt, hogy a szószékről nagy harsányan kiáltottam:

– Magyar anyák, szüljetek! – Azt mondták volna a testvérek, hogy igazam van. Mégis maradt volna minden a régiben, mert a világi rend ma az, hogy most tanulunk, most a munkahely, meg hogyan tovább, aztán már 30 éves vagyok… Akkor egy gyerek vagy esetleg kettő születik. Tudom én, hogy egy gyermek is ajándék. Van, akiknek egy sem adatik, és akkor is áldott házasságban élhetnek. De értjük ennek a rendjét?!

Azt is értjük, hogy más a rend Isten országában. Nem azért, mert parancsba van adva, hogy ide csak akkor jöhet valaki, ha szül, meg megint szül. Nem így van ez, hanem úgy, ahogyan a szőlővel, hogy egyszer csak terem. Kiderül, hogy mégiscsak fel lehet nevelni gyermekeket a mai körülmények között is, ha a szőlővesszők az igazi szőlőtőhöz, Jézus Krisztushoz kapcsolódnak.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 166

Nem csak ez az egy kérdése van az életünknek, csak ez egy kicsit látványosabb. Átalakulnak a családi otthonok, más a légkör! A hívő családokban is van vita, veszekedés, sok minden. Mégis alapjaiban más az élet.

Súlyosan beteg testvérünk kemoterápiás kezelés alatt van. Lejárt az egy éve, nincs tovább táppénz. Munkába kellene állnia, vagy egy hosszabb folyamat nyomán leszázalékolják. Amikor visszament a munkahelyére, a vállalkozó, akinek ő sokat dolgozott, és akivel nagyon sokra jutottak, durván, keményen kiadta az útját: – Ne is számítson végkielégítésre, olyan gyöngén áll most a vállalkozás! – Mert akkor neki el kell küldenie valakit. Eljött szomorúan. Arra kért bennünket, hogy imádkozzunk érte. Ne azért, hogy megkapja a végkielégítést. Imádkozzunk azért, hogy kapjon választ arra, hogy mit mondjon, mert egy hét gondolkodási időt kapott.

Annyit mondott a főnöknek: – Még megkérdezem a lelkipásztoromat, hogy mi a tanácsa ebben a kérdésben, és Isten előtt imádkozva választ adok.

Tőlem csak annyit kért, hogy imádkozzam azért, hogy Isten adjon neki feleletet. Később megkérdeztem tőle, hogy mi lett az eredmény.

Elmondta: – Mielőtt visszamentem, előző nap olvastam egy igehirdetést. Abban az volt, hogy „ne kérjétek vissza a tartozást"! Elmondtam ezt a választ. Megkönnyebbült a vállalkozó, bocsánatot kért a durva beszédért, és ment tovább.

Asszonytestvérünk hazajött. Kíváncsian várom én is, hogy Isten hogyan folytatja vele. Azóta már azt is tudjuk, hogy súlyos betegségéből meggyógyult, és munkát is kapott.

Ha valakinek engedelmességre kész a szíve, az nem azt jelenti, hogy mindent hagy, és enged, és azt csinálnak vele, amit akarnak. Hanem azt, hogy járja azt az utat, amit Isten neki mond. Áldás van azon az úton. Hogyan dolgozik Isten még a vállalkozó szívében, és mi lesz tovább, azt én nem tudom. Csak egyet tudok, hogy a szőlő, amelyet az Úr plántál, gyümölcsöt terem.

Ézsaiás kemény ítéletet mond.

– Mit tegyek? – kérdi az Úr a prófétán keresztül. – *„…lerombolom a kerítését, hogy lelegeljék, kidöntöm a kőfalát, hogy összetiporják…"*

Az, amiről ott szó volt, kemény ítélet, de nekünk jelzés, hogy ebben a világban, itt és most, jeladás lehet az életünk. A boldogságunk is, ami áldás alatti életet jelent. Mert a mi nemzetünknek is egyedül Jézus keresztje által van igazi felemelkedése. Milyen nagy feladat és ajándék, hogy sóvá, kovássza lehetünk. Gyümölcsöt teremhet az életünk.

A Lélek gyümölcse: szeretet, öröm, békesség, türelem, szívesség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség. Ez jeladás lehet, hogy mások is megkívánják. Az Úr népe között más a rend, és az áldott élet további áldásokat terem, mások életében is. Úgy legyen, ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 167

ISTEN HŰSÉGE

ÉZSAIÁS 49,14–16

„De Sion ezt mondta: Elhagyott engem az ÚR, megfeledkezett rólam az én Uram! Megfeledkezik-e csecsemőjéről az anya, nem könyörül-e méhe gyermekén? Ha mások megfeledkeznének is, én nem feledkezem meg rólad! Íme, tenyerembe véstelek be, szüntelen előttem vannak falaid."

Most az Ószövetség evangélistáját halljuk, 2. Ézsaiást, a névtelen prófétát, aki a babiloni fogságban bátorította Isten népét. A fogság vége felé hangzott el ez a prófécia. Így már feleletet is nyertünk arra a kérdésre, hogy Ézsaiás 200 esztendeig élt volna? Vannak bibliamagyarázók, akik ragaszkodnak hozzá, hogy az egész könyv egyetlen személy szolgálata. Isten Ézsaiásnak adta az igéit.

Úgy látom, nem kell nekünk görcsösen ragaszkodnunk ahhoz, hogy Ézsaiás 200 esztendővel azelőtt mondta ezeket az igéket. Annyira friss a fogságbeli élmény ezekben a fejezetekben, stílusa is más, nyugodtan elfogadhatjuk, hogy Ézsaiás neve alatt egy hűséges „Isten embere próféta" szólt. Nevezzük 2. Ézsaiásnak. A prófétai könyvbe került Isten Szentlelke által az általa elmondott üzenet.

Ha valaki vigasztaló igéket szeretne olvasni a Bibliából, annak azt mondom, jelölje be János evangéliuma 14. fejezetét. Ennél vigasztalóbbat én nem találtam még a Bibliában. Hihetetlen, hogy egy fejezeten belül az Úr Jézus, mielőtt a kereszthalálára megy, a tanítványait hogyan kezeli.

De nyomban utána ezek a részek következnek: Ézsaiás próféta könyve 40–55-ig terjedő fejezetei. Jó volt nekem tegnap minden fejezetet végigolvasni. Mint amikor valaki vitamindús táplálékból nagyon sokat eszik, úgy tele lett a szívem ezekkel a vigasztaló, ígéreteket hordozó, gazdag, mély igékkel. Ha valaki megteheti, vasárnap délután, vagy amikor erre ideje van, olvassa végig ezeket a fejezeteket.

Néhány kiemelt igét hadd idézzek, s utána figyeljünk a fölolvasott versekre. A 40. rész ezzel kezdődik: *„Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet! Hirdessétek neki, hogy letelt rabsága."* Aztán hamarosan jön: *„Építsetek utat a pusztában az Úrnak! Készítsetek egyenes utat a kietlenben Istenünknek! Emelkedjék föl minden völgy, süllyedjen le minden hegy és halom, legyen az egyenetlen egyenessé, és a dombvidék síksággá!"* A 41. részben pedig: *„Ne félj, mert én veled vagyok, ne csüggedj, mert én vagyok Istened! Megerősítlek, meg is segítlek, sőt győzelmes jobbommal támogatlak."* Jön a 43. rész: *„Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!"* S tovább-tovább az ígéretek. A 43-ban van az is: *„Én, én vagyok az, aki eltörlöm álnokságodat Önmagamért, és vétkeidre többé nem emlékezem."* Még csak az 54. részből a 10. vers: *„Mert a hegyek megszűnhetnek és a halmok meginoghatnak, de hozzád való hűségem nem szűnik meg, és békességem szövetsége nem inog meg – mondja könyörülő Urad."*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 168

Az egész igehirdetés alatt idézhetném a szebbnél szebb igéket Isten hűségéről és ígéreteiről. Jól mondták, hogy az Ószövetség evangelistája, örömmondója volt ez az ember.

Mai alapigénk is ezek közül a gyöngyszemek közül való. Isten megítélte a népét, mert olyan mértékben engedetlenek lettek, annyira megromlott az életük, hogy már nem lehetett megkülönböztetni azt a pogány népekétől. Bálványimádás, a szegények kisemmizése, a házastársi hűség hiánya, az istentelen életmód jellemezte őket.

A próféták hirdették: – Ha meg nem tértek ezekből, Isten messze földre visz titeket, jön a hetvenéves fogság. – Semmibe vették a prófétákat, vészmadaraknak tartották őket.

– Áll a jeruzsálemi templom, az áldozatok bemutatásával is eleget teszünk az Istennek. Semmi bajunk sem lehet! – Megverték, félrelökték, és megölték a prófétákat.

Bekövetkezett a veszedelem. A babiloniaiak iszonyatos dúlással szinte a földdel tették egyenlővé Jeruzsálemet, a templomot is lerombolták, és fogságba hurcolták a népet. Volt aztán kesergés! A bűnbánat helyett most meg a panasz és a szemrehányás jött Isten felé. Keserű volt a szívük. Ő most már nem ítélte őket, hanem vigasztaló igéket küldött a számukra: – Így is, engedetlenül is népem vagytok, térjetek hozzám! Letelik a fogság, hazaviszlek titeket, újat kezdek veletek és gyermekeitekkel.

A felolvasott ige a panaszkodó embert és a minden körülmények között rendíthetetlen, hűséges, szerető Istent állítja elénk. Az embert, aki engedetlen Istennel, s majd ha bajba jut, akkor vádolja Őt. Az Istent, aki rendíthetetlen hűséggel szereti az embert, ezért is fenyíti meg. Nem azért, hogy elpusztítsa, hanem hogy újabb áldott időket készítsen az életében.

Elhangzott 2. Ézsaiás vigasztaló szava a szabadítóról és a szabadulásról, a megváltásról. Nem ujjong a nép szíve. Nem kapaszkodnak hittel az ígéretekbe. Mit mondanak? *„Elhagyott engem az Úr, megfeledkezett rólam az én Uram!”*

Mennyire ismerős ez a kép és ez a hang. Megyünk a magunk feje után. Lázadók vagyunk Isten birodalmában. Nem kérdezzük, mit akar Ő, csináljuk, amit mi akarunk és jónak látunk. Amikor bajba jutunk, rázzuk a kezünket az ég felé, vagy talán csak panasszal, nehezteléssel telik meg a szívünk.

Valaki a múlt héten élete nagy szorítottságában, bajában felkeresett. Leültünk beszélgetni. Megadó szívvel és figyelemmel hallgatott mindent, de azért nem tudta megállni, hogy csöndesen annyit ne mondjon: – Amikor én nem ártok senkinek, és igyekszem jót tenni mindenkivel, akkor miért ér a baj?

Sokszor így gondolkodunk a bajban, nehézben.

– Engem ér a veszedelem? – Vakok vagyunk arra, hogy meglássuk, az utolsó porcikánkig átjár bennünket a bűn. Nem élünk Istennel élő közösségben. Ez a bűn lényege. Bármit cselekszem, az állapotom rányomja bélyegét arra. Isten nélküli állapotban megkérdezem: – Mi a rossz ebben?

Itt a nép tele van panasszal: *„Elhagyott engem az Úr, megfeledkezett rólam az én Uram!”* Akkor újra bemutatkozik az Úr nekik: *„Megfeledkezik-e csecsemőjéről*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 169

az anya, nem könyörül-e méhe gyermekén? Ha mások megfeledkeznének is, én nem feledkezem meg rólad!" Hogy mondja el nekik, mennyire szereti őket? Hogy mondja el, hogy fáj a szíve értük? Hogy nagy szabadítást készített a számukra? Hogy mondja el a megváltás valóságát, hogy az Ő hűsége rendületlen? Nem ember az Isten, hogy megváltozzék.

Pál apostol így ír: *„Ha hűtlenek vagyunk, Ő hű marad, mert Ő magát meg nem tagadhatja"* (2Tim 2,13). Kiváltja népét a fogságból, kihozza Babilonból is, új életet ad nekik. De mi már tudjuk, hogy nem csak ennyit tett az Isten, hanem megváltott bennünket a bűnből, a halálból, a kárhozatból Jézus keresztje által. Ugyanaz a hűséges Isten szól itt az Ószövetség lapjain, akiről 600 évvel később ezt írja az apostol: *„Tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta…"* (Róm 8,32). Nem a mi jóságunkért, nem a mi hűségünkért, egyes egyedül az Ő hűségéért. *„Íme, tenyerembe véstelek be"* – olvassuk tovább az igét. Mint amikor valaki kedvese nevét tetoválja a karjára. Mire képes Isten, hogy még ezt a képet is használja, hogy tenyerembe van tetoválva a te neved, a te személyed. Oda, ahol a legérzékenyebb.

A héten e-mailban érkezett hozzám egy írás: orvosi szemmel Jézus keresztha-lála. Nem tudom pontosan idézni, de megrendítően leírja, hogyan szögezték át Jézus csuklóját 15-20 cm-es szögekkel. Két lábát egymásra téve még nagyobb szöggel verték át. Arra zuhant minden súly. Mire a többieknek kegyelemből megtörik a lábszárukat, hogy ne tudjanak tovább lélegezni, szűnjék meg a szenvedésük, akkorra Jézus már meghalt. Átdöfték a lándzsával a szívét, vér és víz folyt ki. Elvérzett a mi Megváltónk, akinek a tenyerébe vésve ott van a nevünk.

Jó lenne örökre megértenünk, hogy szeret az Isten! Bármikor kérdés ez neked, nézz Jézus keresztjére. Azonnal láthatod: *„Íme, tenyerembe véstelek be!"*

Mindezt nem a nép hűségéért és nem a mi hűségünkért. Nem is tehettünk semmit, hiszen 2000 évvel ezelőtt végbement.

Beszélgettem egyik testvérünkkel, aki megrendülten, de Istentől kapott örömmel mondta el, hogyan élte át édesanyja nyári halálát. Négy gyermeke nagyon szerette az édesanyát, és ragaszkodtak hozzá. Elmondta:

– Ismertem eddig is az igéket, de most átéltem ott a kórházban egész lényemmel, hogy igazak ezek. Micsoda különbség – azt mondja ez a hitben járó, néhány éve már Jézus útjára tért testvérünk. De beszélgetésünk közben egyszer csak ezt a csöndes kérdést tette föl: – Más vallások, buddhisták, mohamedánok vajon nem ugyanezt a hitet élik át?

– Nagy különbség van – válaszoltam –, a megváltás a különbség. És ez ég és föld. Ha Jézus keresztje nincs és föltámadása, egy vallás vagyunk mi, keresztyének is a világvallások sorából.

Megkérdeztem tőle, vajon van megváltójuk, aki a bűneikért odaadta magát? Ha nincs, akkor miről beszélünk? Önmegváltásról? Ember, szedd rendbe magad! Ember, tegyél ezt, tegyél azt, vezekelj valahogy, próbáld kihozni magad a mélyből! Ember, akinek elveszett az életed, nincs megoldásod!

Mi a mi Megváltó Istenünket hirdetjük, aki nem a mi jóságunkért, egyes egyedül az Ő irgalmáért váltott meg bennünket. A felnőttkonfirmációi órán, amikor a

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 170

kiválasztásról és predestinációról beszéltünk, elhangzott, hogy eltéveszti az, aki elkezdi osztályozni az embereket: ez kiválasztott, az nem. Megállapítottuk, hogy azért adta Isten a kiválasztásról szóló igéket, hogy bizonyosságunk legyen, nem bennünk van megalapozva a mi üdvösségünk egy grammja sem. Minden tanítás, amelyik a cselekedetekből való üdvösséget is hirdeti, hamis tanítás. Nem is elégíti meg a szívet.

Mikor teszel eleget, Testvérem? Elég lesz? Hányan mondják, majd az Isten eldönti – reménységgel mondják –, hogy elég jó voltam-e… Testvérem, egy gramm nincs bennünk abból, ami üdvösségünknek alapja, mert ezt az alapot egyedül a hűséges Isten önmagáért állította föl. Az Ő ingyen kegyelme rendíthetetlen táptalajába ágyazza be a szívedet, a szívemet, ha ezt hittel elfogadjuk. Micsoda vigasztalás! Milyen nagy ajándék, hogy tudhatom!

Még van itt egy kis mondat a mai igénkből, amelyről ne feledkezzünk meg: *„Szüntelen előttem vannak falaid."* A romok is, mondja az Úr, de az újjáépült is, amivé teszlek téged, népem. Én már látom – ezt mondja az Úr. Látja Jeruzsálemet, ahogy épen volt egykor, látja a lepusztult, ledőlt falakat. De már látja az újjáépülést, amiből még semmi nem történt meg. Micsoda ígéret nekünk is! Azt mondja: látom széthullott életedet, családodat. Nem felejtettelek el.

Ha még tovább olvastam volna, jönnek az igék: – A hely szűk lesz, annyi lesz a gyermeked. – Úgy beszél itt Isten: – Az, amit neked adni fogok, ennyire valóságosan betölti a teret.

Isten azt várja, hogy erre a hűségre hittel válaszoljon a nép. Sőt nem csak várja, hanem azért hirdetteti a prófétán keresztül az igéket, hogy ezek az igék bennük ezt a hitet létrehozzák. Még a hitet is úgy kapjuk ajándékba? Igen. Az igék elhangoznak, hányszor átélted. Isten igéje hitet ébresztett a szívedben, másként mentél tovább. Másként döntöttél. Másként cselekedtél, más lett az út, és az ígéretek fényében jártál. Isten Szentlelke az igéit beírja a szívünkbe. Még ezt is így cselekszi értünk.

Amikor Jézus megkérdezi a tanítványait: – Kinek mondanak engem az emberek? – Mindenféle választ kap.

– Hát ti kinek mondotok? – Akkor Péter, a szószóló azt mondja:

– Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia! – Azt válaszolja neki Jézus:

– Boldog vagy Péter, mert nem test és vér, nem a te okos eszed, nem emberek jelentették ezt meg neked, hanem az én Mennyei Atyám „elhúzta a függönyt".

Tudod már, hogy miért nem érted a férjedet, feleségedet, gyermekedet, vagy a másik embert, akinek már „elhúzta a függönyt"? Nem érted, nézed, hogy van ilyen békessége?!

Hogy mondja ezt Pál apostol? *„Ezért tehát nem csüggedünk… mivel nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra, mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók"* (2Kor 4,16; 18). Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 171

„HA NEM HISZTEK, NEM MARADTOK MEG”

OLVASANDÓ: ÉZSAIÁS 7

ÉZSAIÁS 7,9–14

„De ha nem hisztek, nem maradtok meg! Ezután így szólt az ÚR Áházhoz: Kérj jelt Istenedtől, az ÚRtól, akár lentről a mélyből, akár fentről a magasból! De Áház így válaszolt: Nem kérek, nem kísértem az URat! Akkor ezt mondta Ézsaiás: Halljátok meg, Dávid háza! Nem elég, hogy embereket fárasztotok, még Istenemet is fárasztjátok? Ezért maga az ÚR fog nektek jelt adni: Íme, egy fiatal nő teherben van, és fiút fog szülni, és Immánuélnak nevezik el.”

Ézsaiás könyvéből egy próféciát olvastam adventi vasárnapunkon, amelyik Jézus születésére utal. Az Újszövetség első lapján olvassuk Jézus születéséről: *„Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az ÚR mondott a próféta által: Íme, a szűz fogan méhében, fiút szül, akit Immánuélnak neveznek – ami azt jelenti: Velünk az Isten”* (Mt 1,22–23).

Az első prófécia Jézusról már az Édenkertben elhangzott, mint tudjuk, amikor Isten a kígyónak, a Sátánnak mondja: – Eljön az asszony magva, aki a te fejedre tapos. – Onnan kezdve mintegy 500 próféciát találunk az Ószövetségben, amelyek Jézus életére, születésére, halálára, föltámadására, arra a nagy szabadításra mutatnak, amelyet végbevitt ezen a földön.

Ha ezeknek a próféciáknak a születését figyeljük, rendre egy adott történelmi helyzetben egy ott érvényes üzenet hangzik el, de az adott helyzeten túlmutatva. Hatalmas isteni előrejelzés van az igében, amely Jézusban beteljesedett.

Egy ilyen próféciát olvastam fel most a gyülekezetnek. Figyeljük meg, milyen helyzetben hangzott el ez az ige. Így kezdődik a 7. fejezet: *„Áháznak, Júda királyának az idejében történt, hogy háborút indított Recín, Arám királya és Pekah, Izráel királya Jeruzsálem ellen; de nem tudták legyőzni.”* Ez volt az úgynevezett szír–efraimita háború. Kr. előtt 733-ban vagyunk. A megelőző esztendőben III. Tiglat-Pilézer, Asszíria királya megfegyelmezte a közel-keleti kis népeket, mert nem fizették rendesen az adót. Egy évre rá ezek a népek mégis fellázadtak az asszír uralkodó ellen. De már több eszük volt, azt mondták: fogjunk össze. Egyenként mindegyikünket könnyedén legyőz.

Akkor Szíria az északi országrésszel, Izraellel, amelyet itt Efraimnak nevez a próféta, összefogott. Hívták a kis Júdát is, jöjjön a szövetségbe. Majd ők így együtt megpróbálnak valami rebbeliskedést. Igen ám, csak Áház, Júda királya nagyon félt. Nem mert ujjat húzni Asszíriával. Ez nagyon kockázatos dolognak tűnt, ezért nem volt hajlandó beállni a szövetségbe. Mit határozott a két szövetséges ország? – Megtámadjuk Júdát, legyőzzük. Ha nem hajlandó jönni, majd egy bábkirályt odateszünk, vele szövetkezünk, és sikerül a tervünk. Úgy folytatódik az ige Ézsaiás 7-ben: *„Amikor hírül vitték Dávid házának, hogy összefogott Arám*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 172

Efraimmal, reszketni kezdett a szíve és népének a szíve, ahogyan az erdő fái reszketnek a szélben." Rettenetesen megijedt a király. Északról jön az egyik, a másik délről támad a hozzájuk képest is kicsi országra, Júdára és Jeruzsálemre.

Akkor az Úr Ézsaiást küldi Áház királyhoz. Már ez is nagy örömüzenet! Mert nagyon istentelen volt Áház király. Ami pogányságot el lehetett képzelni, azt mind végbevitte. Még azt is megtette ezek után, hogy a Moloknak feláldozta saját fiát, bízva abban, hogy ezzel is meg tudja akadályozni ezt a háborút, ezt a veszedelmet. És az Úr még mindig emberszámba veszi Áházt. Merítsünk ebből nagy reménységet, hogy az istentelen embert – aki semmibe veszi az Isten szavát, igéjét – keresi az Isten. Megjön Ézsaiás próféta. A legjobbkor érkezik, hozza az Úr világos üzenetét, félreérthetetlenül. Ezt mondja az Úr:

– Maradj nyugton, ne félj, bízz az Úrban, nem sikerül a támadás, nem győznek le titeket!

De Áház már azon töri a fejét, hogy Asszíria segítségét kéri. Ez persze további adókkal jár. Asszíria ingyen nem fog segíteni, hanem annak ára van. Az asszír oltárt behelyezik a jeruzsálemi templomba. Hozzák az asszír pogányságot, ha már az ő segítségüket kéri a király és a nép.

Nagy döntés elé kerül Áház, mert Ézsaiás azt mondja neki: – Bízz az Úrban! – Ő meg azt mondja, hogy majd Asszíria segít nekem. Ézsaiás határozottan megmondja ezek után, mert látja az ellenkezést: *„Ha nem hisztek, nem maradtok meg!"* Amikor látja a próféta, hogy Áház még mindig nem hajlik az Úr szavára, még egy gesztust tesz – nem a próféta, hanem az Úr – Áház felé. Azt mondja: *„Kérj jelt Istenedtől, az Úrtól, akár lentről a mélyből, akár fentről a magasból!"* Az a jel majd meggyőz téged, hogy igaz, amit mondok.

De a király így felelt: *„Nem kérek, nem kísértem az URat."* Milyen szép kegyesen hangzik ez a felelet.

– Hogy kísérteném én a hatalmas Istent?! – Szép, csak közben ő már eldöntötte, hogy neki nem Isten a biztonság, mert az megfoghatatlan. Talán az asszírok istenei fölé kerekedtek? Ő már akkor erősíti a falakat. Már bevezette a vizet a falakon belülre, hogy ivóvize legyen a népnek. Már elküldte a követeit Asszíriába. Ezek után, ha ő jelet kér és kap, akkor szót kell fogadni az Úrnak. De ezt ő nem akarja, és így álszenteskedik, hogy ugyan már, hogyan kísérteném én az Urat, hogy adjon jelet…

Ézsaiás ezt mondta nekik: *„Halljátok meg, Dávid háza! Nem elég, hogy embereket fárasztotok, még Istenemet is fárasztjátok? Ezért maga az Úr fog nektek jelt adni: Íme, egy fiatal nő teherben van, és fiút fog szülni, és Immánuélnek nevezik el. Tejszínt és mézet fog az enni, amíg meg tudja vetni a rosszat és a jót tudja választani. Mert mielőtt ez a gyermek meg tudja vetni a rosszat és a jót tudja választani, elhagyott lesz az a föld, amelynek két királyától rettegsz. Hoz majd az ÚR rád, népedre és atyád házára olyan napokat, amilyenek még nem voltak, mióta Efraim elvált Júdától: elhozza Asszíria királyát."*

– Néhány év, ezt a két országot semmivé teszi az Úr, elbánik velük, de veletek is, mert Asszíria segítségét kérted, ahelyett, hogy bennem bíztál volna. Eljön majd Asszíria. Gaz veri föl a ti országotokat annyira, hogy nyíllal mentek a szőlőkbe,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 173

mert ott vadakra lehet vadászni. Az egész ország úgy néz ki, mint egy letiport, kifosztott, tönkretett terület.

Az Immánuel-prófécia kemény ítéletet jelentett a hitetlen népnek és a hitetlen királynak. De ezzel nem fejeződött be ennek a próféciának a sorsa, mert 700 év múlva újra felhangzik. Nem sokkal Jézus születése előtt Máriának és Józsefnek, amikor várják a gyermeket, a Megváltót. Újra elhangzik, ahogy olvastam Máté evangéliuma első részéből. Ezen a próféción át kegyelmi jelet adott Isten ennek a világnak. Immánuel, velünk az Isten. Jézusban mérhetetlen nagy szabadítást szerzett nekünk, akik hittel elfogadjuk Őt Megváltónknak, életünk Urának.

Most is érvényes: *„Ha nem hisztek, nem maradtok meg!"* Amikor Jézust, az Immánuelt bevitték a jeruzsálemi templomba bemutatni, akkor az öreg Simeon – akinek különleges kijelentést adott az Isten – karjába vette, és többek között ezt mondta: *„Íme, Ő sokak elesésére és felemelésére rendeltetett Izráelben, és jelül, amelynek ellene mondanak."* Mert Jézus szabadítása kegyelem azok számára, akik Őt hittel elfogadják, de ítélet azoknak, akik nem hisznek Benne.

Térjünk vissza az ézsaiási igére: *„Ha nem hisztek, nem maradtok meg!"* Itt egy különös szójáték van az eredeti szövegben. Az ámon ige – ugye jól ismerjük: ámen, ahogy kimondjuk – ebből az igéből származik: szilárdnak lenni, hinni. Az ámon ige két különböző ragozásában hangzik el ez, amit nem tudunk pontosan visszaadni, de ha nyersen fordítanánk, így hangozna: Ha nem szilárdultok meg Istenben, akkor nem fogtok szilárddá válni, azaz megmaradni. Hinni a Biblia eredeti nyelvén azt jelenti: valakit, valamit szilárdnak tartani, és ráépíteni az életünket. Ez az ige a másik ragozási formában: megmaradni, szilárdnak lenni, biztosnak lenni. A hit tehát nem elméleti kérdés csupán, hanem teljes bizalommal Isten igéjére hagyatkozás.

Hadd hozzak egy példát, régi igehirdetésekben gyakran előjött. Egy kötéltáncos felállíttatott egy drótkötélpályát a Niagara vízesés felett. Bemutatta tudását. Átment a drótkötélen, az egy szál dróton a túloldalra, aztán visszajött. Majd áttolt egy talicskát a túloldalra és vissza. Azután a talicskába beletett egy cementes zsákot, átvitte meg visszatolta. Óriási ováció övezte.

Akkor azt kérdezte a tömegtől: – Elhiszik-e, hogy egy embert is át tudna tolni a túloldalra? – Mindenki azt kiáltotta:

– Elhisszük!

– Akkor jöjjön föl valaki!

– Na, azt már nem!

Értjük, hogy mi a hit? Az Isten szavára ráteszem teljes súllyal az egész életemet. Ennél kevesebb nem hit. Azt mondja valaki: – Én hiszek Istenben, elhiszem, hogy van Isten.

A Bibliában benne van: – Az ördögök is hiszik, hogy van Isten, és rettegnek.

Ez nem az a hit, amiről a Biblia beszél. A hit azt jelenti, hogy nem egy lábammal próbálok rálépni a sziklára, hogy megtart vagy nem tart, hanem teljes testsúlyommal ráállok az Isten szavára. Ez a hit. Erről beszél itt Ézsaiás próféta is. Áház nem hajlandó ezt az utat járni. Amint mondtam, javítja a kerítést, a falat, vezeti be a vizet, ügyeskedik, küldi a diplomatákat, mindent meg kell tenni. Miközben Isten szól, és azt mondja: – Maradj nyugton, én harcolok érted.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 174

– De olyan nagy a kockázat! – Éppen azért kell teljes szívvel megtérni, és az Úrra, az Ő szavára építeni, mert nagy a kockázat. Ezt kellene megérteni.

Áház intézkedik, pedig az asszír király már útban van. Teljes mértékben felesleges az ő talpnyaló igyekezete, ezzel csak bajt hoz az országra testileg, lelkileg. Az asszír király kémei már jelentették, hogy mit akarnak ezek. Valóban úgy történt, ahogyan az Úr megmondta, nem sikerült a két királynak a Júda elleni támadás.

Áház pedig úgy gondolkodott, hogy itt most nincs idő Istenre figyelni, nincs idő lelkizni. Itt most tenni kell, megfogni a dolgokat. Mintha azt mondanánk, hogy most nincs időm Istenre figyelni. Olyan nagy baj van a családban, akkora feladatot kell megoldani, majd ha ezen túl leszek, akkor odafigyelek.

Most nincs pénzem adakozni Isten céljaira. Éppen csak annyival rendelkezem, amennyire szükségem van. Majd hogyha jobban állok, akkor az Isten dolgaira is odafigyelek.

Most hogyan tegyem rá a szolgálatra az életemet? Azt sem tudom, hogy a kevés időmmel mit kezdjek, így sem jut mindenre.

Az igazi erőviszonyokra figyelj!

Valaki ezzel az igével kapcsolatban egy egyszerű kis példát mondott: – A verandán otthagytam egy befőttesüveget, amiben egy kis édes lé maradt a befőtt nyomán. Este hallottam, amint egy légy dong erősen a befőttesüvegben, mindenáron ki akart jönni, miután jóllakott. Igen ám, csak reggel nézem, hogy elpusztult, pedig fedetlen volt az üveg. De az ment balra, ment jobbra, előre, hátra, csak fölfelé nem.

Érthető, Testvérem? Mégy előre, mégy hátra, balra, jobbra, amit lehet, megmozgatsz, elintézel. Most nincs arra idő, hogy fölfelé nézzél, majd ha túl leszel ezeken a nehézségeken.

Küldtek valakit hozzám vidékről, nagy bajban volt. Műtét előtt állt, igen nagy kockázattal. Ennek a rettenetében igazából azért jött, hátha meg tudnám mondani neki, hogy vállalja a műtétet, vagy ne vállalja. Elkezdtem arról beszélni neki, hogy itt ennél egy még nagyobb kérdést kellene rendezni. Akár vállalja a műtétet, akár nem, milyen Istennel a kapcsolata? De látszott, hogy se lát, se hall, annyira bele van a helyzetébe dermedve. Úgy tűnt neki, hogy itt a lelkész kegyeskedik. Az Istent csak arra kérjük együtt, hogy segítsen ki ebből a helyzetből. Pontosan erről van szó! Éppen azért kellene a függőleges vonalat igazán komolyan venni, mert akár műtteti magát, akár nem, életének az alapkérdése az Istennel való kapcsolatban oldódik meg. Utána még arra is kap bölcsességet – mert Istennek nagyon gyakorlati az útja –, hogy műttesse magát, vagy ne műttesse.

Most egy újabb megkeresés érkezett hozzám. Egy édesanyának, feleségnek az a nagy gondja, hogy a férjét környékezi valaki, és van fogadókészség is. Összeomlani látszik minden a családi életükben. Itt is arról kezdtünk el beszélni – és nagy a reménységem –, hogy Isten megkönyörül rajta, és ad annyi világosságot ennek a kedves asszonynak, hogy megérti, most a legfontosabb, hogy az ő élete az Úrral igazán rendeződjön. Mert amíg nincs élő kapcsolatunk Istennel, annyi mindent másként teszünk, mint ahogy kellene tenni. Ha ezt a kérdést rendezzük, akkor sincs garancia arra, hogy biztosan megoldódik a kérdése. De az ő állapota

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 175

lesz olyan, hogy másképpen tud harcolni ebben a helyzetben. Hogy mondja Ézsaiás nekünk is? *„Ha nem hisztek, nem maradtok meg!”* Ha szilárdan nem építetek az Úrra, teljes egzisztenciával, nem fogtok szilárddá válni. Nem maradtok meg!

Kire építed az életedet, Testvérem? Még mindig elhiszed, hogy előbb meg kell oldanod a problémáidat? Meg kell szerezned, be kell biztosítanod az utadat? És majd utána jut idő Jézusra, meg Istenre, a hitre is? Vagy tudod már, hiszed már, amit Ő neked ezen az adventen megismétel: *„Keressétek először Istennek országát és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek!”* (Mt 6,33).

Úgy legyen, ámen!

JÓSIÁS

OLVASANDÓ: 2KIRÁLYOK 23

2KIRÁLYOK 23,25

„Nem volt hozzá hasonló király őelőtte, aki úgy megtért volna az ÚRhoz teljes szívével, teljes lelkével és teljes erejével, egészen a Mózes törvénye szerint; és utána sem támadt hozzá hasonló.”

„Az Úrnak irgalmát örökké éneklem, és hűséges voltát mindenkor hirdetem.” Néhány perccel ezelőtt énekeltük ezt az éneket. Minden nap ezt kell tennünk! De Isten a múló időben különösen is alkalmat készít arra, hogy ezt tegyük: ilyen ez a mai újév reggele is.

Folytatjuk üdvtörténeti sorozatunkat. Ma Jósiás király életén át szemléljük Isten irgalmát, és azt a lehetőséget, ahogyan ezzel az irgalommal élhetünk. Ha Isten irgalmát dicsőítjük, az első mindig, hogy Jézus keresztjéért, a megváltás ajándékáért tesszük ezt. Ezen az úton egy piciny láncszem Jósiás élete, története. Egy kis országban, Krisztus előtt 640-től 610-ig uralkodott, de az ő életében és népe életében is az örökkévaló Isten cselekedett. Még nem a reflektorfényt látjuk, mint majd a kereszten, de ugyanaz az Isten ugyanazzal az irgalommal cselekedett már akkor is. Hat évszázadra vagyunk a kereszt csodájához, de fölismerhetjük már ott Isten örökkévaló irgalmát.

Az első üzenet: Isten irgalma az, hogy lehet újat kezdeni. Ne tegye könnyelművé a szívünket, de amíg a kegyelmi idő tart, lehet újat kezdeniŐvele. Sorozatunk

történetei arról beszélnek, hogy rendkívül orcátlan volt a nép, amelyet Isten ezerszer kihozott a bajból, a veszedelemből, a szennyből. Mi már régen elvesztettük volna a türelmünket, és kimondtuk volna, hogy nincs tovább. De az örökkévaló Isten megadta a lehetőséget, hogy újat kezdjenek.

Most is olyan korba megyünk vissza, amikor Isten népe mérhetetlen szennyben élt. Érthetetlen számunkra, hogy az istenfélő Ezékiás fia, Manassé azok után, amiket gyermekkorától átélhetett, ilyen mélységbe vitte az országot. Ötvenöt évet uralkodott. Micsoda bajt hozott azokra, akik abban az időben éltek! Politikája az volt, hogy alkalmazkodott a környező népekhez, elsősorban a hódító asszírokhoz. Ők a legveszedelmesebbek, behozzuk a bálványaikat, isteneiket, kultuszukat.

Az élő Isten tiszteletét nem hagyjuk abba, de amellett elfér a pogány kultusz is. Akkor jobban szeretnek majd minket, talán nem támadnak meg. Modernebbek leszünk, haladunk a korral.

Odáig mentek, hogy az asszírok nagy istene, a napisten oltárát – először még nem a templomban –, a templom mellett felállították. A napisten végigmegy az égbolton, szekéren közlekedik, azt meg lovak húzzák. Ez az istentelen király a jeruzsálemi templom mellett istállókat épített a szent lovaknak, a szent szekereknek. A csillagok is fontos istenek, a templomtetőn és a házak lapos tetején berendezték imádatukat. Akkor már a csillagjósok is jöhetnek és a varázslók. Megtelepedhetnek már a királyi udvarban is. A Baál és az Asera, a termékenység istenei. Ez a két szobor bekerült a templomba is. Női és férfi paráznák számára házakat építettek, mert a szent ünnepen ment a kultuszi paráznaság.

Manassé hamarosan összeszedette a Biblia-tekercseket. Megsemmisítette azokat, mert zavarta, hogy Isten igéjében ez állt: – Egyetlen bálványt, semmi más istent ne tisztelj!

Nem az volt a megoldás, hogy igazodom Isten igéjéhez, hanem félreteszem az igét. A prófétákat elkergették, megölték, jöttek a hamis tanítók.

Ha egy tiszta levesbe elkezdem a tisztátalan anyagot beleszórni, az a leves ehetetlen lesz. Ezt a vegyítést odáig vitték, hogy már a főníciaiak irtózatos istenének, Moloknak is emberáldozatot mutattak be. Legkedvesebb gyermeküket, amikor valami nagyon nagyot kértek az istenségtől, megégették elevenen. Manassé király maga is megégette a legkedvesebb gyermekét.

Szörnyű állapotba jutott a nép. Mert mindez maga után vonta, hogy megromlott a mindennapi életük is. Ha megromlik az emberi szív az Úr iránti engedelmességben, az kihat a teljes életükre. Amikor 55 év után befejezte az uralkodást, jött a fia, Ámon, és folytatta tovább. De ő már csak két évig. Azt mondta a nép, ebből elég, ezt nem bírjuk tovább! Megölték. Még nem tudták, hogyan tovább, de hogy ezt nem, arra kimondták, nagyon határozottan: – Tovább bennünket ne züllesszenek! Ne tegye tönkre a vezető a nép életét!

Ebben a mélységben Isten új kezdést készített el népének. Jósiást, Manassé unokáját, Ámon fiát nyolcévesen trónra ültetik. Persze akkor még nem ő kormányoz. Egy testület vette át a dolgok irányítását. Amikor Jósiás 16 éves, elkötelezi magát egész szívvel az Úr iránti engedelmességre. Bibliája sem volt. Azt mondják a magyarázók, hogy az édesanyja lehetett az, aki még a szülei, meg

nagyszülei idejében megismerte Isten igéjét, ő adta tovább ennek a fiatal királyfinak. Ő beszélt arról a szabadításról, amit Isten velük cselekedett Egyiptomban. Ő beszélt a Tízparancsolatról.

Én elfogadom. Valahonnan ennek a fiúnak ilyen istentelen apa és nagyapa, és környezet közepette vennie kellett az indítást. Amikor már az ő kezében van az irányítás, nekikezd a templom renoválásához. Úgy látta, hogy nem maradhat tovább szennyben, tönkremenve, lerombolódva az Isten háza. Elkezdték kihordani a bálványokat, és hozzákezdtek a felújításhoz. Megkapták rá a pénzt, gyűjtöttek, adakoztak, megindult egy folyamat.

Akkor Isten különösen cselekedett. Mert Ő akkor is gondoskodott arról, hogy a Biblia megmaradjon. Manassé korában befalaztak egyet a papok az üldözés közepette valamelyik templommélyedésbe, és most előkerült. Ugyan nem Bibliát kerestek, hanem az Isten házát tették rendbe, de Isten gondoskodott róla, hogy előkerüljön a tekercs. Mózes öt könyve volt akkor még a Bibliájuk.

Valószínű, hogy Mózes ötödik könyve került elő. Ebben Isten összefoglalja mindazt, amit a nép szívére kötött, hogyha bemennek az ígéret földjére, úgy cselekedjenek, amint Ő mondja nekik. Megtalálják a tekercset, és viszik a királyhoz. Jósiás meghallgatja a beszámolót. Amikor hallja az igét, megszaggatja ruháját, a királyi ruhát, és azt mondja:

– Végünk! Szinte mindenben más az, amit teszünk, mint amit Isten igéje mond.

Sírt, nem tudott aludni éjszaka, másnap azt mondta főembereinek:

– Menjetek a prófétaasszonyhoz, Huldához, kérdezzétek meg őt! Hiszen ebben az igében az van, hogy elétek adtam az élet és a halál útját. Ha ezt cselekszitek, éltek, ha azt, meghaltok. Mi veszedelemben vagyunk, ítélet alatt vagyunk!

Elmennek Hulda prófétaasszonyhoz. Ő azt mondja:

– Jeremiás próféta megmondta, veszedelmet hoz az Úr erre a népre. Az ítélet elkerülhetetlen. De mondjátok meg a királynak, így szól az Úr: Mivel megaláztad magad és sírtál előttem, a te életed idejében még nem hozom el ezt a veszedelmet. Békeséggel térsz atyáidhoz. De az ítéletem bekövetkezik. – Valóban, Jósiás halála után nem sokkal Jeruzsálem pusztulása, a babiloni fogság bekövetkezett.

Amikor megkapja ezt az üzenetet, Jósiás összehívja a nép vezetőit. Előveszik a Bibliát, felolvastatja az egészet, és elkötelezi magát az Úr mellett. A fejedelmek is elkötelezik magukat. Ez nem csak egy ünnepi gesztus volt, hanem megkezdik a nagytakarítást. Hozzákezdenek ennek a kettőségnek a lebontásához. Kivetik a napisten oltárát, összetörik, megégetik. Kidobják a többi oltárt, lerombolják az istállókat, eltávolítják a lovakat, szekereket. Eltávolították a háztetőkről az áldozati helyeket. Jeruzsálemet megtisztították úgy, hogy a Hinnón völgyét megtöltötték az összetört bálványszobrokkal. Majd az egész országban folyt a „nagytakarítás".

A tekercset sokfelé fölolvasták, az ige elkezdett működni az ország életében. Nyilván másolták is. Vitték, és hangzott az Isten igéje. Ahogy tisztult a nép élete, páskát hirdetett Jeremiás.

Páskát kellett hirdetni? Igen, mert hosszú idő óta teljesen elhagyták a páskaünnepet. Mintha mi az úrvacsorát elhagynánk ötven-hatvan évig, és újra meg kellene hirdetni azt.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 178

Összejött a nép, és nagy ünnepük volt, hálaadó ünnep. Öröm és hála zengte be a szívüket. Olyan esztendők következtek, amelyekben átélte a nép, hogy levették a pusztítás és a pusztulás igáját róluk.

Nagy dolog, amikor Isten igéje ilyen érvénnyel szólal meg egy nép vagy egy ember életében. Mert Isten az Ő igéjével teremt újat, amikor érvénye lesz az igének. Mert addig az ember okoskodik, szeretné rávenni Istent, hogy tegye azt, amit az ember akar. Az ige ereje alatt összetörik egy ember, és kimondja: – Uram, bocsásd meg ezt a mérhetetlen orcátlanságot, hogy nem azt kérdezem, mi tetszik Neked, hanem szeretnélek arra rávenni, ami nekem tetszik.

Valaki így imádkozott egyszer: – Atyám, köszönöm Neked, hogy mindig jól szolgáltál engem. – Így szeretné az ember. Olyan Istent, aki ezt a kettőséget megtűri az életünkben. Akinél nem nagytakarítást kell végezni, életemet, valómat átadni Neki.

Pedig amikor a király megtért egész szívéből, egész lelkéből, minden erejéből az Úrhoz, mennyivel rendezettebb, megtisztultabb élet követte ezt. Áldott lett az élete, hála és öröm fakadt fel a szívéből.

Ez a nagy kérdése újévi elindulásunknak: Hogyan fogadjuk Isten irgalmát? Ő még mindig szól. Ezt olvassuk a Filippi levélben: Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást, mind a véghezvitelt az Ő nagy szeretetének megfelelően, ezért szent megrendüléssel vigyétek véghez, dolgozzátok ki a ti üdvösségeteket. Mivel Ő adja elétek, éljetek vele!

Szembesít az ige bennünket is. Mi is olyan korban élünk, amikor igazán Isten igéjének – sokszor még az egyház népe körében sincs – egyértelmű érvénye és tekintélye. Hogy a világban nincs, az magától értetődő. Elszörnyülködünk, hogy lehet a szeretett gyermeket megégetni?! Testvéreim, 2010-ben Magyarországon sokkal több gyermeket öltek meg az anyaméhben, mint ahány gyermek megszületett. Egy EU-s ország egyik politikusa képes volt kijelenteni, hogy vonják meg az EU országaiban mindazon orvosok jogosítványát, akik nem hajlandók az abortuszt elvégezni.

Örülünk annak, hogy az új Alkotmányunkban egyértelműen hangzik, hogy a házasság egy férfi és egy nő közössége. Nem kellene pironkodva a szőnyeg alá bújnunk? Emberiség! Elvesztetted a józan eszedet? Hogy most föl kell fedezned ezt a tényt? Ha kinyitod az első lapot a Bibliában, ezt olvasod: *„Megteremtette Isten az embert a maga képmására… férfivá és nővé teremtette őket”* (1Móz 1,27).

Hogyan élünk ma?!

A felvilágosult világ, a felvilágosult ember. Manassé világa érvényesül ma is. Ott a Biblia az éjjeliszekrényen. És ott van, talán egy lépésre, az álmoskönyv a polcon. Lehet, hogy pont az éjjeliszekrényen. Meg az az újság, amiben a horoszkópot olvassuk.

Sokszor néznek rám, amikor ilyen alapvető kérdéseket érintek. Ne a csillagoktól várjuk, milyen lesz a sorsunk! Isten megtiltotta: *„Ne legyen köztetek varázslást űző, se jelmagyarázó, kuruzsló, vagy igéző… se jövendőmondó, se halottaktól tudakozódó”* (5Móz 18,10–11). Isten a teljes ezoterikus világról kimondja: – Ember, pusztulásodra van!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 179

Vagy Istennel élsz együtt, vagy a démonokkal.

Hányan hallgatják Isten igéjét, és mégsem kötnek házasságot, csak úgy együtt élnek, ahogyan ez a világban általános gyakorlat. Talán fel sem tűnik nekik, hogy házasságot kellett volna kötni, mert a szexualitást Isten a házasság kereteiben rendelte el.

Keresztelésre készülve elmondjuk, hogy a csupán együtt élő pár előbb rendezze házasságát. Csodálkoznak, miért? Elmagyarázzuk, hogy a keresztelés alkalmából kijelentik szülők, keresztszülők, hogy szeretnék Isten rendje szerint nevelni a gyermeket. Ebben a rendben pedig alapvető kérdés, hogy a házasság keretei között élünk.

– De lelkész úr, ha baj van, könnyebb így szétválnunk, mint a házasságból elválni.

Ott van két ezres a kezedben, az egyiket kemény munkával szerezted, a másikat valahogy ferde úton. Azt mondta nekem egy cégvezető: – Itt csak lopva, csalva, hazudva marad talpon az ember.

Testvéreim, lehet élni Manassé módjára, de akkor ne döbbenjünk meg, hogy az élet nem élet. Isten megadja a lehetőséget az újat kezdésre, mert igéjével megállít. Lassan harminc esztendeje annak, hogy engem mint buzgó, odaadó lelkipásztort megállított az Isten:

– Te embereknek igyekszel tetszeni, és nem mondod meg az én igéimet igazán. Így kárhozatba terelgeted az egész gyülekezetet. – Megdöbbentő volt a számomra ez a szembesülés, hiszen én evangelizálni jártam más gyülekezetekbe is. Igaz, hogy arról azt mondta egy lelkész később, hogy amit nálunk evangelizáció címszó alatt műveltél, azért kár volt meghívni. Mert szép igehirdetések voltak azok, de az élet abban sehol nem volt. Azt kellett mondanom: igazad van. Keményen megítélte az egész utamat Isten, a buzgó utat. Pedig reggeltől estig végeztem a feladatokat. Amikor megértettem, amit mondott nekem, én is kimondtam:

– Uram, igazad van. Bocsáss meg nekem. De magamtól nem tudok mást csinálni, ha Te tudsz velem újat kezdeni, itt vagyok, kezdd el. – Akkor indult az áldott ébredés a gyülekezetben. Ma is folytatódik. Kevés olyan helység van ma Magyarországon, ahol annyian olvassák reggelente Isten igéjét, mint ott.

Volt ellene berzenkedés. Jó református családokat szétdúlunk – mondták egyesek. Mert hirdettük, hogy aki igazán engedelmes Istennek, az nem mehet abortuszra. Addig ezt el lehetett intézni templomos, istenfélő református családokban is.

Erdélyi gyülekezetekről hallunk, hogy lelkészek között miről van szó: Vannak lelkészek, akik megzavarják a gyülekezetet a megtérés, újjászületés igéivel. Békétlenséget keltenek, mert így megosztják a gyülekezetet megtértekre és még meg nem tértekre. Ahelyett, hogy őriznék a gyülekezet jó békéjét.

Nem akarom én ezt hosszan mondani, azt is tudom, hogy nem én vagyok ítélő bírája eleveneknek és holtaknak. De nagyon döntő, hogyha Isten elénk adja igéjét, akkor Jósiáshoz hasonlóan alázzuk meg magunkat! Ha azt látjuk, hogy különbség van aközött, amit az ige mond, és amit csinálunk, akkor ne az igét kapcsoljuk ki, hanem könyörögjünk: – Uram, tegyél a helyemre, tisztíts meg!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 180

Mutasd a Te utadat és ösvényedet! Akkor nagytakarításba kezdhetünk, akár újév napján is. Ha megértjük valamiben Isten akaratát, akkor lépjük meg! Mert ha megtesszük, akkor jön a következő lépés a gyógyulás felé úgy, ahogy Jósiásék életében történt. Át fogjuk élni, hogy most már van öröm és hála is. Megmutatja az utat, merre haladhatunk tovább.

Isten örökkévaló irgalma, hogy meglátogat bennünket. Olyan időket ad, hogy a Biblia érvényessé lesz számunkra. 2011-ben hadd legyen ennek nagy áldása gyülekezetünkön és életünkön. De jó, ha rólad és rólam mondhatja el Isten igéje: *„Nem volt hozzá hasonló őelőtte, aki úgy megtért volna az ÚRhoz teljes szívével, teljes lelkével és teljes erejével, és utána se támadt hozzá hasonló."*

Nem az a kérdés, hogy nincs-e hozzánk hasonló, hanem az, hogy teljes szívvel kimondjuk-e: – Uram szeretném cselekedni a Te akaratodat, bármibe kerül az.

Mert annak áldása, ereje van, Isten irgalma által! Úgy legyen! Ámen!

JEREMIÁS

JEREMIÁS 1,4–8

„Így szólt hozzám az ÚR igéje: Mielőtt megformáltalak az anyaméhben, már ismertelek, és mielőtt a világra jöttél, megszenteltelek, népek prófétájává tettelek. De én ezt válaszoltam: Ó, URam, URam! Hiszen nem értek a beszédhez, mert fiatal vagyok! Az ÚR azonban ezt mondta nekem: Ne mondd, hogy fiatal vagy, hanem menj, ahova csak küldelek, és hirdesd, amit csak parancsolok! Ne félj tőlük, mert én veled leszek, és megmentelek! – így szólt az ÚR."

Jeremiás prófétához érkeztünk. Vele már átlépünk a Krisztus előtti kor 600-as határán, 650 és 580 között prófétált. Volt csendes évtizede is, így „aktív" szolgálata mintegy negyven esztendőt ölelt fel.

Talán nincs még egy próféta, aki hat király idején hirdette volna Isten igéjét. Már az istentelen, szörnyű életet élő Manassé és Ámon idejében is. Majd az istenfélő Jósiás következett. Akkor hallgatott, mert nem küldte az Úr a kemény harcba. Úgy tűnt, hogy a nép vezetője is, és a nép is jobb belátásra tér. Majd következett Sallum, Jójákim és Sedékiás alatt újra a visszaesés. Megérte Jeruzsálem pusztulását, sőt még utána is volt feladata. Ő az egyetlen olyan próféta, akit nem csak kemény igékkel küldött népe vezetőihez és az egész néphez az Úr, hanem

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 181

akinek negyvenévi szolgálata alatt egyetlen egy próféciáját sem hallgatta meg senki. Talán túlzás ezt így mondani, mert nyilván voltak istenfélők, akik hallgattak a szavára, sőt ott állt mellette Báruk, a hűséges íródeák. De alapjaiban minden igehirdetését visszautasították azok, akiknek mondta, pedig az életüket mentette volna meg. Keményen ellenálltak, megverték, bebörtönözték, kalodába zárták. Tudta, hogyha megszólal, már azt kell néznie, hogy merre meneküljön.

Volt, amikor szennygödörbe dobták. Napokig ott fulladozott. Már majdnem ott pusztult, amikor a király néger szolgálja, Ebed-Melek megszánta a prófétát. Titokban rongyokat, ruhákat kötözött össze kötélnek. Leengedte a prófétához, akinek annyi ereje sem volt, hogy megfogja ezt a mentőkötelet. Valahogy mégis a hóna alá vette, és így húzta ki a szolga a gödörből, és elrejtette őt. Élelmet vitt a rejtekhelyre neki, az üldözőit megtévesztve.

Ifjúkorom óta Jeremiás személye nagyon közel áll hozzám. Érzékeny lelkű, csendes fiatalember, aki alkata szerint nemhogy a nép vezetői szemébe mondaná az Úr igéit, hanem még a családjában is visszahúzódó volt. Papi családban született, de ő maga nem volt pap.

Alig 20 évesen hívja el őt az Úr egy rettenetes küldetésre. Majd a következő igehirdetésben látjuk, milyen belső harcot vív. Abba akarja hagyni a szolgálatot, de nem tudja. Eljut odáig is, hogy megátkozza a születése napját kínjában. Mégis indul újra, és végzi a küldetését.

Kétszer is elolvastam Franz Werfel: „Halljátok az igét!" című regényét, Jeremiás próféta élettörténetét. Fiatal lelkész korom óta ott volt a szívemben, hogy egyszer végigmagyarázom Jeremiás könyvét. De sosem mertem belevágni, és már látom, hogy ez el is vétetett tőlem. Időben ez már nem fér bele a szolgálatomba.

Ő az, aki kiteszi a szívét népéért. Ahelyett, hogy meghallgatnák a maguk javára, becsmérlik, üldözik, bántalmazzák. Amikor pedig bekövetkezik a baj, ami elől Jeremiás mentené népét, akkor jönnek Jeremiás siralmai, annyira szereti hazáját és népét. Jeruzsálemet a földdel tették egyenlővé a babiloniaiak. Pedig ez elmaradt volna, ha a prófétára hallgatnak.

Három szakaszban prófétált Jeremiás.

Az első, amikor azt hirdette, hogy az ítélet rajtatok, rátok hozza az ellenséget az Úr, és fogság következik. Térjetek meg, mert az Úr nem gyönyörködik a ti pusztulásotokban. Arra vár, hogy megtérjetek, és leveszi az ítéletet rólatok. Azt mondták neki:

– Miket beszélsz? Mi tiszteljük az Urat. Az áldozatokhoz Sebából minőségi import olajat és tömjént hozatunk.

Azt felelte Jeremiás: – De mi van a szívetekkel és az utaitokkal?! Jobbítsátok meg az utaitokat, istentelen életeteket! Zsaroljátok a szegényt, bálványokat imádtok, babonás életet éltek! – Erre a nép vezetői üldözéssel válaszoltak.

Eldőlt az Úr szívében, nincs mentség, jön az ítélet. Nebukadneccár, a babiloni birodalom vezetője, aki 609-ben az asszírok fölé kerekedik, elindul Jeruzsálem és Júda ellen. Akkor azt hirdeti Jeremiás:

– Adjátok föl a várost, nincs mentség. Értsétek meg, az Úr megítél titeket. Ha nem adjátok föl a várost, betör az ellenség, kő kövön nem marad, elpusztul a né-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 182

pünk, az országunk! Ha feladjátok a várost, rabságba visznek bennünket, de elmarad a rettenetes pusztítás és öldöklés. – A vezetők kiadják a parancsot:

– Hallgattassátok el ezt a hazaárulót, elgyöngíti az emberek kezét! – Közben még el is vonult Jeruzsálem alól egy rövid időre az ellenség. Ezen fellelkesedtek:

– Amíg a templom áll, az Úr templomát senki nem veheti be, velünk az Isten!

Jeremiás mondja:

– Ne hitessétek el magatokat!

– Börtönbe vele! – Elzárják. Csak kenyeret, vizet adnak neki. Várják, hogy végleg elvonul az ellenség, s akkor végeznek a hitvány hazaárulóval.

Beteljesedett a prófétai ige. Ott van a felégetett ország, a romokban heverő Jeruzsálem és a fogságba hurcolt nép. Végképp el vannak keseredve:

– Vége mindennek! Isten elhagyott bennünket! – Mások abban reménykedtek, hogy Egyiptom hamarosan legyőzi Babilont, s mehetnek vissza hazájukba.

Jeremiással levelet írat az Úr a fogságban lévő népnek: *„Építsetek házakat, és lakjatok bennük! Ültessetek kerteket, és egyétek azok gyümölcsét! Házasodjatok, szülessenek fiaitok és leányaitok. Fáradozzatok annak a városnak békességén, ahová fogságba vitettelek benneteket, és imádkozzatok érte az Úrhoz, mert annak békességétől függ a ti békességetek is! Majd ha eltelik a babiloni hetven esztendő, akkor gondom lesz rátok, és valóra váltom azt a jó szót, hogy visszahozlak benneteket erre a helyre”* (Jer 29,5–7; 10). Megy a levél, de nem hallgatnak rá megint. Elhurcolják Egyiptomba, megkövezik, és mártírhalállal hal meg.

Mondhatnánk: Volt értelme ennyit szenvedni? Hiábavaló volt Jeremiás egész szolgálata? Ha nem szólt volna semmit, akkor is így történnek az események, ahogy végül is történtek. Nem tért meg a nép, nem változtattak a vezetők, eljöttek a babilóniaiak, leverték Jeruzsálemet, elvitték fogságba a népet. Mi értelme volt a sok szenvedésnek, amelyet fölvállalt?

Milyen szűk a mi látókörünk, Testvéreim! Nemhogy mennyei távlatokat nem látunk, hanem sokszor még a földi vonatkozásokban is csak magunkat látjuk, meg a közvetlen körülöttünk élőket. Nézzétek, 2500 év alatt hány népnek, gyülekezetnek, hány embernek jelentett áldást Jeremiás próféta könyve?! Nincs rá idő, hogy elmondjam, nem is érdekes, hogy az én személyes életemben is egy ponton hogyan állított meg az Úr éppen egy jeremiási ige alapján. De ha énrám is ilyen hatással volt egész szolgálati utamon, gondoljátok el, hogy másoknak, sokaknak ezeken az igéken át mennyi áldást, életet adott az Úr…

Mert Isten igéje sohasem hangzik hiába. Ha egyetlen ember komolyan veszi, mérhetetlen változásokat indíthat el az Úr, és áldást áraszt ki. Ézsaiás prófétánál olvassuk: *„Mert ahogyan az eső és a hó lehull az égből, és nem tér oda vissza, hanem megöntözi a földet, termővé és gyümölcsözővé teszi, magot ad a magvetőnek és kenyeret az éhezőnek, ilyen lesz az én igém is, amely számból kijön: nem tér vissza hozzám üresen, hanem véghezviszi, amit akarok, eléri célját, amiért küldtem”* (Ézs 55,10–11).

Nagyon nagy üzenet ez!

Nagy felelősség, hogyan hallgatjuk az Úr igéjét egy-egy vasárnap. Hallgatjuk, érdekes, kevésbé érdekes? Elmegyünk, mi lesz vele? Mert a döntő kérdés nem

az, hogy hallottuk, hanem hogy azok közé tartozunk-e, akik élik az igét… Akik túllátnak a lelkészeken. Az Úrtól várják, hogy az életük aktuális helyzetében mit is akar cselekedni, elvégezni. És ha megértették, nem mondják azt, amit valaki így fogalmazott nekem: – Tudom én, hogy mit akar az Úr, csak én azt nem akarom cselekedni. – Mert lehet így is. Mint ezek az „öngyilkosok" Jeremiás korában.

A fölolvasott ige így kezdődik: *„Mielőtt megformáltalak az anyaméhben, már ismertelek, és mielőtt a világra jöttél, megszenteltelek, népek prófétájává tettelek."*

Külön igehirdetést kellene tartani erről az egy versről. Azt mondja az Úr:

– Megformáltalak, megalkottalak az anyaméhben.

Milyen hatalmas üzenet ez! Testvérem, komolyan vetted már, hogy téged is Ő alkotott meg? Ő formált meg. Ő engedte meg azokat a hiányosságokat is, amikkel annyit küzdesz.

– Miért vagyok olyan félénk egy életen át? Miért vagyok olyan szomorúságra hajló, vagy miért vagyok olyan felszínes? Miért vagyok olyan kibeszélő? Miért vagyok ilyen?

Megformált az Úr az anyaméhben. Ő jól tudta a tervét veled.

Ha csak egy kis munkahelyi közösség vagy egy családi kör számára is, kicsiben, az Úr „népek prófétájává" szeretne tenni. Azt mondja: – Ismertelek.

A Jelenések könyvében így olvassuk ugyanezt: *„Tudom, hol van a lakóhelyed"* (Jel 2,13). – Ismerem a nehézségeket, a lehetőségeidet. A pluszokat, a mínuszokat.

Pál apostol kigondolta, hogy a mínuszok nélkül, a „tövis" nélkül jobban szolgálhatna, de az Úr azt mondta neki: – Pál, elég neked az én kegyelmem. Ahhoz hogy te azt elvégezd, amit én veled szeretnék, ahhoz neked ezt a terhet, ezt a betegséget hordoznod kell. Elbizakodnál.

Kell az órán a súly, hogy járjon, hogy üzemeljen.

Így folytatódik az igénk: *„Mielőtt a világra jöttél, megszenteltelek."* Nem azt jelenti ez, hogy már az anyaméhben tökéletessé, bűntelenné tette Isten Jeremiást. A „megszenteltelek" azt jelenti, hogy lefoglaltalak a magam számára. Nagy tévedés az a keresztyén világban, hogy általában a „szent" szó alatt valami makulátlant, tökéletest, bűntelent értünk. A szent szó Isten számára lefoglaltat jelent az Ószövetségben és az Újszövetségben is. Természetes, hogy aki Isten számára lefoglalt, az igyekezzen is minél inkább Istennek tetsző életet élni. De itt azt jelenti a „megszenteltelek", hogy céllal indítottalak el, egy jó tervem van veled.

Nagy változás egy ember életében, ha onnan, hogy tervem van magammal, Istenem, légy szíves ezek mögé beállni és segíteni… – eljut oda, hogy Istenem, rájöttem, megértettem, hogy Neked van terved énvelem. Mégpedig egy nagyon jó terved, amit szeretnél kibontani. Istenem, egész szívemmel ráállok! Ezt jelenti a megtérés.

Egy hatgyermekes édesanya mondta el: – Egész életemben olyan pályára készültem, ahol én ívelek. Diplomám, doktorátusom, afölötti kutatásaim is voltak. De amikor jöttek-jöttek a gyermekek, egyszer csak rájöttem arra – először könnyek között, aztán hálát adva –, hogy Istennek a terve velem most, míg ez a hat gyermek felnövekszik az, hogy én az édesanyjuk legyek. Aki most mindent ezek-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 184

be a gyermekekbe épít. Egyszer csak rájöttem, hogy nem történt tragédia. Ezek a gyermekek nem vették el tőlem az életet!

Tőled, az Isten gyermekétől valaki elveheti az életet? Jeremiástól sem vehették el. Kalodába zárhatták, de az Úr ott is mondta az igéket. Báruk meg ott a rejtekhelyen is megtalálta, és írta-írta-írta. Amikor a király elégeti a tekercset, akkor az Úr újra diktálja. Még hozzá is tesz, még a királyra nézve is megmondja az ítéletet, amely pontosan be is teljesedik. – Nem lehet elvenni az életet Isten gyermekeitől! – Ez természetesen nem jelenti azt, hogy most már minden diplomás nő csak édesanyaként szolgáljon. Később folytatta ő is a hivatását. Igaz, nem olyan ívben, mint hogyha töretlenül ment volna mindez. De mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, a lelkében pedig kárt vall? Akkor is hívő lett volna, csak éppen elengedi ezt a füle mellett: – Mi a Te terved, Uram?

Mert annyira a magáét akarja élni.

De sokszor vagyunk így, élni akarjuk a magunk által jónak látott életet.

Mit nyersz meg ezzel? Megváltod a világot, ahelyett, hogy a Megváltód elé csöndesednél: – Uram, a Te ajándékod, hogy megértem a következő napot! A Te ajándékod, hogy még az eszem fog, az idegrendszerem nem roppant össze, még együtt van a családom. Add nekem, hogy minél hamarabb megértsem a Te velem való akaratodat. Bocsáss meg, hogy évtizedeket éltem a magam akarnoksága alatt! Mégsem sikerült. Boldogtalan, nyugtalan a szívem. Szeretnék meghajolni Előtted végre, hogy odaadhasd az ajándékodat: azt a békességet, amit a világ nem adhat, de el sem vehet.

Jellemző Jeremiás válasza az elhívásra. Nem is lenne igaz, ha nem ezt mondta volna: – Ó, Uram, hogy menjek én, még pap se vagyok, még ifjú vagyok. Tudod, hogy még itthon is visszahúzódó vagyok. Hogy mennék már, hogy kép zelsz ilyet? Nem tudok én beszélni. – Akkor az Úr azt mondja: – Az én igéimet adom a szádba.

Különös az, ahogyan az Úr beszél vele, nem parancsoló módban. A héberben a felszólító és a kijelentő mód ugyanúgy van leírva. Amikor azt olvassuk: Ne paráználkodj! – az így is hangzik: Nem paráználkodsz. Ha te az én gyermekem vagy, te nem paráználkodsz – így szól az Úr. – Nem lopsz. Nem teszel hamis tanúbizonyságot, nem kívánod a felebarátod feleségét.

Mi már átalakítjuk ilyen keményre: tíz parancsolat! Pedig ott tíz ige van. Tíz igét adott az Úr az övéinek, akiket kiszabadított a fogságból. Akik átélték, hogy nekünk szabadító Istenünk van, minden figyelmünk az Övé. Azoknak azt mondja: – Nem csinálod, ezt sem csinálod. – Itt azt mondja Jeremiásnak: – Szádba adom az igéimet, és te elmégy. Elmégy és hirdeted, amit parancsolok.

Hogyne tiltakozott volna, hogy nem tudja betölteni ezt a küldetést! Úgy gondolod, hogy magától értetődő, hogy te be tudod tölteni a tiédet? Azt hisszük, hogy be tudjuk tölteni a családapai, családanyai, férji, feleségi küldetésünket, be tudjuk tölteni a hivatásunkat, be tudunk tölteni szépen mindent? Nézzük meg, hogy néz ki ez a világ?!

Az Úr ezt mondja: – Én adom az igéimet a szádba, és én veled leszek.

Ez a titka Mózesnek is. Ő is mondta:

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 185

– Nehéz beszédű vagyok, Uram! – Az Úr jól tudja. De azt is, hogy ha egy Cicero megy, akkor sem hatódik meg a fáraó.

– Téged választottalak. – Nem tágít az Úr Mózestől. Később látjuk is, hogy Áron enged a népnek, amikor aranyborjút készít. Mózessel ezt nem tudták volna megcsinálni. Hányszor meg akarták kövezni… Mózes állt, mint a cövek.

Folytatódik Isten Jeremiáshoz intézett igéje: *„Megmentelek."* Micsoda ígéret!

Ez a szó különös, mert azt jelenti, hogy „az utolsó pillanatban kimentelek". Ahogyan abból a szennygödörből is kihúzták. De mindig kihúzták, mindaddig, míg azt nem mondta az Úr: elég!

Folytatjuk, ha Isten éltet bennünket, de addig is ízlelgessük Jeremiás igéit. Az a reménységem, hogy sokaknak én is kedvet adtam ahhoz, hogy a próféta könyvét kikeressék. Gyönyörű képek, történetek, ahogyan az Úr beszél. Ahogy ennek az érzékeny szívű embernek a lelkületén, az érzésvilágán áthullámzik Isten szava. Nagyon nagy kincs. Ne csak gyönyörködjünk benne, hanem fogadjuk is meg, amit az Úr mondott. Úgy legyen! Ámen!

JEREMIÁS PEREL ISTENNEL

JEREMIÁS 20,7–9

„Rászedtél, Uram, és én hagytam, hogy rászedj. Megragadtál, hatalmadba ejtettél! Nevetnek rajtam egész nap, engem gúnyol mindenki. Ahányszor csak megszólalok, kiáltanom kell és hirdetnem, hogy erőszak és elnyomás uralkodik. Az Úr igéje csak gyalázatot és gúnyt szerzett nekem egész nap. Azt gondoltam: nem törődöm vele, nem szólok többé az Ő nevében. De perzselő tűzzé vált szívemben, csontjaimba van rekesztve. Erőlködtem, hogy magamban tartsam, de nincs rajta hatalmam."

KOLOSSÉ 1,24

„Most örülök a tiértetek elviselt szenvedéseimnek, és testem elszenvedi mindazt, ami a Krisztus gyötrelmeiből még hátravan, az Ő testéért, amely az egyház."

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 186

Az a reménységem, hogy az előző igehirdetés alapján mindnyájan megszerettük Jeremiás prófétát, az Ószövetség – Jób után – talán legtöbbet szenvedett alakját. Olyan igéket olvastam fel a prófétai könyvből, amelyeket még a szolgálata első felében mondott el. Ebben a szenvedő állapotban perel az Istennel. Úgy érzi, hogy végsőkig feszül a húr. Érzékeny életét olyan módon dobta be az ellenállók közé Ura, hogy ebből elege van. Nem csak hogy megátkozza a születése napját, hanem olyat mond Istennek, amire mindnyájan felkapjuk a fejünket.

A magyar fordítás nem olyan éles, mint a héber eredeti: *„Rászedtél Uram, és én hagytam, hogy rászedj. Megragadtál, hatalmadba ejtettél!"* De az eredeti kifejezés arról beszél, mint amikor a legény elcsábítja a leányt, teherbe ejti és otthagyja. Jeremiás odavágja Isten arcába: Ezt tetted velem, és én itt maradtam megcsalatva. Csak gúny és támadás ér. Ezt tetted velem, Uram!

– Elhatároztam, hogy nem törődöm vele, nem szólok többé az Ő nevében – milyen mélységet jár, él át a próféta. Abbahagyhatta volna, nem kényszerpályán van az Isten embere, de nem tudja abbahagyni. Hallgassuk csak: *„Azt gondoltam, nem törődöm vele, nem szólok többé az Ő nevében, de perzselő tűzzé vált szívemben, csontjaimba van rekesztve. Erőlködtem, hogy magamban tartsam, de nincs rajta hatalmam."*

Érezzük ezt a feszültséget. Egyfelől abbahagyom, másfelől így vall: *„Ha eljutott hozzám igéd, én élveztem, igéd vidámságot szerzett nekem és szívbeli örömöt"* (Jer 15,16).

– Uram, ha Te megszólalsz, én elgyöngülök. Olyan gyönyörűség, hogy Te szólsz, hogy az megér mindent. – Hol van ez az út attól a tévtanítástól, hogy gyere csak Isten közelébe, gazdag leszel, sikeres leszel, egészséges, itt mindig csak napfény van…

Pál apostol ezt a kettősséget így fejezi ki: *„Ez a kincsünk pedig cserépedényekben van, hogy ezt a rendkívüli erőt Istennek tulajdonítsuk, és ne magunknak"* (2Kor 4,7). Isten országa törvényszerűsége, hogy a hatalmas Isten építi azt, de törékeny, cserépedény eszközöket használ erre. Ez pedig azt jelenti, hogy ára van a szolgálatnak, az Isten gyermeke életútjának.

Az alapárat Jézus fizette meg a Golgotán. De aki elindul az Ő követésében, és hűséges szeretne lenni a küldetésben, annak meg kell adnia az ezzel járó árat.

Olvastam Pál apostol szavait a kolosséi levélből: *„Most örülök a tiértetek elviselt szenvedéseimnek, és testem elszenvedi mindazt, ami a Krisztus gyötrelmeiből még hátravan, az Ő testéért, amely az egyház."* Ha a régi fordítást nézzük – *„…a magam részéről betöltöm, ami hija van a Krisztus szenvedéseinek az én testemben az Ő testéért, ami az egyház"* –, akkor még inkább megrökönyödünk, hogy miről beszél ez az ember? Nem volt elég a kereszt szenvedése, majd ő kipótolja? Ahogy sokan gondolják, hogy jó cselekedetekkel, ezzel, azzal én az üdvösségemet majd még kipótolom?

Nem erről beszél az apostol! Tisztában van, hogy egyedül kegyelemből, hit által váltattunk meg. A leveleiben hirdeti: a Krisztus keresztje tökéletesen elég! De hogy ez a megváltás tovább menjen ebben a világban, ahhoz az apostolnak és

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 187

minden Isten gyermekének vállalni kell a „szenvedéseket" is. Ha ő nem vállalja azt, hogy Filippiben megverik, bebörtönzik, a filippi börtönőr nem tér meg. Mi sem kapjuk azt az igét, amely sokunknak kedves igéje: *„Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz mind te, mind a te házad népe!"* (ApCsel 16,31).

Ha nem vállalja azt a küldetést, azt a sok éjszakázást, hogy veszedelemben van a népétől, veszedelemben a pogányoktól, hogy háromszor tölt hajótörésben éjt-nappalt a tengerben, hogy sokszor megverik, bebörtönzik, akkor mi nagyon szegények maradunk, és sokan mások. Akkor nem történik meg, hogy néhány évtized alatt majdnem az akkor ismert egész világ vagy legalábbis a római birodalom területén gyülekezetek alakulnak gomba módra.

Megérte hát? Kérdezzük meg az apostolt! Éppen börtönben van, amikor a filippibelieknek írja a levelét. Azt írja többek között: *„Ellenben azt, ami nekem nyereség volt, kárnak ítéltem a Krisztusért. Sőt most is kárnak ítélek mindent Krisztus Jézus, az én Uram ismeretének páratlan nagyságáért"* (Fil 3,7–8). Tudja ez az ember, hogy mi mennyit ér. Aki megismerte az Úr Jézus Krisztus megváltó szeretetét és befogadta Őt Urának, az tisztában van vele, hogy olyan kincs ez, amivel az addigi együttvéve nem ér fel.

Így volt ezzel Jeremiás is, aki hatszáz évvel Krisztus születése előtt élt. Mert az élete értelme a küldetése volt. Itt, a szolgálata elején hangzik ez a kétségbeesett kirohanás, soha később ilyet nem olvasunk. Volt, amikor nagyon elkeseredett, nagyon szenvedett, de soha többet nem átkozta meg a születése napját, és nem vádolta az Urat, hogy mit tett vele. Megértette, csak ehhez idő kellett, hogy egy ember élete lényege a küldetése. Őrizgetheti magát csodásan, csak éppen áldás nem lesz rajta. Életének igazi értelme az a szép terv, amelyet Isten szánt neki. Nagyon fontos nekünk is megérteni, hogy itt az életünk értelmére kérdez rá Isten. Testvérem, tedd fel a kérdést őszintén: Miért is élek, mi az életem értelme? Sokan nem tudnak felelni erre a súlyos kérdésre. A héten olvastam arról, hogy ifjúságunk tömegei nem tudják, hogy mire való az élet. Ahogy körülnéznek ebben a kaotikus világban, azt látják, hogy tulajdonképpen a születéstől a halálig van egy időintervallum, amelyet el kell tölteni. Amikor azt mondja valaki, hogy ne drogozz, akkor azt feleli, miért ne drogozzak, amikor élvezem…

Nincs honnan hova, ha pedig ez nincs, akkor nincs értelme igazán az életnek, hanem az valahogy eltelik. Az Istentől elszakadt ember élete középpontjában ő maga van. Az életem minél jobban, komfortosabban, egészségesebben, élvezetesebben, világutazottabban, karrieresebben, gazdagabban teljen el. Van, aki azt mondja, ugyan, hol vagyok én ettől, ha legalább egy kis nyugalmam lenne!

Itt nem arról van szó, hogy egyfajta erkölcsi megítélést ad az Úr, hanem azt mondja, hogy nem ez a te életed, amire teremtettél. Tömegek járnak templomba azért, hogy jóban leszek Istennel, és Ő ezért majd megsegít a terveimben…

A megtérés azt jelenti, hogy életem értelme nem az én programom lesz tovább, hanem Isten velem való tervére adom oda magam.

Pál apostol megtérésénél látjuk, hogy összeáll a kép az apostol számára, kicsoda is Jézus Krisztus. Meglátja, mit csinált Ő eddig, és kimondja: *„Mit akarsz Uram, hogy cselekedjem?"* Hatalmas váltás. Eddig tudta, hogy mit cselekedjen, megvolt

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 188

a programja, amivel ő nagy lett sokak szemében. Megvolt a programja pontosan. Tudta, hova megy, azt is, hogy ehhez katonákat kell kérnie, bilincseket kell vinnie.

Megvolt a programja, de kiderült, hogy nem ez az élete igazi programja. Mostantól nem azt teszem, amit én jónak látok, hanem amit te látsz jónak, Uram…

Értjük, hogy óriási fordulat ez egy ember életében?! Nem csak Pál apostol életében, a tiédben is, meg az enyémben is. Átállás történik az én tervemről, elképzelésemről az Ő tervére és elképzelésére.

Ebben nem baj az, hogy én még nem tudom, mi az Ő terve. Fogalma sem volt Pál apostolnak, hogy Isten mit akar kihozni az életéből. De a szívében eldőlt a kérdés. Látatlanban odaadja magát arra a másik tervre. Kiderül élete végén, hogy nem kell keserűen azt mondania:

– No, ezt alaposan elhibáztam, kár volt olyan nagy lelkesen mindent, teljesen átadni ott, a damaszkuszi úton…

Úgy számol be élete végén a Timóteushoz írt második levelében, hogy abban benne van a bizonyosság, a hála, az öröm: *„Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam, végezetre eltétetett nekem az igazság koronája…”* (2Tim 4,7–8). Teljes élete volt ennek az embernek.

Micsoda nyereség neki is, és másoknak is! Ha csak arra a különbségre gondolunk, hogy Jeremiás visszahúzódik a maga kis szobájába, és ott csendesen éldegél, vagy pedig ezt a küldetést bevállalja. Micsoda különbség! Így is, úgy is eltelt volna az élete, de micsoda gazdagság, hogy 2600 év óta ezek az igék emberek egész sokaságának adtak útmutatást, életet. Nem volt ez fölösleges szolgálat. Isten nem az Ő élete idejére adta a meghallgatást, de az Ő igéje soha nem tér vissza üresen.

Hadd kérdezzem: Már ez az új program valósul meg az életedben? Céltudatosan ráállтál az Úr veled való programjára? Lehet, hogy még csak annyit tudsz fiatalon, hogy készülj, tanulj, és ne fuss a többiekkel a posványba…

A szerelemben, Uram, mi a terved velem? A hivatásomban, munkámban, gyülekezeti szolgálataimban, mi a Te terved?

Pál apostol az első században élt, de a reformáció 1500-as éveiben ugyanarra jöttek rá őseink, amire Jeremiás, amire az apostol. A Heidelbergi Káté fiatal szerkesztői kimondják: *„…nem a magamé, hanem az én hűséges Megváltómnak a tulajdona vagyok.”* – *„Készzé és hajlandóvá tesz arra, hogy Őneki éljek”* (HK 1. kf.). Amikor úrvacsorázunk, kérdésekre is felelünk. A befejező kérdés így hangzik: *„Ígéritek-e, fogadjátok-e, hogy ti e kegyelemért hálából a bűnnel harcba szálltok, és egész életetekben Isten Szentlelkét segítségül híva mennyei Atyátok dicsőségére kívántok élni?”* Mit ígérek? Azt, hogy megértettem az életem értelmét, és átálltam, hogy Isten programjában teljenek a mindennapjaim.

Valaki megmagyarázta nekem:

– Én vasárnap aludni szoktam. – Mondtam, én is szoktam, meg még mások is, de ha azt mondja Isten igéje, hogy szenteld meg a nyugodalom napját, akkor én ne írjam át a Bibliát, és aludjak. Természetesen lehet olyan vasárnap, amikor olyan fáradt vagyok, hogy nem megyek templomba, hanem alszom akár egész nap. Irgalmas a mi Istenünk, de ezt folyamatosan tenni Isten elleni gyalázatos vétek.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 189

Ne csodálkozzunk, hogy így néz ki az országunk! Más lenne, ha Isten igéjét hallgatná a népünk. Budapest összes templomában, ha a reformátusokra gondolok, felfelé kerekítve 10 ezer ember vesz részt vasárnaponként istentiszteleten a két egyházmegye 63 templomában. Ha a katolikus testvéreket is számoljuk, és minden más felekezetet, ötvenezernél tartunk. Budapest hány lakosból áll? Nagyon nagy a különbség.

A görögországi ortodox egyház bűnbánatot tartott amiatt, hogy mennyire elhanyagolta Isten igéjét, az ifjúság nevelését. A vezetők is, hogy nem álltak felelősen a nemzetük élén! Felhívást tesznek, hogy újat szeretnének kezdeni, mert látják, hogy ez az út sehova nem vezet. Egyre jobban szorongató kérdés ennek fényében is, hogy a mi különböző felekezetű főpapjaink vitáznak azon, hogy a kötelező hittan- vagy erkölcstanoktatást bevezessék-e a politikusaink ebben a hazában. Állítólag a politikusok készek rá, ha a püspökök egyetértésre jutnak.

Hallatszottak olyan nyilatkozatok, hogy nem vagyunk még készen erre a „tűzoltó munkára". De ha ég a ház, akkor el kell kezdeni az oltást. Megrendített engem a ma reggeli ószövetségi igénk Mózes 3. könyvéből (3Móz 19).

Mi minden le van írva ebben a fejezetben: Ne lopjatok, ne hazudjatok, ne tegyetek kárt embertársatokban. Már csak ez elég lenne, ez a három szó, de aztán folytatódik: Az ősz ember előtt kelj fel, a vénembert becsüld meg. Ha gyümölcsfát ültetsz, az első három évben hagyjad, ne egyél, még ha itt-ott terem is. Negyedik évben a termés az Úré, és az ötödik évtől egyed, teremni fog gazdagon és bőségesen neked! Ott van az is, hogy ne tetováltass. Ezen csodálkoztam is. Hányszor elolvastam a Bibliát, de ha megkérdezte volna tőlem valaki, hogy a tetoválással kapcsolatban mit mond Isten igéje, eszembe nem jut.

Apróság? Azon gondolkoztam, miközben tetováltat valaki, fölveszi valami szimbólumnak a jelét. E mögött nem az Isten áll. Ha Ő azt mondja, hogy ne, akkor egy magasfeszültségű jelet tesz ki, hogy vigyázzatok, veszélyes.

Milyen jó lenne, ha mindezekről tanulnának a gyermekek, meg a szülők. Nem tudják az apák, hogy az ő dolguk lenne bevezetni a gyermekeiket az élet fő sodrába? Meg az édesanyáké, akikre az apák egy vállrándítással áthárítják a feladatot. Ő van otthon, ő intézze.

Értjük, milyen távolságban vagyunk attól, ami az Úr programja? És mennyire nem elvont programja van! Hanem azt mondja, hogy éljetek végre normális életet, emberek! Nem sokallja a mi örömeinket, amikor azt mondja, hogy ne tedd, hanem kevesli!

A következő eset megmutatja, hogy hol tartunk. Egyházi könyvtárban dolgozik egyik testvérünk. Már nagymama korú, aki körül ott vannak lányok, asszonyok. Arról tanakodnak éppen, hogy kinek milyen volt az első szexes találkozása fiúval, férfivel. Egyszer csak odafordulnak ehhez a nagymamához:

– Mondd már meg, hogy neked hogy volt! – Ő úgy érzi, hogy nagy bajban van, mert ő csak a férjével volt… Kivágja magát, azt mondja, hogy szeptemberben házasodtunk össze, és októberben megszületett a gyermekem. Első meghökkenésükből fölocsúdva azt mondják:

– De nem ugyanabban az évben. – Valóban nem. Neki kell szégyellni magát

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 190

ebben a helyzetben, hogy milyen maradi, hogy ő csak a férjével szexelt. Pedig boldogabb házasságok lennének, ha rajta kívül még sokan így élnék meg.

Milyen nagy különbség a kettő: az én programom megy, vagy az Ő programja… Ha komolyan veszem az Ő programját, az áldozattal jár, annak ára van. Jézus azt mondta, egy tanítvány sem lehet nagyobb, mint a mestere. Ha engem szerettek, titeket is szeretni fognak. Ha engem gyűlöltek, titeket is gyűlölni fognak. Mindezt az én nevemért cselekszik veletek. Ha komolyan követed Jézust, kilógsz a sorból, akarva-akaratlanul. Ahogy az a nagymama is abban az egyházi könyvtárban.

Világos-e előttünk, hogy ebben határozott döntést kell hoznunk? Egyszer az életben. Utána pedig mindig újra ehhez a döntéshez kell visszatérni, és ragaszkodni. Ennek ára van.

Pálúr János az ezredfordulón megnyerte a fiatal orgonisták világversenyét, Párizs nagydíját. Szenzációs eredmény volt ez, mert még a döntőben is sokadmagával járta végig azt a hét párizsi templomot, ahol mindegyikük játszott. Később beszélgettünk, amikor ő már templomunk orgonistája volt. Elmondta, hogy ő az előtt a döntés előtt állt, hogy világhírnév vagy pedig család, gyülekezet és egyebek. Mert a világhírnévhez napi 8–10 órás gyakorlás kellene, de akkor nincs pároskör, nincs több gyermek, meg a többi, hanem akkor mindenki rá állt az ő karrierjére. Ezt nem ő döntötte el, hanem ő kérdezte meg: – Uram, most hogyan?

Megértette. Bizonyára fájt a szíve egy kicsit. Attól még Isten megáldotta, kitűnő művészettel és világjárással is. Ezzel nem azt mondom, hogy valakit Isten nem hívhat el arra, hogy az Ő gyermekeként a világ csúcsán lévő orgonaművész legyen. De akkor ezt megmondja neki, és akkor fogadja el azt. De ha mást mond, akkor fogadja el azt. Ennyire valóságos kérdés ez.

Kifakadt Jeremiás, de csak ekkor. Mert utána rájött, hogy más a siker és más az áldás. Mi meg rájöttünk, hogy milyen áldott próféta volt, és milyen áldott élete volt. Ha majd énekeljük a záró éneket, akkor ne temetési énekként, és ne lemondóan énekeljük: *„Hadd, menjek, Istenem, mindig feléd. Fájdalmak útjain mindig feléd. Ó sok keresztje van, de ez az én utam. Mert hozzád visz, Uram, mindig feléd."* (422. ének)

Úgy legyen, ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 191

BEKÖVETKEZIK A PUSZTULÁS

OLVASANDÓ: JEREMIÁS 36–39

JEREMIÁS 38,17–18

„Jeremiás ezt mondta Cidkijjának: Így szól az ÚR, a Seregek Istene, Izráel Istene: Ha van bátorságod kimenni a babilóniai király vezéreihez, akkor életben maradsz, és nem perzselik föl ezt a várost sem; életben maradsz házad népével együtt. De ha nem mégy ki a babilóniai király vezéreihez, akkor ez a város a káldeusok kezébe kerül, és fölperzselik. Te sem menekülsz meg a kezükből!"

Ma két király szerepel az igeüzenetben: Jojákim és Sedékiás – vagy az új fordítás szerint: Cidkijjá. Közös bennük, hogy mindkettőjükhöz eljut Isten életmentő igéje. De egyikük sem ragadja meg, és ennek súlyos következménye van az életükre és a nép életére nézve is.

A mai feladatunk annak komolyan vétele, hogy Isten igéjének súlya van! Ha elfogadom, vagy ha elutasítom, annak döntő következménye van az életemre és a rám bízottak életére nézve is.

Nem semleges előadás-sorozat folyik a mi templomunkban sem, hanem Isten igéjéért tusakodunk, amelynek – akár elfogadja valaki, akár nem – megvan a következménye az életére, az életünkre nézve.

Megértettük Jeremiás próféta küldetését. Három szakaszban is prófétált: először a nép megtéréséért, hogy elmaradjon a fogság. Nem hallgatták meg.

Utána a fogság egyértelmű hirdetését adta: adják föl a várost, különben dupla veszteség lesz. A várost is a földdel teszi egyenlővé az ellenség, megöl sokakat, és mégis jön a deportáció. Nem hallgatták meg, és bekövetkezett mindez.

Utána pedig a fogságban lévőknek üzent általa az Úr.

Most ott tartunk – az első szakasz közepe táján –, amikor már Jeremiás nem szólhat nyíltan, mert nem engedik szóhoz jutni. Nem véletlen, hogy Bárukot küldi:

– Akadályozva vagyok, nem vihetem én az igéket. – Ha megjelenik Jeremiás, elhallgattatják, nem jut szóhoz. De Báruk, az íródeák még felolvashatta ezeket az igéket.

Most talán nem fogságban volt a próféta, hiszen a király főemberei ezt mondták neki és Báruknak, Jeremiás íródeákjának:

– Rejtőzzetek el! – Ekkor már a főemberek megrettennek az üzenettől.

Jósiás fia, Jojákim ül a trónon. Jósiás talán meggondolatlanul – ne mi ítéljük meg – szembeszállt az egyiptomi fáraóval, Nékóval, aki csak átvonulni akart az ő területükön. Bizony, ebben a harcban nem csak csatát vesztett, hanem az életét is elvesztette.

Az egyiptomiak a fiát, Jojákimot ültették a trónra. Kemény hadisarcot vetettek ki. Jojákim, a piperkőc, nyegle király nem törődött igazán népével. Ebben a nyomorúságos helyzetben azzal kezdte uralkodását a vesztett csata után, hogy nem

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 192

volt neki Jósiás palotája elegendő, hanem a palotára még egy emeletet húzatott, az ablakokat mind kicseréltette nagyobbakra. Mindezt ingyenmunkával követelte az amúgy is megsarcolt néptől.

Az Úr küldi Jeremiást, éppen erre a helyzetre szóló üzenettel. Olvassunk néhány verset belőle, hogy megértsük, ezek után Jojákim számára már nem volt kívánatos Jeremiás személye: *„Jaj annak, aki nem igaz úton építi házát, és felső szobáit jogtalan módon, ingyen dolgoztatja embertársát, és a munkájáért nem fizet bért! – de ezt mondja: hatalmas palotát építek, tágas felső szobákat! Ablakokat vágat rá, cédrusfával burkolja, és vörösre festeti! Attól leszel király, hogy halmozod a cédrust? Apád talán nem evett és nem ivott? De törvényesen és igazságosan járt el: ezért ment jól a dolga! Jogához segítette a nyomorultat és a szegényt, ezért ment jól a dolga! Így tesz, aki ismer engem – így szól az ÚR. Szemed és szíved nem törődik mással, csak a magad hasznával. Kiontod az ártatlanok vérét, elnyomó és zsaroló vagy! Azért ezt mondja az ÚR Jójákimról, Jósiás fiáról, Júda királyáról: Nem fogják így elsiratni: Jaj, bátyám! Jaj, öcsém! Így sem siratják el: Jaj, uram! Jaj, felség! Úgy temetik el, mint egy szamarat. Kivonszolják, kidobják Jeruzsálem kapuin”* (Jer 22,13–19).

Elég világos, egyértelmű a prófétai szó. Nem is engedték Jojákimék Jeremiást szólni, bebörtönözték.

Négy évvel később, hogy Jojákim megkezdte az uralkodását, Isten azt a parancsot adja Jeremiásnak: – Írd le az összes beszédet, amit eddig mondtam, Jósiás kora óta, hátha ezt meghallva, megtér a nép!

Jó alkalom adódik az igehirdetésre, mert böjtöt hirdetnek, és arra összegyülekezik a nép a városban. Közeledik az ellenség a városhoz. Úgy gondolják, hogy ha böjti ünnepet tartunk, megőriz bennünket az Úr. És a böjti napon Báruk felolvassa a Jeremiástól hallott igéket.

Meghallja Mikeás, Jósiás derék kancellárjának, Sáfátnak az unokája, és megretten. Ő még tudta, hogy mi az, ha az Úr igéje szól. Megrettenve rohan a vezető emberekhez, akik éppen tanácskoztak – nem a királlyal, hanem egymás között –, és elmondja, hogy nagyon nagy veszedelemben vagyunk. Elmondja, hogy mit hallott. Odahozatják Bárukot, s elolvastatják az igéket. Megrettennek valóban, s azt mondják:

– Jelenteni kell a királynak, mert végünk! Ezt az igét nagyon komolyan kell venni. Báruk menj, és Jeremiással együtt rejtőzz el!

Jojákim király a téli palotájában van, mit sem sejt az egészből. Nem is törődik azzal, hogy a böjtnapon mi történik. Kívül van ő ezen. Amikor jelentik neki, ami történt, azt mondja:

– Olvassátok fel az igéket! – Az íródeák, Jehudi elkezdi olvasni. Akkor rettenetes dolgot tesz a király. Amikor már néhány hasáb elhangzott, a papírvágó késsel a papirusztekercsről levágja azt, és bedobja az égő kandallóba. A megrettent vezérek mondják neki:

– Király, ne tedd! – Mit törődik ő velük! Végighallgatja, hallja, hogy miről van szó. Megsemmisíti nagy dölyfös fölényességgel az egészet, sőt kiadja a parancsot: – Azonnal előkeríteni Jeremiást és Bárukot!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 193

Azt olvassuk: *„De az Úr elrejtette őket”* (Jer 36,26). Nyilvánvaló, hogy kivégeztette volna mindkettőt, ha a keze közé kerülnek. A menekülés lehetőségét vágta el Jojákim, magának is, meg a népének is.

Az Úr újraíratja Jeremiással mindezeket, sőt hozzáteteti Jojákim vesztének a bejelentését is. Még el sem érkezik a fogság ideje, Jojákimot már orvul meggyilkolják, és amit kijelentett az Úr róla, betű szerint beteljesedik: Ott hever nappal a hőségben, éjszaka a fagyon. Ahogyan az Úr megmondta, kidobták a holttestét. Azután eltemették.

Ez a bibliai jelenet megelevenedett előttem bő húsz esztendővel ezelőtt. Amikor felkerültek ide, a fasori templom karzatára is ezek a falusi templomképek Erdélyből. A szomszéd ország diktátora buldózerekkel kívánt nekiesni a magyar falvaknak. Már el is kezdte a falvak megsemmisítését. Elvakult gőgjében odáig merészkedett, hogy a Bibliákból vécépapírt nyomattatott! A betűk – ha elmosódva is – olvashatók voltak ezeken a papírtekercseken. Azt mondtuk, hogy ennek súlyos vége lesz. Hónapokon belül kitört a romániai forradalom, és bizony a diktátor hamarosan a feleségével együtt vérbe fagyva feküdt. Láttuk sokszor vissza-visszajátszott képeken, golyó által haltak meg.

Mit gondolnak a régi és a mai Jojákimok?! Mindent megtehetnek az élő Isten igéjével?

Jojákim halála után nem sokkal a fiát koronázták királlyá. De még abban az évben, 598-ban jöttek a babilóni seregek, körülfogták Jeruzsálemet. Az új király minden ellenállás nélkül megadta magát. Őt is elhurcolták, az első deportáltakat elvitték, sokakat Babilonba. Megkezdődött a fogság.

A babilóniaiak Jojákim testvérét, Sedékiást tették királlyá. Most már nem Egyiptomnak kellett fizetni a hadisarcot, hanem a káldeusok országának. Sedékiás alázatosabb volt már, mint Jojákim, de gyengekezű uralkodó, akit a nép vezetői bábként tartottak a kezükben.

Jeremiás hirdette az igét:

– Ne tévesszen meg semmi titeket, a fogság bekövetkezett és bekövetkezik. Isten ítélete eljött, vége a türelmi időnek. – Kimondta:

– Adjátok fel a várost! – Mindent megpróbáltak, ügyeskedve is, minden módon, hogyan lehetne mégiscsak megmenekülni. Jeremiást hazaárulónak csúfolják: elzárják, büntetik, üldözik.

Még olyan törvényt is hoztak, hogy mutassuk meg az Úrnak, milyen nagy változás történt. A rabszolgákat, a közülük valókat, akiket tilos lett volna rabszolgasorba hajtani, szabadon engedjük! Megszületett a törvény, tessék-lássék el is kezdődött valami. De ekkor, az egyiptomiak támadása miatt a káldeusok elhúzódtak Jeruzsálem falai alól. Lekötötte a figyelmüket az egyiptomiakkal való csatározás. Jeruzsálem fellélegzett. Sőt a környező országokkal szövetséget kötöttek:

– Most már többen leszünk! Ha mindenki idejön, még ha Egyiptomot is sikerül bevonni a szövetségbe, akkor többen leszünk, mint a babilóniaiak. Miénk a győzelem!

Ebben a föllélegzésben az első lépés az volt, hogy visszavonták a rabszolgák szabadon engedésének törvényét.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 194

Ugye, milyen ismerős? Amikor nagy a baj: – Jaj, Istenem, minden vasárnap ott leszek a templomban! – Elhárul a baj: bottal lehet ütni a nyomát!

Milyen az ember?! Még végre sem hajtják a rabszolgák szabadon engedését, már azt lesik, hogy lehetne megint visszaállítani a régi rendet. Ebben a kavalkádban Jeremiás megszólalása ünneprontás volt. – Fogjátok el a hazaárulót, végezni kell vele!

Két különleges vádat is felhoztak ellene. Az egyik az volt, hogy amikor a babiloni seregek elvonultak, akkor ő kiment a kapun. Ment volna, hogy intézze a földvásárlást a rokonával, amit példaként adott az Úr:

– Vásárolj földterületet, ezzel is bizonyítva, hogy lesz itt még élet, lejár majd a fogság, nincs vége mindennek. – De Jeremiás ellenségei azt mondták:

– Megy a káldeusokhoz ez a hazaáruló!

A másik vád az volt, hogy levelet írt a foglyoknak. Azok úgy gondolkodtak akkor még, hogy „guggolva is kibírjuk".

Hamis próféták azt mondogatták: – Látjátok, a babilóniaiak már el is vonultak a város alól, vége lesz a fogságnak is nemsokára. Szabotáljatok ott mindent, Bábelben!

Ő pedig megírja a levelet: Ültessetek fákat, építsetek házakat, szüljetek gyermekeket! Rendezkedjetek be arra, hogy nektek itt lesz most hetven évig az életfolytatás. Utána majd az Úr visszahozza a gyermekeiteket. Lesz szabadulás, és lesz folytatás.

El tudjuk képzelni, hogy Jeremiással miként bántak ezek után! Ekkor jön a híres ciszternajelenet, ahova bedobják úgy, hogy majdnem ott pusztul. Ebed-Melek, a király néger szolgája mégiscsak kiemeli. De üldözött, nyomorúságos helyzetben van a próféta.

Sedékiás király hívatja őt, mert újra jönnek a babilóniaiak. Sedékiás megretten: – Baj van, Jeremiás, mondd meg nekem, mit csináljak?! De ne szólj a főembereknek, hogy beszéltem veled. – A főemberek hallani sem akarták, hogy a király valamit is engedjen a város feladására nézve.

Akkor mondja Jeremiás az igehirdetés elején kiemelt két mondatot, az Úr üzenetét: *„Így szól az Úr, a Seregek Istene, Izráel Istene: ha van bátorságod kimenni a babilóniai király vezéreihez, akkor életben maradsz. És nem perzselik fel ezt a várost sem. Életben maradsz házad népével együtt. De ha nem mégy ki a babilóniai király vezéreihez, akkor ez a város a káldeusok kezébe kerül, és felperzselik: te sem menekülsz meg a kezükből."*

Sedékiás rettenetesen fél: – Ha kimegyek a káldeusokhoz, azoknak a kezébe adnak, akik átpártoltak hozzájuk, és gúnyt űznek belőlem majd a saját népem tagjai!

– Nem fognak gúny űzni belőled – mondja Jeremiás. Sedékiás mégsem mer az Úr igéjének engedelmeskedni.

Másfél esztendő, amíg beveszik a várost. Kiéheztetik, és áttörik a falakat. Sedékiás észtveszejtően menekül. Elfogják a jerikói úton, Riblába viszik. Ott volt az egyik főhadiszállása a babilóniaiaknak, Közép-Szíriában. Szeme láttára ölik meg két fiát. Utána kiszúrják a szemeit. Így kerül aztán rabláncon Bábelbe.

Egy hónap múlva megjönnek a babilóniai mesterek. Nem a katonákkal végeztetik a város lerombolását. Jöttek, akik mesteri módon felégették a várost, a várfalat ledöntötték. Az általuk megbízott helytartó már nem is Jeruzsálemben van, hanem Micpában.

Így végződött, hogy nem vették komolyan Isten kijelentett szavát. Mert Isten igéje élet vagy halál. A magam és a rám bízottak élete azon fordul meg. Itt nem ijesztgetésről van szó vagy félelemkeltésről, hanem a valóságról.

Egy fiatal barátom húsz évvel ezelőtt ott állt megtérése kapujában. Azt mondta: – Mindent értek, mindent tudok, dönthetek balra is, jobbra is.

Mondtam neki: – Dönts az Úr mellett, az Isten áldjon meg! – Nem mondott ő nagyon ellent, de nem döntött. Egy házassága, amit ezután kötött, éveken belül tönkrement. Fáj a szívem, amikor látom az egész életét, azt a kiábrándult állapotot, ahogy kinéz még a háza és a kertje is. Együtt él valakivel, született két gyermeke, de elvadultan élnek azok is. Fáj a szívem, hiszen olyan szeretetben voltunk vele, hogy még kikapcsolódásként együtt raktuk a puzzle-darabkákat egy karácsonyi iskolai szünetben is. Közeli, kedves kapcsolat kötött össze a szüleivel, az élő hitű édesanyjával, aki korán meghalt, súlyos betegségben.

Ott álltunk, hogy ha hallgat az Úr szavára: áldás. Ha nem hallgat valaki: marad az átok alatt.

Nem semleges az Úr igéje! Különös időket élünk itt a Fasorban is. Az Úr kegyelméből szól az ige. Most lehet odafordulni Hozzá, lehet megtérni. Ennek nyomán látunk kibontakozó életeket.

A házasság hetébe lépünk. Ma az a statisztika, hogy tíz házasságból hat válással végződik. Az a negyven-ötven pár, akik tíz-tizenöt év alatt hitre jutottak, együtt vannak még. Aki áll, vigyázzon, hogy el ne essék! Megtörténhet az hívő házaspárokkal is, hogy széthullik a kapcsolatuk. De nem menetrendszerűen. Esetleg balesetszerűen.

Nagy öröm látni, amikor valaki átadja életét az Úrnak. Elkezdődik egy gyógyulás, mint egy telekrendezés egy új gazda keze alatt. Ha évek múlva megnézi valaki, milyen más! Nagyon nagy a tét, hogy mi történik velünk, gyermekeink számára is.

Így imádkozunk: – Könyörülj, Istenünk, rajtuk, hogy élő igét adhassunk tovább folyamatosan!

Mert ha élő igével táplálkozik valaki, abban benne van minden, mint az anyatejben. Figyelmezteti, őrzi, irányítja az utunkat. Nem évtizedek múlva kell észbe kapni, hogy másképp kellett volna. *„Ma, ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a szíveteket!”*– mondja az Úr igéje vissza-visszatérőleg.

Volt korábban a választott népnek egy királya, a legnagyobb király, Dávid. Egyszer súlyosan vétkezett. Megjelent Nátán próféta előtte és kimondta:

– Te vagy az az ember, aki ezt cselekedted! – A király nem a prófétát égette meg, nem a nyelvét tépette ki, hanem leborult az Úr előtt. Az 51. zsoltár ekkor született. A nagy bűnbánati zsoltár, az a felkiáltás, amikor szíve-lelke egész valójából könyörgött irgalomért az Úrhoz: – Íme, én vétekben fogantattam, és bűnben melengetett az anyám! Ki vagyok én? És mit tettem?

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 196

Az Úr megbocsátott neki, megtartotta az életét.

Amikor templomot akart építeni az Úrnak – nem saját magának még egy emeletet húzni a palota tetejére –, kapja a figyelmeztetést:

– Nem te építesz, hanem majd a te fiad. Ez a király nem mondja, hogy már összegyűjtöttem mindent az építéshez, akkor is építek, hanem meghajtja a fejét. Kimondja:

– Úgy van, Uram! És hálás vagyok neked, hogy kihoztál a juhok közül, és fölemeltél. Még azt is megmondtad, hogy a fiam házat épít Neked.

Így vagyunk, Testvéreim: hangzik az ige közöttünk. Jó lenne őrizni ezt az igét. Sámuelről azt olvassuk, hogy egyetlen igét sem engedett a földre hullani azokból, amiket az Úr mondott neki. Bárcsak ezzel az odaadással, ezzel a nagy tisztelettel, istenfélelemmel a szívünkben keresnénk az Úr szavát, mint akik tudjuk: *„Megáll az Istennek ígéje, és nem állhat senki ellene!"* (171. ének) Ámen!

EZÉKIEL

OLVASANDÓ: EZÉKIEL 16

EZÉKIEL 16,60

„De én emlékszem szövetségemre, amelyet ifjúkorodban kötöttem veled, és örök szövetségre lépek veled."

Üdvtörténeti sorozatunkban Ezékiel prófétához érkeztünk. Isten népe már a babiloni fogságban van. Múlt vasárnap a fogságba kerülés eseményeit hallgattuk. Elvadult, elistentelenedett a nép, haszontalan vezetőkkel. A babiloni hadsereg feldúlja Jeruzsálemet, kő kövön nem marad.

Ez két lépcsőben történt. Az első Jojákim király idejében, akiről olvastuk, hogy elégette a Biblia lapjait. Nem csak hogy nem hallgatott Isten igéjére, hanem egyenesen elpusztította azt. 598-ban bekövetkezett halála után az első deportálás megtörtént Jeruzsálemből. Utána Cidkijjáról hallottunk, a másik királyról, aki szintén nem hallgatott az Úr szavára, és bekövetkezett a nagy pusztulás 587-ben.

Az első deportálással került Ezékiel idegen földre, Babilonba, a Kebár folyó mellé, a foglyok közösségébe.

Az asszírok általában szétszórták a foglyaikat, hogy beolvasszák őket a népük körébe. Babilóniában pedig egyben tartották őket, nagy tömbben, kényszer-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 197

munkán, illetve különböző városokban, amelyeknek az építését kellett ellátniuk. Itt volt Ezékiel a foglyok között. 598-at mondtam az első deportálásnak, és 593-ban, azaz öt évre az odakerülésük után kapja prófétai elhívatását. Mintegy húsz éven keresztül prófétál a fogságban lévő népnek.

Könyvét két részre lehet osztani: az első 24 fejezet arra az időre szól, arra a hat esztendőre, amíg végleges lett Jeruzsálem pusztulása. Még élt a reménység, hogy nem fog elpusztulni Jeruzsálem, hamarosan vége lesz a fogságnak. Ő nagyon keményen és határozottan mondta, hogy elpusztul Jeruzsálem. Nem lesz vége a fogságnak, csak akkor lesz szabadulás, ha az Úr a hetvenéves babiloni fogságot leperli a népével. Elpusztult Jeruzsálem. Megérkezett a foglyok második hulláma is. A könyv második része már a kétségbeesett, fogságban megszomorodott és reménységét vesztett néphez szól: Van reménység, lesz szabadulás, él az Úr, és tessék hallgatni rá. Elhozza majd a szabadulás és az újjáépítés időit.

Most figyeljük a 16. fejezetet. Ez furcsa ige, különös élességgel bemutatja a nép „paráznaságát" hűséges Urával szemben. Ez a fejezet is azok közé az igék közé tartozik, amelyek még Jeruzsálem pusztulása előtt hangzottak el.

Így kezdődik a fejezet: *„Így szólt hozzám az Úr igéje: Emberfia, ismertesd meg Jeruzsálemmel, hogy milyen útálatosak a dolgai"* (Ez 16,1). Jeremiás ezt mondta Jeruzsálemben, Ezékiel pedig ott a fogságban. Nehogy tévedésben legyenek Isten közelgő ítéletét illetően.

Ez a fejezet a legmegbotránkoztatóbb igék egyike a Bibliában. A nép hűtlensége, az Úrral kötött szövetség megszegése, amelyet elkövetett, annyira minden bűnök bűne, hogy ennek ábrázolásában a próféta nem ismer határokat. Ugyanakkor az egyik legmegragadóbb része ez az egész Szentírásnak.

Így ír erről egy bibliamagyarázó: Emberi bűnnek a sötétségét sehol sem ecsetelték sötétebb színekkel, ugyanakkor Isten könyörületessége, fénye sehol sincsen sugárzóbban ábrázolva, mint itt.

Nézzük hát a fejezetet! Az Úr megszólítja Jeruzsálemet, de az egész népről szól. A születésénél kezdi. Nagyon kemény sértéssel indul a megszólítás: *„Apád emóri, az anyád hettita"* (Ez 16,3). Ők Ábrahámtól származtatták magukat, de Isten szava úgy szól, hogy Jeruzsálem pogány hely volt, annak idején beduinok lakták, meg a jebuzeusok. Onnan eredezteti őket.

– Úgy indultál, hogy semmi közöd nem volt hozzám: *„Kidobtak a mezőre, mert utáltak, amikor megszülettél"* (Ez 16,5).

Abban az időben megtörtént, hogy a nem kívánt vagy beteg gyermeket, különösen a leánygyermeket kitették. Egyszerűen úgy, mint annak idején a Tajgetoszról a spártaiak ledobták a gyermeket. Az ősök, a beduin ősök is megtették ezt.

Azt mondta az Úr: *„Amikor megszülettél, nem kötötték el a köldökzsinórodat, nem mostak tisztára vízzel, nem dörzsöltek le sóval, pólyába sem tettek. Senki sem szánakozott rajtad, semmit sem tettek meg veled ezekből, nem könyörültek rajtad. Kidobtak a mezőre, mert utáltak, amikor megszülettél. De én elmentem melletted, és megláttam, hogy véredben fetrengsz. Azt mondtam neked, bár csupa vér voltál: Maradj életben!"* (Ez 16,4–6). Ezt kétszer is elismétli, mintegy hangsúlyt téve rá: Így indultál…

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 198

Majd folytatja: – Gondoskodtam rólad, felnövekedtél. Ifjú leánnyá serdültél, szerelem korába érkeztél. Akkor újra elmentem melletted. Láttalak téged, és kiterjesztettem a palástomat reád. Eljegyeztelek magamnak, és feleségül vettelek téged.

Olyan szépen elmondja, hogy mi mindent adott neki. Mennyi aranyat, orrperecet, fülbevalót, a homlokodra koronát. Ételt, ruhákat, bíborba öltöztettelek. Nagyon szép lettél, gazdaggá lettél, annyi értéket adtam neked.

Majd jön a nagyon kemény feddés: – Te pedig elbizakodtál szépségedben és gazdagságodban, amiket tőlem kaptál. Cserbenhagytál hűtlenül engem. Paráználkodni kezdtél. Felsorolja: fűvel-fával, mindenkivel megcsaltál engem.

Sorolja az országokat, ahogyan a népe hűtlenségét előhozza az egyiptomiakkal, az asszírokkal.

– Betetted az oltáraikat, átvetted a szokásaikat, a bálványisteneiket. Odáig jutottál, hogy orgiákon, kultuszi paráznaságban nemzettél gyermekeket, és azokat elégetted ezeken az oltárokon, hogy a termékenység még gazdagabb legyen. Azoknak az isteneknek ajánlottad fel őket. Mivé lettél, én szerelmem, akivel egy volt az életem.

Sorolja-sorolja, megállíthatatlanul. Azután eljut oda az Úr a próféta által küldött igékben: – Egyszer csak rájöttek a szeretőid, hogy őket is csalod egymással, és ellened fordultak. Ellened, aki ráadásul még azt a gyalázatot is elkövetted, hogy nem neked fizettek a paráznaságodért. Te mentél utánuk, és vitted azokat az értékeket, és tékozoltad rájuk, amiket adtam neked, és amiken te bérelted magadnak őket. Ellened fordultak, meggyaláztak, megcsúfoltak, letépték a ruháidat. Megszégyenítettek, otthagytak meztelenül, és ott voltál kifosztva. Nem törődtek veled, hogy mi lesz tovább.

Akkor ismét felhangzik az Úr igéje: *„De én emlékszem szövetségemre, amelyet ifjú korodban kötöttem veled, és örök szövetségre lépek veled. Akkor eszedbe jutnak tetteid és szégyenkezni fogsz. Szövetségre lépek veled, és megtudod, hogy én vagyok az Úr. Gondolj erre, szégyenkezz, és gyalázatod miatt ne nyisd ki többé a szádat, ha megbocsátom mindazt, amit elkövettél”* (Ez 16,60–63).

Megrendítő szavak, Isten hűségének bizonyságai. S itt már hagyjuk Jeruzsálemet, és jöjjünk át a mába. Mert ezek az igék örökérvényűek. Bemutatják a hitvány embert, aki Isten szövetségét, ajándékait hűtlenül kezeli, és bemutatják az örökké hűséges Urat, aki akkor is hű a szövetségéhez, ha a társa megszegi azt.

A Timóteusi levélből idézem az igét: *„Ha hűtlenek vagyunk, Ő hű marad, mert Ő magát meg nem tagadhatja.”* (2Tim 2,13).

Ilyen Urat az ember nem talál sehol másutt.

Itt vagyunk az ítélethirdetés kellős közepén, és mégis a szeretetéről beszél az Úr. Szerelmi vallomást tesz a népének. Ő megy utánuk, Ő fogadja vissza őket?! Ő kezd újat velük?!

Ez a leírás nem csak a jeruzsálemiekről szól. Ez az ember képe, aki elindul, és születésétől fogva kapja Isten ajándékait. Talán nem is tud róla, nem is törődik vele. Őrzi, segíti, ajándékaival, kincseivel látja el, és ezeket a kincseket tékozolja az ember, hűtlenül Urához, mindenkivel összeállva, az Urat semmibe véve éli az

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 199

életét. Amikor az eltékozolt kincsei nyomán kifosztottá válik – mert odáig jut, hogy elhagytak, akikre én tékozoltam a kincseimet, itt vagyok, megroppant életemmel, útkeresésemmel –, akkor ráteríti a palástját az Úr, és örök szövetséget köt vele. Itt van Istennek és a mi életünknek a képe.

De ez az ige a hívő embernek is szól, hiszen őt már magának eljegyezte az Úr, és hányszor mégis hűtlen lesz Urához. Másnak adja szívét, szerelmét, hűségét, ragaszkodását.

Elmondtam a testvéreknek már, hogy lelkipásztori szolgálatomnak nem csak a szolgálati helyek adnak szakaszokat – Salgótarjánban öt év, azután húsz év Fóton, most már tizenhat itt, a Fasorban –, hanem tíz-tizenkét év után az első csendeshetemen Isten ellenmondást nem tűrően ítélte meg a buzgó, de langyos szolgálatomat. Világossá tette azt, hogy az Ő kincseivel, értékeivel az önmagam dicsfénye körül forgolódom. Így hangzott ez szó szerint: – Embereknek igyekszel tetszeni, így Krisztus szolgája nem vagy.

Én ugyan szolgáltam buzgón, nem láttam én ezt világosan – de hogy emberek nem juthattak halálból életre, az bizonyos. Ezt valóban keményen megítélte az Úr. Amikor ezt megértettem – világos volt a szava –, azt válaszoltam Neki:

– Uram, én ezt elfogadom, de nem tudok más lenni. Ez vagyok minden gesztusommal, én ezt tudom tenni. Ha Te tudsz mást kezdeni az életemmel, itt vagyok, és szeretném, hogy kezdjél valami mást. – Ekkor kezdett Ő egy egészen új szakaszt, amelynek nyomán áldott ébredést adott a fóti gyülekezetben, és itt, a Fasorban, miközöttünk is, a szolgatársakkal, testvérekkel együtt.

Amikor már ez az új szakasz elkezdődött, kerestem a közösséget azokkal a lelkipásztorokkal, akik az evangélium hirdetéséhez nagyon ragaszkodtak. Nyaranta egy hetet együtt töltöttünk. Egyszer, az első években ez a most felolvasott bibliai rész volt az egész heti ige. Emlékszem rá, azon a héten minden szabadidőmet azzal töltöttem, hogy kimentem a ház mögötti kertbe. A kert végében egy kis patak folyt, s én a patakparton járva-kelve vallottam újra az Úrnak. Átéltem, ahogyan Ő mondja szó szerint az igéket, és Ő fogad a szeretetébe-szerelmébe vissza. Ennél izzóbb, melegebb igeélményem azóta sem volt. Pedig ennek már húsz-egynéhány esztendeje.

Amikor eljutottam ehhez a fejezethez, boldogan láttam: – Uram, milyen hatalmas dolog, hogy Te megkeresed a gyermekeidet, és kimondod, amit nekem is kimondtál:

– Megemlékezem frigyemről, amelyet veled ifjúságod napjaiban kötöttem. – Tényleg, szó szerint ifjúságom napjaiban ismertem meg Őt úgy, mint aki elhívott, elfogadott. Majd a Tőle kapott kincsekkel hűtlen lettem Hozzá.

De nagy kegyelem, amikor átélheti valaki először vagy újra, hogy kijelenti szeretetét, szerelmét az Úr, amely egészen személyes lesz számára. Neki mondja, ami elhangzik itt, az igében: *„Szövetségre lépek veled, és megtudod, hogy én vagyok az Úr. Gondolj erre, szégyenkezz, és gyalázatod miatt ne nyisd ki többé a szádat, ha megbocsátom mindazt, amit elkövettél”* (Ez 16,62–63).

Valaki azt mondta, hogy neki nem Isten kemény igéi jelentenek igazi megállítást, hanem amikor tudja, hogy sok mindent rosszallhat életében az Úr, és mégis

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 200

valami különös szeretettel, gyöngédséggel emeli fel vagy ajándékozza meg őt. Akkor úgy, ahogy az igében van: elszégyelli magát. Azt mondja, akkor jutok igazán bűnbánatra, hogy ki vagyok én, akivel mégis így bánik az Úr. Most is, még mindig!

Bármilyen helyzetben vagyunk is, testvéreim, fogadjuk a mai igét személyes üzenetként. Így szól hozzánk az Úr:

– Gyermekségedben elmentem melletted, és azt mondtam: maradj meg, élj. Felneveltelek és eljegyeztelek magamnak örökre. Jézus Krisztusban ez az eljegyzés ott, a Golgotán megtörtént.

Azután hogyan tovább? Azt mondja:

– Amikor utaidban megfáradsz, amikor kiderül, hogy nem utak igazán, amikor kiderül, hogy azok az istenek, azok a források nem igazi életforrások, amiktől sokat reméltél, és ott maradsz kifosztva, akkor én megkereslek téged, és azt mondom, hogy megemlékezem ifjúságodban kötött szövetségemről, és örök frigyet kötök veled.

Áldott légy érte, Urunk! Ámen!

ISTEN EGGYÉ TESZ

EZÉKIEL 37,15–19

„Így szólt hozzám az Úr igéje: Te emberfia, fogj egy fadarabot, és írd rá: Ez Júdáé és a hozzá tartozó izráelieké. Azután fogj egy másik fadarabot, és arra ezt írd: Ez Józsefé, azaz Efraimé, és az egész hozzá tartozó Izráel házáé. Illeszd őket egymáshoz egy fává, hogy eggyé legyenek a kezedben!

Ha majd ezt mondja neked néped: Magyarázd meg, hogy mit jelent ez! – akkor így felelj: Ezt mondja az én Uram, az Úr: Én kezembe fogom Józsefnek, azaz Efraimnak és Izráel hozzá tartozó törzseinek a fáját, hozzáillesztem Júda fájához, egy fát csinálok belőlük, és eggyé lesznek a kezemben."

Minél többet tanulmányozom Isten igéjét, annál inkább meggyőződöm arról, hogy semmi mással össze nem hasonlítható, drága kincs az ige. Aki rendszeresen olvassa már, és hallgatja az igehirdetéseket, olyan ajándék részese, amiért nem adhat eléggé hálát. Mert Isten igéje nem egyfajta vallásos vélemény. Isten kijelentése nem igazságok gyűjteménye, hanem az élet szerkezetét adja elénk.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 201

Egy művésznő képeit nézegettük, aki meghívott bennünket lakására, ahol volt egy galériája is. Ahogy nézegettük a képeket, óhatatlanul a Bibliára terelődött a szó. Könnyedén azt mondta a művésznő:

– A Bibliát is sokszor átírták a papok.

– Ezt honnan gondolja? – kérdeztem.

– Ezt tanultuk a szemináriumban.

– Az lehet, de akkor rosszul tanulták. A Bibliának van régi fordítása, van újabb fordítása, de soha nem írták át az alapszöveget. Örökké érvényes isteni kijelentés. A Teremtő Isten, aki mindent nekünk ajándékozott, igéjében a teremtett mindenségnek és benne az életnek a szerkezetét adta át. Ezt nem kell időnként modernizálni.

Ezért is olyan nagy kincs, ha a Bibliát valaki komolyan veszi, mert sehol másutt nincs meg a jelen és az eljövendő élet alapszerkezetének a teljes üzenete, csak itt.

Szomorúan hallottam egyik fiatal hívő testvérünktől, hogy ő, aki komolyan vette a hitét, most nem olvassa a Bibliát, nem is hallgatja az igehirdetéseket, mert őt most Freud írásai nyűgözik le. Nem kívánom lebecsülni egyetlen író, művész, tudós, orvos írását sem, de őszintén remélem, hogy átesik fiatal testvérünk ezen a korszakon, és eljut oda, amit tudott Walter Scott, a nagy író fia: Tele volt a lakásuk könyvvel, az író regényeivel is, mennyezetig a könyvespolcok. Halála előtt azt mondta az apa a fiának:

– Fiam, hozd ide „a" Könyvet! – A fiú nem kérdezte meg, hogy melyiket, hanem odavitte a Bibliát. Mert volt ott sok könyv, de „ A KÖNYV" csak a Biblia volt.

Újra mondom: benne van az élet alapszerkezete. Ilyen alaptörvénye az életnek, hogy az Istentől való távolodás az egységet megrontja, felbontja, szembeállít bennünket egymással is. A bűn izolál, összetör, összekever. A Sátán arra törekszik, hogy minden egységet megbontson, fellazítson. Így van ez a házassággal, a családdal, a nemzettel, a gyülekezettel. Támadja ezeket az egységeket. A nevében is benne van. Az ördög görög szava: diabolosz, amely szétdobálót, összekeverőt, szétszakítót jelent. A Biblia lapjairól sorra leolvashatjuk:

– Ahogyan szembeállította Istennel az embert – sikerült is neki.

– Szembeállította az embert a természettel: mi pusztítjuk, a természet meg gazt terem.

– Ahogy szembeállította az első emberpárt egymással. Elszakadtak Istentől, azonnal megbomlott az egymással való kapcsolatunk is. A „fügefalevél", amit magukra aggattak, nem testi jelentésű elsősorban, hanem annak a kifejezése, hogy az önfeledt, bizalmi közösség összetört, valami közéjük állt. Már más szemmel néznek egymásra, s aztán már egymást vádolják: ő a hibás!

Milyen messzire jutottunk! A következő nemzedékben még csak annyi történt, hogy Kain megölte a testvérét, Ábelt. Ma hány gyilkosság történik egy napon ezen a világon?! És akkor csak egy faktort említettünk.

Házasságok, testvérek, nemzedékek, egymással farkasszemet néző csoportok, érdekközösségek… Kicsiben-nagyban az emberiség mélyen megosztott. A bűn dolgozik. Gazdag észak, szegény dél. Mondhatnánk tovább a párhuzampárokat – a bűn szétszakít!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 202

De Isten Igéjének alapüzenete az is, hogy Isten a legnagyobb szakadékon is úrrá tud lenni, meg tudja gyógyítani a töréseket. Az Ő kezében – ahogy itt majd mindjárt látjuk igénk mondanivalóját – eggyé lehet, ami egyébként elképzelhetetlen. Aki az Ő közelébe kerül, és átengedi magát az Ő kezelésének, engedelmeskedik neki, annak az életében gyógyító folyamat indul el. Sőt annak az élete jeladás lesz arról, hogy ami az embereknek lehetetlen, az Istennek lehetséges. Nem csak lehetséges, hanem Isten ezen munkálkodik: hogy a széttörtet újra egybekovácsolja, egységet munkáljon.

Tehát az alapszerkezetben két döntő dolgot látunk: a bűn roncsolását, és Istennek a romokon való újjáteremtő, építő, eggyé tevő áldott munkáját. Így figyeljük a felolvasott igét.

Jelprófétiát hallottunk. Gyakran megtörtént abban az időben, hogy Isten valami jelet adott, ami külsőleg is kiábrázolta az eseményeket. Jeremiás próféta például fölvette a nyakába a fajármot, és úgy járt föl-alá. Ezzel azt jelezte:

– Jön a fogság, értsétek meg, ha nem változtattok az utaitokon!

Akkor az udvari próféták vezére nem csak szájon vágta Jeremiást, hanem levette a fejéről a jármot, és összetörte. Jeremiás elment, és egyszer csak vasjárommal jelent meg:

– Törhetitek! Ha az Úr megmond valamit, akkor úgy is cselekszik.

Itt azt mondja az Úr Ezékielnek:

– Emberfia, vegyél egy botot a kezedbe, aztán írd rá, hogy József háza és a többiek, aztán vegyél egy másik botot a kezedbe, írd rá, hogy Júda háza és a társai. A kettőt illeszd össze úgy, hogy egy botként látsszék a kezedben. Majd megkérdezik tőled, hogy mi ez, mit csinálsz. Akkor mondd meg nekik, hogy így szól az Úr: – Én kézbe veszem József házát és Júda házát. József háza az északi országrész neve, Júda háza a déli országrész. Az én kezemben eggyé teszem őket, és letelepítem őket, mégpedig úgy, hogy Dávid lesz örökkévaló fejedelmük, és az én utaimban járnak, én Istenük leszek, ők népemmé lesznek. (Ez volt az esküformula, amit kimondtak, hogy *„Ő a mi Istenünk, mi pedig az Ő népe”*.) Olyan kibontakozásról ad ígéretet, ami elképzelhetetlen volt a számukra.

Hogy jön ez a kettősség ide? Mondtam, hogy a bűn izolál. A választott nép életében a 900-as évek közepe táján a dávidi és salamoni királyság, amelyek a fénykort jelentették, úgy folytatódott, hogy Salamon fia, Roboám nem kérdezte az Urat. Roboám az ifjakkal együtt dölyfösen azt mondta:

– Apám titeket vaskorbáccsal ütött, én skorpiókkal ütlek titeket. – Kemény adókat kivetve olyan helyzetet teremtett, hogy tíz törzs elpártolt. Kettészakadt a választott nép, tíz törzs az északi országrészen, két törzs maradt Júdában. Ez nagyon nagy törés volt.

Azért, hogy ne jöhessenek az északiak a déliek templomába, mert az akkor már zavart kelthet, bálványszobrot állítottak északon. Elkezdték a környező népek bálványait is meg az élő Istent is, imádni. Ez olyan mélységet eredményezett a nép életében, hogy képesek voltak egymással háborúba menni. Az Isten népe tagjai egyszer csak ölik egymást. Sőt! Szövetségeseket fogadnak, kis népeket, zsoldosokat, hogy öljék a másikat.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 203

Mi most már az 500-as éveknél járunk. 400 esztendő telik el így, ilyen roncsolásban, mert a bűn egyre nő. A bűnnek a természete az, hogy kiteljesedik. Mintha elvetnénk egy magot, és ennek a magnak kikelne a termése.

Akkor most, amikor minden veszve, ott vannak otthontalanul, kiszolgáltatva, Isten a prófétán keresztül azt a fantasztikus ígéretet teszi, hogy „az én kezemben" – nem csak kiszabadultok és valami kezdődik, hanem ez a 400 éves szakadás is meggyógyul. Hallgatták a próféta szavát. Hitték vagy nem hitték, de tudták, hogy ilyen gyógyulást ember végbe nem vihet.

Itt a csodája Isten Igéjének: ez a gyógyítás már Jézus Krisztusra mutat. Amikor arról beszél, hogy Dávid lesz a ti örök fejedelmetek, hol volt már Dávid? Kr. e. 1000 és 900 között, 40 éven át uralkodott. Hol van már ez az idő? 500 éve már a sírját őrizgették, és az Úr kimondja, hogy ezt megcselekszem veletek.

De ez csak úgy megy, ahogy halljuk tovább Isten ígéretét, hogy az én kezemben gyógyultok meg, és lesz eggyé a szakadás. Ha az Efézusi levél 2. részéhez lapozunk, kiderül, hogy Isten gyógyító keze: Jézus. Így olvassuk a nagy üzenetet: *„Mert Ő a mi békességünk, aki a két nemzetséget eggyé tette"* – és itt már nem csak Izráelről és Júdáról van szó, hanem a zsidókról és a pogányokról. Közöttük áthidalhatatlan ellentét volt. De Jézus a kereszten lebontotta az elválasztófalat, az ellenségeskedést, hogy *„a kettőt egy új emberré teremtse önmagában. Megbékéltette mindkettőt egy testben az Istennel, miután a kereszt által megölte az ellenségeskedést önmagában, és eljött, és békességet hirdetett nektek, a távoliaknak, és békességet a közelieknek. Mert általa van szabad utunk mindkettőnknek egy Lélekben az Atyához"* (Ef 2,14–18).

Ez az ígéret Jézus keresztjére mutat. Őnélküle nem megy az összetört meggyógyítása. Tüneti kezelést lehet adni, de csak Jézus keresztjénél történt ennek az ígéretnek a beteljesedése, amit egyébként döbbenten érzékeltek Pál apostol és kortársai. Hogyha egy zsidó leborult a kereszt alatt, és letette a bűneit, és Jézust fogadta Urának és az élő Istennek engedelmeskedett; és egy arab vagy pogány leborult a kereszt alatt, és ugyanezt tette anélkül, hogy ő zsidóvá lett volna, átölelhették egymást. Ma is vannak ilyen élő hitű zsidók Izráelben, akiknek Jésua a Messiásuk, és vannak minden népből, akiknek ugyancsak Jézus Krisztus a Messiásuk, és ők testvérek az Úrban.

Sokan átéltük, hogy nálunk is így történtek gyógyulások. Házasságokban, családi haragokban, feszültségekben, ellenségeskedésekben egyedül így: ha a kereszt alatt letettem a bűneimet, és átadtam az életem egy új uralom alá.

Nemzetünk ünnepéhez közeledünk, nagyon hálás a szívünk azért a kegyelemért, amit Isten cselekedett velünk. Megbolydult és összekeveredett magyar nemzetünk el nem jutott volna erre a pontra, ha Isten mérhetetlen irgalommal el nem vezeti idáig. Bár sokan fitymálják:

Ugyan már, mi az, hogy:

- Az új alkotmányban az első mondat az: „Isten, áldd meg a magyart…"
- Egy férfi és egy nő együttese a házasság?
- A magzati élet védelme a fogantatástól érvényes?

Isten alaprendjében ezek magától értetődőek. Mind a három. Ő felelőssé tett a

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 204

nemzetünkért. Nagyon döntő alapsejtté tette a házasságokat, a családokat. Ő védi az életet, már a magzati életet is. Imádkozzunk a vezetőinkért, hogy ki ne csorbuljon az irány. Imádkozzunk lelki ébredésért! Nem egy keresztyén mázzal bevont nemzeti életért, ahol minden kutat, kenyeret, következő lépést valami nagy áldással megáldunk, csak éppen a szívben nem történik meghódolás a kereszt alatt. Akkor Isten ígéretei kicsorbulnak mirajtunk.

Szeretem azt a kis rajzot, amelyen két szamár látható, és két szénaboglya. Az első kis képen a két szamár össze van kötve egy kötéllel. Nekifeszül mind a kettő, hogy elérje a szénaboglyát. Persze egyik sem éri el. Jön a második kép: leülnek háttal egymásnak. Fölöttük egy nagy kérdőjel. Jön a harmadik kép. Föláll a két szamár, és együtt odaballagnak az egyik szénaboglyához, amely eltűnik onnan. Utána szépen odaballagnak a másik szénaboglyához, és azt is megeszik. A képek alatt a felirat: Nem jobb-e együtt, mint egymás ellen?

Ilyen egyszerű. Akkor miért nem megy? A szívünk keménysége miatt. Ez csak a Krisztusban megy. Átmenetileg lehet szövetkezni, akár nagy ügyekre is, rövidtávon még mindenkinek haszna van belőle. De tartósan nem megy.

Felkeresett egy fiatal pár a múlt héten vidékről. Kérték, hogy egy beszélgetésre eljöhessenek. Két kisgyermekük van. Jó volt látni, hogy nagyon szeretik egymást. De hallották volna a Testvérek a beszélgetést, amelyikben mind a kettő bizonyította, hogy milyen igaza van, és ezt nem akarja megérteni a másik.

Magamban mosolyogtam és azt mondtam, hogy ne essenek kétségbe, mert tízezerből tízezerszer így van ez, úgyhogy normális házasságban élnek a jelen viszonyok között. De egyet jegyezzenek meg: Ameddig egymással próbálják megoldani a kérdést, csak bizonyos tüneti eredményekre juthatnak. Majd amikor az egyik is leteszi az akaratát az Úr elé, és a másik is, meg együtt is, és ez lesz az igazi kérdésük: – Istenünk, Te mit szólsz ehhez az egészhez? Mit mondasz nekem, mint férjnek? Mi a Te akaratod? Mit mondasz nekem, mint feleségnek? Nekünk, mint házaspárnak? Szeretnénk követni a Te nyomvonaladat. Add nekünk azt a kegyelmet, hogy veled élhessünk a házasságunkban.

Egyszer csak kiderül, hogy valami üzemel, ami e nélkül semmiképpen. Olyan gyülekezet vagyunk, ahol Isten így épít fel bennünket egyénenként, páronként. De csak Krisztus által lehet igazi életet élnünk. Ennek a csodáját ismertük meg, ez érintette meg a szívünket.

Füle Lajos „Geometria" című versét hadd olvassam el.

„Ha középen a Krisztus áll,
S ha körülötte mi magunk,
Hozzá közel, egész közel,
Egymáshoz is közel vagyunk."

De nagy ajándék ez! Nagy ajándék Isten igéje. Mert nem csak ígéreteket tesz Isten benne, hanem általa újjá is teremti az életünket. Egyszer csak mások veszik észre a rokonságból, a munkatársak köréből, az ismerőseink közül: – Mi történt veled? Mi történt veletek? – Felfigyelnek arra, amit Isten igéje így mond: „*Boldog nép az, amelynek az Úr az Istene!"* (Zsolt 144,15). Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 205

DÁNIEL

OLVASANDÓ: DÁNIEL 1

DÁNIEL 1,8

„Dániel azonban elhatározta, hogy nem szennyezi be magát a király ételével és azzal a borral, amit ő szokott inni, ezért arra kérte a főudvarmestert, hogy ne kelljen magát beszennyeznie."

Hatása alatt vagyok a pénteki magyar–holland futballmérkőzésnek. Nem csak azért, mert holland–magyar unokámmal együtt voltunk a Stadionban. Szülei becsületére legyen mondva, hogy egyik arcán piros-fehér-zöld, a másikon piros-fehér-kék rajzolat volt – jóllehet azért holland sapka a fején. Amikor beindult a stadionban a „ria-ria, Hungária", akkor üvöltött ő is a magyarok mellett, de amikor jöttek a holland gólok, akkor úgy örült, hogy apjának kellett csitítani: – Te, ide figyelj, most magyarok között vagyunk!

Nem is ezért hozom én ezt elő. Hanem ami azóta is kísér, és szerintem nagyon mély benyomást tett rám: az a nagy különbség, amelyik a két válogatott játéka között volt. Ugyanúgy labdarúgásnak nevezik azt, amelyiket az egyik és a másik csapat művelt – de mintha a kettő igazán nem lett volna köszönő viszonyban egymással. Más kategória volt a kettő. Meg sem izzadt a holland csapat ebben a nagy gólarányú győzelemben. A stadionban nagyon érzékelhető volt az a hallatlan különbség a világ élvonala és a magyar labdarúgás között.

Mindezt azért mondtam el, mert a hitéletünkre nézve is nagy üzenet van benne. Valaki ezt mondja:

– Református keresztyén vagyok, gyülekezeti életet élek. – Ám óriási különbség lehet ember és ember hitélete, gyülekezet és gyülekezet hitélete között. Úgy, ahogy ez az iménti példában megmutatkozott. Vannak, akik ezt mondják:

– Hiszek Istenben, eljárogatok a templomba is. Aztán elmagyarázom a lelkipásztornak, ha találkozunk, hogy nem kell ahhoz mindig templomba járni, hogy rendes ember legyen valaki. – Ami önmagában igaz is, de a mindennapi életnek sokszor köszönő viszonya sincs ahhoz, amit ott a templomban hallunk, és amiről a keresztyénség szól.

Istenfélő, felnőtt férfi mondta nekem:

– Higgye el, amit a cégnél művelünk, azt három szóban tudom összefoglalni: lopunk, csalunk, hazudunk.

A Bibliában egy „fiatal felnőtt konfirmáló" áll előttünk, Dánielnek hívják. Azt olvastuk erről a fiatalemberről, hogy eltökélte a szívében, hogy nem szennyezi be magát a király ételével, és azzal a borral, amit ő szokott inni. Itt egy egészen más kategóriáját látjuk a hívő életnek, különösen, ha a körülményeket is megismerjük.

Üdvtörténeti sorozatunkban haladunk előre. A babiloni fogságban vagyunk, Kr. e. 600 évvel. Nabukodonozor király, miután leigázta Jeruzsálemet, kifosztot-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 206

ta és elhurcolta a rabokat. Kiadta az utasítást, hogy a rabok közül a jó kiállású, értelmes, nemesi származású fiatalokat válasszák külön. Iskolákba vitette őket, ahol megkapják az új kiképzést, megtanulják a káldeus nyelvet. Sőt még a nevüket is megváltoztatta, hogy elveszítsék régi identitásukat, és az új ország lojális alattvalói legyenek, akik később az írnokok között segédek lesznek, a birodalmat szolgálják.

Ennek fejében a király asztaláról kaptak ételt-italt. A királyi udvar első osztályú étterme főzött nekik. Ezen kívül is sok más juttatást kaptak még, ahogy ez ilyenkor lenni szokott. Hadd legyen tökéletes az átállásuk az új uralkodó kegyeibe.

Ebben a helyzetben olvassuk, hogy Dániel eltökélte szívében, hogy Isten igéjének engedelmeskedik: nem eszik és nem iszik a király asztaláról származó ételekből. Micsoda vakmerőség! Örülnie kellene, hogy egyáltalán még a nyakán a feje. Mit képzel ez a fiatalember, az ő kedvéért átállítják a dolgokat? Őrizze a szíve mélyén a hitét, de most hódoljon meg. Tegye, amit parancsolnak, ha jót akar magának.

Mi volt ennek a konokságnak az oka? Két okot is számba vehetünk. Az egyik, hogy az Ószövetség igéiben tiszta és tisztátalan állatok szerepelnek. Isten megparancsolta népének, hogy melyikből egyenek, melyikből ne. Dániel pedig nagyon komolyan vette ezeket a törvényeket. Számunkra már az Újszövetség idejében, Jézus Krisztus megváltása óta elhangzik, hogy *„minden tiszta a tisztának”* (Tit 1,15). *„Mert az Isten minden teremtménye jó, és semmi sem megvetendő, ha hálaadással élnek vele”* (1Tim 4,4). Az ő számukra akkor még nagyon is azt jelentette: komolyan veszik-e Isten utasítását, vagy sem.

Volt még egy nagyobb ok is: minden alkalommal, amikor a királynak főztek, előbb a bálványisten előtt bemutatták az ételeket, beavatták azokat, majd azután vitték a király asztalára. Hitük szerint ezzel is a király hatalmát, egészségét védték és erősítették. Dániel elképzelhetetlennek tartotta, hogy e pogány bálványkultuszban vegyen részt, meghódolva egye azt a bizonyos ételt.

Mekkora ajándék a Jézus Krisztusban kapott szabadítás, amikor Pál apostol azt írja a hívőknek, hogy ne kérdezzék, hogy bálványáldozatra levágott húst esznek-e, mert hiszen minden tiszta a tisztáknak (1Kor 10,2–30).

Mi azonban még nem itt járunk. Dániel idejében Isten adta a kijelentést, védte és építette az utat, mely Jézus Krisztusban a nagy szabadításhoz vezetett. Ott és akkor az Úrhoz való hűséget jelentette ez a döntés. Bárhol vagyok, bármilyen világban, egész szívem az Úré, neki kívánok engedelmeskedni.

Felnőtten konfirmáló testvéreink hamarosan elmondják református hitvallásunk első kérdés-feleletét: Micsoda tenéked életedben és halálodban egyetlenegy vigasztalásod? Mi az alap? Elhangzik a válaszban: *„Mind testestől, mind lelkestől, mind életemben, mind halálomban nem a magamé, hanem az én hűséges Megváltómnak, Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok”* (HK. 1. kf.).

Ebben egy nagyon határozott döntés hangzik el a mai világban, ahol minden viszonylagos. Lassan már nincsenek alapvető döntések sem, a pillanatnyi helyzethez kell alkalmazkodnunk. Jellemző, hogy az emberek igazi alapdöntéseket sem kívánnak hozni. A házasság döntését sem. Sokszor találkozunk párokkal,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 207

amikor esküvőre készülnek, és benne van a gondolataikban: – Ha jól összejönnek a dolgok, együtt maradunk. Ha nem, akkor más variáció következik.

A házasságok nagyobb része ma már válással végződik. Alapdöntések hiányoznak emberek életéből, testileg-lelkileg sodródnak a tömeggel.

Dánielnél azt látjuk, hogy meg akar állni Isten igéjének talaján. Úgy, hogy a szíve az Úré. Ez az alapkérdés. Így mondja egy ószövetségi ige: *„Add nekem a szívedet, fiam, és tartsd szemed előtt utaimat!"* (Péld 23,26). Ez azt jelenti, hogy az életem feletti teljes uralmat Neki adom át. Kicsiben és nagyban is ez a kérdésem: *„Mit tegyek, Uram?"* (ApCsel 22,10). Nem relativizálva, hogy ez vagy az még belefér. Nagyon jó dolog, ha valakinek egyszer igazán ilyen döntés születik a szívében, és utána időről időre felülvizsgálja, közben nem pókhálósodott-e be az a döntés. Nem csúsztam-e el az igazi iránytól? Valóban az dobogtatja-e a szívemet, hogy Isten akaratát cselekedjem, vagy csinálom, amit jónak látok, Ő pedig segítse az elképzeléseimet?

Konfirmáló Testvéreim! Behelyettesíthetitek Dániel helyébe a neveteket. Az a jó, ha a mai napon úgy indultok, hogy eltökélitek a szívetekben, hogy mindenben az Úrnak szeretnétek engedelmeskedni.

Kérdezheti valaki: – De lehet-e így élni? Hogy tudok ezen a talajon boldogulni? Családom van, gyermekeket kell eltartanom. Mi lesz velem, ha Isten igéjéhez igazodom?

Dániel számára is életveszélyes vállalás volt ez a döntés. A barátai pedig nem voltak hajlandók leborulni a nagy király szobra előtt, hogy azt imádják. Az égő, tüzes kemencébe vetették őket. A király, aki szerette őket – de a döntésnek ő sem állhatott ellene –, megkérdezte: *„Van-e olyan Isten, aki az én kezemből ki tud szabadítani benneteket?"* (Dán 3,15). Ezt válaszolták: *„Van nekünk Istenünk, akit mi tisztelünk: Ő ki tud minket szabadítani az izzó tüzes kemencéből, és ki tud szabadítani a te kezedből is, ó, király! De ha nem tenné is, tudd meg, ó király, hogy mi a te isteneidet nem tiszteljük, és nem hódolunk az aranyszobor előtt, amelyet felállíttattál!"* (Dániel 3,17–18).

Különleges, ahogy Isten megszabadítja őket, és milyen nagy dolog, hogy szívükben az eltökéltség nem csak arról szólt, hogy garanciát kaptak: semmi bajuk, egy hajszáluk sem görbül meg, ha az Úr mellett állnak ki. Amikor kimondják: de ha nem tenné is, akkor sincs más út, akkor is Ő az Istenük. Bármi megtörténhetett volna Dániellel is: kiállíthatták volna a sorból, még az életét is elvehették volna. Odamegy a főemberhez, akire rábízzák ezt a kényes kérdést, hogy kezelje ezeket a fiatalokat – de úgy, ahogy a király megparancsolta. Odamegy, és kéri, hogy ne kelljen ezekből az ételekből ennie. Maradna a zöldségféle, az olaj. Nem vegetáriánus volt Dániel, csak ezeket az ételeket nem szerették a babilóniaiak, így azokat nem vitték a bálványáldozathoz. Dániel könyve első részét olvasva látjuk, hogy jóindulattal volt a főember iránta, de megmondta neki, hogy lehetetlent kér. Hogy állítsa majd így a király elé őket? Satnyák lesznek, legyengültek – a főembert kivégzik, ez így nem lehetséges, nem kockáztathatja a pozícióját.

Akkor Dániel még egy kísérletet tesz, nem a főemberhez megy, hanem közvetlenül a felügyelőhöz, akit a gyakorlati munkával bíztak meg: tíz napot kér,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 208

hadd kapjanak abból az ételből, amiről szóltak. Ha tíz nap múlva gyengébbek vagy nyomorultabbak lesznek, akkor legyen a korábbi rend szerint.

Isten e fiatalembernek értelmet adott és helyzetbe hozta. Ezt kell értenünk: amikor valakiben döntés születik, hogy az Urat követi, abban a pillanatban életének felelőssége átkerül az Úr kezébe. Onnan kezdve az Úr felel a dolgaiért.

Férj és feleség utazik a vonaton. A feleség intézkedő, megveszi a jegyeket. Majd pedig a férjének adja azokat, meg az igazolványokat, a pénztárcát és a kapukulcsot. A férje higgadt, nyugodt ember, felesége tudja, hogy nála biztonságban vannak a dolgai. Már a vonaton utaznak, amikor a férj elmosolyodik. A felesége megkérdezi, mit nevet. A férj ezt válaszolja:

– Milyen jó dolgod van. Csak arra kell ügyelned, hogy engem el ne veszíts szem elől! – Mert akkor megvan a vonatjegy, a pénztárca…

Ha eltökéli valaki a szívében, hogy az Úrnak fog engedelmeskedni – lehet, hogy esetlen, ügyetlen, sok mindenben gyáva, fél –, onnan kezdve az Úré a felelősség. A legjobb kezekben van az élete.

Előttem egy régi emlék. A hetvenes évek vége felé, Fóton történt. Jön az egyik konfirmált leányunk:

– Tamás bácsi, nehéz döntés elé állítottak. Azt mondta az igazgatónő, hogy én leszek az úttörőcsapat egyik vezetője. De egy feltétellel, hogy nem járok az ifjúsági bibliaórára. Úgy szeretnék vezető lenni, szeretnek a társak is és bíznak bennem. De azt én nem bírom ki, hogy ne jöjjek ifjúsági bibliaórára. Mit tetszik mondani?

Azt válaszoltam, hogy ezt neki kell eldöntenie, nem erőltethetek rá semmit. Vessen számot: ha ezt a döntést kell meghoznia, akkor tegye mérlegre az egyiket és a másikat. Amelyik felé elbillen a mérleg, azt tegye. Még ott helyben azt mondta, hogy az ifjúsági bibliaóra felé billen. Javasoltam, hogy imádkozzunk. Imádkoztunk. Másnap bemegy az iskolába, az igazgatónő a döntés felől érdeklődik. A lány elmondja, a bibliaóra mellett döntött. Erre az igazgatónő:

– Jó leszel te így is nekünk.

Nem olyan nagy ez a világ. Van, aki mégis úgy tekint magára, mintha élet és halál ura lenne. De valaki más az élet és halál ura. Valaki más mondta ki a mennybemenetele előtt: *„Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön”* (Mt 28,18).

Keresztelő János fejét is leüttethette a gyalázatos Heródes Antipás. De csak a Mennyei Atya engedélyével. Amikor eljött a mártíromság ideje, hogy ezzel pecsételje meg addigi igehirdetését. Váltás történt, mert Jézus indult, amikor János befejezte. A király csak annak feltételében tehette meg, amit így mondott Jézus: egy hajszál le nem eshet a fejetekről az én Atyám akarata nélkül. *„Nektek pedig még a hajatok szálai is mind számon vannak tartva”* (Mt 10,29–31).

A ti fejetek hajszálai számon vannak tartva? Értjük? A mi Mennyei Atyánknak olyan drága egyetlenegy ember élete, hogy az Egyszülött Fiát, Jézust küldte a világba, végigjáratta az utat vele, keresztre adta, hogy megváltson minket. Hogy lehessen Isten gyermekeként élni egy feje tetejére állított világban.

Isten előtte jár gyermekeinek, akik átadják az életüket neki. Elvégezte, hogy tíz napig megkapták Dánielék azt az ételt, sőt még azt is, hogy ragyogóbb volt

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 209

a tekintetük. Lehet, kilóban nem voltak többek, de ahogy rájuk nézett a felügyelő, azt mondta, hogy ez így mehet tovább. Mert a szívük öröme átsugárzott. Ha te az Úrral jársz, csak rá kell nézni a tekintetedre, és látszik. Amikor valakinek megerősödik a szíve az Úrban, akkor szebb is lesz! A kedves nőtestvéreknek ajánljuk szépítőszernek. Mert ami a lélekben végbemegy, az átsüt a testen is, nem lehet letagadni.

Áldást adott az Isten. Három év múlva megvizsgálják Dánieléket, és őket találják tízszerte okosabbnak, értelmesebbnek. Sőt azt még nem is tudják, hogy megbízhatóbbnak. Meg mi minden kincse van még annak, ha valaki Isten gyermekeként él ebben a világban: áldás sugárzik az életéből! A fejezet utolsó verséből kiderül, hogy később Dániel vezető ember lett ebben a birodalomban, a köztisztviselők sorában, egészen Cirusz idejéig. Amikor a perzsák Kr. e. 538-ban átvették a világuralmat, a perzsa király meghagyta Dánielt a helyén. Megállta a helyét két idegen világbirodalom vezető pozíciójában, ami azért nem volt egyszerű.

Az ószövetségi üdvtörténeten araszolunk előre. Dániel csak előképe Jézus Krisztusnak, aki eljött erre a világra, és eltökélte a szívében, hogy csak azt cselekszi, ami az Atya akarata. Ez a mi mentségünk, Testvéreim. Hányszor akarták Őt átállítani, jó és rosszindulattal! Még az utolsó pillanatban is, még a keresztről is le akarta hívni a Sátán: *„…mentsd meg magadat, ha Isten Fia vagy, és szállj le a keresztről!”* (Mt 27,40).

Ebből a döntésből, Jézus kereszthalálából akkora áldás származott, hogy megtöltjük a templomot kétezer évvel később mi is. Nem valamiféle hagyományőrzést végzünk. Vajon azért jelentkeznek itt nálunk felnőttkeresztelésre, mert az akkora sikk? Nem, hanem mert megérintette a szívüket az az élet, amelyet az Úr Jézus Krisztusban adott Isten ennek a nyomorult világnak. Mennyi áldás árad ki Jézus engedelmességéből számunkra! Ebből az engedelmességből nyerünk bűnbocsánatot, áldott földi életet, örök életet. Milyen nagy ajándék, ha mi ma úgy indulhatunk, hogy eltökéljük a szívünkben: ebben a fejre állt világban mi az Úréi leszünk, és az Ő igéje lesz életünk zsinórmértéke!

Úgy legyen, ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 210

DÁNIEL AZ OROSZLÁNOK VERMÉBEN

OLVASANDÓ: DÁNIEL 6

DÁNIEL 6,4

„Ez a Dániel kiemelkedett a főkormányzók és a kormányzók közül, mivel rendkívüli lélek volt benne; ezért a király őt akarta az egész ország élére állítani."

Gyermekkorunk bibliai történetei között alaphelyet foglalt el: „Dániel az oroszlánok vermében." Megmozgatta a fantáziánkat, ahogyan az oroszlánveremben Isten bezárta az oroszlánok száját, hogy hozzá se érjenek szolgájához, Dánielhez. Ugyan az egyik hittanos kisgyermek úgy gondolta, hogy tudja a megoldást, mert arra a kérdésre, hogy miért nem bántották az oroszlánok Dánielt, így válaszolt: – Mert jól voltak lakva. – Ám nem ezért nem bántották, hanem azért, mert Isten megőrizte őt. Hiszen az ellenségei, akik őt oda juttatták, a király parancsára a verembe vettettek, még le sem értek az aljára, az oroszlánok már rájuk rontottak.

Krisztus születése előtt valamivel több mint ötszáz évvel vagyunk. Éppen hogy megdőlt a babilóniaiak uralma, a médek és perzsák vették át a világuralmat ebben a korszakban.

Dániel még fiatal fiúként került a babiloni fogságba. Már ifjúkorában megragadta őt Isten igéje, ragaszkodott hozzá, és csak szerinte kívánt élni: eltökélte a szívében, hogy nem vét az ő Istene ellen (Dán 1,8). De jó, ha fiatalon megszületik a döntés, a gyermek és ifjú szívben: – Isten gyermekeként szeretnék élni, teljes szívvel figyelni az igére, és cselekedni Isten akaratát.

Mai történetünkben Dániel már 80 éves, de ez a fiatalkori döntése végigkísérte egész életén. Ezt mondja a mai igénk róla: *„…rendkívüli lélek volt benne."* Ezt észrevette az uralkodó, Dárius is, aki megkezdve uralkodását, átrendezte a tartományok felügyeletét. 120 kormányzót nevezett ki, azok fölé három főkormányzót – ezek közül volt egyik Dániel –, és már azt tervezte, hogy ezek fölé, mintegy alkirályként, legfőbb kormányzóként kiemeli Dánielt.

Dániel könyve 6. részében egy detektívregény elevenedik meg előttünk. A kormányzók féltékenyek lettek rá. Nem lehetett megvesztegetni, és úgy érezték, életstílusukra veszélyes ez az ember. Másrészt látszott ez a rendkívüli lélek, amellyel állt a helyén, és végezte a dolgát. Kiemelkedett közülük. Próbálták valamin rajtakapni, amivel bevádolhatják. Elhatározták, hogy csapdát állítanak neki. Megtanakodták, hogy bemennek a királyhoz, s ezt mondják:

– Király, hozz egy törvényt! Harminc napig a birodalmadban te leszel az isten. Senki máshoz nem lehet imádkozni, senki mástól kérni, csak tőled. – A királynak persze tetszett a dolog, legyezgette a hiúságát, hogy ilyen nagyra tartják őt. Azt nem közölték vele, hogy ennek célja: Dánielt eltenni láb alól. Meghozták tehát a törvényt.

Mit tett Dániel ebben a helyzetben? Felment az emeleti szobájába, és ahogy

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 211

naponta háromszor, most is kinyitotta az ablakot. Letérdelt Jeruzsálem felé, és imádkozott. A kormányzók azonnal ott teremtek, és lesték, hogy más Istenhez imádkozik. Biztosak voltak benne, hogy ez a csel beválik. Mennek vissza a királyhoz. Odaérve nem azzal kezdik, hogy Dánielt vádolják, hanem először emlékeztetik a királyt: hozott egy törvényt, mi is volt az? Emlékeztetik a királyt, hogy aki e harminc nap alatt más istenhez imádkozik, vettessék az oroszlánok vermébe. Amikor a király helyesel, előhozzák Dánielt. Ez a júdeai fogoly, aki nem is közülük való, nem tiszteli a királyt. Rajtakapták, hogy az ő Istenéhez imádkozik.

Megszomorodott a király, mert nagyon szerette Dánielt. Egy napot töltött azzal, hogy a jogászaival minden lehetséges megoldást felkutasson, hogy lehetne megmenteni Dánielt ettől a halálos veszedelemtől. De nem talált megoldást, mert a perzsák törvénye visszavonhatatlan volt.

Így Dániel az oroszlánok vermébe került, vállalva azt is, hogy halállal fizet Istene iránti hűségéért. Mint ahogyan sokan vállalták régen, és vállalják ma is a mártírhalált. Az elmúlt évben is szerte a világon sok-sok ezer keresztyén szenvedett mártírhalált.

Dániel ott van a veremben. Isten megőrzi őt, mert a küldetése még nem fejeződött be. Történhetett volna úgy is, hogy mártírhalált hal. Ahogyan Keresztelő János fejét leüttethette a gyalázatos Heródes. De csak azért, mert Jánosnak befejeződött a küldetése. Isten még ezt a dolgot megadta neki. Ha keserves volt is a kivégzés, de Keresztelő János így dicsőítette meg az Istent. Még az életét is kész volt odaadni érte.

Isten megőrizte Dánielt. A király ébren töltötte az éjszakát: se muzsikus, se nők, senki. Egyedül volt. Hajnalban ment az oroszlánveremhez. Nagyon félve kérdezte:

– Dániel, élsz még? – Erre a válasz: *„Király, örökké élj! Az én Istenem elküldte angyalát, és az bezárta az oroszlánok száját, úgyhogy nem bántottak engem. Mert Ő ártatlannak talált engem, és téged sem bántottalak meg, ó, király, semmivel”* (Dán 6,22–23).

Erre a király kihozatta őt, és az ármánykodó ellenségeit dobatta a verembe. Még a verem aljáig sem értek, amikor az oroszlánok már tépték őket. Majd ezt olvassuk a bibliai tudósításban: *„Akkor Dárius király ezt írta a birodalmában lakó különböző nyelvű népeknek és nemzeteknek: Békességetek növekedjék! Elrendelem, hogy birodalmam minden tartományában rettegve féljék Dániel Istenét! Ő az élő Isten, aki megmarad mindörökké. Az Ő királysága megdönthetetlen, uralkodása végtelen. Ő megment, megszabadít, jeleket és csodákat tesz égen és földön. Ő mentette meg Dánielt is az oroszlánok karmából”* (Dán 6,26–28).

Alapigénkből emeljük ki külön is: *„…rendkívüli lélek volt benne.”* Mit is jelentett ez? Isten Lelke lakott Dánielben, és ez meglátszott az életén, beszédén, helytállásán. Átsugárzott rajta a pogány környezetben is: Isten Lelke lakik benne. Észrevették ezt már a korábbi időkben is. Az utolsó babiloni király, Belsazár lakomát rendezett. A templomból elrabolt edényeket használta boriváshoz. A falon írás jelent meg: *„Mené mené tekél ú-parszin”* (Dán 5,25). Amikor megrettentek, a pogány királyné közölte: – Van a birodalomban egy ember, akiben az istenek lelke

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 212

lakik, hívassuk őt. – Amikor baj van, amikor nincs megoldás, egyszerre előkeresik. Úgyanúgy számon tartották ezt, mint abban a kis tolnai faluban, ahol raktárost kerestek, és kimondták:

– Csak hívő ember lehet a raktáros, mert a többi szétlopja a raktárat.

A Dánielben lakó lelket még jobban láthatjuk, ha összehasonlítjuk a környezetében lévő vezetőkkel, akik nem a birodalmat, hanem saját magukat építik. Akik, ha valaki útban van, eltetetik láb alól. Mi lesz így a néppel? Sokszor kérdőjelek vannak bennünk is egyes helyzetekben: Mit tesznek emberek a vezető pozíciókban?

Még teológus voltam, amikor egyik egyházi vezetőnktől azt hallottam: A vezető legalapvetőbb feladata, hogy minél élhetőbb körülményeket biztosítson a beosztottjainak, hogy azok minél jobban elláthassák feladataikat.

El kellene mondani ezt mindenkinek a politikai kiképzőiskolákban is.

Ezek az emberek azzal töltik idejüket, hogy ármánykodnak, hogy csapdát eszelnek ki a társuknak. Ebben mi a termelés, mi a fejlődés, mi az, ami az ország javára válik? Tanácskoznak, és a tanácskozás lényege ez: meg kell ölni ezt az embert. Milyen lélekkel dolgoznak ők? Hazudnak, rágalmaznak, képmutatók, hízelegnek a királynak. Mit visz ez előre?

Dániel a helyén van, az Istentől rendelt helyén: nem kívánja a kormányzók kivégzését. Bizonyos vagyok benne, hogy nem ő tanácsolta a királynak, hogy vessék az oroszlánok vermébe őket. Akiben az Isten Lelke van, az még az ellenségeiről sem a gyűlölet lelkével gondolkodik.

Szeretnénk, ha iskolánk gyermekei, fiaink és leányaink közül minél többekről el lehetne mondani: Rendkívüli lélek van benne. Az Isten Szentlelke lakozást vett a szívükben.

Ez nem feltétlenül azt jelenti, hogy ettől mindenki a legjobb tanuló lesz. Nem ez a fő kérdés. Még csak nem is olyan helyen van, mint Dániel a birodalomban. Keveseknek jutott ilyen kiemelt pozíció. De az, hogy Isten Lelke lakik valakiben, az mást munkál, mint amit mi magunktól tenni tudunk.

Eszembe jutott egy harmadikos kisgyerek a fóti ökumenikus iskolánkból. A reggeli csendességben a többiekkel együtt imádkozott. Aznap beszéltem valamilyen ügyben a tanító nénijével, aki szinte könnyes szemmel mondta el, hogy a kisfiú reggel így imádkozott:

– Úr Jézus, add, hogy ma ne feleljen senki. De ha felel, ne kapjon rossz jegyet senki. De ha rossz jegyet kap, ne verjék meg áztatott kötéllel. Úr Jézus, ha mégis megverik, legyen meg a te akaratod. – Ma már harminc év körüli lehet, kíváncsi lennék, mi lett belőle. A tanító néni akkor tudta, hogy nem szabad beírni a rossz jegyet neki, mert úgy látszik, ilyen durván és keményen bántak vele otthon. A kisfiú nem csak odáig jutott el, hogy ma ne feleljen senki, hanem odáig is: – Legyen meg a te akaratod.

Valaki más is mondta már ezt az imádságot: *„Atyám, ha nem távozhat el tőlem ez a pohár, hanem ki kell innom, legyen meg a te akaratod”* (Mt 26,42). És ármánykodtak ellene is a főpapok. Pedig kiknek lett volna első számú kötelességük, hogy védjék az Isten Fiát, ha nem nekik? Júdás, a tanítvány elárulja. A nép, akik között annyi jót tett, senkit nem bántott közülük, egyszer csak ezt kiáltja:

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 213

„Feszítsd meg, feszítsd meg őt!" (Lk 23,21). Pilátus kimondja, hogy nem talál benne semmi bűnt, mégis halálra adja, mert félti a karrierjét.

Jézust nem az oroszlánok vermébe vetették, hanem keresztre feszítették. Őt nem védte meg az Atya, nem maradt el a keresztre feszítés. Méghozzá azért nem, hogy mi megmenekülhessünk! Azután feltámasztotta Isten Őt, majd a mennybe ment. Megígérte, hogy elküldi a Szentlelket, és Lelke által bennünk fog lakni. Meg is történt ez pünkösdkor. Azóta ez az áldott munka folyik ezen a világon, kétezer éve már. Az emberek már befogadhatják a szívükbe Jézust a Szentlélek által.

Nem azt szeretnénk iskolánkban, hogy a vallásos szöveget jól betanulják a gyerekek. Nem is akarjuk őket rávenni valamiféle erőlködésre: – Tessék úgy viselkedni, ahogy egy keresztyénhez illik!

Hiszen tudjuk mi, felnőttek is, hogy ez nagyon nehezen megy. Izzadságszagú és keserves próbálkozás ez. Amikor rendre elbukunk, végül bevalljuk, hogy nem sikerül.

Inkább azt szeretnénk, hogy az ige hallgatása, befogadása által az életükben ez a rendkívüli Lélek, az Isten Lelke vegyen lakozást. Úgy, ahogy Pál apostol írja az efézusiaknak: *„…hogy a Krisztus lakjék szívetekben a hit által, a szeretetben meggyökerezve és megalapozva"* (Ef 3,17). Mert a Szentlélekben Jézus jött vissza, csak más „halmazállapotban". Akik pedig befogadják, azok Jézust fogadják az életükbe, és a Szentlélek ereje meg fog látszódni az életükön. Ez nem azt jelenti, hogy vibrál majd egy glória felettük, vagy hogy olyan ájtatos gyerekek lesznek, akik még a labdába sem mernek belerúgni. Vagy csak úgy üldögélnek a padban. Szó sincs róla! Nem egy görcsös életet kívánunk, hanem a nagy ajándékot hirdetjük nekik is. Mert Isten Lelke látható stabilitást és erőt ad, hogy megálljanak.

Vannak ifjaink a gyülekezetben, akiknek látjuk az életükben ezt a stabilitást. Erőt kapnak sokféle kísértés között, küzdelmekben, harcosan. Olyan jó látni őket, hogy őszintén, megharcolva az útjukat, eldőlt a szívükben: követik Jézust. Mehetnek a társaik, amerre akarnak, de az ő életükön átsugárzik ez a Lélek. Rendkívül nagy ajándék ez, amelyet észrevesznek mások is.

Milyen jó kimondanunk, hogy ilyen „rendkívüli Lélek lakott" Szabó Imre lelkipásztorunkban is. Évtizedeken át állt a gyülekezet, az egyházmegye élén. Gyülekezetek egész sora, templomok épültek ebben az időben. Ha valaki kezébe veszi a naplóját, láthatja azt a tusakodást, amit önmagával is folytatott: – Uram, nem tudom én ezt jól csinálni.

Olykor leírt egy hosszabb imádságot, amelyben annyi alázat és annyi bűnbánat is benne volt. Nem alázatoskodás. Ennek a gabonamag-állapotnak a következménye volt az a sok áldás, amit az a nemzedék itt, a Fasorban megélt. Kérjük Istent, adja meg minél többünknek – nem csak gyermekkorban, de felnőttkorban is –, hogy átélhessük: rendkívüli Lelket kaptunk. Nem leszünk mindnyájan kiemelt helyen, mint Dániel. De Isten védelmében leszünk, mint ő. Isten erősít meg bennünket, megőriz, jellé tesz mások számára is ebben a nagyon más lelkületű világban.

Egykor pedig majd nem Dárius, hanem egy nála sokkal nagyobb király országában lesz helyünk. A mi Urunk mennyei országában. Úgy legyen! Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 214

SZABADULÁS A FOGSÁGBÓL

EZSDRÁS 1,1–11

„Círus perzsa király uralkodásának első esztendejében, azért, hogy beteljesedjék az Úrnak Jeremiás által mondott igéje, arra indította az Úr Círus perzsa király lelkét, hogy egész birodalmában szóban és írásban kihirdettesse a következőket:

Ezt mondja Círus perzsa király: A föld minden országát nekem adta az Úr, a menny Istene. Ő bízott meg engem azzal, hogy felépíttessem templomát a Júdában levő Jeruzsálemben. Aki csak az Ő népéhez tartozik közületek, legyen azzal Istene, menjen el a Júdában levő Jeruzsálembe, és építse fel Izráel Istenének, az Úrnak a házát! Ő az Isten Jeruzsálemben. Aki csak megmaradt bárhol, ahol jövevényként él, azt segítsék annak a helynek a polgárai ezüsttel, arannyal, különféle javakkal és állatokkal, meg önkéntes ajándékokkal az Isten jeruzsálemi háza számára. Elindultak tehát Júda és Benjámin családfői, meg a papok és a léviták. Mindnyájuk lelkét arra indította az Isten, hogy menjenek el, és építsék fel az Úr házát Jeruzsálemben. Egész környezetük segítette őket ezüsttárgyakkal, arannyal, különféle javakkal, állatokkal és kincsekkel, önkéntes adományaikon kívül.

Círus király pedig előhozatta az Úr házának az edényeit, amelyeket Nebukadneccar vitt el Jeruzsálemből, és saját istenei templomának ajándékozott. Előhozatta ezeket Círus perzsa király Mitredát kincstárnok felügyeletével, és szám szerint átadta Sésbaccarnak, Júda fejedelmének.

Ez volt a számuk: harminc aranytál, ezer ezüsttál, huszonkilenc kés, harminc aranyserleg, négyszáztíz másodrendű ezüstserleg és ezer más edény. Összesen ötezernégyszáz arany- és ezüstedény volt. Mindezt magával vitte Sésbaccar, amikor a foglyok elmentek Babilóniából Jeruzsálembe."

Üdvtörténeti sorozatunk különös állomásához érkeztünk. A babiloni fogságnak vége. Círus király kihirdette, hazamehetnek a foglyok. Semmi máshoz nem hasonlítható élmény, amikor lejár a fogság ideje. Amikor vége egy kilátástalannak tűnő, igen hosszú, nehéz helyzetnek. Így írja a zsoltáros: *„Mikor jóra fordította Sion sorsát az ÚR, olyanok voltunk, mint az álmodók. Akkor megtelt a szánk nevetéssel, és örömkiáltás volt nyelvünkön. Ezt mondták akkor a népek: Hatalmas dolgot tett ezekkel az ÚR! Hatalmas dolgot tett velünk az ÚR, ezért örvendezünk"* (Zsolt 126,1–3).

Bocsássák meg a testvérek, ha a magam kis örömét hasonlítom ehhez a nagy szabadulási örömhöz. Amikor készültem a szolgálatra, újra felidéződött bennem, hogy milyen ujjongást éreztem – pedig jó tanuló diák voltam – minden iskolaév végén. Azt a mámoros érzést, amikor arra ébred az ember, hogy nem kell menni iskolába… Itt van előttünk egy beláthatatlanul hosszú nyár. Ez még mindig megmelengeti a szívemet. Ennél jóval komolyabb volt: tizenöt hónap kórház, műtét, szanatórium. Ami után, amikor lejárt ez az idő, ifjúként kiléphettem az ajtón – nagy érzés volt az is.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 215

Talán már kevesen élnek azok közül, akik valóságos fogságot szenvedtek. Mit jelentett, amikor a kilátástalannak tűnő fogság után egyszer csak bekövetkezett a pillanat, és kiléphettek a szögesdrót mögül, elindulhattak haza. Ha tönkrement egészséggel is, de hazafelé tarthattak.

Lehet, úgy éled meg mostani életedet, Testvérem, ahogyan Isten népe a fogság kellős közepén. Talán valami nehézben, amit úgy látsz az életedben, hogy kilátástalanul fogságszakasz, amiből nincs szabadulás. Így kiáltott a nép ott: *„Elhagyott engem az Úr, megfeledkezett rólam az én Uram!”* (Ézs 49,14). De Isten küldi a prófétát hozzájuk, hiszen dehogyis felejtette el őket! A szeme fénye voltak az övéi: *„Megfeledkezik-e csecsemőjéről az anya, nem könyörül-e méhe gyermekén? Ha mások megfeledkeznének is, én nem feledkezem meg rólad! Íme, tenyerembe vésztelek be, szüntelen előttem vannak falaid”* (Ézs 49,15–16).

Íme, vége a fogságnak, gyönyörködjünk a mi szabadító Istenünkben! Mondhatná persze valaki, honnan vesszük mi, hogy Isten szabadítása megy végbe egy kis nép vagy egy porszem semmi ember életében? Itt világhatalmak, hadseregek döntenek. Mondhatnánk ma is, hogy a pénzhatalom kezében van a világ sorsa. Szép, hogy mi itt, a templomon belül hősök vagyunk: – A mi Istenünk nagy, még annál is nagyobb!

De ha kilépünk a templom ajtaján, egészen más erők uralkodnak az életünk és a világ folyása felett.

Viszont nekünk éppen azt kellene meglátnunk, hogy ezek a világerők bármilyen hatalommal bírjanak is – és ezt alázattal mondom, de komolyan –, csak eszközök a szabadító Isten kezében.

Jézus ott állt Pilátus előtt. Micsoda erőviszonyok: itt ez a szánalmas, megvert tanító, vándor próféta. Nincs, aki védje, mindenki támadja. Ott ül a karosszékben Pilátus, úgy beszél, mint aki fennhordja az orrát. Jézus nem felel a kérdésére. Felhorkan a helytartó: *„Nekem nem felelsz? Nem tudod, hogy hatalmam van arra, hogy szabadon bocsássalak, de hatalmam van arra is, hogy megfeszíttesselek?”* Jézus így válaszolt: *„Semmi hatalmad nem volna rajtam, ha felülről nem adatott volna neked…”* (Jn 19,10–11).

Nem érti Pilátus egészen, de valamit megsejt abból, hogy itt az erőviszonyok bizony mások. Kiderül ez, amikor Pilátus kezeit mossa, kényszerűen cselekszik mindenfélét. Ott áll előtte a megvert, a leköpött, a töviskoronás. Ott áll úgy, mint egy király. Akiről ugyan most nem látszik, mert minden azt mutatja: mit akar ezzel a maga szánalmas mivoltával?! De győzött, és az országa ma is fennáll! Hatalmas ország az.

Kérdezhetnénk újra, hogy mit akar az a kis nép ott: a világhatalom Babilon végigsöpör Palesztinán. Bekebelez boldog-boldogtalant, mint egy cethal, nyeli a halakat. Mit számított ott egy ilyen kis ország? De figyeljük csak az igét, ezt olvastam az első versben: *„…azért, hogy beteljesedjék az Úrnak Jeremiás által mondott igéje, arra indította az Úr Círus perzsa király lelkét…”*

Korábban sem arról volt szó, hogy a próféta képzelgett, hanem arról, hogy az Úr bizony keményen megmondta népének: ha meg nem térnek gonosz útjaikról, abba nem hagyják azt az istentelen, embertelen, képmutató életet, amit folytat-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 216

nak, eljön a fogság ideje! Így ír erről Jeremiás könyve: *„Azért ezt mondja a Seregek Ura: Mivel nem hallgattatok beszédemre, elhozatom észak valamennyi népét – így szól az Úr –, meg szolgámat, Nebukadneccart, Babilónia királyát. Rázúdítom erre az országra, lakóira és valamennyi szomszédos népre. Kiirtom őket, megborzad és felszisszen, aki látja, mert örökre romhalmazzá teszem őket. Megszüntetem náluk a vidám örvendezés zaját, a vőlegény és a menyasszony örömét, a malomzúgást és a mécsvilágot. Ez az ország szörnyű romhalmazzá lesz, és ezek a népek Babilónia királyának fognak szolgálni hetven esztendeig”* (Jer 25,8–11).

Nagy bajban vannak a bibliatudósok, mert nem jön ki a hetven esztendő. Jómagam, aki nem vagyok bibliatudós, egy kicsit mosolygok rajtuk. Igyekeznek a hetven esztendőt pontosan kihúzni, mondván, Kr. e. 605-ben az első támadás során is vitt el foglyokat Nebukadneccar. Ha ezt a 605-öt az 535-höz viszonyítjuk, amikor a templom alapját lerakták – igaz, már hazaért az első csoport évekkel azelőtt –, akkor azért ez hetven év. Vagy ha a Kr. e. 586-ot vesszük, és amikor felépült a templom 516-ban, akkor kijön a hetven év. Magamban azért mosolygom, nem fölényesen, csak csendesen: – Nem ismerik ezek a bibliatudósok Isten mérhetetlen irgalmát? Kimondta ugyan a hetven évet, de le is rövidítette! Lesi az Úr, hogyan könyörülhetne. Várja, hogy megtér a nép. De amikor nem tér meg, akkor is lesi, hogy az irgalmát hogyan fejezhetné ki. Ha az 586-ot és az 538-at számoljuk, amikor Círus kiadta a rendeletet, ez negyvennyolc év. De ne számolgassunk! Örüljünk neki, hogy eljött a szabadulás ideje! Megmondta az Úr! Ha még a legszélét is nézzük, mindent kifeszítve, legfeljebb akkor hetven év! De irgalmas az Úr, könyörülő, és nem azt mondja, hogy az utolsóig leverem rajtad.

Egyszer történt a világtörténelemben, hogy valakin az utolsóig leverte az Isten minden bűn büntetését. Mondanom sem kell: önmagán, saját Egyszülött Fián, az Úr Jézus Krisztuson. Ott nem volt rövidítés. De azon kívül, Testvéreim… Kibeszélhetetlen az Isten irgalma. Elpusztíthatna itt mindent.

Már a mondatban is ott van, hogy határt szab: hetven esztendeig. Aztán még ezt is lerövidíti. Mert nem elpusztítani akarta Ő a népet, hanem megtisztítani. Nem azért büntet, mert el akar veszíteni, hanem fel akar rázni: – Ébredj, ember, ébredj!

Mi is történt ott? Hogyhogy ilyen nagylelkű ez a perzsa király?

Kr. e. 539-ben a perzsák elsöpörték a babiloni uralmat, ők lettek a világ urai. Uralkodása első évében hogy megtért ez a Círus! – mondhatnánk. Úgy látszik, nagyon is tudja, ki az élő Isten. Ez azért nem egészen így történt.

A világbirodalmi váltás, amely végbement, egyben új helyzetet is hozott. Az asszírok, babilóniaiak törtek-zúztak. Pusztítottak mindent, csak az ő istenük, Márduk az isten, a többi mind semmi. Márduk vitte őket győzelemre – gondolták. Be kell zúzni minden más istenszobrot, leigázni a többi népet, rabszíjra kell fűzni őket.

Erre jön Círus, aki rájött, hogy nem sokra megy a leigázott, romos, kifosztott városokkal és országokkal, a bevetetlen mezőkkel. Hazaengedi a népeket, használhatják a nyelvüket, fizethetik jó kedvvel a kemény adót Perzsiának. Minden népnek kiadta a birodalomban, hogy építse a templomait, isteneinek szolgáljon. Mert azt vallja ez a Círus, hogy őt tette kegyeltjévé minden egyes nép istene. Van egy agyagtábla abból a korból, amelyen ezt írja Círus: Haszontalanná vált a ba-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 217

biloni király, Márduk elcsapta őt, de kedveltjét, Círust kiválasztotta. Látjuk, az egész egy politikai nyilatkozat, amelyben Círus minden nép kedveltjévé kívánja magát tenni. Mindeközben nagyobb haszonhoz jutott ahhoz képest, mintha a foglyokat etetnie kellene. A foglyok időközben beépültek a többségi társadalomba, de Círus látja, hogy így nincsenek annyira hasznára. Menjenek csak haza, építsenek! A „nagylelkű" Círus ezt adja. Milyen döbbenet, Testvéreim, ahogy taktikát változtat a világhódító.

Nézzük csak, mi is történt itt nálunk, Kelet-Közép-Európában, húsz-egynéhány évvel ezelőtt… A világ arctalan, nagytőkés urai – Círusnak legalább látták az arcát – taktikát változtattak. Mi persze azt hittük, hogy legyőztük a Nagy Szomszédot. Hogyne! Csak azért lássuk: kell a piac, az olcsó munkaerő. Mindeközben elmagyarázták nekünk, hogy az emberség, a humánum, az irántunk való nagy odaadás vezeti őket. Érdekes módon a „humánum" azonnal érvényesül az olajban gazdag területeken. Másutt ez nem olyan sürgős. Példa erre Észak-Korea. Tömegével kínozzák halálra keresztyén testvéreinket. Ott a diktátor békében élheti világát, miközben emberek tömegei mennek tönkre. Nem az irántunk való nagy emberség vezeti a nagytőke urait. Azt hiszem, nem csak én gondolom ezt így, hanem rájövünk lassan az összefüggésekre.

Amire azonban ők nem gondolnak, hogy fölöttük is van egy hatalmasabb Úr, aki közben kapukat nyit ki. Akkor is, ha csak ilyen partikulárisan gondolkodunk, hogy Fasor. A kilencvenes évek előtt egy magamfajta lelkész nemigen jöhetett volna a fasori szószékre. Az Állami Egyházügyi Hivatal hozzájárulása kellett ahhoz, hogy engedélyt kapjon egy lelkipásztor. Arról sem lehetett szó, hogy a Julianna református iskolába járassák a hívők gyermekeiket, sőt Csipkebokor óvodába! Még mit nem!

Azok a családok, akik átélik – magam is, feleségemmel együtt, a kis unokánk kapcsán –, valljuk, micsoda kegyelem ez! Ezek a gyermekek ilyen légkörben lehetnek, egybeépülünk: gyülekezet és iskola. Ezek az évek a szívükbe-lelkükbe ivódnak.

Ki hozta létre? A nagyhatalmak? Ők csak szolgák! Azt mondja az Úr: Nebukadneccar, az én szolgám (Jer 27,6). Círus is ugyanígy az ő szolgája és eszköze. Szándékai ellenére is dolgozik az élő Istennek. A bibliaíró boldogan írja: Isten akaratából hajtották végre. Mert Isten ezen keresztül munkálta a jót, a szabadulást népe számára. Elindul az első csapat, 42 360 ember.

Külön igehirdetést érdemelne, nem is térünk ki rá most részletesen, hogy nem megy ám mindenki! Régen nagyon vágyták a szabadulást, de mostanra egy kis egzisztenciát sikerült megteremteniük. Most menjenek vissza? Templomot építeni az otthoni szegénységben?

Döbbenet fogott el, amikor Felsőpatonyban jártam, szlovákiai magyar területen. Kicsit sikerült belelátnom, hogy a negyvenes-ötvenes magyar családok hogyan gondolkodnak:

– Pozsonyban van a megélhetés, mit akarnak ezek, hogy így magyar, úgy magyar. Nem számít az! – Megdöbbentem, mert ha már sem ez, sem az nem számít, akkor a végén már semmi sem fog. Nem csak a magyarsággal van ez így:

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 218

a végén azt csinálnak velünk, amit akarnak. Mivé lesz az ember? A végén nem számít már sem a tisztesség, sem a család, sem a nemzet. Aztán elbukunk.

Nem ment mindenki vissza, de a maradék igen, és az lett az újjáépítés zsengéje. Kihordta az a nép a Messiást, nekünk is. Mert mi már nem a Babilonból való szabadulásért lelkesedünk, hanem azért, mert átvitt minket az Úr a sötétségből az Ő Szerelmes Fia országába. Mi az Isten országáért lelkesedünk.

Valaki egyszer megkérdezte tőlem, miért van az, hogy mi itt hónapokon keresztül a zsidó történelmet tanuljuk… De ha egyszer így tetszett az Úrnak, hogy így hozza el számunkra a szabadulást, az Isten országában való belépést… Nehogy mi ezt felülbíráljuk! Ragadjuk meg, mert itt egy óriási szabadítás történt.

Ez az egész ószövetségi történéssorozat Jézusra mutat. Arra, akit világhatalmak sem állíthattak meg. Mert amit az Isten eldöntött, azt Augustus császár sem bírálhatja felül. 700–800 évvel Jézus születése előtt elmondja a próféta: *„Te pedig, efrátai Betlehem, bár a legkisebb vagy Júda nemzetségei között, mégis belőled származik az, aki uralkodni fog Izráelen. Származása visszanyúlik a hajdankorba, a távoli múltba”* (Mik 5,1). Mit tud arról egy Augustus, az „isteni”, hadseregek ura, hogy ő is csak egyszerű szolga, eszköz Istennek a kezében. Mert pontosan időben adja ki a rendeletet az összeírásról, amikor Názáretből kénytelen József és Mária 120 kilométert gyalog és szamárháton megtenni, mert különben elveszik tőlük a birtokukat, és bebörtönzik őket. Betlehemben születik meg a Megváltó, az Isten Fia. Egy másodperc sem hiányzik ebből.

A hatalmasok sem akadályozhatják meg Jézus keresztjét, sőt ők állítják fel azt. Győztünk – mondják –, az ügy el van intézve. Közben a kereszten a Megfeszített így kiált fel: *„Elvégeztetett!”* (Jn 19,30).

Győzelem ez: hol van már a Római Birodalom? A Názáreti ma is ugyanaz, Aki így búcsúzott: *„Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön”* (Mt 28,18).

Boldog, aki nem csak hallgatja az Isten igéjét, hanem befogadja azt. Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 219

A HELYES SORREND

HAGGEUS 1,1–15

„Dárius király uralkodásának második esztendejében, a hatodik hónap első napján így szólt az Úr igéje Haggeus próféta által Zerubbábelhez, Sealtiél fiához, Júda helytartójához, és Jósua főpaphoz, Jócádák fiához: Így szól a Seregek Ura: Ez a nép azt mondja, hogy nem jött még el az Úr háza újjáépítésének ideje.

Az Úr igéje azonban így szólt Haggeus próféta által: Hát annak itt van az ideje, hogy ti magatok faburkolattal díszített házakban lakjatok, amikor a templom még romokban hever?

Azért így szól a Seregek Ura: Gondoljátok meg, mi történik veletek! Sokat vetettetek, de keveset hordtatok be; esztek, de nem fogtok jóllakni; isztok, de nem fogtok megrészegedni; ruházkodtok, de nem fogtok megmelegedni. Aki pénzért dolgozik, mintha lyukas erszénybe rakná a pénzét.

Így szól a Seregek Ura: Gondoljátok meg, mi történik veletek! Menjetek föl a hegyre, hordjatok fát, és építsétek fel a templomot, hogy gyönyörködjem benne, és dicsőítsenek engem! – mondja az Úr. Sokra számítottatok, de csak kevés lett, és amit hazahordtatok, azt is elfújtam. Ugyan miért? – így szól a Seregek Ura. Azért, mert az én házam romokban hever, ti meg csak a magatok háza körül szorgoskodtok. Ezért nem adott nektek az ég harmatot, a föld pedig nem hozta meg termését. Parancsomra szárazság sújtotta a földet, a hegyeket, a búzát, a bort, az olajat és mindent, amit a föld terem, sőt az embert és az állatot is, meg mindent, amiért csak dolgoznak.

Zerubbábel, Sealtiél fia és Jósua főpap, Jócádák fia és az egész megmaradt nép hallgatott Istenének, az Úrnak a szavára, Haggeus próféta beszédére, amit általa üzent Istenük, az Úr; és az Úrtól való félelem fogta el a népet. Haggeus, az Úr követe pedig ezt mondta a népnek az Úr megbízásából: Én veletek vagyok! – így szól az Úr. És felindította az Úr Zerubbábelnek, Sealtiél fiának, Júda helytartójának a lelkét, meg Jósua főpapnak, Jócádák fiának a lelkét, és az egész megmaradt népnek a lelkét, úgyhogy eljöttek, és nekifogtak a munkának Istenüknek, a Seregek Urának a házán, a hatodik hónap huszonnegyedik napján, Dárius király uralkodása második esztendejében."

Különös gazdagság van Isten igéjében. Életünk különböző helyzeteiben más és más hangsúlyt kap ugyanaz az ige. Kimeríthetetlen az üzenete, mindig képes újat mondani számunkra.

Emlékezetem szerint több mint negyvenéves igehirdetői szolgálatom során harmadszor kerül elém Haggeus próféta könyvének első fejezete.

1984 nyarán, fiatalemberként a fóti gyülekezettel parókia és gyülekezeti ház építésébe fogtunk. Rekkenő nyári melegben dolgoztunk, nagy áldozattal, odaadással – anyagiakban, munkában egyaránt. Együtt volt a gyülekezet. Az egyik

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 220

héten mégis magunkra maradtunk: a kőműves, a fizetett segédmunkás és jómagam a tetőn. Az első szintet betonoztuk. Így telt a hét. Nem restelltem én sem a munkát, de nem egészen így gondoltam az építkezést. Az egyik este, a munkát befejezve leültem egy beton béléstestre, és egy ideig vártam. Úgy elfáradtam, hogy alig tudtam lejönni a tetőről. Aztán megszólalt bennem ez az ige. Indulat volt bennem.

– Ejnye, atyafiak, hát nem a magam házát építem, még akkor sem, ha a parókiában mi, a lelkészcsalád lakunk: *„Azért, mert az én házam romokban hever, ti meg csak a magatok háza körül szorgoskodtok”* (Hagg 1,9). – Persze csitítottam magam, mondván: egyfelől ez nem az Úr háza, hiszen a templom áll. Másfelől pedig nehogy az indulataimmal hirdessem az igét, hogy veszi ez ki magát! Harmadszor: ebből akár baj is lehet. Ha ezek a sok mindenben fáradozó, áldozatkész testvérek egy kemény igét kapnak, és benne a lelkész indulata is tükröződik, akkor bizony könnyen elszakadhat a húr. Akkor aztán itt maradunk. Hogy építünk tovább?

Teltek a napok vasárnapig, de ettől az igétől nem tudtam szabadulni. Egy életem, egy halálom, eldöntöttem, hogy ezt az igét és a mögötte megbúvó helyzetet bizony elmondom. Nagy hála van a szívemben, mert Isten olyan légkört teremtett, olyan fogadtatást adott az igéjének, amely megváltoztatta a helyzetet. A következő héten lelkészkonferenciára kellett mennem, de mire visszajöttem, a teljes lakószintet felhúzták, kb. 100 munkanapot dolgozott a gyülekezet. Egy hét, öt nap munkája nyomán az egész lakószint elkészült. Felejthetetlen számomra Isten igéjének e csodája.

A második alkalommal 2003-ban hangzott ez az ige, immáron itt, közöttünk a Fasorban. Lelkésztestvéremmel együtt Haggeus és Zakariás próféta könyveit magyaráztuk heteken-hónapokon át a gyülekezetnek. Ezt az internet segítségével már vissza tudtam hallgatni a honlapunkról. A hangsúly akkor a rossz sorrenden volt. Amit Isten meg is kérdez a néptől: a saját otthonukat építik, miközben az Úr otthona romokban hever? Itt valami nem jó, a sorrend hibás.

Most harmadszor hirdetem az igét Haggeus könyve első fejezete alapján. A babiloni fogságból való szabadulás után vagyunk. Círus perzsa király győzedelmeskedett a babilóniaiak felett, majd ezután hazaengedte a fogoly népeket. Okos meggondolásból, mert többet érnek neki azzal, ha a parlagon heverő földeket művelik, a lakatlan városokat benépesítik, s persze szép adót fizetnek neki. Ő a nagylelkűségét hangsúlyozza: menjen ki-ki, imádja istenét, hogy minden isten őt szolgálja. Kérje csak szépen mindenki az ő nevére az áldást, építsék fel a templomokat, pénzt is adott nekik. Visszaadta az ellopott templomi edényeket és eszközöket is.

Mámoros újrakezdés volt ez, hiszen végre eljött a szabadulás. Ahogy megérkeznek, nagy lendülettel, nagy örömmel kezdenek neki: lerakják a templom alapját, felépítik az áldozóoltárt, hadd induljon a szertartás. Ám ez a lelkesedés egyszer csak alábbhagy. Feljelentések érkeznek ellenük, a samáriaiak áskálódnak, elfogy az induló pénz. Az újjáépítés megannyi gondja közepette érkezik a jelzés: leállítani! A feljelentések elérték céljukat, megakadt a teljes munka. A múló évek

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 221

során a tűz is ellobbant a szívekből. Odáig jutottak – ahogy a próféta megszólal tizenhat évvel később –, hogy ott van a gazzal benőtt, félig kész épület. Az építők pedig saját házaikat faburkolattal, a vezetők cédrussal díszítik, az Úr temploma ezzel szemben romokban hever. Ekkor hangzik az ige üzenete a helyes sorrendről: Isten országának ügyével és a mi magunk ügyeivel kapcsolatban.

Fontos az is, hogy az anyagiakban milyen sorrendet követünk, hogyan szánjuk oda anyagi javainkat. Egyik lelkész kollégám fiatalon indult a hitben egy barátjával együtt. Bennük volt az induló lelkesedés, ám évtizedekre elsodródtak egymástól. Ez a barát idővel igen gazdag üzletember lett. Amikor később találkoztak, a beszélgetés közben egyszer csak megkérdezte ez a lelkipásztor:

– Mondd, abból a sok pénzből, amivel rendelkezel, mennyit szánsz az Isten országának ügyeire? – A válasz így hangzott:

– Azt gondolod, hogy én csak gondolatban is megsértem az igen hatalmas Istent azzal, hogy Ő rászorul az én pénzemre? – Nem tartott ezek után sokáig a lelkipásztor és a barát beszélgetése. Gyorsan kiderült, ki-ki hova jutott onnan, ahonnan elindult.

Most, hogy sorozatunkban ismét előkerül a templomépítés ügye, amit megértettem, szeretném négy pontban elmondani.

Az első, ami foglalkoztatott a történet nyomán az, hogy a hívő ember, az Isten embere is „emberből" van. Ez azt jelenti, hogy amikor élő hitre jut, nem lesz angyallá, csodalénnyé. Továbbra is ugyanaz a törékeny, elesett ember. A különbség az, hogy a vitorlájába Isten kegyelmének a szele csap. Ez azt jelenti, hogy Isten felemeli őt. Önmagunk fölé emel bennünket Isten, olyan lehetőségeket nyitva meg, amelyek nem belőlünk fakadnak. Mert a mi alkalmas voltunk nem magunkban van – írja Pál apostol. – Isten az, aki alkalmassá tesz bennünket (2Kor 3,5).

Olyat cselekedett velünk, ami életünknek egészen új lehetőséget adott. Mi magunkban azonban ugyanazon törvény alá tartozunk, mely szerint ebben a világban minden lefelé esik. A hívő embernek is számolnia kell azzal, hogy az elindulás tüze könnyen alábbhagyhat a szívében. Aztán már át is üt a régi természet.

A korábbi püspökhelyettes, aki figyelte a teológusok életét, igyekezett a kollégiumban is rendet tartani. Két fiatal eléállt, egy fiú és egy leány, hogy adja meg nekik az engedélyt, hogy egymás szobájába bemehessenek. A válasz az volt, hogy sajnos, ez nem lehetséges. A fiatalok megkérdezték:

– Főjegyző úr, nem tetszik megbízni bennünk? – A főjegyző elmondta, hogy ő tökéletesen megbízik bennük, csak egy baj van: egyikük fiú, a másikuk meg lány. Pontosan értette ugyanis, hogy emberből vannak. *„Aki tehát azt gondolja, hogy áll, vigyázzon, hogy el ne essék!"* (1Kor 10,12).

A hívő ember életére is igaz, amit itt látunk. Hol vannak ezek az emberek már attól a tűztől, lelkesedéstől, lendülettől, amellyel elindultak? Mindent megtettek volna, ott volt az öröm, az odaszánás a szívükben: első az Úr ügye. Eközben átélték maguk is, hogy áldás alatt állnak. Kevesebből is többjük volt.

A kilencvenes évek elején tanulmányúton jártam Németországban. Itt akkor voltunk az „ébredési frissességben". Akkor alakult a Bibliaszövetség, nagy vággyal és tervvel, hogy az evangélium ügyét az országban, a gyülekezetekben kép-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 222

viseljük. A Szentírás védelmét, hogy ne kezdhessék ki az ige alapüzenetét mindenféle más tanításokkal.

Egy ébredési konferencián tartózkodtam odakinn, több helyről összejöttek a hívő emberek három napra. Jómagam az itthoni tűzből és lelkesedésből érkeztem. Csak hallgattam, ahogy szép unottan, megszokottan énekeltek. Az arcokon látni sem lehetett, hogy valóban arra gondolnak, amit énekelnek. Ahogyan szoktuk mi magunk is, néha azt sem tudjuk, mit énekelünk.

A konferencia értékes és jó előadásokkal telt, de egyfajta megfáradás és megszokottság borult az egészre. Akkori fölényes lelkesedésemben nem jutott eszembe, hogy vajon velünk mi lesz tizenöt-húsz év múlva? Nem a német testvérekben volt a hiba, hanem az emberben magában. Bárki közülünk jó, ha tudja, hogy igenis képes az elesettségre. Talán ma még úgy gondoljuk, ahogy Péter mondta Jézusnak: *„Ha mindenki meg is botránkozik benned, én soha meg nem botránkozom”* (Mt 26,33). Aztán ki árulta el és tagadta meg Őt? Péter volt az.

Első üzenetünk tehát ez: legyünk józanok a magunk életével kapcsolatban! Ha azt hisszük, hogy állunk, vigyázzunk, hogy el ne essünk. Azért, mert Isten kegyelme megragadott, még nagyon könnyen „leereszthetünk”, sok megfáradás és törődöttség lehet még hívő utunkon.

A második üzenet: amit az előbbiekben elmondtam, ezt az állapotot pontosan tudja a mi Urunk, ezért kezeli a népét. Igét küld, prófétákat. Mert semmi más egyéb ellenszere nincs az eltompulásnak, a megfáradásnak, mint Isten élő igéje. Egyik énekünkben hangzik: *„Csak egy szót mondj, hogy újjá légyek”* (223. ének).

Ismerős ez az „egy szó”, amikor elér bennünket egy igehirdetésben? Megérint és kimozdít a holtpontról. Rádöbbenünk, hogy hova jutottunk. Mert gyakran nem is vesszük észre, mint akkor ott, Jeruzsálemben: imádják az Istent, az oltáron folyik az áldozati szertartás. Megszokják azt is, hogy Isten háza talpig gazban, még nem jött el az építés ideje. Majd ha jön a jobb lehetőség, megyünk tovább.

Hallottam egy történetet, egy elképzelt helyzetet. Jézustól kérdezi valaki:

– Elküldted tanítványaidat, hogy tegyék tanítvánnyá a népeket. Mi van, ha csődöt mondanak? Van-e „B” terved? – Jézus válasza erre az, hogy nincs „B” terv, csak az eredeti. De ehhez még hozzátette: *„Íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig”* (Mt 28,20). Mert Jézusnak nem bennünk, emberekben volt bizodalma, hogy mi majd megoldjuk Isten országának ügyét. Abban volt a bizalma, hogy Isten milyen kegyelemmel munkálkodik bennünk.

Azóta kétezer esztendő eltelt: micsoda idők, milyen nyomorúságok! Az egyház életében is. Mégis, ma is hitre juthatunk Isten igéje nyomán. Vannak közöttünk, akik elmondhatják: ennek a csodája az elmúlt hetekben érte el őket. Mert igét küld az Úr. Ez a titka az egésznek. Az Ő „kezelése” a titka annak, hogy Isten gyermekei be tudják futni a pályát. Ez nagyon nagy vigasztalás, magam is nagyon örültem ennek az igének: – Uram, hát itt van mindennek a gyökere? Mindvégig Tebenned van mindennek a titka?

A harmadik üzenet: kapaszkodjunk bele a nekünk küldött igébe. Hittel ragadjuk meg a hallott igét! Ezt olvassuk a Bibliában: *„Nem használt a hirdetett ige, mivel nem párosult hittel azokban, akik hallgatták”* (Zsid 4,2). Amikor igét ad Isten

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 223

nekünk, megérint és megszólít, akkor tegyük, amit mond! Mert akkor megadja hozzá annak lehetőségét, erejét, alkalmas idejét is. Ezért szól az ige így: *„Ma, ha az Ő hangját halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket”* (Zsid 3,15).

Milyen jó, hogy ez a nép nem válaszolta csökönyösen: – Három éve tart már a szárazság, eső sem esik, miből adjunk? Majd ha jön egy jobb esztendő, meggondolandó, hogy el lehet kezdeni. Várjuk ki! – Nem így történt. Megértették az ige szavát. Haggeus még azt is elmondta nekik, hogy nem jól gondolkodnak. Nem a szárazság miatt nem lehet templomot építeni. Mivel nem törődik a nép a templommal, pontosan azért van szárazság. Ezt később Jézus mondja majd, de itt is érvényes az ige üzenete: *„Keressétek először az Ő (Isten) országát és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek”* (Mt 6,33).

A nép újraindul, folytatódik a templomépítés. Öt év múlva, Kr. e. 515-ben felszentelhetik a templomot. Kívülről nem változott semmi. Még nem volt nagy termés, a külső körülmények ugyanazok voltak. De a szívükben megváltozott valami. Isten igéjére ők hittel és engedelmességgel válaszoltak.

A negyedik üzenet: amikor ez megtörténik, átélik a csodát. Jönnek a samáriaiak, akiknek eddig sikerült megállítani az építkezést. Mi történik itt? Írni kell újabb levelet, hogy állítsák le az egészet – a szokásos, begyakorolt úton-módon. Elmondják ekkor a zsidók, hogy 538-ban kapták a szabadulólevelet, a pénzt az újjáépítéshez. Círus persze már rég sehol, új uralkodó van a trónon. A samáriaiak nem hiszik az egészet, újra megírják a feljelentőlevelet. Az új uralkodónak, Dáriusnak fogalma sincs az egész ügyről. Utánanézet a levéltárban: kiderül, ott van a Círus-féle felhatalmazás. Érkezik az üzenet, hogy engedjék őket építeni, sőt a tartományi adóból is részesüljenek, az erdő fáiból is kapjanak. A feljelentésre érkezik egy olyan válasz, amely szerint jobban járnak. Mert így olyan segítséget kapnak, amivel könnyebben indulhatnak tovább.

Istennek ez a válasza. Várja, hogy a szívünk mozduljon. Nem azt mondja, hogy majd Ő mindent odaad, hanem azt, hogy bízzunk Őbenne. Fogadjunk szót, amit Ő mond, azt cselekedjük.

Egy példa Fótról, az ötvenes évek elejéről. A fóti atyafiak nagyon tikkasztó tavaszt és nyarat éltek át. Eső nem esett. Márpedig a jövedelmük, megélhetésük a paradicsomból származott. Méghozzá a szabad földi termesztésből, akkor még fóliasátrak nem léteztek. Ott álltak egy nyomorúságos év közepén: téeszesítés, beszolgáltatások, minden összejött.

A presbitériumban valaki felvetette, hogy a templombelsőt fel kellene újítani. Mindenki lehurrogta:

– Ugyan már, elment az eszed? Ezt a nyomorult népet még tovább terhelni? Szó sem lehet róla! – Le is tettek erről az ügyről. Ám a gyülekezet fiatal, hívő gondnoka hordozta ezt a szívében, és egyszer csak az esperes-lelkipásztor elé állt:

– Esperes úr, a jövő vasárnap hadd álljak ki az úrasztala elé. Istentől igét kaptam a szívembe, szeretném elmondani a gyülekezetnek. – Az esperes már ismerte a gondnokot annyira, hogy ha valamit az eszébe vagy a szívébe vesz, akkor ez nem csak saját nekibuzdulás.

A gondnok odaállt az igehirdetés után az úrasztalához, és elmondta, hogy a

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 224

presbiteri gyűlésen miről esett szó. A józan ész azt mondatja, hogy eszünkbe ne jusson ilyen időkben templombelső-felújításba kezdeni. Ám ő ezt az igét olvasta Malakiás könyvében: *„Hozzátok be a raktárba az egész tizedet, hadd legyen eleség a házamban, és így tegyetek próbára engem – mondja a Seregek Ura. Meglátjátok, hogy megnyitom az ég csatornáit, és bőséges áldást árasztok rátok."* (Mal 3, 10). – A gondnok így folytatta:

– Jövő vasárnap mindenki, aki valamit oda tud szánni – szíve és lehetősége szerint –, tegye le az úrasztalára! – Következő vasárnap az úrasztalára letették a teljes belső felújítás összegét. Aznap este olyan esőt kapott a határ, hogy a már veszendőbe induló termésből még sokat megmenthettek. A katolikus testvérek így szóltak a gondnokhoz:

– István, de jól csináltátok ezt a dolgot, de miért nem egy hónappal ezelőtt!?!

Ha szól az Isten, engedjünk neki. Mert az Úr a hívő embert így terelgeti: *„Újult erővel haladnak, és megjelennek Istennél a Sionon"* (Zsolt 84,8). Nem egyenes vonalú a mi utunk, hogy úgy száguldjunk a mennybe, mert töredékes-törékeny, meg-megfáradó emberek vagyunk. Lehangolódunk, leeresztünk, hitünkben is ellanyhulunk – de az Úr kezel! Ezért kell az Ő igéje közelében maradnunk. Kapaszkodjunk meg egy kicsiny kis igében is, ami megérinti a szívünket. Megértettem valamit, most meg is fogom tenni mindazt, amit világossá tett az Isten.

Utána nem úgy adja az áldást, ahogyan mi menetrendszerűen várnánk, hanem másként: bőségesebben, váratlanabb módon, ahogy az Ő kegyelme szerint történik.

Legyen mai úrvacsoránk is ilyen megkapaszkodás: Itt vagyunk a szép templomban, és amit az Isten hirdettet, azt vegyük egyen-egyenként komolyan ebből a haggeusi igéből. Áldott legyen érte az Ő neve. Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 225

ISTENNEK GONDJA VAN A FALAKRA IS

OLVASANDÓ: NEHÉMIÁS 1–6

ÉZSAIÁS 49,16

„Íme, tenyerembe vésztelek be, szüntelen előttem vannak falaid."

Sorozatunk eddigi állomásai során nagy utat tettünk meg: Ábrahámtól indultunk, majd 1500 év útján érkeztünk a Messiás-várásig, hogy kiszabadult Isten népe a babiloni fogságból, új építkezésben van.

Előző állomásunkon templomot építettünk. A fogságból szabadultakkal együtt követtük a jeruzsálemi templom építését. Istennek igen fontos a templom fennállása. Nem önmagáért, hanem ez a jelképe az Istennel való kapcsolatunknak. A jeruzsálemi templomban mutathattak csak be áldozatot: hálaáldozatot és a bűnökért való áldozatot is. Ott volt az oltár, melyen szüntelen égett a láng, a finom magvakkal és illatszerekkel, tömjénnel szállt felfele a füst, és kifejezte, hogy a népnek folyamatos a kapcsolata Istennel.

Mindez csak előkészítő kiábrázolása volt annak, amit Jézus Krisztusban kaptunk. De nagyon fontos feladata volt ez a nép életének, Istentől adott megbízatásának. Amikor a templomot lerombolták, megszűnt az áldozat is. Amikor újjáépítették, újrakezdődtek az áldozatok az égőáldozati oltáron.

Itt csak megjegyzem, hogy ma sincs áldozat a hithű zsidók körében, hiszen a jeruzsálemi templom leromboltatott Kr. u. 70-ben. Titusz római hadserege Jeruzsálemet is a földdel tette egyenlővé a templommal együtt. A Siratófal ma is ott van, és siratják a hithű zsidók a templomot, oda az áldozat, az Istennel való kapcsolat romokban, miközben – és talán megbántódnak, ha ilyet mondunk – Isten különös utat járat velük is. Az arabok elfoglalták a templomhegyet, ott a Sziklamecset, amit nem lehet visszafoglalni, hiszen súlyos konfliktus támadhatna belőle. Őrzik a mecsetet, az áldozat szünetel.

Az áldozatnak nemhogy szünetelnie kell, hanem le kellett állnia. Hiszen közben Isten áldozati oltárt emelt a Golgota-hegyen: Jézus Krisztus *„egyetlen áldozattal örökre tökéletessé tette a megszenteltetteket"* (Zsid 10,14). Olyan szépen fejezi ezt ki a Zsidókhoz írott levél, hogy mindaz, ami addig történt, az erre való utalás. Frissen tartása annak, hogy szükség van a nagy szabadításra. Amikor pedig Jézus Krisztus megáldoztatott a Golgota hegyén, akkor egyszersmind vége az áldozatnak is. Nem kellene várakozniuk, hogy mikor építhetik újra a templomot, és folytathatják az áldozatot. Azt az áldozatot, amely csak árnyék, jelkép, előkép volt. Sokkal inkább oda kellene borulni, ott van még földrajzilag is közel hozzájuk a Golgota hegye. Hogy Jézus Krisztus áldozatában igazán átéljék a szabadítást, amiért megelőzőleg is történtek az áldozatok, és amire mutattak. A templom ma, a mi templomunk is, Krisztus értünk való áldozatának az üzenetét hordozza. Hirdetjük az igét, hallgatjuk. Istennel való kapcsolatunk ezen keresztül épül, és Ő tartja folyamatosan velünk a kapcsolatot.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 226

Ma a falak építéséről hallunk. A mai igehirdetés címe: Istennek gondja van a városfalakra is. Templom és városfal nagyon szorosan összetartozik. Istennek nem csak a templom fontos, hanem ugyanilyen fontos a mindennapi életünk tere is. A városfal ezt az életteret jelképezi. Abban az időben védte is a várost, hiszen az erős fallal körülvett városban biztonságban élhettek. Azt is jelképezi, hogy ami a falakon belül történik, fontos Istennek. Kapcsolatunk Istennel, és a mindennapi életünk megszentelése, valósága, védelme, őrzése és kibontakozása: mind a kettő fontos Istennek.

A városfal építéséhez tulajdonképpen Nehémiás próféta könyvéből kellett volna igéket olvasnom, de nem is tudom, melyiket. Annyi ige kerülne elénk, hogy feladatul adom a gyülekezetnek: olvasgassuk Nehémiás könyvét. Még a felsorolások is érdekesek, ne fáradjunk bele olvasásukba. Az építés leírásánál sorba veszi, kik építettek az előkelők, a papok közül, sőt kik voltak azok, akik csak tesséklássék munkálkodtak, akik helyett dolgozni kellett.

A mai igénk a fogság idejéből származik, Ézsaiás prófétától. Az elkeseredett nép kifakadt a fogságban, és azt mondta: *„Elhagyott engem az Úr, megfeledkezett rólam az én Uram!"* (Ézs 49,14). Rögtön érkezik az Úr válasza: *„Megfeledkezik-e csecsemőjéről az anya, nem könyörül-e méhe gyermekén? Ha mások megfeledkeznének is, én nem feledkezem meg rólad!"* (Ézs 49,15). Itt folytatódik a mai igénk: *„Íme, tenyerembe vésztelek be, szüntelen előttem vannak falaid."*

Isten azt üzeni népének, hogy Jeruzsálem városának alaprajza ott van Őelőtte, tenyerébe vésve, szüntelen emlékezik rá.

Istennek mai népe számára is ugyanaz az üzenete: nem csak a templom fontos neki, hanem fontos a teljes életterületünk is. Az is, hogy mi történik ott.

Rendkívüli vigasztalás hangzik az igében. Az övéiről sohasem feledkezik meg az Úr: a fogságban sem, az újra felépülő falak között sem. Kezében tartja őket.

Jelkép tehát a városfal építése, az egész életük újjáépítésének, megmentésének, megszentelésének a jelképe. Hosszú ideig romokban állt Jeruzsálem kőfala. Kr. e. 586-ban a babiloni király, Nebukadneccar elpusztította azt. 141 év telt el, és a falak még mindig romosak.

Itt kezdődik történetünk.

Isten megszólít egy embert, Nehémiást, a perzsa király pohárnokát. Nem is járt soha életében Jeruzsálemben, a fogságban született. Előkelő pozícióba került, a király főpohárnoka lett. Mondhatná azt is, mit számít neki, hogy mi történik odahaza…

Egyszer csak jönnek a rokonai, Hanani és a többiek. Beszámolnak neki arról, hogy néz ki a város, milyen lerombolt állapotban van a városfal. Nehémiást Isten arra indítja, hogy bűnbánati imában álljon Istene elé. Nem csak könyörög a városért, hanem magára veszi ősei bűneit is. Olyan imát mond könyve első fejezetében, amely megrendítő. Többes szám első személyben beszél: *„Ó Uram, mennynek Istene, te nagy és félelmes Isten! Te hűségesen megtartod a szövetséget azokkal, akik téged szeretnek, és parancsolataidat megtartják. Legyen figyelmes a füled, legyen nyitva a szemed, és hallgasd meg szolgád imádságát, aki most éjjel-nappal imádkozik előtted szolgáidért, Izráel fiaiért. Vallást teszek Izráel*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 227

fiainak a vétkeiről, amelyekkel vétkeztünk ellened. Vétkeztem én is és atyám háza népe is! Nagy gonoszságot követtünk el ellened, mert nem tartottuk meg azokat a parancsolatokat, rendelkezéseket és törvényeket, amelyeket szolgádnak, Mózesnek adtál" (Neh 1,5–8).

Hamarosan a király elé kerül a főpohárnok. A király észreveszi Nehémiás szomorúságát. Ebből indul el aztán az a folyamat, amely a szabadságolásához vezet. Rendelkezésére áll majd az idő, bizonyos segítség is az elinduláshoz. Elmegy Jeruzsálembe, a romok közé, megkezdődik az újjáépítés. Különös akadályok jelennek meg, ellenségek támadnak nyomban, mihelyt épülni kezd a városfal. Feljelentők, akadályok tömkelege. Elcsügged a nép, egyik kezükben vakolókanál, a másikban fegyver. Különös építkezés ez, de felépül a városfal.

Ha figyeljük az újjáépítésüket, látjuk, hogy a lehetőséget, az alkalmas időt Isten teremti meg. Az építőket is Ő szólítja meg. Az anyagiakat is Ő rendeli ki. A nép feladata pedig az, hogy éljen az adott lehetőséggel. Az Újszövetségből a Filippi levél igéi csengenek vissza, amikor figyelem Isten munkálkodását a mi életünkben is: *„Félelemmel és rettegéssel munkáljátok üdvösségeteket, mert Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást, mind a cselekvést az Ő tetszésének megfelelően"* (Fil 2,12–13). Mert Ő az, aki alkalmas időt teremt, és megadja a szükséges eszközöket. Szent megrendüléssel – ezt jelenti itt a félelem – munkálkodjunk üdvösségünkön. Azzal, amit Isten megszerzett és elkészített, nekünk kell élnünk: aprópénzre váltanunk.

Mindig visszacsatolok gyülekezetünk mai életéhez, így most is. A kilencvenes évek elején milyen kis csapat imádkozott itt, a Fasorban! Isten megindította az egyik gondnokot, Kelemen Lajost, aki szent nyughatatlansággal, lebeszélhetetlenül, leállíthatatlanul harcolt és dolgozott. Kis csapatot gyűjtött azért, hogy a gyülekezet újjáépítésének a lehetősége megteremtődjön. A családja sem tudta lebeszélni. Együtt imádkozott és tusakodott csapatával. Nagyon szerény eszközeik voltak.

Isten adott alkalmas időt az elinduláshoz, megadta a szükséges hozzávalókat. Azóta is hányszor átéltük, hogy nem a mi elképzelésünk és ütemezésünk, hanem ahogy Nehémiás mondta, Istennek hozzá való nagy kegyelme szerint bontakoztak ki az események. Átélhettük az óvodánk indulását, már az első óvodások ballagását is. Korábban bármit is próbáltunk, rendre meghiúsult. De eljött az alkalmas idő, átélhettük azt, hogy a nagypénzű nagyvállalkozó, aki megvette az épületet, visszalépett, mert a lakók évtizedes perben vannak egymással. Ahol per van, onnan ő visszavonul. Éppen akkor avattuk a reformációi parkot. A park avatása után szólt a polgármester: mégiscsak lehetne óvoda… Éltünk a lehetőséggel. Ehhez kellett Józsi bácsink is, aki 1996-ban kérte, hogy hadd hagyja ránk a lakását örökségül, mert itt végzett, a Julianna iskolában. Köszönettel elfogadtuk az adományt. Józsi bácsi akkor is idős volt már, de kivárta: az óvodalehetőség után egy hónappal hunyt el. Nem is gondoltunk arra, hogy a felújítás olyan sokba kerül majd. De Isten gondolt rá: kiutalta azt a lakást, amelynek az árából a „falépítés" különleges áldását éltük át.

Mert Istennek gondja van a falakra is. Szabó Imre, gyülekezetünk szeretett lel-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 228

kipásztora a háború után, amikor elveszett a Lónyay és a Julianna, keserűen mondta leányának:

– Leányom, látod, nem ezt kell építeni, hanem a lelkeket. Minden más elvész.

A keserűség mondatta ezt vele. De Istennek gondja van a „falakra" is: a Lónyay is, a Julianna iskola is újra működik.

Istennek gondja van a falakra. Akkor is, ha hosszú idő telik el, amely alatt látszólag semmi sem történik. Így olvassuk Zakariás könyvében: *„Mert az Úr szemmel tartja az embereket…"* (Zak 9,1).

Hányszor éljük át a semleges időt: mintha Isten megfeledkezett volna rólunk. Nem történik semmi, magunkra hagyatva küzdünk életünk nehézségeiben. De amikor eljön az alkalmas idő, és Isten lép, akkor döbbenünk rá, hogy a semleges időben is szemmel tartotta az életünket. Csak nem jött még el az alkalmas idő arra, hogy Ő belépjen, újat kezdjen.

Sokszor várja, ahogy várt ezzel a néppel is, hogy eljusson arra a pontra, amikor megadja magát neki. Igazán átadja magát neki. Aztán megindult az építkezés.

Mai igénk ennek üzenetét hordozza a nép életére nézve is: Isten törődik a falakkal. Mert Isten a legnagyobbat megtette, az igazi újjáépítést, ahova mutat ez a sorozatunk is. Ahova az egész Ószövetség elvezet: Jézus keresztjén áll az igazi templom. Ott a mi igazi forrásunk, a magunk kőfalaira is.

Jézus keresztjén az Istennel való kapcsolatunk áldott nagy szabadítása végbement. Onnan indul életterünk, mindennapjaink újjáépülése is. *„Tenyerembe vésztelek be"* – mondja az Úr az ószövetségi prófétán át. Hogyne gondolnánk mi, az Újszövetség emberei Jézusra, akinek a markába vésve ott a nevünk… Nevünkön szólít az Úr: *„Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!"* (Ézs 43,1) – *„…szüntelen előttem vannak falaid"* (Ézs 49,16). Még akkor is, ha ma talán csak romokat látunk. Akkor is érvényes, hogy Isten törődik a falakkal.

Csendesheteink alkalmával évekig velünk volt kedves missziós testvérünk. Bátyjával tért haza Amerikából, ott ismerték meg az Úr Jézus Krisztus szabadító evangéliumát. Indítást kaptak arra, hogy jöjjenek haza. Idehaza a cigánymisszióban kezdték meg munkájukat. Különös odaadással idejüket, figyelmüket, értékeiket arra fordították, hogy miként tudnának minél többeket abból a sorsból az Jézus Krisztusban való hitre vezetni. Most egy súlyos, gyors lefolyású betegséget hordoz ez a testvérünk. Felhívtam telefonon, beolvasva neki ezt a mai igét, mert a mostani csendeshétre már nem tud velünk jönni. Különös volt, ahogy válaszolt. Azt mondta, hogy most is békesség van a szívében. Tudja, hogy Isten tenyerén van most is, kőfalai Őelőtte vannak szüntelen. Arról is bizonyságot tehetett, hogy amennyiben ezzel a betegséggel lejár a földi útja, neki nem vesztesége van, hanem nyeresége örökre. Milyen nagy kincs, ha valaki így láthatja Isten ígéretét. Mondhatnánk: kívülről romok, gyorsan közeledő halál. De az ige a szívében visszhangzik: *„Íme, tenyerembe vésztelek be, szüntelen előttem vannak falaid."*

Egy kedves ének három versszakával zárom az igehirdetést. Az énekíró, Czakó Jenő, a lelki várfalak háború utáni építésében fáradozó, kiváló lelkipásztor írta akkor, amikor az élet megannyi területén csak romokat láthattak. Fogadjuk a templom- és kőfalépítéshez, hozzánk szóló üzenetként:

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 229

„Új templom épül szívek mélyiben,
Körröttünk szerte: romba dőlt falak,
Megtört szívek, békére szomjazók,
Mind arra várnak, lesz-e új tavasz?

Új építésre, megmozdul-e majd
A szeretetnek szolgáló keze?
Hadd lássuk tisztán, Mesterünk,
Mik a terveid, és hol van a helyünk.

Adj látomást és új erőt nekünk,
Tisztítsd meg szívünket,
Ajkunk és kezünk.
Hogy épülhessen bennünk, általunk
Templom, amelyben Szent Lelked lakik."

Ámen!

ISTEN SZÁMUNKRA VALAMI KÜLÖNBRŐL GONDOSKODOTT

OLVASANDÓ: ZSIDÓK 11

ZSIDÓK 11,39–40

„És mindezeken, noha hit által elnyerték az Írás jó bizonyságát, nem teljesült be az ígéret, mert Isten számunkra valami különbről gondoskodott, és azt akarta, hogy ők ne nélkülünk jussanak el a teljességre."

A Zsidókhoz írott levél 11. fejezete a hit hőseit állítja elénk. A fejezet a hit meghatározásával kezdődik: *„A hit pedig a remélt dolgokban való bizalom, és a nem látható dolgok létéről való meggyőződés"* (1. vers).

Érzékeljük a feszültséget ebben a bibliai versben? A remélt dolgok valósága, mintha már itt lennének? Úgy számolok velük, mint teljes valósággal? A nem látott dolgok felől való meggyőződés?

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 230

Ábrahám elindult Isten szavára: *„Menj el földedről, rokonságod közül és atyád házából arra a földre, amelyet mutatok neked!"* (1Móz 12,1). Nagy ígéreteket kap: *„Nagy néppé teszlek, és megáldalak, naggyá teszem nevedet, és áldás leszel. Megáldom a téged áldókat, s megátkozom a téged gyalázókat. Általad nyer áldást a föld minden nemzetsége"* (1Móz 12,2–3).

Ábrahám elindul Isten szavára, nem fordul vissza, végigjárja az útját. Amikor meghal, mennyit lát az ígéretekből? Egy szem fia van, Izsák, ha nem számolunk a szolgálótól lett Izmaellel. Izsák már megnősült, messze földről Rebekát idehozatták. De gyermek még nem született. Ábrahám úgy hal meg, hogy nincs unokája. Hol van itt a nagy nép?

Aztán ez: *„Azt az egész földet, amelyet látsz, neked és a te utódaidnak adom örökre"* (1Móz 13,15). Amikor Ábrahám meghal, egy négyszögöl saját földje sincs, bérli az őslakóktól. Isten az egészet neki ígéri. Ehhez képest pénzen kell sírhelyet vennie, hogy eltemethesse feleségét, és egyszer majd őt is oda temessék.

Amikor meghalt, még sehol sem volt annak a valósága, hogy az ő magvában a föld minden nemzetsége megáldatik. 1800 év még, mire Krisztus, az Isten Fia megérkezik testileg, Ábrahám magvából Mária útján.

Mit tudott ő ebből? Csak az ígéretet kapta. De úgy járta végig az életét, hogy ezek az ígéretek, mint a messzeségben lévő, pontosan kijelölt koordináták, meghatározták az életét. Mi – csaknem 4000 évvel később – mit látunk? Nagy néppé lettek, azé a népé az a föld. Majdnem kétezer évig megsemmisült Izrael állama. 1948-ban az ENSZ-ben született meg a döntés, hogy azon a földön újra kikiáltják az országot. Az utódban pedig megáldattak a föld valamennyi nemzetségei: Jézus Krisztus megérkezett kétezer éve. A magyar is megáldatik, mi mindnyájan.

Milyen hihetetlen ajándék, hogy Isten az ígéreteit elhelyezte már. Ábrahám végigjárja az utat, és látja, amit lát. De hitben jár, és nem látásban. Ez pedig az Újszövetség népére is érvényes sok mindenben: hitben járunk, és nem látásban. Mi már látjuk ezeket. De még nem látunk sok mindent, amit Isten megígért.

Igaz volt a hithősökre az, amivel a fejezet zárul: *„És mindezeken, noha hit által elnyerték az Írás jó bizonyságát, nem teljesült be az ígéret, mert Isten számunkra valami különbről gondoskodott, és azt akarta, hogy ők ne nélkülünk jussanak el a teljességre."*

Olyan egyszerűen hangzik ez a megállapítás: *„Isten számunkra valami különbről gondoskodott."* Akár még el is mehetünk e kis mondat mellett. Mégse tegyük. Hiszen olyan nagy dolgokról esik szó a fejezetben, mint pl. hogy Mózesék átkeltek a Vörös-tengeren. Érdemes elolvasnunk az egész fejezetet, hatalmas eseményeken vezet végig bennünket.

„Isten valami különbről gondoskodott" – úgy tűnik, mintha a bibliaíró nem tudná eléggé hangsúlyozni, érzékeltetni ezt a tényt! Itt egy sorozat befejezését rögzíti a záró versekben. Azt érzékelteti, hogy ide fut ki az egész út: a különbre, a kiválóbbra, a beteljesedésre. Mert Krisztus mennyei életet hozott ide, a földre. Megjött az, aki nem csak toldozni-foldozni tud, tüneti kezelésre képes, mint minden más vallás és filozófia. Mert minden más tanítás csak ennyit tud. Többre nem képes. Ám Jézus újjáteremtheti egy ember életét. Ezt egyedül Ő tudja megtenni.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 231

Két dolgot szeretnék ezzel kapcsolatban elmondani.

Először azt, hogy tudtunkon és akaratunkon kívül milyen helyzeti előnyben vagyunk az ószövetségi hithősökhöz, évezredek nemzedékeihez képest. Mert ugyan visszafelé is érvényes Krisztus keresztjének megváltó munkája. Nem a bárányok véréért, az csak jelkép volt, nem azért adott Isten bocsánatot újra és újra, hanem a Bárány véréért. De a Krisztusban kapott új élet lehetőségét az életükben nem élhették meg.

Egy példa jutott eszembe. Apai nagyapám fiatalon halt meg, tüdőbajban. Tizenhét éves voltam, amikor a futballkapuban egyszer csak, mintha ezer tűvel szúrtak volna meg, összeestem a mérkőzésen. Megállapították, hogy tüdőbaj. A szabadság-hegyi szanatóriumba kerültem Pesten. Volt már streptomycin. Vagy kétszáz adagot kaptam belőle tizenöt hónapon át – injekcióban. Vagy ötezer gyógyszert beszedtem, aztán műtét lett a vége. De itt vagyok. Más helyzetben voltam, mint az én nagyapám a húszas-harmincas évek elején. Semmit nem tettem érte, de egy új lehetőség adódott, amelynek nyomán nekem nem kellett fiatalon elmennem. Családom lehet, hivatásom, sok szép esztendő, sok ajándék.

Amikor arról beszélünk, hogy Krisztus megérkezett, micsoda új helyzetet jelentett ez az ember számára! Semmit nem tettünk érte, csak később születtünk, mint ők. Sokszor szomorúan látom, hogy érzéketlen az emberek szíve erre a hihetetlen, kibeszélhetetlen ajándékra.

Egy gyászoló családdal beszélgettem. A beszélgetésben próbáltam érzékeltetni, milyen lehetőség a Jézus Krisztusban való élet. Kedvesen fogadták. Az elhunyt egyik leánya azt mondta:

– Jártam én is Izráelben, a születés templomában. Ha ott nem érinti meg az embert valami, akkor sehol. – Csendben voltam, nem tudtam, hogy mondjam el: én is jártam többször Izráelben, és nagy élmény volt. De Jézus Krisztus élő valósága egészen más, mint földi élete nyomai vagy emlékei. Megállhatunk meghatottsággal és tisztelettel, természetesen. De ennyi az egész? Ennél sokszorta több!

Megdöbbent az ószövetségi nép elesettsége. Akik átélték, hogy átkeltek a Vörös-tengeren, azoknak olyan óriási élmény volt ez, hogy egész életükre nem felejthették el.

Még azt sem felejtem el, amikor árokba kerültünk az autóval, aztán jött valaki: – Él itt még valaki? – Majd kikászálódtunk a kocsiból horzsolásokkal.

Azt elfelejteni, hogy mannát kaptak naponta? Még azt is mondta az Úr, hogy ne gyűjtsenek be többet, mint ami egy napra való… Bízzanak Benne, hogy holnap is ad. Természetesen begyűjtötték, és ott rothadt meg. Mert az ember ilyen. Ez a nép addig bosszantotta Istent, hogy Mennyei Atyjuknak ki kellett mondania: egy sem megy be közülük az ígéret földjére. Majd a fiaik, akikről azt mondták, hogy falhoz paskolja őket az ellenség.

A mai ember is ugyanilyen elesett. Felejthetetlen számomra, hogy anyósomnak sokszor mondtuk:

– Jöjjön, Édesanyánk, csendeshétre! – Nem jött, de három év múlva egyszer csak elment. Megjött és azt mondta nekünk:

– Miért nem mondtátok előbb?!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 232

Itt is kitesszük a lelkünket, hogy érzékeltessünk az egészből valamit. Sokszor az emberek mennek tovább: jó volt, egész érdekes… De hogy az életmentő kapcsolatot megragadnák?!

Ilyen elesett az ember, alapállapotunkban ennyire tompák vagyunk. Ennyire nincs kiút, ennyire nem lehet az emberiségen segíteni. Nekem mondhatja az utópiákat bárki: majd felderül az ég, mindenki hívő lesz… Jézus azt mondja: *„De amikor eljön az Emberfia, vajon talál-e hitet a földön?"* (Lk 18,8).

Ne a filozófiánk és a fantáziánk lóduljon meg, hanem nézzük Isten igéjét: sötétedik a világ!

Itt jön a másik nagy üzenet: *„Isten számunkra valami különbről gondoskodott." „Gondoskodott"* – tudjuk, mit jelent ez? Majdnem kétezer éven át – ha Ábrahámtól indulunk – mennyi türelem, szeretet és gondoskodás. Hogy nem hagyta abba, nem vágta közénk a gyeplőt: csináljatok, amit akartok!?

Hány ember élete ment rá, amíg a mennyei gyógyszer megérkezett! Jeremiást fiatalon hívja el az Úr. Kifeszített idegzetű, mint az íj. Menekül ez a fiatalember, s az Úr azt mondja: *„Kösd azért derekadra övedet, indulj, és hirdesd nekik mindazt, amit én parancsolok! Ne ijedj meg tőlük, különben én ijesztelek meg általuk!"* (Jer 1,17). Jeremiás megy, és hirdeti az igét. Bántják, ütik, vágják, és ezt mondja: *„Nem törődöm vele, nem szólok többé az ő nevében"* (Jer 20,9). Isten azonban hagyja, majd lecsitul. Aztán egyszer csak megszólal: *„Ha eljutott hozzám igéd, én élveztem, igéd vidámságot szerzett nekem és szívbeli örömöt"* (Jer 15,16).

Elindul újra. Egy életen át megy úgy, hogy egyszer sem hallgatták meg az igehirdetését igazán. Amikor jön népére a veszedelem, keservesen siratja, hogy mi történt a néppel. De Isten értünk húzza fel az íjat újra és újra.

Ott van Illés, ő is kimondja, hogy elég. Az Úr pedig azt mondja neki: *„Kelj föl, egyél!"* (1Kir 19,5). Nem mond neki semmit. De miután pihenni hagyja, ezzel kelti fel újra: *„Kelj föl, egyél, mert erőd felett való út áll előtted!"* (1Kir 19,7).

Jézus pedig kimondja a Gecsemáné-kertben: *„Atyám, ha lehetséges, távozzék el tőlem ez a pohár"* (Mt 26,39). Képesek vagyunk felfogni, mi mindent végzett el Isten emberek egész során át, hogy ezek a láncszemek idehozhassák a szabadítás ajándékát hozzánk?

Képesek vagyunk ezek után leszázalékolt lelki életet élni? Nem a Krisztusban? Nem úgy, hogy: – Uram, töltsd be a napjaimat!

Krisztusról beszélünk, és közben káromkodunk? Öljük egymást? Krisztus ekkor mondja: – Ezért jöttem, mert magadtól nem tudsz kilábalni!

Milyen sokan kérdezik, hogy mire ez a kétezer év, minek ez a sok idő az előkészítésre? Isten nekünk adja Krisztust, kész, el van végezve az egész dolog. Azért legyünk tisztában azzal, hogy Isten az Úr, az ember pedig ember. Hányszor elmondom, esküvőn is, hogy tizenhárommilliárd fényév távolságból érkező jeleket fogunk távcsöveinkkel. Elmondom részletesen, hogy megdöbbentsem a hallgatóságot, akik bejönnek a templomba:

– Ember, állj már meg! Tudod te, kicsoda az a végtelen hatalmú Isten? Ő azzal törődik, hogy értünk, emberekért prófétáik és királyok egész sorát állítja be és működteti. Hogy amikor mi megérkezünk, elhangozhassék az énekünkben:

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 233

„Nem éltem még e föld színén: te értem megszülettél;
Még rólad mit sem tudtam én: tulajdonoddá tettél;
Még meg sem formált szent kezed,
Már elválasztál engemet, hogy társam légy e földön."
(329. dicséret)

Értjük vagy legalább érzékeljük ennek a horderejét? Erről van szó. Akik értik a szívükben, azok tudják: mi, nyomorult emberek, kaptunk valami hatalmasat. *„Nem játék volt, amit megtett"* – énekeljük. (298. dicséret).

Nem bizony. Hogy ebben az okkult és bálványimádó, tompa, vak, süket, pusztuló embervilágban kijelentse magát. Megérkezzen a Szabadító és eljusson hozzád. Gondold el, amíg tehozzád elvitte a Krisztus evangéliumát, mekkora türelme volt Istennek?! Hány embert használt fel érted: „*akikre nem volt méltó a világ"* (Zsid 11,38). Hány ember adta oda az életét azért, hogy őrizzék a lángot számunkra is!

Megérthetjük, hogy a levél írója így folytatja: *„Ezért tehát mi is, akiket a bizonyságtevőknek akkora fellege vesz körül, tegyünk le minden ránk nehezedő terhet, és a bennünket megkörnyékező bűnt, és állhatatossággal fussuk meg az előttünk levő pályát. Nézzünk fel Jézusra, a hit szerzőjére és beteljesítőjére, aki az előtte levő öröm helyett – a gyalázattal nem törődve – vállalta a keresztet, és az Isten trónjának a jobbjára ült. Gondoljatok rá, aki ilyen ellene irányuló támadást szenvedett el a bűnösöktől, hogy lelketekben megfáradva el ne csüggedjetek"* (Zsid 12,1–3). Úgy legyen! Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 234

KARÁCSONY

Lukács 2,10–11

„Az angyal pedig ezt mondta nekik: Ne féljetek, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában."

Karácsony a Fasorban – ezt a címet adtam a mai igehirdetésnek. Üdvtörténeti sorozatunkban eljutottunk a beteljesedéshez. A Megváltó megérkezett. Mi már úgy követhettük három éven át a csaknem kétezer éves utat, az eseményeket, az ószövetségi ígéreteket, hogy karácsony után vagyunk. Sőt már nagypéntek, húsvét és pünkösd után is. Élő Megváltónk van!

Gondoljuk el a két évezred útján járókat. Isten ígérete biztatta őket, lelkesedtek, reménykedtek, elcsüggedtek. Nagy utat bejárt az emberiség, amíg beteljesedett, amiről így ír Pál apostol: *„De amikor eljött az idő teljessége, Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született a törvénynek alávetve, hogy a törvény alatt levőket megváltsa, hogy Isten fiaivá legyünk"* (Gal 4,4–5).

Karácsony a világtörténelem második legnagyobb eseménye. Az első a teremtés kikutathatatlan csodája, Isten mérhetetlen hatalmának és szeretetének cselekedete. A második a Megváltó eljövetele. A bűnbe bukott, elveszett, pusztulásba rohanó embervilág megváltásának hatalmas eseménye.

Amikor csendességemben készültem a mai szolgálatra, azt is elgondoltam, hogy a megváltás – ha lehet így mondani – még fényesebben beszél Isten mindenható hatalmáról, és irántunk való végtelen szeretetéről, mint a teremtés. A teremtést Isten nélkülünk vitte végbe, teljes szabadsága volt, minden ötletre, fantáziára, részletre nézve.

A megváltást a mi „közreműködésünkkel" hozta létre: mert elrontottunk mindent. Kényszerpályára állította az ember önmagát és e világot. Csak halkan mondom ki, kényszerpályára állította az őt mérhetetlenül szerető Istent is. Azazhogy a szuverén Isten teljes szabadságában megtehette volna, hogy lesöpri az emberiséget erről a bolygóról, mint egy hangyabolyt, és befejezi velünk való munkáját.

De nem úgy döntött, hogy elpusztít mindnyájunkat. Ez nagyon nagy árba került neki. Ez arról a szeretetről beszél, melyet mi megérteni soha nem tudunk. Arról a hatalomról és bölcsességről beszél, amellyel Isten olyan megoldást talált, ami elveszett állapotunkban valóságos szabadítást, megmentetést jelent.

Ezt a lélegzetelállító csodát teljes mélységében itt, a földön soha meg nem érthetjük. De: élhetünk általa!

Amikor Jézus keresztjéről, Isten megváltó szeretetéről írt Pál apostol a római gyülekezetnek, egyszer csak így kiált fel: *„Ó, Isten gazdagságának, bölcsességének és ismeretének mélysége! Milyen megfoghatatlanok az Ő ítéletei, és milyen kikutathatatlanok az Ő útjai! Ugyan ki értette meg az Úr szándékát, vagy ki lett*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 235

az Ő tanácsadójává? Vagy ki előlegezett neki, hogy vissza kellene fizetnie? Bizony, tőle, általa és érte van minden: övé a dicsőség mindörökké. Ámen." (Róm 11,33–36)

Karácsony egyik oldala tehát ez a kibeszélhetetlen szeretet, bölcsesség, hatalom, amellyel Isten a teljesen reménytelen helyzetbe került ember után nyúlt.

A másik oldala éppen ez a mi elveszett, reménytelen helyzetünk. Az ember testben, lélekben, gondolkodásban Istentől elszakadt és elveszett. A bűn és halál hatalmába került. A Sátán pusztító ereje alá adta magát.

Mennyi kísérletet tett az emberiség, hogy kijöjjön ebből az állapotból. Hitegette magát, de kiutat akkor sem talált. Amíg az ember bűneire és Istentől elszakadt állapotára valaki megoldást nem talál, addig minden próbálkozás csak tüneti kezelés az emberiség életében. Ráadásul elveszett voltunknak az is velejárója, hogy képtelenek vagyunk a valóságot valóságnak látni, Isten igéjét mint kijelentést megragadni.

A karácsonyi igék, melyeket felolvastam, csaknem kétezer éve elhangoztak. Az ember latolgatja: mit is jelentenek ezek a mondatok, hogy is kell érteni? Úgy, ahogy le van írva: *„Ne féljetek!"* Ezt üzeni Isten, nem csak a pásztoroknak a betlehemi mezőkön. Belekiáltja az embervilág életébe: *„Ne féljetek!"*

Mert a bűneset nyomán félelembe bukott az emberiség. Talán emlékszünk, amikor Ádám és Éva szakítanak a fáról. Közeledik Isten hozzájuk, elrejtőznek. Amikor megkérdezi, hogy miért rejtőznek, a válasz ez: mert félnek (1Móz 3,10). Azóta a félelem beleette magát az emberiség életébe. Odáig, testvéreim, hogy mennyi félelem van az én lelkipásztori szívemben is. Akárcsak egy igehirdetésre készülve: – Hogy tudnám elmondani? Nem is tudom megmagyarázni – pedig ez semmi ahhoz képest, amilyen félelmes mélységekben élnek emberek. Az életfélelmek, a halálfélelmek, a betegségektől, veszedelmektől, veszteségektől való félelem szorításába bekiáltja Isten, mint egy alapvető valóságot: *„Ne féljetek!"*

Mert amit én cselekszem, az a ti félelmeiteknek legnagyobb mélységéig hoz megoldást a ti életetekbe: *„…hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz…"*

Valóban ennek az örömnek a fényében él az emberiség? *„Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában."*

Ezek az igék ugyanolyan valóságosak, mint a természeti törvények. Isten kijelent, nem vélekedik, hogy talán úgy van vagy mégsem. Ezt a karácsonyi mondatot kétezer év óta soha nem kellett átírni. Mert így van. Elveszettségünkhöz tartozik, hogy milyen nehezen hiszünk Isten igéjének teljes ráhagyatkozással.

Figyeljük ma a karácsony eseményét úgy, hogy valamit jobban megláthassunk abból a különbségből, ami az emberi nagyok és az Isten Fia megváltó munkája között van.

Azután valamit jobban lássunk meg abból, amit az ember vár a Megváltótól, és amit a Megváltó adhat neki.

Végül figyeljük, hogy lesz ez a megváltás valósággá az életünkben.

Augustus császár, Heródes király, Pilátus helytartó Jézus születése idején a maguk helyén nagyok. Augustus császár egyenesen olyan hatalmas, hogy negyven-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 236

öt évnyi uralkodását úgy jellemezték: „Róma aranykora". Nem is Augustusnak hívták őt, Julius Caesar Octavianus volt, csak a szenátus az Augustus nevet ajándékozta neki: a fenséges, az isteni. Így rajongták körül, imádták a császárukat.

Azt a császárt, aki kiadja a rendeletet: az egész birodalom összeírattassék. Ez a rendelet azt jelentette, hogy mindenki kilencvennapi munkája gyümölcse értékét adja a birodalom javára. 25%-os adó ez.

Aztán jön Heródes, aki a másik huszonötöt hozzáteszi. A „nép jótevője" építteti a palotáját, a vízvezetékeket úgy, hogy a császári nyaralóban máig is ott látjuk Caesareában. A királyi nyaralóba a Földközi-tenger partján friss, üde forrásvíz érkezett a nagy vezetéken. A király, aki féltékeny dühében megöleti közvetlen hozzátartozóit…

Pilátus, aki azzal kezdi helytartóságát, hogy bemutatkozik a zsidóknak: megölet embereket, vérüket belekeveri a fürdőmedencéje habarcsába. Hozzáteszi:

– Tudjátok meg, ki érkezett közétek! – Az a Pilátus, aki Jézussal szemben tehetetlen. Aki kimondja ugyan: *„hatalmam van arra, hogy szabadon bocsássalak, de hatalmam van arra is, hogy megfeszíttesselek"* (Jn 19,10). Hiszen az övé itt az uralom, azt csinál, amit akar – még Jézussal is. De Jézus így válaszol neki: *„Semmi hatalmad nem volna rajtam, ha felülről nem adatott volna neked"* (Jn 19,11).

Itt vannak ezek a nagyok. De milyen nagyok is? Augustus császár hogy tiltakozna, ha valaki azt mondta volna: – Császárom, te azért adod ki akkor az összeírási, a népszámlálási parancsot, hogy mire az elér Palesztináig, addigra az utolsó hónapjában és heteiben lévő Mária, Józseffel együtt Betlehembe kerüljön, a 120 kilométerre lévő Názáretből.

Mert a próféta így mondta meg évszázadokkal azelőtt: *„Te pedig, efrátai Betlehem, bár a legkisebb vagy Júda nemzetségei között, mégis belőled származik az, aki uralkodni fog Izráelen"* (Mik 5,1).

Gondoljunk csak bele, hogy tiltakozott volna a császár: – Miről beszéltek?

Nem is értette volna. Ekkorák ezek a nagyok.

Megérkezik a Megváltó, az Isten Fia. Azt várjuk, hogy fanfárok fogadják: császár, király, helytartó leborul előtte. Megérkezik egy istállóba. Nem azért, mert Isten másképp nem rendezhette volna, hanem azért, mert a Világ Megváltója érkezett. Ennek az elveszett világnak a Megváltója nem úgy jött be, hogy Ő szed be tőlünk valamit, hanem úgy, hogy Ő ad. Kölcsönbölcsőbe érkezett. Az istálló jászlába, ahova fektették, és úgy halt meg, hogy halála után kölcsönsírt kap, mert az Isten Fiának nincs hová a fejét lehajtania: *„A rókáknak van barlangjuk és az égi madaraknak van fészkük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania"* (Mt 8,20).

Úgy jön ide, hogy Isten vállalja: egy fiatal leány méhébe belealázkodjon, s úgy szülessen erre a világra, mint bármelyikünk, embergyermekként. Isten teremtette Mária méhébe Szentlelke erejével a gyermeket. Milyen sokan elakadnak itt. Számomra megfoghatatlan, Testvéreim, hogy Jézus szűztől való születése emberek tömegeit teljes ellenállásba kergeti. Gondolkodnak ezek az emberek? Aki ezt a mindenséget teremtette, annak gond Mária méhében elindítani egy emberi életet?

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 237

Hogy ne úgy foganjon az a gyermek, ahogy mi mindnyájan: örökölve és örökítve a természetet, mely motívumaiban bűnnel átitatott, elveszett.

Milyen különbség a világ nagyjaitól, ahogyan végigjárta az útját. Ismerjük Jézus szenvedését, kereszthalálát: milyen mélységes megaláztatás útját járja. Nem azért, hogy megmutassa: Ő ilyet is tud, hanem azért, mert nincs más út. Értjük? Amikor felkiált az Olajfák hegyén, a halála előtti éjszakán: *„Atyám, ha lehetséges, távozzék el tőlem ez a pohár; mindazáltal ne úgy legyen, ahogyan én akarom, hanem amint te”* (Mt 26,39). Ha nincs más megoldás a megmentetésünkre, akkor történjék a rettenet. Nem csupán a testi kereszthalál rettenete, mert az is önmagában iszonyat. Hanem „a keserű pohár”: mindnyájunk minden bűnének az átka és büntetése benne. El sem tudjuk képzelni.

Hányszor végiggondoltam, amikor olvastam az igét: ha Júdás mégsem úgy lép, ha a nagytanács mégsem úgy dönt, ha Pilátus másként rendelkezik… itt nem volt más út. Ez az egyetlen út minden másodpercében arra nézve, hogy bennünket a bűnnek, halálnak, pokolnak rettenetéből meg tudjon menteni.

Sokszor elmondtam fiam kérdését:

– Apu, ha ilyen hatalmas az Isten, nem tehetett volna valami mást? Egy kézmozdulattal eltörölni a bűneinket? – Nem, nem. De minket eltörölhetett volna egy kézmozdulattal. Ha a törvényeket megváltoztatja, mindent elpusztít. Törvény: a bűn zsoldja a halál. Ahogy a fizika törvényei élnek: nem Isten különcségéből, hanem az élet szerkezetéből adódóan. Ha egy törvényt megváltoztat Isten, mindnyájan elveszünk.

Ki mondhatja azt, hogy bűntelen? Senki. Isten viszont a bűntelent odaadta értünk. Áll a törvény: a bűn zsoldja a halál. De nem rajtam csattan, hanem Őrajta. Ha én ez alá a törvény alá beállok, e szabadítás alá, akkor ez olyan, mintha soha semmilyen bűnt nem követtem volna el.

Hogy felkiáltott egy asszony Pécsett, egy ottani igehirdetés után: – Lelkész úr, micsoda igazságtalan ez! Más hal meg az én bűneimért?! – Azt válaszoltam neki:

– Asszonyom, rájött? Hogyne lenne igazságtalan! De tud más megoldást? – Az asszony válasza ez volt:

– Nem tudok. – Azt mondtam neki, hogy akkor nagyon gyorsan köszönje meg.

Nem e világ megváltóinak egyike Jézus, hanem a világ Megváltója. Nincs rajta kívül más. Ezért nem lehet semmiféle vallási tanítást összehasonlítani ezzel. Ott van a Megváltó kereszthalála a buddhizmusban? Esetleg a mohamedánok tanítása között? Ezt mással helyettesíteni nem lehetett.

De tegyük fel a másik kérdést is: Mi a különbség aközött, amit az ember vár, és amit a Megváltó adhat az embernek?

Milyen nagy várakozás feszült akkor ott, a birodalomban, Jézus népe körében! Ha Ő jön, és azt mondja, hogy a rómaiakat kiverik az országból, akkor ujjong az egész nép. Ha azt mondja, hogy a nélkülözést és a szegénységet megszünteti, akkor is ujjong.

Mint később, amikor ott ült az ékes kapu mellett, a jeruzsálemi templom ajtajában egy születésétől fogva sánta ember. Jött Péter és János. A béna kéri az alamizsnát: a maximális reménysége ez. Péter megszólal, és ezt mondja: *„Ezüstöm*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 238

és aranyam nincsen, de amim van, azt adom neked: a názáreti Jézus Krisztus nevében, kelj fel, és járj!" (ApCsel 3,6). Egyszerre lábára áll nyomban az a béna. Az emberiség is hasonló ehhez a kolduló bénához: a kapott pénzt várja.

Tegnap este egy sétát tettünk feleségemmel a Magyar Vágta helyszínére. A tömeg ott kavargott az Andrássy úton végig: a sátrak, az evés… Bennem megszólalt csendesen: kenyeret és cirkuszi játékokat. Ezzel nem szólom mindezt le, hiszen én is szívesen látok szépet, jót és kedveset. De az ember csak ennyit vár. Mert eszébe sem jut, hogy mást kaphatna.

Egy fiatalasszony testvérünk egyedül nevelte gyermekét. Férjétől elvált, a nagymamánál laktak. Évek óta haragban voltak a nagymamával. Minden reggel úgy keltek, hogy köszönni ugyan köszöntek, de onnantól kezdve megfagyott a levegő: egy szót se többet. A maximum, amit az asszony remélhetett, hogy egyszer majd felenged a nagymama. Esetleg majd elköltöznek. Amikor a Megváltó belépett az életébe, nem a nagymama, hanem a saját maga bűneit vitte a kereszthez. Akkor bűnbocsánatot és új életet kapott. Egyből meg tudta mondani a nagymamának: – Bocsásd meg nekem, amit vétettem ellened! – A nagymama a nyakába borult, és sírva fakadt.

Értjük? – Uram, egy kis könnyebbséget adjál, hogy el tudjuk viselni a helyzetet. – Az Úr pedig bevezet egy mennyei vonalat, egy új lehetőséget, egy új életet a szívembe, az otthonomba. Egyszer csak elindul, ami eddig nem ment.

Így élünk mi, emberek: kérjük és várjuk a könnyebbséget a mi Urunktól. Ahelyett, hogy hagynánk, hogy bevezesse a szívünkbe, az életünkbe a megváltásnak a lehetőségét. Azt a lehetőséget, hogy ugyanúgy itt maradok – sokszor remegő szívű, indulatos ember –, és mégis dolgozik bennem egy új valóság. Kiterjeszti bennem hatalmát tovább: otthonomra, környezetemre.

Jézus hívta az embereket: *„Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek" (*Mt 11,28). Ha valaki odament az Úrhoz, hogy vegye le a terhet, a fáradtságot, annak ezt mondja: *„Vegyétek magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok, és alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek"* (Mt 11,29).

Hogy is van ez? Jövünk az Úrhoz, hogy vegye le a terheinket, erre Ő igát rak ránk: vigyük az Övét?! Azt várjuk, hogy Isten a mi igánkat húzza. Isten pedig ezt mondja: – Hidd el, jobban jársz. Hogy egy kis tünetet kezelek az életedben, hogy feltámasztottam Lázárt, a négy napja halottat, és visszaadtam a testvéreinek, az óriási öröm. De Lázár meghalt, újra. Viszont téged az örök élet bizonyosságával a szívedben ajándékozhatlak meg.

Még akkor is, ha úgy jársz, mint jártam drága apósommal, aki utolsó idejében mindnyájunktól kérdezgette: – Milyen lesz az odaát?

Egyszer ezt mondta a lányainak: – Látjátok, még Tamás sem tudja!

Testvéreim, persze hogy nem tudom. Hogy tudnám felfogni azt a dimenziót? De azt tudom, hogy Jézus azt mondta az övéinek: *„Én örök életet adok nekik, és nem vesznek el soha, mert senki sem ragadhatja ki őket az én kezemből"* (Jn 10,28). Később hozzáteszi: *„És ha majd elmentem, és helyet készítettem nektek, ismét eljövök, és magam mellé veszlek titeket, hogy ahol én vagyok, ott le-*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 239

gyetek ti is" (Jn 14,3). Nem a halál kaszál le minket, hanem Ő jön, és magához vesz minket. Azt is tudom, apósomat is magához vette. Apósomat, aki olyan boldog örömmel fogadta, olyan boldogan őrizte a szívében, hogy azon a kereszten az ő bűneiért is meghalt Jézus Krisztus.

A részleteket nem tudjuk, de tudjuk-e, mit jelent, amit a Káté így mond az első kérdés-feleletben: *„…ezért Szentlelke által is engem az örök élet felől biztosít"* (HK 1. kf.) Ami nem egy fakír bizonyosságát jelenti. Sok minden hullámzik az ember szívében, de olyan békességes bizonyosság ez, amit ember nem adhat. De el sem vehet senki. Micsoda különbség!

Nem is akarom ezt tovább sorolni. Csak arról még valamit, hogyan lehet ez az enyém? Hiszen az isteni üzenet így hangzott: *„Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában."* Nektek, neked és nekem is. Szinte csak felsorolásszerűen, érintőlegesen említek négy lépést.

Az alap, hogy megtörtént. Kétezer évvel ezelőtt megszületett a világ Üdvözítője, aki Jeruzsálem mellett, a Golgota keresztjén életét adta érted és értem. Ez az alap.

A második: Isten gondoskodik róla, hogy hirdettessen ez az örömhír. Akkor és ott: angyalt küld a betlehemi mezők fölé. El sem tudom képzelni, hogy zajlott ez. De hiszem, hogy Istennek vannak angyalai: nem röpködő, szárnyas és pufók, hanem láthatatlan szellemi lények. Hiszem, mert Isten megmondta. Amit pedig Isten megmond, az úgy is van. Nem kérdés. Gondoskodott róla, hogy azok a pásztorok, akikhez senki sem tette be a lábát a templomosok, vezetők vagy papok közül – tisztátalan embereknek tartották őket –, azokhoz Isten beteszi a lábát. Méghozzá angyalain keresztül. Elmondja nekik világosan, hogy mi történt. Milyen hatalmas dolog azóta is, hogy hirdettetik ez az üzenet! Akár így, mint ma, amikor együtt vagyunk. Isten hirdetteti az örömhírt – különböző formában. Gondolj bele, hogy jutott el hozzád először? Nagymama, iskolatárs, egy röplap, egy könyv? Nem tudom. Hangzik az üzenet szerte a világon ma is.

A harmadik lépés: az igehirdetés nyomán egyszer csak hitet nyer valaki. Mert hitet mi nem tudunk adni. Nekünk csak az a dolgunk, hogy hirdessük Isten igaz igéjét. Kérjük Istent, hogy a Szentlélek által juttasson igemagot a szívekbe. Aztán egyszer csak egyikünk-másikunk felemeli a fejét: elérte szívét az ige. Hitet ébreszt a szívünkben Isten.

Végül a negyedik lépés: mozgásba jön az életünk, elmozdul az addigi holtpontról. Nem úgy, hogy onnantól kezdve szárnyalunk, mint az angyalok. Nem. Nagyon valóságosan jelen van a mi kemény természetünk, az óemberünk. De megtörténik annak csodája is, hogy önmagunktól, a legnagyobb rabtartótól is megszabadít az Isten. Ha a régi természet fel-felüti a fejét időnként, akkor sem tarthat már az uralma alatt. Elmozdul a holtpontról az életünk, belép a Megváltó, és kibontja terveit. Ezt éljük át mi is itt, a Fasorban. E köré épül a gyülekezet, különösen az újabb időkben.

Testvérem, megtörtént ma is. Ennek az örömhírét hirdethettem. Hitet nyersz? Vágysz rá, kéred? Nyitod a szemed, a szíved, az értelmed: Uram, Istenem, adj nekem élő hitet? Belép a Te életkörödbe is, mert: *„Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus."* Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 240

KERESZTELŐ JÁNOS

OLVASANDÓ: JÁNOS 1,19–34

MÁTÉ 3,3

„Mert ő volt Keresztelő János, az, akiről Ézsaiás így prófétált: – Kiáltó hangja szól a pusztában: Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit!"

Üdvtörténeti sorozatunkban legutóbb eljutottunk Jézus megérkezéséhez. Ma Keresztelő János személye kerül elénk.

Azt mondhatjuk, hogy Jézus megérkezésével átjutottunk az Ószövetségből az Újszövetségbe. Keresztelő János személye bennünket mégis a két szövetség határára vezet. Ő még az utolsó ószövetségi személy, pedig már az Újszövetség előkészítője. Jézus azt mondta róla: *„Nem támadt asszonytól születettek között nagyobb Keresztelő Jánosnál; de aki a legkisebb a mennyek országában, nagyobb nála"* (Mt 11,11). Nem leszólni akarta Jézus Jánost, sőt az ő nagyságát mutatja be. De arról szól, hogy beköszönt az idő, amikor nem az a kérdés, hogy asszonytól ki született nagyobbnak, hanem aki új születés, az újjászületés által Isten országába lép, az egy más valóságot, más életet talál.

Keresztelő János Jézus útkészítője volt.

Amikor az útkészítésről, az előfutárról van szó, megelevenedik előttem ifjúkorom világa. Többen tudják, hogy 17-18 éves koromban hosszabb időt a szabadság-hegyi szanatóriumban töltöttem. A szanatórium épületei a Béla király úton voltak, és ott vezetett az útvonal, amelyik a Kádár-villához vitt. Amikor nagy vezérek, országos vezetők érkeztek, akkor ott mentek el előttünk: Hailé Szelasszié, az etióp császár, Tito, a jugoszláv elnök, és sorolhatom tovább a neveket. Olyankor jöttek az előfutárok. Rendőrkonvoj motorosan mindent átnézett az úton, hogy rend legyen, semmi baj ne történjen. Aztán jöttek a diplomáciai kocsik, és az egyikben ott volt a vezető, akit vittek.

Ha a fiatalok szavát használom, akkor azt mondom, hogy Hruscsov érkezése bizony „megszívatott" bennünket. Valahogy az időt el kellett ütni, és a társaság talált egy fűterületet egyengető úthengert, aminek hosszú szára volt. Nagyon élveztük, hogy ha föntről elengedtük, akkor a korlátok, az egyenetlen útviszonyok között ez az úthenger zötykölődött lefelé, és utána szépen hallatszott, ahogy vitte magával a szárát is. Igen ám, csak nem tudtuk, hogy éppen akkor Hruscsov érkezik. Ráadásul úgy ment az úthenger, hogy pont megtalálta a drótkerítésen azt a rést, amin ki is ment. A mentségünk csak az volt, hogy a szárát elkapta a drótkerítés, és nem futott ki egészen az útra, mert akkor nem tudom, mi lett volna velünk. Így is, amikor a rendőri látogatás megtörtént, olyan hamuszürkének én soha nem láttam a drága idős főorvosunkat, mint amikor bejelentette nekünk, hogy egy hónapig senki ki nem teheti a lábát ebből az épületből.

De hol vannak már azok a nagyok? Császárok, királyok, pártvezérek? Hol van-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 241

nak, akiknek ilyen féltő gonddal készítették az útjukat? Eltűntek a történelem süllyesztőjében.

De Jézus itt van! Ő él ma is, és örökké élni is fog. Ezért beszélünk mi Keresztelő Jánosról, az Ő útkészítőjéről, mert nekünk nagyon fontos a mi Urunk és az, aki az Ő útját készítette. Amikor a mai ige fölött elcsöndesedtem, meglepetéssel és megrendüléssel figyeltem, hogy Isten a prófétán keresztül határozott utasítást küld: *„Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé az ösvényeit!"*

Komolyan mondja ezt nekünk, embereknek. Ugyanakkor az igazi útkészítő az élő Isten maga. Ki készítette el Jézus útját idáig? Nem a hatalmas Isten, Akinek végéremehetetlen a szeretete, az irgalmassága irántunk?

Végigkövettük! Évezredeken át, csak amit a történelemben nyomon tudunk követni: milyen hatalmas kézzel vitte végbe, hogy megérkezzen a Megváltó! Ő mozgatja a szálakat. Most is Ő készíti elő az előfutár érkezését, időben való fellépését, az egész szolgálatát.

Mégis – ez a megrendítő számomra – emberi eszközöket használ, akiknek teljes küldetést ad! Nem játszik velük: – Ha akarjátok, csináljátok. Ha nem, az sem baj, én úgyis elrendezem az egészet. – Nem! Megmagyarázhatatlan ez a csoda, testvéreim, hogy nekünk megbízást ad a szolgálatra. Nem végzi el ezt helyettünk.

Prófétákat, királyokat mozgatott, de egyszerű édesanyát is, amikor Sámuelnél jártunk, és azt mondtuk, hogy történelmet írt Isten Annával, az édesanyával. Anna kikönyörögte Istentől a gyermeket, és úgy nevelte, hogy az a gyermek, Sámuel, negyven éven át hihetetlen mennyi jót adott annak a népnek, mert Isten szavára hallgatott, és nem engedte, hogy egy ige is semmibe menjen. Mennyi ember, akiknek életén át végezte Isten a nagy tervét! Akikre feladatot bízott.

Jó látni az életünk mögött irgalmasan cselekvő, hatalmas Urat. Apósom is az utolsó időiben azt mondta, az egyszerű parasztember, ahogy végiggondolta életét 90 éves korában:

– Most látom, hogy Isten keze volt, amikor az akna robbant ott mellettem, és én megmaradtam. Most látom, amikor a fogságban… Most látom az összefüggéseket!

Amikor föl-föllebben a függöny előttünk, látjuk, hogy nem akkor kezdte a munkát velünk, amikor mi már tudatosan vele beszéltünk. Csodálatos az, ahogy Ő ezt a hatalmas munkát végzi! Ugyanakkor jó megérteni, hogy Ő bennünket a mi nagyságrendünkben, porszem emberként nagyon komolyan vesz, és feladatokkal bíz meg.

Így történt ez Keresztelő János életével is. Egyetlenegy feladata volt: minden idegszálával, szavával, tevékenységével Jézusra hívta fel a figyelmet: – Emberek, érkezik, jön, készüljetek!

Feltűnő jelenség volt a pusztában. A Jordán déli kifolyásánál munkálkodott. A teveszőr ruhája, a sáskát és erdei mézet evő aszkétaélete, ahogy a felcsendülő szava jelzést tett, az félreérthetetlen volt. Abban az országban nem volt ember, aki ne tudta volna, hogy ott, a Jordán mellett ki munkálkodik, és mit mond. Az egész ország tudott róla. Sokan mentek ki kíváncsiságból is:

– Nézzük meg ezt a csodabogarat! – Hirdette nekik is Jézus érkezését. Sokan azt

hitték, amikor a benne munkálkodó erőt látták, hogy ő a Messiás. Kérdezték is:

– Ki vagy te? Te vagy a Krisztus?

– Hogy képzelitek? Még arra sem vagyok méltó, hogy a szandálja szíját megoldjam! Én vízzel keresztelek. De majd jön Ő, Aki Szentlélekkel keresztel titeket!

– Ki vagy akkor, Illés vagy?

– Nem.

– Ki vagy? A próféta vagy? – mert hangzott, hogy majd jön a próféta, mielőtt a Krisztus megérkezik. – Azt mondta, hogy egyik sem.

– Hát akkor ki vagy?

– Kiáltó szó vagyok – ahogy Ézsaiás próféta megmondta, Kiáltónak szava a pusztában: *„Készítsétek az Úrnak útját, tegyétek egyenessé az Ő ösvényeit!"*

Milyen gyönyörűség látni Isten igéjét ebben az összefüggésben. Ézsaiás 40-ben ott van: *„Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet!"* – lejárt a fogság ideje. A próféta elmondta az örömhírt. Mekkora öröm volt: – Készítsétek az Úr útját, kiáltó szava szól! Vége a fogságnak, lejárt, és jöhettek haza!

Mekkora örömhír, amikor valakinek az életéről valami nagy iga lekerül! Nagyon nagy dolog a szabadulás. Aki betegséget hordoz, tudja, hogy ha már egy kicsit könnyebb, mekkora különbség! Akinek valami nagy teher nyomja a szívét és megoldódik, ujjongani tud, hogy milyen hatalmas dolog ez, Istenem! De Isten már tudta Ézsaiásnál, hogy ő sokkal többről beszél. Hagyta őket most örülni ennek, mert ennek volt az ideje. Ezt is Ő adta, ezt a szabadítást. Ő adja nekünk, ha megkönnyebbedik a terhünk.

De Isten már ekkor többet mondott. Amikor hazajöttek, hamarosan kiderült, hogy ugyanazzal a szívvel, ugyanúgy el tudják rontani otthon az életet, mint ahogy idegenben sanyarogtak. Isten már akkor Jézusról beszélt. Arról beszélt, aki még az emberi szívet is kezelni tudja. Aki újjá tudja teremteni a mi lehetetlen életünket, atyáinktól örökölt hiábavaló természetünket. Aki velünk újat tud kezdeni, hogy mi, ütött-kopott emberek valamit átélünk a mennyei szabadításból. Nem csak a földi körülmények szabadításából, mert az igazi szabadítás, az igazi szabadító Jézusban érkezett el.

És milyen pontos időzítés! Jó lenne belefeledkezni Keresztelő János egész életútjába. Én nagy gyönyörűséggel olvastam végig az igéket, gondolkodtam el, jegyzeteltem. Minden egyes történet az életében üzenetekkel teli. De mi csak mozaikokra szorítkozzunk ez alkalommal.

Rendhagyó módon születik. Zakariás pap és felesége Erzsébet idős emberek, de várták a gyermeket. Imádkoztak sokat érte, de nem kaptak gyermeket. Egyszer az Isten angyala jelezte Zakariásnak, hogy gyermeketek születik. Annyira nem hiszi, hogy jelet kér. Meg is kapta. – Amíg meg nem születik, megnémulsz. – Nem bánta a némaságot. Azt is megkapták, hogy János legyen a neve. Isten kegyelmes – hordozza a nevében is –, pedig abban az időben az apja nevére nevezték el, pláne az első fiúgyermeket. Egészen szokatlan volt.

Az is eszembe jutott, hogy Isten idős korukban adja nekik a gyermeket? Milyen gyermekkora lehetett ennek a Jánosnak? Gondoljuk el, hogy a két öreg ember a szemük fényének tekintette ezt a gyermeket. Isten ezzel is készítette arra a ke-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 243

mény küldetésre, hogy nagyon sok napsugarat kapjon gyerekkorában. Nagyon megtelítette, hogy bírja majd azt a kemény kihívást, amit kapott.

Hat hónappal az ő fogantatása után fogant meg édesanyja rokonának, Máriának a méhében Jézus. Ennyire közel voltak életkorban is, meg földi rokonságban is egymáshoz.

Milyen kemény szolgálatot, küldetést kapott János! *„Viperák fajzata! Ki figyelmeztetett titeket, hogy meneküljetek az eljövendő harag elől? A fejsze pedig ott van már a fák gyökerén”* (Lk 3,7.9) – és mondta-mondta a kemény igéket. Nem volt egyszerű, mert ellenállásba is ütközött. De tömegek mentek, akik azt mondták: – Igazad van – és megkeresztelkedtek nála. – Én csak vízzel keresztelek, előkészítelek titeket. És majd jön utánam, aki hozza az ítéletet.

Hogy tudhatta volna János, hogy amikor Jézus megérkezik, egészen más hangszerelésben jön, mint ahogy János bezengte ezt! Igaz volt az ítélet. De nem csak ez, hanem megjött, akiről se Jánosnak, se másnak fogalma nem lehetett, mert ilyet földi ember az Isten Lelke által sem tud kitalálni, átélni, magában tudatosítani. Hogy milyen volt, aki telve volt igazsággal és kegyelemmel. Amikor megjött Jézus, nem szétdobálta az embereket. Azt mondja: én nem azért jöttem, hogy elítéljem e világot, hanem hogy megtartasson ez a világ általam. Azt mondta:

– Én nem kárhoztatok senkit, de aki nem fogadja el az igéimet, immár kárhozatban van. Én onnan hívlak ki titeket.

De az a gyöngéd Jézus került elém, ahogy gondolkodtam ezen, akihez a házasságtörő asszonyt hozzák, ruhájánál fogva odacibálják.

– Jézus, dobhatjuk a köveket?

– Aki nem bűnös közöttetek, dobja az elsőt! – Eloldalognak.

– Asszony, senki se kárhoztat téged?

– Senki, Uram.

– Én sem kárhoztatlak. Eredj el, és többé ne vétkezzél.

Micsoda más kezelés! De most az előkészítőnek Isten úgy adta, hogy hirdesse keményen, világosan az ítéletet. Mert nincs menekülés! Az, hogy Jézusban aztán más hangot ütött meg Isten, már az Ő különös irgalma, kegyelme. János elvégezte az ő szolgálatát. Megalkuvás nélkül kellett a bűn ellen hadakoznia.

Amikor bekerül Heródes Antipás, Galilea fejedelme udvarába – aki szerette, hallgatott rá, nagy embernek tartotta –, és meglátja, hogy a fejedelem, a kiskirály együtt él a testvére feleségével, akkor azt mondja, hogy ezt nem szabad. Te ezt nem teheted meg!

Börtönbe került. És ez a nagy ember, aki bizonyos az Úr Jézus Krisztus valóságában, és bizonyságot tesz – milyen emberi! –, egyszer csak a börtönhelyzetben elbizonytalanodik. És azt üzeni azokkal, akik még ott is próbáltak kapcsolatot tartani vele:

– Menjetek Jézushoz, kérdezzétek meg: *„Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várjunk?”*

Akkor Jézus üzen neki: *„Menjetek el, vigyétek hírül Jánosnak, amit láttatok és hallottatok: Vakok látnak, sánták járnak, leprások tisztulnak meg, süketek hallanak, halottak támadnak fel, a szegényeknek az evangélium hirdettetik”*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 244

(Lk 7,20–22). Megerősíti, tudja János, hogy igen-igen, a Messiás van itt, ezeket a jeleket más nem teheti.

Hányszor talán – aki hiszel, aki átélted sok csodáját saját életedben is, bizonyosságod van az Ő kegyelmében – olyan helyzetbe kerülsz, ami váratlanul, megterhel és egyszer csak elbizonytalanodsz. Ne félj, az Úr nem hagy el! Teológusdiák voltam, másod-, harmadéves, amikor valami olyan gondolatkör támadt rám, hogy vajon nem mi szuggeráljuk magunkba a hitet? Vajon ennek tényleg Istentől van az eredete? És hogyan? Akkor azt mondtam, hogy így nem lehet lelkipásztornak menni. Ha ennyire ingatag és borotvaélen jár a hitem, hogy fogom én hirdetni az Igét? Ma már látom, hogy sok mindent megenged Isten azért, hogy jobban megértsünk másokat, akik vívódásokban vannak. Kihozott belőle, már nem is tudom, hogyan. De szépen elrendezte. Milyen nagy kegyelem, hogy kezeli az övéit!

Alig harmincéves János, amikor lefejezteti őt Heródes Antipás. Lehet ezt? Az Isten emberét egy ilyen léha király csak így elteheti láb alól? Jánosnak lejárt a küldetése, és magához vette Isten. Mert jött Jézus. És amikor Jánosnak mondták: – János, a te követőid közül sokan utána mennek annak, akiről te bizonyságot tettél! – Ő milyen tisztán válaszol:

– A vőlegény barátja örül a vőlegény szavának. Ez az én örömöm immár betelt. Megjött a vőlegény, a menyasszonyt át kell adni neki. – És ahogy folytatja:

– Annak növekednie kell, nékem pedig alábbszállanom. – Újra és újra erősíti:

– Mondtam nektek, hogy én csak vízzel keresztelek, amit emberileg tehetek, de Ő az, aki Szentlélekkel keresztel titeket.

Egész élete útmutatás volt Jézusra.

Egy verset is hoztam, mert Keresztelő Jánossal kapcsolatban bennem mindig megszólal Bódás Jánosnak az Útjelző tábla című verse:

„Vigyáz a falvak szélén, s ott áll
a szétfutó keresztutaknál.
Vigyáz, mindig útfélen állva,
s irányt mutat a tábla.
Lábára indák tekergőznek,
barmok hozzá dörgölőznek,
vállára galamb, varjú száll,
az útról ráfröccsen a sár,
nap fakítja és veri zápor,
megrepedez a tél fagyától,
kölykök vágnak belé sebet,
beszennyezik kósza ebek
de jó- s balsorsban egyaránt
áll és mutatja az irányt!
Mellette bölcsek és bolondok
cipelnek álmot, vágyat, gondot,
jönnek és mennek ifjak, vének,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 245

nászmenetek és temetések.
ő áll és tűr, nem válogat.
Mindenkinek utat mutat!
– Útjelző tábla lettem én is
ott, hol az út Isten felé visz,
embersorsok útfelén állva
mutatok mindig egy irányba:
KRISZTUS FELÉ! Nap szúr, ver zápor,
didergek a közöny fagyától,
bűn-indák reám tekerőznek,
rút vágyak hozzám dörgölőznek,
vállamra kétség varjú száll
s fülembe azt kiáltja: kár!
Az élet sara rámfrecseg,
megsebeznek gonosz kezek,
de jó- s balsorsban egyaránt
állok s mutatom az irányt,
akik mellettem elhaladnak
a fáradt, tékozló fiaknak.
Mellemről Isten lángírása
beragyog ködbe, éjszakába
s szinte kiáltja: Emberek!
Mindnyájan erre menjetek!
A Krisztus jár előttetek -
Nála lesz békességetek
csak a nyomába lépjetek,
szárnnyá válik keresztetek!
Hát bízzatok és higgyetek,
s szeressetek… szeressetek!"

Két gondolat csupán, hadd záródjon így az igehirdetés.

Az egyik, hogy az útjelző tábla álljon a helyén. Gondoljuk meg, a mi életünkben hányan útjelző táblaként Isten eszközei voltak, míg odataláltunk Krisztushoz! Bennünket is helyünkre állít. Körülöttünk sokféle hangulat, reagálás, bennünk is, életünk mégis lehet útjelző tábla Krisztus felé.

A másik gondolat: de nem több! Mi nem tudjuk elvégezni, amit Ő végez el. És megkérdez, bennünket is: bízol bennem? Te végezd a te dolgodat! Hogy gyermekeink, rokonaink, barátaink, mások merre mennek? Bízol, hogy nem neked kell célba juttatnod az embereket? Azt a te Urad végzi. Ő keresztel Szentlélekkel. Te tedd, ami a te dolgod, és bízd rá, ami az Ő dolga. Ne az Övét akard, mert úgysem sikerül. És mindezeket tudva nekünk is ezt mondja a mi Istenünk Ézsaiás prófétán és Máté evangélistán át: *„Készítsétek az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit!"* Úgy legyen! Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 246

MEGÉRKEZETT AZ ISTEN ORSZÁGA

MÁRK 1,14–15

„Miután Jánost fogságba vetették, elment Jézus Galileába, és így hirdette az Isten evangéliumát: Betelt az idő, és elközelített már az Isten országa: térjetek meg, és higgyetek az evangéliumban."

Az első mondatot olvastam fel, amely Jézus száját elhagyta a szolgálata kezdetekor. Ezzel köszöntött be, és kezdte meg a működését itt, a Földön: *„Betelt az idő, és elközelített már az Isten országa: térjetek meg, és higgyetek az evangéliumban."* A világtörténelem hatalmas pillanata volt ez. Isten országa a Földre érkezett! Amikor később Jézustól megkérdezték, hogy hol van az Isten országa, azt mondta:

– Az Isten országa tiköztetek van, mert én itt vagyok. – Mert Jézusban jött ez az ország erre a Földre. Isten Jézusban elküldte hozzánk az elvesztett országot. Mert elvesztettük ezt az országot mi, emberek már a bűnesetben.

Isten országa: Isten uralma. Ország, ha nézzük az értelmező szótárat, azt jelenti, hogy úrság. Valakinek az úrsága. Isten országa, Isten úrsága, ahol Ő mondja meg, hogy mi a jó, mi a rossz, mi ennek az országnak a rendje. Tudjuk, hogy Ádám és Éva éppen ebből az országból lépett ki, elvesztette Isten országát: – Nem kell ez az úrság, majd mi egy másik uralmat valósítunk meg.

Nagyon szeretem, hogy a Biblia egyetlen kicsi igerögöcskéje is hihetetlen kincseket tartogat. A Római levélben ott van egy kis mondat. Pál apostol a 14. részben arról tanítja a rómaiakat, hogy ha hitre jut valaki, ne ítélgessétek, hogy mit eszik, hogy van az étkezési dolgokkal. Az egyik ezt eszi, a másik azt. Az akkori vallási szokások alapján különböző véleményen voltak.

– Hagyjátok, ne ezzel foglalkozzatok, mert – és itt mondja ezt a kis mondatot –: *„Az Isten országa nem evés és ivás, hanem igazság, békesség és a Szentlélekben való öröm"* (Róm 14,17). Pál nyilván nem arra gondolt, hogy ezzel ő most Isten országának a teljes üzenetét hirdeti meg ebben a kis mondatban, hanem menetközben magától értetődő a számára, hogy ezt jelzi, közli.

Ez az a három, ami azóta is hiányzik erről a Földről, mert ez az ország hiányzik. Nincs igazság a Földön. Justitia ott trónolhat a bíróságok épületein, a mérleg a kezében, de a Földön nincs igazság. Már a kisgyermek is azt mondja, amikor ellökik a játéktól a nagyobbak: – Nem igazság.

Te keresed az igazságot.

Hogy lenne igazság, amikor a szállodatulajdonos fölveszi a testvérünket szakácsnak, és egy hónap múlva útilaput köt a lába alá (persze amikor fölvette, akkor sem írtak szerződést)! Ígért neki szép fizetést, hogy majd folyamatosan munkája lesz, aztán amikor elbocsátja, akkor bagóval kifizeti, és veszi föl a következőt. Nem főszakácsnak, mert azt megfizeti tisztán, de a mai helyzetben meg lehet

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 247

csinálni munkára éhes, szorult emberekkel sorozatban ezt is. Ez csak egy kis részlet abból, hogy nincs igazság ezen a Földön.

De nincs békesség sem ezen a Földön. Háborúk folynak, kicsik-nagyok. Azután háborúk a házasságokban, a gyermekszobákban, háborúk az otthonokban, munkahelyeken – nincs békesség ezen a Földön.

De nincs igazi, mély életöröm sem. Ezért kell mindent, amit lehet, szerezni még: örömöt, egyre többet, mert olyan gyorsan elillan.

Ez a három nincs. Mert ha az Isten országa ez a három: igazság, békesség, Szentlélek által való öröm, és az Isten országa eltűnt, akkor honnan lehetne előszerezni? Persze jönnek messiások: megvan! És mondják: feltaláltunk ezt is, azt is, filozófiában, mindennapi életben, gyógyászatban, megvan már, megmentettük az embert! Egyszer csak kiderül, hogy még sincs meg, mert itt megvan valami, ott meg lyukas a háló, ott meg baj van. Még sincs meg ez a három. Az emberiség keresi ezt a hármat, és nem találja. Sehol nem találja, és egy idő után az emberek belenyugszanak abba, hogy ilyen az élet.

Ebben a helyzetben egyszer csak fellép valaki, 2000 esztendővel ezelőtt, és meghirdeti: betelt az idő. Azaz: az alkalmas idő, az Istentől alkalmasnak ítélt idő elérkezett, és elközelített már az Isten országa, itt van, elérhető közelségben. Térjetek meg, azaz térjetek vissza ez alá az uralom alá, és higgyetek az örömhírben (Mk 1,15).

Ezt a bejelentést két esemény megelőzte Jézus életében, amikre jó nekünk odafigyelni, mert azoknak a hátteréből még inkább érteni fogjuk, ami történik. Ha valaki kinyitja Márk evangéliumát, és az első részt olvassa, Keresztelő Jánossal indul. Amikor Keresztelő János keresztel, egyszer csak feltűnik Jézus, belép Ő is a keresztelendők sorába. János meglepődik, megáll, és azt mondja:

– Nekem kell teáltalad megkereszteltetnem. Te a tiszta és szent, te jössz énhozzám? Ez nem megy. – Azt mondja Jézus:

– Engedj most, így kell nekünk minden igazságot betölteni – és beáll a bűnösök közé, megkeresztelkedik a Jordánban. Mert neki van a legtöbb bűne, a bűntelennek. Mondja is Keresztelő János később a tanítványainak, akik körülötte voltak, rámutatva Jézusra: *„Íme, az Isten Báránya, aki hordozza a világ bűnét!"* (Jn 1,29). Hordozza, elveszi, magára veszi, keresztre viszi!

Ez a háttere annak, hogy az Isten országát meghirdetheti itt! Hogy megy a keresztre, hogy a megváltás, a Megváltó elérkezett. Ez volt a feltétele nekünk, lázadóknak, akik már kívül születtünk ezen az országon, és egy más uralom elképzelése szerint éltük a napjainkat. Így írja az apostol az efézusiaknak: *„egykor éltetek e világ életmódja szerint… követtük a test és az érzékek hajlamait…"* (Ef 2,2). E világ fejedelme, a Sátán őrzött titeket az ő uralma alatt.

Testvéreim, ünneprontónak hangzik, de ez az igazság: Minden ember valakinek az uralma alatt él. Vagy már Isten országában Isten uralma alatt, vagy még a Sátán hatalma és irányítása alatt. Azért ünneprontó, mert sokszor még a teológusok is körbejárják a Sátán-témát, és azt mondják, hogy ez a név a rossznak valami elvont meghatározása. Nagyon jó, hogy az egyik dogmatikaprofesszorunk világosan megírta a Biblia alapján: Azokban az időkben, amikor ébredés volt a

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 248

világon, amikor élő hit volt, a Sátánról szóló tanítás mindig határozottan, kontúrokkal, élesen hangzott. Amikor pedig elsekélyesedett a hit, csak olyan formális vallásosság volt, vagy racionalista beszéd, hogy Jézus fölment a mennybemenetel napján a hegyre, és lement a túloldalon, a tanítványai pedig azt hitték, hogy mennybe ment – akkor a Sátán is csak a rossznak a megtestesítője, elvont fogalma.

A Biblia mindig világosan beszél. Ember úgy nincs, hogy szellemi uralom alatt ne lenne. Tudja vagy nem tudja, igenis az alatt van. Mert úgy vagyunk teremtve, hogy egy antennát is kaptunk, egy szellemi antennát. Ezt az antennát valaki a felügyelete, a figyelme alatt tartja.

Nem véletlen, hogy Pál, amikor megtér, ezt a feladatot kapja: *„Azért küldelek el, hogy nyisd meg a szemüket, hogy a sötétségből a világosságra, és a Sátán hatalmából az Istenhez térjenek…"* (ApCsel 26,18). A legszebb, a legszolidabb életről is kiderül, amikor az Isten országába lép, hogy micsoda bűnhalmaz van az életében, a motívumaiban. Egyáltalán, milyen – hadd mondjam így – „totálkáros" állapotban van egy ember. Nem járta végig a bűnök mélységeit. Egyszerűen csak világosság gyúlt arra, hogy ki vagyok én. Azok mögött a szép cselekedetek mögött mennyi önzés, irigység, gyűlölet, harag és a többi húzódott meg. Amikor világosságot gyújt az Isten. Mindenkiről kiderül ez, mert nincs egyensúlyos, áldott élet Isten országán kívül.

A Jézus keresztelését megelőző másik történet, amikor nagy harcot vívott a Sátánnal a pusztában. A Sátán mindent megpróbált, hogy eltérítse Jézust a kereszttől. A végén már *„magával vitte az ördög egy igen magas hegyre, megmutatta neki a világ minden országát és azok dicsőségét, és ezt mondta neki: – Mindezt neked adom, ha leborulva imádsz engem. – Ekkor így szólt hozzá Jézus: – Távozz tőlem, Sátán, mert meg van írva: Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!"* (Mt 4, 8–10).

Ezután lépett fel, és ekkor mondta: – Betelt az idő, elközelített az Isten országa. Jöjjetek, emberek, jöjjetek vissza!

Nincsenek fanfárok most sem, ahogy Jézus születésekor sem voltak. A Római Birodalom nem hirdet piros betűs ünnepet. Pedig Jézus a világtörténelemnek a teremtés óta legnagyobb eseményét jelentette be. Ez is mutatja, hogy mennyire nincs igazán helyén az ember értékrendje, nem volt akkor sem.

Meghirdeti Jézus Isten országát, és hívja az embereket Isten uralma alá. De nem kényszeríti az embereket, hanem a lehetőséget hirdeti meg.

Egyszerű példát írt egy lelkipásztor az igehirdetésében, amelyet ehhez az igéhez olvastam. Azt írja, hogy ők tavasszal, amikor ássák a kertet, a hangyabolyokat akarva-akaratlanul is felborogatják. A hangyák menekülnek, amerre látnak, de sok-sok hangya elpusztul eközben. Azt mondja: – Ha én hangyává tudnék válni, és elmondhatnám a hangyáknak, mielőtt ásni kezdünk: Kedves hangyák, gyertek velem a kert kerítéséhez, és ott építsetek új fészket, mert itt elpusztultok, itt a veszedelem jön, ezt nem lehet kikerülni… Ha lennének hívő hangyák, és jönnének velem, és ott elkezdenék építeni a fészküket, megmenekülnének. De a nem hívő hangyák ott maradnának.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 249

Én azonban nem tudok hangyává lenni, és ezt megtenni. De az Isten megtette, hogy Jézusban emberré lett. Olyan egyszerűen, ahogy megszületett. A hajó a dokkhoz úgy ért, hogy még csak koppanni se koppant. Úgy jött be az Isten Fia ebbe a világba, hogy a legegyszerűbb ember, a legkisebb gyermek odamehetett, és megfoghatta a ruhája szélét, nem volt glória a fején. Oda is telepedtek köré. Azok, akik a farizeusok, a nagy papok köré nem mentek, mert azok lenézték őket. Jézus így járt itt, ebben a világban, hordozta az Isten országát. Odalépett Zákeushoz, és bevitte ennek az embernek az otthonába ezt az országot. Azt mondták volna neki: – Ezzel az irgalmatlan pénzeszsákkal szóba se állj!

Ez volt a szolgálata, hogy emberek bejussanak Isten országába. Ezért jött erre a Földre, minden más csak részletkérdés: gyógyítások, tanítási részletek… Ő az Isten országát hirdette! Amikor jönnek a tanítványok, hogy még mennyi beteg vár rád, ne hagyd már itt őket, azt mondja a tanítványainak:

– Menjünk másik városokba, hogy hirdessem az Isten országának evangéliumát, mert azért küldettem. – Ha még mindig ott gyógyítgatna Názáretben vagy a környéken, akkor mi lenne velünk? Ő ment az úton a keresztre, hogy emberek az Isten országába kerüljenek.

Ahhoz, hogy ez a miénk lehessen, egyszer személyesen is meg kell hallanunk az Ő hozzánk szóló szavát, hogy *„betelt az idő”*. Nem az a 2000 évvel ezelőtti – az a feltétele a mainak –, hanem a te életedben, meg az én életemben egyszer csak Jézus megszólal az igéken keresztül. Az életed eseményein át odaszorít, jelez, körülvesz, hat a szívedre, megáll előtted, és azt mondja: – Elérhető az Isten országa számodra. Gyere, térj meg, gyere vissza! Add vissza az életedet Isten szereteturalma alá. Válassz új főnököt, aki nem „gazdálkodja el” az életedet. Mert a másik főnök *„embergyilkos volt kezdettől fogva”* és a *„hazugság atyja”* (Jn 8,44).

Körülbelül elképzelhetjük, hogy mit várhatunk tőle rövid- és hosszútávon. Bár rövidtávon tud édességeket adni. Csak ez hosszútávon olyan, mint az egérfogón a sajt vagy a szalonnadarab.

Gyere Jézus uralma alá! Önmagát adta oda érted.

Megdöbbentő volt nekem egy sátánista fiúval való találkozás. Már nem tudott aludni sem, csak olyan lidércfényes lámpánál, minden összevisszaság volt abban a kis házacskában, ahol lakott, akasztófától kezdve, amit csak elképzelünk. A falon ott függött a Sátán képe, és ott volt Jézus a kereszten. Azt mondta nekem:

– Lelkész úr, higgye el, mind a kettő vonz, és nem tudok dönteni!

– Ember! Elment az esze? – válaszoltam. – Az egyik elgazdálkodja az életét, már normálisan emberekkel szóba sem tud állni, aludni sem tud! A másik meg odaadta az életét azért, hogy ebből a pusztulásból kivegye! Maga még itt azon lamentál, hogy melyiknek engedjek?!

Ott nyöszörgött holtsápadtan.

– Nem merek Jézushoz szólni.

– Majd segítek, én mondom, csak mondja utánam!

Azt hitte, belehal, ha kimondja: – Jézus, könyörülj rajtam, ments meg engem!

Milyen hatalmas dolog, hogy az a Jézus belépett ennek a fiúnak az életébe. Még máig is ott van a gyülekezetben. Elég furcsa, különös fickó ő, de szabadult,

alapvetően szabadult. Mert Jézus azért jött, hogy megkeresse és megmentse az elveszettet.

Valakinek lobbiztam a drogmentő missziónál, hogy hátha kapna helyet még valahogy előbb, mint ahogy sorra kerülne. Azt mondták nekem – és igazuk volt –, hogy náluk nincs ilyen. Mert az Úr Jézus a legágrólszakadtabb, senkijesincs embert is ugyanolyan emberszámba veszi, mint azt, akinek van egy-két pap rokona vagy ismerőse, vagy valaki, aki lobbizzon érte.

Jézus azért jött, hogy azt a kereszten kiszenvedő latort, a szerencsétlent, akire inthettek, hogy reménytelen eset, megmentse, bevigye az országába. Azt mondja neki: – Még ma velem leszel az én országomban. – Ez a különbség az egyik vagy a másik uralom menedzselése között.

Isten szeretete elhozza, hogy megszólít. Nyolcadikos Testvéreim a Baár-Madas gimnáziumból, akik ma itt vagytok gyülekezetünkben! Ennyi idős voltam, amikor sok előkészítés után egyszer csak én is átéltem egy vasárnap délelőtt, hogy eljött az én órám. Eljött az a pillanat, amikor hozzám szólóan hangzott az igehirdetés. Engem már régóta foglalkoztatott, hogy minden elmúlik ezen a világon. Ez valami borzalmas! Focizunk, alig várjuk, majd jön a meccs, előkészülünk, és amikor vége (pláne, ha kikaptunk, meg összerugdostak), akkor ott vagyunk, hogy ez is elmúlt, most minek örüljünk… Jön majd a mozi, jön a következő, s minden elmúlik. Nincs semmi, ami örökkévaló lenne?! És akkor hangzik az igehirdetés, épp egy olimpia ideje volt: *„én tehát úgy futok, mint aki előtt nem bizonytalan a cél, úgy öklözök, mint aki nem a levegőbe vág”* (1Kor 9,26).

A versenypályáról beszélt a lelkész, és aztán áttért az örökkévaló versenypályára. Úgy beszélt arról, hogy én nem tudtam kivonni magam a hatása alól. Azt mondtam: ez kell nekem, ez az, amire régóta vágyom! Még délután is ezen gondolkodtam, amikor édesapám megszólított:

– Fiam – ő volt az a lelkész, aki délelőtt hirdette az igét –, te nem szeretnél erre az örökkévaló pályára lépni?

– Édesapám, dehogynem! Pont ezen gondolkozom. De hogyan lehet?

– Gyere, mondjuk el az Úrnak, kérjük Tőle. – Leültünk a díványra. Előbb ő imádkozott néhány szóval, majd én mondtam ki nagy izgalommal: Uram! Fogadj el engem! Bocsásd meg bűneimet, és hadd legyek örökre a Tied!

Tudjátok, ez már több mint 50 éve történt, de én még ma is érzékelem annak az ízét, amikor Ő elfogadott engem. Nagy hála és öröm töltötte be a szívemet! Tudtam, hogy átmentem a halálból az életre. Aki belépett ebbe az országba, az ezt ugyanígy átélte. Különböző karakterek vagyunk, de olyan nincs, hogy észre ne vegye valaki. Ez akkora változás, örök életre való változás, hogy ez eltéveszthetetlen. Persze sokféle küzdelemben vagyunk mi is, Isten gyermekei, de megízleltünk valamit abból, hogy mi az igazság, békesség és Szentlélek által való öröm.

Megszólít az Úr, elkészíti úgy, hogy tudod, téged hív, és te kimondhatod: – Itt vagyok, Uram, bocsáss meg nekem, lázadónak. Aki ennyi éven át lázadtam ellened, mert a másik országban jártam-keltem. Hányszor áthágtam a rendedet, bocsáss meg, fogadj el örökre!

És át fogom hágni még – sajnos – akkor is az Ő rendjét, de egész más az, hogy

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 251

menetrendszerűen vagy – jó esetben – balesetszerűen. És épülhetek Isten országában.

Akit így szólít már az Úr, az szóljon valakinek, aki már az Isten országában van. Ha nem talál mást, szóljon nekem: – Lelkész úr, szeretnék megtérni, én is az Isten uralma alá állni, segítsen!

Nekem is segítettek, másoknak is segítenünk kell. Erre szolgál a jövő heti evangelizáció is. Hisszük, hogy lesznek emberek, akiknek Isten elkészíti, hogy most hallják meg, amit addig nem, vagy nem is volt módjuk meghallani. Ők idejönnek valami érdekességért, Isten pedig megragadja a szívüket. Ez az Ő szabad munkája. A mi dolgunk, hogy hirdessük az Isten országa evangéliumát, mert Jézus egyszer meghirdette, és ez azóta is érvényes: *„Betelt az idő, és elközelített már az Isten országa: térjetek meg, és higgyetek az evangéliumban."*

Úgy legyen! Ámen.

„JÉZUS SZERTEJÁRT, JÓT TETT"

APCSEL 10,38

„A názáreti Jézus szertejárt… jót tett."

Ilyen röviden még senki nem foglalta össze Jézus földi életét, mint ahogy most olvastam a Bibliából. Ahogy a halász Péter, aki Jézus tanítványa lett, ott van egy római százados otthonában, és ennyit mond: *„A názáreti Jézus szertejárt… jót tett."* Azután elmondja, hogy keresztre feszítették, és mi történt tovább. De ezzel a kis mondattal összefoglalta Jézus életét.

Nagyon örülök, hogy éppen a Julianna iskolánk istentiszteletére esik sorozatunknak az a része, hogy Jézus földi életéről szólok. Most megtehetjük azt, mintha filmet vetítenének, figyeljük Jézus életéből, hogy merre is járt. Látjuk, hogy mindenütt jót tett.

Ez a szó, hogy „jót tett", csak itt fordul elő a Bibliában. Ezt a görög szót – az Újszövetséget görögül írták – sehol másutt nem találjuk a Bibliában. De igaz is: úgy, ahogy Jézus jót tett, szeretett, vigasztalt, úgy senki nem tesz jót, ilyet elképzelni sem lehet. Annyira eredeti volt az a mennyei szeretet, segítség, amit Jézus hozott ide közénk. Figyeljünk néhány történetet – olyan filmvetítésszerűen –, mintha most látnánk, hogy mi történik ott. Az én feladatom lesz, hogy élethűen

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 252

próbáljam elmondani. Utána pedig figyeljük meg, hogy nem hagyta abba Jézus ezt a tevékenységet akkor sem, amikor a mennybe ment. Ma is szertejár és jót tesz.

Kezdjük a kánai menyegzővel. Lakodalomban kezdte Jézus a csodáit. Ott van Kánában, egy szegény családban. Ott a galileai részen, a Genezáreti-tó körül szegények voltak az emberek. Nagyon köves az a talaj, a termés így gyenge. Amit a tóban fogtak, abból próbáltak élni.

Lakodalomban a szegény ember is örülni szeretne. Ők is meghívták a barátaikat, a vendégeket. Szerintem nagyon sokan eljöttek, nem számítottak rájuk, és elfogyott a boruk. Ott vannak a bajban. Jézus édesanyja odamegy az Úr Jézushoz. Nem ismerte még igazán isteni hatalmát, de azt már észrevette, hogy mindig van valami jó ötlete.

Mint az édesanyáknak! Én legalábbis gyerekkoromban mindig tudtam, hogy édesanyámnak lesz egy ötlete. Amikor az egyetlen cipőm is elszakadt, mondtam, hogy itt most vége a világnak… Most ebből mi lesz? És valamit kitalált. Hogy azt hogyan lehet visszadugni vagy megoldani átmenetileg is. Ugye az édesanyák rendelkeznek ezzel a különös tulajdonsággal? Ha az apukák már bedobják a törülközőt, ők még mindig tudnak egy ötletet.

Az Úr Jézusról is ezt vette észre Mária, az édesanyja, odament hozzá és azt mondta:

– *„Nincs boruk”* (Jn 2,3).

Jézus azt válaszolta: – Anyám, most még nem jött el az idő, hogy tegyek valamit.

Az édesanyja ezt a választ úgy fogadta, hogy odament a szolgákhoz:

– Idefigyeljetek, ha mond nektek valamit – és Jézusra mutatott –, azt tegyétek meg!

Hamarosan Jézus indult, mert nem az édesanyja irányította már (a kicsi gyermek jó, ha nagyon figyel az anyukájára, apukájára, de Jézus már felnőtt volt), és most már a Mennyei Atya irányította első renden. Szólt a szolgáknak:

– Töltsétek meg azokat a nagy kővedreket vízzel! – Nem volt bennük víz, pedig azokban szoktak mosakodni, amikor megérkeznek poros utakról, messziről. Ötven-hatvan literes nagy kővedrek. Teleöntik vízzel: – Na, ebből mi lesz? – És akkor megszólalt Jézus:

– Merítsetek, és vigyetek a násznagynak! – És vittek neki. A násznagynak elállt a szeme-szája, mert ilyen finom bort ő még nem ivott. Se azelőtt, se azután, pláne nem ott a lakodalomban. Odament a vőlegényhez, és azt mondta:

– Te aztán jól megcsináltad! Ezt a jó bort eldugtad? Idáig tartogattad? Mindenki előbb a jót adja, aztán amikor már egy kicsit beittak az emberek, akkor jöhet a gyöngébb is. Mert úgysem veszik észre. Te meg a legjobbat a végére tartogattad?

Fogalmuk sem volt, a násznagynak sem, meg a vőlegénynek sem, hogy honnan került elő a bor. De a szolgák tudták, meg a tanítványok, akik figyelték Jézust. Ez volt az első nagy jel az Ő isteni hatalmáról. Milyen jót tett velük, látjátok? Mekkora szégyen lett volna, hogy ott a mennyasszony, vőlegény, mindenki, és eloldalognak a vendégek. A hátuk mögött mindenki mondogatta volna:

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 253

– Meghívtak bennünket, és még inni se adtak eleget? Milyen emberek ezek?

Nagyon jót tett velük Jézus.

De lépjünk egyet tovább, mert van egy másik film is: a csodálatos halfogás. Jézus ment, mert szertejárt, ezt ne felejtsük el! Olvastam egy jávai közmondást, amely így hangzik: nem a kút jön hozzánk, hogy vizet adjon. Mint ahogy szoktuk mondani, hogy ne a farok csóválja a kutyát. Nem a kút jön ide, hogy vizet adjon, hanem nekem kell elmennem a kúthoz. De az Úr Jézus nem így jött a Földre, hogy akinek szükséges, majd idejön hozzám. Ment, szertejárt. És most is odament a Genezáreti-tó partjára. Ott volt Péter és András, a két testvér, a halászok. Három és fél méteres nagy hálójuk volt, aminek odarögzítették a tetejét meg az oldalait a két hajóhoz, aztán súlyokat raktak rá (ólomból vagy egyéb súlyból), az alját lehúzták, s akkor a két hajóval elindultak, hogy bekerítsék a halakat. Úgy mentek, mint egy hálófal, előre, nagy kört tettek, azután ki a partra, és úgy húzták ki a hálóval a halakat. Ott voltak most a parton, igazgatták a hálókat, mert ezen az éjszakán semmit sem fogtak. Jézus odajött hozzájuk. De akkora tömeg gyűlt össze, hogy majd belenyomták a vízbe. Akkor azt mondta Péternek:

– Engedd meg, hogy bemenjek a hajótokba! – Onnan tanította a sokaságot. A vízen nagyon jól terjedt a hang, a sokaság figyelt. Amikor befejezte a tanítást, szólt Péternek:

– Evezzetek be a mélyre, vessétek ki a hálót! – Péter megszólalt:

– Mester, egész éjszaka halásztunk, nem fogtunk semmit! Hova menjünk most? Menjünk be a mélyre? – Okoskodott, mert ő tudta, hogy nappal nem lehet halat fogni a Genezáreti-tóban. Egyszer csak elhallgatott, mert amit ott hallott Jézustól, meg már addig is figyelte nagyon, azért ő már tudta, hogy nem akárki az, aki beszél, nem egy őközülük. Azt még nem tudta igazán, hogy az Isten Fia, meg hogy mekkora hatalma van. De kimondja:

– A te parancsodra bemegyek. – Bementek, kivetették a hálót, annyi hal lett, hogy nem volt elég a két hajó, hanem még hívni kellett segítségül másokat, hogy gyertek, szétszakad a háló! Emeljük be! Úgy emelték be a hajókba a halakat, mert nem lehetett ennyit kivinni, szétszakadt volna a háló. Akkor Péter letérdelt ott a hajódeszkára, és nem azt mondta már, hogy „Mester!", meg nem is azt mondta: – Jaj de jó, Jézus, mindig veled halászunk! Mindig legyél itt, mert akkor lesz jó fogás! – Tudjátok, mit mondott? *„Menj el tőlem, mert én bűnös ember vagyok, Uram!"* (Mt 5,8).

Rájött, hogy kicsoda Jézus! Hogy Ő az Isten Fia! Akkor pedig mindent lát, azt is látja, hogyan csapta be a testvérét, meg a többieket, mit csinált, miket beszélt.

– Uram, ez így nem megy! Egy hajóban kettőnknek… Eredj, kiviszlek a partra.

Azt mondta erre Jézus: – Ne félj, Péter! Ha már látod ezt, akkor jó az irány! Gyere utánam! Elvégzem az életedben, hogy embereket fogsz halászni. De nem ám a halálra. Mert az élő halakat kifogod, és azután megeszitek, meg eladjátok halálra. Hanem embereket mentesz a lelki halálból életre, Péter! – És tényleg így lett. De milyen jót tett velük, hogy mindezt véghezvitte!

A következő filmkocka, amit látunk: a 38 éve beteg ember meggyógyítása. Északról, Galileából lement Jézus Jeruzsálembe. Több mint száz kilométer volt az

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 254

út. Jeruzsálemben, a fővárosban sok kapu volt. Mert olyan várfala van Jeruzsálemnek ma is, hogy a várfal tetején még egy harci szekér is végigszaladhatott. Olyan vastag, erős. Védték a várost, ott voltak a kapuk. Az egyiket Juh-kapunak hívták, mert a templomban, annak idején még – amíg az Úr Jézus, az Isten Báránya föl nem áldoztatott a kereszten – bárányokat mutattak be áldozatul, és azon a kapun hajtották be azokat a bárányokat. A Juh-kapu mellett volt egy kis tó, Bethesdának hívták. Különleges tó volt ez. Építettek mellé féltetővel (mert a nap erősen tűzött) betegeknek pihenőhelyet. Azt tartották, hogy ha a tó vize időnként felkavarodik, aki elsőnek beér, az meggyógyul. Angyal szállt a tóra… Hogy milyen gyógyereje volt, én nem tudom pontosan, a részleteket nem írja le a Bibliánk. Ott feküdtek sorban a betegek, hogy amikor felkavarodik a víz, elsőnek bejussanak. Jézus odajött, megállt egy beteg mellett. Azt kérdezte tőle:

– Akarsz-e meggyógyulni? – Ránézett a beteg, hogy miket kérdez, hát hogyne akarna! Azt felelte: *„Uram, nincs emberem, hogy amint felkavarodik a víz, beemeljen a medencébe: amíg én megyek, más lép be előttem."* Azt mondta Jézus neki: *„Kelj fel, vedd az ágyadat, és járj!"* (Jn 5,7–8). Ez az ember fölállt, föltápászkodott – maga sem hitte, hogy igaz lesz –, és engedelmeskedett a lába. Fölállt, összegöngyölte az ágyát, amin feküdt, a vállára vette, elindult.

Elámult mindenki ott, hogy kicsoda ez? Milyen jót tett ezzel az emberrel! 38 év, gondoljátok el! Még egy iskolaév is milyen hosszú! Ilyen nagy dolgot tett Jézus. Rájöttek az emberek, hogy hatalmas teremtő erővel rendelkezik. Mert Ő a Messiás! Meg volt írva már az Ószövetségben, hogy ha a Messiás megjön, akkor megnyitja a vaknak a szemét, a siketnek a fülét, a bénát meggyógyítja, és még föltámaszt halottat is. Megmutatja ezekkel a jelekkel, hogy Isten hatalma és szeretete itt van velünk.

Folytatódik tovább a film: ötezer embert vendégelt meg Jézus. Megint nagy tömeg jött. Elterjedt azon a vidéken, hogy a bénát meggyógyította. Jöttek ám az emberek tömegesen. Ő ugyan pihenni akart egy kicsit, de az emberek kilesték. Jöttek hozzá, és Jézus nem haragudott meg. Megesett a szíve rajtuk, mert olyanok voltak, mint akiknek nincs pásztoruk. Mert nem szerették őket igazán a nép vezetői, nem törődtek velük. Akkor Jézus tanította őket. Szabadtéren tanított. Már kezdett alkonyodni. Odamentek a tanítványok Hozzá:

– Uram, nem veszed észre, hogy mindjárt sötét lesz? Baj lesz! Ki ad ezeknek enni? Engedd már el őket, hogy vegyenek maguknak ennivalót! – Ugye, milyen okosak tudunk lenni, meg kell mondani Jézusnak, hogy mit csináljon?!

Erre azt mondja Jézus: – Adjatok nekik ti enni!

– Micsoda? – szörnyülködtek a tanítványok. – Gondold meg, ha 300 kiló kenyeret tudnánk venni, még az sem lenne elég. De nincs is pénzünk. Ötezer ember van itt!

Megkérdezte Jézus: – Mennyi kenyeretek van? – A tanítványok végigszaladtak, megkérdezték. Egy kisgyermek volt ott, akinek még megvolt az elemózsiája (a többiek már rég elfogyasztották), kinyitotta a tarisznyáját: öt kis cipó meg két kis hal volt benne, amit az édesanyja adott neki. Odaadta az egészet. Odavitték Jézushoz. Azt mondták: – Mi az ennyinek? – Jézus így válaszolt: – Ültessétek le a

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 255

sokaságot ötvenenként, százanként a nagy fűbe. Jézus kézbe vette ezt a kis tarisznyányi ennivalót, hálát adott Istennek: – Köszönöm, Atyám, hogy te megajándékozol bennünket, hogy mindenkinek jusson étel. – Azután azt mondta a tanítványainak:

– Vigyétek! – Ezek meg néztek, hogy tényleg vihetjük. Egyre lelkesebben hordták, s amikor mindenki evett, tizenkét tele kosárral összeszedték a maradékot. Ezt hogy csinálta? Én sem tudom megmondani. De ezt a világot hogyan teremtette Isten? Hogyan csinálta, hogy százmilliárdszor százmilliárdnyi csillag van? Hogy csinálja meg a hópelyheket? Hogy csinálja meg a faleveleket? Hogy csinálja, hogy ez mind így van? Azt sem tudom, de itt van, láthatjuk. Most is: hogy csinál ennyi levegőt? Azt is úgy kapjuk. Mi inkább csak rongáljuk, mert kivágjuk az erdőket, és egyre fogyasztjuk azt a levegőt, amit a mi Mennyei Atyánk a fákon keresztül ad nekünk.

Képzeljétek el, a falevelek beszedik a rossz levegőt, beszedik a szén-dioxidot, és kiadják az oxigént. Csodálatos, és én még azt is hallottam, hogy amikor a faleveleket lehullanak, az utolsó erőt is, ami bennük van, belökik a fába. És a fában lévő minden mérgező anyagot magukba szedik – ettől megy el az a zöld színük, sárgák, pirosak lesznek, és lehullanak. Milyen gyönyörű példája ez annak, amit az Úr Jézus elvégzett a kereszten. Az utolsó életerejét is odaadta! Mindazt a szennyet, rosszat, mindent, amit mi követtünk el, bevette magába, és megölték a bűneink. De megmentett bennünket. Láttuk ezeket az embereket, hogy így jól tartotta őket Jézus.

Egyszer egy asszonyt vittek hozzá. Épp az Olajfák hegyéről ment le Jézus, és a templomba ért. A templomajtóban ott voltak a nép vezetői, meg a farizeusok, tanítók, papok. Hoztak elé egy asszonyt és azt mondták, hogy ez az asszony megcsalta a férjét, házasságtörésen kaptuk. Mózes megírta, ha ilyet találunk, meg kell kövezni. Jézust akarták csapdába ejteni. Ha Ő nem engedi megkövezni ezt az asszonyt, akkor ők megmondhatják, hogy Mózes törvénye ellen tanít, nem igaz ember, és rágalmazhatják. Megkérdezték tőle:

– Mit mondasz? Kezdhetjük a kődobást? – Jézus lehajolt a földre. Nézték, hogy mit csinál. Az ujjával kezdett írni a porba. Mindenki néma volt, és várták: Na, mi lesz?

Akkor fölemelkedett Jézus, és azt mondta: – Aki közületek semmiben sem bűnös, dobhatja az első követ! – És újra lehajolt, írt tovább. Nem tudom, mit írt oda. Lehet, hogy a bűneiket írta sorban, és ezek olvasták, hogy ez így nem lesz jó. Eloldalogtak az emberek. Mire fölnézett Jézus, csak az asszony állt ott – szégyellte magát rettenetesen – Jézus előtt. Akkor azt kérdezte tőle Jézus:

– Asszony, hol vannak a vádlóid? Senki nem vádol téged?

– Senki, Uram.

– Én sem vádollak. Eredj el, de többet ne vétkezzél!

Ezzel olyan erőt adott ennek az asszonynak, hogy másképp folytatta az útját.

Zákeusnál álljunk még meg. Ott van Jerikóban Jézus, megy be a városba. A fővámszedő Zákeust nagyon utálták az emberek: – Ez a csaló pénzeszsák, ez szipolyoz bennünket! – Akkoriban a rómaiak megmondták, hogy a vámszedőtől meny-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 256

nyi pénzt kérnek. Katonákat adtak mellé, hogy szedje be az adót. De amennyit még efölött be tudott hajtani, az mind az övé lett. Ráijesztettek az emberekre, elszedték a pénzüket erőszakkal is. Ha valaki meglátta Zákeust, utálattal köpött egyet.

Most jön ez a Zákeus, kis alacsony ember, szeretné látni Jézust. Összezártak a sorok. Mind a két oldalról. Nem mondták, hogy te nem láthatod, mert azért ő komoly pozícióban volt, de szépen elzárták az utat. Az út mentén voltak fügefák. Alacsony fák ezek, de jó lombjuk volt, úgyhogy nagyon jól eltakarták őt. Zákeus fölmászott egy fára! Gondolom, aki látta, hogy mászik a pénzeszsák, az jól kinevette. Fölment a fára, és tényleg látta Jézust. Ahogy Jézus odaért a fához, egyszer csak megállt és azt mondta:

– Zákeus, gyere le, ma a te házadnál szeretnék megszállni. – Az emberek néztek. Megálltak:

– Micsoda? Ehhez bemegy Jézus? Szóba se kellene, hogy álljon vele! – De addigra már lemászott a fáról ez a kis ember, már mentek is be a házba.

Igen ám, de néhány óra telt csak el, egyszer jön ki Zákeus. Figyelték őket, ott voltak a ház körül. Zákeus egy pénzes zsákot, zacskót hozott kifelé, ők még nem tudták, hogy miért hozza. Amíg bent voltak Jézussal, Jézus végignézte azt a nagy luxust, ami ott volt. Nem szólt Ő semmit. Egyszer csak Zákeus meglátta, hogy azt is abból a lopottból vettem… Jaj, azt is.

Kimondta: – Uram, a vagyonom felét szétosztom a szegényeknek. Akiktől pedig hamisan elvettem, négyszer annyit adok vissza.

Azt mondta Jézus: – Jól teszed, ma lett üdvössége ennek a háznak. A te szíved most érti igazán, hogy mit jelent élni. Most kaptad meg ezt az ajándékot.

Milyen jót tett Jézus itt is, vele is! Mert nem boldog ám az az ember, aki így harácsol, higgyétek el. Nem, mert hiába van akármink… Ugye volt már, hogy volt játékod, mindened, de olyan önző voltál, olyan irigy, a végén egy barátod sem maradt? Ottmaradtál, játszhattál magad, amit akarsz, de nem ért az egész semmit. Ha a szívemben nincs békesség igazán, akkor adhatnak nekem bármit. Egy pillanatig, egy kicsit jó, de az egész igazából nem ér semmit.

Így járt-kelt Jézus. Ha figyelitek az Újszövetséget, mindig egy újabb filmkocka jön. Figyeljétek mindegyikben, hogy ahol Jézus megjelenik, ott valami jó történik. Hogy mi, azt előre nem tudni, de vagy megvigasztal valakit, vagy gyógyít, vagy tesz valami csodát, vagy tanít.

Amikor meghalt és feltámadt, a mennybe ment. De a mennybemenetele után is szertejár ebben a világban. És jót tesz. Hogyan? Kinek a lábán jár? A felolvasott bibliai történetben Péter apostol lábán járt. A halászén. Az ő lábán ment be a százados házába, ahol elmondta ezeket. És a századosnak Isten nagyon-nagy dolgot tett az életében: az egész családját boldoggá tette! Megismerték Jézust!

Jézus azóta is szertejár a világon. Kinek a lábán? De jó, ha már a te lábadon is. Erre a szószékre kinek a lábán jött fel Jézus? Az enyémen. A hittanórára kinek a lábán megy be Jézus? Timi néni, Zsó néni, Andi néni – mondjam tovább? –, tanító nénik lábán az iskolában. Kinek a lábán jár? A kis lábadon jár, amikor idejössz és énekelsz, és az énekhangodtól meg a szolgálatodtól felvidulnak a nénik,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 257

bácsik. Még hetek múlva is mondogatni fogják, hogy milyen szép volt! Hogy énekeltek a gyerekek! Tudom, hogy így van, mert elmondják nekem.

A kánai menyegzős történetről mondta valaki, egy bácsi a barátainak:

– Idefigyeljetek, az is csoda? Nekem ennél nagyobbat tett Jézus! A borból csinált bútort.

– Na – azt mondták a barátai –, ezt megnéznénk!

– Nézzétek, gyertek! – És megmutatta nekik, hogy amióta az Úr Jézussal találkozott, azóta nem iszik, nem részegedik meg. Azt a pénzt, amit a borra költött volna, bútorra költötte.

– Látjátok, az Úr Jézus bútort csinált a borból.

Én még olyat is tudok, hogy egy gyereknek három nap volt a világcsúcs, hogy nem feleselt otthon. De amikor az Úr Jézus bejött a szívébe, világcsúcsot javított. Őszintén megmondom, hogy ez a gyerek én voltam. De hát tudjátok, ez ma is folytatódik.

Nem is mondom tovább, mert szeretnénk hallani, amit ti mondotok, mert ti jöttök a műsorotokkal. Csak el ne felejtsétek, amit az a kis ének mond, amelyet Csenge néni tanít nektek:

Szívünk zengje már,
Jézus erre jár!
Égi béke, fény kíséri,
Fénylő napsugár.

Engem is szeret,
Téged is szeret.
Mennyországból érettünk a
Földre érkezett.

Ad, ha elhiszed,
Néked új szívet,
Hogyha bűnös szívedet
Ma Ő elé viszed.

Szertejár az Úr Jézus a te lábadon is, és jót tesz. Áldott legyen érte az Ő neve! Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 258

„…AZ ÚRNAK HALÁLÁT HIRDETITEK, AMÍG ELJÖN”

1KOR 11,26

„Mert valamennyiszer eszitek e kenyeret és isszátok e poharat, az Úrnak halálát hirdessétek, amíg eljön.”

Olyan kedvessége a mi Urunknak, hogy menet közben is meg-megsimogat bennünket. Bizonyára észreveszik ezt a Testvérek az életük eseményeiben, én észreveszem az igehirdetői szolgálat közben is. Ilyen simogatása volt Urunknak két héttel ezelőtt, amikor a juliannás vasárnapunkon mondhattam el Jézus földi életét. Sokat gondolkodtam, hogyan lehet egy vasárnapban összefoglalni. De így, gyermeknyelven könnyebb volt. És kereken egyben volt, ahogyan Jézus itt járt, és amit cselekedett a földi útján.

Már akkor jött a második simogatás, mert ezt így előre nem tervezi el az ember, hogy két hét múlva Jézus kereszthalála következik, és éppen úrvacsorai vasárnapra esik. Ráadásul még az is ott van az úrvacsorai szereztetési igében, hogy *„az Úrnak halálát hirdessétek, amíg eljön”*. Még ez is benne van: *„amíg eljön”*. Advent első vasárnapján vagyunk. Így egybeszerkeszteni a dolgokat, és időzíteni ember nem tud. Ennek örömében, hálájában ünnepeljük 2011 adventjének első vasárnapját. Hallgassuk az igét, és éljünk az úrvacsorával annak örömében, hogy az értünk megfeszített és értünk visszajövő Úr most is velünk van.

Gyönyörködöm abban, ahogyan az úrvacsorát adta nekünk. Cselekményhez kötötte, valami több van abban, hogy kezünkbe vesszük a falat kenyeret, a korty bort. Nem tudjuk mi ezeket a titkokat mindig pontosan regisztrálni. Milyen nagy ötlet, hogy miközben az ember kezén a legszentebb dolgok is tönkremennek, teológusok okoskodnak, sok minden elmélet születik, amelyik Jézus keresztjét háttérbe szorítja vagy félretolja, lehetetlen elfelejtkezni Jézus haláláról valahányszor megterítjük az úrasztalát. A falat kenyér, a korty bor erről beszél, őrzi évezredeken át, hogy el ne távolodjunk a lényegtől. A legfontosabb, ami nélkül a bűnbe rekesztett világunk és a bűnbe rekesztett emberi életünk kényszerpályán akadna meg: Jézus kereszthalála. E nélkül sok kincs és érték a miénk lehet a hitben is, csak éppen szabadítás és szabadulás nem történik velünk. Így pedig kinyílt a börtönünk ajtaja.

Még két hete sincs, hogy ez a kincs felragyogott egyik fiatal asszonytestvérünk szívében, életében. Közöttünk van, de még nem ismerik a Testvérek. Nem is mondanám, ha nem egyezett volna bele, hogy elmondjam. Mert az ő esetén át beleláthatunk Jézus keresztje erejébe, munkájába, ahogy gyakorlatilag elindítja egy ember életében. Jó példát kapunk arra, hogyan nyit kaput Isten az Ő keresztje által a számunkra. Beszélgetést kért tőlem ez a három kisgyermekes fiatalasszony. Vasárnaponként itt van, hiszi a Biblia igéit, olvassa, ismeri, de tulajdonkép-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 259

pen a beszélgetés lényege az lett volna, hogy a lelkipásztor adjon lelki feloldozást arra, hogy nem kell tovább együtt élnie a férjével. Hogy azt a lehetetlen állapotot, ami kettejük köszönésén kívül szinte minden értelmes kapcsolatot nélkülözött, mikor oldhatja fel.

Azt válaszoltam, hogy jó, nagyon döntő dolog ez, de előtte egy másik kérdésről beszéljünk. Mielőtt intézzük a mi horizontális dolgainkat, a vízszintes kapcsolatokat, beszéljünk arról, hogy milyen kapcsolata van az élő Úrral. Mert mindnyájunk életének az alapkérdése ez. Mert ez a kapcsolat egészen más fényben mutatja meg teendőinket, helyzetünket mindennapi életünk ezerféle ágazatában is.

Beszélgettünk, és Isten különösen is elkészítette a szívét. Mert bűnlátása is volt, egy nagy batyut cipelt. Amíg egy embernek nincs bűnlátása, csak a terheit látja, a sokszor valóban alig elhordozható terheket, addig nehéz mit kezdeni velünk. De a bűn látása nyomán eljutunk oda, hogy azt a batyut le lehet tenni Jézus Krisztus keresztjénél, és ki lehet nyitni a szívet, át lehet adni az uralmat ennek az Úrnak. Be lehet Őt hívni az életünkbe úgy, hogy leszállunk életünk trónjáról, és teljes életünket kiszolgáltatjuk neki: – Uram, mit akarsz, hogy tegyek?

Jézus kereszthalála azért történt, mert mindnyájan be vagyunk zárva egy kemény börtönbe. Mindnyájunk életén előbb-utóbb kiüt ez a tehetetlenség, kiúttalanság. Ha nem így lenne, akkor Jézusnak nem kellett volna eljönnie, nem kellett volna az életét adnia értünk. Pál felkiált, a hitre jutott Pál: *„Én nyomorult ember, ki szabadít meg ebből a halálra ítélt testből?”* (Róm 7,24).

Látja azt a lehetetlenséget, ami az ő születés szerinti természetében, bűnbe zárt motívumaiban börtönt ad neki. Nem véletlen, hogy Jézus így tusakodott:

– Atyám, ha van más mód, hogy ők ebből a börtönből kijöjjenek, múljék el tőlem ez a keserű pohár. De Atyám, ha nincs más mód, legyen meg a Te akaratod!

Nem volt más mód.

Nem azon kell gondolkodnunk, hogy meg kellene javítani magunkat. Aki még itt tart, az próbálkozzon, és el fog jutni egyszer odáig, hogy nem megy. Mert a felszínen sok mindent át tudunk rendezni, de a motívumainkat nem tudjuk kicserélni. A génjeinkkel hozzuk magunkkal, a pici gyermeken már átütnek az önzésnek, az indulatoknak, a dacnak és sok minden másnak a motívumai, és ahogy növekszik, egyre jobban kiderül, hogy az a kis tigris nagy tigrissé lesz. Ebben vergődik ez a világ. Nem megoldás az, hogy mutogatunk a másikra. Mutogathatunk és lehet, hogy ő ötven méterrel van a víz alatt, mi pedig csak hússzal, de mindnyájunkra érvényes, hogy *„nincsen, aki jót tegyen, nincs egyetlen egy sem”* (Róm 3,12). Azt mondja az ige, hogy tudtok jó dolgokat cselekedni, tudtok gonosz létetekre a ti fiaitoknak jó ajándékokat adni. De a „gonosz létetekre” ez érvényes.

Nem arra biztat Isten igéje, hogy „javulj meg, ember”! Ehhez nem kellett volna a kereszt. Ezt a mennyből is el tudta volna mondani. Mondta is az Ószövetség népének nagyon sokáig, és mennyit javult az ember? Azóta is mennyit javult az emberiség? De tehetetlen is az ember! Persze hogy hozzáadjuk magunkat a bűnhöz, és nem lehet az öröklött természetünk mögé bújnunk. Bűnünk és gyalázatunk, ahogy kinéz ez a világ. Mindnyájunknak a szíve így néz ki. Jézus jött, hogy áttörje ezt a falat.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 260

Jézus kereszthalála kellett ahhoz, hogy ez a fiatal asszonytestvérünk a batyuját letegye a kereszt alá. Azt tanácsoltam neki, vegyen elő egy A4-es lapot, írja fel a bűneit. Nem azért, hogy elolvassa nekem, nem kell, írja fel. Másnapra elhozta. De azt mondta: – Olyan borzasztó kiszolgáltatni magamat egészen Jézusnak!

Mondtam: – Nem ez a borzasztó, az volt a borzasztó, hogy Ő szolgáltatta ki magát egészen odáig, hogy az utolsó ruhadarabját is elvették tőle, és az utolsó csepp vérét is kiszolgáltatta értünk. Kikért? Elveszett emberekért, ellenségekért, akik nem az Ő akaratát cselekesszük ebben a világban, hanem lázadók vagyunk. Akik az Isten szép világát vallásosan vagy hitetlenül tönkretesszük.

Azt is mondtam: – Végtelen orcátlanság az ember részéről, hogy latolgatja azt, micsoda kiszolgáltatottság átadni magam az Úrnak, hogy azt cselekedjen velem, amit Ő jónak lát. Persze megértem, mindnyájan szűkölünk ettől. – Kedves volt, ahogyan mondta:

– Magának már könnyű, mert maga már túl van rajta.

Mondtam: – Ez így igaz. Jöjjön vissza akkor, ha mégis át akarja adni az életét Jézusnak.

Másnap visszatért: – Nem bírom a batyumat tovább cipelni, és kész vagyok leszállni a trónról.

Akkor imádkoztunk. Megtörtént a megtérése, visszatérése a helyére, Isten országába, Isten szereteturalma alá. A következő nap azt mondta:

– Most már békességgel meg tudnék halni, de még békességben élni nem tudok. Ugyanolyan nyersen reagálok a férjem indulataira, és nagyon elkeseredem, hogy nem terem gyümölcs az életemen.

Én pedig megbátorítottam: – Itt az első gyümölcs. – Eddig csak azon volt elkeseredve, hogy miért ér engem mindez. Most azon van elkeseredve, hogy nem tud másként reagálni.

Megbeszéltük, megértettük, hogy is van ez, az új élet rendje. Hogy Isten ezen a világon rendet teremtett. Mi ebből a rendből kiestünk. Amikor visszatérünk az Ő uralma alá, akkor Ő a helyünkre akar tenni. Persze nem úgy, hogy ezután egy angyal él helyettünk. Hanem úgy, hogy szív szerint elfogadom az Ő akaratát, ahogy elkezdi gyógyítani az életemet.

Isten posztokat állított be: a férj posztját, a feleségét, a szülőkét, a gyermekekét. Azt mondja: – Ember, maradj a helyeden, amit én jelöltem ki neked. Az sem ment fel, hogy a másik nincs a helyén, azért te ne hagyd el a saját helyedet.

Ez történik ezen a világon. Ha a másik nem cselekszi, amit tennie kellene, én is felhatalmazva érzem magam, hogy otthagyom a helyemet.

Nehéz volt, amikor egy konfirmandus fiú azt kérdezte:

– Hallottuk az ötödik parancsolatot: Tiszteld apádat és anyádat. Amikor az én édesapám részegen hazajön, megveri az édesanyámat, és mi is menekülünk elől, énrám is vonatkozik, hogy tiszteljem? – Egy ideig hallgatni kellett a lelkipásztornak, mert könnyű kimondani, hogy igen, őrá is vonatkozik. Az biztos, hogy nehezebb, és biztos, hogy védekezni kell valamilyen formában, meg később, amikor már nagyobb lesz, oda kell állnia az apja meg az anyja közé, és védenie kell az édesanyját is, ez biztos. De a posztját nem hagyhatja el, mert káosz lesz ezen a

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 261

világon. Azért, amit a másik cselekszik, ő fog felelni az Isten színe előtt. Nekem a saját posztomon kell megállni.

Megértette a fiatalasszony, hogy menjen haza, és fogadja úgy a férjét, ahogy egy feleségnek a munkából hazaérkező férjét fogadni kellene. Kaptam egy SMS-t: Az önmegtagadás pokolian nehéz, de a feladat teljesítve. – Ez már azt mutatta, hogy egy újszülött kezd a helyére találni. És ez folytatódott, mert 2–3 nap múlva kiderült, hogy már értette: bárhogy reagál a társa, neki ez az útja. Arra is rájött, hogy a durva szó vagy nyersesség nem őt éri elsősorban, hanem azt az Urat, aki most már körülveszi őt, és akit ő előre enged. Akkor a párja az Úrral csatázik. Ennek a csatának a végkimenetelét körülbelül sejthetjük, hogy ki fog győzni. Mert az Úrral csatázni az azt jelenti, hogy Ő lesz az erősebb. Hogy mikor, nem tudni, de nincs más utam.

Ha én a helyemre állok, még egy öröm, hogy én az én Urammal mindent megbeszélhetek. Az egész napomat az Ő jelenlétében tölthetem, örömömet, bánatomat, a szívemet kiönthetem előtte. Van egy olyan bázisom, egy olyan ajándék az életemben, amit addig nem ismertem. Elméletben korábban is sok mindent ismert ez a fiatalasszony. Hittanoktatónak is tanult. Mindent ismert, mégis azt mondja: ez egészen más.

– Eddig úgy néztem azokra a lelkészekre, akiket olyan hívő lelkészeknek mondtak, hogy mindig csak „összebújnak, imádkoznak", most pedig rájöttem, hogy én is olyan lettem, és egy új világ nyílt ki előttem. Nem fiktív ismeret a számomra mindez, hanem egzisztenciális valóság, hogy bejött igéje és Szentlelke által Jézus az életembe.

Olvassátok a Bibliát, mindenütt erről van szó: lakozzék Krisztus hit által a szívetekben. *„Többé tehát nem én élek, hanem Krisztus él bennem, azt az életet pedig, amit most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem, és önmagát adta értem"* (Gal 2,20).

Értjük már, miért írja a korinthusiaknak, amikor az első levelét kezdi: *„Mert úgy határoztam, hogy nem tudok közöttetek másról, csak Jézus Krisztusról, róla is, mint a megfeszítettről"* (1Kor 2,2). E nélkül a szabadítás nélkül lehet tüneti kezelést végezni. Sokféle filozófiai irányzat van, sok minden technika van, de szabadulás nincs. Mert Jézus kereszthalála két dolgot végzett el, amelyeket sehol másutt megtalálni nem lehet, csak Jézus keresztjénél.

Az egyik: a bűnbocsánat. E nélkül mi átszervezhetjük az életünket, de nincs szabad útja a mennyei erőknek.

A másik, hogy bejön Jézus Szentlelke által az életembe, és egy olyan kapcsolatban lesz részem, amilyen addig nem volt nekem. Eddig én néztem a hívőket, hogy olyan furcsák, mi ez a különözés. Most én leszek furcsa másoknak, és rám mondják, hogy különözök.

Gondoljátok, Testvéreim, hogy amit szerzett a mi Urunk, csak annyi, hogy idejövünk, és szép ünnepélyességgel úrvacsorázunk, majd megyünk tovább a bűneinkben, bajainkban, gondjainkban, terheinkben? Ez majdhogynem unalmas dolog is. Hanem egyszerre izgalmas lesz, mint ennek a fiatalasszonynak az életében, amikor élővé lett az Úrral való kapcsolata.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 262

Az ő életében ez még csak két hete történik. Nem tudom, hogyan folytatódik, de ha az Úrral a helyén marad, a többiek számára is lehetőség nyílik a szabadulásra. Mert mindnyájan zsombékokon élünk. Úgy nézünk ki, hogy a zsombék alattunk billeg, de azért a másikat fenn akarjuk tartani. De ha valaki fundamentumot talál, azaz helyére áll az Úrban, nem úgy, hogy most már minden tökéletes, hanem úgy, mint amikor valaki nagy adóssággal, sokféle teherrel, meg romlással a telkét és házát egy új Tulajdonosra átíratja. Az új Tulajdonos felvállalja, hogy rendbe hozza, felépíti újra, igazi helyzetet teremt. Elkezdi a nagy gazokat kihúzni, aztán a kéményt javítani. Hozzákezd egy ponton, és az a Tulajdonos tudja, hogy mit kell tenni. Ráadásul elvállalta – mindenestől – a mi minden adósságunkat, terhünket, bűneinket, életünknek teljes állapotát.

Tudjátok, mi jutott eszembe az utóbbi hónapokban? Uram, Jézus – megdöbbenek –, én a Te kereszthalálodból profitálok! Még a fizetésem is azért kapom! Uram, Jézus, ha én maradtam volna csak teologizálásban, kisebb gyülekezet lenne. Én a Te kereszthalálod árán élek, nem csak fizikailag, de becsületem ennek árán lesz, meg megbecsültségem.

De nem csak nekem, neked is, Testvérem. Érted már, ugye, hogy nem az a nagy kockázat, hogy te kiszolgáltasd az életedet neki?! Hanem az Övé volt a nagy kockázat és áldozat! És ebből Ő elkezd építeni téged, mert az Ő visszajövetele közeledik, minden nappal közelebb vagyunk. Igaz, hogy 2000 év eltelt, amióta azt mondta, hogy eljövök hamar. Nála ezer év egy nap, de egyszer eljön az a nap. Nem tudjuk, mikor, mert nem mondta meg az Úr, hogy holnap lesz, vagy két hét múlva, vagy öt év múlva. Ő tudja, hogy vannak-e még évszázadok, vagy van-e még következő nap. Egyszer eljön az Úr országa beteljesítésére, mert megígérte.

Az úrvacsora Jézus kereszthalála és visszajövetele között ajándék az Ő gyermekeinek. Anélkül nem is szabad úrvacsorázni, hogy a batyumat nem teszem le, és az életemet nem szolgáltatom ki. Mindnyájan felelünk a kérdésekre:

– Elfogadjátok, hiszitek, valljátok, hogy mindenestől fogva bűnösök vagytok? (Tehát a fejünk búbjától a lábunk ujjáig átjár bennünket ez a „veszettség”?)

– Igen, vallom, hogy büntetést, halált, kárhozatot érdemelek.

– Hiszitek-e, hogy az Úr Jézus Krisztus önmagát adta a mi bűneinkért, hogy kiszabadítson bennünket e jelenvaló gonosz világból, hogy bűnbocsánatot és örök életet szerezzen?

– Hiszem és vallom.

– És kész vagy-e, mint az Ő megváltott gyermeke, egész szíveddel, egész életeddel az Ő dicsőségére élni?

– Igen, kész vagyok erre.

E nélkül nem szabad idejönni. Ez az Isten gyermekeinek a vacsorája, ez nem egy köznépi szokás. Sajnos, hogy azzá degradáltuk, történelmi egyházak, meg emberek, meg nem történelmi egyházak, bárki! Azzá degradáltuk, és ítéletet eszünk és iszunk!

Nem azt jelenti, hogy kárhozatot, ítéletet eszik, aki bűnt követett el. Hanem ha semmibe veszi, amire adatott az Úr teste és vére. Ha nem úgy érkezem ide, mint aki egy szervizállomáshoz érkezik. Mert a mi Urunk adott nekünk ilyen meg-meg-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 263

állásokat. Éppen azért, mert segíteni akar rajtunk. Megérkezünk, az elmúlt idővel elszámolunk, de erre készülni kell. Az is eszembe jutott, hogy egy füzetet kellene elővenni, is és abba felírni a bűneinket, amit csak a legutóbbi úrvacsora óta elkövettünk. Felírni azt a jellemző, visszatérő dolgot, ami az életemet megterheli, ami átüt az életemen, amiből szabadítást kell kérnem, és ebben gya-korolnom kell magam. Talán nem fog menni egy úrvacsora, tíz úrvacsora alatt, de beleállok: – Uram, győzz Te! Látod, már megint az indulataim, már megint a szám! Uram, adj győzelmet, szabadítást! És köszönöm, Uram, ami megváltozott már az életemben. Köszönöm, hogy adtál erőt, adtál gondolatot, ráirányítottad a figyelmemet, és megszabadultam, változás történt.

Pál apostol azt mondja: *„…nem gondolom magamról, hogy már elértem, de egyet teszek: ami mögöttem van, azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé, Isten mennyei elhívásának a Krisztus Jézusban adott jutalmáért”* (Fil 3,13–14). Rajta van a futópályán, megy a cél felé, s azt mondja: akik tökéletesek vagyunk, így vagyunk tökéletesek. Nem abban, hogy már nincs bűn bennünk, nem bukunk el, nem rontjuk el, hanem úgy, hogy ráállunk erre az irányra egész szívünkkel.

Egy-egy úrvacsora újra felkészít, meggyógyít, megtisztít, megerősít. Történhet ez úrvacsora nélkül is a csöndességünkben, de éppen hogy ismer bennünket a mi Urunk, hogy időnként meg kell állítania bennünket.

Azt mondtam most a héten az egyik temetésen: – Testvéreim, itt vagyunk tisztességtételre, búcsúvételre, hálaadásra, mert olyan módon emlékeztek az édesanyára, hogy mindent megtett a gyermekeiért. De úgy is itt vagyunk, hogy megállított az Isten bennünket. A gyászoló gyülekezet nincs ott minden vasárnap a templomban, nem hallgatja az igét, de most meg kell állnunk. Ugyanúgy megyünk tovább? Elvégeztük a tisztességtételt, és megyünk tovább anélkül, hogy megszólíthatott volna az Úr: Ember, helyeden vagy?

Így gyógyítja ezt a világot a mi Urunk, hogy egy emberrel elkezdi, helyére teszi, és ingatagon, törékenyen elindul. Így, ahogyan elmondtam a testvérünkről, aki rácsodálkozott arra, hogy itt valamilyen új erőtér van. És egyszer csak, hetek, hónapok, évek múltán másoknak is mutatja az utat. Mert itt nincs mivel dicsekednünk, hanem az Úr keresztjével. Egyetlen megváltott élet sem jutott az Isten országába saját érdeméért, hanem csak úgy, hogy a kereszt alatt élete összetörtségében, kiúttalanságában állt meg.

Milyen nagy dolog, hogy az Úr halálát hirdetjük és hirdethetjük. Itt felszólító mód van a magyar fordításban, valójában az eredeti szövegben ez kijelentő mód. Egyik fordítás így is mondja: Az Úrnak halálát hirdetitek, amíg eljön.

Igen, mert a kenyér-bor mindig ezt hirdeti. De benne van a felszólítás is, hogy ezt a szabadítást hirdessük, szóval és élettel.

Értjük már, hogy Jézus kereszthalála nélkül ez a világ nem talál igazi utat? Ezt nem lehet megcsinálni másképp. Isten nem azt mondja, hogy javulj meg, hanem azt hogy add ide magad. Add át magad, és mint ahogy a vad fába beoltanak egy más oltóvesszőt, megindítok egy új vérkeringést.

Nekünk olyan népnek kell lennünk, akik hirdetjük az Úr szabadítását, de még

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 264

nagyon kezdők vagyunk. Mondhatja valaki: Én csak öt éve indultam, én csak két éve, én már tíz-tizenöt éve. Hosszú idő az, ha minden nap követted az Urat. Vagy követnéd. Mi épült volna fel már? Vagy mi valósult meg már?

Hála Istennek, sok gyümölcs terem. Sok, amit látunk, meg amit nem látunk. Ahogy elmondtam a fiatalasszonynak: már gyümölcs, hogy szomorú a szíve, ha valami nem sikerül. De milyen jó, hogy jöhetünk, az Úrnak halálát hirdetjük, amíg visszajön, építjük az országát, Ő pedig beteljesíti majd. Úgy legyen. Ámen.

JÉZUS FELTÁMADÁSA

1PÉTER 1,3

„Áldott a mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja, aki nagy irgalmából újjászült minket Jézus Krisztusnak a halottak közül való feltámadása által élő reménységre."

A hatvanas évek második felében – első- vagy másodéves teológus diák voltam – a Múzeum körút egyik lakásába jártam házi hittanórát tartani. Egy idős nőgyógyász főorvos fiatal feleségével és szeme fényükkel, kisleányukkal lakott ott. Mindent szeretett volna ennek a kislánynak megadni: lovagolt, vívott. Kért a teológiáról egy diákot, hadd kapjon a kislány egy kis bibliaismeretet, egy kis hitet is. Jártam szorgalmasan, meg is kaptam a járandóságomat, kiegészítette az ösztöndíjamat. Úgy látszik, nagy lendülettel vetettem ebbe a feladatba magam, mert a kisleány kezdett tüzet fogni Jézus Krisztus és a hit irányában.

Talán az édesapa úgy érezte, hogy ennyire azért nem kellene belemerülni. Egyik óra után azt mondta, hogy egy kis süteményre maradjak még ott, és kiküldte a kislányát. Óvatosan kezdve azt mondta nekem: – Tudod, azért a 20. század második felében az egyháznak is modernizálni kellene a tanítását. – Néhány órával azelőtt épp a feltámadás üzenetét vettem a kisleánnyal.

Visszakérdeztem: – Feri bátyám, talán a feltámadásra gondolsz?

Azt mondta: – Például arra. Azért egy ilyen tanítást ma már nem kellene szó szerint venni… – Eszembe jutott, milyen vehemenciával magyaráztam én akkor neki, hogy ha a feltámadást kivesszük a hitünkből, akkor a végén nem marad semmi. A lényeget vettük ki, a többi ehhez képest elenyésző. Ha ma még élne, és itt lenne a főorvos úr, akkor azt is elmondanám neki:

– Feri bátyám, ötödik éve vesszük az üdvtörténet-sorozatot a gyülekezetben.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 265

Az egész Ószövetségen végigmentünk, mi ez a felhajtás, évezredek előkészítő munkája, hogyha pont a lényeget, a beteljesedést nem vesszük komolyan? Hiszen az egész Szentírást azért kaptuk, hogy a nagy szabadítást megnyerjük, Jézus kereszthalálát és feltámadását, amit Isten adott a mi bűnbe bukott, bajba jutott, elveszett emberi nemzetségünknek. Hogy ennek az üzenetét átadja nekünk. Advent első vasárnapján, az úrvacsorai istentiszteleten eljutottunk a sorozatban Jézus haláláig. *„…az Úrnak halálát hirdessétek, amíg eljön”* (1Kor 11,26).

Hirdettük.

Ma Jézus feltámadásáról szólok. Mégpedig nem az eseményét magyarázom – mert az megmagyarázhatatlan –, hanem az eredményét hirdetem, ahogyan arról Péter apostol bizonyságot tesz: *„Áldott a mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja, aki nagy irgalmából újjászült minket Jézus Krisztusnak a halottak közül való feltámadása által élő reménységre.”*

Három hatalmas valóságot egy mondatban, egy lélegzetvétellel mond ki Péter apostol. Nagy hála van a szívében, hogy Jézus feltámadása megtörtént. Ennek ereje által újjászülethettünk – vallja –, és az újjászületett élet nagy ajándéka az élő reménység. Mégpedig úgy, hogy mindez Jézus feltámadásán épül fel. Feltámadása nélkül nincs újjászületés, újjászületés nélkül nincs élő reménység. Jézus feltámadása nélkül Péter apostol nem küld levelet Pontusz, Galácia, Kappadócia, Ázsia és Bitina szórványában élő jövevényeknek, hívő keresztyéneknek. De nem is lennének ott hívő keresztyének!

Nem is kell olyan mélyen a múltba tekinteni. Itt a Fasorban sem történt volna meg ez a mai presbiteri eskütétel – Jézus feltámadása nélkül. 30 presbitert választott a gyülekezet. A harmincból ketten (!) nőttek fel olyan környezetben, hogy hívő szülők vették körül őket. Megismétlem: ketten. És talán ketten-hárman vannak közülük olyanok, akiknek ugyan nem voltak buzgó hívők a szülei, de gyerekkoruktól gyülekezetben éltek, így nyertek hitet, és jutottak idáig. Még azt is tudjuk, hogy ha hívő környezetben nő is valaki, eltávolodhat messzire.

A többiek hogyan kerültek ide? Többen közülük keresztséget nyertek annak idején, de nem folytatódott az életükben, a család életében a hit komolyan vétele. Vannak, akiket felnőtt korban kereszteltünk. Hogy kerültek ide? Úgy, hogy Jézus feltámadt, és az Ő feltámadásának az ereje, az a forrás hozzájuk is eljutott, és megszólította őket, újjászülte az életüket élő reménységre. De még tovább megyek. Ha most megtörténne, amit trükkös filmekben tesznek – kivesznek-betesznek –, hogy mindazok hirtelen eltűnnének a templompadokból, akik nem gyermekkoruktól nevelődtek bele a keresztyén életbe, egyharmada maradna itt a gyülekezetnek! A többiek honnan kerültek elő? Jézus feltámadt, és az Ő feltámadása ereje itt dolgozik közöttünk, újjászül és élő reménységet támaszt a szívünkben.

Mi a titka gyülekezetünk élő közösségének? Jézus feltámadása.

Jézushoz nagyon sokan jöttek a kenyérszaporítási csoda után. Most nem a kenyeret szaporította, hanem arról beszélt, hogy Ő a mennyei kenyér. Aki Vele összeköti az életét, annak örök élete lesz. Mindenki otthagyta Jézust, és akkor megkérdezte a tanítványait:

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 266

– Ti is el akartok menni, ahogy elmentek az emberek? – Péter apostol a többi nevében is azt mondta: *„Uram, kihez mennénk? Örök élet beszéde van nálad”* (Jn 6,68). Nem csak örök életről beszélsz, hanem az a valóság, az az élet jön át a Te szavadon, a Te lényeden keresztül.

Igen ám, de nagypénteken Péter a többi tanítvánnyal együtt elvesztette Jézust, és Vele azt az életet is, amiről a fenti alkalommal beszélt az apostol. Az élő reménységet is, mindent elvesztettek. Annyira, hogy húsvét reggelének nem csak az a nagy csodája, hogy Jézus feltámadt, hanem csodálkozhatunk azon is, hogy a tanítványok nem álltak sorfalat Jézus sírjánál. Megmondta nekik a Mesterük! Háromszor is olvassuk Jézus kijelentését:

– A harmadik napon feltámadok. – Addig is beteljesedtek Isten ígéretei, minden, amit mondott. Ez a feltámadás is, hogy Isten feltámasztotta Jézust, pontosan úgy teljesedett, ahogy megmondta azt Isten az ószövetségi próféták által már, és ahogyan Jézus megerősítette ezt a tanítványai füle hallatára. Amikor az asszonyok hozzák a hírt, hogy mi történt, asszonyi fecsegésnek veszik az egészet. Ennyire tehetetlen az ember, ennyire elveszíti minden reménységét, amikor nem győzelmi kiáltásnak hallja Jézus kereszten elkiáltott szavát: *„Elvégeztetett!”* (Jn 19,30). Pedig akkor Jézus nem azt kiáltotta ezzel, hogy vége mindennek, hanem hogy beteljesedett a győzelem. Egy új kezdet állomásán vagyunk, és nem a totális vereségnél.

Így nézünk ki Jézus feltámadása ereje nélkül! Jézus feltámadása hozta meg a fordulatot, ahogy később Pál apostol így beszélt: *„…kárnak ítélek mindent Krisztus Jézus, az én Uram ismeretének páratlan nagyságáért… hogy megismerjem őt és feltámadása erejét…”* (Fil 3,8–10).

Pál Jézussal már testileg a földön nem találkozott, de a legnagyobb apostol lett, akit Ő elhívott. Tudott az apostol valamit: Jézus feltámadása olyan mennyei életforrás, hogy ennek a forrásnak az ereje hozza be a mi emberéletünkbe az új életet, a mennyei életet. Mert Jézus feltámadása nem csak a bűneink bocsánatát pecsételi meg, ahogy énekeljük: *„Krisztus feltámadott, kit halál elragadott, örvendezzünk, vigadjunk, Krisztus lett a vigaszunk… ha Ő fel nem támad, nincs többé bűnbocsánat”* (185. dicséret). Azaz: ha Ő nem támad fel, akkor nem az Isten Fia halt meg a kereszten értünk, hanem csak egy jó szándékú tanító, próféta vagy rabbi. De a bűneink bocsánatát nem remélhetjük, mert ember helyettünk nem tud eleget tenni. De hogy feltámasztotta Őt Isten, ezzel megpecsételte, hogy az Isten Fia halt meg ott a kereszten, és van bűnbocsánat.

De nem csak ennyi történt Jézus halála és feltámadása által, hanem az élő Jézust hit által befogadhatom az életembe. Ő új életet hoz be. Az újjászületés egy új valóságot teremt: a Jézussal való élő kapcsolatot. János evangéliuma elején olvassuk: *„Akik pedig befogadták, azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek”* (Jn 1,12). Olvassuk Pál apostol leveleiben: *„…hogy a Krisztus lakjék szívetekben a hit által”* (Ef 3,17).

„Krisztus él bennem” (Gal 2,20) – vallja az apostol.

Akik ezt még nem élték át – az újjászületés csodáját, valóságát –, azok arra gondolnak: ez csak olyan szép vallásos kifejezés… Pedig mehettek volna Péter

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 267

apostolék Kis-Ázsiába szép vallásos kifejezésekkel! Abból ott gyülekezet nem születik. Abból a mártíriumságig való hűség – amikor üldözték a keresztyéneket – egész biztos, hogy nem születik. De abból, hogy Jézus feltámadása ereje bennük újat teremtett, és vitték ezt a jó hírt, abból itt is, ott is élet támadt. Ha tovább olvassuk az első részt Péter apostol levelében – ajánlom, akinek lesz egy kis ideje, olvassa el az első fejezetet végig –, ott van a 23. versben: *„Mint akik nem romlandó, hanem romolhatatlan magból születtetek újjá, Isten élő, és maradandó igéje által."*

Hogyan történik ez a folyamat? Ahogy a testi születés élő magból indul, a lelki születés is. Csak ez a mag: Isten igéje. Így történik, hogy bejön valaki a templomba, és amikor hitre jut (talán hónapok vagy évek múlva), azt mondja:

– Bejöttem a fasori református templomba, és egy árva szót nem értettem az igehirdetésből. – Ezt mindig olyan kedvesen hallgatom, jólesik, hogy próbáljuk minél inkább érthetővé tenni Isten igéjét, és ő egy árva szót sem értett. Persze értem én, először még az egész helyzet olyan, hogy akklimatizálódni kell. Még a kifejezéseink, a gondolkodásunk is idegen. Hiszen itt nem egy variációról van szó az emberi életünk menetében, hanem itt egy új életről van szó. Itt egy másik dimenzióról van szó, nem olyan egyszerű ezt megérteni. De így folytatja a bizonyságtételét:

– Amikor kimentem a templomajtón, olyan békesség volt a szívemben, hogy visszajöttem legközelebb is. – Egyszer csak, mint az a kicsi gyermek, akit ma megkeresztelünk, megfogant az édesanyja szíve alatt, élő magból, és fejlődött, növekedett, úgy történik ez lelkileg is.

Ezért aki ennek a csodájában részt kíván venni, az hallgassa Isten igéjét, olvassa azt, mert igéből születik a hit. Ehhez a forráshoz az ige vezet el bennünket, és köti össze az életünket az Úrral. Így történt sokunkkal, eljutott hozzánk az ige, elindította ezt a folyamatot, és elvégezte, hogy Jézust Úrnak, Megváltónak ismerhettük meg és fogadhattuk be. Átadtuk Neki az uralmat az életünk felett. Az Ő jelenlétének a következménye lett az az élő reménység, amely megszületett a szívünkben.

Nagyon jól példázza ezt, ami az emmausi tanítványokkal történt. Olvasunk egy történetet (Lk 24,13–35), amelyben húsvét napján a nagyobb tanítványi seregből ketten mennek Jeruzsálemből Emmaus faluba, mennek haza. Csatlakozik hozzájuk a feltámadott Jézus, de nem ismerik fel. Látja a szomorú ábrázatukat, megkérdezi, hogy miért ilyen szomorúak. Azt felelik, hogy csak te vagy, idegen, aki nem tudod, mi történt a Názáreti Jézussal? És mondják-mondják, dicsérik, hogy mit tett és hogy volt, és hogyan feszítették keresztre, „pedig mi azt reméltük…" Látszik, hogy teljesen reménytelen minden, fáradtan vonszolják magukat. Elkezd beszélni nekik Jézus, az ismeretlen:

– Balgatagok! Hitetlen a szívetek? Mit írtak Mózes és a próféták a Krisztusról? Nem azt, hogy ezt kell elszenvednie és a harmadik napon feltámad? – Még mindig nem ismerik fel. De már azt mondják utána: „gerjedezett a szívünk", olyan jó volt hallgatni. Már belekerülnek a vonzáskörbe. Amikor Emmausba érnek, behívják, el ne menjen. Vendégül látják, éjszakára maradjon, másnap mehet tovább. Foly-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 268

tassa tovább, olyan jó ezt hallani! Bemegy Jézus: attól a pillanattól, hogy ők behívták az otthonukba, átveszi a főnökséget. Meglepetésükre leül az idegen, a vendég az asztalfőre. Ő veszi kezébe a kenyeret, Ő töri meg, Ő adja nekik a kenyeret. Abban a pillanatban leesik a hályog a szemükről. Azután el is tűnik az idegen. Ők pedig mit csinálnak? Tizenkét kilométeres úton jöttek. Még azon éjszakán fölkerekednek, és visszamennek a tanítványokhoz, a tizenkettes körhöz: ezt jelenteni kell! Új öröm, új ajándék, új forrás buzog fel a szívükben.

Ezt képezzük le a mi életünkre. Egy fiatalasszony, aki újjászületett, élő hitre jutott, és hazament a falujába vagy a városba, azt mondta: – Átúsztam a folyót! Életemben egyszer sem mertem nekivágni. Most átúsztam.

Hogyan? Honnan jött ez a lendület? Aki ismerte őt, tudta, hogy inkább szomorú volt, mint vidám, de egyszer csak látta az átütő erejű örömét. Meglepődtek a szülei, meglepődtek a körülötte élők. Jöttek hozzá, kérdezték, mi történt, és ébredtek fel mások is, mert vonzása volt ennek a forrásnak. Mert annak olyan ereje van, hogy egyszer csak felbuzog. Ahogyan Jézus mondta: *„Aki hisz én bennem… annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek”* (Jn 7,38). Egy forrás őt is forrássá teszi.

Ott van a samáriai asszony a bibliai történetben, aki bújt az emberek elől, mert öt házasság után együtt élt valakivel, és a falu népe tudjuk, hogyan veszi szájára a másikat. Ki-ki nem magával, a maga bűneivel foglalkozik, hanem mindig a másiké az érdekes. Nem ment közéjük, de amikor a kútnál, ahová ment egyedül a rekkenő hőségben, Jézussal találkozott, hit ébredt a szívében, a forrásra rákapcsolta őt Jézus. Beszalad a faluba, és fellármázza a falu népét: *„Jöjjetek, lássátok azt az embert, aki megmondott nekem mindent, amit tettem: vajon nem ez-e a Krisztus?”* (Jn 4,29). És jönnek a samáriaiak. Ha valaki azt kérdezte volna egy nappal előbb, hogy ki lesz a hitéletnek a legelevenebb missziósa ebben a városkában, az biztos, hogy ezt az asszonyt nem mondták volna.

Testvérem, gondolj magadra: téged mondtak volna talán néhány évvel ezelőtt? Azt a fiatalasszonyt sem, akinek a brigádban, amikor megtudták, hogy hisz, azt mondták a társai:

– Elment az eszed! Te? Hát még káromkodtál is… Hogy beszéltél te a papokról, meg az egyházról? Ez nem igaz, viccelsz velünk…

Azt mondta: – Nem viccelek, higgyétek el, hogy Jézus a Megváltóm, és hiszek benne.

Értjük, hogy egyszer csak felfakad a forrás? Erről van szó! Ez a mi nagy lehetőségünk. Nem az, hogy mi itt beszédben valami extrát alkotunk, hanem hogy Jézus feltámadt a halálból.

A héten az egyik gimnázium kollégiumában jártam, esti áhítatra kértek. Igehirdetés után odajött hozzám az egyik gimnazista leány, színművésznek készül. Valóban igen kedves, szép leány volt. Odajött, hogy szeretne egy beszélgetést kérni, mert zaklatott a szíve, az élete. Katolikus leány. Az elsőáldozáskor még a helyén volt, de… Megbeszéltük, hogy két nap múlva találkozunk. Eljött, és leültünk beszélgetni. Amikor leültünk, már ragyogott az arca és mondta, hogy kezdenek elsimulni a dolgai. Kiderült, hogy amíg hallgatta az igét, addig a szíve rámozdult arra, hogy ki szeretné szolgáltatni magát az Úrnak, át szeretné adni az életét. Az Úr

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 269

látta a szíve mélyén való vágyat, elhatározást, és mire ideért, a két nap során békessége lett. Igaz, hogy még valójában nem sok minden rendeződött el, de ő már békességet kapott. Mert itt egy forrásról van szó.

Azért mondhatjuk olyan határozottan az igét mi, lelkipásztorok, mert ismerjük ezt a forrást és tudjuk, hogy nem nekünk kell valamilyen pszichológiai fogással emberekben hitet támasztani, ügyeskedni. Ehhez a forráshoz kell vezetni, mégpedig úgy, hogy hirdetjük. Ez a forrás hatása alá vesz valakit, és ez a hatás új életet teremt, fölbuzog benne.

Ezt az új életet elpusztítani sem lehet. Ez az új élet élő reménységet hordoz. Ezt irigyli tőlünk a világ. De ehhez forráshoz kell jutni, a nélkül ez nem megy. Egyszer csak az ember nem a saját lehetőségeivel számol már, hanem Isten lehetőségeivel. Az Istennél semmi sem lehetetlen!

Nézzétek, a legnagyobb reménytelenség, amikor Jézus ott áll a bírái előtt összeverve, leköpdösve, az arca földuzzadva, ott van bilincsbe verve, vagy kötéllel megkötözve, és azt mondja: *„Meglátjátok az Emberfiát, amint a Hatalmas jobbján ül…”* (Mk 14,62). Megbolondult ez a szegény összevert fogoly? Nem bolondult meg. Csak Ő arra néz, hogy ebben a sötétségben is igaz, hogy Ő a Mennyei Atya jobbján ül. Évszázadok után, évezredek után tudjuk mi, hívők, hogy így van, de Ő akkor mondta ki.

Olvastam egy lelkipásztor kedves példáját, aki azt írta, hogy egy fiatal leány a kerti asztalnál írt valamit. Egyszerre egy árnyék vetődött az asztalra, az írásra, és ő megrettent. Megfordult, és kiderült, hogy a régóta messziben lévő vőlegénye érkezett haza, és az ő árnyéka vetült arra az asztalra.

Ez történt ott, amikor Jézus a bírái előtt állt: árnyék vetült, a kereszt árnyéka Jézus életére. De megfordult Jézus, és az Atya arcát pillantotta meg. Így megy a keresztre. Ezért állhattak meg ma itt a presbiterek. Ezért nem úgy élnek, hogy egyharmaduk elvált volna. Ezért állhattak mögéjük a feleségük és gyermekeik, akik közül többen Jézus feltámadása nélkül meg sem születtek volna. Mert van család, ahol már 11–14 évesek voltak a gyermekek, amikor ez a forrás bekapcsolt, hamarosan megszületett a harmadik, majd a negyedik gyermek is.

Itt nem elmélkedésről van szó, hogy egy kicsit dogmatikázunk: kinek van igaza ennyiben-annyiban. Itt arról van szó, hogy a te szívedben élő reménység születik-e? Hogy elveszítetted a társadat, és talán hullanak a könnyeid, és a könnyeiden át mégis azt tudod mondani, hogy a szívem mélyén békességet, reménységet teremtett az Isten.

Tudjátok, micsoda hatalmas különbség ez? Gyötörnek a mindennapok bennünket! Ott van a szívünkön az országunk, nemzetünk sorsa. Ott van a személyes munkanélküliség, anyagi kérdések gondja, sok minden betegség, teher. Talán jókedvű sem tudsz lenni már régóta. És a forrás bekapcsol, és a terheid fölött és a reménytelenséged fölött, és a halál fölött felragyog Annak az arca, Aki élő reménységet teremt a szívedben. Te már vesztes soha nem leszel, ha a te életedben ez a forrás felfakadt. Bármi történhet veled, te már győztes leszel.

Tudjátok, hogy ezek nem nagy szavak – annak tűnnek –, hanem hatalmas nagy valóság, amelyből élünk. Ezért mondhatta Pál apostol a börtönben: *„…ne-*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 270

kem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség!" (Fil 1,21). Sok küzdelme volt, nagyon sok minden szorította, ott volt a penészes börtönben. De nem csak ezért volt nyereség neki, hanem azért is, amit egy idős testvérünk mondott. Vigasztalgatták, mert egyedül volt, idős volt, beteg volt, de azt mondta: – Ne fáradjatok, a legjobb még előttem van!

A legjobb előttem van: élő reménység.

Nagy dolog az, hogy ezt a reménységet támasztja szívünkben Isten. Nem te szuggerálod be magadnak (azt nem lehet, csak ideig-óráig, a másiknak is), hanem benned ez a reménység támad, mert Krisztus feltámadt, él ma is. Feltámadása ereje téged is új életre támaszt, nem csak a halál után, már itt. Bűnből, reménytelenségből, a magad börtönéből, ha befogadod őt. Nem az lesz a kérdés, hogy neked mik az elképzeléseid, hanem neki mi az elképzelése veled. Az ő elképzelése mindig nagyon gyakorlati.

Élhetek élő reménységgel, áldott életet bűnön, halálon, minden reménytelenségen át, a győztes Jézussal itt és majd odaát. Ezért olyan hálás az apostol, mondjuk vele mi is:

„Áldott a mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja, aki nagy irgalmából újjászült minket Jézus Krisztusnak a halottak közül való feltámadása által élő reménységre." Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 271

JÉZUS MENNYBEMENETELE

OLVASANDÓ: APCSEL 1,4–11

JÁNOS 16,7

„Jobb nektek, ha én elmegyek; mert ha nem megyek el, a Szentlélek nem jön el hozzátok, ha pedig elmegyek, elküldöm őt hozzátok."

Üdvtörténeti sorozatunkban újabb nagy állomáshoz érkeztünk. Ma Jézus mennybemeneteléről lesz szó. Négy pontban szeretném elmondani a mai üzenetet:

1. Isten biztos cselekedetei és az ember bénasága. Ez a pont mégis teljes evangélium lesz a számunkra.
2. Mi a különbség az ég és a menny között?
3. Elment Jézus, és mégis velünk van, hogy értsük ezt?
4. Mi a feladatunk ezen a világon?

Az első üzenet, amely felerősödött a szívemben – újraolvasva, tanulmányozva Jézus mennybemenetelét –, hogy Isten milyen pontos menetrend szerint vezette az eseményeket. Biztos kézzel. Az ember pedig milyen bénán, esendően és szánalmasan viselkedett az Isten nagy tetteinél. Az Úr mégsem kezeli le, szégyeníti meg az embert. Éppen ez a helyzet beszél arról: a megváltás nélkül az ember ebben a szánalmas, elesett, elveszett állapotban marad. Ezért történt Jézus kereszthalála, feltámadása, és az egész isteni megváltásunk. E nélkül reménytelen az ember helyzete ebben a világban és az örökkévalóban is.

Jó meglátni, hogy Istennél nincs esetlegesség:

– Jézus születése pontosan akkor és ott történt, ahogyan a próféták megmondták.

– A világhódító császár is úgy adja ki népszámlálási rendeletét az egész birodalomra nézve, hogy a Názáretben élő szent család 120 kilométer megtétele után Betlehemben kössön ki, és ott szülessen meg a világ Megváltója – ahogyan ez évszázadokkal azelőtt megígértetett.

– Jézus ellenségei azon tanakodnak, hogy titokban kellene Őt eltenni láb alól. Nem az ünnepen, amikor sokan Jeruzsálemben vannak. De az eseményeket alakító Isten úgy rendezte, hogy Jézus mégis az ünnepen, mégpedig a páska ünnep napjaiban, a Jeruzsálembe érkező tömegek szeme láttára hal meg a kereszten.

– Jézus ellenségei minden óvintézkedést megtettek, hogy a sírját biztos őrizet alá tegyék. Még szalaggal át is kötötték a sír bejáratát fedő követ, és lepecsételték. Őrök csapatával őriztetik a sírt. De ez semmit nem tesz: Jézus – amint megmondta – a harmadik napon feltámadt. Isten hatalmas kezét az ember nem tudja lefogni. Szánalmasan nevetséges, ahogy az ember bebiztosítaná, hogy véletlenül se jöhessen ki a sírból az elhunyt Messiás.

– 40 nappal húsvét után – és itt érkezünk a mai történethez – Jézus elhagyja a földet, és átmegy a látható világból a láthatatlanba. Azután többet látható módon

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 272

soha nincs itt, majd csak ha az idők végén visszajön ítélni élőket és holtakat. De erről a visszajövetelről – ha Isten segít bennünket – majd a sorozat következő állomásán szeretnék szólni.

Most is biztos kézzel cselekszik az Isten. Nincs megtorpanás, időbeli elcsúszás, semmi akadály, mert az isteni terv hajszálpontosan végbemegy. A sokunk által szeretett ének visszhangzott a lelkemben, ahogy ezekről gondolkodtam:

„Az Úr csodásan működik,
de útja rejtve van.
Tenger takarja lábnyomát,
szelek szárnyán suhan.
Mint titkos bánya mélyiben,
formálja terveit,
de biztos kézzel hozza föl,
mi most még rejtve itt."

Ennek a hatalmas Isteni mentőmunkának a fényében még szembetűnőbb emberi elesettségünk. Múltkor Jézus feltámadásával kapcsolatban már elmondtam: a tanítványok levizsgáztak. Jézus többször megmondta nekik: harmadnapon feltámadok. De egy tanítvány sem áll őrt Jézus sírjánál a harmadik napon, hogy várja Jézus feltámadását, hanem összetörten szomorkodnak, még akkor is, amikor Jézus feltámadása már végbement, csak ők még nem tudnak róla.

Nem így van ez ma is? Emberek úgy élnek, úgy gyászolnak, úgy szomorkodnak, mintha csak mese lenne a Biblia, Jézus feltámadása, megváltása eseménye. Pedig megtörtént! Már csaknem kétezer év el is telt azóta.

A mai történetben is látjuk a tanítványokat. Jézus készül az Atyához, ez a díszes sereg pedig elé áll, és így olvassuk: *„Amikor együtt volt velük, megkérdezték tőle: – Uram, nem ebben az időben állítod fel újra a királyságot Izráelnek?"* (ApCsel 1,6).

Várják, hogy a földi országot megszabadítsa a római hódítóktól, átvegye a földi hatalmat. Mikor mondta ezt Jézus? Csak egyetlenegyszer is tett célzást erre? Mindenről szó volt, csak erről nem!

„Mert az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet" (Lk 19,10).

„Én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek" (Jn 10,10).

„Azért jelent meg az Istennek Fia, hogy az ördög munkáit lerontsa" (1Jn 3,8).

És sorolhatnánk, hogy miért jött Jézus. De egyetlenegyszer sem hangzik az, hogy Izrael országát helyreállítsa ott. Hallották ezeket a tanítványok. Pilátus meg is kérdezte Jézustól:

– Király vagy te csakugyan? – Jézus így válaszolt:

– Igen, király vagyok, de az én országom nem e világból való, én azért születtem, s azért jöttem e világra, hogy bizonyságot tegyek az igazságról. – Pilátus felnevet:

– Micsoda az igazság? – De Jézus mégis ezért jött.

Igaz, a tanítványok nem voltak ott, amikor Pilátus és Jézus beszélgetett. De

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 273

három évig Jézussal jártak, és világosan elmondta nekik az Isten dolgait. Elmondta: *„Elmegyek helyet készíteni a számotokra. És ha majd elmentem, és helyet készítettem nektek, ismét eljövök, és magam mellé veszlek titeket…"* (Jn 14,2–3).

Elmondta alapigénket is: *„Jobb nektek, ha én elmegyek: mert ha nem megyek el, a Pártfogó nem jön el hozzátok, ha pedig elmegyek, elküldöm Őt hozzátok."*

Erre ők Jézus elé állnak:

– Uram, akkor most az jön, hogy te leszel a király, mi pedig a miniszterek. – Döbbenetes. Olyan jó látni, hogy Jézus nem úgy válaszolt: – De jó hogy már mehetek a mennybe, és itt hagyhatlak benneteket, értetlen, ostoba társaság! Elég volt belőletek!

Hanem elmondja a feladatukat: *„Erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek… a föld végső határáig"* (ApCsel 1,8).

Ezek?! Nem látja Jézus reálisan a helyzetet? Ezek fogják a világ végéig elvinni az evangéliumot? No, azt megnézheted, Jézus, amit ez a társaság Rólad mond! Ezekre bízod a tanúskodást?

Igen, ezekre bízta.

És megint kiderült, hogy neki lett igaza. A tanítványok sorra mártírhalált halnak: ez az értetlen társaság – itt értetlen – egyszer csak azt mondja, ami a helyén van. A tagadó Péter hirdeti az igét pünkösdkor, háromezer ember megtér. Tanúságot tesznek Jézusról, és megindul a világmisszió.

De most még statisztáltak meglepetten és értetlenül Jézus mennybemeneteléhez. Távozása közben feszülten néztek az ég felé. Egy kis túlzással így mondhatnánk: talán még most is ott lennének és néznének az ég felé, ha idáig élhettek volna. De Isten küldöttei, az a két fehér ruhás férfi azt mondta nekik: *„Galileai férfiak, miért álltok itt az ég felé nézve? Ez a Jézus, aki felvitetett tőletek a mennybe, úgy jön el, ahogyan láttátok őt felmenni a mennybe"* (ApCsel 1,11). A béna ember a mennybe néz, amikor már indulni, tenni kellene.

A legutóbbi országos választás előtt, hívőkkel beszélgetve, több hívő ember azt mondta nekem:

– Én nem megyek el szavazni, mert majd a Jóisten eldönti, hogy legyen a dolog. – Nagyon határozottan és indulatosan szóltam, mert nekünk sem mindegy, hogy visszakapjuk azokat a visszafogott pénzeket a Julianna iskolában, amiket nem kaphattak meg az egyházi iskolák. És több minden más sem mindegy. Az sem, hogy kijelenthetjük Európa füle hallatára, hogy egy férfi és egy nő szerelme a házasság. Döbbenten csodálkoznak rajta. Ezek az emberek nem olvastak Bibliát? Ezek nem ismerik a világtörténelmet? Vagy csak Sodoma és Gomora történeteit olvasták, mégpedig úgy, hogy az a helyes? Hát ehhez nem kell nagyon bölcsnek lenni, ehhez csak egyszerűen azt kell megérteni, hogy férfivá és nővé teremtett bennünket az Isten.

Ugye értjük, hogy hamis ez így: Mi imádkozunk, de nem megyünk szavazni?

Ember! Isten azt mondta, hogy felelős vagy a családodért, a nemzetedért, az egyházadért, saját dolgaitoknak utánalássatok, tulajdon kezeitekkel munkálkodjatok. Nagyon világos az ige üzenete.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 274

Pál pedig így ír a földre szegezett tekintetű kolossébeli hívőknek: *„Az odafennvalókkal törődjetek, ne a földiekkel”* (Kol 3,2). Most aztán igazodjon el az ember! Bizony igazodjon el! Jó lenne nem cikkben lenni, amikor az Úr cakkban van, és jó lenne nem cakkban lenni, amikor Ő cikkben van – ha szabad ezt ilyen profánul kifejezni. Ez a szánalmas hívő élet. Azt cselekszem, ami nem a dolgom, amikor a dolgomat kellene cselekedni. Nem cselekszem, amikor pedig az lenne a dolgom, hogy figyeljek mennybeszegzett fejjel: – Uram, hadd értsem a te akaratodat!

Azt csak csendesen jegyzem meg, hogy azért nagy vigasztalás ám a tanítványoknak ez az értetlensége. A múltkor mondta valamelyik testvér: – Úgy szeretjük, amikor magáról beszél a nagytiszteletű úr, különösen, ha a kudarcairól. Mert akkor megnyugszunk, hogy nekünk is van esélyünk.

Igen, Testvéreim, van esély. Én a tanítványokról ilyen könnyedén beszélek. Pedig amit ez az értetlen társaság végbevitt pünkösd után, azon elállhat a szemünk és a szánk. Amit felvállaltak, még a mártírhalált is!

Csak ha Pál apostolra gondolunk – még benne sem volt a tizenkettőben –, már a tizenharmadik. Ha belegondolunk, hogy egy életen át mit vállalt Krisztus ügyéért! De az ember úgy önmagában – legyen az Pál apostol vagy bárki más – így néz ki.

De hiszen ezért jött Jézus! Ha mi meg tudnánk oldani fölemelt fejjel, frappánsan az életet, Jézusnak nem kellett volna eljönni, és a kereszten meghalni. Tehát hatalmas örömüzenet van mindebben.

A következő kérdés az, hogy hova ment Jézus a mennybemenetelekor? Jó kérdés. A mennybe! Igen ám, de hol van a menny? Énekeljük:

„Fenn a csillagok felett,
Halleluja, ámen!
Boldog lelkek zengenek,
Halleluja, ámen!”

Vagy:

„Csillagvilágokat elhagyva már, elfáradt lelkem is hazatalál.” (422. dicséret)

Ennél azért pontosabban kell megfogalmaznunk a mennyről az ige üzenetét. Ezzel nem az éneket akarom kisebbíteni, mert nagyon is helyén van az üzenete. De ha megfigyeljük az ApCsel 1,11 igéjét, két kifejezést találunk: *„Galileai férfiak, miért álltok itt az ég felé nézve? Ez a Jézus, aki felvitetett tőletek a mennybe, úgy jön el, ahogyan láttátok Őt felmenni a mennybe.”*

Ég és menny. Görögben ugyanaz a szó, de más a jelentése az egyik esetben, és más a jelentése a másikban. Úgy látszik, nem találtak más kifejezést a görögök, pedig bölcsek voltak ők annak idején.

Az ég csillagászati fogalom.

A menny lelki, szellemi fogalom.

A Biblia első mondatát idézem: *„Kezdetben teremtette Isten a mennyet és a földet”* (1Móz 1,1). Talán nem gondoltuk át, hogy itt az örökkévaló, láthatatlan világ teremtéséről és a látható anyagi világ teremtéséről van szó. A Károli-fordítás megtéveszt bennünket ebben talán, mert ott ez van: *„Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet”*, és úgy gondoljuk, hogy az égboltozatot meg a földet.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 275

Nem. A mennyet – a láthatatlan világot, amelyik térben és időben behatárolhatatlan – és a földet. „A földet": ebben a teljes univerzum benne van. A csillagszázmilliárdok, minden. A menny is teremtett valóság. Nagy titkok körül járunk. A láthatatlan nem a csillagok felett van.

1961-ben lestük a rádiót – nyolcadik osztályos voltam, az iskolaudvaron lehetett hallani, kihangosítva –, hogy Gagarin visszajött. Föld körüli pályára bocsátottak egy űrhajót, még csak nem is a világűrbe. Utána megjelent az újságjukban, hogy Gagarin fönt járt, és nem találkozott Istennel, tehát nincs Isten. A Pravdában jött ez a nyilatkozat, és sok embert meg is tévesztett. Tényleg, ő ott járt, és nem látta az Istent, akkor nincs Isten. Milyen szánalmas dolog volt ez!

Egy kicsit távolabb is el lehet jutni, körülnézni, hátha ott megtalálják Istent, de nem fogják megtalálni. Mert ezzel a szemmel és a mi mérőműszereinkkel az Istent soha nem fogjuk megragadni. Ezt a karosszériát, ezt a szemünket, ezt a testünket, ezt a valóságot mi arra kaptuk, hogy itt alkalmas legyen, hogy meg ne botoljunk a küszöbben. Nem arra, hogy a mennyet mi ezzel lássuk…

Hogy láthatnánk a láthatatlant? Ahhoz egy másik műszer kell, és ezt a műszert a Biblia így nevezi: hit. Nem hiszékenység: – Mindegy az, nagytiszteletű úr, csak valamiben higgyen az az ember?!

Mondom: – Dehogy mindegy! Élő hit kell. Az Istentől ajándékba kapott antenna, amin keresztül érzékelhetem a mennyei dolgokat.

Ilyen műszere volt annak az űrhajósnak, aki a Holdra lépett, és már útközben, amikor visszanézett, könnyek között vallotta, hogy micsoda megrendült gyönyörűség látni a Földet, az Isten teremtett alkotását. A könnyek – mivel ott súlytalanság volt – körülvették az arcát, nem hullottak le. Előttem van, filmen láttam, ahogy ez az Irwin nevű űrhajós vallott. Amikor pedig kilépett a Holdra, az első mondata ez volt: *„Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarat"* (Lk 2,14). Mert ennek az embernek volt műszere. Nem csak az űrhajóban, hanem ott belül, Istentől kapott műszere, és ez volt a hit.

Neked is, ha műszered van, akkor már tudod, miről beszélt ő, és miről beszélek én. Én se tudnék csak a teológiai tanulmányok alapján úgy szólni a mennyről, ha ezt a műszert nem adná az Isten. De ezen a műszeren keresztül sok mindent másként látunk ám! Amikor készül a szolgálatra a lelkipásztor, sokszor különös módon világosítja meg Isten az igét, mert a műszer összeköt.

Ne csodálkozz, hogy a hitetlen ember pszichopatának néz. Megkaptunk már ilyen jelzőket. Meg kinevet, hogy a hitedről szólsz, meg amit hit által látsz. De látod, mert egészen közel van a láthatatlan világ, itt van velünk is. A látható mögött, fölött, vagy akárhogy fogalmazunk. Amikor imádkozol, nem a világűr valamely távoli pontjára küldöd el az imádat, hanem a veled lévő Urat, a szobádban lévő Urat szólítod meg. Sőt ha már befogadtad, a szívedben élő Urat szólítod meg.

Itt jutunk ehhez a kérdéshez: Jézus elment, és mégis velünk maradt? Református hitvallásunk az ige alapján felel a kérdésünkre. De mielőtt ezt olvasnám, egy másik kérdést hadd olvassak.

Heidelbergi Káté 49. kérdés:

„Mit használ nekünk Krisztus mennybemenetele?"

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 276

„Először, hogy Ő a mennyben, az Atya színe előtt nekünk Közbenjárónk. Másodszor, hogy a mi testünk a mennyben biztos zálog nekünk afelől, hogy Ő, mint a mi Fejünk, minket, tagjait szintén fel fog vinni oda. Harmadszor, hogy Ő viszont zálogul Lelkét küldi alá nekünk, akinek ereje által nem a földiekkel törődünk, hanem az odafelvalókkal, ahol Krisztus van, ülvén az Istennek jobbján".

A 47. kérdés:

„Nincsen-e velünk Krisztus mind e világ végezetéig, amint azt nekünk megígérte? Krisztus valóságos ember és valóságos Isten. Emberi természete szerint nincs többé e földön, de istenségére, fenségére, kegyelmére és Lelkére nézve soha sem távozik el tőlünk."

Ezért is mondta Jézus a tanítványainak: – Jobb nektek, hogy elmenjek. Ha itt vagyok, csak azokkal vagyok, akikkel egy városban lehetek. De ha elmegyek, a Lelkem által mindenütt és mindig veletek leszek, sőt bennetek leszek.

Óriási különbség! Mindenütt jelenvalóvá lesz az addig helyhez, időhöz kötött Jézus.

Egy kisgyermek annyira komolyan vette Jézus jelenlétét, hogy így imádkozott: – Kedves Jézus! Mivel te is ott leszel vasárnap az istentiszteleten, megmutatom majd neked az új cipőmet.

Valahogy így kell imádkozni, Testvéreim. Így kell valóságosan komolyan venni, így beszélgetni annak, akinek már adatott a hit. Azért is ment a mennybe, hogy mindenütt, mindig velünk lehessen.

Ezután már csak egy kérdésünk maradt: Mi a mi feladatunk itt a Földön? Mi Isten gyermekei, Jézus tanítványai feladata?

Az, hogy az Ő tanúi legyünk. Így olvastam: *„…erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt egészen a föld végső határáig"* (ApCsel 1,8). Ez nem azt jelenti, hogy nem kell felnevelnünk a gyermekeinket, elvégezni a mindennapi munkánkat, megélni a mindennapi teendőinket. De azt igen, hogy mindezt úgy, mint Jézus tanúja. Még csak azt sem jelenti, hogy bűntelen, tökéletes lények az Ő tanúi. De azt igen, hogy őszinték, és egész szívükkel szeretnének úgy élni, ahogy Jézus mutatja nekik.

Ez a tanúskodás Jeruzsálemben kezdődik, azaz: otthon. Amíg otthon nem vagy Jézus tanúja, addig nem mehetsz máshova. Pedig otthon a legnehezebb. De ha Jézussal jársz, ezt az otthoniak észreveszik. Lehet, hogy nem követnek, nem fogadják el, még csak nem is mondják, hogy jól járnak azzal, hogy te követed Jézust. De ők jól járnak, mert nem leszel olyan durva, nem leszel hazug, nem leszel olyan indulatos, mint e nélkül. Lehet, hogy így is, de nem annyira. Mert ha Jézussal jársz, az mindenképpen pozitív változást hoz az életedben. Ha bukdácsolva is, de őszintén azt keresed, mit tenne Jézus. Ebből jó jön ki a végelszámolásnál mindig, a gyakorlati életben is.

Egy férfi állt föl a gyülekezetben, bizonyságot akart tenni hitéről, Jézusról. A hátsó sorokban – ő nem tudta, hogy eljött a felesége is –, fölállt a felesége, és azt mondta: – Úgy beszélj, hogy én is itt vagyok! – Erre a férfi gyorsan leült. Messze talán mondanánk a nagy bizonyságot, közben a hátország valami egészen másról tanúskodik.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 277

Tegyünk bizonyságot otthon, utána Júdeában, Samáriában: ez a barátok köre, a rokonok, a volt iskolatársak, munkatársak, szomszédok, klubtársak, sporttársak… Nem arra gondol itt az Úr a következő körben, hogy mi leültetjük őket sorban, és eléjük állunk, nagy bizonyságot teszünk nekik. De arra gondol, hogy például odaadsz egy könyvet neki.

Milyen hűséggel hordják a Testvérek ezt a kis zöld könyvet, „A nagy szabadítást"! Több visszajelzés jön. Volt olyan fiatalember, aki azt mondta, apám, anyám ateista, orvosok. Én meg nagy bajban vagyok pánikbetegen. Egy gyülekezetbe mentem, ifjúsági körbe, de nem értem, miről van szó. Valaki odaadta nekem ezt a kis könyvet, most már kezdem érteni.

Odaadunk egy könyvet. Vagy egy Keresztkérdésekre próbáljuk elhívni azt, aki ebben eddig még nem részesedett. Így megy ez a tanúskodás: egyre szélesebb körben, a föld végső határáig.

De ebben a körben is a leghatásosabb bizonyságtétel a megváltozott életünk.

Eszembe jutott itt az igehirdetés végén, hogy talán Jézus nem gondolt az internetre. A föld végső határáig tanúskodhatunk. Ma is: én mondom, internetes barátaink dolgoznak. Már Ausztráliából, Japánból, Amerikából és még sorolhatnám, honnan jöttek visszajelzések, hogy csak dolgozzunk tovább.

Befejezem: milyen jó, hogy Isten biztos kézzel vitte végbe a megváltás ajándékát! Jézust visszavitte a mennybe, hogy mindenütt velünk lehessen. Valljuk meg kárpátaljai testvéreinkkel, akiknek az elnyomatás éveiben himnuszuk volt ez az ének:

„Mindig velem, uram, mindig velem,
Még ha nem láthat is gyarló szemem.
Azért ez énekem: velem van Istenem,
Velem van Istenem, mindig velem.

Nem mondtad-é Uram, híveidnek,
Hogy Szentlelked fog majd lakni bennek?
Templomoddá engem tégy hát, és légy velem,
Tégy hát és légy velem, mindig velem.

Veled megfeszített új életben,
Élek most nem, nem én, Te élsz bennem.
Hit által élek már, mert Jézus velem jár,
Mert Jézus velem jár, én velem jár.

Kétségem, félelmem, s bánatimban,
Tudom, bizton vagyok karjaidban.
Nappal s bús éjjelen, az Úr mindig velem,
Az Úr mindig velem, mindig velem.

Járjak bár a halál sötét völgyén,
Velem vagy ott is, hát mit féljek én?

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 278

Vessződ megvéd engem. Velem vagy, Istenem,
Velem vagy Istenem, mindig velem.

Majd ha otthon egyszer megláthatlak,
Bűn, bú, halál hol már nem árthatnak,
Ezt zengem szüntelen: velem az Úr, velem,
Velem az Úr, velem, mindig velem!"

Ámen.

JÉZUS VISSZAJÖVETELE

ApCsel 1,11; 2Pt 3,3–4; 8–13; Zsid 9,27

„Ez a Jézus, aki felvitetett tőletek a mennybe, úgy jön el, ahogyan láttátok őt felmenni a mennybe."
„Tudjátok meg elsősorban azt, hogy az utolsó napokban csúfolódók támadnak, akik mindenből gúnyt űznek, akik saját kívánságaik szerint élnek, és ezt kérdezgetik: – Hol van az ő eljövetelének ígérete? Mert mióta az atyák elhunytak, minden úgy maradt, amint a teremtés kezdetétől fogva van. (…) Az az egy azonban ne legyen rejtve előttetek, szeretteim, hogy az Úr előtt egy nap annyi, mint ezer esztendő, és ezer esztendő annyi, mint egy nap. Nem késlekedik az Úr az ígérettel, amint egyesek gondolják, hanem türelmes hozzátok, mert nem azt akarja, hogy némelyek elvesszenek, hanem azt, hogy mindenki megtérjen. De el fog jönni az Úr napja, mégpedig úgy, mint a tolvaj, amikor az egek recsegve-ropogva elmúlnak, az elemek égve felbomlanak, a föld és a rajta levő alkotások is megégnek. Mivel pedig mindezek így felbomlanak, milyen szentül és kegyesen kell nektek élnetek, akik várjátok és siettetitek az Isten napjának eljövetelét, amikor majd az egek lángolva felbomlanak, és az elemek égve megolvadnak! De új eget és új földet várunk az ő ígérete szerint, amelyben igazság lakik."
„Elrendeltetett, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután pedig ítélet következik."

Üdvtörténeti sorozatunkban legutóbb Jézus mennybemeneteléről hallottunk. Igazság szerint most pünkösd következne, hiszen az a következő állomás az üdv-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 279

történet vonalában. De elhangzott egy kis mondat legutóbb – most is fölolvastam elsőnek –, amelyről egy szót sem szóltam a múltkori igehirdetésben: *„Ez a Jézus, aki felvitetett tőletek a mennybe, úgy jön el, ahogyan láttátok Őt felmenni a mennybe”* (ApCsel 1,11).

Úgy ne járjunk, ahogyan a tanítványok Jézussal: amikor Ő rendre kijelentette nekik, hogy szenvednie kell, keresztre feszítik Őt és harmadnapon feltámad, a tanítványok tiltakoztak ellene. Egyszer Péter egyenesen így torkollja le Jézust: *„Isten mentsen, Uram, ez nem történhet meg veled!”* (Mt 16,22). Egészen biztos, hogy elkerülte a figyelmét a feltámadásüzenet, hiszen nem arra mondta, hogy nem történhet meg veled, hogy feltámadsz, hanem tiltakozás volt benne a kereszthalál ellen. Odáig jutott el a gondolata, utána leblokkolt, és nem figyelte tovább az ige üzenetét.

Figyeljük tehát mi is ezt a kis mondatot!

Jézus visszajöveteléről hallottunk egy világos, határozott üzenetet. Álljunk meg a sorozatunkban, és szenteljük ezt a vasárnapot a Jézus visszajöveteléről szóló üzenetnek. Sőt ennél még többet tegyünk: mert Jézus visszajövetelével összefügg az utolsó ítélet kérdése, üdvösség és kárhozat, pokol és menny, a feltámadás, az új ég és az új föld kérdése. Mire a készülésben elértem a mai igehirdetés végére, láttam, hogy csak az egyik felét szabad ma elmondani.

Azért is meg kell állnunk menet közben, mert a Jézus visszajöveteléről szóló tanítás, és ahogyan ezt hittel megragadjuk, nagyban befolyásolja a hívő ember mindennapjait. Jézus sokszor elmondta: – Visszajövök.

Az időpontot nem mondta meg, egyszer még utalt is rá, hogy ha tudná a szolga, hogy az ő ura késik, akkor könnyelműen bánna a szolgatársaival. *„Ezért legyetek ti is készen, mert abban az órában jön el az Emberfia, amelyikben nem is gondoljátok”* (Mt 24,44).

Az első század keresztyénei naprakészen várták vissza Jézust. Az istentiszteleteiket azzal fejezték be, amit Jézus mondott: *„Bizony hamar eljövök.”* Ők ezt válaszolták: *„Jöjj, Uram Jézus!”* (Jel 22,20). Izzó várakozás volt bennük!

Azóta kétezer év eltelt, de ma is érvényes, hogy legyetek készen, mert amely órában nem gondoljátok, abban jön el az Istennek Fia. A lagymatag, tüzét vesztett keresztyénségnek az egyik alapbaja, hogy nincs benne, nincs bennünk élő várakozás a visszajövő Jézusra. Pedig ennek a fényében más lenne ám a szenvedésünk, a veszteségeink, de még az örömeink is, a mindennapjaink. Tanulniuk kell Isten gyermekeinek minden korban, hogy Jézus visszajövetele fényében határozzák meg, szemléljék az életüket.

Az első század végén – akkortájt, amikor Péter második levele keletkezett – ilyen gúnyolódó hangok hangzottak: *„Hol van az ő eljövetelének ígérete?”*

Úgy látták, hogy ez a „hamar eljövök”, ez bizony csak az ő elképzelésükben van, de nem valósult meg. *„Mert mióta az atyák elhunytak, minden úgy maradt, amint a teremtés kezdetétől fogva van.”*

Hangzik a válasz a gúnyolódó hangokra: *„Az az egy azonban ne legyen rejtve előttetek, szeretteim, hogy az Úr előtt egy nap annyi, mint ezer esztendő, és ezer esztendő annyi, mint egy nap. Nem késlekedik az Úr az ígérettel, amint egyesek*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 280

gondolják, hanem türelmes hozzátok, mert nem azt akarja, hogy némelyek elvesszenek, hanem azt, hogy mindenki megtérjen."

Azóta is mennyit találgatták, mikor lesz a világ vége! Dátumok, időszámítgatások, egy sem jött be. De nem is jöhetett, mert világosan megmondja az ige, hogy Isten kizárólagos hatalmában van az, hogy mikor jön el ez az idő, és ezt találgatni bűn. Ha Isten egyszer megmondja, hogy „ne", ha én mégis teszem, az bűn. Ahelyett, hogy folyamatosan készen lennénk…

Az utolsó időkről, annak jeleiről sokat olvashatunk a Bibliában, most nem részletezem ezeket. Egy biztos: minden nappal közelebb vagyunk Jézus visszajöveteléhez.

Valaki megkérdezte tőlem: – Ez a gonoszra fordult világ megfordul majd, és elkezd javulni? Mire várhatunk?

Azt feleltem, hogy sajnos az igéből nem ezt látjuk. Jézus egyszer így sóhajtott föl: *„Amikor eljön az Emberfia, vajon talál-e hitet a földön?"* (Lk 18,8). Pál Timóteusnak ezt írja: *„Azt pedig tudd meg* – és itt helyszíni közvetítést ad a mi állapotunkról, a világ mai állapotáról, hallgassuk csak! –, *hogy az utolsó napokban nehéz idők jönnek. Az emberek ugyanis önzők, pénzsóvárak lesznek, dicsekvők, gőgösek, istenkáromlók, szüleikkel szemben engedetlenek, hálátlanok, szentségtelenek; szeretetlenek, kérlelhetetlenek, rágalmazók, mértéktelenek, féktelenek, jóra nem hajlandók, árulók, vakmerők, felfuvalkodottak, akik inkább az élvezeteket keresik, mint az Istent"* (2Tim 3,1–4). Nagyban bizony a gonoszság terjedését láthatjuk, és várhatjuk az elkövetkező időben is. Annál inkább törekedjünk arra, hogy a szívünkben és a környezetünkben oázis keletkezzen a sivatagban. Hogy minél több helyen oázis legyen, ahol nekünk is, a környezetünknek is Isten közelében más lesz az életünk.

A hívő ember nem valamit vár, nem a világ végét várja, hanem Valakit vár! Mi Jézust várjuk vissza. Ez az Ő visszajövetele egyben a jelenlegi világkorszak végét jelenti, ahogy olvastam: *„De el fog jönni az Úr napja, mégpedig úgy, mint a tolvaj, amikor az egek recsegve-ropogva elmúlnak, az elemek égve felbomlanak, a föld és a rajta levő alkotások is megégnek ."*

Számomra mindig csodálatra méltó, ahogy Isten igéje erről beszél. Honnan tudta volna Péter apostol, honnan tudták volna az első században, hogy recsegveropogva elmúlnak az egek, a föld és a rajta levő alkotások megégnek? Még a gyufát sem találták fel! Talán kovakővel csiholtak tüzet, vagy hogy is volt… Ezt azok tudják, akik az ókort pontosan tanulmányozzák ebben a tekintetben. Honnan tudtak volna ilyet leírni, ami az atomkor emberének magától értetődően hangzik? Félelmetesen, de magától értetődően már. Isten mégis kijelentette a végidőkre nézve ezeket a tényeket.

Miért jön vissza Jézus? Mondjuk az Apostoli hitvallásban is: *„Ítélni élőket és holtakat",* és hozzátehetjük: országa beteljesítésére. Református hitvallásunkban, a Heidelbergi Káté 52. kérdés-feleletében ezt olvassuk:

„Micsoda vigasztalásod van abból, hogy Krisztus ismét eljön ítélni eleveneket és holtakat? – Az, hogy mindennemű háborúság és üldöztetés közepett felemelt fővel várom az égből ugyanazt az ítélőbírót, aki előbb érettem Isten ítélőszéke elé

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 281

állott és rólam minden kárhoztatást elvett, hogy Ő majd minden ellenségeit és ellenségeimet örök kárhozatra vesse, engem pedig minden Ő választottaival együtt a mennyei örömbe és dicsőségbe magához vegyen."

Ítélet? Örök kárhozat, örök üdvösség? Milyen hatalmas kijelentések! Az emberek általában kikerülik ezeket a témákat, különösen az ítélet és a kárhozat szót – a pokolról nem is beszélve! Úgy gondolkodnak, hogy meghalt a szerettünk – most már a mennyben van. Pedig a Biblia üzenete szó szerint így hangzik: *„Elvégzett dolog, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután az ítélet"* (Zsid 9,27). *„Mert mindnyájunknak leplezetlenül kell odaállnunk a Krisztus ítélőszéke elé, hogy mindenki megkapja, amit megérdemel, aszerint, amit e testben cselekedett: akár jót, akár gonoszat"* (2Kor 5,10).

Ebben az ítéletben pedig egyetlen módon állhatunk meg: ez pedig Jézus kereszthalála érdeme, bűnbocsánata.

„Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen" (Jn 3,16) – ismerjük nagyon jól az igét. Nem arról szól ez az örömüzenet, hogy Jézus kereszthaláláért mindenkinek örök élete van. Hanem arról, hogy aki ezt hittel elfogadja, el ne vesszen.

Ne fáradjunk el, hogy most ezen a vasárnapon több igét is olvasok, mert olyan témáról van szó, ahol az Isten igéjéhez kell nagyon szorosan ragaszkodnunk. János evangéliuma 5. rész 24. versében ezt olvassuk. Jézus mondja: *„Bizony, bizony mondom néktek: aki hallja az én igémet, és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van, sőt ítéletre sem megy hanem átment a halálból az életbe."*

Hogyan olvastam a Heidelbergi Kátéból? *„Felemelt fővel várom az égből ugyanazt az ítélőbírót, aki előbb érettem Isten ítélőszéke elé állott és rólam minden kárhoztatást elvett."*

Figyelmesen olvassuk az igét, Testvéreim! Nagyon fontos minden mondata. A János 3,16 így folytatódik: *„Mert az Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem, hogy üdvözüljön a világ általa. Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van mert nem hitt az Isten egyszülött Fiának nevében"* (Jn 3,17–18).

Jézus az egyetlen menedékünk az ítéletben. Ahogyan Pál írja a korinthusiaknak: *„Mert azt, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne"* (2Kor 5,21).

Ő átvette az én bűneimet, és nekem adta az Ő igazságát. Ez az egyetlen menedékünk az ítéletben.

Akik Jézuséi, Megváltójuknak, Uruknak hittel elfogadták Őt, azoknak az ítéletben Ő lesz igazságuk. A megváltott hívő emberek is átmennek az ítéleten, de nem üdvösség-kárhozat kérdése ez már számukra. Mert róluk levette Jézus a kárhoztatást a kereszten. Hanem az, hogy mit építettek az örök fundamentumra, Jézusra.

A Korinthusi első levél 3. részében olvassuk: *„Mert más alapot senki sem vethet a meglevőn kívül, amely a Jézus Krisztus. Azt pedig, hogy ki mit épít erre az alapra: aranyat, ezüstöt, drágakövet, fát, szénát, szalmát, az a nap fogja világossá tenni, mivel tűzben jelenik meg, és akkor mindenkinek a munkája nyilvánvalóvá*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 282

lesz, és hogy kinek mit ér a munkája, azt az a tűz fogja kipróbálni." Mert aki aranyat, drágakövet – ugye jelképek ezek, azt jelentik, hogy értékállót –, annak megmarad. Aki fát, szénát, szalmát, annak megég az egész, *„ő maga megmenekül ugyan, de úgy, mint aki tűzön ment át".*

Itt nem a tisztítótűzről van szó, hanem az ítélet tüzéről, és arról, hogy azért menekül meg, mert az üdvössége nem *ő*benne és az *ő* cselekedetein nyugodott, hanem Jézus Krisztus áldozatán, amelyet megragadott. Van, aki értékes, áldott hívő életet épít – Isten kegyelméből és Szentlelke által – arra a fundamentumra. Van, aki tohonyán és nemtörődöm módon, a megragadott kegyelemmel is áldatlan, üres, engedetlen, semmit érő hívő életet él.

De milyen durván hangzik a szó: kárhozat és pokol. Ritkán szoktunk a szószéken beszélni erről. Megvallom, Testvéreim, hogy szívesen azt mondanám, hogy csak a mennyről beszéljünk. De Isten igéje félreérthetetlenül beszél erről. Próbálják a magyarázók így is, úgy is kikerülni.

Olyan magyarázatok is születtek, hogy mindenki üdvözül. Hallottam én is fiatal teológusként lelkipásztortól, hogy végül Isten mindent elrendez mindenkinél. Amikor tiltakoztunk, hogy az igében nem ezt olvassuk, azt kérdezte a lelkipásztor:

– Testvérkéim! Olyan rosszul esne nektek, ha ez így lenne?

Mondtam, ez jó kérdés volt, hogy a szeretetünket, szívünket megmérje. De Isten Igéje nem erről beszél.

Egy francia teológus szavai állnak közel a szívemhez, hallgassuk, elolvasom: *„Hiába próbáltam magamat meggyőzni, hogy a büntetés örökké tartó voltát nem tanítja a Szentírás, meg kellett hajolnom, mert az Ige hatalma túl erős volt a számomra. A fejemet lehajtottam, kezemet a szájamra tettem, és megtapasztaltam, hogy borzasztó dolog ezt a tant hinni, de még merészebb ezt tagadni."*

Nem kell kiszíneznünk a pokol leírását. Elég annyit mondani, hogy örök Isten nélküli állapot. Nem tudom én úgy átadni a Testvéreknek, hogy mit jelent elveszni, de ennek a kemény valóságáról beszél Jézus keresztje is. Ha ez csak részigazság lenne, gondoljátok, hogy azt a rettenetet, ami Jézussal történt, megcselekszi az Isten? Hogy az egyszülött Fiát keresztre adja, aki a pokol kínjait átélve, kiáltja: *„Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?"* (Mk 15,34).

Amikor üdvösségről, kárhozatról olvastam igéket, igehirdetéseket, tanításokat, kezembe került Wilhelm Bush, a német missziós lelkész bizonyságtétele a megtéréséről. Azt írja, hogy apja egyszer megkérdezte tőle:

– Nem hiszel Istenben?

Azt válaszolta: – Olyan ostoba nem vagyok, hogy istentagadó legyek. De nem találkoztam Istennel, és ezért nem érdekel.

Folytatja tovább, de talán élethűbb, ha a bizonyságtételét olvasom. Nem sokkal ezután, a 2. világháború forgatagában Verdunnél ott voltak francia földön. Vicceket meséltek, szennyes vicceket, röhögtek rajta ott, a lövészárokban, és egyszer csak megdöbbent, hogy a barátja nem röhög, odanéz, a barátja halott már. Ezt írja: *„Ott állok 18 évesen a bajtársam holtteste mellett, és eleinte még teljesen érzéketlen vagyok: – De udvariatlan vagy, barátom, hogy meglógtál, mielőtt befejeztem a viccet! – De a következő pillanatban eszembe jut: – Hova ment ez? –*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 283

Látom még magam, amint ott állok az árokban, atomfényvillanásnál is világosabban hasít belém: – Ez most a szent Isten előtt áll. – A következő felismerésem az volt: – Ha mi most ellenkezőleg ültünk volna, akkor engem kapott volna el, és akkor most én állnék Isten előtt. Nem valamilyen Úristen előtt, hanem az előtt az Isten előtt, aki akaratát kinyilvánította, aki törvényeket adott, amelyeket nem tartottam be – ahogyan Önök sem tartották be. Vannak emberek, akiknek bűne az égbe kiált, mégis azt mondják: – Helyesen élek, senkitől sem félek. – Ne hazudjunk már ennyire!

Abban a pillanatban tudtam: – Istennek minden törvényét átléptem! És ha most egy lövést kapok, Isten elé fogok állni! Világos volt előttem, hogy akkor a pokolba jutok. Ekkor futólépésben közeledtek bajtársaim a lovakkal: – Előre! – Felszálltam a lóra. Ott feküdt halott barátom. Hosszú évek óta először kulcsoltam össze a kezemet, és imádkoztam, csak ennyit: – Úr Isten, ne engedj elesnem, csak ha meggyőződöm róla, hogy már nem jutok a pokolra. – Nyugodtan megmondom önöknek: később felkerestem a tábori lelkészt, és megkérdeztem: – Lelkész úr, mit tegyek, hogy ne jussak a pokolba? – Erre azt felelte: – Hadnagy úr, először győznünk kell, győznünk, győznünk kell! – Erre azt feleltem neki: – Úgy látszik, maga sem tudja! – Nem megrendítő, hogy fiatal férfiak ezrei mentek a halálba, és senki sem tudta megmondani, hogyan lehet üdvösségre jutni? Mindez egy keresztyén országban!

Meglehetősen kétségbeestem volna, ha egyik nap – hosszú lenne elmondani, hogy hogyan – nem kerül a kezembe egy Újszövetség. Még látom magam előtt a francia parasztházat, amelyben tartózkodtam. – Egy Biblia! Ebben biztosan benne van, hogyan lehet megmenekülni a pokoltól – gondoltam. Átlapoztam, mert nem nagyon ismertem ki magamat benne. Egy mondaton megakadt a tekintetem: Krisztus Jézus azért jött a világra, hogy a bűnösöket üdvözítse. Mintha villám csapott volna le. »Bűnös« – ez én vagyok, ezt senkinek sem kellett elmagyaráznia nekem. – Nem akarják-e végre önök is, Isten és ember előtt beismerni: »Bűnös vagyok«? Hagyják abba a hamis önigazulásukat.

Ebben a pillanatban nem kellett nekem pap. Bűnös vagyok! Ez világos volt. És megmenekülni, üdvösségre jutni akartam. Nem tudtam biztosan, mit jelent ez. Csak annyit értettem: Üdvösségre jutni annyit jelent, hogy kijönni jelenlegi állapotomból, és békességet találni Istennel.

Krisztus Jézus azért jött a világra, hogy a bűnösöket üdvözítse. Ha Jézus ezt meg tudja tenni, akkor meg kell találnom Őt. Kerestem, hogy valaki meg tudná - e mutatni nekem Jézust. Senki sem tudta megmutatni Őt. Akkor tettem valamit, amit mindnyájunknak ajánlani szeretnék. Miközben újra előre nyomultunk, bezárkóztam egy régi francia parasztházba. Félig rom volt és üres, de egy szoba még ép volt benne. Az ajtóban kulcs volt. Bementem, bezártam belülről, térdre estem és azt mondtam: – Úr Jézus! A Bibliában írva van: Te azért jöttél Istentől, hogy a bűnösöket megmentsd. Én bűnös vagyok. A jövőre nézve sem tudok Neked semmit megígérni, mert rossz jellemem van. De nem szeretnék a pokolba jutni, ha most egy lövést kapok. Ezért Úr Jézus átadom Neked magamat mindenestől. Tégy velem, amit akarsz! – Nem hallatszott semmi csattanás, nem moz-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 284

dult meg a föld, de mire kimentem, megtaláltam az Urat, azt az Urat, akihez tartozom."

És folytatja még a leírást – egy igehirdetése, bizonyságtétele ez. Leír egy olyan képet is, hogy ment az egyik területre, ahol épen álltak a házak, de egy ember sem volt egyetlen házban sem. Megkérdezte a katonát, aki ott volt: – Hova lettek az emberek?

Azt mondta: – Nézz oda a mezőre! – A házak melletti mezőn egy hatalmas bomba volt, időzített bomba. Hogy öt óra múlva, húsz óra múlva robban? Ott ketyegett. Én is hallottam. Egyszer csak látom, hogy verebek repülnek, és kedélyesen letelepednek a bombára. Az egyik ráül a gyújtótestre is. Odakiáltottam: – Verebek, veszélyes helyen vagytok! – Úgy tűnt, mintha visszakiáltottak volna:

– Ha-ha, mi felvilágosultak vagyunk, ki hisz ma még bombákban? Teljesen veszélytelenek.

Megértenek? Ilyen ostobán gúnyolódnak a mai emberek is. Isten félelmetesen komolyan beszélt velünk igéje és ítéletei által, a mi népünkkel is. Isten Fia eljött, keresztre ment, és feltámadt a halálból. Mindenki felfoghatja, hogy Isten itt van, és Ő szent Isten. Mégis, ha valaki ezt mondja: – Életveszélyben vagytok, keressétek a lelketek üdvösségét – akkor nevetnek az emberek és ezt mondják: Haha, ki hisz ma már ilyesmiben…

Aki ezt az írást adta át nekem, az még hozzáírta keze írásával: És Te? Mit hiszel?

Az Igében ezt olvassuk: *„Mivel pedig mindezek így felbomlanak, milyen szentül és kegyesen kell nektek élnetek, akik várjátok és siettetitek az Isten napjának eljövetelét, amikor majd az egek lángolva felbomlanak, és az elemek égve megolvadnak! De új eget és új földet várunk az ő ígérete szerint, amelyben igazság lakik."*

Ha Isten éltet bennünket, akkor legközelebb a mennyről, az üdvösségről, a feltámadásról, és az új égről, új földről hangzik az igehirdetés. Mert ha a mai ige keményen földre ver bennünket, akkor az üdvösségről szóló pedig fölemel, megvigasztal, megörvendeztet. Úgy legyen! Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 285

ÚJ ÉG ÉS ÚJ FÖLD

OLVASANDÓ: JELENÉSEK 21,1–5

JELENÉSEK 21,1; 5

„És láttam új eget és új földet, mert az első ég és az első föld elmúlt (…) A trónuson ülő ezt mondta: – Íme, újjáteremtek mindent."

Üdvtörténeti sorozatunkban legutóbb Jézus visszajöveteléről szóltam. A héten megkérdezte valaki kedvesen, hogy Jézus visszajöveteléről nem a sorozat végén kellene szólni majd? Azt válaszoltam, hogy jó kérdés, hiszen az üdvtörténetnek a beteljesedése Jézus visszajövetelekor érkezik el majd.

De már Jézus mennybemenetelekor elhangzott: *„Ez a Jézus, aki felvitetett tőletek a mennybe, úgy jön el, ahogyan láttátok őt felmenni a mennybe"* (ApCsel 1,11). Már Jézus tanításában is komoly helyet foglalt el az utolsó idők és Isten országa beteljesedése kérdése. Ítéletről, üdvösségről-kárhozatról, mennyről és pokolról, testben való feltámadásról határozott tanítást hallunk Tőle. Pál leveleiben is gazdagon olvassuk Isten kijelentését ezekről a kérdésekről. Egészen a Jelenések könyvéig, ahol – ha képes beszédben is – egyértelmű üzenetként szól az ige a végső beteljesedésről. Azért kell menetközben már hallanunk ezekről, mert ezek az események nagyban meghatározzák ma is az életünket. Ha senki másnak nem jelentene újat a most hangzó tanítás, megvallom: én már jól jártam. Nagyon meggazdagította a látásomat, boldog új felismerésekkel töltötte meg a szívemet a mennyről szóló üzenet tanulmányozása. Bizonyára sokszor olvastam már, de valahogy nem foglalkoztatta elég mélyen a szívemet ez az ige: *„És láttam új eget és új földet, mert az első ég és az első föld elmúlt…A trónuson ülő ezt mondta: »Íme, újjáteremtek mindent«"*.

Számomra elég volt Jézus világos ígérete: *„Aki hallja az én igémet, és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van… átment a halálból az életbe"* (Jn 5,24). Vagy a másik ige: *„Az én Atyám házában sok hajlék van… elmegyek helyet készíteni a számotokra… ismét eljövök, és magam mellé veszlek titeket"* (Jn 14,2–3) – mondja az övéinek. Isten titkaira nézve ezt olvassuk: *„Amit szem nem látott, fül nem hallott, és ember szíve meg sem sejtett, azt készítette el az Isten az őt szeretőknek"* (1Kor 2,9). Nem sokat töprengtem rajta, boldog bizonyossággal elfogadtam.

Kedves igém: *„Mert meghaltatok, és a ti életetek el van rejtve a Krisztussal együtt az Istenben"* (Kol 3,3). Igaz, hogy itt még nem a biológiai meghalásról van szó, hanem amikor valaki Jézust szívébe-életébe fogadja, és a régi természetét halálba adja. Számomra sokat mond ez a kifejezés: *„a ti életetek el van rejtve a Krisztussal együtt az Istenben."* Itt a krypto=elrejteni görög szó szerepel. A kripta szavunk is ebből származik. Nem is kripta, hanem rejtekhely jelentéssel üzeni nekem, hogy Krisztusban elrejtett az én megváltott életem. Olyan rejtekem van,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 286

amelyen a halál sem fog. Pál kimondja: *„…sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem jelenvalók, sem eljövendők… sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket az Isten szeretetétől, amely megjelent Jézus Krisztusban, a mi Urunkban”* (Róm 8,38–39). Tehát Jézusért örök életet nyertem, elképzelhetetlen, ötletgazdag, csodálatos üdvösség vár.

Hozzám jött egy kisebb gyermek, és megkérdezte:

– Tamás bácsi, igaz az, hogy a mennyben mindig énekelni fogunk? – Akkor láttam, hogy itt most nagyon vigyázni kell. Értettem, hogy aggódik a fiú, hogy biztosan jó lesz ott? Nem lesz az unalmas egy kicsit? Azt feleltem:

– Amit a legjobban szeretsz (tenni, játszani, bármit), szorozd meg százzal, és akkor én még nem mondtam semmit, olyan boldogság lesz odaát. – Akkor elszaladt örömmel, egyelőre megoldódott a számára a menny dilemmája.

Egyébként ha nem élnék itt a földi életben, ezt sem tudnám elképzelni. Ahogyan telerakta Isten fantáziával az életet, ötletekkel, felépítette a világmindenséget, benne csak egy ember életét is. Így szoktam mondani: ez csak egy cseppje az Isten szeretetének, mert nem bírna el többet az idegrendszerünk. De milyen lesz az, amikor Isten lesz minden mindenekben (1 Kor 15,28)?

Mielőtt arról szólnék, hogy ehhez képest mi az az új felismerés, amely bontakozik a szívemben, hallgassuk meg Stanley Jones, a 20. század egyik legnagyobb keresztyén gondolkodója, India nagy misszionáriusa vallomását, hogy miért is hiszi az örök életet. Persze hiszi ő, mert Isten kijelentését hiszi, és tapasztalja is ennek a valóságát. Azok számára is megfogalmazza tételeit, akik még nem hisznek, de már gondolkodnak az élet értelmén. Két pontban hadd olvassam:

„Először is hiszem az örök életet, mert hiszek a világmindenség rendjében és ésszerűségében. Hogy a világmindenség ésszerű és abban hallatlan rend van, ezt nem csak a Bibliából tanultam meg, hanem a legmodernebb tudományokból is. Ahol pedig rend van és ésszerűség, az erkölcsös is. Én hiszek az erkölcsi világrendben. Erre tanít a történelem minden mozzanata, ahogy figyelem rövid életemben. Márpedig rendetlen, ésszerűtlen és erkölcstelen volna a világmindenség, ha az emberi életet pontosan a csúcsán, legmagasabb pontján semmisítené meg. Milyen rend, milyen ésszerűség, milyen erkölcsiség az, amelyik önmagán belül kialakít egy jellemet, kicsiszol, kitisztít, kiformáz egy magasrendű értelmet, egy kis világot, a mikrokozmoszt a nagyvilágon, a makrokozmoszon belül. És amikor kész, egyszerűen megsemmisíti, eltörli, mintha sohasem lett volna. Ha nem hinnék az örök életben, meg kellene tagadnom a világmindenség rendjét és ésszerűségét is.

Másodszor: Hiszem az örök életet, mert ha nincs örök értelme az életnek, akkor nincs időleges értelme sem. Mert ha valami igaz és értelmes, az vagy mindig igaz és értelmes, túl téren és időn, vagy sohasem igaz és mindig értelmetlen. Ha nincs örök értelme az életnek, akkor csak egy igazság van a földön, az öngyilkosoké.”

Ennyit az ő vallomásából. Sokkal gazdagabban ír ő erről, meg magáról az örök életről szóló igei üzenetekről, de legyen elég ez most nekünk.

Mi az az új számomra, ami olyan örömet adott? Majdnem így mondom: olyan izgalommal tölti el a szívemet? Megpróbálom elmondani. Eddig a földi életet és a

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 287

mennyei életet hatalmas vonal választotta el számomra, amelyben valami végleg befejeződött, és valami más, egészen más kezdődött el. Ez igaz annyiban, hogy amikor új égről és új földről van szó, olyan görög szó szerepel a Bibliánkban, amely a vadonatújat jelenti. Azt, ami még sohasem volt azelőtt. Mert az Újszövetségnek két szava van az újra. Az egyik, amikor valamiből egy új (egy új ruha, mert a régi már elvásott). A lényege ugyanaz, de egy újabb darab. A másik, amiről akkor olvasunk (például: „Új eget és új földet láttam"), amikor vadonatújról van szó.

Itt máris egy pillanatra figyeljünk! Ahogy Jézus feltámasztott többeket is, az a régi értelem: újra kaptak életet, de a régi szerint. És ugye érzékeljük, hogy milyen más, amikor feltámasztotta Isten Jézust: az új teremtés első Zsengéjét. Egy egészen más valóság teremtődött, hiszen Jézus megdicsőült testtel jött ki a sírból. Ugyanez a szó hangzik, amikor a trónon ülő azt mondja: *„Íme, újjáteremtek mindent."*

Itt jön az az új felismerés, amely gyönyörűséggel tölti el a szívemet. Kontinuitásról, folytatásról van szó az itteni és az örökkévaló között! Megtelik kézzel fogható tartalommal a menny, amikor kiderül, hogy nem megsemmisül az ég és a föld – amikor az elemek ropogva megégnek –, csak elpusztul, és Isten újjáteremti az eget és a földet. Mindent újjáteremt!

De hiszen ez már megkezdődött, amikor Jézus feltámadt! Ő már – amint az imént mondtam – ebben az örökkévaló, újjáteremtett testben jelent meg. Nem tudjuk pontosan, milyen ez a test, hiszen Jézus átment a zárt ajtón, megjelent a tanítványai között (Jn 20,19; 26), a Genezáreti-tó partján evett velük együtt (Jn 21) ebben a megdicsőült, új testben, az Emmausba menőkhöz csatlakozott (Lk 24,13–35), velük ment az úton, mégsem ismerték meg, azután megtörte a kenyeret, megismerik, s eltűnik előlük.

De összeköttetés, folytonosság van a földi test és a mennyei test között. Pál, amikor a feltámadásról írja a hatalmas fejezetet (1Kor15), akkor a búzamag példáját hozza. Azt mondja: Ember! Elveted a magot. De nem azt a testet veted el, amely majd kikel belőle. Előbb a mag megrothad, elpusztul a földben – de nem megsemmisül! Hanem egy új valóság, ahogy szárba szökken – és gyarló a hasonlat, mert töredékes az emberi értelem, nem tud az örökkévalóba látni –, de mégis arról a folytonosságról beszél. Vannak földi testek – azt mondja –, és vannak mennyei testek.

Van érzéki test és van pneumatikus test, lelki test. Ezt nem úgy érti, hogy van a test és van a lélek, és szálldos a lélek valahol, és nincs tovább testi valóság.

Amikor azt mondjuk: „hiszem testünk feltámadását", így lehetne még pontosabban: „hiszem a testben való feltámadásunkat" – de nem ebben az állapotában, hanem abban az állapotában! Ahogyan hordtuk a földi ábrázatát, hordani fogjuk a mennyei ábrázatát is – olvassuk az apostolnál.

A 2Kor 5-ben így vall erről: *„Tudjuk pedig, hogy ha földi sátorunk összeomlik, van Istentől készített hajlékunk, nem kézzel csinált, hanem örökkévaló mennyei házunk. Azért sóhajtozunk ebben a testben, mivel vágyakozunk felölteni rá mennyből való hajlékunkat, ha ugyan nem bizonyulunk felöltözve is mezítele-*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 288

neknek. Mert mi is, akik e sátorban vagyunk, megterhelten sóhajtozunk, minthogy nem szeretnénk ezt levetni, hanem felölteni rá amazt, hogy a halandót elnyelje az élet. Isten pedig, aki minket erre felkészített, zálogul adta nekünk a Lelket" (2Kor 5,1–5).

A teremtett világra Isten a teremtés hajnalán kimondta, hogy „jó". Sorban, amit teremtett, azt mondta, hogy jó (1Móz 1). Csak ahogyan mi használjuk, annak nyomán romlott meg. Odáig, hogy a Róma 8-ban már azt olvassuk: *„a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését. A teremtett világ ugyanis a hiábavalóságnak vettetett alá, nem önszántából, hanem az által, aki alávetette – mégpedig a bukott ember bukása következtében –, mégpedig azzal a reménységgel, hogy a teremtett világ maga is meg fog szabadulni a romlandóság szolgaságából Isten gyermekeinek dicsőséges szabadságára. Hiszen tudjuk, hogy az egész teremtett világ együtt sóhajtozik, és együtt vajúdik mind ez ideig"* (Róm 8, 19–22).

„Sóhajtozik", „vajúdik" a teremtett világ. Látjuk a halak tömkelegét döglötten úszni a tengerben, mert az olaj megölte őket. Megbontjuk az eget, és a sugárzás nehézzé vagy pusztulóvá teszi az életet. Folytathatjuk a felsorolást a levegőszennyezéstől a többi dolgon át, amit művelünk.

Vajúdik a teremtett világ, és várja az Isten fiainak megjelenését! Ez az ige félreértett ige. Mert általában úgy szoktuk mondani, hogy ez a világ a maga nehézségeiben várja, hogy mi – Isten gyermekei – megjelenjünk. Hát a világ nem nagyon várja ezt, bár jól jár vele. Hanem a teremtett világ azt várja, hogy az Isten fiai (mennyei angyalok) egykor a visszaérkező Krisztussal a beteljesedés idejét elhozzák. A vajúdásában – figyeljük meg az összefüggést, ha előtte is olvasunk róla Róma 8-ból, meg utána is – várja, hogy mikor jön el az az idő, amikor már nem pusztítja tovább az ember.

Várja a teremtett világ is az újjáteremtetését. Mert egyszer Isten újjáteremt mindent. De hiszen ez az újjáteremtés elkezdődött – amint említettem – Jézus feltámasztásával. Így olvassuk az igét: *„Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre"* (2 Kor 5,17). Már itt a földön felragyog az új teremtés egy-egy mozzanata. A menny öröme, amikor betölti az ember szívét, amikor új életet nyer. Ismered? Micsoda kincs! Úgy szeretné az ember konzerválni: az lenne jó, ebben a békességben, ebben a nyugalomban, bizonyosságban, bátorságban, ebben a szabadságban élni! Milyen hatalmas dolog, amikor bűntől-bajtól szabad a szíved. A baj megvan, meg a bűn is körülötted, csak te vagy benne szabad. Egy-egy olyan esemény, amikor átéled, hogy most nem az önzésem tarolt le mindent, most nem a magam görcsös indulata érvényesült, már itt elkezdődik. Valami fölvillan már itt a mennyből. Krisztusban még itt vagyunk, az Ő megváltottai is nagyon is ebbe a testbe zárva, de már munkálkodik az új.

Ezzel kapcsolatban szeretnék visszautalni arra az igére, hogy *„amit szem nem látott, fül nem hallott, és ember szíve meg sem sejtett, azt készítette el az Isten az őt szeretőknek"* (1Kor 2,9). Hogyha megnézzük ennek az igének az összefüggéseit, azt látjuk, hogy itt arról beszél Pál, hogy érzéki ember – pszichikus ember – nem foghatja meg az Isten Lelkének dolgait. Mert bolondságok neki. Úgy, ahogy

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 289

találkozol is emberekkel, akiknek próbálnád elmondani a szíved örömét, és néznek rád, esetleg továbbmennek, vagy mosolyognak egyet, hogy miről beszélsz. De a lelki ember, az Isten Szentlelke által újjáteremtett ember – a pneumatikus ember – megragadhatja ezeket, amiket Isten teremtett, amiket szem nem látott, fül nem hallott… Ez az ige nem csak az eljövendőre vonatkozik, hanem arra is, hogy az Isten Lelke által újjáteremtett ember kap egy más látást, rálátást a valóságra. Ő már itt valamit ebből megragadhat, elkezdődik az életében az újjáteremtés munkája.

Pál ezért is írja a Filippi levélben: *„Nekünk pedig a mennyben van polgárjogunk* – írja Pál itt a földön –*, ahonnan az Úr Jézus Krisztust is várjuk üdvözítőül, aki az ő dicsőséges testéhez hasonlóvá változtatja a mi gyarló testünket, azzal az erővel, amellyel maga alá vethet mindeneket”* (Fil 3, 20–21).

Értjük már, miért olyan hangsúlyos az ige: *„Akié a Fiú, azé az élet; akiben nincs meg Isten Fia, az élet sincs meg abban”* (1Jn 5,12)? Krisztuson kívül nincs új teremtés, nincs örök élet. *„Én vagyok az út, az igazság és az élet”* – csupa nagybetűvel (Jn 14,6).

Mi örvendeztetett meg annyira? Hogy nem olyan elvont távolságban, valami messzi, hidegebb formában, örök éneklésben töltjük mi az örökkévalóságot! Hanem az új ég és az új föld valóságában. Sokkal plasztikusabb így, élettel telibb a számomra. Bár fogalmunk sincs arról a dimenzióról, hogy milyen lesz. De azért amikor azt olvassuk az Ószövetségben Ézsaiásnál (Ézs 11,6–9), hogy az oroszlán és a bárány együtt legelnek, és hogy a gyermek a vipera fészkénél játszik, az ember szívét megfogja. Képek ezek, de miről beszél, hogy is beszél Isten? És nagyon nagy ajándék az az elképzelhetetlen valóság, hogy nem lesz halál, sem fájdalom, sem jajkiáltás, sem hazugság, sem bűn, sem félelem, amikor *„Isten letöröl szemükről minden könnyet”* (Jel 7,17).

Mindez arra indít, hogy sokkal jobban becsüljem meg itt az életet. Nem lesajnálva: – Ez csak egy mulandó, pusztuló világ!

Sokkal jobban becsüljek meg egy találkozást, Istennek egy ajándékát. Mindazt, amit adott, amiben részesít bennünket. Sokkal szentebbül, sokkal odafigyelőbben kezeljem az életet. Sokkal valóságosabban éljem meg, mert ehhez Őneki nagyon nagy köze van. Ő teremtett, azt mi tönkretettük, Ő újjáteremt. Hogy hogyan, ez valóban az Ő titka. De nagy ajándékot adott nekem, hogy így kitágította a látásomat, ennyire valóságossá tette a mennyet!

Még csak annyit, hogyan látom, ha meghal valaki? Az ige alapján két vonalat láthatunk. Az egyik: máris *„vágyódom elköltözni és Krisztussal lenni, mert ez sokkal jobb mindennél”* (Fil 1,23). Minél hamarabb. A másik: *„Annak pedig, aki elküldött engem, az az akarata, hogy abból, amit nekem adott, semmit se veszítsek el, hanem feltámasszam az utolsó napon”* (Jn 6,39). Figyeljük meg: mind a kettő végigvonul az igében.

Számomra egyszer egy teológiai professzor írása ablakot nyitott erre. Nekem elég volt magyarázatként. Nyilván minden példa sántít, de azt mondta:

– Nézzétek, van egy hatalmas hegy! A hegy lábánál körbevonul egy nagy katonai sereg. Aki ott lent van, az csak azokat a katonákat látja, akik a szeme ha-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 290

tárába esnek. Ha végig akar menni, hosszú út vezet, hogy az egész sort lássa. De ha fönt van a hegytetőn, lenéz: egy pillantással az elejét, a végét belátja. Amikor én innen kimegyek, az örökkévalóba megyek. Ott többé nincs idő. Itt még telik az idő. Szépen ballaghatunk – a sereg még megy.

Nem tudom, hogyan lesz ez, de számomra elég: Krisztusban kilépni az örökkévalóságba. Ő pedig elvégzi a beteljesítést. Ez mind Őrá tartozik. Sem halál, sem élet – amint idéztem Pált – el nem szakíthat bennünket az Isten szeretetétől, amelyik a Jézus Krisztusban van. Ezért olyan döntő, hogy valaki az új teremtés részese legyen Jézus Krisztus által.

Hadd fejezzem be egy kis történettel Max Lucado: „3:16 – A remény számai" című könyvéből:

„John Todd még csak kisfiú volt, amikor szülei meghaltak, árván hagyva őt és testvéreit. Amint az 1800-as évek elején szokásban volt, rokonok vették magukhoz az árvákat. Az egyik nagynéni felajánlotta, hogy otthont ad a kis Johnnak, ezért elküldte érte a szolgáját, akit Cézárnak hívtak. A fiúcska felkapaszkodott a ló hátára, apró karjaival átölelte a férfit, és elindultak az új otthon felé. Kérdései elárulták a félelmeit:

– Ott lesz a néni?

– Ó igen – biztosította őt Cézár –, ott lesz és várni fog rád.

– Jó lesz nála laknom?

– Jó kezekbe kerülsz, fiam.

– Szeretni fog engem?

– Meghiszem azt! Jószívű asszony – felelte türelmesen és kedvesen a szolga.

– Gondolod, hogy elmegy aludni, mire odaérünk?

– Dehogy! Fent marad, és várni fog téged. Ha kiérünk ebből az erdőből, meglátod a gyertyafényt az ablakában.

Így is történt. Ahogy a ház közelébe értek, John észrevette a gyertyafényt az ablakban, és nagynénje ott állt az ajtóban. Félszegen elindult a verandához, ahol a néni lehajolt, megpuszilta és így szólt: – Isten hozott, idehaza. – John Todd a nagynénje szárnyai alatt nőtt fel, aki édesanyjaként viseltetett iránta. Amikor eljött a pályaválasztás ideje, Isten hívásának engedelmeskedve lelkipásztor lett. Évek múlva a szerepek felcserélődtek. A nagynéni megüzente, hogy egészsége egyre romlik, s tulajdonképpen halálán van. Mire John a következő levelet küldte neki:

»Kedves Nagynéném! Évekkel ezelőtt elhagytam egy haláltól sújtott házat és fogalmam sem volt, hova megyek, törődik-e majd velem valaki, vagy befellegzett nekem. Hosszú volt az út, de a szolga bátorított. Végül megérkeztem karjaid közé az új otthonomba. Vártak rám, és biztonságban éreztem magam. Mindezt neked köszönhetem. Most neked kell menned. Azért írok, hogy elmondjam: – Valaki fenn van és vár rád. A szobád kész, a fények világítanak, az ajtó nyitva. Számítanak rád. Rád is várnak. Jézus helyet készít neked, a tökéletessé tett emberek tökéletes helyét, melyre a mi tökéletes Urunk vigyáz. Ha majd elérkezik az ideje, eljön érted és hazavisz magához.«"

Ámen!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 291

PÜNKÖSD

OLVASANDÓ: AZ APOSTOLOK CSELEKEDETEI 2

APCSEL 2, 37–38

„Amikor ezt hallották, mintha szíven találták volna őket, ezt kérdezték Pétertől és a többi apostoltól: Mit tegyünk atyámfiai, férfiak? Péter így válaszolt: –Térjetek meg, és keresztelkedjetek meg valamennyien Jézus Krisztus nevében, bűneitek bocsánatára és megkapjátok a Szent Lélek ajándékát."

Üdvtörténeti sorozatunk következő állomása: pünkösd. De ezt nem szabad úgy mondanom, mint amikor a hangosbeszélő bemondja a következő állomás nevét. Itt alig elbeszélhető, hatalmas dolgokról van szó. Egyszeri történésekről, amelyek örökre meghatározzák az életünket.

Nagyon fontos világosan látnunk, hogy Jézus nagy szabadítása egyszeri nagy esemény ezen a világon, amelyből élhet azóta minden nemzedék. Nemcsak hogy egyszeri, de Isten szabadító tervében másodpercre pontos eseményekről van szó. Nincs késés, bizonytalanság, bármiféle halasztás, időelcsúszás.

Amint a teremtés eseményét hatalmas és biztos kézzel vitte végbe a mi mennyei Atyánk, úgy a megváltás eseménye is Isten örökkévaló terve szerint ment végbe. Az ember nem siettethette, de meg sem akadályozhatta. Még csak nem is késleltethette. Jó ezt látnunk, mert a bűnbocsánatunk, áldott földi életünk, és az örök életünk ezen a sziklaszilárd alapon nyugszik.

Karácsonyról így olvasunk a Galata-levélben: *„Amikor eljött az idő teljessége, Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született, a törvénynek alávetve, hogy a törvény alatt levőket megváltsa, hogy Isten fiaivá legyünk"* (Gal 4,4).

Amikor eljött az idő teljessége. Az arra alkalmas idő. Évezredek előkészítő munkája után megérkezett a Megváltó.

Nagypéntek, húsvét eseménye ugyanilyen pontosan történt. Ma már látjuk, amit akkor még a tanítványok sem sejtettek, Isten úgy adta, hogy a mi húsvéti bárányunk, Jézus Krisztus, Isten báránya, a páska ünnepen szenvedett kínhalált. A páska a zsidó nép életének legnagyobb ünnepe volt. Az egyiptomi szabadulás napján megáldozták a bárányt, és ennek emlékére minden évben a páskát megünnepelték. Még arról is gondoskodott Isten, hogy az ünnepkörben fel is támasztotta Jézust.

Ötven napra rá pedig eljött a pünkösd ünnepe. Maga a szó is, „pentekoszté" görögül azt jelenti, ötvenedik. Ezért is mondjuk magyarul pünkösdnek. Ez is pontosan időzítve történt. Amikor a nép aratási, hálaadási ünnepe volt, és különböző országokból jöttek a jeruzsálemi templomba, e nagy ünnepen történt, hogy kitöltötte Jézus az Atyától kapott Szentlelket, és a pünkösdi esemény bekövetkezett. Látnunk kell ezt az isteni menetrendet, csodálnunk, sőt imádnunk kell az Urat, aki ilyen biztos szabadítást készített nekünk a világtörténelem eseményei között.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 292

Ezek az események nemcsak hogy menetrendszerűen mentek végbe, de a sorrendjük sem cserélhető meg. Jézus eljött, megszületett, tanított, gyógyított, elvégezte a szolgálatát, és elérkezett a legnagyobbhoz: hogy életét adja értünk. Majd feltámasztotta Őt az Isten, mert ahhoz, hogy új életet nyerjünk, Jézus feltámadásának erejére, és az élő Jézus Krisztusra szükségünk van. A kettő együtt: Jézus kereszthalála és feltámadása – Isten nagy szabadító műve.

Ennek a szabadításnak végbe kellett mennie, a körnek zárnia kellett – a szabadítás körének –, hogy Jézus a mennyből a földre érkezett, elvégezte munkáját, majd visszatért a mennybe. A kör bezárult, elvégezte a munkát tökéletesen. Most ütött az óra, hogy ezt a szabadítási munkát – ha szabad így mondanom az érthetőség kedvéért – „üzembe helyezte" az Isten. Ez történt pünkösd napján.

A hetvenes években írtam a Szentlélek munkájáról. Egészen fiatal lelkipásztorként kaptam egy felkérést, hogy próbáljak olyan könyvet írni a Szentlélekről, amelyet könnyen megérthet mindenki. Megszületett ez a kis könyv: „Hiszek Szentlélekben." Ebben a kis könyvben idézem Jézus mondatát, egyebek között ezt: *„Az ünnep utolsó nagy napján felállt Jézus, és így kiáltott: – Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyék! Aki hisz énbennem, ahogy az írás mondta, annak a belsejéből élő víz folyamai ömlenek. Ezt pedig a Lélekről mondta, akit a benne hívők fognak kapni. Mert még nem adatott a Lélek, mivel Jézus még nem dicsőült meg"* (Jn 7,37–39).

Hogyhogy nem adatott a Lélek? Hiszen a Lélek öröktől fogva élő Isten. Már a Teremtés hajnalán az Isten Lelke lebegett a vizek fölött. Isten Lelke munkája – mint ahogyan a kotlós melengeti a tojásokat –, hogy a káoszból kozmosz lett. A rendezetlenből rendezett világ. Azután is újra-újra az Isten Lelke adott egy-egy embernek olyan képességet, hogy el tudja végezni, amire Isten elhívta.

Igen ám, de Jézus itt arról beszél, hogy a pünkösd még nem következett be. A Szentlélek kitöltetése úgy, ahogy pünkösd eseményében megkaptuk, még nem ment végbe. Nagyon világosan mondja, hogy az más lesz. Egy-egy ember életében így adta az Isten, de amikor kitölti az Ő Lelkét, az lesz az az esemény, hogy „a Lélek adatott". Pünkösdkor kitöltötte Jézus az Atyától kapott Szentlelket. Úgy, hogy a világ bármely pontján… Sőt a felkészülés közben itt megálltam, elgondolkoztam, és azt mondtam, ha lesz olyan, hogy a holdra települnek emberek, tehát a világűr bármely pontján, a kozmoszban, mindenütt fogható lesz a Szentlélek valósága.

Gyarló hasonlatként szoktam mondani a vidámparki kisautók működését, amelyek fölött elektromos háló feszül. Amelyik autó az áramszedőjét a hálóhoz érinti, egyszer csak megindul, veszi az áramot, és bekapcsolódik az áramkörbe. Pünkösd óta aki hittel bekapcsolódik a Szentlélek áramkörébe, éljen a világ bármelyik pontján, bármilyen messziről induljon el, tudatlanul vagy semmit nem ismerve, egyszer csak meghallja, megérti az igét, és az életében működik a szabadítás csodája. Így történt ez aznap 3000 emberrel.

Mielőtt figyelnénk őket, figyeljük meg a tanítványokat. Soha máskor meg nem ismétlődő módon vették a Szentlélek ajándékát. Együtt voltak bezárkózva, féltek, hogy a Jézus-mozgalmat felgöngyölítik, és ők is sorra kerülnek. Rejtőzködve, el-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 293

esett állapotban voltak. Jóllehet a feltámadott Jézussal mindnyájan találkoztak már, a húsvétnak már örvendeztek. De még – bocsánat, hogy újra ezt mondom a jobb érthetőség kedvéért – az „üzembe helyezésük" nem történt meg.

Jézus világosan megígérte nekik tíz nappal azelőtt: *„Erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, és egészen a föld végső határáig"* (ApCsel 1,8). De a Szentlélek még nem érkezett meg. És most egy különleges esemény részesei ők. Így olvastuk: *„Hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek. Majd valami lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek szétoszlottak, és leszálltak mindegyikükre. Mindnyájan megteltek Szentlélekkel, és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy, ahogyan a Lélek adta nekik, hogy szóljanak"* (ApCsel 2,2–4).

Soha senki más így nem kapta a Szentlélek ajándékát: zúgó szél, lángnyelvek. Nyelvcsoda történt. Szinkrontolmács munkáját végezték a tanítványok, és a különböző nyelvjárásokon meg nyelveken beszélő emberek a saját nyelvükön hallották az igehirdetést, és megértették az igét. Soha többet így az Isten nem adta ezt.

Arra emlékszem, hogy Zimányi József testvérünk elmondta, alig tudott németül, de amikor Németországban áhítatot kellett tartania, nem tudta, mit tett vele az Isten, de egész folyékonyan beszélt. Ez azért nem ugyanaz volt. Az biztos, hogy a Lélek segítségünkre van.

A Wycliffe Társaság munkásai szerte a világon fordítják a legkülönbözőbb törzsek nyelvére is a Bibliát. Szerkeszteni kell nekik ábécét, és tanítani őket, hogy a saját nyelvükön olvashassák az igét. Mennyivel könnyebb lenne, ha kimondhatnánk: – Istenünk, add Szentlelkedet, és mindenki nyelvén tudnánk beszélni.

Nem így munkálkodik Isten. Ez ottani, egyszeri indító csoda volt.

Nincs új pünkösd. Az egyháztörténetből ismerjük, hányszor tettek kísérletet arra, hogy legyen új pünkösd. Mert ha Isten ezt megtette akkor, megteszi máskor is.

Hányszor tette meg, hogy Jézus meghalt a kereszten? Ezért nem értünk egyet – bocsánat, hogy így mondom –, római katolikus testvéreinkkel, hogy újra meg kell áldozni Krisztust. Szó sem lehet róla! *„Mert egyetlen áldozattal örökre tökéletessé tette a megszentelteket"* (Zsid 10,14).

Nincs új pünkösd sem. Az 1900-as évek elején Los Angelesben, az egyik gyülekezetben azt mondták: átéltük az új pünkösdöt! Földön fetrengtek, és különös jelenségek között vették a Lelket. Az újkori karizmatikus mozgalom ebből indult. Ennek árnyalatai itt is, ott is jelen vannak. Vannak olyan csoportok is, ahol hanyatt esnek emberek. Micsoda kigúnyolása az Isten cselekedetének! Mondjatok egy példát, Testvéreim, a Bibliában arra, hogy hanyatt esett valaki az Isten közelében. Soha. Térdre estek, leborultak. Az is kigúnyolása Isten munkájának, ha valakivel úgy bánnak, hogy elveszti a tudatát, s azt se tudja, mi történik vele.

Nézzétek meg! Ezek a tanítványok elvesztették a tudatukat? Erőnek, szeretetnek, józanságnak Lelkét vették. Szó sincs hanyatt esésről, meg mindenféle nyöszörgésről, egyéb hangokról. Nagyon józanul, nagyon világosan egy rendkívüli eseményt éltek át. Abban bizonyos vagyok, hogy remegett a lábuk. Nem akarom részletezni, mert nem tudom, ők ezt hogyan élték meg. De nincs új pünkösd. A

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 294

tanítványok már úgy vitték tovább ezt az ajándékot, ahogyan azt az Isten azóta is adja.

Azért fordítottam ennyi időt az előkészítésre, hogy lássuk az összefüggéseket. Amiket Isten cselekedett értünk, és amiket cselekszik ma is. Ő megadta ezt az egyszeri nagyon nagy indítást, kitöltötte a Szentlelket. És utána a Szentlelket vett tanítványok már nem így adják tovább annak a 3000-nek, aki csatlakozott a gyülekezethez. Nem azt látjuk, hogy egyszerre csak a lángnyelveket szétosztogatták, imádkoztak: – Istenünk, zúgjon a szél! – Hanem hirdették az igét, mert tetszett az Istennek, hogy az igehirdetés által tartsa meg és üdvözítse a hívőket. Mégpedig Jézust hirdetik. Ahogy olvastam: a megfeszített és feltámadott Jézust hirdetik.

Hadd idézzek Péter igehirdetéséből: *„A názáreti Jézust, akit az Isten igazolt előttetek, erőkkel, csodákkal, jelekkel, amelyeket általa tett az Isten közöttetek, ahogyan magatok is tudjátok. Azt, aki az Isten elhatározott döntése és terve szerint adatott oda, ti a pogányok keze által felszegeztétek és megöltétek. De őt az Isten, miután feloldotta a halál fájdalmait, feltámasztotta, mivel lehetetlen volt, hogy a halál fogva tartsa őt. Ezt a Jézust támasztotta fel az Isten, aminek mi valamennyien tanúi vagyunk. Tudja meg tehát Izrael egész háza teljes bizonyossággal, hogy Úrrá és Krisztussá tette őt az Isten, azt a Jézust, akit ti keresztre feszítettetek”* (ApCsel 2,22–24. 32. 36).

A megfeszített és feltámadott Jézust hirdetik a tanítványok.

Egy lelkipásztor kérte tőlem, hogy mondjak valami jó témát értelmiségiek részére a gyülekezetükben. Tudtam, hogy ezt a mi egyszerű Jézus-hirdetésünket kikerülik. Azt mondta, hogy nálatok annyi csoport van, olyanról beszélj, ami bevált. Erre azt feleltem, a legjobb téma: Jézus. Tanultnak, kevésbé tanultnak, ifjúnak, öregnek a legjobb téma: Jézus. Mondom, nálunk is van orvos, ügyvéd, újságíró, ápolónő, szakmunkás, de mi alapvetően Jézust hirdetjük. Természetes, hogy lehetnek külön témák is. De nem Jézus helyett.

A vezetők számára indult egy sorozat, amelyet egy igen kiváló, élő hitű előadó tart. Természetes, hogy ez egy speciális sorozat. De alapvetően minden, ami hirdettetik, a megfeszített és feltámadott Jézus szabadítása jegyében hangzik, különben hamis és erőtlen az egész. Mindenki, aki élő hitet kapott, úgy kapta, hogy hirdették neki Jézust. Nem hiszem, hogy bárki mondhatná közülünk, hogy én igenis megtérésre, új életre, kegyelemre jutottam, de nem is hallottam Jézusról, vagy nem Jézus volt a középpont. Ilyen nincs. Senki sem mehet az Atyához, csakis énáltalam – mondta Jézus.

Ha figyeljük, a Szentlélek munkája nyomán egyszer csak a hallgatók átélik, mintha szíven találták volna őket. Így olvastam. Mert a Szentlélek meggyőz a bűnről, Jézusról, a megváltásról. Sokáig éltünk anélkül, hogy mindezekre rádöbbentünk volna. Egyszer csak felismertük, hogy a bűneink mekkora batyut képeznek. Micsoda terhet jelentenek, és nem tudunk kijönni belőlük. A Szentlélek meggyőz. Mindig a Lélek munkája az, amikor valaki bűnlátásra, bűnbánatra jut.

De nem csak ennyi történt, hanem tovább mozdította őket a Lélek. Nem csak keseregtek a bűneik miatt, hanem halljuk: *„Ezt kérdezték Pétertől és a többi apostoltól: mit tegyünk atyámfiai, férfiak?”*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 295

Most innen hogyan tovább? A Szentlélek úgy állítja elénk az igazságot, hogy nem csak meglátom, hanem nem tudok megmaradni abban az állapotban. Nyugtalan vagyok, vágyom kifelé belőle. Vágy, készség, nyugtalanság ébred, mint a szülés előtt álló asszonynál. Ott van abban az állapotban, amiben nem maradhat meg. Ezért nem lehet ráerőltetni valakire a megtérést.

Volt nálam egy teológus fiú. Azt mondta, nem tudom, hogy megtértem-e. Átvettük logikailag a kérdéseket. Megszerettem, egy nyíltszívű, becsületes fiú, s azt mondtam neki, hogy vegye nagyon komolyan Jézus követését, de azóta is gondolkoztam a beszélgetésünkön. Rájöttem, hogy ennek a jó gyermeknek, aki nyíltszívvel tekint a hitre, és szeretné végezni a szolgálatát, nem kell erőltetnem a megtérést. Imádkoznom kell, hogy Uram, egyszer törd össze a szívét, mert a jó embereknek a legnehezebb megtérni. Csendben vagyok Isten előtt, úgy gondolom, hogy ezzel a kedves fiúval nem kell most beszélgetnem erről, hanem hagynom kell, hogy majd Te, Uram, elvégzed ezt a munkát.

Egyszer csak szíven üt bennünket az ige és a Lélek, és akkor a legszolidabb ember is meglátja a bűneit. Egyszer csak nem úgy kell rátukmálni, magyarázni, rávezetni. Hanem meglátja, hogy kiúttalan vagyok, innen csak egy nagy szabadítás vihet ki.

Ezek a pünkösdi hallgatók ott tartottak, mint ahol a magabiztos Saulus, ahogy ment Damaszkusz felé. Ült a lovon, mint aki osztja az észt. Egyszerre a föld porába került, amikor az Isten Lelke Jézus szaván át megszólította. Egyszerre ki tudta mondani: – Hogyan tovább, Uram? Most mit csináljak? Mondd meg!

Így volt ez a 3000 ember is: – Mit tegyünk?

És jön a válasz: – Térjetek meg! Bánjátok meg bűneiteket! – Ott akkor a kereszténységgel ez úgy függött össze, hogy aki megbánta a bűneit, ahogy megkeresztelkedett, a régi életének meghalt, és egy új életre indult.

– Bánjátok meg bűneiteket! Kérjétek a bűnbocsánatot! És veszitek a Szentlélek ajándékát.

Értjük? Egyik oldalról a bűneim megbocsáttatnak, másik oldalról pedig befogadom Jézust a Szentlélek által. János 1,12: *„Akik pedig befogadták, azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek."* Akik nem a természetes születés, nem a férfiú indulata miatt, hanem Istentől születtek. Hiszen Jézus a Szentlélek által jön az életembe. Bekövetkezik az a csoda, hogy nem csak velünk az Isten, hanem bennünk van Jézus a Szentlélek által.

Valami újat beszélnek a tanítványok, majd újat beszél Pál. Soha előtte nem volt ez, hogy Jézus bennük él. Testileg, amikor itt volt Jézus, velük volt. De a Szentlélek által ez a csoda azóta is így működik. Hirdetjük az igét, egyszer csak valaki föleszmél, a hatása alá kerül. Megérti, nekem itt rendeznem kell valamit, nekem erre szükségem van. Az ige által hit ébred a szívében, a hit által bűnbánat, bűnbocsánat, új élet. A Szentlélek vonalába egyszer csak beáll.

Befejezem, Testvéreim. Nem a Szentlélek munkájáról való igehirdetést, mert azt folytatjuk tovább. Hiszen mindaz, ami az Az apostolok cselekedeteiről írott könyvben történt, mind-mind ennek a csodája nyomán történik. A Lélek által jelen levő Jézus dolgozik ezekben az emberekben, meg ezek által az emberek által.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 296

Egy kisgyermek történetével hadd fejezzem be. A kisfiúnak, akiről olvastam, alkoholisták voltak a szülei. Veszekedés, sok nyomorúság volt a családban. Ez a kisgyerek is vásott kölyök volt. Eljutott egyszer egy gyermekhétre, ahol éppen a pünkösd történetéről hallottak. Hallotta a tanítást, hogy lehet egy kis lángnyelvet kérni Istentől.

– Persze nem úgy, hogy megjelenik, hanem a szívünkbe – magyarázta neki a tanító, és ő komolyan vette. Imádkozott: – Adj, Uram, nekem is egy ilyen kis lángnyelvecskét. – És más lett az élete folytatása. Szülei is felfigyeltek erre, és a társai is.

De otthon továbbra is ugyanaz a pokol maradt. Amikor már nem bírta tovább, bement a szobájába, letérdelt az ágyához, és ott sírt, és imádkozott: – Uram, adj az én anyukámnak meg apukámnak is egy olyan lángnyelvecskét! – A szülők keresték a gyermeküket, és ahogy bementek a szobába, épp az imát hallották, hogy az ő kisfiúk imádkozik. Utána nagyon magukba szálltak, mert ez az egész helyzet már régóta bántotta őket, és akkor elkezdték kérdezgetni, hogy mi ez a lángnyelv. Elmondta nekik, ahogy hallotta a gyülekezetben.

A történet úgy folytatódik, hogy kaptak ők is ebből a lángnyelvből. Más lett az egész család élete.

Azért mondtam el ezt a kis történetet, mert Jézus azt mondja: *„Ha tehát ti gonosz létetekre, tudtok gyermekeiteknek jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, akik kérik tőle”* (Lk 11,13).

Pünkösd óta a tied is lehet ez a kis lángocska. Kérd Tőle!

Úgy legyen! Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 297

ISTEN MEGLEPETÉSE: ANTIÓKHIA

OLVASANDÓ: AZ APOSTOLOK CSELEKEDETEI 11,19–26

APCSEL 11,20–21

„Volt azonban közöttük néhány ciprusi és cirénei férfi. Mikor ők eljutottak Antiókhiába, a görögökhöz is szóltak, és hirdették az Úr Jézust. És az Úr keze velük volt, úgyhogy sokan hittek, és tértek meg az Úrhoz."

Üdvtörténeti sorozatunkban legutóbb pünkösdöt ünnepeltünk. Gyönyörűség volt látni, hogy milyen pontos isteni menetrend szerint történtek az események. Jézus kereszthalála és feltámadása hatalmas szabadító művét pünkösdkor üzembe helyezte Isten.

Jeruzsálemben kezdődött, 3000 ember jutott élő hitre, tette le a bűneit Jézus keresztjénél, és fogadta be az Urat a Szentlélek által. De pünkösd nem csak a Szentlélek kitöltetése ünnepe, hanem a keresztyén egyház születése napja is. Mi már 2000 év távolából szemléljük az eseményeket. Világosan elénk adja Isten igéje, hogy akik újonnan születtek, azonnal közösséget alkottak.

A Szentlélek természete, munkája, hogy közösségbe épít. Míg a gonosz lélek izolál, szétválaszt, az Isten Lelke összeköt. De nem csak úgy általánosan, mint ahogy munkálkodik az Isten kegyelme a világban, ahogyan süt a nap mindnyájunkra, ahogyan gondoskodik rólunk. Hanem speciálisan is, hogy aki újonnan születik, azt a Szentlélek belekereszteli abba a közösségbe, amelyet nem emberek találtak ki, hoztak létre, hanem amelyet Isten Krisztus-test valóságként működtet ezen a világon.

Ott, akkor ez a 3000 ember egy különös ajándékot kapott a saját megtérésén túl: egy nagy család tagja lett. Úgy, ahogyan a kisgyermek nem tudja, amikor megszületik, hogy egy családba érkezik, de az a család valóság, elkészített ajándék a számára. Ugyanúgy ezek az emberek nem tudtak az egyház nagy családjáról. Ők csak azt élték meg, hogy a hirdetett ige szíven üti őket és látják, hogy így nem lehet tovább menni. Amikor megkérdezik, hogyan tovább, akkor megmondják az apostolok nekik, hogy térjetek meg. Forduljatok meg, bánjátok meg a bűneiteket, keresztelkedjetek meg, és nyissátok meg magatokat az Úr előtt. Vissza az Ő uralma alá!

Ezt azután Pál apostol már szakszerűen elmondja, ahogy a Szentlélek megadta neki, amikor az 1Korinthus 12-ben azt írja, hogy mi mindnyájan egy Lélek által egy testté kereszteltettünk meg.

Azt mondják a pünkösdisták, és az ún. karizmatikus mozgalom hívei, hogy nem elég megtérni, Jézust befogadni, az egy lépés, hanem még kell egy Szentlélek-keresztség is, amikor valakire kézrátétellel vagy más módon, különleges új eseménnyel száll a Szentlélek. Az ige nem ezt mondja. Jézus mondta a tanítványainak: „*János vízzel keresztelt, ti pedig nemsokára Szentlélekkel kereszteltettek*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 298

meg" (ApCsel 1,5). Akkor kereszteltetsz meg Szentlélekkel, amikor Jézust fogadod be. Ő a Szentlélek által jön az életedbe.

Utána egy életen át jobban-jobban töltekezhetsz a Szentlélekkel, ha engedelmeskedsz neki. Ennek nincs vége. A megszentelődés folyamata az, hogy valaki Jézust befogadja, és utána, mint amikor lefoglalt valaki egy telket vagy egy házat, szépen elfoglalhatja az éléskamrát, a konyhát, a szobát és az udvart. A Szentlélek Isten, azaz az élő Isten – hiszen Atya-Fiú-Szentlélek nagy titok, de valóság – birtokba akarja venni az életünket. Birtokba is veszi, amikor egy szív megnyílik előtte. Azután szeretné tovább vinni, ahogy engedjük, mert ad az Isten Szentlelket azoknak, akik engednek, engedelmeskednek neki.

Együtt munkálkodni a Szentlélekkel azt jelenti, hogy amit megértettem az ige alapján, megteszem. Eddig nem jutott eszembe, mert erről nem beszéltek nekem, de most azon munkálkodom, hogy amit megértetett velem az ige, azt megtegyem. S ha megtettem, jön a következő feladat. Így megy előre egy ember az életében, hogy egyre gazdagabban, egyre teljesebben elfoglalja a Szentlélek a szívét, a gondolkodását, átjárja az életét. Nem abban mutatkozik meg, hogy hihetetlen szentbeszédeket mond, vagy félrevonul az emberektől. Minél jobban elfoglal a Szentlélek egy embert, annál természetesebb, annál emberibb, annál egyszerűbb lesz.

A pünkösd nagy eseményében újjászülettek ezek az emberek, és egy hullámhosszra kerültek. Van ezen a világon pünkösd óta egy olyan valóság, amelyet a Szentlélek hullámhosszának mondanak. És amikor te erre a hullámhosszra kerülsz, mert Jézust befogadtad a Lélek által, egyszerre érteni kezded a többieket.

Egyszerre nem azt mondod, mint korábban idéztem valakit, hogy „jaj, hát azok olyan bújjunk össze, imádkozzunk hívők, olyan furcsák", hanem egyszerre összebújsz és imádkozol, és te csodálkozol a legjobban, hogy miért. Amikor olyan természetes lesz, mert most már nem betanítottak, nem rád parancsoltak, hanem egyszerűen egy új ajándék járja át az életedet, új látást kapsz. Pál apostol ezt világosan meg is fogalmazta, itt pedig látni, ahogyan az első pünkösdkor ezek a hitre jutott emberek az egyházat alkotják.

Eklézsia: ez a szó az Újszövetségben az egyik szó az egyházra. Ennek igei alakja a görögben azt jelenti, hogy kihívni. Kihívottak közössége.

Egyek voltak az apostoli igehallgatásban, mint mi most itt. Aztán a kenyér megtörésében, mint ahogy szeretnénk mi is úrvacsorázni. Az imádkozásban, mint ahogy mi most. A közösségben, hogy azután egymás terhét hordozzák, mert egy közösséget teremtett a Lélek.

De nem állt meg Jeruzsálemnél a Lélek munkája. Tudjuk, amit Jézus mondott, és újra hangsúlyozom, hogy egyetlen mondatot sem mondott Ő fölöslegesen: *„Erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, Júdeában és Samáriában, és a föld végső határáig"* (ApCsel 1,8).

Az első lépés megtörtént, Jeruzsálemben kezdődött. A forgatókönyvet nem az apostolok írják. És olyan jó ezt megtanulnunk, hogy a hívő élet forgatókönyvét nem te írod. Hanem az ÚR írja. Mihelyt én kezdem írni, valami más irány lesz. Engedjem, hogy Ő írja, figyeljek rá, ahogyan Ő akarja. Ő meglepetéseket hoz.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 299

Azt írtam a mai igehirdetés címének: „Isten meglepetése: Antiókhia."

Mielőtt figyelnénk ezt a meglepetést, hadd mondjak annyit, hogy amikor a fóti ébredésünk beindult, egyszerre izgalmassá lett a gyülekezeti élet. Egyszerre történtek események, születtek úgy gyermekek, hogy voltak, akik nem akarták, de Isten elvégezte, hogy akarja, elfogadja a család is. Amikor azt mondtam a feleségemnek:

– Tudod, most körülbelül ez következik – ő azt felelte:

– Nem az fog következni.

– Miből gondolod? – kérdeztem.

– Mert amit te az eszeddel kigondolsz, Isten annál jobbat talál ki – válaszolta. Igaza volt.

Elképzeljük, hogy mi a következő lépés, de Istennek más a koreográfiája. Nézzük itt is! Üldözés támad Jeruzsálemben. Ott az a friss kis gyülekezet, hát nem kellene, hogy az Isten megkímélje az üldözéstől? Milyen dolog, hogy azonnal nekitámadnak, s hamarosan az első vértanút, Istvánt megkövezik? A zsidókat felbőszítette, hogy a Messiásuknak mondják Jézust, akit az átokfán kivégeztek, és ez a mozgalom terjed. A nagy üldözés miatt menekülni kellett. Ők csak annyit látnak, hogy össze kell pakolni, itt maradnak dolgok, milyen veszteség… Jaj, Uram, mit csináljunk? Hova menjünk?

Még annyira a kezdetén volt minden.

Pedig ha nem támad üldözés, ezek ott melengetik egymást Jeruzsálemben. De üldözés támadt, és kiderül, hogy először Júdeába, aztán Samáriába is eljut az evangélium. Filep evangélista körül nagy ébredés támadt Samáriában! Aztán Samárián túl. Még nem a föld végső határáig, de eljut Antiókhiába az ige. Itt építi ki Isten a keresztyénség világmissziójának az anyahajóját. Ebben a világvárosban.

Akkor Róma és Alexandria volt a két legnagyobb város, a harmadik Antiókhia. Hatalmas kereskedelmi központ, fölszerelve mindennel. Leírják a régi időkből, s az ásatások során is, hogy miket találtak, milyenek voltak az utcák, házak, színház.

Ott volt egy pogány világváros, és néhányan eljutnak oda.

Ennél a pontnál hadd hívjam fel a figyelmet arra, mi sokszor csak annyit látunk, hogy baj van. De Isten azt is látja, hogy mit hoz ki ebből a bajból. Gyalázat volt az üldözők részéről, hogy megkövezték Istvánt, de ha nincs az üldözés, nincs Antiókhia…

Azért ne dicsérjük meg József testvéreit, hogy besegítettek Istennek, amikor eladták a testvérüket, s a végén így lett József a megmentőjük. Szó sincs róla, gyalázat volt! De a Róma 8,28-ban ezt olvassuk: Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik az Istent szeretik, minden összedolgozik arra a jóra, amit Isten ki akar hozni az életükből.

A gonosz fölött is úr az ÚR. Jobbat hoz ki, mintha nem történt volna üldözés.

A hatvanas évek elején indult egy Jézus-mozgalom Amerikában, az akkori hippik és drogosok világában. Az egyik leghatásosabb lelkész úgy indult ebbe a mozgalomba, hogy otthon volt a vidéki parókiáján, nézte a televíziót. Kiderült, hogy ítéletre készülnek, 4–5 fiatal megölt egy tolószékben levő fiút a parkban, és most őket ítélik el. Indítást kapott, hogy menjen el a tárgyalásra. Nem szólt a fele-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 300

ségének, sem a gyülekezetnek, mert lebeszélték volna erről. Elment a bírósági tárgyalásra, mert szeretett volna ezekért a fiúkért valamit tenni. Amikor elítélték őket, a Bibliáját fölemelve szaladt előre a széksorok között, persze a rendőrök elfogták és kivitték. Másnap az újságok első oldalán megjelent fényképpel, hogy egy pap Bibliával a kezében botrányosan megzavarta a bírósági tárgyalást. Otthon a gyülekezet azzal fogadta: – Tiszteletes úr, megint mit csinált? – A felesége is ezt mondta.

Eltelt néhány hét, ő is már magába szállt, hogy Istenem, talán még a lelkészi munkát is abba kellene hagynom, ha ilyen őrültségeket csinálok. Lejáratom a Bibliát. Nem sokkal később, amikor ismét New Yorkban járt, s kiszállt az autójából, fiatalok egy csapata felismerte: – Ez az a pap, akit a zsaruk kivittek. Ez a mi emberünk! – Bevitték a pinceklubba, és megkezdődött az ébredés.

Senkinek nem javasolom, hogy Bibliával a kezében menjen be bírósági tárgyalásokra, és ott úgy viselkedjen, ahogyan ez a lelkész. De hogy Istennek vannak meglepetései, az biztos.

Mert meglepetések érik az embert. Itt is ez történt. Az üldözés nyomán néhány ciprusi, cirénei férfi Antiókhiába is elvetődik. Egy apostol sincs ott, nem jelenik meg Péter és a vezérkar palástban, hogy megkezdjék a missziót, szó sincs róla. Ők Jeruzsálemben maradtak. Ám néhány ember Jézusról bizonyságot tesz, s egyszer csak megtérnek emberek. De nem csak zsidók, hanem görögök, pogányok. Anélkül, hogy körülmetélkednének, a Szentlélek a szívükbe száll, az Úr Jézus követői lesznek. Egy-kettőre terjed az ébredés. Azt mondja az ige, nagy sokan csatlakoztak az Úrhoz. Ne arra gondoljunk, hogy ezrek, de a „nagy sokan" az sokat jelent.

Meghallják a jeruzsálemiek.

– Hallunk híreket Antiókhiából, de hát ez nem lehet igaz! Jó hírek jönnek, az Úr Jézust dicsérik, sokan együtt vannak, küldjük már ki valamelyik emberünket. Nézzen körül, mert gyanús ez az egész. Képesek elferdíteni a jó ügyet. – Kiküldik Barnabást.

Megint az Úr Szentlelke munkája. Néha hajszálon múlik valami. Mert ha Jakabot küldik, kétséges, hogy ilyen szabad lelkű lett volna-e a pogányok felé…

Nemsokára jön a 15. rész, amikor az apostolok egybegyűlnek, mert fegyelmit kell tartani. Péter apostol ugyanis bement Kornélius százados házába. Micsoda dolog, pogányhoz ment be ez a Péter?! Felkészülnek a főapostolok és a többi ott, a jeruzsálemi zsinaton, és azt mondják:

– Atyámfia, mit hallunk rólad? Mit csináltál? – Akkor Péter apostol elmondja, eszem ágában sem volt, de hát leszállt az a lepedő, és történt az a látomás, hogy kelj fel, öljed és egyél.

– Dehogyis eszek tisztátalant, Uram! – Háromszor is jött a látomás, és akkor megértettem, hogy azt mondja az Úr: Amit én megtisztítottam, azt ne mondd tisztátalannak. – Már kopogtak is a ház ajtaján: – Péter, jöttünk, hogy gyere, mert a százados hívat.

Nem akarom a részleteket tovább mondani, de értjük? Meg kell jelennie, és számot kell adnia. Péter magyarázkodik, hogy bocsássatok meg, de hát ez tör-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 301

tént. Eltilthattam volna a Szentlelket? És ezek – anélkül, hogy körülmetéltük volna őket, fölvették volna a zsidó szokásokat – képesek követni Jézust. Pont ugyanúgy történt velük, mint velünk. Ugyanazok a következmények jelentkeztek náluk. És akkor ott az Isten Lelke győz. Lehiggadnak, és azt mondják: – Úgy látszik, a pogányoknak is adott Isten utat a hitre.

Szokatlan volt.

Értsük meg, hogy Isten embereken át végzi a missziót. Mi vagyunk a „darabos" eszközei.

Nekem az is szokatlan volt, hogy ülök a kocsiban, konferenciára megyünk, és az egyik lelkész azt mondja: – Imádkozzunk!

– Hol? Itt a kocsiban? – Eszembe nem jutott volna, hogy imádkozzam. Azt mondta:

– De te ne csukd be a szemed, mert vezetsz! – És egyszerűen, lazán imádkozott. Én is imádkoztam. Azóta a kocsiban gyakran imádkozom magam is. Nem csukom be a szemem, de miért ne lehetne imádkozni?

Múltkor azt mondtam egyik atyámfiának, amikor nagy baj volt náluk, és mobilon beszéltünk, hogy akkor most imádkozzunk. Azt felelte: – Jaj, én nem szoktam mobilon imádkozni.

Mondom: – Szokatlan, de lehet.

Amikor a Fasorba kerültem, a koreai gyülekezet bérelte a gyülekezeti termet. Megyek a terem mellett, hangzavar. Mondom, őrület, ezek nyelveken szólnak! Nem is lehet érteni, hogy mit beszélnek, és egyszerre mindegyik… Azt mondtam, lehetetlen. Le kell állítani, egy rajongó mozgalom tagjait nem lehet engedni nálunk. Míg végre megmagyarázta egyik lelkésztársam:

– Kint voltam Koreában, ezek úgy imádkoznak, hogy 5–6 emberenként az egész teremben egyszerre imádkoznak, mert akkor többet lehet. Nem úgy van, hogy 60–80 vagy 300 ember összegyűlik, és egy imádkozik, a többi pedig hallgat.

Akkor végre megértettem.

Szokatlan volt a jeruzsálemieknek is, hogy Antiókhiában pogányok megtértek. Addig nem tért meg egy pogány sem. A 3000 ember mind zsidó volt. Egytől egyig. Magától értetődő volt nekik, hogy előbb zsidóvá lesznek emberek, fölveszik a szokásokat. Prozeliták (pogányokból lett zsidók) addig is voltak, akik fölvették a zsidó szokásokat.

Antiókhia.

Megjön Barnabás. Meglátja, hogy mi van ott, és örvendezik. Milyen szíve volt ennek a Barnabásnak?! Ő vitte be Pált az apostolok közé, mert gyanús volt nekik Pál is. Hát hogyne lett volna gyanús? Üldözte, ölte a keresztyéneket, és akkor megtér? Most jön ide közénk? Maradjon, ahol akar. És akkor Barnabás azt mondja, higgyétek el, tényleg megtért. Akkor elhitték, és befogadták.

Most ő van itt, örvendezik. Folytatják a munkát, ott marad ő is. De rájön valamire. Rádöbben, hogy én kevés vagyok ehhez. Nem tudok úgy tanítani. Nagy a szíve Barnabásnak, mindenütt ott volt, ahol valami jót kellett tenni. Az egyik legáldottabb személy pünkösd körül Barnabás. De nem volt igazán tanító, és eszébe jut Pál, hogy is volt, amikor… Pál most az arábiai pusztákban van. Készül arra,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 302

amire az Úr elhívta. Most egyezteti az ószövetségi próféciákat, meg az Úr új kijelentéseit.

Barnabás megkeresi a szülőhelyén, és ott volt Pál. Azt mondja, gyere velem, és megy. Mert az Úr Szentlelke munkálkodik, elkészíti a másiknak a szívét is. Egy évig tanítják ott a gyülekezetet, és tudjátok, mi ebben a legnagyobb csoda? Az, hogy Barnabás meg tudta tenni ezt. Nem azt mondta: – Én, Barnabás prédikálok, én végzem a munkát, nehogy már idejöjjön ez a Saulból lett Pál! Majd még jobban csinálja, mint én.

Nem volt féltékeny.

Eszembe jutott édesapám, aki áldott, hűséges igehirdető és pásztor volt. 1956-ban bebörtönözték Fekete Pétert, Krisztus egyik leghűségesebb szolgáját, lelkészét. Egy idő után kiengedték, de senki nem merte magához venni. Akkor édesapám, aki jól ismerte és szerette őt, azt mondta:

– Péter, gyertek ide Szabadszállásra, most épp üres a segédlelkészi lakás!

Bibliaiskolát rendeztek be, édesapám intézett minden munkát, de a tanítást Fekete Péter végezte. Én is ott ültem 9-10 éves kisfiúként. Úgy tudott beszélni a Bibliáról, és tudta mondani a tanítást, hogy nagy figyelemmel követtük.

Ezt szeretnénk itt is, Testvérek. Aki az ifjúsághoz ért jobban, menjen közéjük, aki a gyerekek között találja fel magát, több teret neki! Egymást erősítsük! Fedezzük fel a kegyelmi ajándékokat. Nem mi vagyunk a fontosak, és a pozícióink.

Ma már hol van Barnabás? Hisszük, az Úrnál. De a Krisztus egyháza épül. Azt, amit adott nekünk az Isten, erősítsük egymásban. De nem mindig megy, hogy ki tudjam mondani, a másiknak többet adott, csinálja ő, több teret neki.

Hihetetlen, hogy a Szentlélek ilyen csodálatosan egyengette az ige útját a föld végső határáig. Mi még nem a végső határ vagyunk. De mára már eljutott az evangélium egészen a föld végső határáig.

Áldott legyen az Isten, hogy keresztyéneknek nevezhették őket. Azt mondja az írásmagyarázók többsége, hogy gúnynév volt. Nem hiszem el. Azt elhiszem, hogy rájuk ragasztották, ezek a „Jézusosok", de nem volt gúnynév, mert még a kém is azt írta a császárnak: Császárom, itt egy új nép születik. Ezek szeretik egymást. Tiszta házasságban élnek. Az öregeikről is gondot viselnek, sőt még a nem hozzájuk tartozó öregekre is odafigyelnek. Császárom, itt egy új nép van születőben.

Hála legyen az Istennek, ha ennek a népnek tagja lehetsz, és én is tagja lehetek. Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 303

PÁL MEGTÉRÉSE

OLVASANDÓ: AZ APOSTOLOK CSELEKEDETEI 9

APCSEL 9,6

„Az Úr ezt mondta neki: »Kelj fel! Menj be a városba és ott megmondják neked, mit kell tenned.«"

Mai igénk Pál megtérésének története. Megtehetnénk, hogy csak a történetre figyelve veszünk üzenetet, de most nagyobb távlatba állítva szemléljük ezt az eseményt.

Megértettük, hogy Jézus halála és feltámadása nagy szabadítását pünkösdkor „üzembe helyezte Isten". Sőt már arról hallottunk legutóbb, hogy Antiókhiáig, a világ akkori harmadik legnagyobb városáig eljutott az evangélium. Igaz, nem lelkesedésből mentek oda a keresztyének, hanem kénytelenségből, mert üldözték őket Jeruzsálemben. Az Úr szétszórta a tüzet. De ha már ott voltak, akkor lelkesen terjesztették az evangéliumot. Mit sem tudva arról, hogy a mennyei Úr stratégiájában ez a város lesz a világmisszió indító központja.

A mennyei stratégia tovább dolgozott. Az apostolok cselekedeteiről írott könyv igazából nem is jó címet visel, azt mondhatnánk, a mennyei Úr cselekedetei az apostolok által. Így lehetne pontosabban mondani, hiszen Ő mozgatja az eseményeket.

Ennek a mozgatásnak, nagy tervnek az egyik legdöntőbb eseményénél járunk a mai vasárnapon. Az Úr olyan váratlanul cselekszik, ami mindenkit meglep: a legnagyobb ellenséget állítja be a legnagyobb apostolnak. Itt is beteljesedik, amit Ézsaiás 55-ben így olvasunk: *„Bizony a ti gondolataitok nem az én gondolataim, és a ti utaitok nem az én utaim – így szól az Úr."*

Úgy kezdődik a mai fejezetünk: *„Saul pedig az Úr tanítványai elleni fenyegetéstől és öldökléstől lihegve elment a főpaphoz, és leveleket kért tőle"* a Damaszkuszban élő keresztyének elfogására. És még aznap kimondja az egész további életét meghatározó mondatot: – Uram, mit akarsz, mit tegyek?

Kétszázötven kilométert megtesznek, persze nem egy nap alatt. A levelet megkapta korábban. Egy hét volt körülbelül ez az út, és 250 kilométer megtétele után ekkora fordulat áll be az induláshoz képest. Ő lesz a világmisszió szempontjából legfontosabb személy. Nem csak az igaz, amit így fogalmaz meg később: többet munkálkodtam, mint az apostolok együttvéve. Persze nem a dicsekvés vezeti ekkor, megvolt annak az oka, hogy miért is mondja ki ezt a mondatot. Hozzá is tette: de nem én, hanem az Istennek velem való kegyelme.

Az is kiderül azután, hogy őt használja az Úr a keresztyén tanítás kibontására. Mert a négy evangélista leírta Jézus életét és azokat, amiket Jézus mondott, de ezeknek a további kifejtése, a gyakorlati alkalmazása Pál apostolnak adatott. A leveleiben a keresztyén tanítást fejti ki. Persze azt, ami mind megvolt már Jézus

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 304

szavaiban, de fokozatos kijelentést kaptunk. Annak a kibontását nem egyszerre adta Isten nekünk.

Jézus mondja is a tanítványainak: – Még sok mondanivalóm volna nektek. De most el nem hordozhatjátok. Nem tudjátok földolgozni. Hanem majd eljön a Szentlélek, és mindenre elvezet titeket.

Tényleg folytatta a mi Urunk ezt a munkát, a kibontás munkáját. Pál mondja is: – Ami előző nemzedékek előtt rejtve volt, a titkot nekem jelentette ki az Isten, hogy adjam tovább. – Hogy a pogányok és a zsidók egy test a Krisztusban. Tele vannak Pál levelei ezzel az üzenettel, amelyet őrá bízott Isten, amiért őt választotta ki az Úr. Az elmondottak fényében vegyünk néhány üzenetet Pál megtérése történetéből.

Az első: A mi Urunk nem csak alakítja a dolgokat, hanem újat teremt. Mi a meglévőt tudjuk alakítani. Így mondanám, hogy a tendencia szerint dolgozunk. Körülbelül ez várható, ebből ez jön ki, ezt tudja az ember cselekedni. Körülbelül majd így történnek a dolgok. Az Úr pedig bármikor újat teremthet. Váratlanul olyan lépést tesz, amit elképzelni sem tudtunk, és ami gyökeres fordulatot ad a dolgoknak.

Ha visszatekintünk életünkre, talán voltak ilyen állomások, amire ezt mondjuk. A megtérésünk egész biztosan ilyen volt, hogy ezt én nem tudtam elképzelni. Vagy azt, hogy ami ezután következik, azt én nem kalkuláltam be. Erre nem volt fantáziám, nem ismertem. Én úgy láttam, elképzeltem, hogy körülbelül mit lehet a hittől is, Istentől is várni.

Hogy a legnagyobb ellenségből lesz a legnagyobb barát?! Vagy amikor Jézus a kereszten függött, ha megkérdezi valaki, hogy ezek a gonosztevők üdvözülnek-e, akkor biztos, hogy azt mondja mindenki: – Ezek? Ezek biztos nem.

És az egyikről egészen biztosan tudjuk, hogy igen. Ez is olyan váratlan fordulat volt. Mert ez a szegény ember elrontotta egész életét itt a földön, és örökre is. S mit cselekszik az Úr? Nem is tudnánk róla. Mi úgy lennénk, hogy két gonosztevőt megfeszítettek, azok kiszenvedtek, csak az Úrra figyelnénk. De előttünk áll az evangéliumokban.

Saul-Pálnak két neve is volt. Nem később vette fel, megkapta ő mind a kettőt már az indulásakor. De szeretjük úgy mondani, hogy Saul, akiből Pál lett. Saul nagyot jelent. Az első király, Izrael királya nevét hordozta. Paulus pedig azt jelenti, kicsi.

Miután megtörténik Saul-Pál megfordulása, az Úr szól egy damaszkuszi tanítványnak, Anániásnak, hogy indulj Saulhoz. Erre ő azzal válaszol: – Uram, hogy képzeled? Az ellenséghez menjek? – Magyarázza az Úrnak, hogy mennyi kárt tett Jeruzsálemben.

– Mennyi szenvedést okozott a te szentjeidnek, hogy mennék én oda? – Az Úr szól neki, hogy le vagy maradva, Anániás. Ő már imádkozik. Nem Saulnak mondja el, hogy mennyit fog szenvedni az Ő nevéért, hanem – Saul háta mögött – Anániásnak.

– Ő nekem választott edényem, aki viszi a nevemet a pogányok közé. – Nem azért kell majd szenvednie, hogy leverje rajta az Úr az eddigieket. Nem ilyen

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 305

Urunk van. Mérhetetlen nagy a kegyelme. Majd amikor viszi Pál az örömhírt sok szenvedésen át, akkor már tudja hordozni. Megérti Anániás, hogy nem a mi elvárásaink szerint, a mi lehetőségeink szerint dolgozik az Úr, hanem az Ő hatalma és váratlan fordulata szerint.

Készülés közben eszembe jutott Julis néni Fótról, akihez mentem a házi úrvacsorával. Hívott a család, mindenki összejött. Amikor beléptem az udvarba, jön ki a Gyermekváros orvosa, és a maga sajátos stílusában veti a keresztet: – Szentatyám, itt már rád van szükség!

Ezzel jelezte, hogy befejezte Julis néni, már nem sok van hátra. Belépek a szobába, ott van a család az asztal körül. Julis néni az utolsón van, mindnyájan látjuk, hogy teljesen igaza volt a doktornak. Nem is mertem azért imádkozni, hogy Uram, gyógyítsd meg, hanem, Uram, könnyebbítsd meg az ő elmenetelét.

Julis néni nyolc évet élt még ezután. Igaz, hogy egyik lábát amputálták, de mankóval is még ellátta a tyúkokat, meg amit kellett. Azóta megtanultam, hogy óvatosabb legyek a végső idő megítélésében bárkinek az esetében. Persze százból lehet, hogy kilencvenszer úgy történnek a dolgok, ahogy az orvos mondja. De a mi Urunk hatalmasabb. És Ő itt, ebben az esetben egyértelműen megmutatta a hatalmát. Nem az emberi lehetőségek szerint, hanem az Ő hatalma és döntése szerint.

Így történt ez abban a gyülekezetben is, ahol tegnap voltunk beiktatáson. Nagy volt a káosz a gyülekezetben, méltánytalan dolgok miatt. A lelkész részéről is kavarodott minden, őt le kellett mondatni. Ott volt a gyülekezet, és ott volt néhány élő hitű ember, akik imádkoztak lelkipásztorért. Esélyük sem volt, hogy az ő jelöltjük legyen a lelkipásztor. Egy élő hitű, megtérést, újjászületést hirdető fiatal lelkész házaspár. A gyülekezeti tagok, presbiterek nemigen ismerték az evangélium igazi valóságát. Egyháziasan gondolkodtak, ők úgy gondolták, nem ilyen megtérést hirdető, hívő pásztor kell ide.

Megvolt a két jelölt. Jöttek a presbiterek a jelölőgyűlésre, jött az esperes is. Kiderült, hogy aznap a presbiterek jelöltje visszamondta, nem vállalja az indulást. El akarták napolni a gyűlést, mire az esperes kijelentette, vagy ma jelölnek lelkészt, vagy átveszi az egyházmegye a további intézést. Mert ezt a rendetlenséget, ami itt folyt a gyülekezetben, már nem tudja tovább nézni. Erre gyorsan a tábor összefogott, majd megnyerjük magunknak az új lelkészt, át ne adjuk az egyházmegyének. És jelölték azt a házaspárt, akiknek esélyük nem volt. De ha a mi Urunk akar valamit, ha esély sincs, Ő teremtő hatalommal belenyúl a dolgok menetébe, és cselekszik.

A mi Urunk meglepetést szerez, és nem köti az orrunkra a stratégiáját. Csak annyit, amennyire szükségünk van. Milyen diszkréten elhallgatta Saul elől is, hogy milyen megpróbáltatásokkal teli útja lesz! Amint az előbb említettem, Ananiásnak mondja el ezt. Amikor Saul kérdezi, hogy Uram, mit tegyek, akkor csak annyit mond: – Kelj fel, menj be a városba, majd megmondják neked, mit kell cselekedned.

Gondoljuk meg, ha a földön fekvő Saulnak elkezdi mondani, hogy ötször kapsz negyvenet egy híján, háromszor hajótörést szenvedsz, éjt-nappalt a tengerben töl-

tesz, üldöznek mindenhol a zsidók, üldöznek a pogányok, szárazföldön és vízen is, aztán jönnek a börtönévek, szépen-sorban, bebörtönöznek, kiengednek, megint… föl sem tud kelni onnan. Most csak egy kis feladatot kap. Ezért is izgalmas a hívő élet, mert az Úr, mint egy akadályversenyen, odaadja az első borítékot. Azt mondja, bontsd ki, tedd meg a lépést, engedelmeskedj, majd megkapod a következő lépést. Így kapta ő most: – Kelj fel, menj be a városba!

A második üzenet: Megvan az Úrtól rendelt ideje a dolgoknak.

Most hívja el Pált. Pedig nem most választotta ki a feladatra. A Galata-levél első részében így ír az apostol: *„De amikor úgy tetszett annak, aki engem anyám méhétől fogva kiválasztott, és kegyelme által elhívott, hogy kinyilatkoztassa Fiát énbennem…"*

Micsoda?! Anyja méhétől fogva elválasztotta… Hát akkor figyeli! Követi! Kivárja az alkalmas időt, hogy tudtára adja.

Igen, mert az idő nekünk úgy telik, hogy huszonnégy óra egy nap. És így a hetek, a hónapok, az évek. De az Úr szemében másként van felosztva.

Valamire alkalmas idő. Az Újszövetségben két szót találunk az időre. A „kronosz" a normál idő. A „kairosz" az Istentől elkészített idő. Ezért kell figyelnünk: – Uram, mire alkalmas most az idő? Mire készítetted el?

Saul számára a megtérés ideje jött el. Meg is ragadja. Anániás számára ez most adott idő ahhoz, hogy Saulhoz menjen, és elvégezze, ami szükséges volt a megtérése körül. Hamarosan feltűnik Barnabás. Mert neki meg adatott alkalom arra, hogy bevezesse Sault abba a tanítványi körbe, ahol idegenkedve fogadták. Ahol szintén tudták, hogy mennyi gonoszságot követett el, miközben ő ezt Istenért való buzgóságból tette. Micsoda vakság volt?!

De most már úgy zajlik az apostol élete, hogy figyeli, minek az idejét, minek a „kairoszát" hozta el az Úr. Majd látjuk a második missziói úton, hogy nem ereszti a Lélek őket arra, amerre mennének. Persze, hogy nem eresztette, mert annak a „kairoszát" hozta el az Úr, hogy Európába átlépjen az evangélium. De ők erre nem jöttek volna, mert még látták a bejárandó ázsiai területeket.

Nagyon döntő, amit az Efézusi levélben így ír Pál: *„Használjátok ki az alkalmas időt, mert az idők gonoszak"* (Ef 5,16). Elviszik az alkalmas időt. Amire Isten alkalmat készít, meg kell ragadnunk, különben elviszik a napok a lehetőséget. Mert ott van előtted a lehetőség, de ha nem élsz vele, megy tovább. Ezért mondja, hogy a napok gonoszok. Hány alkalmat készített Isten, hogy kitárd a szíved, aki már itt vagy évtizedek, évek vagy csak hónapok óta? Lehet, hogy éppen ma azt készítette el, hogy Pál megtérése a te megtérésed napja is legyen. Hogy összeálljon a kép. Hogy el ne szalaszd az alkalmat. Erről beszél a 90. zsoltár szerzője, Mózes is: *„Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk."* Azaz tudjuk, hogy mire adatott ez az idő. Mire van ez a nap vagy a következő.

A harmadik üzenet: Szolgáit az Úr különös úton készíti fel.

Azt mondhatnánk, ha elhívta, elválasztotta anyja méhétől fogva ezt az embert, miért ez a nagy vargabetű? Miért hagyta, hogy vakon és elvakultan annyit ártson Krisztus ügyének? Erre én azt mondom, a titkok az Úréi. Nem kibújok a feleletadás alól, csak nem tudom, mert a titkok az Úréi. De azt tudjuk, hogy ez az idő,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 307

ami így telt, a fölkészítés ideje volt. Egyfelől Gamáliel lábainál nőtt, aki talán a legbibliásabb tanító volt abban az időben. Így Pál betéve tudta az Ószövetséget. Számára a próféták írásai mind-mind ismertek voltak, csak nem Krisztusra értette. Megtérése után idő kellett, hogy az „elcsúszott kép" összeálljon, ezért lesz ő évekig még csendben. Olvassuk, hogy Arábiába megy a pusztába.

Abban a csendben egyszer csak helyre igazodtak a próféciák a szívében. Egyre döbbentebben ismerte fel, hogy minden Jézus útját készítette elő. Mi már itt a sorozatunkban az újszövetségi események fényében vettük végig az Ószövetséget. De neki akkor kezdődött az egész. Az üldözés, amit elkövetett, hajtóerő lett később. Azt mondja: – Én mindenkinek köteles vagyok, mert üldöztem a Krisztus egyházát.

Így mondanánk a fiatalok között, hogy „ezerrel viszi" az evangéliumot, mert ott van benne annak a hajtóereje, hogy nekem nagyon meg kell szolgálnom, én nagyon-nagyon hálás vagyok, hogy a vak szemeimet megnyitotta Isten.

Hogy mondta Jézus? Akinek sok bocsáttatik meg, nagyon szeret. Akinek kevés, az kevésbé szeret. Nem tudjuk ezt pontosan elmagyarázni. Hordozom a szívemben a szolgálatom laposabb éveit, amikor kívülről csillogott minden, de nem hangzott igazán a megtérés evangéliuma. Egyik ifjúsági bibliaórásunk 21 évesen meghalt, miközben nem igazán az evangélium hirdettetett. Mélyen ott van a szívemben… Mondják nekem, hogy nem kellene ennyire „hajtani" a szolgálatban. De tudom, hogy ott van ennek a terhe, figyelmeztetése, hogy menni kell.

Különös, hogy Isten a gyermekei életét sokféleképpen készíti elő. De soha nem az elhívott tesz szívességet azzal, hogy az Úr rendelkezésére áll, hanem számára rendkívüli ajándék az, hogy használja őt az Úr. Ez még ebből a történetből nem derül ki, de Pál későbbi vallomásából igen. Mindent kárnak és szemétnek ítélt Ura ismeretének gazdagságáért. Amit kapott, amire elhívta, az mindent megér. Azt mondja:

– Mindent veszni hagyok, csak hogy egyre jobban megismerjem Őt, és megteljek feltámadása erejével. – Kemény lesz az út, de megéri. Nem kétséges. Az apostol egy pillanatig nem tántorodik meg ebben.

Ami nagyon döntő Pál megtérésében is: Eddig ő volt a maga ura, legalábbis így gondolta, most megtanul engedelmeskedni. Intézkedett, magabiztos volt. Indul, gyertek, megyünk, tesszük a dolgokat. És most: – Mit tegyek, Uram? – Tanácstalan lett ez a magabiztos ember. Kézen fogva vezetik be Damaszkuszba. Mégis jobb helyzetben van most, ebben a nyomorult állapotában, mint bármikor az addigi életében. Megtanulja az új alapállást: nem ő, hanem az Úr szabja meg az utat, az életét. Mert a megtérés a gondolatok, az érzületek, az akarat megváltozása. Egy új hullámhosszra áll rá, amit eddig nem ismert. Ebben nem mi vagyunk a nagyok, az intézkedők, hanem ebben azt tanuljuk, hogy Uram, mi a következő lépés? Mi a te programod?

Az is kiderül hamarosan, hogy most már nem kell majd az embereknek. Legalábbis azoknak, akiknek eddig kellett. Egyedül Krisztusra számíthat. A katonák hamarosan üldözik. Lezárják a damaszkuszi kapukat, el akarják fogni, most már nem lehet belőle pénzt nyerni. Ezek a katonák az ő akciójából kapták a fej-

pénzt. Ő most leáll, már nincs haszon belőle. A főpap elveti, holott addig ő volt az első számú harcosa. Most már nem számít. A jeruzsálemi zsidók üldözik, mert nem ő volt a fontos, hanem amit ki lehetett hozni belőle.

Megfigyelhetünk egy fontos dolgot. Ezen a világon senkinek, még a legközelebbidnek sem te vagy elsősorban fontos, hanem ami belőled haszonként, ajándékként kijön. Egyetlen Valaki van ezen a világon, akinek te kellesz úgy, ahogy vagy. Aki nem a hasznot lesi belőled.

Az Úr nagyon sokat kihozott Pálból, de nem azért kellett Neki, hogy végre talált egy embert, aki nagy hasznot hoz. Le is kell építeni bizonyos dolgokat az életében ahhoz, hogy használni tudja. Ő a fontos, aki később ezt mondja: *„Igaz az a beszéd, és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött el a világba, hogy a bűnösöket üdvözítse, akik közül az első én vagyok”* (1Tim 1,15). Ő nem azt lesi, ami a tied, hogy mit lehet még belőled nyerni. Ha már a húsodat nem, a csontodból valamit, amit még használhat a közösség, a család. Számára te vagy a fontos, úgy, ahogy vagy. És ezt egész életén át tapasztalja az apostol.

Az Úr által egyszer csak kiderül, hogy a te szívedben is olyan fordulat támad, hogy a másik ember nem csak arra kell, hogy mit nyerjek belőle, hanem a másik embert más szemmel kezded látni. A világot más szemmel kezded látni.

Még csak arról, hogy ilyen pálfordulás?! Ilyen csak egyszer volt… hogy egy pillanat alatt valaki megtér.

Nem egy pillanat alatt történt ez. Ennek is volt előkészítő ideje. Mit mondott az Úr neki?

– Miért üldözöl engem? – Engem? Igen, mert üldözte ezeket a „szektásokat”, akik ezzel a Jézussal voltak összekötve. Akik ezt a Jézust hirdették. Ő embereket üldözött. István vértanút megkövezik. Ő is szavaz, úgy van, halált neki. És őrzi a ruháit azoknak, akik dobálják a köveket. Micsoda Krisztus-kiáradás történt ott? És utána is, amikor keresztyénekkel találkozik, mindig Jézussal találkozik.

Ebben egy nagy bátorítás van. Sokakat nem tudunk meggyőzni, de az elsőrendű dolgunk nem is ez, hanem hogy Jézussal éljünk. Neki engedelmeskedjünk a magunk egyszerű módján. Akkor Krisztus-hordozók leszünk, és Ő érintgeti a másikat. Ezek az érintések egyszer csak oda vezetnek, hogy megtörik az ellenállása. Nem a mi elképzelésünk szerint, hanem az Úr hatalma szerint.

Én személy szerint is nagyon hálás vagyok Istennek Pál megtéréséért. Mert őt használta abban is, hogy nekem megtérési igét adjon: *„Én tehát úgy futok, mint aki előtt nem bizonytalan a cél”* (1Kor 9,26).

Utána még a megtérése történetét is felhasználta az életemben. Két évig tartott, amíg a Fótról a Fasorba jövetel kérdése eldőlt. Ebben a sok mindenben, ami történt, vívódtam, hogy mi Isten akarata. 1993–95 között zajlott ez a két év. 1994 telén volt egy evangelizáció a gyülekezetünkben. Nem erről az igéről szólt, de nagyon megindította a szívemet az evangelizációs hét. Amikor elment pénteken a lelkipásztor, az esti vacsora után felmentem az üresen álló segédlelkészi lakrészbe, és ott sétálva újra kitártam a szívem.

– Uram, az itt elhangzott igeüzenet arra indít, hogy újra eléd álljak teljes életemre nézve: Mit akarsz, hogy tegyek? – Akkor eszembe sem jutott a Fasor kérdése.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 309

Ez a mondat volt a szívemben: Mit akarsz, hogy tegyek, Uram? Ki is kerestem a Bibliában. Akkor erre a mondatra ugrott a szemem:

– Kelj fel, menj be a városba, és ott majd megmondják neked, mit kell cselekedned.

Ez akkor nem azt jelentette, hogy biztosan itt leszek. Hanem azt a biztonságot jelentette számomra, hogy ha így történik a dolog, garanciát vállal az Úr, hogy mindent megmond, amit majd tenni kell. Azóta az életem alapvetően meghatározó igéi között ott van ez is.

Áldott legyen az Úr, hogy Ő hív el a szolgálatra, és Ő véghez is viszi a terveit. Ámen.

A „KŐLEVES”

OLVASANDÓ: AZ APOSTOLOK CSELEKDETEI 11

APCSEL 13,2

„Egyszer, amikor ezek az Úrnak szolgáltak és böjtöltek, ezt mondta a Szentlélek: – Válasszátok ki nekem Barnabást és Sault arra a munkára, amelyre elhívtam őket.”

Az apostolok cselekedeteiről írott könyvet két nagy részre oszthatjuk. Az első 12 fejezetben végbemegy az, amiről Jézus így szólt a tanítványaihoz: *„…erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában.”*

A 13. fejezettől kitágul a horizont, mert Jézus ehhez a mondathoz azt is hozzátette, mielőtt mennybe ment: *„…sőt egészen a föld végső határáig.”*

A 13. fejezettől a könyv végéig, a 28. fejezettel bezárólag Pál apostol három missziói útja és a negyedik, a római út áll előttünk. Azt a különleges élményt látjuk, hogy rövid évek alatt hogyan terjed el az evangélium. Szinte az akkor ismert világ minden pontján hangzik már Krisztus evangéliuma.

Már az első 12 fejezetben is látunk előkészítő mozzanatokat erre a világmisszióra is. Hiszen Fülep evangélista Jézushoz segíti, vezeti az etióp kincstárnokot.

Azután végbemegy Saul megtérése, akit a pogányok apostolává hív el az Úr. Sőt egy római százados, Kornélius is megtér, akit Péter segít élő hitre a Krisztusban.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 310

Különös az az előkészítő munka, amellyel Isten rendezi a sorokat, hogy ne csak Pál kerüljön ütközőpontba, hogy a pogányoknak hirdeti az igét, hanem még Péter is. Később ő Jeruzsálemben marad, és a zsidók között hirdeti az evangéliumot. Majd a pogányok közé, Rómába is megérkezik.

Az első 12 fejezet már mögöttünk van. Most érkeztünk sorozatunkban Pál missziói útjainak a kezdetéhez. Arra gondoltam, hogy az első missziói utat átvesszük ezen a vasárnapon. De beláttam, amikor készültem, hogy ez nagyon nagy feladat.

Így a missziói utak elé egy bevezető igehirdetést szeretnék mondani, ezzel a címmel: A „kőleves."

Meglepő ez a cím. Engem is meglepett, amikor a héten a balassagyarmati börtönbe utaztam egy két hónapja barátommá lett útitárssal. Az egész akció éppen most – bizonyára nem véletlenül – kicsiben példázta nekem azt a hatalmas munkát, amit Isten Pál apostollal és munkatársaival a missziói utakon elvégeztetett.

Azt tudtam már, hogy ebben a börtönben néhány évvel ezelőtt a parancsnoksággal megbízott vezető új alapelven látott munkához. Azt mondta, hogy az eleseteket nem a földbe kell döngölni, hanem minden eszközzel a felemelésükre, megmentésükre kell törekedni. Tette ezt azzal a józansággal, hogy beszámította, a sok elítélt közül talán csak néhánynak az életében fog ez változásokat hozni.

Mintha valakitől már hallottuk volna korábban is ezt az alapelvet, ezt a megfogalmazást. Emlékezzünk csak, Testvéreim: *„Mert az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet"* (Lk 19,10).

Igen, maga az Isten Fia mondta ezt. Éppen Zákeus története végén hangzik el ez a mondat.

Számos programjuk között az is szerepelt, hogy az 1850-es években épült börtönnek a régi kápolnáját felújítják, hogy alkalmas legyen lelki programokra.

Útitársam is részese volt a felújítási munkáknak, azóta is szívén viseli az ott folyó munkát. Engem is ebből a célból szervezett be egy missziós igehirdetés erejéig. Útközben kérdeztem, hogyan is történt ez a nagy munka, amit ott végbevittek. Azt válaszolta: – Ismered a kőleves történetét. – Nem ismertem. Elmondta.

Ebben a történetben, amelyet nyilván sokan ismernek már, jó szándékú, de nagyon szegény emberek elkezdenek egy finom kőlevest főzni. Ahogy főzik, odamegy valaki.

– Mit csináltok?

– Főzzük a finom kőlevest. Csak egy kis só hiányzik még belőle. – Azt mondja ez az ember, nekem van sóm. Elment és hozta a sót. Aztán más is jött arra, az is megkérdezte, hogy mit csináltok.

– Főzzük a finom kőlevest. Csak még egy kis hús hiányzik belőle.

– Most vágtunk – megy, és hozza a húst. Így történt a tésztával, így történt a zöldséggel, és a végén a finom kőleves elkészült.

– Így történt – mondta útitársam, aki egyébként országos hírű fényképész. A parancsnok szerette volna a kőlevest elkészíteni, de pénze nem volt rá. Hamarosan 70–100 rab, akik vállalkoztak, kiképzést kaptak kőműves és egyéb szakmun-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 311

kából, úgyhogy ez aztán később is a hasznukra legyen. Egy freskófestő meghallván, mi folyik itt, bevállalta, hogy a mennyezetet, falakat ellátja igazi meszes technikával, mélyen beleivódó festészeti képekkel.

A rabok kiválaszthatták, hogy milyen képek kerüljenek a falakra, a mennyezetre. Azokat a történeteket választották, amelyek az irgalomról, a megbocsátásról szóltak. Így került oda a tékozló fiú, Zákeus is, ott van a bűnös asszony és az irgalmas samaritánus képe is. Mivel nem volt, aki a festésben segítségre legyen, a sátoraljaújhelyi börtönből két festeni tudó rabot átigazoltak egy időre. Nekik egy cellát berendeztek, az volt a műhelyük. Rabok voltak, de festettek és dolgoztak szépen.

A fényképész vállalta, hogy végig megörökíti a felújítás mozzanatait. Belföldön és külföldön kiállítást rendezve fölhívta a figyelmet nem csak erre a kápolnára, hanem erre a koncepcióra, erre az elképzelésre, újszerű gondolkodásra.

A börtönparancsnok lelkiségére jellemző, hogy elküldte a parancsnoki kocsit értünk Balassagyarmatról.

Nem a parancsnok mozgatja az eseményeket, hanem Valaki más. Akinek a parancsnok is engedelmeskedik. Erről szólnak nagyban az apostol missziói útjai is. A mennyei Úr főzi a kőlevest. Mert ahogy olvastam az igét, a missziói utakat, előttem az vált hangsúlyossá, hogy ugyanez történt ott is. Hiszen úgy indul, hogy semmi nincs még a világmisszióra nézve. Senki és semmi.

Megállítja Sault a damaszkuszi úton. Nem mondja el neki, hogy jönnek majd missziói utak és a többi. Egyelőre csak elhívja a követésére. Azután üldözés támad Jeruzsálemben, menekül a keresztyének egy csoportja. Ennek a menekülésnek a nyomán Antiókhiában lelki ébredés támad. Nem csak a zsidóknak mondják el, hanem a pogányoknak is, helléneknek, görögöknek az evangéliumot. Létrejön a misszió anyahajója vagy anyagyülekezete, ahonnan aztán indulhatnak majd tovább.

Az apostolok elküldik Barnabást, nézze már meg, hogy mi ez a mozgás Antiókhiában? Tisztán hirdetik-e az evangéliumot? Mi történik pogány területen? Hogyhogy ott is lelki ébredés támad? Ő megy, akkor még nem tudja, hogy évekig ott is marad. Ő csak ellenőrnek megy, de az Úr tudja már, hogy a kőlevesbe mi kell még. Közben Pál csendes éveket töltött a megtérése után. Betéve tudta az Ótestamentumot, meg a legjobb tanítóknál tanult. Most áll össze igazán a szívében-lelkében a kép.

Egyszer csak Barnabás megérkezik őérte. Átviszi Antiókhiába. Nem tudja Barnabás sem, hogy ennek milyen távlati folytatása lesz. Ő csak odahívja, mert kellene a segítség, nem győzi a tanító munkát. Egy éve már folytatják a tanítást, amikor ezt olvassuk: *„Egyszer, amikor ezek az Úrnak szolgáltak és böjtöltek, ezt mondta a Szentlélek: – Válasszátok ki nekem Barnabást és Sault arra a munkára, amelyre elhívtam őket."* Mert Palesztinán és Szírián túl is hallania kell minden embernek az evangéliumot. Hiszen addig csak a tengermellék érintkezett az igével. Még a Földközi-tenger túloldala és más földrészek nem kaptak belőle semmit. Meg kell tudniuk az embereknek másutt is, hogy: *„Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta…"* És megindul a világmisszió. Azóta is így munkálkodik az Úr nagyban és kicsiben.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 312

Amikor idáig jutottam a készülésben, óhatatlanul a gyülekezetünk járt a szívemben és a szemem előtt. Készülünk templomunk felépülése 100. évfordulójára, 1911–13. Most vagyunk a középső jubileumi évben. Jövőre beszámolunk a gyülekezet történetéről is.

Én az utolsó 17-18 évről vállaltam, hogy a beszámolót megteszem. Mondjam azt, hogyan főztük a kőlevest?

A gyönyörű templom itt volt, de kívül-belül egyébként lelkiekben is, anyagiakban is romok. Némi kölcsön arra, hogy a lelakott lelkészlakást valahogy újítgassuk, de hogy is kezdjünk bele? Két héten belül a későbbi főgondnokunk bejött, aki építésvezető, festő-mázoló is egyébként a diplomái mellett. Átvette a műszaki vezetést, és öt hétig itt festett, mázolt a parókián. Egyszer csak barátom, az egyházfi-pénztáros kapta az indítást, az elhívást, hogy jöjjön, mert őt is beállítja az Úr ebbe a munkába, családjával együtt. Olyan két harcostársat adott bennük nekem Isten, hogy vállvetve nekiindulhattunk.

Akkor már a fiatal lelkész házaspárt is készítgette az Úr a kőleves főzéséhez. Megérlelte szívükben a döntést. Majd jöttek a pasarétiek. Előbb a hivatalvezetőnk. Azután jött orgonaművész testvérünk, azután jött az orvos házaspár a házaspárok gondozására.

Egyszer csak Boros Lidike néni egyszemélyes, újságárulós, egy-két könyvvel hűségesen folytatott iratmisszióját fölváltották a fiatalok. Nekikezdtek ahhoz, hogy kiterjesszék ezt a szolgálatot. Ami azóta még kiterjedtebben folyik. Lett már gondosabb hangosítás, egyszer csak az interneten is hangzottak az igehirdetések. Hamarosan táborunk is indult. Megjelent a Harangszó.

Mennyi harc az iskolával! Majd amikor már nincs remény óvodára, egyszer csak megkapjuk a lehetőséget. Lettek körzetgazdák, gyermekmegőrzők, gyülekezeti csendeshetek. Itt van már az a házaspár is közöttünk, aki nem kőlevest főz, hanem nagyon finom levest minden Keresztkérdések tanfolyam csendesnapján. És akkor még csak egy-egy részét mondtam az eseményeknek.

Valakit irányított az Úr úgy, hogy nagyvállalkozásában a kert újjáépítését végbevigye.

Főzzük a kőlevest. A mai igénk az alapszabályát is megadja ennek: *„Válasszátok ki nekem Barnabást és Sault arra a munkára, amelyre elhívtam őket."*

A misszió Ura Jézus. Annyira, hogy a tanítványainak egyenesen azt mondja: *„Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki, és rendeltelek titeket arra, hogy elmenjetek, és gyümölcsöt teremjetek, és gyümölcsötök megmaradjon"* (Jn 15,16). Nem Barnabás és Pál ötlötték ki a missziói utakat. Hogy most már eleget tanítottunk Antiókhiában, kalandvágyunk van. Induljuk neki. Jézus az, aki elérkezettnek látta az időt, hogy elindítsa őket.

Nem az ő dolguk a vezetés, hanem az ő dolguk az engedelmesség. Megértik, az az Úr dolga, hogy eljuttassa hozzájuk a hívást, a tervet. Az övék, hogy engedelmeskedjenek. Milyen jó látni ezt ebben az igében is! Sokszor kérdezik tőlem: Hogyan érthetem meg Isten vezetését? Biztos, hogy nem egyszerű kérdés ez. Egyszer átvettük 21 pontban, ami egy összefoglalás abból, hogy Isten vezetését milyen szempontok befolyásolják. Azzal kezdődik, hogy akarod-e Őt érteni? Nyit-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 313

va a szíved arra: – Uram, amit akarsz velem, én azt szeretném cselekedni? Mert ez a legfontosabb feltétel.

Az a mennyei Úr feladata, hogy megértesse veled és velem, hogy mi a célja. Nem érünk el mindenhova, sokszor vívódunk is, hogy milyen hívást fogadjunk el. Az a mennyei Úr feladata volt, hogy megértesse velem, hogy induljak Balassagyarmatra.

Addig az volt a dolguk, hogy tegyék, ami kéznél van, amit megértettek már, végezzék a dolgukat, a feladatukat, és majd az Úr szól, ha váltást akar, ha tovább akarja vezetni, úgy rendezi a helyzeteket, és kijelenti nekik.

Egy középkorú férfiember a gyülekezetünkben, amikor balesetében megsérült, nem tudta már a segédmunkás feladatokat végezni. Csendesen elment, és takarított a metróaluljáróban. Három héten belül egyszer csak az egyik egyházi intézmény portást keresett. Hogyan jutott el hozzá a hír, már pontosan nem tudom. De bekerült abba a feladatba, abba a szolgálatba. Addig tette, ami kéznél volt. Végezte a szolgálatot, amit Isten rábízott, vagy amit látott, hogy én most megtehetek.

Ugyanígy vagyunk a gyülekezetben is. Végezzük a feladatokat, ahogyan az imént mondtam. Nagyon keveset mondtam el. Hiszen ki tudja összefogni azt a sokágú szolgálatot, ami végbement ez alatt az idő alatt? Ahogyan ifivezetőket hívott el az Úr, autós szolgálattevőket, takarítómunkásokat, segítőket a táborban és folytathatnám tovább. De most nem is az a feladatom, hogy teljes képet adjak, hanem az, hogy lássuk a nagy tervet.

Egészen más, amikor valaki végzi a mindennapi dolgát, izzadva, keserűen. Ismerjük a történetet a kölni dómról.

– Mit csinálsz? – kérdezi valaki az egyik munkást.

– Egész nap töröm a követ, ezt a lehetetlen munkát végzem, robotos vagyok. – Megkérdezik a másikat, aki ugyanazt végezte:

– Mit csinálsz?

– Építem a kölni dómot! – Óriási különbség.

Ha Isten elhívásában a helyeden állsz, legyen az bármelyik mozzanata a kőleves főzésének, ételed azt az ajándékot, hogy te nem robotolsz, hanem részt veszel a misszióban, a világmisszióban.

Még valami nagyon fontos, amit az apostoloknak is tudniuk kellett, és mindnyájunknak tudnunk kell: a vezeték csak vezeti az áramot, de nem ő az áram. Akiket elhív az Úr, arra a szolgálatra hívja el, hogy ilyen vezetékszerűen álljanak az Ő rendelkezésére. Mert igazán gyógyítani, hitet teremteni, embereket szabaddá tenni, hitre juttatni egyedül Ő tud. De Ő vezetékeken keresztül munkálkodik. Így történt ez Pálékkal is. Az Úr szabadítása végbement a Golgotán, de ezt a szabadítást el akarja juttatni a föld végső határáig. Ehhez eszközöket használ. A nagy eszköze, Pál apostol is tisztában volt, hogy ő vezeték. A kincs az csak az Úrtól jöhet, és így mondja: *„Ez a kincsünk pedig cserépedényekben van, hogy ezt a rendkívüli erőt Istennek tulajdonítsuk, és ne magunknak”* (2Kor 4,7). Gyönyörködjünk, Testvéreim, az Úr szeretetében, hatalmában, szabadító munkájában, amennyit nekünk megmutat ebből, és közben álljunk a rendelkezésére. Ahol és amiben használni akar. Ezt értettem meg a missziói utak bevezetőjében.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 314

És emlékeztem az idős ukrán missziósra, akiről többször szóltam már. Akivel beszélgetve a missziói otthonban, megtudtam – leányommal együtt –, hogy idős életében azért van egyedül, mert öt évvel azelőtt a legjobb barátja elszerette a feleségét. S amikor nagy együttérzéssel tekintettünk rá, folytatta tovább:

– A legjobb barátom megkért, hogy menjek el egy hónapra Ukrajnába, és hirdessem az igét. Mert tudok ukránul, és végre megnyílt a határ (a kilencvenes évek elején), hogy az evangéliumot terjesszem. – Akkor már értettük, hogy a legjobb barátja Jézus, aki elvitte a párját. Én tapintatlanul még azt is hozzámondtam, nemsokára megy utána, mert hiszen láttam, hogy milyen idős. Egy könnycsepp kigördült a szeméből, amikor azt mondta, hogy alig várom.

– De addig szeretném elvégezni mindazt, amire a legjobb barátom megkér.

Testvéreim! Ez a mi küldetésünk a világmisszióban. Annak egy számunkra szabott részlegében végezzük el, amire a Legjobb Barátunk megkér.

Nem mondta neki, hogy most már ezután mindig az ukrán hajón a helyed, egy hónapot kért tőle. Tőled se kéri, hogy az egész pénztárcádat tedd be a perselybe. Hidd el, hogy gondoskodik róla, hogy ne robotosa legyél, hanem íze legyen az életednek.

Ahogyan megéltem én is kedves barátommal ezt a csütörtöki napot, mert íze volt ennek az útnak is. Áldott legyen érte Isten. Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 315

AZ ELSŐ MISSZIÓI ÚT

OLVASANDÓ: AZ APOSTOLOK CSELEKEDETEI 13–14

APCSEL 14,26–27

„Innen Antiókhiába hajóztak, ahonnan az Isten kegyelmébe ajánlva indították el őket a most elvégzett munkára. Amikor megérkeztek, összehívták a gyülekezetet, és elbeszélték, milyen nagy dolgokat tett velük az Isten, és hogy kaput nyitott a pogányoknak a hitre."

Akik követik az üdvtörténeti sorozatot, bizonyára észrevették, hogy szinte mindig visszacsatolok a 2000 évvel ezelőtti eseményekből, történetekből a mi időnkbe és gyülekezetünkbe.

Nem szeretném a józanságomat elveszíteni, és nem felejtkezem el arról, hogy milyen hősi idők voltak az első század évei, évtizedei a keresztyénség életében. Életüket adták a hitükért. Jézus valamennyi tanítványa, Jánost kivéve, mártírhalált halt. Aki látta a Quo Vadis című filmet, vagy olvasta Sienkiewicz regényét, tudja, hogy oroszlánok elé is vetettek keresztyéneket, ha nem tagadták meg a Krisztusba vetett hitüket.

Az első missziói úton, ami a mai témánk, Pál apostolt majdnem halálra követték. Hol vagyunk mi ma ilyen szenvedésektől, áldozatvállalásoktól? Még az is nagy próbatétel lenne nekünk, ha az ellenreformációs időkben történt esetet kipróbálnák rajtunk.

Titkos helyen gyülekeztek össze a hugenották, a francia reformátusok az üldözések miatt. Egyszer csak egy fegyveres csapat megjelent, és a vezetőjük felszólította az ott lévőket:

– 15 percet adok, aki akar, eltávozhat, megmenekülhet. – Mentek is sokan, és 15 perc után a vezető a pisztolyövét lecsatolva azt mondta: – Az árulók eltávoztak, kezdhetjük az istentiszteletet.

Arra gondoltam, mi történne hasonló helyzetben velünk? Hányan maradnánk? Én is itt maradnék-e a szószéken? Remélem, Isten segítségével, hogy igen, de ezt most könnyű mondani. Tehát nem vesztettem el a józanságomat, hogy azt hinném, ugyanazokat a terheket vállaljuk, mint az első keresztyének.

Mégis nagy örömem, hogy visszacsatolhatok újra és újra a Fasorba. Tudjátok, miért? Mert ahol az Isten Szentlelke munkálkodik, ott, ha kisebb mértékben is, de ugyanazokat a történéseket élhetjük át, mint amiket a hőskorban átéltek.

Ma reggel gyülekezeti imaközösség volt a gyülekezeti teremben. Kiderült, hogy lelkészekkel és a szolgálattevőkkel együtt nyolcan imádkoztunk a gyülekezetért. Jól tudom, hogy vannak házi imakörök, van női imakör, bibliaóráinkon is imádkozunk, de havonta egyszer, egy órában, második vasárnap 8–9-ig együtt fölemelhetjük a szavunkat kis csoportokban. Emlékszem, amikor ideérkeztünk, néhányan voltunk csak, akik imádkoztunk, de a koreaiak, akik bérelték a templo-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 316

mot meg a gyülekezeti termet, teleülték a gyülekezeti termet imaközösségre. Azt hittem, hogy nyelveken szólnak, mint ahogyan a rajongó mozgalmaknak van ilyen különleges imájuk. Más nyelven szóltak, de kiderült, hogy mindnyájan koreaiul imádkoztak. Egy szívvel, egy lélekkel fölemelték a szavukat, a hangjukat.

Eszembe jutott ma reggel az is, hogy annak idején, az induláskor gyermekeinkkel együtt imádkoztunk:

– Uram, valamikor a karzaton is legyen valaki!

Ma már vannak a karzaton, nem is kevesen. Ma reggel azért imádkoztam:

– Uram, ha megadod egyszer, hogy tele legyen egy ilyen vasárnap reggeli imaközösségben a terem, micsoda erő szabadul föl, ha egy szívvel, egy lélekkel Téged dicsőítünk és Hozzád imádkozunk!

Az első missziói út befejező történését olvastam fel a Bibliából. Mondhatnánk, még el sem indultak Pálék, és mi már a hazaérkezésükről beszélünk? De az egész útnak a lényege benne van alapigénkben: *„Amikor megérkeztek, összehívták a gyülekezetet, és elbeszélték, milyen nagy dolgokat tett velük az Isten, és hogy kaput nyitott a pogányoknak a hitre."*

Kezdjük az elindulással! Krisztus után 47-ben járunk, amikor Pálék elindulnak az első missziói útra. Isten Szentlelke minden „kelléket" összerendezett, hogy elkezdődhessen a világmisszió. Nem Jeruzsálemet tette anyahajóvá, ahonnan indult a keresztyénség. Nagy üldözés folyt ott, és egyébként is, az „oszlop" apostolok szíve még nem volt olyan tág a pogány világ felé. Ők inkább a zsidók megtéréséért dolgoztak, arról gondolkodtak.

Isten létrehozott a szíriai Antiókhiában, az akkori harmadik legnagyobb világvárosban egy pogányokból lett gyülekezetet. Különleges, hogy rövid idő alatt nagyon erőssé tette azt. Idehozta Barnabást Jeruzsálemből, Barnabás idehozta Saul-Pált Tarsusból. Majd elbocsátja őket a gyülekezet a Szentlélek biztatására a missziói útra.

A Fasorban csütörtöki presbiteri gyűlésünkön egyik testvérünk arról számolt be, hogy feleségével, öt gyermekével Gödre költöztek. Egy éve már, hogy folyamatosan arra indítja őt az Úr, hogy a gödi gyülekezetet erősítse, ahova nemrégen érkezett élő hitű lelkész házaspár, és van egy kis hívő imádkozó mag. Amikor kijöttünk a gyűlésről, az egyik presbiter testvérünk örömtől sugárzó arccal mondta nekem:

– Tudod, milyen nagy dolog ez? Tizenöt éve engem és néhányunkat irányítottak ide Pasarétről, mondván, hogy még alig kezdődött itt az ébredés, ti közel laktok, álljatok be, hogy segítsétek a munkát. Most meg mi küldünk ki valakit egy másik gyülekezetbe szolgálatra. – Azt mondtam:

– Igazad van! Isten Szentlelke munkája az, amikor egy gyülekezetet fölerősít, hogy kiküldhessen életeket a misszióba.

Én még azt is tudom, hogy ők már az ötödik család vagy az ötödik személy, akiket kifejezetten úgy küldött ki, hogy más helyre épített be. Ez az egészséges út, „szentlelkes" út, hogy anyahajóvá lesz egy gyülekezet, ahova vissza-vissza lehet térni, de onnan el lehet indulni arra a munkára, amire Isten lelkileg felerősít, és szolgálatra bátorít valakit.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 317

Elindul Barnabás és Pál. Velük megy Barnabás unokaöccse, Márk János is, a fiatalember. Így olvastuk az elhívásukat: *„Ezt mondta a Szentlélek: válasszátok ki nekem Barnabást és Sault, arra a munkára, amelyre elhívtam őket”* (ApCsel 13,2).

Figyeljük a sorrendet: Barnabást és Sault. Barnabás a felvezető ember. Idősebb is, mint Saul-Pál, tapasztaltabb is, de az út során hamarosan kiderül, hogy Pál lesz a világmisszió első embere. És ebbe nemhogy nem roppan bele Barnabás, hanem teljes szívvel Pál mögé áll. Már Ciprus szigetén, ahol kezdődik a missziójuk, Pál hirdeti az igét, majd a pizídiai Antiókhiában (ne tévesszük össze a szíriai Antiókhiával, ahonnan indultak) újra csak ő hirdeti az igét. Onnan kezdve ő viszi a vezérvonalat.

Drága Barnabás, és Barnabások az üdvtörténetben, akik nemhogy nem lesznek féltékenyek, hanem úgy állnak a második helyre, hogy teljes szívvel segítik, akit az Úr kiválasztott az élre. Érdemes lenne a Biblia igéit így végigtekinteni, és az egyháztörténet lapjait ebből a szempontból elemezni.

Most csak egy személyre hadd emlékeztesselek benneteket: Jonatánra, Saul király fiára! Izrael első királya volt Saul, és Dávidot, a pásztorfiút választja ki az Úr utódjául. Saul üldözi, mert sejti, hogy nem a fiáé lesz a királyság. Gyűlölettel szíszegi fiának, amikor észreveszi, hogy az támogatja Dávidot:

– Amíg Isai fia él, belőled nem lesz király!

Akkor ez a minden tekintetben királynak alkalmas fiú – hiszen hősi harcokat visz végbe élete kockáztatásával a harcmezőn, egyébként is helyén van az esze és a szíve – kimondja: Nem is akarok, mert ha az Úr Dávidot választotta, akkor én mindenben támogatni fogom őt.

Milyen nagy kincs, amikor az ügy az első, és nem a személyünk!

Így indultak Krisztus után 47-ben hármasban, Barnabás, Pál, Márk János Ciprusra, és ott kezdték meg az igehirdetést. Hamarosan kiderül, hogy ahol az élő Jézust hirdetik, ott a Sátán is támadásba lendül. A sziget helytartója, Sergius Paulus, ez a római ember figyel Pálékra. De ott van egy Elimás, más nevén Barjézus nevű varázsló, aki mindent megtesz, hogy eltérítse a helytartót a hittől. Féltékeny, hiszen tudja, ha Jézusban hinni kezd a helytartó, akkor az ő varázsló állása megszűnik.

Két szellemi világ csap össze, a mennyei és a démoni, de a mennyei győz. Hallgassuk csak: *„Saul pedig, akit Pálnak is hívnak, megtelve Szentlélekkel, erősen ránézett, és így szólt: – Te mindenféle csalással és gonoszsággal tele ember, te ördögfajzat, te minden igazság ellensége, nem szűnsz meg elferdíteni az Úr egyenes útjait? Most, íme, az ÚR keze rajtad van, és vak leszel, nem látod a napot egy ideig! – Erre hirtelen homály és sötétség szállt rá, és botorkálva keresett vezetőket. Mikor a helytartó látta a történteket, hitt, elámulva az ÚR tanításán”* (ApCsel 13,9–12). Akik a lelki munkában mélyebben járnak, azt mondják, hogy az egészséges hívő szolgálatnak két oldalról is jelzése van. Az Úr részéről, amik történnek, és az ördög részéről, aki keresztbe akar tenni.

Amikor 17 évvel ezelőtt az első lépéseket tettük az itteni gyülekezeti munkában, olyan mennyiségben és intenzitással kaptuk a támadásokat, hogy azt fel sem tudom sorolni. Ha csak azt mondom, hogy a kölcsönből élő gyülekezettől az

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 318

első karácsony szentestéjén majdnem 500 ezer forintot elloptak a Wertheim-szekrényből… Amikor még a lakás sem volt rendbe téve, hogy beköltözzünk, már a hivatalosok a hátunk mögött, a presbitérium háta mögött, meghirdettek egy újabb lelkészi állást a Fasorba. Úgy kellett a presbitériumnak egy döntéssel, és a Reformátusok Lapjához küldött jelzéssel megállítani, hogy ez még nem időszerű. De nem is sorolom, csak dicsőítem az Urat, aki győzött.

Évek múlva egy nagy borítékban „Zakeus" felirattal 2,2 millió forintot találtunk a postaládában. Azóta sem történt ilyen, ezt csak azért mondom, hogy Istennek ezek az akciói nem tucat számra történnek. A nagy boríték a Fasori Református Egyházközség részére volt címezve, és 4-gyel osztható volt a szám. Zákeusnál olvassuk, hogy azt mondja Jézusnak: – Amit patvarkodással vagy csalással elvettem, négyannyit adok vissza.

Máig sem tudjuk, ez a csoda hogyan állt össze, csak sejtjük, hogy a mi Urunk közreműködésével.

Egy évre a hirdetés után nem hirdettünk az újságban, hanem mi magunk hívtunk ifjúsági és missziós lelkipásztort, lelkipásztor házaspárt a gyülekezetbe. Folyamatosan átéltük, átéljük, hogy az Úr is jelez, de a Sátán is jelez. Pálék egész útját támadások hatalmas arzenálja kísérte. A Sátán a kezdet kezdetén szerette volna befojtani a missziót.

Márk János már Ciprus után elköszön tőlük, az első puskaporszag elég volt neki, hogy visszahúzódjon. De ők mentek tovább. A pizídiai Antiókhiába mennek Ciprusról.

Ha elképzeljük a Földközi-tenger medencéjét, ott van egyik oldalon Izrael országa, fölötte Szíria, és jön a Törökországot ma magában foglaló ázsiai terület. És a Földközi-tengerben Ciprus szigete. Ciprusról elhajóztak a mai török területekre. Majd halljuk Ikóniumot… Mai nevén Kónya városa a harmadik legnagyobb török város. És így haladtak tovább. A Taurus-hegység 1600 méter magas hágóit megmászva a fennsíkon találták a pizídiai Antiókhiát, 1200 méter magasan. Szép út lehetett ez. Nem is egyik napról a másikra tették meg Pálék. De megérkeznek, és a zsinagógában kezdik. Mert először a zsidókat szólítják meg. Pál egy üdvtörténeti igehirdetést mond. Elkezdi a népük történetéténél, és kiköt Jézusnál. Meghasonlás támad. Ha az élő ige hangzik, ha Jézus keresztje, halála, a feltámadása, a megtérés, újjászületés evangéliuma középpontba kerül, megoszlik a hallgatóság. Ez így történt itt is.

Figyeljük csak! *„A következő szombaton azután majdnem az egész város összegyűlt, hogy hallgassa az Úr igéjét. Amikor meglátták a zsidók a sokaságot, elteltek irigységgel, és káromolva ellene mondtak Pál beszédének. Ekkor Pál és Barnabás bátran ezt mondta: – Először nektek kellett hirdetnünk az Isten igéjét, mivel azonban ti elutasítjátok, és nem tartjátok magatokat méltónak az örök életre, íme, a pogányokhoz fordulunk. Mert így parancsolta meg nekünk az Úr: Pogányok világosságává teszlek, hogy üdvösségük légy a föld végső határáig. Ennek hallatára örvendeztek a pogányok, és magasztalták az Úr igéjét, és akik az örök életre választattak, mindnyájan hívővé lettek. Az Úr igéje pedig elterjedt az egész tartományban"* (ApCsel 13,44–49).

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 319

Mekkora harc követte ezt, de gyülekezet maradt a hátuk mögött. És ezt olvassuk az 52. versben: *„A tanítványok azonban megteltek örömmel és Szentlélekkel."*

Jön Ikónium, és jön Lisztra. Ami Lisztrában történt, azt tragikomikus filmben lehetne csak megörökíteni. Kezdődött azzal, hogy Pál egy sántát meggyógyít. Úgy, ahogy annak idején Péter és János mentek a jeruzsálemi templomba, és az Ékes-kapunál egy sánta alamizsnát szeretett volna tőlük. Akkor azt mondták, hogy aranyunk, ezüstünk nincs, de amink van, azt adjuk neked, a názáreti Jézus Krisztus nevében kelj fel, és járj. És lábára szökött a sánta. Most ez Lisztrában, Pálék szolgálatában megismétlődik. Erre úgy megrendülnek ezek a pogányok, hogy isteneknek nézik őket. Azt mondják, az istenek látogattak el hozzánk, Jupiter és Mercurius. Jupiter volt az öreg, Mercurius a fia, a szóvivő, s egyből Barnabást Jupiternek, Pált Mercuriusnak tekintik. Jupiter főpapja felkoszorúzott bikákat hoz, hogy áldozatot mutassanak be az apostoloknak.

Rendhagyó istentiszteleti helyzet ez! Odarohannak közéjük, Barnabás és Pál, és azt mondják, hogy álljatok meg, éppen ezért jöttünk hozzátok, hogy ebből a babonaságból, amiben éltek, az élő Istenhez vezessünk titeket. Megbotránkozik a nép, közben megérkeznek az antiókhiai támadók is, és a vége az, hogy Pált, aki ezt a gyógyítást az Isten Szentlelke által végbevitte, majdnem halálra kövezik. Meg is vannak győződve, hogy meghalt, kihúzzák a szemétdombra, a városon kívülre, és otthagyják.

Teljes csőd, mondanánk. De mi azt mondtuk volna a kereszt alatt is, amikor Jézus meghalt, hogy teljes csőd. Innen nincs tovább. Mentek is a tanítványok a szélrózsa minden irányába.

De mi az, hogy teljes csőd? Ne csak idáig lássunk! Itt nagyon szűkszavú a leírás, hogy odamentek a tanítványok, ő pedig fölkelt. Nem tudjuk, hogy elsősegélyben részesítették, vagy mi történt. De tudunk az egyháztörténeti leírásokból arról, hogy Timóteusék részt vettek az ápolásában. Volt ott egy fiatalember, talán a húszat se érte el. Az édesanyja, aki istenfélő asszony volt, még Krisztust nem ismerte, de az biztos, hogy miközben ápolta Pált, megismerhette. Később a második missziói útra és a további szolgálati életére a leghűségesebb tanítványt, Timóteust Lisztrából kapta az apostol.

Megérte neki ez az életveszélyes inzultus? Kérdezzétek meg tőle, és válaszol:

– Mindent kárnak és szemétnek ítélek az Úr Jézus Krisztus ismerete gazdagságáért.

Megérte neki. Itt aztán befejeződött a missziói út – mondanánk. Mert ha valakit holtra vagy félholtra köveznek, hogy nézhetett ki az az ember?!

És mit olvasunk? *„Másnap pedig Barnabással együtt elment Derbébe"* (ApCsel 14,20) – és ott is hirdették az evangéliumot. Majd visszatérnek, de nem lopakodva, kerülő úton. Keressük is ki otthon, olvassuk végig ezek fényében Az apostolok cselekedetei 13–14. fejezeteit, hogy mélyen belénk ivódjon. Visszatérnek Lisztrába, Ikóniumba és Antiókhiába, hogy erősítsék a tanítványok lelkét, akik megrémültek az első támadások közepette. Friss hívők voltak. Ők erősítik ezeket az induló tanítványokat, nem azok a súlyosan megsérült Pált. Bátorítják őket, hogy

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 320

„maradjanak meg a hitben, mivel sok nyomorúságon át kell bemennünk az Isten országába” (ApCsel 14,22). Teljesen meglepő, amit olvasunk, hogy ezekben a friss gyülekezetekben mi történik! *„Miután pedig gyülekezetenként elöljárókat választottak nekik, böjtölve és imádkozva az Úrnak ajánlották őket, akiben hittek. Azután Pizidián áthaladva eljutottak Pamfíliába, hirdették az igét Pergében, és lementek Attáliába. Innen Antiókhiába hajóztak, ahonnan az Isten kegyelmébe ajánlva indították el őket a most elvégzett munkára”* (ApCsel 14,23–26).

Számomra megdöbbentő, hogy mi történt itt hónapok alatt. Mennyit küzdünk, hogy emberek hitre jussanak, mennyi idő, mennyi várakozás… Itt pedig a támadások kereszttüzében élő gyülekezetek keletkeznek, amelyek már vezetőket választhatnak maguk közül.

Ekkor jön a befejező mondat: *„Amikor megérkeztek* – Antiókhiába haza –, *összehívták a gyülekezetet, és elbeszélték, milyen nagy dolgokat tett velük az Isten, és hogy kaput nyitott a pogányoknak a hitre.”*

Meglepett engem, hogy nem arról beszéltek, mennyi bajuk, terhük volt, vagy hogy Pál megmutatta a kötés alatt a sebeit. Nem, hanem arról, hogy milyen hatalmas dolgot cselekedett az Isten, és kaput nyitott a hitre a pogányoknak.

Kedves Testvéreim, miközben tanulmányozom a régi eseményeket, olyan közel jönnek, szinte kézzelfoghatóan, megtelik a szívem hálával, Isten dicsőítésével, hogy akkor is, ma is kaput nyit a pogányoknak, a budapesti pogányoknak is. Nekünk is a hitre.

Így énekeljük majd istentiszteletünk végén a 264. dicséretünket. A 2. verset felolvasom: *„Áldjad őt, mert az Úr mindent oly szépen intézett, sasszárnyon hordozott, vezérelt, bajodban védett, nagy irgalmát naponként tölti ki rád, áldását mindenben érzed”*. Ámen

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 321

A SZENTLÉLEK VEZETÉSE

OLVASANDÓ: AZ APOSTOLOK CSELEKEDETEI 16,1–10

APCSEL 16,6–10

„Azután átmentek Frígia és Galácia földjén, mivel a Szentlélek nem engedte nekik, hogy hirdessék az igét Ázsiában. Amikor Mízia felé mentek, Bitíniába próbáltak eljutni, de Jézus Lelke nem engedte őket. Erre Mízián áthaladva lementek Tróászba. – Egy éjjel látomás jelent meg Pálnak: egy macedón férfi állt előtte, és ezekkel a szavakkal kérlelte őt: – Jöjj át Macedóniába, légy segítségünkre! – A látomás után nyomban igyekeztünk elmenni Macedóniába, mert megértettük: oda hívott minket az Isten, hogy hirdessük nekik az evangéliumot."

A most felolvasott bibliai versek jó tizenöt évvel későbbi eseményekről szólnak, mint a pünkösd nagy története. Pál apostol a második missziói útjára indul Krisztus után 49-ben. A Szentlélek vezeti. Nagyon különös módon adja tudtára a Lélek, hogy merre is folytassa az útját. Figyeljük ma ezeket az igéket, hogy tanuljunk belőlük: Hogyan vezet valakit Isten Szentlelke?

Pünkösdkor kitöltötte Isten a Szentlelket, és ebbe a világhálóba mindenki bekapcsolódhat a hite karjával, mint a kis autók a Vidámparkban bekapcsolódnak az elektromos hálóba, és mozgásba jönnek. Az ige és Szentlélek által egyszer csak megindul a szabadító áldott munka az életedben. Visszaadod az életedet az Úrnak, nem kénytelenségből, hanem boldog felismerésből.

– Istenem, nekem, a lelkileg vaknak, süketnek megadod azt a lehetőséget, hogy megnyílik a szemem-fülem arra, hogy a legnagyobb Főnök irányítását fogadhatom el? Aki értem a szent Fiát is keresztre adta, csak hogy segíthessen rajtam.

Mondhatom Neki: – Uram, bontsd ki a terveidet az életemben!

Pünkösd Pál apostol életében is akkor kezdődött igazán, amikor átadta életét az Úrnak. Persze már anyja méhétől kiválasztotta az Isten. Szemmel tartotta őt. De amikor a damaszkuszi úton kimondta Pál: – Uram, mit akarsz, hogy tegyek, átadom a rendelkezésedre magam… – onnan kezdve egy új uralom érvényesült az életében. De ez nem csak egy missziós ember életére érvényes. Minden ember életére is. A mi helyünk ebben az összefüggésben, hogy Isten uralma, azaz Isten országa emberekként éljünk ezen a világon.

Értjük pünkösdnek ezt a mérhetetlen csodáját? Máris 3000 ember visszaadta az uralmat az Úrnak. Befogadták Jézust Megváltónak, Úrnak a Szentlélek által, és az életükben megkezdődött az átrendeződés.

Ahogy ez megkezdődött, azonnal gyülekezet alakult. Isten ezt a munkát egyénenként végzi, mert nem lehet egy gyülekezetnek együtt újonnan születnie. Ahogyan nem tudtunk megszületni sem így együtt. Nem csak azért, mert különböző életkorúak vagyunk. Ha ugyanazon a napon érkeztünk volna erre a világra mindannyian, akkor sem tudtunk volna együtt megszületni, hanem egyenként.

Ugyanúgy egyenként születik újjá egy ember, de mihelyt megszületett, már egy család várja. Isten terve az, hogy testileg is egy család várja az újszülöttet, amelyben felnövekedhet. Így gondoskodik arról, hogy gyülekezetbe tagolja be, aki újonnan született.

Így indította el az apostolokat, és ahogy láttuk az első missziói úton, városról városra kis gyülekezetek alakultak. Megindultak Ciprusra, aztán tovább, jött a pizídiai Antiókhia, majd Ikónium, Lisztra, Derbé, mindenütt gyülekezetek alakultak.

Azután eltelt két év, Pál apostol indítást kap a Lélektől, hogy induljon a második útra. 47-ben ment az elsőre. Az egy kis kör volt. A másodikról még nem tudta, hogy hol köt ki, mert nem kötötte az orrára az Úr, csak azt, hogy „Indulj!".

Mégpedig azzal a szándékkal indultak el Szilásszal együtt kettesben, hogy a már megszületett gyülekezeteket végiglátogatják. Csak most nem Ciprus felé kerülnek, hanem hátulról mennek. A szíriai Antiókhia, Palesztina északi részéről indulnak most is, és eljutnak Frígia és Galácia vidékére. Derbében kezdik, aztán jön Lisztra, és örömmel látják, hogy megmaradtak a gyülekezetek.

Sőt Isten bónuszt ajándékoz Pálnak ezen az úton. Nagyon nagy ajándék volt Lisztrában, hogy egy életre szóló útitársat, munkatársat, utódot kapott egy fiatalember személyében. Azt mondtuk volna: Itt megkövezték Pált, majdnem meghalt, micsoda csőd! De Timóteus Lisztrában hitre jutott az első látogatás nyomán. Most azt mondják ott a testvérek, megértették, hogy Isten Lelke őt misszióba hívja: – Pál, vidd magaddal Timóteust, ég a szíve az Úr ügyéért!

Senkiről ilyen szépen nem ír Pál. Később is hányszor visszatér Timóteusra a leveleiben: – Nincs hozzá fogható indulatú, aki nem a saját hasznát keresi, hanem a Krisztus Jézusét. Szívből buzog értetek, azért küldöm hozzátok. Fogadjátok nagy szeretettel! – Ott volt mellette, mindenhova küldhette. Az idős Pál úgy tekintette, mint a fiát. Úgy, mert emberileg szólva ő szülte lelkileg. Írja is a Timóteusi levélben: „az én fiam". Pálnak nem volt családja, felesége, gyermekei, de Timóteus ilyen nagy ajándék volt számára Istentől. Mindvégig, az utolsó fogságában is ott van, a halálakor is talán. Utána pedig folytatja a munkát. Ott volt Korinthusban, nagyon sokat szolgált. Azután Efézus püspöke lett, az ottani gyülekezet vezetője.

De most nem Timóteusról van szó, csak nem tudom megállni, hogy ennek az örömét ne fejezzem ki.

Az a gondolatuk hármójuknak, hogy Ázsiában folytatják ezt a munkát. Déli irányban vezetett a nagy út, a Via Sebaste, amelyen elindultak. 240 kilométer lett volna Kolossé, az egyik ázsiai központ, és még ugyanannyi Efézus, a Földközitenger partján. Az volt Ázsia fővárosa. Irány oda! És mit olvasunk? Különös, amit az ige mond: *„…a Szentlélek nem engedte nekik, hogy hirdessék az igét Ázsiában"*. Erre megállnak, ha dél felé nem mehetünk, akkor menjünk északnak! Szmírna felé indulnak, a Fekete-tenger déli partján, ott van Bitínia. A mai Törökország vidékén járunk-kelünk. De megint azt olvassuk: *„Jézus Lelke nem engedte őket."* Lukács, aki Az apostolok cselekedeteit írta, nem mondja el bővebben, hogy mi volt az akadály, vagy hogyan érzékelték, hogy arra nem mehetnek. Lehet, hogy erős belső késztetést kaptak az Úrtól? Nyugtalanná lett a lelkük? Bizonytalanná? Nem volt békességük igazán?

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 323

Mert a Lélek munkája, jelenléte szinte mindig felismerhető abban, hogy békessége van az ember szívének azon az úton, amelyen jár. Lehet, hogy nyugalma nincs. Lehet, hogy körülötte ég a határ, s igen-igen nagy feszültség között jár, de belül békesség van a szívében.

Tény, hogy megértették, az Úr nem délen, nem is északon akarja látni őket. Mivel keletről jöttek, elindulnak nyugatra. Megengedte az Úr, hogy Troászban kikössenek a Földközi-tenger partján. Troász 15 kilométerre délre feküdt Trójától.

Megérkeznek Troászba – itt jön a második bónusz: Lukács, az orvos. Ez a görög orvos is ott van Troászban. Mivel Pál beteg ember volt, ezzel is Isten vigyázott rá. Mondja is, amikor arról ír a 2Korinthus 12-ben, hogy tövis adatott a testembe, hogy gyötörjön. Háromszor könyörögtem, hogy múljon el.

Az Úr így válaszolt: – Elég neked az én kegyelmem! Mert a kijelentések nagysága miatt elbizakodnál. Így meg úgy jársz, mint amikor az órára ráteszik az ingát, és szépen megy a feladatában.

Isten Pált nem hagyja cserben, vele végezteti el azt az óriási munkát. Azt írja az 1Korinthus 15-ben: – Többet munkálkodtam, mint az összes apostol együttvéve. De nem én, hanem az Istennek velem való kegyelme.

Állít mellé egy orvost. Élete végéig elkíséri Lukács. Eközben gyűjti össze a megelőző anyagokat is a könyvéhez.

Innen kezdve pedig, ha megfigyeljük Az apostolok cselekedeteiről írott könyvet, a tizenhatodik részben találjuk azt a mondatot, amelyik már többes szám első személyben íródott. Lukács úgy ír, mint aki tanúja az eseményeknek. Azt olvassuk: *„A látomás után nyomban igyekeztünk elmenni Macedóniába, mert megértettük, odahívott minket az Isten, hogy hirdessük nekik az evangéliumot."*

Csodálatos, ahogy Isten a megfelelő helyen bekapcsolja, akire vagy amire szükség van. Ő tudja jól. Átadta az apostol az életét, irányítja őt az Úr. Bizonyára nagy bizonytalanságban vannak. Nem értik Isten terveit, nem ismerik a szándékát. Várnak. Ezt olvassuk: *„Egy éjjel látomás jelent meg Pálnak: egy macedón férfi állt előtte."*

Európa görög részében, Filippi és környéke, Thesszalonika, Bérea – ez Macedónia. Ez a macedón férfi ezt mondja a látomásban: *„Jöjj át Macedóniába, légy segítségünkre!"*

Azonnal tudja, hogy mit kell tenni. Bízott ebben, *ő* már ismerte Urát, tudta, hogy a megfelelő időben meg fog érkezni a megfelelő utasítás.

Különleges akadályverseny a hívő élet útja. Nagyon érdekes. Amíg valaki óvatosan mérlegel – Bízom az Úrban, de azért nem adom át az életemet! –, ezt nem ismeri meg. De ha kinyílik a szíve örömmel – Uram, Te gondoskodsz mindenről, Te tudod, mikor és mire van szükség. Kész vagyok mindenben cselekedni a Te akaratodat –, akkor átéli Isten vezetését.

Pálék elindulnak. Mit tudták ők akkor, hogy milyen horderejű lépés következik! Európába hozzák át az evangéliumot! Persze akkor még ez a terület nem volt Európa, hanem a nagy Római Birodalom része volt. Számukra csak annyi történt, hogy Tróászból, illetve a tengerparti kikötőből átmennek Neápoliszba, egyik tartományból a másikba.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 324

Így olvastam egy angol teológus megállapítását: Pálnak ugyan nem állt szándékában Európa meghódítása, a Szentléleknek azonban bizonnyal igen.

Akkor pedig Pál megy. Ő ott Ázsiában szolgált volna tovább. Ott végezte volna a munkáját, és maradt volna egy ázsiai, kicsire zárt keresztyén világ.

Így pedig átjön Európába az evangélium, s Európa lesz a keresztyénség központja. Innen indult utána vissza Ázsiába, Afrikába, Dél-Amerikába az evangélium. Azután Észak-Amerikába is európaiak vitték magukkal.

Itt tehát nagyon döntő lépés következik az evangélium ügyében, amiről most nem szólunk bővebben. Mivel ők a Szentlélek emberei voltak, vezette őket az általa jónak látott úton.

Mindnyájunk életének ez az alapkérdése. A Lélek emberének lenni. Engedni, kérni, követni a Szentlélek vezetését.

Most még arról szeretnék szólni, hogyan is éltem át egy-két esetben kicsiben, a magam nagyságrendjében azt, amit az apostol nagyban.

1993-at írtunk. Tizenhét éve voltam a fóti gyülekezet lelkésze, ébredésben volt a gyülekezet, de valami megakadt. Tanakodtunk. Parókiát és gyülekezeti házat építettünk, és most nem tudjuk a templom belső festését elvégezni. Mi van velünk? Elfáradtunk? Tele volt a templom, de a pótszékek már nem kellettek. Mi történik itt?

Egyszer csak a közelemben felhangzik egy kérdés: – Vajon mindig Fóton akar látni az Isten? – Abban a pillanatban tudtam, hogy nem. Korábban mindig kerestek, hogy mennék-e lelkipásztornak más gyülekezetbe szolgálni, de mindig megköszöntem, és nemet mondtam. A fótiak úgy is azt tartották, hogy ebből a gyülekezetből csak a temetőbe vittek ki papot. Aki ott szolgált, az mindvégig ott maradt.

Három héttel később az egyik budapesti gyülekezetben hirdettem az igét. Evangelizációs sorozat volt, minden este mentem. Nem tudtam, hogy a fasoriak közül ott vannak többen. A missziói-diakóniai gondnok az egyik este után, amikor kezet fogtunk, azt mondta: – Meghalt az egyik lelkipásztorunk a Fasorban. Imádkozunk nagytiszteletű úr többre bízatásáért.

Két év belső vívódás után teljes békességgel megértettem, hogy Isten lezárt egy szakaszt. És jóllehet egészen más körülmények között indultunk, mint Fóton, a megébredt gyülekezetben, de elindított egy új szakaszt itt.

Más. 2009-et írtunk, elfogytak a lelkipásztorok. A nyugdíjas, de igen sokat segítő lelkipásztor meghalt. A hűséges fiatal társaim világot látni mentek, egyik a feleségével Japánba, a másik tanulmányútra Németországba. A hatodéveseknek meg letelt az idejük, a szélrózsa minden irányába mentek. Itt maradtam egyedül. Én ugyan már régen fontolgattam: – Uram, ha elérjük a jubileumi évet, nekem nyugdíjba kell menni, mert nem szabad, hogy idősödve, az utolsó öt évemmel lerontsam, amit az előző tizenöttel építettünk.

Ebben szépen megnyugodtam, és kerestem a beosztott lelkészeket. Az egyiket két héttel azelőtt valahová már meghívták. A másik eljött, be is mutatkozott, ígérte, hogy már csak egy utolsó beszélgetése van otthon, de egész bizonyosan eljön. Utána jött a telefonjelzés, hogy bocsánat, de ott fogták.

Amikor idáig jutottam, azt mondtam: – Uram, tulajdonképpen a Fasor nem az

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 325

én gyülekezetem, hanem a Tiéd. Én a Te elhívásodban vagyok, addig, ameddig Te adod, aztán ezt a gyülekezetet Te viszed tovább. Mit tegyünk? – Amikor ezt az imát elmondtam, egyszer csak feltűntek lelkész társamék az egyik budapesti gyülekezet meghívottjaiként. Azonnal az fordult meg a fejemben, nekik itt lenne a helyük a Fasorban, ahol együtt szolgáltunk már nyolc évet. De most meg kell várni, amíg az a kérdés lejátszódik. És a kérdés lezárult, mégpedig úgy, hogy nem mentek oda. Isten világossá tette a fasori hívást, és elhozta ezt az időt.

Értjük, hogy mit jelent, amikor Isten Lelke áthúzza a számításainkat, vagy úgy ad ötletet, hogy nekünk régen kifogyott a fantáziánkból minden?

Hadd fejezzem be azzal, hogy egy hete itt volt nálam egy házaspár. Két éve jártam télen egy vidéki városban evangelizációs szolgálaton. Karácsony előtt néhány nappal. Három évvel azelőtt hívtak, de nem volt módom elmenni. Most mentem. Az evangelizáció első estéje után másnap, miután tudtam, hogy az autóm egyik égője kiégett, arra gondoltam, elmegyek a Renault-szervizbe. Ott egy fiatal, negyven körüli asszony foglalkozott velem. Mosolyogva fogadott: – Áldás, békesség! Ott voltam este, tetszett is, amit elmondott!

Megjavult a Renault, és emellett egy kis kapcsolat, egy kis szál is elindult. Utolsó este elmondta, nagyon nagy problémái vannak. Férjét valaki megkörnyékezte a munkahelyén, és igen nagy feszültségben élnek, esik szét a családjuk. Két gyermekük van. Intettem, hogy türelemmel legyen, és próbálja szeretettel nem feszíteni a húrokat.

Készek voltak a tanácsomra egy házaspári hétre együtt elmenni. A férje ott megtért. Szabad lett attól a kapcsolattól, felszabadult a szíve. A feleség azonban, aki eddig nagyon szépen harcolt, csendesen, alázattal tűrve, revansot vett. A férj jelezte, hogy baj van.

Addig sikerült eljutni, hogy ha tehetik, menjenek el a következő évben is házaspáros csendeshétre. És a házaspáros hét utolsó estéjén odáig jutottak, hogy a feleség bevallotta, bizony tettleges hűtlenség is történt. Erre a férj autóba vágta magát, és neki az éjszakának. Nagyon messzire elment már, amikor megállt, és azt mondta, tulajdonképpen imádkoznom kellene: – Úr Jézus, most mit tegyek?

Akkor azt a választ kapta: – Te nem ugyanezt cselekedted? Én megbocsátottam neked. Neked is meg kell bocsátanod a feleségednek. – Erre megfordult, és visszament a csendeshétre. Hajnali fél háromig beszéltek, vívódtak, tusakodtak. Másnap délelőtt a feleség letette a bűneit egy lelkigondozó segítségével. Hozzám már úgy érkeztek délután, mint akik átélték a szabadítást, végre talajt tett a lábuk alá az Isten.

Tudjátok, mi rendített meg engem? Uram, Te ennyit fáradozol egyetlen életért? Egyetlen házasság megmentéséért? Uram, ha én három évvel előbb megyek ebbe a városba, meg most ez a kiégett Renault-lámpa… Akkor még az ottaniak nem tudtak ezekről a lehetőségekről, amikről én tudtam a házaspári heteket illetően. Uram, hogy van ez? Vagy az hogy van, hogy a férj megy az éjszakába, otthagy és felborít mindent, és Te megállítod?

Így dolgozunk a mi Urunk Szentlelke által ma is. Harcol értünk, és vezeti a gyermekeit. Merjük átadni az életünket!

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 326

Imádkozzuk: Uram, Tiéd vagyok! Köszönöm, hogy ezt az ajándékot adod nekem is, hogy egyszerűen, sokszor botladozva ugyan, mégis a Te Lelked vezetését kaphatom, mint életem meghatározó alapját. Köszönöm igéidet: Mert akiket Isten Lelke vezérel, azok Istennek fiai.

Ad Isten Szentlelket azoknak, akik engednek, engedelmeskednek neki. Ámen.

MENNYEI ÉLETVEZETÉK

ApCsel 16,23–34

„Sok ütést mértek rájuk, majd börtönbe vetették őket, és megparancsolták a börtönőrnek, hogy gondosan őrizze őket. Az pedig, mivel ilyen parancsot kapott, a belső börtönbe vetette őket, és a lábukat kalodába zárta. Éjféltájban Pál és Szilász imádkozott, és énekkel magasztalta az Istent. A foglyok pedig hallgatták őket. Ekkor hirtelen nagy földrengés támadt, úgyhogy megrendültek a börtön alapjai, hirtelen kinyílt minden ajtó, és mindegyikükről lehulltak a bilincsek. Amikor a börtönőr felriadt álmából, és meglátta, hogy nyitva vannak a börtönajtók, kivonta a kardját, és végezni akart magával, mert azt hitte, hogy megszöktek a foglyok. Pál azonban hangosan rákiáltott: – Ne tégy kárt magadban, mert valamennyien itt vagyunk! – Erre az világosságot kért, berohant, és remegve borult Pál és Szilász elé; majd kivezette őket, és ezt kérdezte: – Uraim, mit kell cselekednem, hogy üdvözüljek? – Ők pedig így válaszoltak: – Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz mind te, mind a te házad népe! – Ekkor hirdették az Isten igéjét neki és mindazoknak, akik a házában voltak. Ő pedig magához fogadta őket az éjszakának még abban az órájában, kimosta sebeiket, és azonnal megkeresztelkedett egész háza népével együtt. Azután házába vitte őket, asztalt terített nekik, és örvendezett, hogy egész háza népével együtt hisz az Istenben."

Szeretettel köszöntöm iskolai istentiszteletünkön a gyermekeket és felnőtteket! Hallgassuk együtt Isten igéjét.

Amikor a gázvezetéket egy helységbe beviszik, föltúrják az utcákat. A fővezetéket behozzák, és utána, aki akar, rácsatlakozik a fővezetékre. Aki ezt megteszi, annak a házában ott lesz a gáz, és ha bekötötték, akkor lehet főzni, lehet fürödni a meleg vízben, lehet fűteni; minőségileg nagy változás áll be abban a családban, ahova megtörtént ez a rácsatlakozás.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 327

Jézus a földre hozta a „mennyei életforrást". Amikor meghalt a kereszten, és feltámadt, úgy megnyitotta ezt a forrást, hogy azt soha erről a földről, ebből a világból senki ki nem veheti. Amikor búcsúzott a tanítványaitól, azt mondta nekik, ti lesztek azok, akik a fővezetéket elviszitek az egész világra. A kereszttől indult a vezeték, mert ott a forrás.

Most arról olvastunk a történetünkben, amikor Európába áthozták a fővezetéket. Először történt, hogy itt is rá lehetett csatlakozni.

Pál és Szilász (meg ott volt még a fiatal Timóteus velük) nem akartak erre jönni. Nem azért, mert nem szerették volna az itt élőket, hanem az volt a gondolatuk, hogy ők még Ázsiában építik tovább a fővezetéket. De az Úr Jézus azt mondta nekik, hogy nem ott, hanem menjetek át Európába, és kezdjétek meg ott is kiépíteni, majd én vezetlek titeket.

Így történt, hogy az első városba, Filippibe bevezették a fővezetéket. Persze az emberek azt sem tudták, hogy van „fővezeték", ezért arra figyeltek Pálék, hogy kik azok, akik már imádkoznak. Találtak a folyó mentén (Filippiben volt ez a folyó) asszonyokat, akik Istent szerették, csak még az Úr Jézust nem ismerték. Nekik elmondták, hogy mit hoztak, és mit jelent erre a mennyei életforrásra rácsatlakozni.

Egy Lídia nevű asszony volt az első Európában, aki rácsatlakozott erre a forrásra. A többiek mindjárt látták: de jó ennek a Lídiának! Látták, hogy örül, meg látták, hogy megváltozik az élete. Mégpedig úgy, hogy nyugodtabb lesz, és látszik, hogy ez a forrás úgy megtöltötte az életét, hogy ha baj van, akkor is másként hordozza azt a bajt, reménység van a szívében. Sőt már azt is megtudták Páléktól, hogy aki erre a forrásra csatlakozik, annak örök élete van. Ezt tudni is fogja, mert ez az ajándék, amit kapott, a lelke mélyén ezt a bizonyosságot adja neki.

Így dolgoztak ott Pálék azon, hogy minél többen csatlakozzanak rá Jézus életforrására. Eközben egy fiatal lány az utcán rájuk kiáltott: – Tudom, kik vagytok, a Magasságos Isten szolgái. – Teljesen igaza volt ennek a lánynak. De ez a lány beteg volt, és olyan sátáni erő dolgozott benne, hogy még képes volt jósolni is. Megmondta az embereknek, hogy mi fog következni az életükben. Élelmes emberek ezt a beteg lányt magukhoz fogadták, gazdái lettek, ő meg a szolgájuk, és könnyen pénzt szereztek. Mert csak pénzért jósolt, a pénzt a gazdák eltették, a lány pedig továbbra is mondhatta a jóslásokat. Eközben Pál rászólt, és az mondta: – Szabadítson meg téged az Úr Jézus Krisztus! – és megszabadult, meggyógyult ez a lány. Igen ám, de nem tudott tovább jósolni. Úgy feldühödtek a gazdái azért, hogy elvesztették a könnyű pénzkeresetüket, hogy elfogták őket, odavitték a város bíráihoz. Nem azt mondták, hogy a pénzük elveszett, arról mélyen hallgattak. Így vádolták őket:

– Idejöttek ezek az emberek, fölháborítják a városunkat, bajt okoznak, még a császárnak is ellenségei! – De már lejárt az idő, nem tudták ott a bíróságon kikérdezni őket. Hanem úgy gondolták, ha ilyen gyalázatosak, megbotoztatjuk őket. Negyven ütést mértek rájuk. S azt mondták, hogy zárják be őket egy napra a börtönbe. A börtönőrnek megparancsolták, hogy olyan fogdába tegye őket, nehogy megszökjenek, és holnap majd megtárgyalják ezeknek a gyalázatosoknak az ügyét. Így kerültek be a börtönbe. Mert az Úr Jézus úgy gondolta, hogy a bör-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 328

tönbe is be kell vezetni a „fővezetéket". Különben a börtönőr meg a családja soha nem csatlakozhatnak rá. Erre vezetett az út, de kellett néhány óra, amíg ők kiheverték a legnehezebbet. Kezüket-lábukat kalodába zárták. A hátuk égett, nagy szenvedésben voltak.

Néhány óra múlva különös dolog történt: elkezdtek énekelni. De nem valami panaszos éneket, hogy jaj, nagy bajban vagyunk, jaj, mi van velünk! Hanem dicsőítették az Urat! Mert rájöttek, hogy az Úrnak valami jó terve van. A foglyok csak néztek. Ők ilyet nem hallottak még. Majd elkezdték a foglyoknak mondani, hogy az Úr Jézus életforrást adott, ti is bekapcsolódhattok. Elmondták, hogy ha valaki bekapcsolódik, annak mi a következménye. Elmagyarázták. A börtönőr fülelt, mi ez az ének, mi ez a beszéd ott a börtönben. De azután elment, és lefeküdt aludni. Éjszaka egyszer csak hatalmas földrengés támadt. Az ajtók kihullottak a tokjaikból, a bilincsek kiszakadtak a falból. A nagy földrengésre fölriadt a börtönőr, gyorsan kért egy fáklyát, beugrott, és amikor azt látta, hogy minden romokban van, kivonta a kardját, öngyilkos akart lenni. Hiszen ha felettesei megtudják, hogy a rabok elszöktek, nem kérdeznek semmit, megölik őt. Ezt ő megelőzi.

Akkor rákiáltott Pál: – Állj meg, mit csinálsz magaddal! Semmi kárt ne tegyél magadban, mindnyájan itt vagyunk. – A börtönőr látta, hogy a rabok mind ott vannak a helyükön. Remegve borult Pálék elé, s azt mondta:

– Uraim! – Ugye milyen furcsa ez a megszólítás? Ott vannak bebörtönözve, kalodába zárva! – Uraim, mit tegyek, hogy én is megkapjam azt, ami nektek van, hogy én is üdvözüljek?

Azt mondták neki: *„Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz mind te, mind a te házad népe!"*

Akkor kihozta őket onnan, kimosta a sebeiket. Hallgatta az igét, mert ezt el kellett magyarázni az egész háza népének. Hallgatták, és nagy örömük volt, mert mindnyájan hittek. Azt mondták, hogy mi is ezt a Jézust szeretnénk befogadni, és mi is szeretnénk becsatlakozni ebbe az életforrásba. Azt mondta nekik Pál: – Ez meglehet, ha egész szívetekből hisztek, és az Úr Jézust fogadjátok Uratoknak, Megváltótoknak, ha Neki akartok szolgálni, neki engedelmeskedni, ez akkor megtörténik.

Meg is keresztelte őket, majd a börtönőr megvendégelte őket. Azt olvassuk az Igében, hogy örvendezett a börtönőr egész családjával együtt, hogy hitt az Istenben. Három üzenetet ragadjunk ki ebből a történetből.

Az első: Milyen nagy szeretettel vitte el az Úr Jézus a mennyei élet hírét a börtönőrhöz! Ezért az egy családért mennyi mindent megtett… Mozgósította az embereit, Pált és Szilászt. Azok vállalták a fáradságot. Vállalták, hogy megverjék őket, börtönbe tegyék. Tudták, hogy valami célja van az Úrnak ezzel a különös kitérővel.

Engem nagyon meglepett a történetben, hogy másnap a bírák nem ítélték el őket, hanem üzentek a börtönőrnek: – Engedd szabadon őket, mehetnek, ahova akarnak, mert semmi különöset nem tettek ezek az emberek, ártalmatlanok.

Akkor azt mondta Pál: – Szó sem lehet róla, jöjjenek ide a bírák, hogy nem va-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 329

gyunk gonosztevők, hogy az Úr Jézus ügye ne kapjon szégyent. – Azért tehette meg ezt Pál, mert római polgár volt. Egy római polgárt nem lehetett volna lefogni csak úgy, ítélet nélkül, és megvesszőzni! Amikor üzent, jöttek ám a bírák, hogy jaj, bocsánat… Tudták, ha ennek híre megy a császári udvarban, elbocsátják őket az állásukból.

Azon gondolkodtam, hogy miért nem szólt Pál akkor, amikor elfogták, és elkezdték verni őket? Megmondhatta volna, hogy római polgár vagyok, hagyjatok békén? Tudjátok, mire jutottam? Az Úr jelzett neki, hogy most nem kell szólni. Ha szólt volna, akkor nem kerülnek be a börtönbe. Akkor nem merik így bántani őket, elengedték volna, de akkor a börtönőrrel sem történik meg mindez.

Majd az jutott az eszembe, hogy legyen nagy hála a szívünkben, hogy egyszer csak elhozza hozzánk is a fővezetéket az Úr. Egyszer csak itt ülsz, Testvérem! Talán nem jártál templomba, nem tudom, mióta. De az unokád ide jár az iskolába. Lehet, hogy nem is gondoltatok arra, amikor beírattátok, hogy hitet szeretnénk adni neki, csak azt, hogy védettebb iskola lesz azért mégis, hozzuk ide a gyermekünket. Jó, jó, elmegyünk egyszer-kétszer templomba. Elindult így a dolog, és egyszer csak itt ülsz, és a fővezetékről hallasz, teljes figyelemmel.

Én magam is úgy voltam, Testvéreim, hogy a Julianna iskolából indult az a hullám – annak idején, amikor arról volt szó, hogy ide bekerülök: – Jaj, ez a lelkész ne jöjjön, mert az a híre, hogy mindenkit meg akar téríteni, mi meg nem akarunk megtérni.

Mondtam: – Még ilyet! Egy iskola, amely az Úr Jézus nevében szolgál, kijelenti azt, hogy nem akarunk megtérni… – Micsoda veszekedés volt, még a presbitériumon belül is. Volt, aki még a széket is odavágta a földhöz, hogy mit akarnak ezzel a lelkésszel. Vihar volt a Fasorban is.

Értitek? Mert mi az Úr Jézus fővezetékét hoztuk, bennünket erre hívott el az Úr. Ma már egészen más a helyzet. Nagyon-nagy hála van a szívünkben ezért, de ehhez végigjártunk sok évet. A fővezetéket az Úr egyszer csak eljuttatja hozzád. Így vagy úgy. Neki rengeteg eszköze van arra, hogy ezt megtegye.

A második üzenet, amelyet szeretnék elmondani: A börtönőr magabiztos volt, intézkedett, kalodába zárta őket, nagyon megvolt ő a maga helyzetében. Igen ám, de a földrengéssel kihúzta a lába alól a talajt az Úr! Sokszor mondjuk, ha baj van: – Jaj, Istenem segíts!

Isten pedig megengedi, hogy bajba kerülj, Testvérem! Kihúzza a talajt alólad, mert addig nem állsz szóba Vele. Addig hozzád nem kötheti be a mennyei életvezetéket! Mert te vagy az okos, tudod te, hogy mi az: – Ugyan már, ezt a vallásosságot hagyjuk ki!

De itt nem vallásosságról van szó! Itt arról van szó, hogy ha ezt a fővezetéket beköthetik hozzád, egyszer csak stabilabbá válik a házasságod. Most is sokan azért jönnek ide, a templomba, mert látják a barátjuk megváltozott házaséletét, párkapcsolatát. És ahogy szoktuk mondani: most is vannak feszültségek közöttük, vitatkozások mennek, de egész más alapon. A gyerekek azonnal érzik: itt valami más biztonság van. Már nem az a kérdés, hogy a viharfelhők között mikor borul föl apu-anyu kapcsolata, hanem egyszerűen átélik azt, hogy itt valami

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 330

új időszak kezdődött. És átélik azt kicsinyek és nagyok, hogy ez jobb nekünk. Átélik azt a békességet, ami nem attól függ, hogy kisütött a nap vagy nem, sikerült minden vagy nem. Honnan van ez a különbség, mi történt itt? Egyszer csak még a nagy bajban is egész másképp reagálnak. Ez a vezeték olyan életforrást hoz be, mennyei életforrást, amely kihat a jelenlegi életünkre és az eljövendőre. Itt mi nem egy kis vallásos szertartást hirdetünk, hanem azt mondjuk, hogy engedd, hogy bekösse az Úr az Ő életforrását a szívedbe és az otthonodba. És akkor majd megtudod, hogy mi a különbség a régi és az új között.

A fiam szakdolgozatot készített a hívő életről – az élő hitre jutott emberekkel való interjúk alapján –, és ebben benne van többeknek a nyilatkozata, hogy más lett-e az életük, miután hitre jutottak. Azt mondják: ég és föld! Egészen más lehetőségeink vannak, mint azelőtt.

A harmadik üzenet: a börtönőr hitt, és ez az egész családra kihatott. Édesapák, most nincs arra idő, hogy hosszan szóljak. Ti kaptátok, mi kaptuk azt a feladatot, hogy az életbe bevezessük a gyermekeinket. Ugye milyen dühödten és keményen ellenállnátok, ha valaki az ételtől fosztaná meg a gyermeketeket? Ha nem engedné, hogy egyen. De arra kaptunk feladatot, hogy testi-lelki eledelt adjunk a házunk népének. Azt adjuk közvetlenül is, adjuk igeolvasás nyomán is, a hitünkből is, meg adjuk azzal is, hogy hozzuk olyan helyre, ahol ebben az ételben részesülnek. Az édesapák csődöt mondtak a világon – nem mindenki, de nagyonnagyon sokan. Ezért az édesanyáknak kellett odalépni, de ha az édesanya is csődöt mond, ő sem ismeri ezt az életforrást? A gyermek tehet arról, hogy hitetlen szülők gyermekeként született? Lehet, hogy az Istent hiszik, de hát az még gyakorlati hitetlenség. Ha valaki nem ismeri az életforrást, mit fog elmondani a gyermekének? Jártam úgy hittanoktatóként, még a korábbi gyülekezetben, hogy amikor Jézus feltámadásáról volt szó, megy haza a másodikos kisgyerek, s mit mond a műhelyben az édesapa? – Azért, kisfiam, minden butaságot nem kell elhinni, amit a tiszteletes bácsi mond.

Ez az apuka, akire úgy néz a gyermeke, mint a tükörbe, mert olyan jó szerelő volt az az édesapa, annyira tudott mindent a szakmában, jól betett a gyerekének!

Kedves Édesapák, egyszer meg kell állnunk az Úr Isten színe előtt, hogy mit adtunk tovább az Életből. Ehhez pedig nekünk is meg kell ismernünk az Életet. Az nem annyi, amit a filozófusok mondanak. Nem annyi, amit ez a behatárolt világ jelent. Ez az Istennek egy nagy ajándéka és színtere. De a mennyei Élettel kombinált földi életet tovább kell adnunk, hogy a gyermekünk akkor is, amikor mi már elmentünk, akkor is stabil talajon tudjon állni. És itt az édesapákat kéri első renden számon az Isten. Nincs kibúvónk. Nem kiemelt bennünket, hogy „ti vagytok a nagyokosok, a feleség már nem számít", nem! Ti feleltek első renden, utána megkérdezi a feleséget is, meg a feleségnek sokszor több a feladata ebben a kérdésben, ő közelebb van a gyermekéhez.

De nem is akarom ragozni tovább. Csak azt mondom, hogy lehet más légkör odahaza, de nem a mi forrásunkból, hanem a mennyei forrásból. A miénkből már körülbelül megtettük, amit tehettünk, kimerítettük a lehetőséget. De az Úré még megvan! S ahogy ennek a börtönőrnek is bekötötte az Úr az otthonába ezt a for-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 331

rást, és elkezdődött egy egészen más világ ott ennek az erejéből, úgy szeretné bekötni a családi otthonokba. Kérdezem: be van már kötve az Úr Jézus Krisztus életforrása hozzátok?

De jó, hogy ma is azért hangzik az Ige, mert ki lehet mondani, hogy Uram, ezt szeretném. Tedd meg, vidd végbe az életemben, vezess rá, add meg!

Aki kéri, annak az Úr megadja. Lehet, hogy nem egy pillanat alatt. De az van az Igében: – Én az engem szeretőket szeretem, és akik engem szorgalmasan keresnek, megtalálnak.

Nem az, hogy kilencven a százból megtalál, tíz nem. Mind a száz megtalál! Akik engem szorgalmasan keresnek… Ott van a használati utasításban.

Most már, Ballagó Diákok, hozzátok fordulok két mondattal. Abban a korban vagytok, ami már nem gyerekkor, de ki tudja, milyen kor… Mert még éppen hogy ifjúkor, még annak az innenső része, de nagyon gyorsan jön a felnőttkor. Lezárult egy szakasz az életetekben – nem is kicsi –, most kell bekötni a mennyei életforrást. A legveszélyesebb szakaszba juttok, könnyen megromlik az utatok. Esetleg elrontjátok egy-két éven belül a leendő családi életeteket. Nagy veszélyzónába kerültök. És most ki lehet mondani: – Úr Jézus, én is a fővezetékre akarok csatlakozni. Én is egész életemre szeretném Veled az utat járni. Jöjj be az életembe, és add meg nekem, hogy úgy járhassak-kelhessek a továbbtanulásomban, a hivatásomban, majdani családom életében, hogy a mennyei életforrással élem a mindennapokat.

Úgy legyen! Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 332

PÁL ÉS AZ ATHÉNIEK

ApCsel 17,16–34

„Miközben Pál Athénben várta Sizlászt és Timóteust, háborgott a lelke, mert látta, hogy a város tele van bálványokkal. Nap mint nap vitázott a zsinagógában a zsidókkal és a hozzájuk csatlakozott istenfélőkkel; a főtéren pedig azokkal, akiket éppen ott talált. Néhány epikureus és sztoikus filozófus is vitázott vele, akik közül egyesek ezt kérdezték: – Mit akarhat ez a fecsegő mondani? – Mások ezt mondták: – Úgy látszik, hogy idegen istenségek hirdetője – mivel Jézust és a feltámadást hirdette. Ekkor megfogták, az Areopágoszra vitték, és megkérdezték tőle: – Megtudhatjuk-e, mi az az új tanítás, amelyet hirdetsz? Mert, amint halljuk, idegenszerű dolgokkal hozakodsz elő; szeretnénk tehát megérteni, hogy miről is van szó. – Az athéniek és a bevándorolt idegenek ugyanis egyébbel sem töltötték az idejüket, mint azzal, hogy valami újdonságot mondjanak vagy halljanak. Pál ekkor kiállt az Areopágosz közepére, és így szólt: – Athéni férfiak, minden tekintetben nagyon vallásos embereknek látlak titeket, mert amikor bejártam és megtekintettem szentélyeiteket, találtam olyan oltárt is, amelyre ez volt felírva: AZ ISMERETLEN ISTENNEK. Akit tehát ti ismeretlenül tiszteltek, én azt hirdetem nektek. Az Isten, aki teremtette a világot és mindazt, ami benne van, aki mennynek és földnek Ura, nem lakik emberkéz alkotta templomokban, nem szorul emberi kéz szolgálatára, mintha hiányt szenvedne valamiből; hiszen ő ad mindenkinek életet, leheletet és mindent. Az egész emberi nemzetséget is egy vérből teremtette, hogy lakjon a föld egész felszínén; meghatározta elrendelt idejüket és lakóhelyük határait, hogy keressék az Istent, hátha kitapinthatják és megtalálhatják, hiszen nincs is messzire egyikünktől sem; mert őbenne élünk, mozgunk és vagyunk. Ahogy a ti költőitek közül is mondták némelyek: Bizony, az ő nemzetsége vagyunk. Mivel tehát az Isten nemzetsége vagyunk, nem szabad azt hinnünk, hogy aranyhoz, vagy ezüsthöz, vagy kőhöz, művészi alkotáshoz vagy emberi elképzeléshez hasonló az istenség. A tudatlanság időszakait ugyan elnézte Isten, de most azt hirdeti az embereknek, hogy mindenki mindenütt térjen meg. Azért rendelt egy napot, amelyen igazságos ítéletet mond majd az egész földkerekség fölött egy férfi által, akit erre kiválasztott, akiről bizonyságot adott mindenki előtt azáltal, hogy feltámasztotta a halálból. – Amikor a halottak feltámadásáról hallottak, egyesek gúnyolódtak, mások pedig azt mondták: – Majd meghallgatunk erről máskor is. – Pál ezután eltávozott közülük. Néhány férfi azonban csatlakozott hozzá, és hívővé lett: közöttük az areopágita Dionisziosz is, egy Damarisz nevű asszony, és velük együtt mások."

Pál és munkatársai nem a saját ötleteik alapján mentek. Tudatosan vezette az útjukat az élő Úr. Így érkezik most az apostol Athénbe, az akkori tudományos és művészeti világ központjába.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 333

A Római Birodalom Rómával a hatalom jelképe volt, de azért a rómaiak is elismerték, hogy a tudományban, a művészetben, a gondolkodásban a görögök vezetnek. Megkérdőjelezhetetlen volt Athén vezető szerepe. Igaz, Pál apostol korában már csökkent ez a fény. Pireusz, a kikötővárosuk is iszaposodott, már Korinthos lett a kereskedelmi és mozgalmi világközpont. Alexandriába átkerült a tudomány központi súlya. De azért Athén neve úgy fénylett a dicső múltból is, hogy az athéniek mérhetetlenül büszkén vallották: – Mi vagyunk az ész, a tudomány, a művészetek, az ismeretek fellegvára.

A mai igehirdetésnek ezt a címet adtam: Pál és az athéniek. De még jobb, ha így mondjuk: Jézus és az athéniek. Nagy találkozás ez, ütközik az evangélium az athéniek gondolkodásával.

Amikor Jézus megjelenik valahol, elkerülhetetlen az ütközés. Pedig Ő szelíd és alázatos volt. Láttuk, hogy nem úgy járt-kelt ezen a földön, hogy ahol csak lehetett, kihívó indulatokat váltott ki és lehengerlő módon forgolódott. De ahol megjelenik, ott vagy a középre engedik Őt, és átveheti az irányítást, vagy olyan ellenállás történik, hogy tovább kell mennie. Így is mondhatjuk, hogy az ember vagy Jézus van a trónon. Kié az uralom, ki az, aki fölötte van a másiknak, melyikük marad középen?

Így történt, és történik a mi életünkben is. Egyszer csak Jézus – a hallott igék vagy valakinek a bizonyságtétele, egy munkatárs szavai nyomán, kapott könyv nyomán – közeledik az életünkhöz. Vagy itt vagyunk egy istentiszteleten, és felfigyelünk. Úgy voltunk vele, hogy elhangzik egy papi beszéd vagy valami, de egyszer csak figyelni kezdünk. Jézus hozzánk közeledik. Bejelenti az igényét. Lehet, hogy nem azonnal, amikor valaki még csak fülel és hallgat, de ha felerősödik ez a hatás, bejelenti az igényét az életünk irányítására. Vagy engedünk neki, és akkor a legbensőkig megváltozik az életünk folyása, vagy elutasítjuk egyértelműen, esetleg finomabban, és mi maradunk a középen. Látni fogjuk, hogy az athéniek ezt tették.

Mielőtt megérkezne Pál Athénbe, próbáljuk azt a különbséget érzékelni, ahogy az ottaniak éltek és gondolkodtak, és amivel Pál apostol megérkezik.

Goethe, a költőfejedelem így írt: Görögországban álmodta az ember legszebben az ember álmát – és ezzel kifejezte, hogy amit az ember addig létre tudott hozni, annak a csúcsa ott volt. Athénben az emberek nagy tetteire voltak büszkék. Pál apostol, aki érkezik, Isten nagy tetteire büszke.

Hármas dicsfény lengte be az athéniek gondolkodását. A mai „athénieké” is – már ne Athénre gondoljunk, hanem akár magunkra vagy ennek a világnak a gondolkodására –, ahol az ember van középütt. Az embert dicsőítik a görögök ebben a hármas dicsfényben.

Az egyik a tettek embereinek a dicsfénye. Hőseikre így emlékeztek, a marathoni hősökre, meg a többiekre a múltból, akik valóban nagy dolgokat hajtottak végre. Így gondoltak az olimpiai bajnokaikra is… És akkor megjön Pál, aki egy Megváltóról beszél. Arról, hogy az elesett, elveszett, elbukott ember életét meg-váltotta Isten a kereszten halálba ment Jézus Krisztus által. Milyen más a kettő! Mit kell ezeken a hősökön megváltani? És jön Jézussal az apostol? Majd-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 334

nem így mondanám, ha nem lenne nagyon közönséges a mondat: Itt labdába sem rúghat Jézus.

Másodszor: a gondolatok dicsfénye töltötte be a görögöket. Nagy gondolkodóik, költőik, Platón, Arisztotelész – felsorolhatatlan a görög filozófusok száma – neve máig ragyog. Az más kérdés, hogy egyszer csak egyik a másikkal vitázik. Kiderül, hogy azt már túlhaladták, ez még itt tart – de a gondolatoknak, a gondolkodásnak, az ember nagyságát dicsőítő világa volt ott. Ehhez képest mást hozott Pál. Ő arról a Jézusról beszél, aki Pilátus előtt is fölvállalta: *„Én azért születtem, és azért jöttem a világba, hogy bizonyságot tegyek az igazságról: mindenki, aki az igazságból való, hallgat az én szavamra”* (Jn 18,37). Érzékeljük, hogy itt két világ ütközik.

Harmadik: a művészet dicsfénye. A szépség fellegvárában jár az apostol. Azt mondják, hogy ha hajóval valaki közeledik Athén felé, messziről ragyog a nap fényében úszó Parthenon. Kilencvennyolc oszlop, egyenként ötven méter magas. Vagy Pallasz Athéné, az athéniek istennője szobra márványból, elefántcsontból, aranyból fölépítve olyan magasságba, hogy a dárdája hegye majd a napot éri. Azt is olvastam, hogy volt olyan hadvezér, aki ellenséges szándékkal közelített Athén felé, és amikor meglátta ennek a szobornak a ragyogását, megfordult a hajóhadával. Megrettent tőle. De az utcák kövei is, a szobrok, az alkotások. A részletek kidolgozása is olyan szinten, amire ők azt mondták, hogy ami szép, az jó.

Jön Pál ezzel a Jézussal, akiről azt olvassuk, hogy az ábrázata nem volt kívánatos, a meggyalázott, leköpött, keresztre vert, agyonostorozott Jézussal. Mit akar ő itt?

Ott volt Platón, aki a lélek halhatatlanságát hirdette. Innen már csak egy lépés, hogy a halhatatlan lélek alkotásai is halhatatlanok. Azok a művek, azok a gondolatok, az ember hősi tettei is. Lassan azok az igazságok örök igazsággá lesznek, így gondolkodtak erről. Athénben az ember és tudása vallássá válik. Az ember van középen, és nem az élő Isten.

Pál megérkezik, és nem az ember emelkedettségét teszi istenivé, hanem azt hirdeti, hogy az Isten emberré lett, hogy könyörüljön rajtunk, elesett embereken. Nem az ember halhatatlanságát hirdeti, jóllehet az örök életet hirdeti, hanem Jézusnak a halálból való feltámadásáról beszél. Hiszen azt mondja, vallja, hogy Jézus feltámadásának ereje által jutunk mi is igazi életre, élő hitre. Nem vakítja el őt a tettek, a gondolatok, a szép formák ragyogása, hanem Jézus feltámadásának a fénye ragyogja be az életét.

Pál nézi a napfényben szép várost, és a derűs város fölött átragyog a mulandóság komorsága, és a halál elvillanó fénye. Az apostol látja ezeket. Háborog a lelke, hogy mindezek odáig vezették az athénieket, hogy – egyesek szerint biztosan túlzás ez – több volt a bálványistenük, mint amennyi ember élt abban a városban. Látja az apostol, hogy ezek az okosok, ezek a magukat mindenkinél nagyobbnak látók, ezek tudatlanok. Az elemi ismereteik nincsenek meg az élő Istenről és a szabadító Jézus Krisztusról! A lényeget nem látják, és nem is értik.

Megérkezik így Athénbe, egyedül. Két munkatársa még ott marad Béreában. Pálék Filippiből Thesszalonikába, majd Béreába mentek. Mindkét helyen gyüle-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 335

kezet alakult. De a zsidók fölháborították a keresztyének ellen a népet úgy, hogy menekülni kellett. Pál volt a célpont. Őt kimentették társai, elküldték emberekkel Athénbe, akik ott hagyták egyedül, és ő várta, hogy jön majd a két munkatárs is utána. De hiába vár, a két munkatárs nem érkezik meg.

Ott van ez a beteges kis ember egyedül a Jézusával ebben a városban, és kezdjen hozzá a misszióhoz… Nézelődik, látja a szobrokat, háborog a lelke. Vitatkoznak vele emberek, egy-kettőre szóba állnak, hiszen olvastuk, hogy az athéniek szinte mással sem foglalkoztak. Nyilván dolgozniuk is kellett, de kifejezi ez a mondat a fő mozgatórugójukat: hogy újdonságokat beszéljenek, vitassanak egymás között. Nem azért, hogy ennek nyomán megváltozzon az életük, arról szó sincs! Magáért a vitáért. Úgy, ahogyan a fiataljaink mondanák, hogy jót „filóztunk". Közben semmi több nem történt, mint az, hogy kicsit megcsillogtattuk, amit már tudunk, meg mástól is hallottunk, és ezekkel foglalkozunk. Nem volt újság, nem volt tv, internet abban az időben, tehát nekik egy-egy új ember kellett, aki újdonságot hozott.

Pál hozott is újdonságot. Kiköt a zsinagógában. Nehezen jutnak egyről a kettőre. A zsidó Pál, aki Jézus követőjévé lett, próbálja elmondani nekik: a Messiásotok érkezett meg Jézusban. De tudjuk, a hithű zsidók még ma is várják, hogy majd megjön a Messiás, de Jézust nem fogadják el.

Azután az Agórán, a piactéren köt ki. Ott jönnek-mennek, és vitatkoznak vele. Eljutnak odáig, hogy mit akar ez a fecsegő mondani…

Pál korának egyik legműveltebb embere volt. A zsidók azt remélték, hogy belőle lesz népük nagy szellemi vezére. Olyan szinten tanult a legjobb tanítóknál, és olyan szintre jutott. De ő most nem ezeket az erényeit csillogtatja, hanem próbálja az evangéliumot eljuttatni ezekhez az emberekhez. Azt mondják rá, hogy mit akar ez a fecsegő mondani? Így lekezelik. Az eredeti szövegben, a görögben az van, hogy ez a „magszedegető". Ha nagyon le akartak valakit szólni, akkor a csikkszedőkre mondták ezt. Itt nyilván nem a csikkszedésre gondolnak, hanem arra, hogy összeszedegetett valamit, valami tanokból, amivel most etetni akar bennünket.

– Idegenszerű dolgokkal hozakodsz elő – mondják. – Szeretnénk megérteni, miről van szó. – Azt mondják, úgy látszik, hogy idegen istenek hirdetője, mivel Jézust és a feltámadást hirdette nekik. Ezek a nagyokosok azt hitték, hogy két istent hirdet Pál: Jézust és a Feltámadást.

Így vezetik az Areopagoszra. Volt ott egy domb. Az Areopagosz szó ezt a helyet is jelentette, meg egy testületet is. Harmincfős tudóstanácsuk volt. Azok ott üléseztek és ellenőrizték, hogy milyen tanok hangoznak Athénben. Pált is odavezetik, hogy állja meg a helyét, vagy derüljön ki, hogy nincs igazi mondanivalója. Pál kiállt a középre, elkezdte a beszédét. A hallgatósághoz alkalmazkodott a beszéde formájában, de a tartalmában maradt sziklaszilárdan Istennél.

Elkezdi: – Athéni férfiak! – Kihúzták magukat. Ha valaki így szólította meg őket, az megbecsülést adott nekik.

Nem azzal kezdi, hogy mennyire háborgott a lelkem, hogyan lehettek ilyen bálványimádók! Hanem azt mondja, hogy minden tekintetben istenfélő embereknek

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 336

látlak titeket. Találtam egy olyan oltárt is, amelyikre ez volt írva, hogy az Ismeretlen Istennek. Akit ti ismeretlenül tiszteltek, azt hirdetem én nektek. És kezdi a Teremtővel – eddig még nincs baj. Megmondja, hogy aki egy vérből teremtette az egész emberi nemzetséget, kijelölte a lakóhelyük határait, nincs messze senkitől. Őbenne élünk, mozgunk és vagyunk, még idézi is valamelyik költőjüket, hogy a ti költőitek közül mondja valaki, bizony az Ő nemzetsége vagyunk.

Ekkor vált.

– Mivelhogy az Ő nemzetsége vagyunk, hogy gondoljátok, hogy aranyhoz, kőhöz, bármiféle máshoz, formált művészi alkotáshoz, emberi elképzeléshez hasonló lenne az Isten! – És bemondja, hogy a tudatlanság idejét elnézi az Isten, de most azt parancsolja mindenkinek minden helyen, hogy térjenek meg. Itt aztán fölborul a rend. Ez a jöttment tudatlanság idejéről és megtérésről beszél! Persze nem ennyi volt az igehirdetés, ez csak az összefoglalás, ahogyan Lukács leírta. Mert halljuk azután, hogy Jézust és a feltámadást hirdette, és az eljövendő ítéletet. Elmondta a keresztre feszített Jézus szabadítását, elmondta a feltámadott Jézusról az üzenetet és elmondta, hogy Istennek az az igénye, hogy az ember térjen hozzá, adja át az irányítást neki, és éljen az Ő szereteturalma alatt.

Másutt azt írja Pál: *„…mi a megfeszített Krisztust hirdetjük, aki a zsidóknak ugyan megütközés, a pogányoknak pedig bolondság, de maguknak az elhívottaknak, zsidóknak és görögöknek egyaránt az Isten ereje és az Isten bölcsessége”* (1Kor 1,23).

Amikor hallottak a feltámadásról, egyesek gúnyolódni kezdtek. Mások intelligensebben azt mondták: – Majd még meghallgatunk téged erről. – Eszük ágában sem volt, csak így küldték el onnan.

Hogy gondolta Pál, hogy az athénieknek Jézusról beszéljen? Mert a hit, az élő hit az igehirdetés által születik. Nincs bizonyító eszközünk. Vannak apologéták, hitvédők, igen. Elmehetünk egy darabig, de élő hitet emberekben csak a Jézusról való bizonyságtétel, az igehirdetés teremt.

Leszerepelt, kigúnyolták, elzavarták, de figyeljétek csak! Ezt olvassuk: *„Néhány férfi azonban csatlakozott hozzá, és hívővé lett: közöttük az areopágita Dioniziosz is* – egy a tudós areopágiták közül –, *egy Damarisz nevű asszony, és velük együtt mások.”* Mert az Isten igéje Athénben sem tért vissza üresen, ahogyan *ő* megmondta, hanem megcselekedte, amiért Isten küldte (Ézs 55,11).

Így telt meg a templomunk is. Mert amikor Jézus közeledik, nagy a front és az ellenállás. De ha valakik befogadják őt, hatalmat ad azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek. Emlékszem, én ugyanez voltam – talán azóta Isten csiszolt valamit még rajtam – tizenhét évvel ezelőtt is. Amikor a választásomról volt szó, a gyülekezetben igen erősen elhangzott mindenféle ellenálló vád. „Szektás ez az ember”, „ördögűző” és minden olyan, ami – akik ismernek, tudják – egyáltalán nem áll meg.

Nekem szólt az ellenállás? Nem! Hanem annak a Jézusnak, Aki sokak szívét bevette azóta, és az akkori százhúsz-százötven ember helyett mennyivel többen vagyunk itt! Vannak erdélyi területek, ahol azt mondják lelkészek, akár egyházi gyűléseken is, hogy a gyülekezet békessége a legfontosabb, ezért ne hirdessétek a megtérést, meg Jézust ennyire, mert megosztja a gyülekezetet. Vagy ahogyan

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 337

egy budapesti lelkipásztor mondta: – Ha én a megtérésről határozottan, világosan beszélek, ki fog ürülni a templomunk.

Nézzétek meg azokat a templomokat, ahol hirdetik a Jézus Krisztusban való megtérést! Azokba a templomokba egyszer csak jönnek emberek. Lehet, hogy egyesek elmennek. Elmentek innen többen annak idején, de jöttek sokan újak, mert Jézusban van élet.

Amikor készültem az igehirdetésre, kaptam egy sms-t egyik fiatal lelkésztársamtól, akivel jó kapcsolatban vagyunk. János 1. levele 4. fejezetének a 9. versét küldte. Semmi más nem volt abban az sms-ben, csak ez: *„Abban nyilvánul meg Isten hozzánk való szeretete, hogy egyszülött Fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk Őáltala."*

Akkor azt mondtam: – Köszönöm, Uram, hiszen már napok óta vívódok ezzel a beszéddel, hogyan is tudnám elmondani a lényeget, hogy adhatnám tovább, és nem megy. Megerősített ez az ige is, hogy *„éljünk őáltala"*.

Ha Jézus közeledik, előbb-utóbb kikerülhetetlen a döntés. Engedek neki, de akkor nekem át kell adnom az uralmat az életem felett. Az más kérdés, hogy utána Ő valódi életet kezd kidolgozni bennem. Aki pedig már befogadta Jézust, hívő Testvéreim, továbbra is ez lesz a kérdés számára: Kié az uralom?

A héten különös helyzetbe kerültem. Nem gyülekezeti kérdésben, de valamilyen módon olyan vitába, amelyben tudtam, hogy igazam van, és nagyon éles következményei vannak, hogy így vagy úgy folytatódik az élet. De olyan fergeteges indulattal mondtam el a véleményemet, hogy – jóllehet ma is azt látom, hogy igazam volt – estére sms-ben kellett leírnom: – Bocsánatot kérek a hangvételért.

Mert rádöbbentem, amit tudok is: vagy a harag lelke, vagy a Krisztus Lelke uralkodik bennünk. És megtagadom azt, hogy még az igazat is a harag lelkével vigyem.

Ha nem Krisztus marad középen a családi otthonokban – hívő családi otthonokban is –, akkor élünk úgy, hogy nem gabonamaggá lesz az életünk, és nem gyümölcsöt termünk, hanem mi leszünk a középen. A hívőségünkkel is, minden mással is. Az athénieknek Pál világosan megmondta: *„A tudatlanság időszakait ugyan elnézte Isten, de most azt hirdeti az embereknek, hogy mindenki mindenütt térjen meg."* Úgy legyen. Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 338

PÁL KORINTHUSBAN

OLVASANDÓ: AZ APOSTOLOK CSELEKEDETEI 18,1–17

APCSEL 18,9–10

„Az Úr egy éjjel látomásban ezt mondta Pálnak: – Ne félj, hanem szólj, és ne hallgass: mert én veled vagyok, és senki sem fog rád támadni és ártani neked, mert nekem sok népem van ebben a városban."

A Krisztus szabadításának örömhíre Európában halad világhódító útján. Most érkezik Korinthusba.

Korinthus Akhája, a mai Görögország akkori fővárosa volt. Athén 10 ezer alatti lakosához képest ez a 750 ezres város hatalmas világváros volt. Világforgalmi kikötővel rendelkezett, sőt két kikötővel is. Korinthusnál a Peloponnészoszi-félsziget úgy ad Görögországnak egy hat és fél kilométeres két tenger ölelte sávot, hogy Korinthus erre a területre épült. Mindkét oldalra, a Földközi-tengerre is, és az Adriára is nyílt egy kikötője.

Magyar mérnökök, Türr István és társa segítségével át is vágták a korinthoszi földszorost. A Korinthoszi-csatorna megoldja ott a hajóközlekedést. Ma egy évben 11 ezer hajó kel át ott. Négyszáz kilométert rövidítenek ezzel, és a kelet-nyugati kereskedelmet le tudják bonyolítani. Igaz, hogy ez a hat és fél kilométeres csatorna csak 25 méter széles, és csak nyolc méter a mélysége. Oda nagy tengerjáró hajók nem mehetnek be, de így is óriási a forgalma.

Pál idejében is a kelet–nyugati kereskedelem középpontjában volt, és észak – déli irányban a szárazföldre hordták mindazt, amit a tengerről az átrakókikötőbe eljuttattak. Megoldották sínekkel, vontatással, hogy még hajókat is áthúztak egyik helyről a másikra.

Ebben a világforgalmú nagyvárosban igen vegyes lakosság élt. A város melletti hegyen pedig, Aphrodité templomában ezer nő állt a matrózok és mások rendelkezésére, úgynevezett kultikus paráznaság céljából. Kultikus szerelem, ők ezt így nevezték. Az egész város erkölcsi állapotára jellemző, hogy ha az erkölcseire nem nagyon kényes Rómában azt mondták, ez egy korinthusi nő, az nagy megbélyegzésnek számított.

Ebbe a városba érkezett Pál Krisztussal a szívében. Szép perspektíva ezt a várost bevenni az evangéliummal… Sehova sem érkezett Pál olyan szorongással, mint ide. Így ír erről: *„…én erőtlenség, félelem és nagy rettegés között jelentem meg nálatok"* (1Kor 2,3).

Szép misszionárius, mondhatjuk. Ahelyett, hogy az Úrban való bizalom és öröm töltené be, így érkezik?

De aki azt várja Isten embereitől, hogy túláradó önbizalommal, kicsattanó egészséggel, és „Ide nekem az oroszlánt is!" felkiáltással végzik a munkájukat, az nem ismeri az evangélium terjedésének módját. Ami Korinthusban történt, az egy

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 339

kicsit fellebbenti a fátylat arról, hogyan is végzi Isten az evangélium terjesztésének a munkáját. Azért is ajándék, hogy ebbe beletekinthetünk ennek a fejezetnek a kapcsán, mert így erősödünk és bátorodunk meg a magunk helyén.

A lehetetlenre vállalkozik Pál. Ráadásul meglehetősen levert volt az athéni kudarc után, ahonnan elküldik rövid úton, kiutasítják. Ráadásul még mindig egyedül van. Már Athénban is várta Silást és Timóteust, a két szoros, közeli munkatársat, hogy jöjjenek már és együtt legyenek a fronton. De még ide, Korinthusba sem érkeznek. Egymaga van. De mindez az Úr tudtával történik. Sőt azt mondhatjuk, az Ő akaratával.

Mielőtt arról szólnék, miért engedi meg Isten azt, hogy ilyen erőtlenül érezze magát Pál, arra figyeljünk, hogy az evangélium ügye mindenestől az Úr ügye. Az igehirdetőket Ő küldi, nem magánvállalkozás ez. Akkor már régen megfeneklett volna.

Így pedig a küldő Úr gondoskodik a feltételekről. Azt olvastam, hogy Pál egy Akvila nevű zsidóra talált, aki feleségével együtt nemrégen érkezett Rómából. Sátorponyva-készítők voltak, és egymásra találtak Pállal, akinek ugyanez volt a mestersége. Ő ugyan egyetemet végzett, de minden egyetemet végzettnek abban az időben egy kétkezi mesterséget is el kellett sajátítania, hogy a megélhetését biztosítani tudja akkor is, hogyha nem él meg az elméleti szakmájából.

Mivel Pálnak pénzre volt szüksége, keresi a sátorponyva-készítőket, elszegődik munkatársnak ehhez a házaspárhoz. Eddig egyszerű a dolog, természetes, hogy körülnéz a műhelyekben. Ha interneten nem is kereshetett munkát, de megvolt az akkori időnek is a reklámmódszere, eljutott őhozzájuk.

Ebben a házaspárban egész életére szóló hűséges segítőket kap Pál. Olyanokat, akikről a Római levél végén így ír: életüket tették kockára értem és az evangélium ügyéért.

Már felfigyelünk az Úr rendező munkájára, hogy is van ez?

Odaérkezik Pál, és kikre talál ebben a kavargó, hatalmas nagyvárosban? S ha még azt is figyelembe vesszük, hogy ezek az emberek nem jöttek volna Korinthusba, ha egy évvel azelőtt, 49-ben Claudius császár ki nem adja a parancsot Rómában, hogy minden zsidó hagyja el Rómát… Ott van a történelmi feljegyzésekben, hogy egy bizonyos Chrestus (Krisztus?) miatt vitatkoztak egymással a zsidók. Lehet, hogy Claudiusnak elege volt már más szempontból is belőlük, kiutasította őket Rómából. A leggazdagabbak nyilván maradtak. Azért mindig így van, a szegényebbek mehettek, s ők el is mentek.

De hogy van ez? A császár rendelete besegít a misszióba? A mínusz, hogy el kell költözni, menekülni, plusszá válik Isten kezében?

Pál, ne félj, itt messze magasabb régiókban munkálkodnak Korinthusért, mint ahogy te elképzelnéd! Megkapod a feltételeket az elindulásra, az otthont, a keresetet, a testvéreket.

Megoszlik a magyarázók véleménye, amikor Akvila és Priszcilla megtéréséről beszélnek. Egyesek szerint ők már hívőkként érkeztek Korinthusba Rómából. Mások azt vélik, hogy a Pállal való együttmunkálkodás során fogadták be Krisztust, és lett belőlük Krisztus ügyét egész életük során hűséggel szolgáló házaspár. Én

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 340

az utóbbira szavazok. Isten munkája nem akkor kezdődik, amikor összetereli a hívőket. Fogalmunk sincs arról a háttérről, amit Isten mozgat. Néha fellebben a fátyol, és meglátjuk, hogy Ő már akkor, amikor erről még sejtelmünk sem volt, készítette az életünket, munkálta a terveit. Ebből csak annyit mutat meg nekünk, amennyire szükségünk van.

Elhoz egy házaspárt kénytelenségből Korinthusba. Éppen akkor érnek oda, amikor Pálnak valamit ennie kell. Nincs semmi pénze, Pál ugyanis nem fogadott el pénzt a szolgálata közben, nehogy megvádolják. Különösen Korinthusban nem, mert itt amúgy is sokat rágalmazták. Később olvassuk a levelében, hogy szétszakadt a gyülekezet: *„…én Pálé vagyok, én Apollósé, én Péteré, én a Krisztusé”* (1Kor 1,12). Megrágalmazták volna, ha pénzt vesz el. De neki is élnie kell. Ott van az a házaspár, akiket az Úr kiválasztott. Bennük megkapja Pál azt a segítő párt, akik a hátteret jelentik a szolgálatához.

Azért is úgy gondolom, hogy itt tértek meg, mert ha hívőkként érkeznek Rómából, akkor lehet, hogy Pál segítségét elfogadják, de azt biztos nem, hogy egész héten dolgozzon, és csak szombaton menjen a zsinagógába. Akkor ők álltak volna ott a háttérben, s mondták volna: – Menj, és hirdesd az igét. Adunk mi neked ennivalót is, az ellátást biztosítjuk a számodra.

Ha visszatekintünk életutunkra, mindnyájan felfedezhetjük Isten rendező szeretetének egy-egy világos lépését. Számíthatunk rá, hogy Övé az ügy, s az Övéi életének teljes gondja is az Övé.

Ha ilyen hatalmas Isten munkája, s ilyen jelentéktelen és erőtlen egy ember a nagy Korinthusban, akkor miért küldi oda? Nem végezhetné nélkülünk is valami más módszerrel az evangélium terjesztését? Nem. Ismét a Korinthusi első levelet idézem: *„Mivel tehát a világ a saját bölcsessége útján nem ismerte meg Istent a maga bölcsességében, tetszett Istennek, hogy az igehirdetés bolondsága által üdvözítse a hívőket” (*1Kor 3,21). Persze idézőjelben van a „bolondsága”. A világ szerinti megítélés az, amit itt ír. Isten a védnök, – az ügy biztosítója, de küldötteket, igehirdetőket bíz meg.

Mindenki az ige hirdetése nyomán jutott eddig hitre. Senki se más módon. Ilyen fontos részt ad gyermekeinek, küldötteinek az Úr ahhoz, hogy az evangélium terjedjen. De erre alkalmassá kell tenni a szolgáit. Megint a Korinthusi levelet idézem: *„Nem mintha önmagunktól, mintegy a magunk erejéből volnánk alkalmasak, ellenkezőleg, a mi alkalmasságunk az Istentől van. Ő tett alkalmassá minket arra, hogy az új szövetség szolgái legyünk”* (2Kor 3,5–6).

Ez az alkalmassá tétel nem csak úgy történik, hogy kiképez bennünket, hanem kezel is bennünket, mint egy hangszert. Megfeszíti a húrt, hogy alkalmas legyen a dallamra. Ezt a feszültséget nem lehet kikerülni az Isten küldötteinek. Pedig de szeretnénk! Ha végigtekintek igehirdetői utamon, szinte mindig feszültségben készülök, az elégtelenség érzésében-vívódásában. Lassan belátom, hogy nem is engedi meg Isten azt, hogy magabiztosan járjak, mert így mindig rászorulok.

Pált egyenesen elgyengíti az Úr, hogy alkalmas legyen: *„…tövis adatott a testembe: a Sátán angyala, hogy gyötörjön, hogy el ne bizakodjam.”* Jól ismerjük ezt a részt. Akkor könyörög, és az Úr azt feleli: *„Elég neked az én kegyelmem.”*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 341

Marad a tövis: *„…mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz”* (2Kor 12,7–9).

Egyszer csak azt mondja Pál: *„Legszívesebben tehát az erőtlenségeimmel dicsekszem”,* bár szűkölök bennük, bár nehéz, bár megkönnyezem sokszor, *„mert amikor erőtlen vagyok, akkor vagyok erős”* (2Kor 12,9–10). A Krisztus ereje így lakik bennem. Kiderül, hogy amikor Pál könnyen megy, akkor nem szorul rá, hogy ebből az erőből merítsen egészen. De amikor nincs más megoldás, amikor odakényszerül, mint itt Korinthusban, akkor az Úrra tekint.

Gondoljuk meg, micsoda aránytalanság! Álljon neki, és misszionálja ezt a nagyvárost… Kénytelen egész szívével az Úrra hagyatkozni.

Egy dunakanyari kis községben egy férfi készült csendeshétre, s a felesége a szomszédot is próbálta rábeszélni, hogy menjen el vele. A szomszéd tiltakozott, szó sem lehet róla, hagyja békén, őt ez nem is érdekli. De csak nem hagyta ez a nagyszájú feleség. Addig mondogatta neki, hogy végül abban maradtak, az utolsó napon még visszatérnek rá. Helyet foglaltak neki, de bizonyos volt a szomszéd, hogy ő nem megy el. Fel is készült, hogyha jön majd a szomszédasszony nagy dérrel-dúrral, mit fog neki mondani. Ám nem a szomszédasszony jött, hanem a férje. Nekem később így beszélte el a történetet egy csendeshéten, amelyen szolgáltam a férfiak között, s amelyen ő is részt vett. Kérdeztem tőle, hogyan jutott eszébe evangelizációra menni, mire azt felelte, hagyjam, különös eset ez. Elmondta, hogy azon a napon, amikor a szomszédasszonyt várta, helyette a férje jött át hozzá:

– Ott volt ez a szerencsétlen Feri. Láttam, hogy izzad, egyik lábáról a másikra áll, meg se tud szólalni. Úgy megesett a szívem rajta, hogy mondtam neki, hagyjad Feri, ne erőlködj, elmegyek veled. – És elment, s azon a héten meg is tért ez a kőfaragó férfi. Azóta is hitben jár, ennek már nyolc éve. Nem a nagybeszédű szomszédasszonyra volt szükség ekkor, hanem az erőtlen Ferire.

Ez nem azt jelenti, hogy egyik lábunkról a másikra állva meg se tudjunk szólalni a szószéken. Értjük… De azt is értjük, hogy nem a mi nagy okosságunkra vagy technikánkra van szükség, hanem arra az Úrra, akinek az ereje egyedül tud életet teremteni emberi szívekben.

Itt van Pál, megkezdi a korinthusi missziót. A zsinagógában kezdi, mint minden városban. Csendesen indul, nem hangzik még olyan élesben az igehirdetés. Majd azt olvassuk, hogy amikor megjön a két munkatárs, felbátorodik Pál. Hozzák a jó hírt, hogy a thesszalonikaiak támadások keresztтüzében is állják a sarat, erősödnek, szolgálnak, szeretik egymást, a gyülekezet is növekszik. Pál erőre kap. Azt írja később a levelében: *„Mert egyszerre feléledünk, ha ti szilárdan álltok az Úrban”* (1Thessz 3,8).

Milyen megerősítő az, hogy ezek együtt imádkozhatnak, és ebből a háttérből indul el Pál.

Gyülekezetünkben minden második vasárnap reggel 8.30 és 9.30 között gyülekezeti imaközösséget tartunk. Még nem sokan vagyunk. De hívjuk a Testvéreket. Tudom, hogy vannak kis imakörök, nem is egy, s imádkozunk itt is, ott is a gyülekezet épüléséért. De ez a vasárnap reggel arra jó, hogy fiatalok és idősebbek összejövünk, és felemeljük a kezünket. Azt mondjuk, üres a kezünk, Uram, ha Te

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 342

nem adsz, akkor nincs semmink. Együtt állunk Őelé. Nagyon várom, hogy megteljen az imaterem, s vagy nyolcvanan imádkozzunk kis csoportokban, és úgy hangozzék az ima, hogy megbátorodjunk, megerősödjünk, és szárnyakat kapjunk az ige hirdetésére.

Pál most már hirdeti élesben, hogy Jézus a Krisztus. Amikor valahol világosan hirdetik, hogy Jézus a Krisztus, ott megoszlik a hallgatóság. Míg csak egy kicsit a szeretetről, meg arról beszélünk, hogy Isten gondot visel rólunk, addig úgy egyben van mindenki. De akkor, amikor *„úgy határoztam, hogy nem tudok közöttetek másról, csak Jézus Krisztusról, róla is mint a megfeszítettről”* (1Kor 2,2) – írja így Pál szintén a korinthusi levélben –, a kereszt üzenete megosztja a hallgatóságot. *„Mert a keresztről szóló beszéd bolondság ugyan azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik üdvözülünk, Istennek ereje”* (1Kor 1,18).

És megtér Kriszpusz, a zsinagóga vezetője, családjával együtt. Megdöbbentő. Óriási botrány. Kiutasítják Pált a zsinagógából. Tűnjön innen.

Lerázza a köpenyéről a port. Ez egy rituális jelzés volt akkoriban: *„Véretek a ti fejetekre szálljon: Én tiszta vagyok! Mostantól fogva a pogányokhoz megyek”* (ApCsel 18,6). Kiderül, hogy a pogányoknál éppen az az ember fogadja be a házába az újonnan induló kis gyülekezetet, akinek a lakása a zsinagóga tőszomszédságában van. Micsoda feszültség! Minden alkalommal mennek a zsinagógába, s közben látják, hogy mások meg mennek abba a lakásba. Pál eljut arra a pontra, hogy ő innen elmegy. Akkor jön az újabb segítség. Ő úgy látja, hogy itt most be kell fejezni, az Úr pedig úgy látja, hogy most kell kezdeni. Más az Ő megítélése, mint a mienk.

Azon az éjszakán megszólítja Őt az Úr, amikor ekörül vívódik, hogy menni kellene tovább, hogy talán Efézusban hirdeti majd az igét: *„Ne félj, hanem szólj és ne hallgass, mert én veled vagyok, és senki sem fog rád támadni és ártani neked, mert nekem sok népem van ebben a városban.”* Másfél évig ott marad. Azt hitte, hogy befejezi, az Úr pedig most kezdi igazán.

Emlékszem arra, amikor fiatalon egy nagy gyülekezet lelkipásztora lettem. Négy év múlva úgy éreztem, hogy innen menni kell egy kisebbe. Kívülről kivirult ott az élet, de valami nem volt a helyén. Érzékeltem ezt, és arra gondoltam, hogy messze erő fölötti ez nekem. Elmegyek egy kis faluba. Istennek más volt a célja. Hiába akartam megszökni, ez a szökés nem sikerült. És még majdnem tizenöt év ébredése jött ebben a nagy gyülekezetben! Amikor azt hittem, hogy én már mindent beleadtam, az Úr azt mondta, hogy majd most én kezdem, ha figyelsz rám. És megfigyelhettem, hogy mit tett Ő velünk ezek után. Különös, hogy az evangélium ügye nem a mi emberi megítélésünk szerint alakul, hanem az Ő döntései szerint.

Még egy befejező mozzanat. Új helytartó érkezik, Gallió. Ez az okos római a bölcs Seneca öccse. Megjön Akhájába. Oda olyat küldtek, aki szellemi szinten is tartani tudja a római tekintélyt. Kapóra jön a zsidóknak, s arra gondolnak, most kell bevádolni Pált. Elfogják, viszik a törvényszék elé. Akkoriban megvolt a bevett vallás és a még nem bevett vallás. A bevett vallásúaknak, zsidóknak és más pogány vallásúaknak megvolt a szabad útjuk, de ha valaki mást hirdetett, be lehe-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 343

tett vádolni, hogy felkavarja a lelkeket. Hogyne kavarná föl Jézus Krisztus evangéliuma?

De Gallió bölcs volt, s itt is Isten nagy szeretetét lehet látni. A világi hatalmasság által ad zöld utat az evangélium terjedésének. Gallió elzavarja őket, azt mondja, semmi törvénytelent nem tett ez az ember. Amit hirdet, s ahogy élnek azok, akik ennek a hirdetésnek a nyomán lettek követői, semmi ártalmat nem jelentenek a városra. Menjetek a törvényszék elől, intézzétek el magatok!

Különösen folytatódik a jelenet. Szószthenészt, aki Kriszpusz után a zsinagóga vezetője lett, megverték. Hogy a zsidók verték-e meg, amiért nem jól képviselte őket, vagy a pogányok, nem tudni.

De valami feltűnik, Testvéreim! Hallgassuk csak, hogy kezdi Pál a korinthusi első levelét! *„Pál, Krisztus Jézusnak Isten akaratából elhívott apostola, és Szószthnész, a testvér"* (1Kor 1,1). Mondják a magyarázók, hogy volt ott több Szószthenész. Testvéreim, nagyon gyanús az, hogy ez a Szószthenész a másik zsinagógafő volt. Mert amikor ott megverték, ki áll oda mellé? A zsidóknak elegük van belőle, a pogányok talán rátámadtak, hát ezek a krisztusosok karolják föl. És megtér Szószthenész, én legalábbis ezt feltételezem.

Befejezem. Korinthust teszi az Úr a születő egyháza harmadik elővárosává.

Jeruzsálem, Antiókhia, Korinthus. Majd jön még Efézus, és végül Róma. Ez az öt nagyváros lesz a bázis, ahol az evangélium ügye az első században megvetette a lábát.

A korinthusi misszió nem Pálról szól, hanem az élő Úrról, aki mindent jól cselekedett. A szolgáját is alkalmassá tette. Ez nem csak arra az időre szólt, hiszen hol van már Pál? Hisszük, az Úrnál. Vágyott már nagyon rá: „*…vágyódom elköltözni és Krisztussal lenni, mert ez sokkal jobb mindennél"* (Fil 1,23).

De a korinthusi levelek fennmaradtak… Lelkésztársam ideáll majd az úrasztalához, és a korinthusi első levélből olvassa az úrvacsora szereztetését. Hányfelé hangzik az üzenet? Hány életet ragadott meg az Úr éppen a korinthusi igék által?

Én magam is a korinthusi levélből kaptam a megtérési igémet: *„Én tehát úgy futok, mint aki előtt nem bizonytalan a cél, úgy öklözök, mint aki nem a levegőbe vág"* (1Kor 9,26).

Milyen jó látni, hogy az evangélium terjedésének ügye az Úr ügye!

Mondjuk Pállal együtt a 2Kor 2,14 igéjét: *„Hála legyen Istennek, aki a Krisztus ereje által mindenkor diadalra vezet bennünket és ismeretének illatát terjeszti általunk mindenütt."* Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 344

PÁL EFÉZUSBAN

OLVASANDÓ: AZ APOSTOLOK CSELEKEDETEI 19,1–40

5MÓZES 18,9–15

APCSEL 19,18–20

„A hívők közül is sokan eljöttek, megvallották és elbeszélték ilyenféle mesterkedéseiket. Azok közül sokan, akik a varázslást űzték, összehordták könyveiket, és mindenki szeme láttára elégették. Mikor kiszámították a könyvek értékét, ötvenezer ezüstpénzre becsülték. Így az Úr ereje által az ige hatalmasan terjedt és megerősödött."

Üdvtörténeti sorozatunkban kirajzolódik előttünk, ahogy a Mennyei Úr az evangélium útját kiépítette. Nagyvárosokat vett célba, ott gyülekezeteket hozott létre, bázist épített ki. Majd a gyülekezetből, a nagyvárosból érte el a körülötte lévő településeket is az evangélium.

Most elérkeztünk Efézusba, amely Kis-Ázsia fővárosa volt. Talán még arra is emlékezünk, hogy a második missziói út során Pál nem készült Európába, hanem szerette volna Ázsiában azokat a területeket bejárni, ahol még nem hirdette az igét. Próbált volna Efézusba, a fővárosba eljutni, de azt olvastuk, hogy *„nem eresztette őket a Lélek"*. Mert nem ők határozták meg, mikor és hol hirdessék az igét, hanem a misszió Ura gazdálkodott velük.

Ez ma is így van. Kicsiben is persze, a mi nagyságrendünkben. Én magam is ezt éltem át a múlt héten kárpátaljai szolgálatomban. Csongoron van egy nagy központ, ahol mentőmissziós hetek folynak. Sokan megszabadulnak ott az alkohol rabságától. Évekkel ezelőtt hívtak oda szolgálatra. De nem jött össze. Azután Visken már az időpont is megvolt, de valahogy mégis megakadályoztattam.

Egyszer csak fölhív egy fiatal lelkész, azt sem tudtam, kicsoda, és a telefonban bemondja, hogy Nevetlenfaluba hívnak evangelizációs szolgálatra. Azt mondtam első hallásra:

– Tréfálsz velem? Ilyen falu nincs is.

– De van – erősítette. Tényleg van. Mondtam, hogy várjunk egy-két hetet, térjünk vissza rá, mert előbb azokat az ígéreteimet kellene teljesíteni Kárpátalján, amik már előbb megvoltak. Néhány hét múlva fölhívott, én pedig olyan késztetést kaptam, hogy igent mondtam. Most megláttam az elmúlt héten, hogy ott egy-két éve ébredést indított be az Úr, és oda küldött a fiatal lelkész házaspár erősítésére.

Mindazt, amit velünk cselekedett a fóti és a fasori ébredés évei alatt, mind átbeszélgethettük. Ez a hét ennek a jegyében zajlott. Napközben nagyon sok mindent kérdeztek, átgondoltunk, megbeszéltünk, hogyan is haladhat tovább a munka, és este hirdethettem az igét. Isten különös módon adta, hogy több faluból jöttek az emberek a templomba. Negyedórával előtte már zengett: *„Ó Sion, éb-*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 345

redj…" De úgy ám, hogy a falu is visszhangzott, mert a templomból a hangot kivezették. Akik nem fértek a templomba, azok a hűvös idő ellenére is leültek a templomkertben. Voltak, akik kiálltak a kapujuk elé, és onnan hallgatták az igehirdetést. Átélve azt, ami ott történt, értettem, hogy Isten most oda irányította az utamat.

Pál a harmadik missziói útján kapta a küldetését Efézusba. Nem is akármilyen szolgálat volt ez, hiszen a legtöbb időt itt töltötte. Több mint két esztendeig egyetlen helyen sem hirdette az igét, legfeljebb a fogságában. Efézusban ezt a hosszú szolgálatot végezte.

Ma az efézusi eseményekből egyetlen, de nagyon fontos mozzanatot emeljünk ki.

Isten nem csak az apostol igehirdetését áldotta meg, hanem a Szentlélek erejével sok gyógyítási csoda is történt. Így olvashatjuk: *„Isten pedig nem mindennapi csodákat tett Pál keze által; úgyhogy még a testén levő kendőket vagy kötényeket is elvitték a betegekhez, és a betegségek eltávoztak tőlük, a gonosz lelkek pedig kimentek belőlük"* (11–12. versek).

Micsoda? Mondhatnánk, hogy itt varázslás történt. Kendők ereje gyógyított? Nem így történt, Testvéreim, mert az Úr soha nem varázstárgyak által gyógyít. Őt nem lehet használni. Nem lehet lokalizálni, hogy az Úr erejét befogjuk, mintha gyűjtőlencse lenne, és mi arra használjuk, amire akarjuk! Ő használja azokat, akik odaadják magukat neki. Itt nem a kendők gyógyítottak, még csak nem is Pál ereje gyógyított, hanem az élő Jézus volt jelen, akit Pál hirdetett.

Pontosan megláthatjuk, hogy mennyire nem varázsige Jézus neve. Mennyire nem lehet Őt használni csak úgy. Ott a varázsló, ördögűző zsidók meglátták, hogy milyen ereje van Jézus nevének. Kapóra jött nekik, a praktikáikba be kell építeni ezt az új fogást. Hogyha ekkora gyógyulások történnek, akkor nekik erre szükségük van. És a megszállottak fölött kimondták: *„Kényszerítünk titeket arra a Jézusra, akit Pál hirdet!"* (13. v.). Egy Szkéva nevű zsidó főpap hét fia, akik nyilván jól kerestek abban a mesterkedésben, amit végeztek, ugyanezt tette. Beépítették az új fogást. A gonosz lélek visszafelelt: *„Jézust ismerem, Pálról is tudok, de ti kik vagytok?"* (15. v.). S ha még csak ennyit tett volna! De rájuk ugrott az a megszállott ember. Gondoljuk el, micsoda erő lehetett benne, hogyha hét embert legyűrt, megsebesített úgy, hogy ezek meztelenül, sebesülten menekültek el… Mindenki megrettent, aki látta a jelenetet. Azonnal hírül ment, hogy mi történt itt.

Említettem Nevetlenfalut. Két-három évvel ezelőtt olyan szilvesztert tervezett ott egy üzletasszony, ahol a férjét, meg a barátokat összehívják, és valamiféle orgiát rendeznek. Kényeztetik a párjukat, mondván, hogy ilyet a világ még nem látott. Azon a héten, az utolsó napokban az utolsó simításokat végezték ott a bárban, az ő wellnessházukban, amikor valaki nyitva felejtette a gázcsapot, és egyikük rágyújtott. Olyan robbanás történt, amelyben ketten meghaltak azonnal. Az üzletasszonynak több mint 60 százalékosan megégett a bőre, teljes plasztikázást kellett végezni rajta. Így természetesen meghiúsult a tervezett alkalom. De hamarosan megtért ez az üzletasszony. Mi most ott voltunk ebben az újjáépített wellnessházban Akli-hegyen. Összejött a hívő nép a környékből, akikkel leültünk délelőtti beszélgetésre és imaközösségre.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 346

Az akkori esemény azt a vidéket, de egész Ukrajnát is megrázta (tv, újságok). Megrendültek az emberek, még akik nem hívők, azok is azt mondták, hogy az Isten keze belenyúlt az ötletbe.

Az ószövetségi időkben Belsazár, a babiloni uralkodó a Jeruzsálemből elhozott szent edényekből tivornyázott előkelő vendégeivel. Még aznap éjjel betörtek a perzsák, Belsazárnak vége lett. Nem lehet játszani így az Úr nevével!

Itt is ilyen rettenetes jelenet történt, amely megrázta Efézust. Itt érkezünk el az alapigénkhez. Ebben a helyzetben: *„A hívők közül is sokan eljöttek, megvallották és elbeszélték ilyenféle mesterkedéseiket. Azok közül sokan, akik a varázslást űzték, összehordták könyveiket, és mindenki szeme láttára elégették. Mikor kiszámították a könyvek értékét, ötvenezer ezüstpénzre becsülték. Így az Úr ereje által az ige hatalmasan terjedt és megerősödött."*

Mielőtt erre a fontos történésre figyelnénk, értsük meg az igéből, hogy Isten a gyermekei életében a soron következő dolgokra fölhívja a figyelmet. Tehát amit úgy lát, hogy az életedben, életünkben, a gyülekezet életében rendezni kellene, eljött annak az ideje, arra fölhívja a figyelmet. Nem most kezdett Pál igét hirdetni. Sőt Pál előtt Apollós járt Efézusban, aki hatalmas igehirdetője volt az Úrnak. Különösen azután, hogy Akvila és Priszcilla ezt a kiváló szónokot és szívével az Úrnak szolgálni akaró embert maga mellé vette, és volt benne alázat, hogy ez a sátorponyva-készítő házaspár hatalmasabban kifejthette előtte az Úrnak útját. Efézusban nagyon nagy szolgálatot végzett Apollós az ige hirdetésével.

Pál itt van már régóta. És még nem kerültek elő ezek a dolgok. Az okkult praktikák meghúzódtak a hívők életében is, nem lett világossá előttük, hogy ebből is szabadulniuk kell. Nagyon jó ezt látni, hogy a hívők életében az Úr gondoskodik arról, hogy egyszer csak olyan igehirdetés hangzik, vagy olyat olvasnak, amellyel a következő lépésre, a meggyógyítandó, kitisztítandó területre felhívja Uruk a figyelmet. Most ezen a különös jeleneten át megállította őket. Megrendítette, elvégezte az életükben, hogy kitisztuljanak a mágikus praktikák megkötöző, fékező erejéből.

Arra is felhívja ez az ige a figyelmünket, hogy az efézusi hívők hogyan hallgatták az igét. Hogyan válaszolnak Isten jelzésére? Íme, milyen mozgás támad! Eljönnek, megvallják, elbeszélik ilyenféle mesterkedéseiket, varázskönyveiket összehordják, elégetik. Testvéreim, mi hogyan dolgozzuk fel Isten hozzánk szóló jelzéseit? Hogyan dolgozzuk fel az igehirdetéseket? Egy vasárnap, ha innen kimegyünk? Szép volt, jó volt? Nem ez az igazi kérdés. Az igazi kérdés az, hogy mit mondott neked az Úr, és mit tettél te utána.

Egyszer egy kereskedőt megkérdeztek, még Spurgeon idejében, hogy miről prédikált a nagy igehirdető vasárnap? Azt mondta: – Már pontosan nem emlékszem, hogy miről prédikált, de azt tudom, hogy másnap a Temzébe dobtam a hamis mérlegemet.

Mit viszel el? Egy mondatban meg tudod fogalmazni, hogy most neked mit mondott ezen a vasárnapon az Úr, mire figyelmeztetett, mire bátorított, miben állított meg? Mit is kellene tennem a jövő héten?

Nem biztos, hogy minden vasárnap ilyen karakteres történések lesznek. Ott,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 347

Efézusban sem így ment ez, hogy hétről hétre ekkora megmozdulás történt, de ha telnek a hetek és elmegyünk, mintha semmi se történt volna, akkor baj van. Akkor mi is rosszul hirdetjük az igét, de ti is rosszul hallgatjátok. Vagy mind a kettő, vagy az egyik, de baj van. Mert az Isten igéje azért hirdettetik, mert mindnyájunk életének lelki táplálékra van szüksége.

Nagyon jó látni, hogy ezek a hívők komolyan vették a történteket, megrettentek és azt mondták: – Miről van itt szó? – Bizonyára Pál elmagyarázta nekik szépen, hogy mi van ennek a jelenségnek a hátterében. Pál elmagyarázta, hogy milyen súlyos dolog, ha a babonák, a varázslás, az okkult dolgok megfertőzik az életüket.

Lehet a hívő életében is ilyen fertőzés? Igen! Amíg meg nem tisztul belőle, addig a hívő életére is hatnak ezek, ott lappanganak az életében ezek a bűnök. Évente, kétévente egyszer hangzik erről a szószékről igehirdetés az okkult megkötözöttségekről. Hallották már, akik régebben rendszeresen járnak a gyülekezetbe az 5Mózes 18 igéit. Néhány verset hadd olvassak innen: *„Ha bemégy arra a földre, amelyet Istened, az Úr ad neked, ne tanuld el azokat az utálatos dolgokat, amelyeket azok a népek művelnek. Ne legyen köztetek olyan, aki a fiát vagy leányát áldozatul elégeti, ne legyen varázslást űző, se jelmagyarázó, kuruzsló vagy igéző! Ne legyen átokmondó, se szellemidéző, se jövendőmondó, se halottaktól tudakozódó. Mert utálatos az Úr előtt mindaz, aki ilyet cselekszik. Mert ezek a nemzetek, amelyeket előzöl, jelmagyarázókra és varázslókra hallgatnak, de neked nem engedi azt meg Istened, az Úr”* (9–12,14. versek).

Amikor az ígéret népe megy Kánaán felé, Isten világosan elmondja, hogy mire figyeljenek. Sok mindent leír, Mózes 5. könyve gyakorlatilag összefoglalja az előző négyet. Arról beszél, hogy ha bemennek az ígéret földjére, mit tegyenek. Amikor házat építenek, ne dicsekedjenek, hogy az én kezem most már mit tett, hanem dicsérjék az Urat. Mit tegyenek a földjeikkel, hogyan osszák el. Mit tegyenek a jövevényekkel… Tehát az életüket, házasságukat szabályozza az Úr. Ezek között olvashatjuk ezt a határozott kijelentést is az okkult dolgokkal kapcsolatban.

Megpróbálom összefoglalni ma is, miről van szó. Miért tiltja ennyire az Úr? A Sátán, aki nem szarvas-patás krampusz, hanem negatív szellemi hatalom, bukott főangyal, a magával ragadott angyalokkal együtt a démonvilágot alkotja. Igyekszik hatalma alá venni az életünket, vagy legalább annak egy-egy területét. Megkínál bennünket olyan segítséggel, amire mint hiánycikkre vágyik az ember. Persze nem mondja, hogy Ő kínálja, mert az Ő gyakorlata az, hogy letagadja magát. Kíváncsiságot ébreszt bennünk, érdeklődést, és gyanútlanul is bemegyünk olyan területekre, amelyeket csapdaként előkészít. Mert bárki ezek felé elindul csak kíváncsiságból is, máris mintha kimondaná, hogy „a lelkem nyitott, Sátán segíts, és szabad munkád van velem. Megnyitom magam előtted.”

Az egyik ilyen terület, hogy olyat mutat meg, amit Isten elzár előlünk. Az igében világos: *„A titkok az Úréi, a mi Istenünkéi, a kinyilatkoztatott dolgok pedig a mieink és a fiainkéi mindörökké”* (5Móz 29,28).

Isten bizonyos dolgokat nem mutat meg nekünk. Többek között azt sem, hogy mikor halunk meg. Kevés ember van, mint Ezékiás, akinek azt mondta, hogy

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 348

még tizenöt évet adok neked. Nem tudom, mikor halok meg. Bármennyire hiszem, hogy az Úré vagyok és hazamegyek, azért ha tudnám, hogy tíz év múlva ezen a napon halok meg, megzavarna. Isten tudja, hogy mit rejt el, és mit jelent ki nekünk. Mindazt kijelenti, amire ebben és a jövendő életben szükségünk van.

Jön az árukínálat: jönnek a jósok, álomfejtők, jönnek a horoszkópok, jönnek a halottidézők, és a jövőről meg a túlvilágról a kíváncsi embernek, a bajban lévő embernek adják az információt. Persze nagyon furcsa információkat adnak, mert nagyon sokszor az a hamisság történik, hogy halottat nem idézhet meg valaki, hanem úgy történik ez, hogy a gonosz lélek produkálni tudja a jelenséget. A médium még a hangját is utánozza annak a valakinek. Meg azt, amit senki más nem tudott, csak az illető meg az elhunyt: tudja adni ezeket az információkat. De nem úgy van, hogy mi az elhunytakat kényünk-kedvünk szerint megidézhetjük. A gonosz lélek produkálja a jelenséget, megcsalja azt, aki ezek után megy. De ez még a kisebb baj. A nagyobb baj az, hogy közben ajtót nyitok ezeknek a gonosz erőknek. Mintha azt mondanám: – Segíts, tiéd vagyok, nyitva vagyok előtted!

Tehát ez az egyik terület: a legkülönbözőbb módszerek, tenyérjóslás, csillagjóslások és a többi. A teljes asztrológia. Jól értsük: nem az asztronómia! Nem a csillagászattal van itt gond (az fontos tudományág), hanem a csillagjóslással: milyen jegyben születtem, mi határozza meg az én jövőmet? Még azt sem mondom, hogy ezek mögött nincsenek jelentős tények. Csak ezekkel a tényekkel nem Isten kínál meg bennünket. Hanem aki megkínál, az veszi is a vámot. Annyira csaló, hogy képes még Isten nevét is fölhasználni. A jósok nagy része vagy egy része a Szentháromság Isten nevében kezdi meg a jóslást. Az ige azt mondja: Utálja az Úr, aki ilyet cselekszik! De a Szentháromság Isten nevében kezdve azt hiszi az ember, hogy neki most Isten jelent ki dolgokat.

A másik terület: védelmet ígér. Isten azt mondja: *„Az Úr a te oltalmad jobb kezed felől”* (Zsolt 121,5). Azt is mondja, hogy józanul zárd be az ajtót. Amennyire rajtad áll, próbálj ebben a dologban józan lenni. Sátán jön az ajánlataival: neked más biztosítékra is szükséged van. Persze megint nem mondja, mert nem mutatkozik be, eljátssza, hogy ő nincs is. Ő egy középkori figura, akit ki kell nevetni, meg aki ilyeneket elhisz, az is valahol lemaradt a gondolkodásban.

Így kezdték a kánaáni népek védeni magukat – gondoljuk meg, ez volt már a csúcs –: az első gyermeküket föláldozták születése után, hogy az egész család védve legyen, nem pedig átok alatt. Borzasztó! Ha most elgondoljuk, ki az, aki elsőszülött a családjában, az gondolja meg, hogy befejezte volna pici gyermekkorban, ha elterjed ennek a gyakorlata. Félelemből tették, rettegtek. Ez a rettegésük kényszerítette őket arra, hogy a megszületett gyermekkel ezt tegyék.

Nálunk is ismerős, amikor a kisgyermeket szenes vízben megmosdatják: ne legyen sírós. Ott, Kárpátalján elmondták, hogy veres fonalat kötnek a kezére, hogy a gonosz ne tudja érinteni. Valami babona, valami olyan gyakorlat, amelyik ilyen eszközön keresztül próbálja bevédeni, közben pedig beletették babonákkal a Sátán kezébe. Nem a gyermek bűne ez, azé, aki teszi, még ha jó szándékból teszi is. A gyermeken mégis rajta van a hatás: – Sátán segíts, a lelke a tiéd – mintha ezt mondanák.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 349

Így használják sokan a szerencsepatkót, amuletteket, kabalákat, nyakláncokat négylevelű lóherével, patkóval, a csillagjeggyel, amelyben születtek. Jól értsük, nem a nyaklánc ellen szólok én, hanem amikor valaki számára az az eszköz olyan, amibe a bizalmát veti.

Lekopogás: egészen általános dolog, hogy valakitől kérdezik, hogy van, a család hogy van, és kopog. Ez a kopogás olyan cselekedet, amivel kifejezem: – Sátán, védd az enyéimet! És rábízom a rablógyilkosra, aki *„embergyilkos volt kezdettől fogva”* (Jn 8,44) az enyéimet.

Péntek 13.: hogyne lenne szerencsétlen – a Sátánnak! Melyik napon taposott a fejére az Úr Jézus Krisztus? Nagypénteken! És a tizenkét tanítvány mellett ki volt a tizenharmadik? Az Úr Jézus! És ha én emellé odateszem magam, kinyitottam a lelkem a gonosz előtt.

Lehetne sorolni tovább, de most nem az a célom, hogy mindent elmondjak, hanem hogy érzékeljük, ezekkel (nem megyek vissza, mert nem lesz szerencsém stb.) az ő védelmét kéred. Ővele kötöd össze az életedet. Ő pedig ezt nagyon ki is használja.

A harmadik terület az, hogy segítséget ígér. Az Ige azt mondja: *„Segítségem az Úrtól jön, aki az eget és a földet alkotta”* (Zsolt 121,2). Természetesen az Úr segít eszközökön át, orvosokon, gyógyszereken, sok minden más eszközön keresztül is. Ma talán ez a legveszélyesebb, legtámadottabb terület, mert az ember segítségre, gyógyulásra vágyik. Egy hívő orvosnő könyvet írt ezzel a címmel: „Gyógyulás – bármi áron?”

Ő nagyon világos különbséget tesz. A természetgyógyászat világa tele van okkult szellemi erőkkel való gyógyítási lépésekkel. Itt is különbséget kell tenni, mert nem baj, ha valaki kimegy és teafüvet gyűjt, és abból teát készít: a gyógyszertárakban is ezekből készülnek a drogok. Ennek megvan a fiziológiai összefüggése.

De amikor a homeopátiás gyógyszereket egyre nagyobb számban elterjedve használják, miközben alig van bennük, szinte nincs is hatóanyag, és mégis hatnak… Mit gondoltok, miért? Kinek az erejével hatnak?

Az idősebbek emlékeznek még rá, amikor a falusi vagy városi javasasszony eltüntette a szemölcsöt a kézről, amit semmi úton nem lehetett. Mi köze volt annak a tárgynak, amit leásott a javasasszony az eresze alá, hogy eltűnt az illető kezéről a szemölcs? Márpedig ezek tények. Mindenki tudta, hogy valamilyen szellemi erő dolgozik, ami a hatást kiváltja.

Az energetikusok kivétel nélkül a démoni világ erőit használják. Két hete temettem valakit, és leányával jöttünk kocsival visszafelé. Ő nem hívő, nem vallja még talán azt sem, hogy Istenben hisz, de azt mondta, azért egy különös hatás érte: – Ott vagyok az orvosnál, és kiderült, hogy bioenergetikával foglalkozik. Egyszer csak azt mondja nekem: – A maga lelkében – ő nem tudta, hogy meghalt az édesapám, akkor még nem is volt meg a temetése – ott van valakinek a lelke, akit nem tud elengedni. Engedje el! Elengedtem. Az orvos megköszönte. – Meg voltam döbbenve, hogy mi van e mögött a jelenség mögött… – mondta nekem ez az asszony.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 350

Annyi lehetőségem volt, hogy azért elmondjam neki, hogy a szellemi világnak is két pólusa van. Természetesen nem egyenlő ez a két pólus. A Sátán egy fűszálat nem tud teremteni. Azzal zsonglőrködik, amit Isten teremtett. De ha valaki neki adja a hitét, a figyelmét, akkor az életében nagyon sok rombolást tud végezni.

Többen tudnának erről beszélni közülünk is, hiszen vannak, akik szabadultak. Abból is szabadultak, hogy ők voltak a gyógyító emberek! S itt vannak a gyülekezetben. Közöttünk élnek, akik bocsánatot kértek és kaptak Istentől. Majd végig is járták azokat, akiknek végezték ezeket a praktikákat, hogy felvilágosítsák őket.

Ehhez a területhez tartoznak a pszichotechnikák is. Most csak felsorolni tudok néhányat: autogén tréning, agykontroll, Darnel-tréning, reiki, transzcendentális meditáció, dianetika. Ide tartoznak a keleti vallások, a buddhizmus, a hinduizmus. Mögöttük ott van ennek a démoni világnak a hatóereje.

A keleti gyógymódok: akupunktúra, akupresszúra. Mennyit vitáznak velünk, hogy miért mondjuk a gyerekeknek, hogy ne karatézzanak! A szellemi hátterű keleti sportokban a sarok felé meg kell hajolni. Azaz: tiszteletet kell adni, és bele kell helyezkedni abba az erőtérbe. Világosan elmondták, akik ezzel foglalkoztak és szabadultak. Ha már mindenáron keleti sportot akarunk, akkor cselgáncsozzon a gyermekünk. Vagy futballozzon, fusson, atletizáljon, ússzon. Tegye a sportokat, persze, hogy jót tesz a testnek!

A jóga különböző formái is ide tartoznak. Sokan magyarázzák: én csak a testtartást, csak a légzést gyakorlom. Összefüggő rendszer az, amely mögött szellemi háttér van.

Hihetetlen, milyen gazdag az a hálózat, amelyben fönnakadhatunk. Segítség, erőforrás – bármi áron?

Mindezeknek mi a következménye? Az, amiért Isten féltette népét már a kánaániták démoni világától is. Ha ez csak társasjáték lenne! Isten nem mondta, hogy ne sakkozzunk, vagy ne fejtsünk rejtvényt. Ezt sehol nem olvassuk. Isten semmit sem sajnál tőlünk, csak bennünket félt. Soha semmit el nem akar venni az embertől, ami használ, csak azt, ami árt.

Miről lehet felismerni, hogy ilyen csapdákba belement valaki? Rövidebb és hosszabb távú következmények jelentkezhetnek: kényszerek, természetellenes félelmek, kényszergondolatok (gyilkossági, öngyilkossági), parázna kényszergondolat (nem akarom, és mégis rajtam van ez a kényszer), dühkitörések váratlan helyzetekben, gátlások, természetellenes viselkedések (beszédkényszer, hallgatási kényszer). Természetesen különböző alkatúak vagyunk, valaki csöndesebb, valaki beszédesebb, de amikor ez átlép egy határt, és kényszeresen jelentkezik…

A szenvedélyek mögött is rendszerint ott van valamilyen megkötözöttség. Sokszor már elengedné az alkoholt, de még nem tud szabaddá lenni, mert közben ez a lánc, amibe ő besétált, köti. Akkor buktatja föl, amikor akarja. Hányan mondják nekem: – Én nem iszom, csak időnként, de ha elkezdem, akkor hetekig.

Azt is mondják: – Én akkor hagyom abba, amikor akarom. – Nem igaz! Macska-egér játék folyik vele. Nagyobb erő tartja a hatása alatt.

További jelek: lelki tompaság, nem tud valaki megtérni, pedig szeretne. Nem

látja világosan a bűneit, nem ragyog föl neki Jézus, az egész homályos, nem világos. Okkult képességek, látomásai vannak, megérzések: érzi, tudja, most valaki megbetegedett a családban, menni kell.

Az Ószövetségből olvastam felsorolást, de erről van szó mai újszövetségi igénkben is. Látjuk, hogy mi történt ott, Efézusban.

Hogy lehet ebből szabadulni? Hatalmas örömhír: *„Azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög munkáit lerontsa”* (1Jn 3,8). Ez a „lerontsa” szó a görög eredetiben azt jelenti, hogy elengedni az ökröt, amelyik meg van kötve, vagy béklyót levenni valakiről, szabaddá tenni. Tehát kioldani, fölszabadítani, megszabadítani. A kiút Jézus! A kereszten ez a szabadítás is elvégeztetett!

Hogyan végzi az Úr ezt a szabadítást az életünkben? Négy lépést mondok, szinte csak címszavakban.

Az első: világosságot gyújt a szívünkben-agyunkban igéje által. Egyszer csak itt vagyunk, és hallunk róla. Felhívja a figyelmünket, felnyitja a szemünket. Lehet, hogy vitázunk, az elején furcsa, de aztán jobban figyeljük az igét, hogy mit mond a lelkipásztor… Mit mond az Isten igéje? Ha a kettő nem egyezik, az ige mellé álljatok! Az igét vegyétek halálosan komolyan!

A második: bűnnek vallom. Ha ilyenbe belementem – tudatlanul is vagy tudatosan –, bocsánatot kérek érte Istentől. Hiszen amit Isten Igéje tilt és én csinálom, az bűn. Arra bocsánatot kell kérnem. Van bocsánat, de mondjam ki: – Bocsáss meg, Istenem ezért, ezért, ezért! És bocsáss meg azért is, ami nem jut az eszembe, de ehhez a területhez tartozik.

A harmadik: tagadjak meg minden kapcsolatot a Sátánnal. Én magam mentem bele, tudatlanul is, tehát én nyitottam ki az ajtót, most mondjam ki, miután bocsánatot kértem: – Megtagadok minden szálat, ami a Sátánhoz köt.

De majdnem ezzel egy lélegzettel mondjam ki: – Uram, egész szívemmel a tiéd kívánok lenni.

Volt olyan lelkigondozott, aki eljött, hogy rettenetes jelenségek vannak az életében, olyan rémálmai, hogy nem mer elaludni. Amikor azt mondtam, hogy Jézushoz kellene átállnia, azt válaszolta: – Ja, a megtérésre gondol? Azt nem! Én csak ezektől az álmoktól szeretnék megszabadulni.

De hogy gondolja, hogy ott marad ugyanazon a felségterületen? Ez így nem megy! Települjön át az Isten országába! Adja át az életét: Uram, vedd át az életemet!

A negyedik, amit itt is látunk, Efézusban: elégetem, eltávolítom azokat az eszközöket, könyveket, írásokat, tárgyakat, amelyek összefűznek a démoni világgal. Ne sajnáljam. Ötvenezer ezüstpénz! Tudjátok, micsoda összeg – a hívőktől? Nem ám, hogy a világból összehordták! Egy ezüstpénz egy egész napi napszám volt! Ötvenezer ezüstpénznyit összehordtak az efézusi hívők. Csak ők! Álmoskönyvek, varázskönyvek, jóskönyvek, egyebek, amiket ők korábban cselekedtek, talán még hívő idejükben is cselekedtek.

Mindezt lelkigondozó jelenlétében tegyem le. Mert hihetetlenül ravasz a Sátán, egyszerűen nem hagyja, hogy én csak úgy egyszerűen faképnél hagyjam. Ha ezt komolyan veszi a gyülekezet, és a jövő héten több százan azt mondjátok: –

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 352

Kedves lelkész testvérek, hozom a könyveket, jövök megvallani – akkor biztos, hogy egy hét alatt ezt nem lehet lebonyolítani. De ezért is vagyunk itt!

Nagyon sok ilyen könyvet kihordtunk mi már a táborba elégetni. Mert voltak, akik megértették, és hozták.

Meg is szűntek a tünetek. Mert ha elvágjuk a villanyvezetéket, kialszik a lámpa. Mit olvasunk az efézusiakról? Mi lett az eredménye a megkötözöttségük felszámolásának? *„Így az Úr ereje által az ige hatalmasan terjedt és megerősödött."*

Mint amikor az életedben egyszer csak egy góc kitisztul, és egészség árad oda be. A beteg ember egyszer csak megerősödik. Ugyanígy a lelki életedben: egyszer csak az Úr Igéje elfoglal olyan területet, hogy meglendül az egész. Benned és körülötted.

Azok szívében ez történt, de a bizonyságtételük és életük nyomán is: az ige hatalmasan terjedt, és megerősödött.

Ha valaki ma úgy hallgatta az igét, hogy „mit mond nekem?", annak a következőt javasolom: vagy még ma, ha módja van rá, vagy a következő napokban (de ne halassza nagyon, mert elmarad az egész) keressen alkalmat arra, hogy csendben, imádságban Isten előtt végiggondolja életét ebben a tekintetben. Vegyen elő egy lapot, és írja fel azokat az okkult dolgokat, babonákat, amelyek az életét érintették. Ne mondja: az csak gyermekkoromban volt! Ha gyerekkoromban bekötötték a telefont, és máig nem kötötték ki, azon a telefonon, ha addig nem beszélt senki, beszélni lehet. Azt se mondja, hogy csak játszottam, mert ha játékból fogom meg a magasfeszültségű vezetéket, akkor is megcsap az áram. A gyermekkori babonáktól kezdve, hogy fogtuk a gombot a kéményseprőt látva, egészen odáig, amit csak felismerünk ezen a területen.

Imádkozzunk: – Uram, juttasd eszembe! – Nézze át a könyveit, tárgyait, amelyek ezekhez a területekhez tartoznak, ne sajnálja elégetni azokat.

Volt olyan fiatalasszony itt az ébredésünk idejében, aki már nagyon közel állt ahhoz, hogy megtérjen, és akkor a férje – mivel Angliába készültek, és az angolt nagyon tanulta – vett neki egy hatkötetes angol nyelvű tenyérjóslásról szóló könyvegyüttest. Hatalmas pénz volt. Hogy tanulja az angolt, meg érdekes is. Jött hozzám a fiatalasszony: – Tiszteletes úr, mit csináljak? Ez akkora pénz!

Mondtam: – Ne érdekelje, mekkora pénz! Ne fogadja el, ne menjen bele! – Nem tudta megtenni. El is tűntek. Nem csak Angliába, hanem a lelki mezőkről is. Messzire. Megéri?

Miután a fentieket megtette, keresse meg a lelkipásztorát, valamelyikünket, tegye le ezeket a bűnöket az Úr előtt. Meglátja, hogy az Úr Igéje benne is, körülötte is növekedni fog. Úgy legyen! Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 353

ŐRIZŐVÉ TETT

OLVASANDÓ: AZ APOSTOLOK CSELEKEDETEI 20,17–38

APCSEL 20,28

„Viseljetek gondot tehát magatokra és az egész nyájra, amelynek őrizőivé tett titeket a Szentlélek, hogy legeltessétek az Isten egyházát, amelyet tulajdon vérével szerzett."

Üdvtörténeti sorozatunkban lassan kilépünk a Biblia lapjai közül. Pál apostol missziói útjait követtük nagy lépésekben. Krisztus után 47-ben indult az első útjára Kis-Ázsiában, majd a második út következett, és most 56-ban járunk már.

Tíz-tizenkét év alatt a harmadik út végére Kis-Ázsiában is és Európában, Görögország területén is gyülekezetek egész sokasága jött létre, akik Jézus Krisztust Úrnak és Megváltónak vallották.

Az apostol szolgálatának egyik legmegkapóbb mozzanatát olvastam fel a Bibliából. Három évig szolgált Efézusban. Nagy lelki ébredés történt Kis-Ázsia akkori fővárosában. De igen nagy támadások közepette zajlott mindez. Összeforrt a gyülekezet az apostollal. Sehol ennyi időt nem töltött a szolgálata során.

Majd onnan tovább menve még visszakanyarodott Macedóniába, Észak-Görögország területére, ahol Filippiben, Thesszalonikában is tartózkodott, majd délebbre, Korinthusba érkezve áttelelt. 56 januárját-februárját ezekben a gyülekezetekben töltötte.

Különösen kedves volt neki Filippi és Thesszalonika. Bensőséges szeretet kötötte össze velük. Ha olvassuk a Filippi és a Thesszalonikai leveleket, érzékelhetjük, hogy megkülönböztetett szeretetkapcsolatban voltak egymással.

Ezek szegény gyülekezetek voltak. Mégis arra kérték őt, amikor megtudták, hogy Jeruzsálembe készül, és az elszegényedett, éhínség miatt is gondba jutott jeruzsálemi gyülekezet tagjainak adományt visz, hogy őket is vegye be az adományozók sorába.

Most indul Jeruzsálembe. Munkatársakat is visz magával, mert a tisztességre gondja volt, s nem egyedül vitte a pénzt. Mindenünnen jöttek kísérők is vele. Korinthusban megírta a Római levelet, majd márciusban hajójegy után nézett, hogy Jeruzsálembe siessen a pünkösd ünnepére.

Miért törekszik annyira Jeruzsálembe, mondanánk, hogyha nyilvánvaló, hogy veszedelem várja ott? Ezt olvastuk a beszédben, amit az efézusi gyülekezet vezetőihez, azok családjához intézett a milétoszi tengerparton. Azt mondja a vallomásában, ahogy követjük a 22. verstől: *„És most, íme, én a Lélektől kényszerítve megyek Jeruzsálembe, és hogy mi ér ott engem, nem tudom; csak azt tudom, hogy a Szentlélek városról városra bizonyságot tesz, hogy fogság és nyomorúság vár rám. De én mindezekkel nem gondolok, sőt még az életem sem drága, csakhogy*

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 354

elvégezhessem futásomat és azt a szolgálatot, amelyet az Úr Jézustól azért kaptam, hogy bizonyságot tegyek az Isten kegyelmének evangéliumáról."

Egy nagy cél vezeti őt: ketté ne szakadjon az egyház. Arra indítja a Lélek, hogy menjen Jeruzsálembe, mert még mindig ingatag a pogány keresztyének és a zsidó keresztyének közötti kapcsolat. Itt van Pál, aki a pogány keresztyének között kapta feladatát. Egyetlen gyülekezetet sem alapított Izrael területén. És ott van Péter és Jakab. Jakab, az Úr testvére Máriától született, és a jeruzsálemi gyülekezet vezetője. Hatalmas zsidó háttérrel és határozottsággal élt, mintha előbb zsidóvá kellene mindenkinek lenni, és csak azután keresztyénné. Ott van ez a nagyszívű Péter, akinek ha Pállal volt, mindegy, a pogányok is jöhettek. De ha Jakabbal volt, egyszerre Jakab volt erősebb arra, hogy őt abba az irányba vonja.

Most Pál megy, hogy erősítse az egységet. Korábban is, amikor Jeruzsálemben járt az apostoli zsinaton, nagy feszültségek között, de győzött az egység. Hogy még inkább erősítse ezt az egységtudatot, hozza a pogány keresztyének adományát a jeruzsálemieknek.

Hallottuk, hogy itt nem a taktikai megfontolások az elsők, a Lélektől kényszerítve ment. Az Úr küldetésében volt az apostol.

Eközben történik ez a kedves jelenet, hogy az útja során nem megy be Efézusba, nem akar időt veszíteni, hanem megüzeni, jöjjenek ki Milétoszba, a tengerpartra a gyülekezet vezetői. Azok gyalog tették meg ezt a mintegy 60 kilométeres utat asszonyokkal, gyerekekkel együtt, csakhogy még egyszer találkozzanak a szeretett apostollal.

Folyik a tengerparton a búcsúzkodás. Valóban ez az utolsó találkozásuk, hiszen Jeruzsálemben elfogják Pált, kétévi cézáreai fogság következik, majd Rómába kerül. Ott még szolgálati évei vannak, bár már fogság alatt.

Isten Lelke eltakarta előlünk Pál halálát. Erről nem ír a Biblia. De annyit tudunk, hogy Néró császár idején fejezte be mártírhalállal földi küldetését.

Ebből a találkozásból olvastam föl egy mondatot: *„Viseljetek gondot tehát magatokra és az egész nyájra, amelynek őrizőivé tett titeket a Szentlélek, hogy legeltessétek az Isten egyházát, amelyet a tulajdon vérével szerzett."*

Tegnap ugyanez az ige hangzott a presbiteri csendesnapunkon, és arról beszéltünk, hogy mit jelent a nyáj őrizőinek lenni. Megvallom, tusakodtam azon, hogy szabad-e kilépni a történet keretéből, és kiemelni ezt a két kicsi szót, hogy „őrizővé tett".

De nem tudtam szabadulni attól, hogy ezen a vasárnapon ne csak a gyülekezet életére nézzünk, hanem együtt gondoljuk át, mi is az ember küldetése, és a mi személy szerinti küldetésünk ezen a világon.

A Biblia úgy határozza meg, hogy őriző az ember. Már az Éden kertjében, ahogy elhelyezte Isten az embert, ezzel a kettős feladattal látta el: művelje és őrizze azt.

Az ember a Biblia meghatározása szerint nem független lény, hanem Isten sáfára, azaz megbízottja. Idősebbek talán még a sáfár szóra jobban emlékeznek, ő volt a gazdatiszt. Nem az övé a birtok, sem az eszközök, sem a rábízott emberek. Gazdája van, akinek a megbízatásában, mint egy nagykövetnek, az a feladata,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 355

hogy a küldője elképzeléseit valósítsa meg. Mint Isten megbízottja függő viszonyban van Mennyei Atyjával.

Ebből a függő viszonyból lépett ki az ember. A bűneset után, ha egyet lapozunk, vagy szinte lapozni sem kell, mert ott van az oldal másik felén Káinnak a felelőtlen és frivol kérdése, amikor Isten megkérdezi tőle, hogy hol van Ábel, a te atyádfia: *„Talán őrzője vagyok én a testvéremnek?"* (1Móz 4,9).

Az Istentől elszakadt ember kilépett ebből az őrző szerepből. Nem vállalja, hogy Isten megbízatást és felelősséget adott minden embernek, mégpedig megfelelő rendben.

Két csoportba lehet foglalni a Biblián kívüli gondolkodást. Az ember vagy úgy gondolkodik, hogy ő független ösztönlény, ez a darwini, freudi vonal. Ő a természet egy produktuma, legfejlettebb közös őstől származó valaki, akinek az ösztöneit ki kell elégítenie, különben neurotikus lesz. Különösen a szexuális ösztönt mondta jelentősnek Freud. Ma eljutottunk oda, hogy nagy ösztönkielégítés folyik, de ennyi neurotikus ember nem volt még a földön… Ez tehát az egyik vonal, az „együnk, igyunk, holnap úgyis meghalunk" szellemében élni. Nem számít senki, Isten nincs is, vagy ha van, számomra akkor sincs jelentősége.

A másik vonal a humanista filozófiáé, amelynek középpontjában az önmegvalósítás áll. Azért vagyunk itt a földön, hogy kibontakoztassuk saját magunkat. Nem úgy, hogy Isten bontson ki bennünket, hanem majd mi megvalósítjuk magunkat. Eközben nagy magasságokba szállunk talán anyagiakban, s más szempontok szerint is az életben. Körülöttünk pedig törik, zúzódik az élet. De a Sátán gondoskodik arról, hogy azt higgyük, Isten adta kibontakozás megy végbe az életünkben. Csak amikor időnként megáll, és számot vet az önmagát csúcsokra vivő ember, akkor lesz nyilvánvalóvá, hogy romhalmaz család van körülötte, s emberek sínylik meg önmegvalósítási elképzeléseit.

Ebbe a két csoportba – különböző szinteken – besorolható minden Biblián kívüli emberkép.

Isten pedig azt mondja: – Ember, a teremtési rend szerint enyém vagy, én bíztalak meg, és a te feladatod és életed gazdagsága, hogyha Tőlem veszed az eligazítást, és veszed a mennyei erőt.

Kedves hasonlatom, bocsássanak meg a testvérek, ha sokszor visszatérek rá – éppen most ment el két trolibusz itt, a Városligetben –, hogy az ember olyan, mint a trolibusz. Itt van a te valód, ami olyan, mint a busz, és ott az áramszedő. És Isten az áramszedőn keresztül adja neked az eligazítást, azon keresztül veszed a mennyei üzemanyagot. Így tudod őrizni, és áldott módon kibontakoztatni a saját magad és a körülötted élők életét.

Ne csodálkozzunk azon, hogy minden őrzőpontot, amelyet kijelölt az Isten, támad a Sátán. Házasságot, családot, nemzetet, hitet és egyházat.

Világi emberek fórumán hangzott el nemrégen, hogy az összes társadalmi szervezet közül még mindig a keresztyén egyházak a legbensőségesebb, legütőképesebb életet őrző szervezetek. Nem büszkeségből húztam ki magam, hanem azért, mert sokszor összehúzzuk magunkat, hogy azért fogadjanak el bennünket is. Most mégis azt mondják, az egyház a legütőképesebb. Persze nem miattunk,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 356

hanem a mi vezérünk, az Úr Jézus Krisztus miatt. Ebben a világban a megtérés visszatérés az eredeti alaphelyzetünkbe, hogy az áramszedő az életünkben helyére kerüljön. Vigyázni magunkra és a ránk bízottakra nem azt jelenti, hogy okos elméleteket találunk ki, hanem azt, hogy az alapállás a helyére kerül, s utána gondolkodhatunk sok minden felől.

Olyan kedvesen láttam ezt egy nőtestvérünk életében. Bejött a Keresztkérdések tanfolyamra néhány évvel ezelőtt. Tágra nyílt szemekkel nézte, miről van szó. Rácsodálkozott az evangéliumra. Aztán velünk volt a gyülekezeti héten, folytatódott az út, amíg élő hitre jutott. Amíg visszaadta az életét annak az Úrnak, Akinek a tulajdona a teremtési rend szerint, és kérdezte: – Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem? – Nem volt rövid út, de megindult egy áldott folyamat az őrzés felé. Párjával élt, és most eljutottak oda, hogy hamarosan meglesz az esküvőjük. Amikor valaki visszaadja az életét az Úr rendjébe, megindul egy rendeződés. A mindenféle rendezetlenség között az erővonalak Isten vezetése, Szentlelke ereje által odamutatnak, hogy a rendeződésnek egy útja induljon meg.

Amikor azt mondja nekünk az ige, hogy viseljetek gondot magatokra, akkor az áramszedő állapotáról beszél. Ezért a másokról való gondviseléshez az első feladat az: – Uram, állíts helyre, látod, hogy hol billent ki az életem.

Amikor úrvacsorához készülünk, ennek a nagy lehetősége van előttünk mindig újra: – Uram, add vissza a Te szabadításod örömét, erejét, és az engedelmesség Lelkével támogass engem, hogy beleigazodjam a Te megbízatásodba. Ennek a nyomvonala folytán áldás árad tovább a körülötte élőkre is.

Úgy indult az őrzés, hogy Isten Ádámra bízta a párját. Azután kettejükre rábízta a családot. Sorra megbízta őket egyre nagyobb körben ezzel az őrző feladattal úgy, ahogy kapják az eligazítást hozzá és az ígéretet: – Ha hallgatsz az én szavamra, áldást adok neked, és áldássá leszel. – Ennek a nagy üzenete hangzik itt Pál apostol ajkán, amikor az efézusi vénekhez szól. Viseljetek gondot azért magatokra! Vigyázzatok, hogyan áll az áramszedő az életetekben, az Istennel való áldott kapcsolatotok! Valóban az Ő megbízottjaként teszitek a feladataitokat, keresitek az akaratát és kéritek hozzá az „üzemanyagot", hogy meg tudjátok valósítani?

Utána érvényes az, hogy vigyázzatok az egész nyájra, hogy kiáradjon a családra, a nagyobb közösségekre az Ő őrző-védő áldása. Ebből árad ki az a kegyelem, ami a gyülekezet életén mint nagy őrző közegen megy tovább. Arról is szóljunk, hogy a Szentlélek tett titeket őrzővé. Teremtés és új teremtés. Amikor valaki a Lélek által újjászületik, a helyére kerül, elkezdődik az új teremtés kibontása az életében. Drága az Úrnak az a nép, akiket rájuk bíz, mert drága véren szerezte.

Hamarosan adventhez érkezünk. Legyen a szívünkben a vágy: – Uram, állíts helyre engem, bocsásd meg, ha az őrző helyemről kiestem, hagytam magam kicsalogatni. Bizonyos, hogy ezzel körülöttem is kárt tettem. Bocsáss meg, és add, hogy megerősödjem igazán Benned. Hadd legyen az életem egyszerűen, de valóságosan a Te áramszedőd által éltetett élet. Hadd legyenek a körülöttem élők, kisebb és nagyobb körben, abban az őrizetben, amit Te az életemen keresztül árasztasz ki őrájuk. Úgy legyen. Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 357

PÁL FESZTUSZ ÉS AGRIPPA ELŐTT

OLVASANDÓ: AZ APOSTOLOK CSELEKEDETEI 25–26

APCSEL 26,24–29

„Mikor pedig ezeket hozta fel védelmére, Fesztusz hangosan így kiáltott: – Bolond vagy te, Pál! A sok tudomány őrültségbe visz. – Pál azonban így válaszolt: – Nem vagyok bolond, nagyra becsült Fesztusz, hanem igaz és józan beszédet szólok. Mert tud ezekről a király, akihez bátran szólok, mert nem hiszem, hogy rejtve volna előtte ezek közül bármi is, hiszen nem valami zugban történt dolgok ezek. Hiszel-e, Agrippa király a prófétáknak? Tudom, hogy hiszel. – Agrippa így szólt Pálhoz: – Majdnem ráveszel engem is, hogy keresztyénné legyek! – Pál pedig így válaszolt: – Kérem az Istentől, hogy előbb vagy utóbb nem csak te, hanem azok is, akik ma hallgatnak engem, olyanná legyenek, amilyen én is vagyok e bilincsek nélkül."

Jeruzsálemben bekövetkezett, amitől óvták Pált. Megismerték, rátámadtak: – Ő volt a legnagyobb harcosunk, aki élen járt a „jézusosok" szektája üldözésében, de cserbenhagyott bennünket, és most ő teszi a leghatalmasabb tanúságot Jézus mellett! – Felbőszítették a tömeget. Hatalmas tömeg támadt rá. Ha a római katonák nem jönnek, meglincselik Pált. De jöttek. Magukkal vitték, s azt is megengedték, hogy a vár fokáról a sokezres tömegnek beszéljen.

Isten megadta, hogy saját népének, az Őt üldözőknek artikuláltan, szépen elmondja még egyszer az evangéliumot. Ezt hallva rárohantak megint, így fogolyként mentette be a várba a százados a katonáival együtt. A zsidók szövetkeztek ellene, azt találták ki, míg átvezetik a tárgyalóterembe, közben orvul megölik.

Azzal nem számoltak, hogy ez az ember már az élő Úr védelme alatt áll. Pál unokaöccse meghallotta a tervet, elvitte a hírt Pálhoz, majd a helytartóhoz, s meghiúsult az ellene kiagyalt terv, elmenekítik Cézáreába. Ott Félix, a római helytartó fogságban tartja, beszélget vele, reméli, hogy nagy pénzt ad, hogy elengedje. De miután ezt sem nem tudja, sem nem kívánja megtenni, két évig ottfelejti a fogságban. Két év múlva váltás jön, Fesztusz az új helytartó. A zsidók azonnal – addig üssük a vasat, amíg meleg alapon – panaszt tesznek Pál ellen. Azt kérik, hozassa Jeruzsálembe, amibe beleegyezik a gyanútlan helytartó.

Pál fellebbez a császár bíróságához. Római polgár is, nem csak zsidó, ezért ehhez megvolt minden joga. Ez nem volt egyszerű dolog, de az új helytartó, Fesztusz előkészíti, hogy más foglyokkal együtt Rómába küldi a császári bíróság elé. Itt érkezünk el mai fejezetünkhöz.

Közben vizitbe érkezik a római helytartóhoz a zsidók bábkirálya, második Agrippa. Utálja a rómaiakat, akik megszállók voltak. Mégis azért jön, hogy alázatosan tiszteletét fejezze ki az új helytartó iránt, s a kegyeit keresse. Nem is egyedül jön. Berenikével, egy hírhedt nőszeméllyel, aki féltestvére és szeretője volt Heró-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 358

desnek. Szinte nem is lehet felsorolni, hogy milyen sötét, erkölcstelen utat járt be ez a nő. Nagybátyjának volt kedvese, aztán sok mindenki másnak, majd Heródes Agrippának, s jó tíz évre rá, a császárváltás után, Titusznak, a későbbi császárnak is felkínálja magát. A vérfertőzés szobrát erről a Berenikéről mintázták a görög szobrászok.

Ott van ez az előkelő társaság, el kell űzni a gondot, tévé nem volt még akkor, kellett a szórakozás. Többek között szóba jött, hogy itt van egy érdekes fogoly. Fesztusz mondta:

– Nem tudok mit írni a vádról, hátha tudnál segíteni, Agrippa.

– Szeretném látni azt az embert.

– Másnap látni fogod őt – mondta Fesztusz Agrippa kérésére.

Nagy díszünnepélyt rendeznek, fanfárok szólnak, érkezik a helytartó és Agrippa, jobbján Bereniké, s a város többi előkelőségei. Nagy találkozásra, érdekes eseményre készülnek. Fesztusz átengedi Agrippának a vezetést. Ő vezesse a tárgyalást, mint aki jobban ért ezekhez a dolgokhoz. Akkor behozzák ezt a jelentéktelen kis embert egy katonához láncolva, bilincsekkel a kezén. Agrippa kegyesen megengedi, hogy szóljon a mentségére.

Ami ott történt, meglepetéssel hat a hallgatókra, mert nem mentegeti magát ez a fogoly, hanem hatalmas bizonyságtételt mond az élő Jézus Krisztusról, és a Vele való életről. Látszik, hogy hatalmas kincse van, amely, illetve Aki meghatározza az egész életét. A végén még azt is látjuk, hogy ebben a teremben egyetlen ember szabad csupán: az, akinek a kezén bilincsek vannak.

Figyeljük, hogy mi a titka Pálnak? Hogy lehet az, hogy nehéz helyzete ellenére ennyire a helyén van, reménysége van a jövője felől, sőt boldognak vallja magát? Azt kívánja a hallgatóinak, amint olvassuk, hogy olyanná legyenek, mint ő, persze a bilincsek nélkül. Nem kívánja, hogy őket is rabbá tegyék.

Ebben a jelenetben, mint cseppben a tengert megragadhatjuk, hogy mit jelent Krisztust követni. Mi az a plusz, miért éri meg? Itt sem lenne ez az ember, fogoly sem lenne, ha hagyta volna ezt a „krisztusozást".

Ifjúságát Jeruzsálemben jól ismerték a zsidók. Népük jövő reménysége, kitűnő tanuló, aki helytállt a keresztyének üldözése során. Mert ők Isten elleni bűnnek tartották, hogy ezt a Názáretit, akit kivégeztek a bitófán, Messiásnak mondják az emberek. Ki kell irtani ezt a tévtanítást, meg kell tőle tisztítani a népet.

Majd a megtéréséről beszélt, ahogyan a feltámadott Jézus megállította őt, és végül arról, hogy Jézus milyen feladattal bízta meg. *„Ezért fogtak el engem a zsidók a templomban, és ezért akartak kivégezni. De mivel az Isten mind e mai napig megsegített, itt állok, és bizonyságot teszek kicsiknek és nagyoknak, és semmit sem mondok azon kívül, amit Mózes és a próféták megjövendöltek: a Krisztusnak szenvednie kell, és mint aki elsőnek támad fel a halottak közül, világosságot fog hirdetni a népnek és a pogányoknak."*

Fesztusz eddig bírja. – Bolond vagy te, Pál. A sok tudomány megőrjített téged.

Agrippa pedig így szólt gúnyosan Pálhoz: – Majdnem ráveszel engem is, hogy keresztyénné legyek!

Pál azt felelte: – Kérem az Istentől, hogy előbb vagy utóbb nem csak te, hanem

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 359

akik hallgatnak engem, olyanokká legyenek, mint amilyen én is vagyok, de bilincsek nélkül.

Mit ajánl ezeknek az embereknek? Milyen volt ő? Élete lényege, hogy élő Jézusa van, akivel együtt él az apostol. Úgy beszél Róla, mint Aki itt is jelen van, mint Akire egészen rábízta magát. Különös felszabadultság, boldogság tükröződik a szavaiból. Ez az ember megbilincselve is boldogabb, mint nagyságos kihallgatói. A Jézussal való napi kapcsolata élete alapmeghatározója.

Írja is galatákhoz: *„Krisztus él bennem, azt az életet pedig, amit most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem, és önmagát adta értem"* (Gal 2,20). Ez a Jézus rendezte Pál múltját, jövőjét, és rendezi a jelenét. Múltjára bűnbocsánatot kapott, az extra bűnökre is, ahogy üldözte a keresztyéneket. Biztos, hogy átsuhant a szomorúság az arcán, de hálával vallja: *„Krisztus Jézus azért jött el a világba, hogy a bűnösöket üdvözítse, akik közül az első én vagyok"* (1Tim 1,15). Könyörült rajta, a múltja ott van mindenestől Jézus Krisztus keresztje alatt. Hatalmas dolog, ha valakinek a múltja rendezve van. Nem úgy, hogy ő tette jóvá, hanem az a Krisztus, aki azért jött erre a világra, hogy megtartsa és megmentse.

A jövője is egészen Úra kezében van. *„Egyet teszek* – írja a filippibelieknek –, *ami mögöttem van, azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé, Isten mennyei elhívásának a Krisztus Jézusban adott jutalmáért"* (Fil 3,14). A jövője nem csak a halálig látható, hanem azon túl is. Neki feltámadott Jézusa van. Ez a Jézus őt is szabaddá teszi, ahogy olvassuk az igében: *„…halála által megsemmisítse azt, akinek hatalma van a halálon, vagyis az ördögöt, és megszabadította azokat, akik a haláltól való félelem miatt egész életükben rabok voltak"* (Zsid 2,14–15). Így vall az apostol: *„Mert nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség!"* (Fil 1,21). Nehogy azt higgyük, hogy fellengzősen beszél! Azt írja a korinthusi levélben, hogy egyikünk sem kíván levetkőzni ebből a testből. Neki is ellenség a halál. Mégis bizonyossága van az üdvössége felől. Óriási szabadság, ha az életed Jézus Krisztusban már ilyen távlatot nyert!

Ismerjük a Heidelbergi Káté első kérdés-feleletét. Benne ezt a mondatot is: *„Szentlelke által is engem az örök élet felől biztosít."* Nem belém szuggerálja, Ő cselekszi ezt. Az apostol múltja és jövője rendezve van.

Aki Jézusban bűnbocsánatot és a halálból való szabadulást átélte, megkapta, megkapja, annak a jelene is rendezve van. Mert Úra határozza meg a programot számára. Óriási váltás!

Ahogy Istenhez közeledik az ember, először azon a mezsgyén megy, hogy Isten segítségét kéri az életéhez. Saját terveit, elképzeléseit őrzi, vigyázza, hiszen ez az ő élete. Amikor erre a szabadításra jut és rádöbben, hogy Úra saját elképzelése szerint cselekszik vele, ez óriási különbség. Nem érti ezt Fesztusz. Felkiált: *„Bolond vagy te, Pál! A sok tudomány őrültségbe visz."*

Valaki azt mondta egy hívő gyülekezetre, amit ti itt csináltok, az tiszta bolondság. Így gondolkodott. Abszolút kívül állt ezen a körön. Az apostol is kívül volt ezen, de amikor Jézus belépett az életébe, ezt a szabadítást hozta számára. Kimondta: – Mit akarsz, Uram, hogy cselekedjem?

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 360

Ez olyan szép mondat. Ha további kérdésekre, anyagi kérdésekre is kiterjesztjük, lehet, hogy megrettenünk.

– Hol vagyok én ettől? – Tényleg az Ő kezében futnak össze a szálak úgy, hogy ezzel a bizalommal kérdezem: Uram, mi a Te terved és elképzelésed velem?

Ebben a szabadságban éppen ez a változás következik be Pál életében. Nem aggódik a holnap felől, mert majd a holnap dolgát elkészíti az Úr, megmutatja az utat. Helyén van ez az ember, bár körülötte semmi nincs a helyén. Ott hagyják két évig fogságban. Mennyi jót tehetett volna ez idő alatt!

De nem az Ura tudta nélkül történt ez. Vele a helytartó se tehette azt, amit jónak lát. Helyén van, és ezért van békessége: *„…én megtanultam, hogy körülményeim között elégedett legyek. Tudok szűkölködni és tudok bővölködni is, egészen be vagyok avatva mindenbe, jóllakásba és éhezésbe, a bővölködésbe és a nélkülözésbe egyaránt”* (Fil 4,11–12).

Nem kívánta a fogságot. Sehol nem látjuk, hogy azt mondaná: – Alig várom, hogy fogollyá tegyenek, vagy elverjenek engem. – De azt mondta: – Amilyen helyzetbe az én Uram vezet, nekem ott jobb, kárnak és szemétnek ítélek mindent az én Uram ismeretének, a Vele való útnak a gazdagságáért.

Hatalmas kijelentés ez, de gyakorlati, mindennapi események állnak mögötte.

Micsoda szabadság, Testvéreim! Amikor a héten a napi igéket olvastam, megrendülten figyeltem Jézust. Ismét a szenvedéstörténetnek az igéi jönnek. Júdás jön, botokkal rátámadnak Jézusra, a tanítványok vagdalkoznak, Jézus leinti őket. Ott van ebben a szoros helyzetben, mindenki kapkod-csapkod körülötte. Jézust a helyén látjuk. Pedig nem sokkal előtte vért verejtékezett a tusában: – Atyám, ha van más mód, hogy megmeneküljenek, múljék el tőlem ez a keserű pohár.

Óriási szabadság!

Ott van Fesztusz, őriznie kell a tekintélyét, bár kirobbant most. Ott van Agrippa, aki Fesztusz kegyeiért próbálja a protokollt tartani, és magát úgy bemutatni, mint aki alázatos és tiszteletteljes. A háttérben Bereniké, még az is lehet, hogy vérzik a szíve nevetés közben, ahogy porcelánszerűen ki van festve. Időnként talán felmerül benne, valami mást kellene tenni. És ott van ez az ember bilincsben, akire azt mondják, bolond vagy te, és egyedül ő nem bolond.

Egy vidéki lelkész ötgyermekes családjában az édesanya rákbeteg lett. A gyermekek már felnőttek, a községi orvos járt injekciózni az édesanyát. Amikor jöttek az utolsó napok, együtt voltak a gyermekek. Amikor meghalt az édesanya, ott álltak könnyes szemmel az apjukkal. Az orvos száján kicsúszott ez a mondat: – Irigyellek benneteket. – Majd szájára tette a kezét, jaj, mit beszélek? Kiszakadt ebből a nem hívő emberből: valamitek van, ami nekem nincs. Nem a nagy húsvéti prédikációink hozzák az emberekhez Jézust első renden, hanem az élő Jézus a szívetekben, akik befogadtátok már, és jelen van, Ő érinti meg az embereket.

Múlt héten egy tanárnő keresett fel. Kérdeztem, hogy jutott ez a gondolat eszébe, hogy idejön? Azt mondta, összeomlott, sok igazságtalanság és baj érte, épp betelt a pohár. Ekkor találkozott egy régi diákjával, aki Jézusról kezdett el neki beszélni. Meglepett, amit a tanárnő mondott. Elbeszélése alapján hiteles volt a fiú szava, s ő ennek hatására keresni kezdte Jézust. Így jutott el hozzám is.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 361

Nem mi hozzuk, lelkipásztorok a templomba az új érdeklődőket, hanem az a munkatárs, ismerős, barát, akinek meglátják az életében, hogy valami új erő van jelen.

Megkérdezhetnénk még: mi volt az értelme Pál bizonyságtételének? Senki nem hallgatott rá, kivonultak az előkelőek és a többiek is. Hogy mondhatunk ilyet, hogy senkihez nem jutott el? Még mi is halljuk. Hozzánk is eljutott a bizonyságtétel. 2000 év alatt hány ember számára felszólítás lett ez az ige!

Talán te is elgondolod: – De jó lenne egész szívvel, hittel együtt élni Jézussal!

Ezért jött Ő, ez a keresztyénség. Nem mindenkinek vezet börtönbe az útja, aki Jézusé. Vannak kiemelt, elhívott szolgák, akiknek ezt az utat kell végigjárniuk. De mindnyájunké lehet, hogy örömeinkben, bánatunkban, veszteségeinkben, mindennapi életünkben felragyogjon Jézus élete, úgy csendesen, nem reklámszerűen, nem kegyes nagy szavakkal. De ha megkérdeznek, vagy adott az alkalom, bátran szóljál. Úgy tűnik, ez a világ azt mondja rád: „bolond", vagy legyint, hogy csodabogár vagy. De a hit hallásból van, Isten igéje hallásából.

Pál azt mondja Agrippa királynak: *„Kérem Istentől, hogy előbb vagy utóbb, ne csak te, hanem azok is, akik ma hallgatnak engem, olyanná legyenek, amilyen én is vagyok e bilincsek nélkül."*

Ebben benne van, hogy te is, aki ma hallgatod, olyanná legyél. Milyen jó!

Hadd fejezzem be azzal, hogy volt egy másik fogoly is, Dietrich Bonhoeffer, aki a 20. században koncentrációs táborba került. Nem volt zsidó, de az üldözést nem tudta csendben elnézni. Bezárták, s olyan őszinte, amikor egyik versében azt kérdezi: – Ki vagyok én? Az a bátor várúr, aki kilép a cellája ajtaján? Az a bizonyságtevő, vagy az a nyavalyás szűkölő valaki, aki fél a szenvedéstől, és visszahúzódik gyáván? Nagy vívódásban volt, ám sokan bizonyságot tettek, hogy életüket mentette meg, amikor a legelkeseredettebb pillanatban bekiáltott igéket a cellájukba. Ezért bántalmazták, de hangzott az ige. Majdnem kiszabadult, hat nap híján, a második világháború vége előtt mártírhalált halt mégis. Pál apostolhoz hasonlóan benne is ott élt Krisztus.

Tiszta vallomás csendül ki verséből. Zárjuk ezzel az igehirdetést:

„Áldó hatalmak oltalmába rejtve
Csak várjuk békén mindazt, ami jő,
Mert Isten őriz híven reggel, este,
Ő hű lesz, bármit hozzon a jövő.

Ha gyötri, bántja szívünket a régi,
És múlt napoknak terhe ránk szakad,
Megrettent lelkünk vigaszodat kéri,
Mit nékünk szerzett, Atyánk, szent Fiad.

S ha szenvedések kelyhét adod inni,
Mely színig töltött, keserű s nehéz,
Te segíts békén, hálával elvenni,
Hisz áldva nyújtja hű atyai kéz!

És ha az úton örömöt adsz nékünk,
Ha szép napod ragyogva ránk nevet,
Biztasson, intsen sok nehéz emlékünk,
Hogy életünket szenteljük neked.

A csend köröttünk mélyen szerteárad,
Hadd halljuk azt a tiszta éneket,
Amely betölti rejtett, szép világod,
Hol téged dicsér minden gyermeked!" Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 362

HÍVŐ EMBER A VILÁGBAN

OLVASANDÓ: AZ APOSTOLOK CSELEKEDETEI 27

APCSEL 27,23–25

„Mert ma éjjel elém állt annak az Istennek angyala, akié vagyok, és akinek szolgálok. Ez azt mondta: – Ne félj, Pál, neked a császár elé kell állnod, és Isten neked ajándékozta mindazokat, akik veled vannak a hajón. Ezért bizakodjatok, férfiak! Én hiszek az Istennek, hogy úgy lesz, ahogy nekem megmondta."

Izgalmas történetet olvastunk ma a Bibliából. Pál apostol tengeri vihart él át. Úgy is mondhatnánk a mai körülményekhez viszonyítva, hogy egy lélekvesztőn, egy vitorlás hajón, ami tele volt gabonával és emberekkel, halálos veszedelembe kerül a Földközi-tengeren. Két hétig hánykolódnak, se napot, se csillagot nem látnak. A hullámok csapnak át a hajón, és már az életben maradásuk reménységéről is lemondanak. Majd hajótörést szenvednek. Mennyivel könnyebb nekünk ezt a tengeri vihart itt a csendes, szép templomtérben végigélnünk, mintha ott lennénk a fedélzeten. Mégis sokszor úgy éljük meg a magunk életét, mintha viharos tengeren hajóznánk.

Pál most nem az a tisztelt nagy apostol, akit sokan várnak, hallgatnak, figyelnek, hanem egy megbilincselt ember a sok rab között valahol a hajótérben. Egyedüli hívő ember a tömegben. Azaz mégsem egészen, hiszen Lukács ott van vele, aki nem csak a Lukács evangéliumát írta meg, hanem Az apostolok cselekedeteiről írott könyvet is.

Azt mondják hozzáértő szakemberek, hogy az egyik legpontosabb leírás ez egy ókori tengeri utazásról. Élményszerűen élte át Pállal együtt. Sőt ott van még egy hűséges szolgatárs: Arisztarchus is, aki még egy ideig a római fogságot is megosztotta Pál apostollal, csakhogy együtt lehessen vele, segíthesse az apostolt Rómában.

Mert az úti cél Róma. Az apostol földi életének utolsó szolgálati helye, utolsó állomása. Amikor Jeruzsálemben elfogták, rárohant a tömeg, majdnem meglincselték zsidó hitét keresztyén hitre váltott vezető emberüket, akiben egykor nagy bizalmuk volt. A rómaiak mentették ki a tömeg kezéből, vetették fogságba. Akkor kapott egy igét. Az ige így szólt: *„Bízzál, mert ahogyan bizonyságot tettél az én ügyem mellett Jeruzsálemben, úgy kell Rómában is bizonyságot tenned"* (ApCsel 23,11).

Erre a hajóútra azért került sor, mert Pálra továbbra is leselkedtek az ellenségek. A helytartónál elérték, hogy átvezetik majd a tanácsterembe, hogy ügyét tüzetesen megvizsgálják. De az orvgyilkosok, akik megfogadták, nem esznek, nem isznak, amíg meg nem ölik ezt az embert, résen álltak az úton. Csakhogy ezt az Úr már tudomására hozta, Pál nem tehetett mást, hogy mentse az életét, mint hogy fellebbezett a császárhoz: – Senki ki nem szolgáltathat ezeknek, én a császár bírósága elé kívánok állni.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 363

Mivel volt római polgárjoga is az apja révén, a császárhoz fellebbezhetett. Ezért fogolyként vitték a császár bírósága elé. Így került számos fogollyal együtt arra a hajóra, amit a százados bérelt, hogy vigye a foglyokat Rómába. Pál tehát egyáltalán nem kegyes keresztyén környezetben utazik, hanem egészen más társaságban. Mondhatjuk így az igehirdetés címét: Hívő ember a világban. Mondtam volna, hogy viharban, de legyen most ez a cím: Hívő ember a világban.

Mi, lelkipásztorok általában egyházi körökben mozgunk, bár sokszor sajnos az egyház is olyan, mint a világ. De ti, Testvéreim, a legtöbb időt nem a hívő testvéreitek között töltitek – szerencsés ember, akinek ez adatik –, hanem a világban.

Figyeljük hát a hívő embert! Hogyan forgolódik a világban? Most éppen hatalmas tengeri viharban…

Ha megfigyeljük Pált, látjuk, mennyire a helyén van ez az ember. Nem kezdi azzal, hogy ő megtéríti a pogány környezetét, feláll a bilincseiben, és mondja a hívő bizonyságtévő szöveget. Azonnal leültették volna. Nem szónokol, nem szajkózik. Ugyanakkor nem húzódik félre, hogy ilyen a világ, és leül valahol a hajósarokban, és ott imádkozgatva kihúzza valahogy az utat.

Hamarosan kiderül, hogy áldássá lesz a többiek számára. Tud valamit. Van valamije. Még jobb, ha így mondom: van Valakije, Akivel olyan kapcsolatot tart, hogy a leglehetetlenebb helyzetben is megkapja a következő lépést.

Azért olyan fontos ezt megérteni, mert a hívő ember, ha helyén van, olyat tud adni a környezetének, amit senki más. Nem azért, mert ő olyan okos lett, mert ő már mindent tud, mert ő a hívő, hanem azért, mert van egy mennyei kapcsolata. Másként láthatja az eseményeket, mint a környezete.

Egy ószövetségi példát mondok. Az arámok megtámadták Isten népét, el akarták foglalni a városokat. De mindig odament a védekező csapat, ahol az arámok be akartak törni. Az arám király és a hadvezér felháborodtak, és azt kérdezték: – Mondjátok már meg, ki az áruló közöttünk?

– Nem így van, király! Van ezeknek egy emberük: Elizeus, a próféta, aki az Istenüktől megkapja az üzenetet.

– Na, akkor fogjuk el – mondja a király, és mennek. Nem tudták elfogni. Nagyon érdekes történet ez. De a támadó csapatok ki voltak szolgáltatva, mert az Úr az Övéivel van, és megüzeni, hova menjenek, mit csináljanak.

Pál értett valamit a hajózáshoz is. Olvastam, hogy életében öt és fél ezer kilométert töltött tengeren, ekkorra három hajótörésen túl volt már. Ő maga írja a második korinthusi levélben: – Háromszor hajótörést szenvedtem.

Ez már a negyedik volt, amit most átélt. Volt tehát némi tapasztalata, mégsem ez volt az igazi titka, hanem az Urával való kapcsolata.

Nagyon jó, ha a hívő ember ért a dolgokhoz. Akár szakember valamiben. Bármit tudunk, az nagyon jó dolog. De igazán akkor tudjuk a helyén használni, hogy ha nem a mi tudásunk van elöl. Mert akkor gyakran okoskodunk, amikor csöndben kellene lenni!

Pál igazi titka az Úrral való kapcsolata. Halálfélelemben vannak, ő is. Nehogy azt gondoljuk, hogy Pál lazán sétál a hajón, miközben a többiek se nem esznek, se nem isznak, megdermednek a félelemtől. Nem úgy van, hogy a hívő ember

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 364

ránt egyet a vállán, és megy tovább. Ugyanúgy megszenvedjük, meg kell harcolnunk a harcokat.

Csak a hívő embernek van egy plusz fogódzója, ami mindenekfölött áll. Kap egy igét. A másik embernek az semmi, hiszen itt a vihar. Magyarázza, hogy az Istene szólt.

– Ki az az Isten? Hol van? Mit csinál? Hagyj békén a szövegeddel! Itt vagyunk a baj kellős közepén! – Neki pedig ennek az Istennek a szava lecsitítja a vérnyomását. Helyre teszi a gondolkodását. Visszaadja a minden értelmet felülhaladó békességét.

Vannak ilyen ígéreteink. Kinevet minket a világ, miközben olyan kincsekkel rendelkezünk, amikről fogalma sincs. Például Pál azt mondja, hogy az Istennek minden értelmet felülhaladó békessége megőrzi a szíveteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban.

Próbáld most ezt szó szerint venni. Micsoda kincs ez! Aranyért se veheti meg valaki. Óriási dolog!

Ennyi bevezetés után lássuk a tengeri utat. Cézáreából indulnak, ahol fogságban volt Pál. A százados bérel egy hajót. A logikus az lenne, hogy Cézáreából irány Róma. Igen ám, de a vitorlás hajókkal nehéz, hiszen ez egy kis hajó. A Földközi-tenger partja mentén araszol előre, és kiköt a nyugati parton, Mirában. Ott egy nagyobb hajót találnak, átszállnak. Alexandriából jön, gabonát visz Rómába.

Nem csak Józsefék idején volt gabona Egyiptomban. A Nílus partja bőven termett, és a rómaiak tudták, honnan kell a finom gabona utánpótlását beszerezni.

Erre a hajóra, amikor kiköt Mirában, a hajótulajdonos a gabona mellé jó pénz fejében a rabokat is felveszi. 276 személy utazik matrózokkal, katonákkal, rabokkal együtt.

Még az is érdekes, ha itt megállunk, hogy mindig hasonló módon forog a világ kereke. Panem et circenses! Kenyeret és cirkuszt a népnek – tartja az ókori római mondás. És mit szállítanak? Gabonát, mert enni kell a népnek. A rabok pedig, akiket mint halálra szántakat visznek, utánpótlásként szolgálnak a cirkuszban, a vadállatokkal való küzdelemben. Ebbe a társaságba keveredik bele Pál.

A Földközi-tengeren ép eszű hajós szeptemberben már nagy útra nem vállalkozik. November elejétől március elejéig egyáltalán nem hajóztak abban az időben a Földközi-tengeren. Teljes életveszély lett volna.

Ők mégis elindulnak, mert az üzlet az üzlet. Lehet, hogy arra számítottak, ha nem is jutnak el Rómába, áttelelnek valahol, és folytatják majd az utat. De az is lehet, hogy úgy gondolkodtak, kis szerencsével a két hónapnyi utat megtehetik.

Elindulnak, kikötnek Kréta szigetén és latolgatják, hogy maradjanak vagy menjenek tovább. Akkor megtörténik Pál első fellépése. Előkerül, és azt mondja nekik: – Vigyázzatok, mert ha lecsap az Eurakvilo, az észak-keleti szél, kisodródunk a tengerre, és végünk.

A százados odamegy a hajótulajdonoshoz, kormányoshoz, megkérdezi őket. Azt mondják, menjünk csak tovább, van egy védettebb kikötő 65 kilométerre ide. Déli szél kezd fújni, az is mellettük szól.

Elindulnak. Lecsap az Eurakvilo, és onnantól kezdve már nincs megállás. Ki-

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 365

sodorta a tengerre a hajót. Leírja az ige, mi történik ezután. Mit tesz Pál? Mit tesz a hívő ember, ha szorult helyzetbe kerül? A családja, környezete nem hallgatja meg, leinti, és csinálják tovább a maguk feje után a dolgokat. Pál megsértődik? Félrevonul? Azt mondja, hogy csináljatok, amit akartok?

Ha a gyermekeid bárhogyan döntenek, annak a következményeit Neked is viselned kell. S a környezetedben élők döntéseit is ugyanúgy. Ott vagy a hajón. Pál is ott van. Kétségbeesik?

Pálnak van egy ígérete: – Neked Rómába kell jutnod. – Csöndesen ebbe az ígéretbe fogózik, marad a helyén, az Úrra bízza a dolgot.

Ne erőltesd, Testvérem, ha elmondtad, ahogyan látod a legjobb látásod szerint. Nem megy úgysem, nem tudod rájuk erőltetni a látásodat, bármennyire jó lenne nekik is.

Ez történt itt Pállal. Elindulnak. Ráadásul úgy tűnik, hogy jóra fordul a dolog. Mégis jön a vihar. Elfelejtik a rabokat, mindent. Pánik tör ki. Szárazföld sehol. Kréta szigetétől, ahol szerettek volna kikötni, egyre messzebb hánykolódnak. Irányíthatatlan a hajó. A mentőcsónakokat is fölhúzzák a hajótestbe, mert ha a vihar elszakítja, akkor már azok is elvesznek. Alul kötéllel átkötik kétségbeesésükben a hajótestet, hogy mentsék, amennyire lehet. Másnap kidobálják a hajóterhet. A hátsó horgonyokat leeresztik, hogy azok a viharban is valami kapaszkodót adjanak, mégse csak úgy hánykolódjon a hajó, mint egy pihe a viharban. Harmadnap a hajófelszerelésből, amit csak lehet, kidobálnak.

Se nap, se csillagok. Nem volt iránytűjük akkor még, a Nap és a csillagok állásából tájékozódtak. De hiába tájékozódtak volna, mert kormányozhatatlanná vált a hajó. Elveszett az életben maradásuk utolsó reménye is. Félelmükben nem esznek, pánikban vannak az emberek.

Egyszer csak feláll megint a rab Pál. Most már egy kicsit jobban figyelnek rá, mert amikor bajban van az ember, akkor az utolsó szalmaszálba is belekapaszkodik. Azt mondja:

– Az lett volna helyes, férfiak, ha hallgattok rám. Mondtam nektek, hogy ne induljunk el. De mostanra nézve is jó reménységben legyetek, mert egy lélek sem vész el, csak a hajó. – Honnan tudja? Azt mondja, mellém állt az én Istenem angyala ma éjjel, akié vagyok, és akinek szolgálok. És azt mondta: *„Ne félj, Pál, neked a császár elé kell állnod, és Isten neked ajándékozta mindazokat, akik veled vannak a hajón."*

Azaz: érted őket is megmenti. *„Ezért bizakodjatok férfiak! Én hiszek az Istennek, hogy úgy lesz, ahogyan nekem megmondta. Egy szigetre kell kivetődnünk."*

Ki ez az álmodozó? – gondolhatták. És ki ez az Isten? Egy dolog az ő hite, meg az Istene, és egy másik a mindennapi élet.

Látjátok, Testvéreim, itt a különbség az élő hitű keresztyén és a vallásos ember között. Amíg itt vagyunk a templomban, nem látszik. Addig együtt énekelünk, imádkozunk, majd kimegyünk.

Ha jön a baj, egyszerre kiderül, hogy akinek van élő kapcsolata az Istennel, az is megsínyli, s lehet, hogy csuromvizes lesz a viharban, de megkapaszkodik. Akinek nincs, annak annyi segítsége van, mint annak a kapitánynak, aki kétségbe-

esetten mondta a viharos tengeren a papnak: – Szentatyám, itt már csak az imádság segít.

Mire az fölkiáltott: – Jaj, végünk van!

Amikor élesben történik valami, kiderül, milyen a hitünk, hiszünk-e az imádság erejében. Van-e élő kapcsolatunk az Úrral? Pál komolyan veszi, amit Isten igéje mondott.

A vihar tizennegyedik napján a hajósok gyanítják, hogy szárazföld közeledik. Lebocsátják a mérőónt, húsz öl. Azután kicsit később is lebocsátják, tizenöt öl. Akkor látják már, hogy ebből baj lesz. Zátonyra futnak hamarosan. Ezért megpróbálnak elszökni a hajóról. Fogják, és lebocsátják az egyik mentőcsónakot elöl, azzal a látszattal, hogy ők ott horgonyt fognak leereszteni.

Az Isten embere megint a helyén van. Nem varázsló ő, csak a helyén van. Akik pánikban vannak, nem veszik észre, mi történik. De Pál, aki figyeli, hogy itt mi történik, megneszeli, hogy nem hajózási manőver következik, hanem cserbenhagyás. Szól a századosnak: – Ha ezek elmennek, ti sem menekültök meg. – A százados szól a katonáknak. Azok elvágják a mentőcsónak kötelét, s messze sodorja a szél.

Képzelhetjük, a matrózok hogyan tekintettek Pálra, amikor megtudták, ki volt a leleplezőjük. De nem ez a fontos. Neki azt kell mondania, tennie, ami soron következik. Most már nagyobb a tekintélye a százados előtt is. Megszólal újra:

– Emberek, tizennégy napja nem ettetek. Hamarosan hajótörést fogunk szenvedni. Kell az erő! Egyetek! Ami van még ennivaló, mindenki egye meg, mert úszni kell!

És mint aki jól végezte dolgát, előveszi tarisznyájából a kenyeret, hálát ad Istennek, megtöri és elkezd enni. Azt olvassuk, hogy erre a többiek is megbátorodnak, és enni kezdenek.

Amikor közeledik a hajótörés, a katonák félnek, ebből baj lesz, hiszen minden fogolyért személy szerint felelnek. Mi lesz, ha a foglyok megszöknek a hajótörés után? Azt javasolják a századosnak, hogy mészárolják le az összes rabot. Ám a százados – azt olvassuk – meg akarván menteni Pált, azt mondta, hogy álljanak el ettől a szándéktól. Íme, neki ajándékozta Isten a többieket is, mert betű szerint igazak az Isten ígéretei.

Nem játék, hogy csak úgy véleményt mondott valaki. Az Isten kijelentett valamit. Tudod milyen kincs, Testvérem, a Biblia számodra, az Isten kijelentése, amelyre ráépítheted az életed? Nincs, aki ennél biztosabbat adhatna a kezedbe!

A horgonyokat elvágják, a vitorlát nekifeszítik, hogy vigye a hajót a homokzátonyra, és ne valamelyik oldalról érje ütés a hajót. Valóban bekövetkezik a hajótörés, s úszva, deszkákon Pál is kijutott valahogy a partra. Mindnyájan kiérnek Málta szigetére.

Itt egy pillanatra álljunk meg! Nézzétek meg Máltát a térképen. Egy pici pont a tengerben. Honnan tudta a szél, hogy azt a kis pontocskát kell célba venni? Dehogy tudta a szél vagy a vihar… De tudta az Isten.

Nehogy azt hidd, hogy te tartottad meg eddig az életedet. Voltam autóbalesetben tizenhét évesen. Vitt valaki Budapestről, a szanatóriumból haza. Olcsóbb volt

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 367

így, hogy ő vitt. Piacra jött Pestre. Elaludt valahol Dunapataj és Kalocsa között. Egyszer csak a piacos asszonyokkal együtt az árokban kötöttünk ki. Az arra járó paraszt bácsi felkiáltott: – Él itt még valaki?

Kiszálltunk. Kicsit megütöttük magunkat. A kocsi is összetört, de azért hazáig még elvezette a sofőr. Addigra felébredt.

Édesapám azt mondta nekem: – Fiam, teérted megtartotta őket is az Isten.

Ugye, milyen beképzelt beszéd egy édesapa részéről? Tizenhét éves gyerek voltam, tüdőbetegen. De az Isten megtartott, mert ma is kell hirdetnem az igét. Neki célja volt velem, és veled is, és megtartott bennünket.

Ha elkezdeném sorolni, hogyan rántottam magamra a sírkövet, amikor untam a nagynénémmel a temetőlátogatást… Meg a motorral hogyan vitt a barátom úgy, hogy átrepültem a feje fölött… Hogyan szedtek ki a rizsföldön a gödörből, amikor hatévesen elmerültem, de Vida néni elkapta a hajamat…

Nem csináltam én tudatosan semmi rosszat, csak azt mondták rám, eleven ez a gyerek. És az Isten megőrzött a mai napig. És téged is megőrzött, Testvérem. Ha te lennél itt, elkezdhetnéd mondani a saját történetedet, hogy te milyen hősiesen mentetted meg az életed.

Valóban te tartottad meg magad? Ha egy kis rög elindulna az ereidben…

Nem úgy van ez. Így van, ahogy az igében. Málta szigetén kikötnek, mert az Istennek van Málta szigete ma is. Reménytelenben is. És a fejezet így zárul: Így történt, hogy mindnyájan szerencsésen megmenekültek.

Úgy gondolom, ezek után nem is kell sokat magyaráznom, megértjük az üzenetet. A hívő ember a világban. Nem okoskodva, nem erőszakosan, nem is félrevonulva. Hanem az Úrra figyelve maradjon a helyén. Használja az eszét, de ne az legyen a végső fórum. Ne sértődjön meg, hogy legyintenek rá! Mert ez így megy. Eljöhet az idő, hogy szükségük lesz arra, amit Ő adhat. Várja ki.

Lássuk meg, hogy Jézus is így jött erre a világra: *„Abban nyilvánul meg Isten hozzánk való szeretete, hogy egyszülött Fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk őáltala”* (1Jn 4,9).

Pál tudja jól, ha Damaszkusz előtt meg nem állítja őt az Úr, akkor még most is üldözné a keresztyéneket. Neki lenne igaza, ő a nagy Isten-hívő.

Nincs mivel dicsekednie. Mondta is: – Mid van, amit nem kaptál? – Ő dicsekedjen a többiekkel szemben, hogy én ki vagyok, és ti kik vagytok? Azért, mert időben kicsit előbb kapta a kegyelmet, amit ők később?

Nincs mivel dicsekednünk, Testvéreim! De van Kivel együtt élnünk a viharban, és a pogány környezetben is. Pál arra biztatta a hajón az embereket, hogy egyenek, mert nagy szükségük lesz arra az erőre, ami az erő feletti úton várja őket.

Hadd legyek én, Testvérem, aki az életed viharos tengerén hívlak. Itt a terített asztal. Jöjjetek, egyetek! Újítsátok meg az Úrral való kapcsolatot! Újítsuk meg! Adjuk át magunkat először, vagy újra egészen neki:

– Uram! Hadd újuljon meg a Veled való kapcsolatom! Bocsásd meg, hogy a mennyei ország polgáraként sokszor keserűen, máskor reménytelenül nézek a körülöttem lévőkre. Van, amikor lenézem őket. Állíts helyre engem, hogy a Te gyermekedként – talán csuromvizesen, talán betegen, sokféle félelem között –

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 368

mégis áldást vihessek abba a körbe, amelyben éltetsz. Hadd legyek a helyemen! Ha így imádkozol, akkor tedd hozzá:

„Lelkem drága Jézusa,
Hozzád hajt a félelem,
Míg üvölt a habtusa,
S nő a vész a tengeren,

Rejts el, rejts el,
itt ne hagyj,
Míg eláll a fergeteg;
Biztonságos révet adj,
S majd fogadd el lelkemet.

Nincs nekem más enyhelyem,
Szívem Téged hív s keres,
Ó, maradj itt, Mesterem,
őrizz, adj erőt, szeress!
Véled állom a vihart,
Hit s erő Te vagy,
Te Szent,
Szárnyad árnyával takard Fejemet, a védtelent."
(300. dicséret)

Úgy legyen! Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 369

PÁL APOSTOL BEFEJEZI KÜLDETÉSÉT

OLVASANDÓ: 2TIM 4

2TIM 4,6–8

„Mert én nemsokára feláldoztatom, és elérkezett az én elköltözésem ideje. Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam, végezetre eltétetett nekem az igazság koronája, amelyet megad nekem az Úr, az igaz bíró ama napon; de nemcsak énnekem, hanem mindazoknak is, akik várva várják az ő megjelenését."

Az első mondat, amelyet leírtam, amikor az előkészületek után hozzáláttam az igehirdetés kidolgozásához, ez volt: Pál apostol kilép a Bibliából. A második – rögtön ezt követően – ami az eszembe villant: De hiszen akkor még nem is volt meg a Biblia!

Megmagyarázom, mire is gondoltam.

Elérkeztünk Az apostolok cselekedeteiről írott könyv végéhez. Pál megérkezik Rómába, így zárul a könyv: *„Ő pedig ott maradt két teljes esztendeig saját bérelt szállásán, és fogadta mindazokat, akik felkeresték. Hirdette az Isten országát, és tanított az Úr Jézus Krisztusról, teljes bátorsággal, minden akadályoztatás nélkül"* (ApCsel 28,30–31).

Ezzel vége az útjairól és a róla szóló tudósításnak is. Amikor Az apostolok cselekedeteiről írott könyvet Lukács lejegyezte, a hozzáértők szerint ez Kr. u. 80-ban volt. Pál pedig – egyéb forrásokból tudjuk – Kr. u. 64-ben, Neró császársága idején halt vértanúhalált, mégpedig úgy, hogy lefejezték. Beletehette volna Lukács még a végére, hogy Pál feláldozta az életét. Még talán arról is írhatott volna, hogy hol temették el. De nem tette, mert nem Pál vértanúságáról szól a nagy örömüzenet.

Nagy tisztelettel figyeljük a vértanúkat, hiszen sokat szenvedtek azért, hogy a számunkra megmaradjon az evangélium. Voltak, akiknek el kellett hagyniuk az otthonukat. Másokat üldöztek, bebörtönöztek, megöltek a hitükért. Gondoljunk erre, hogy nem magától értetődő, hogy idáig érkezett az evangélium – ezért nagyon sok vér hullott! Mégis, senki vére rajtunk igazán nem segíthet, csak Annak a vére, akiről Pál apostol azt írja a korinthusiaknak: *„Mert úgy határoztam, hogy nem tudok közöttetek másról, csak Jézus Krisztusról, róla is, mint a megfeszítettről"* (1Kor 2,2).

Vagy a mai galáciabeliekhez írott záró sorokban olvastuk a napi igék során: *„Én azonban nem kívánok mással dicsekedni, mint a mi Urunk Jézus Krisztus keresztjével, aki által keresztre feszíttetett számomra a világ, és én is a világ számára"* (Gal 6,14).

Nem Pál nagyságáról szól Az apostolok cselekedeteiről írott könyv, meg nem a többiekéről. Hanem az Úr Jézus Krisztus nagyságáról, a Szabadítóéról,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 370

Akit hordoztak ezek az emberek, és akiket hordozott Ő – végig az úton, egészen a célig!

Hogy azt mondtam, még nem is volt Biblia? Mintegy ezerötszáz éven át született meg a hatvanhat könyv. Amikor Pál vértanúhalált halt, a teljes Ószövetség anyaga megvolt már évszázadokkal előbb, külön könyvekben. Kr. u. 50 és 100 között a teljes Újszövetség megszületett, könyvenként. Köztük Pál tizenhárom levele is.

Persze őneki fogalma sem volt, hogy Bibliát ír. Az Úr nem mondta meg neki. Ha tudta volna, nem tudja így megírni. Még a Lélek által sem. Milyen jó a mi Urunk gazdálkodása! Ő írta a levelet Timóteusnak, meg írta a gyülekezeteknek, és képes volt beleírni pl. a Filippi levélbe: – Evódiát és Szüntükhét intem, hogy ne veszekedjenek. Annyira nagy szolgálatot tettek nekem is. Segíts, szolgatársam, próbáld rendbe hozni az ügyet!

Hogy írta volna bele Pál két filippi gyülekezeti tag nevét, mégpedig mint vitatkozókét, amikor közben elmondja, hogy az evangélium ügyéért mennyit tettek! De tetszett az Istennek, hogy úgy kapjuk meg mindezeket, hogy a szerzők ne legyenek tudatában annak, milyen módon adják tovább az igét. Ővelük leíratta Isten, és a megfelelő időben használja.

Az Ószövetség Kr. u. kb.100-ban, a Jamniai Zsinaton kapta a végső összeállíttatását. Az Újszövetséget pedig a 300-as évek vége felé való zsinatokon erősítették meg, és így lett a teljes Szentírás kanonizálva, egybefoglalva.

Most arról olvasunk, hogy Pál apostol befejezi a küldetését. Saját szájából hallottunk szavakat, illetve tollából. Fiatal munkatársához, Timóteushoz írt utolsó leveléből olvastuk a búcsúszavait. Gyönyörű vallomás, sokan kívülről tudjuk: *„Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam…"*

Emlékezünk: milyen különlegesség volt (most már évtizedekkel ezelőtt), amikor Balczó András éppen ennek az igének a hatására hagyta abba a sportpályafutását. A Küldetés című filmben vall erről. Kivonult egy erdei házba, úgy gondolta, hogy negyven napig ott lesz. Tusakodott, hogy az olimpiai bajnoki cím után még mi a feladata ezen a vonalon, vagy más vonalon. Egyszer csak megszólalt az ige a szívében: *„Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem…"* Nem kellett negyven napot várnia a Bicske melletti erdőkben. Másra hívta el Ura, megértette. Sokaknak tesz bizonyságot azóta is a hitről, az életről, az örök életről.

Figyeljük a vallomás tartalmát – különös tekintettel a saját életünkre és halálunkra! Valaki így nyilatkozott: Két dolgot alapvetően nem tudunk: élni és meghalni. Nem arra használjuk az életet, amire Isten adta. Eltékozlunk sok mindent, tönkretesszük magunkat és egymást, és a végén készületlenül zuhanunk a sírba.

Súlyos megállapítás ez.

Úgy figyeljük a búcsúzó apostolt, ahogy a Zsidókhoz írt levél utolsó fejezetében olvassuk: *„Ne feledkezzetek meg vezetőitekről, akik az Isten igéjét hirdették nektek. Figyeljetek életük végére, és kövessétek hitüket"* (Zsid 13,7).

Így kezdi az apostol: *„…elérkezett az én elköltözésem ideje."* Semmi pánik:

– Jaj, Timóteus, ezek képesek lesznek kivégezni engem, hamarosan meghalok, mi lesz veletek?

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 371

Elköltözésem ideje elérkezett. Micsoda szabadság! Micsoda józanság, amikor valaki napokkal, hetekkel a vértanú halála előtt így fogalmaz!

Ezt a szót sehol másutt nem használja az apostol, legalábbis főnévi értelemben, hogy „elköltözésem". Ezt még igei formában használja úgy, hogy kívánnék elköltözni, és az Úrral lenni, mert az sokkal inkább jobb – a Filippi levélben olvassuk ezt (Fil 1,23) –, de egyébként csak itt használja. Görögül ír. Timóteus anyanyelvi szinten beszélt görögül, pontosan értette, hogy miről beszél az apostol. Mi csak próbálunk utánakeresni, hogy ez az „analüzisz" szó milyen jelentéseket hordoz a profán görög gondolkodásban. Amikor ő azt mondja: „elköltözésem", akkor sok minden ott van e mögött.

Többek között akkor használták ezt a szót, amikor a nyáj lelegelte már tarlóra a füvet, és akkor tovább kellett menniük. Felszedték a sátrat a pásztorok, továbbterelték a nyájat egy jobb legelőre. Mintha azt mondaná Pál – persze nem tréfálkozik ő, mert igen-igen komoly kérdés ez –, hogy szedem a sátorfámat, és elköltözöm az én Uramhoz, jobb legelőre, az én Pásztorommal ott leszek együtt örökre.

De használták akkor is ezt a szót, amikor a hajót eloldották, hogy a nyílt vízre kiengedjék, és elinduljon egy másik kikötő felé. Mintha mondaná az apostol:

– Eljött az idő, hogy innen eloldoztassam, és induljak a másik kikötőbe, az örökkévalóba.

De akkor is használták, amikor az egész napi munka után kifogták az igás jószágot, és arról végre lement a teher, és szabad lett, megpihenhetett. Mehetett az istállóba, vagy mehetett ki a mezőre, szabaddá tették.

Mintha azt mondaná, hogy a szolgálat igájából feloldoz engem az én Uram, és mehetek megpihenni.

És még egy jelentése volt: amikor a rabokról a bilincset levették, akkor is ez az eloldoztatás, feloldoztatás szó hangzik. Amikor Pál írja a levelet, akkor bilincsek voltak a kezén: – De leveszik rólam, megszabadulok a láncaimtól, bilincsek nélkül megyek haza. – Milyen nagy szabadság így, ezzel a bizonyossággal meghalni!

Nem szeretnék fellengzősen, könnyedén beszélni a halálról. Hiszen a hívő ember szívét is megfogja, amiről így olvasunk, éppen Pál tollából, a Korinthusi levélben: *„Mint utolsó ellenség töröltetik el a halál"* (1Kor 15,26). A hívőnek is fáj, amikor elveszti szeretteit, ha nagyon közel volt valakihez. Ahogy sokszor férj-feleség éli ezt meg – akkor meg nagyon fáj. A hívő szíve is összeszorul, ha arra gondol, hogy itt hagyom az otthonomat, a családomat.

Pál a Korinthusi második levél ötödik részének elején így ír: *„Tudjuk pedig, hogy ha földi sátorunk összeomlik, van Istentől készített hajlékunk, nem kézzel csinált, hanem örökkévaló mennyei házunk. Azért sóhajtozunk ebben a testben, mivel vágyakozunk felölteni rá mennyből való hajlékunkat, ha ugyan nem bizonyulunk felöltözve is mezíteleneknek. Mert mi is, akik e sátorban vagyunk, megterhelten sóhajtozunk, minthogy nem szeretnénk ezt levetni, hanem felölteni rá amazt, hogy a halandót elnyelje az élet. Isten pedig, aki minket erre felkészített, zálogul adta nekünk a Lelket"* (2Kor 5,1–5).

Márpedig akinek Isten a Lelkét így adja, az hasonló módon érkezhet a halálához, mint Pál apostol. Ő sem magától gondolja mindezeket, hanem az Isten Lelke

ad neki bizonyosságot, látást, békességet. Ő hozza olyan állapotba, hogy így beszélhet nekünk.

Itt sem hősködik. Azt olvastam, ha figyeltük, hogy itt vagyok a nyirkos börtönben, fázom. Timóteus, ha elmégy Kárposzhoz Troászba, hozd el a köpenyemet, mert szükségem van rá. Aztán arról beszél, hogy egyedül van.

– Csak Lukács van velem – az áldott orvos, Lukács ott maradt vele végig. De mégis vágyott további testvéri közösségre. Azt mondja, hogy Démász elhagyott engem, a jelenvaló világhoz ragaszkodva. Faképnél hagyott. A többieket én küldtem a szolgálatba. Hozd el Márkot is magaddal, ha jössz, mert szükségem van a segítségére. *„Első védekezésem alkalmával senki sem volt mellettem, mindenki elhagyott. De az Úr mellettem állt, és megerősített, hogy elvégezzem az ige hirdetését… megszabadultam az oroszlán torkából. Meg is szabadít engem az Úr minden gonosztól, és bevisz az ő mennyei országába”* (16–18).

Nem azt mondja: – Jaj, csak az én Uram őrizzen meg a haláltól – hanem azt mondja, hogy *„bevisz az ő országába”*. Vagy megőriz itt, vagy megőriz ott. A másik kezébe tesz. Milyen józan beszéd! Irigylésre méltó, Testvéreim. Milyen szabad ez a fogoly ember! Ugye, hogy mennyire vágyunk erre a szabadságra? Hogy a halálunkra így tekinthessünk?

A múltkoriban fiatal lelkésznő testvérünk hirdette az igét. Elmondott egy különös példát arról az idős férfiről, aki szeretteinek meghagyta: – Ha meghalok, a koporsómba tegyetek be egy kis villát. – Amikor a családja megrökönyödve kérdezte, hogy mit akar a kis villával, azt mondta: – Azért tegyétek oda, mert gyermekkoromban édesanyánk, amikor a tányér elé egy kis villát is odatett, akkor tudtuk, hogy a legjobb még ezután következik. Azért tegyétek oda, hogy aki látja a ravatalomnál is, és megkérdezi, annak mondjátok el: a legjobb még ezután következik.

Ez nem vicces, nem valami rajongó elgondolás, hanem ez ige szerinti elgondolás. Amit megígért az Isten, komolyan vette ez az idős férfi.

Nem vagyok méltó én sem, nemhogy az Úr Jézus Krisztus saruját, de Pál apostol saruját is megoldjam. Mit szenvedett azért, hogy az igék eljussanak ide hozzánk (én magam is egy páli igére kaptam a megtérésemet), de csendesen hadd mondjam el az elmúlt évemből: Volt két olyan rosszullétem, hosszantartó és váratlan, és nehéz, hogy nagyon megijesztette a családot. Azután kiderítették, hogy nincsen semmi bajom, szívem, minden rendben. Én ezt örömmel hallom.

Kis unokám is hallott ezekről, akkor én félrevontam a nyolcéves kisfiút, és azt mondtam neki: – Idefigyelj, ha azt hallod, hogy a Papó meghalt, ne rémülj meg. Tudjad, hogy ez így nem igaz. Hanem az úgy igaz, hogy a Papó hazament az Úr Jézushoz, és neki ott már nagyon jó.

Nézett a kisöreg, nem tudom, még emlékszik-e rá. Nem is kívánok most meghalni, őszintén megmondom, de arra vágyom, hogy amit neki elmondtam, őrizze meg a szívemben az Úr, és így haladhassak előre, az általa megadott időhöz.

Annak, amit Pál a vérpad árnyékában ilyen bizonyossággal vallott, előzménye volt. Azért figyeljünk erre is, mert ő ezután az előzmény után tudja kimondani, hogy elköltözésem ideje beállott. Nem csak meghalni tudott az apostol, hanem megtanult Urától élni is.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 373

Háromgenerációs családi levelezős listánk van. Most beindult egy ilyen gondolkodás is, hogy mi az élet igazi értelme. Fiatalok, idősebbek is hozzászólnak, mit mondanak a filozófusok, mit mondanak a keresztyének, mit mondanak a buddhisták. Megy a levelezés. Amikor készültem a szolgálatra, akkor az jutott eszembe, hogy Pál apostol milyen tömören fejezte ki ezt. Azt mondja: *„Nekem az élet Krisztus”* (Fil 1,21).

Krisztus? Mit értett ez alatt? Azt, amit leírt: Krisztus az élet a számára. Amióta Őt megismerte, és rányílt a szeme az élet igazi értelmére, Krisztusban olyan gazdagságot fedezett fel, hogy megértette: élete értelme az, amit Úra tervezett el vele.

Olyan furcsa az ember! Igyekszik kicsit Isten kedvére tenni, hogy azért jóban legyünk. Ahelyett, hogy felismerné, hogy amikor Isten azt mondja valamire, hogy „NE”, akkor kitett egy magasfeszültségű jelet a mezőn. Hogy ne kotorássz ott, mert megüt az áram! Amikor Ő mondja az igéit, tulajdonképpen az útjelzőt adja elénk, a lámpást, a védőkorlátot, a segítséget.

Amikor felismeri valaki, hogy itt nem egyezkedni kell, itt nem valahogy úgy, hogy a kecske is, káposzta is… Meddig mehetek el, hogy az még beleférjen, hanem itt fölszabadulhatok arra a boldog örömre: Uram, mi a te programod?

Erről beszél az apostol. Azt mondja: *„Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem”* – a programot, amit elém adott az én Úram. Ő mondja azt, akinek annyiféle terve volt, meg vele is sokaknak. Ő mondja azt, aki ment szembe a Krisztussal. Igen ám, nem is arra az időre gondol, amikor kimondja: *„Ama nemes harcot megharcoltam.”*

Arra kimondta, hogy *„arra sem vagyok méltó, hogy apostolnak neveztessem”* (1Kor 15,9), leég a képem, ha rágondolok, hogy én voltam az, akinek vér tapad a kezéhez, a keresztyének vére! – De azt mondja:

– Megbocsátott nekem, a helyemre tett, megállított, és onnan kezdve egy más program kezdődött.

Bárhol megállítjátok Pál apostol életének a filmjét, ez a program megy.

Most csak egy gyors átkötés a mába: ha a múlt hetedet megállítjuk bárhol, Testvérem: ennek a programnak a jegyében zajlott? Ami történt veled, amit mondtál, tettél, terveztél, amire az időd, gondolatod, energiáid adtad, ezt a programot öleli föl?

Nagyon sok hívő ember leáll. Fölfedezi a Krisztusban a Megváltóját, és utána szeretné megnyerni még, amit lehet az életben. Kicsit leszázalékoltabb formában, mint a világ, de ugyanúgy szeretném az életet berendezni, most már Isten segítségével. Tragédia. Közben morgolódik, boldogtalan, nem érti: – Hívő vagyok, és miért nem örülök? Ennyit jelent a hívő élet?

Az ilyen állapotú hívő élet ennyit jelent.

Nézd meg az apostolt! Micsoda kincse volt! Amikor azt mondja: *„megelégedett vagyok”*. Micsoda? Hogyhogy megelégedett? Éheznie is kellett, szűkölködnie is kellett! Azt mondja, be vagyok avatva egy titokba: *„Tudok szűkölködni, és tudok bővölködni is”* (Fil 4, 12). Micsoda szabadsága van neki!

Ez nem azt jelenti, hogy a hívő ember már ne kiránduljon. Nézzétek meg: mondtam a múltkori igehirdetésben, hogy ötezer kilométert hajózott Pál. Igaz,

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 374

nem mindig jószántából, de azért többségében igen. Mennyi kaland, mennyi változatosság az életében! Mennyit dolgozott, mennyi esemény, mennyi barát, mennyi testvér! Bejárta az akkor ismert világot! Nem úgy élt, hogy a mennybe tekintett,és itt bénán létezett. Hallatlan gyakorlati, gazdag élete volt.

Csak nem akarjuk elhinni mi, hívő emberek, hogy az igék igazak. Jézus azt mondja, hogy aki meg akarja tartani az ő életét, meg az ő programját, amit ő elképzel: elveszti azt. Aki pedig elveszti az ő életét és az ő programját, énértem és az én programomért, megtalálja azt (Lk 17,33).

Testvérem, ha most lezárul az életed, és azt mondod: – Hálát adok, Uram, hogy a te programoddal megtöltötted az éveimet, évtizedeimet – akkor vagy békességesen megáldott, megelégedett szívű ember. Mert Ő tudja, hogy mire van szükségünk.

Amikor így olvassuk (szintén Pál levele, az Efézusbeliekhez 2,10): *„Mert az ő alkotása vagyunk* – mondja az újjászületett emberekre –, *akiket Krisztus Jézusban jó cselekedetekre teremtett, amelyeket előre elkészített Isten, hogy azok szerint éljünk."*

Neki megvan az elképzelése veled, velem! Nincs kiírva villanyújságra. Kérdezheted: Honnan tudhatom? – Nem ez a kérdés. Hanem a szíveddel ráállsz-e erre? Akkor a többit Ő elvégzi. Egyszer csak olyan helyzetbe hoz. Egyszer csak ott leszel, egyszer csak megérted, mert az az Ő dolga, hogy elmondja neked. A te dolgod az, hogy szabad legyen a szíved: – Igen, Uram, köszönöm, hogy az életem értelme a Te programod.

Be is fejezem, Testvéreim, mégpedig azzal, hogy az apostol számára vége a földi útnak, és nincs rácsavarodva a szolgálatára: – Jaj, mi lesz, ha azt, amiben én otthon voltam, amit én végeztem, amire áldást adott az Isten, ki kell engednem a kezemből?

Sokszor szomorú, amikor hívő emberekként rácsavarodunk valamire. Mintha az életünk azon múlna, hogy jaj, nehogy már abba kelljen hagynom… Láttam olyat, hogy ifjúsági szolgálatban volt egy házaspár. Már 30–40 éve végezték a szolgálatot. Jött egy fiatal lelkész abba a gyülekezetbe, átvette az ifjúsági szolgálatot. Mintha tragédia történt volna, olyan kétségbeesetten panaszkodott nekünk is az a házaspár. Persze sok minden megváltozott, másként csinálta a fiatal lelkész, de nem dőlt össze a világ. Épült tovább az Isten országa.

Hatvan év alatt van Pál, és mégis egy öreg, megfáradt ember. Ott van a penészes börtönben – ez sikertörténet? –, hamarosan kivégzik, teljes a csőd, és ő nem siralomházi búcsúzkodást folytat, hanem egy győztes ember bizonyságtételét halljuk. Célba érkezett. Előre néz: *„…eltétetett nekem az igazság koronája"* – koszorú van ott igazán, nem is korona. Koszorú, amelyet a győztesnek elkészít maga az élő Isten. Pál vallotta: van igazságom a Jézus Krisztusban való hit által, aki szeretett engem, és Önmagát adta értem. Van igazságom, hogy ezért jött, el van készítve ez a koszorú.

Akkoriban az olimpiai játékokon a győztes micsoda nagy szám volt! Még azt is megcsinálták kis városokban, hogy a városfalon ütöttek egy rést, hogy a győztes ott menjen be. Először lép át azon a résen, ahol még senki előtte. Pál tudja, hogy

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 375

ennél van egy sokkal nagyobb szám: amikor az örökkévaló versenypályán ő a kapun átmehet, és várja a koszorú.

Mindig szerettem ezeket az igéket! Megfogta a szívem fiatalon, amikor erről az örökkévaló versenypályáról hirdetett igét édesapám. Megragadott: ez kell nekem! Ez, mert ez visz abba a célba, amelyért érdemes egy életen át futni.

Így lesz a Krisztusban megszentelt, új életet kapott ember számára a halál előszobája a mennyország előszobájává. Sőt: így lesz az egész élet a mennyország előszobájává.

„Nem csak énnekem – mondja Pál –, *hanem mindazoknak is, akik várva várják az ő megjelenését."*

Ez még nagyon-nagy adósság sok mindennel együtt a mi hívő népünk életéből, saját szívemből is, hogy nem várjuk eléggé Jézust. Úgy élünk: – Jó, majd lesz, amikor lesz.

Pál azt mondja: akik vágyva várják.

Ennek a jegyében egészen más ám, ha összekapunk egymással. Hát nem szégyelljük magunkat? Az Úr Jézus itt van a kapuban, mi meg ezen torzsalkodunk?

Látjátok: tanuljuk az életet és a meghalást. Senki ne mondja, hogy elvont dolgokról van szó, kint meg az élet megy. Nagyon is gyakorlati üzenetek ezek. A kérdés csak az, hogy kérjük-e, akarjuk-e, hogy így élhessünk és így halhassunk meg. Mint akiknek a szívében menet közben is békességesen visszhangzik: *„Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam, végezetre eltétetett nekem az igazság koronája."*

Úgy legyen! Ámen.

Tamás.qxd 8/5/14 10:03 AM Page 376

TARTALOMJEGYZÉK

Ábrahám (1Mózes 12,1–4a) 7
Ábrahám útja (Zsidókhoz írt levél 11,8–9) 10
Jákób (1Mózes 28,10–19) 15
Jákób tusája(1Mózes 32,23–33) 21
József (1Mózes 39,19–23) 25
József és testvérei (1Mózes 45,1–15) 31
Mózes (2Mózes 2,23–25) 37
Szabadulás Egyiptomból (2Mózes 14,14–22) 42
Pusztai vándorlás (2Mózes 16,2; 6–7) 46
Honfoglalás (Józsué 1,7; 9) 53
Gedeon (Bírák 6,1–16) 58
Sámson (Bírák 16,16–17) 63
Sámson halála (Bírák 16,21; 28–30) 68
Sámuel (1Sámuel 3,19–20) 72
Isten népe királyt kíván (1Sámuel 8,4–5; 20) 78
Saul (1Sámuel 9,27) 82
Saul engedetlensége (1Sámuel 15,23) 88
Dávid (1Sámuel 16,1–13) 94
Az Úr lelke vagy a gonosz lélek (1Sámuel 16,13–14 és 18,12; 14) 100
Az érett hívő ember (1Krónika 17,1–15) 105
Salamon (1Királyok 3,5–9) 112
Az ország kettészakadása (1Királyok 11,1–13; 12, 1–15) 119
Nábót szőlője (1Királyok 21,1–24) 126
Az elfáradt Illés (1Királyok 19,1–18) 133
Naámán (2Királyok 5,1–19) 139
Ezékiás (2Krónika 31,21) 146
Ezékiás az Úr szavára épít (Ézsaiás 37,15; 20; 36–37) 151
Ézsaiás (Ézsaiás 6,1–8) 157
Dal az Úr szőlőjéről (Ézsaiás 5,1–7) 162
Isten hűsége (Ézsaiás 49,14–16) 167
„Ha nem hisztek, nem maradtok meg” (Ézsaiás 7,9–14) 171
Jósiás (2Királyok 23,25) 175
Jeremiás (Jeremiás 1,4–8) 180
Jeremiás perel Istennel (Jeremiás 20,7–9; Kolossé 1,24) 185
Bekövetkezik a pusztulás (Jeremiás 38,17–18) 191
Ezékiel (Ezékiel 16,60) 196
Isten eggyé tesz (Ezékiel 37,15–19) 200
Dániel (Dániel 1,8) 205
Dániel az oroszlánok vermében (Dániel 6,4) 210
Szabadulás a fogságból (Ezsdrás 1,1–11) 214
A helyes sorrend (Haggeus 1,1–15) 219
Istennek gondja van a falakra is (Ézsaiás 49,16) 225
Isten számunkra valami különbről gondoskodott (Zsidók 11,39–40) 229
Karácsony (Lukács 2,10–11) 234
Keresztelő János (Máté 3,3) 240
Megérkezett az Isten országa (Márk 1,14–15) 246
Jézus szertejárt, jót tett (ApCsel 10,38) 251
„…az Úrnak halálát hirdetitek, amíg eljön” (1Kor 11,26) 258
Jézus feltámadása (1Péter 1,3) 264
Jézus mennybemenetele (János 16,7) 271
Jézus visszajövetele (ApCsel 1,11; 2Pt 3,3–4; 8–13; Zsid 9,27) 278
Új ég és új föld (Jelenések 21,1; 5) 285
Pünkösd (ApCsel 2,37–38) 291
Isten meglepetése: Antiókhia (ApCsel 11,20–21) 297
Pál megtérése (ApCsel 9,6) 303
A „kőleves” (ApCsel 13,2) 309
Az első missziói út (ApCsel 14,26–27) 315
A Szentlélek vezetése (ApCsel 16,6–10) 321
Mennyei életvezeték (ApCsel 16,23–34) 326
Pál és az athéniek (ApCsel 17,16–34) 332
Pál Korinthusban (ApCsel 18,9–10) 338
Pál Efézusban (ApCsel 19,18–20) 344
Őrizővé tett (ApCsel 20,28) 353
Pál Fesztusz és Agrippa előtt (ApCsel 26,24–29) 357
Hívő ember a világban (ApCsel 27,23–25) 362
Pál apostol befejezi küldetését (2Tim 4,6–8) 369